Tingbok nr. I Af 3 1760-1767 for Hardanger.

1760: 3

1760

Dend 1ste Septbr: blev Retten sat og betiendt paa Gaarden Bustethuun, beligende i Kingtserviig Præstegield og Tinglav, Odde Kirckesogn, med efterskrevene Eedsorene Laug Rett, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Jacob Alsager, Torgier ibdm:, Ole Tostensøn Hougse, Torbiørn Jacobsøn Lote, Niels Jonsøn øvre Qwale, Jon Olsøn Jaastad og Haaver Larsøn Lote. Nærværende Bøygde Lensmanden Joen Torchielsøn Hougse.

hvorda for Retten fremstoed Giestgiberen her i Odde som Eier og beboer af den/n/e Gaard BuusteThuun, Johan/n/es Olsøn, og hands grande Torgis Isaaksøn, der og Eier her udj gaarden, og gav til Kiende, det de til steening og Reening med Muntl: varsel her til aastædet, til den/n/e Tægte dag {med} har ladet stevne alle omligende og anstødende Naboer, betræffende Marckeskield at faae lovl: Needsat efter gam/m/el Kan og brug. og de, hvor desputer kand forefalde, at anhøre vidner og Dom at imodtage. 2°: at En hver ubehindret beholder vand for sit land i Elv indtil mit dyb, og altsaa ubehindret sit fiskerie for sit land, og at den som intet {van} land ud for vand eller i Elv Eier, at endtholde sig fra feskerie i Elv. 3°: En hver enten i Mindelighed eller efter Dom at svare sin andeel i den/n/e sags omkostninger. De som ere indstevnte af de omligende Naboer er, Provsten og Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Hans Atche, som pro Officio er Eier til Præstegaard, med beboeren af sam/m/e gaard, Haaver Olsøn. Lars Larsøn Bache. Tosten Opheim. Jon Olsøn Aga med leilending Daniel Opheim. Jørgen Freim med Eier, Welærværdige Hr: Provsten Atche, og er bem:te Jørgen Freim, som tildeels er selvEier, tillige stevnet at avhægne sine smaler fra Citanternis Eiendom. Jacob Eitrim, som Eier af Tvedt-øde. og Endelig Jacob Buustethuun. og vilde Citanterne fornemme om disse indstevnte møder.

Welærværdige Hr: Provsten Atche møtte, vedtog stevnemaalets indhold, haabende den ham allernaadigst Beneficeret gaards Eiendom vorder ham Conserveret med sit tilhørende og til Tinge upaa-Ancket hævds brug, i det øvrige Reserverede sig indsigelse, efter sagens forefindende beskaffenhed.

Haaver Olsøn Præstegaard møtte og vedtog lovl: varsel.

ligeleedes møtte alle de samtlig indstevnte og i stevningen Navn givene Naboer, der alle vedtog stevningen.

Welærværdige Hr: Provsten Atche, med forrige Reservation, vedtog stevnemaalet angaaende Freim.

og som ingen despute imel: Præstegaard og Buustethuun om gaml: brug, var eller er, begierede Parterne det Marckeskield maatte Needsettes efter den anvisning de lovede at vilde giøre. sam/m/e blev efterkom/m/et saaleedes.

Uhreteigen hiem/m/e for Merckesgaren blev indhegnet med 4re Merckeskield steene, og er Præstegaarden tilhørende. og Eier Buustethuun i Øst, Sør og Westen for disse Mercker.

ved Allemands leedet needsat en Merckesteen som visser i en vi[n]ckel fra gierdet til giordet!! udj 4re andre Merkesteene. dette indhægnede støcke bøe Eier Præstegaarden, og Citanterne Eier uden om disse Mercker.

Ved Elven, udj en stoer jordfast steen hugget en Kors, /: Iwer stegs høll kaldet :/ der fra efter veien i 3de efter hinanden needsatte Merckesteene, det sidste Mercke visser op i 3de efter hin anden needsatte Merckesteene i Kierteigs brodet, og er i den sidste Merckesteen hugget en vinckel gloppe som visser need til Elven. Need til Elven Eier Præstegaard, og uden om disse Mercker Eier Citanterne.

i Spands teigen ved {Torgis sin ager} Bache ageren needsat en Merckesteen som visser i West udj 2de efter hin anden needsatte Merckesteene, needen og Norden for disse Mercker eier Præstegaard, og oven og Synden for Eier Citanterne.
i Lyngwoldsbraadet ved ageren needsat En Merckesteen som visser Nord i 9!! Mæhle ager Reenen, der needsat en Merckesteen som visser need over ageren til den tredie Merckesteen. Westen for disse Mercker Eier Præstegaard, og Østen for Citanterne.
under Sæver-ageren needsat En Merckesteen som visser need efter i 2de andre Merckesteene, den sidste er staaende tæt ved Gabestocken, fra sam/m/e tvers over need til søen i den sidste steen. paa den Østre side af disse Mercker Eier Præstegaarden, og paa den Westre side Citanterne.
ved SvendsKilden needsat En Merckesteen som visser op paa Svendsbraadet i en Needsat merckesteen, sam/m/e visser West i en jordfast steen, der hugget En vinckel gloppe som visser Sør. Norden for disse Mercker Eier {Citanterne, og Syn} Præstegaarden, og Synden for Citanterne.
Lysemaal ageren er skift Med tved Merckesteene, En oven og En needen til, dend Østre part Eier Præstegaard, og den Westre part Citanterne.
I den yderste Samteig skreen, needen ved søen udi En stoer steen hugget En Kors, sam/m/e visser op efter skreen, hvor der atter i en stoer steen blev hugget en vinckel gloppe som visser tvers udover udj en stoer steen, der atter hugget en vinckel gloppe som visser op efter Citanternes bytte. uden og under disse Mercker need til søen Eier Præstegaarden, og inden samt oven for disse Mercker Eier Citanterne.
ved den/n/e leilighed at Rettens middel var her ude paa stranden, blev vedtaget at afgiøre sagen imel: Citanterne og gaarden Freims Eiere og beboere. da disse Parter Erklærede forlig, og begierede, det Retten vilde needsette Merckeskield efter den anvisning de vilde giøre.
i indre Samteig skree, paa den yttre side i Opkom/m/e becken udj en stoer steen blev hugget en Kors som visser op efter i den nederste og første Elve-Fossen, paa den inderste side hugget en Kors som visser op efter Gillet, saa gaar byttet efter Gillet op i Fieldet. Freim Eier inden for disse mercker, og Johan/n/es Buustethuun uden for.
Ellers sagde disse tvende Parter at være

1760: 3b

1760

foreenede her at opsætte Et Merckeskiels gierde, og skal En hver af dem opsette det halve gierde.
i det øvrige skal en hver holde sine Creature fra den andens Eiendom, undtagen hvad Jørgen Freims geeder er angaaende, da maae de her gaae frit og frelst paa beggis Eiendom, naar Jørgen Freim kniber tænderne af geederne.
her med blev den/n/e dag til ende bragt.

Dend 2den Septbr: blev den/n/e forretning atter foretaget.
Citanterne gav tilkiende, det de betræffende gam/m/el Kan og Marckeskiel imel: deres gaard Buustethuun og Eitrim, under Lovens faldsmaal har indkaldet vidner, sc: Erich Poulsøn, huusmand her paa Buustethuun, {og} Ole Poulsøn, huusmand paa Bleje; {og Ingegier Jørgensdatter Opheim}. og er Jacob Eitrim ved hoved stevnemaalets forkyndelse indkaldet sam/m/e at anhøre, paastoed vidnerne Eedelig forhørt. Jacob Eitrim sagde at vilde anhøre vidnerne, hvor til hand var kaldet. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Erich Poulsøn, er huusmand her paa Buustethuun, sagde sig at være gam/m/el 55 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, vidnede, at være barnefød her i bøygden paa gaarden Opheim, og sam/m/e stæd at være opfosteret, har hørt af sin ved døden afgangen

Moder Kari Erichsdatter og Svend Larsøn Præstegaard samt andre gamle Folck, at sige, det der imel: Buustethuun og Tvedt øde var inde tvært og oven tvært Urenes En Kors, der fra gick byttet til Hetlestien, der fra i en vare paa Rochlenutten, kand giøre anvisning paa de Navngivene stæder, men ikke paa det skarv hvor Korsen skal have været, saasom den aldrig blev vist ham, ved og icke hvor det skarv skal være. Jørgen Freim tilspurte vidnet, om hand icke har hørt sige om de andre bytter. Resp: jo, har stedse hørt sige at byttet har gaaet af Klongersteen og i Segelberg, saa i Hetlestien og op i Vare-Nutten, her om vidnet kand giøre anvisning, og saaleedes har bruget været imel: begge gaarderne saa lenge vidnet kand mindes. 2°: den Merckesgar som er sat paa Comparentens grund, af hvad aarsag den blev paa ham henfløttet. Resp: den kunde ej staae i Mercket for Fieldskreer, derfor blev den flyttet paa Tvedt øde grund. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

2det vidnet, Ole Poulsøn, er huusmand paa Bleje, er fuldbroder til første vidne, er ingen af Parterne besvogret, sagde sig gaml: 44 aar, vidnede i et og alt Conform med første vidne, saavel til spørsmaal med giensvar.

hernæst Rettens Personer i følge af begge Parter og vidnerne, Reiste til disse omtvistede stæder, for at imodtage den anvisning vidnerne har belovet at giøre. da vj kom til det omtvistede blev Parterne foreenet, det Marckeskieldet skulde needsættes efter som bruget nu er, neml: i Klongersteen, der fra op i Seigelberg, saa i snee ud og op efter i Hetlestien, og saa op i Vare Nutten, som er i Fieldet. og blev paa disse steder følgende Mercker needsat. i Klongersteen hugget En Kors som visser til Seiglberget, dog der imel: hugget En Kors. i Birckehougberget udj et skarv hugget en Kors som visser i Twer berget, der hugget en Kors som visser i Hellestien, der hugget en Kors som visser op paa Hellesti berget, udj en stoer steen hugget en Kors som visser beent op i Rochlenutten eller Varenutten. {Disse} Parter[ne] declarerede saaleedes at være foreenede, det En hver skal giette sine soue smaler indtil de Reiser paa Stølen, svinene skal de paa begge siider gierde ude. og geederne maae gaae frit, naar en hver har Knibet tænderne af sine.

imel: Præstegaard og Buustethuun gaar Mercket fra Klongesten og op til gangeveien, udj Et fast berg hugget en vinckel gloppe som viser ind til en anden vinckel gloppe udj Øghougen, sam/m/e visser need igien til søen udj en jordfast steen, der hugget En Kors. dette Med Mercker indhægnede støcke Marck tilhører Præstegaarden.

ved søen i Kalvenæsset, udj en jordfast steen hugget En Kors som visser op i veien i en vinckel gloppe som visser ind efter veien. Præstegaarden Eier inden og under disse Mercker, og Buustethuun uden og oven for.

Nu bliver efter Parternes forlangende at needsette Marckeskiel imel: Buustethuun og Bache, saasom i Qwituren hugget En Kors oven i Præstegaar byttet teigen, sam/m/e visser op i en stoer steen kaldet Niben, der hugget en Kors som visser op i høyeste Rusten af Fieldet. Bache Eier uden for disse mercker, og Buustethuun inden for.

uden for Balham/m/eren, i en stoer steen oven for veien hugget en Kors, sam/m/e visser i Brachehougen, udj et skarv hugget en Kors, som visser i Birchehougen udj en Kors, den visser op udj et Kors i Lyngberget, sam/m/e visser udj en Kors i Rychescharv, som visser udj et Kors i Klongesetschaaret, sam/m/e visser op i høyeste Fieldet. Lars Bache Eier paa Sør siden af disse mercker, og Buustethuun paa Nord siden.

ved Bustethuuns bagerhuus er needsat En Marckesteen som visser til det Nordre jørne af Kirsebærgaren, der needsat en Merckesteen som visser Sør op med Kirsebærgaren, der needsat en Merckesteen som visser op i hougen til en Merckesteen, fra sam/m/e gaar byttet i 10 efter hin anden needsatte Merckesteene, hvor ved Citanternes bøe er fra skildt Lars Bache[s] bøe og 2de agrer, Kaldet Hougageren og Dahlsageren.

Paa den øvre siide ved Allemands veien, i en jordfast steen hugget en Kors som visser i West udj 2de efter hin anden needsatte merckesteene, hvor af den sidste visser i Sør til Lars

Bache[s] agerjørne, der needsat en Merckesteen. Lars Bache ejer Norden og Westen for disse Mercker baade bøen og ageren, og Buustethuun eier Synden og Østen for disse mercker.
ageren kaldet Molteige er skift tvers over med 2de merckesteene. Citanterne Eier den Westre deel

1760: 4

1760

og Lars Bache den Østre.
Bøen Myrene, paa den Sør side needsat en Merckesteen som viser West i 2de merckesteene og en Kors oppe under Berget, som er ende Mercket. Citanterne Eier paa Sør siden af disse mercker, og Lars Bache paa Nordre siden.
Nyelende er indhægnet med 6 Merckesteene, og tilhører Lars Bache. Citanterne Eier uden om paa alle siider.
her med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 3de Septbr: Er følgende passeret.
I Spands-Teigen gaar Byttet fra en Merckesteen som staar i Præstegaardens bytte, og visser i Øst til den anden Merckesteen, fra sam/m/e op ved Slettebacken i den tredie Merckesteen. Lars Bache Eier paa Westre og Sør siden, og Bustethuun paa Øster og Nord siden af disse Mercker.
i Trælager-braadet needsat efter hin anden 4re Merckesteene som visser op og Sør efter til Præstegaards byttet. Lars Bache Eier Østen for, Buustethuun Westen for disse Mercker.
Inde imod Bøegaren needsat En Merckesteen som visser i Sør til den anden, der fra til den tredie i Øst. Lars Bache Eier Nor for, og Buustethuun Synden for.
Tæt, eller oven for ved Killesteen blev hugget en Kors, sam/m/e visser et lidet støcke Nord, udj et skarv hugget en vinckel gloppe som visser op efter til en stoer steen, der udj hugget en vinckel gloppe som visser tvert ud over til Tostens bytte. Lars Bache Eier Sønden for disse Mercker, og Buustethuun Eier Østen og Norden for disse Mercker.
inde i Moebraadet needsat En Merckesteen som visser i den anden beent i Sør. Lars Bache Eier Østen for disse Mercker, og Buustethuun Westen for.
Nu begynder Marckeskiel imel: Buustethuun og Tosten Opheim.
Paa Hestevold, fra Præstegaards bytte, {bl} af den der forhen needsatte vinckel gloppe beent i Sør udj et ska[r]v blev hugget en Kors, der fra beent op efter i et andet skarv atter hugget en Kors, som visser beent op efter til en jordfast steen, der hugget en vinckel gloppe som visser Sør til den i Bache byttet værende vinckel gloppe. Tosten Opheim Eier Norden og Westen for disse Mercker, og Buustethuun Synden og Østen for.
I Myre berget hugget En Kors som visser beent op udj en vinckel gloppe, sam/m/e visser ind efter i 2de efter hin anden huggede Kors. Opheim Eier oven for disse mercker, og Buustethuun needen under.
I Hougene needsat 2de merckesteene som visser i hin anden af Nord i Sør. Buustethuun Eier paa Westre siden af disse mercker, og Opheim paa Østre siden.
I øvre Myrene needsat 2de Merckesteene som visser i hin anden af Øst og i West. Opheim Eier paa Sør siden, og Buustethuun paa Nord siden.
under Smieberget ved bæcken, i en stoer steen hugget en vinckel gloppe som visser op paa Smieberget udj en vinckel [gloppe] som visser Sør udj en anden vinckel gloppe. sam/m/e visser beent op i 4de vinckel gloppe. Opheim Eier Norden og oven for disse mercker, og Buustethuun Sør og under.
oven ved ageren Molteig needsat en merckesteen som visser Øst i den anden merckesteen som forhen er needsat imel: Bache og Buustethuun. Opheim Eier paa Sør siden, og Buustethuun paa den Nordre.

under Store Fos skott needsat en merckesteen som visser beent need til en imel: Bache Manden forhen needsat merckesteen. Opheim Eier paa Westre siden, og Buustethuun paa Østre.

ved øvre siden paa Qværne leet needsat En merckesteen som visser i Nord til En Merkesteen i Bache byttet. Opheim Eier paa Østre siden, og Buustethuun paa Westen.

under veien ved sam/m/e lee er needsat en merckesteen som visser i Nord til den anden merckesteen, ligesaa til den tredie, som visser i West til den fierde merckesteen. Opheim Eier paa Sør og Westre siden, og Buustethuun paa Øst og Nord siden.

I Lyngwold ager-Reenen needsat en merckesteen som visser beent op i ageren til den anden merckesteen. paa Nordre siden Eier Opheim, og paa Sør siden Buustethuun.

I Lyngwoldsbraadet needsat en merckest: som visser Nord til den anden merckesteen. paa den Østre side Eier Opheim, og paa Westere siden Buustethunn.

Paa den Østere side af Allemands veien ved ageren Wom er needsat en Merckesteen som visser need til Sæwer ageren i den anden merckesteen, der viser need under sam/m/e ager til den tredie merckesteen. Opheim Eier paa Østre siden, og paa den Westere side Eier Buustethuun.

I Brende hougen needsat en merckesteen som visser beent need i Qværne dahlen til veien i en stoer steen, der hugget en Kors som visser beent need udj en jordfast steen, der hugget en Kors, sam/m/e visser beent need til Elven. Johan/n/es Buustethuun Eier paa dend Nordre, og Opheim paa den Sør side.

Nu blev vedtaget, efter Parternes forlangende, at needsette Marckeskield imel: Citanterne og indstevnte Jacob Buustethuun.

Paa Almendings hviile needsat En merckesteen som visser op i Floerager-Reenen, der needsat En merckesteen som visser i 2de andre needsat i sam/m/e ager Reen. Jacob Buustethuun Eier ageren paa den Westre og bøen paa den Sør side, og Citanterne Eier bøen paa den Nordre og Østre siden.

ved Jacob sin Kirsebærgar needsat En merckesteen, som visser efter garen til det øvre jørne, der needsat en merckesteen som visser over til Fierdings ageren, hvor der efter hin anden er needsat Tvende Merckesteene i Renden af ageren. Jacob Buustethuun Eier paa den Sør og Østre, og Citanterne paa den Westre og Nordre siden.

ved ageren kaldet Foden needsat En Merkesteen som visser fra Øst i Westre kanten, der atter needsat en steen. Jacob Buustethuun Eier paa Sør siden, og Citanterne paa den Nordre.

{ved} Lille Trælle-ageren, {needs} er fra Jacob sin Bøe indhægnet med 10 Merckesteene.

ved Træll ager veiten er efter hinanden needsat 2de Merckesteene, som alleene visser veien.

I øverste Smiehoug berget hugget En Kors, som visser beent op i en vinckel gloppe udj et berg, sam/m/e visser tvers udover til en tilforn hugget vinckel gloppe i Tosten sit bytte. Jacob Buustethuun Eier paa Sør, og Citanterne paa Nord siden.

Paa Slettebacken needsat en merckesteen som visser i en anden tilforn needsat merckesteen i Bache byttet. Jacob Eier paa den Westre, og Citanterne paa den Østre siden.

Jacob sin Ruug ager er indhægnet fra Torgis sin ager og Bøe med 4 Merckesteene.

i Lyngwolds ageren needsat 2de Merckesteene som visser i hin anden.

1760: 4b

1760.

Jacob Eier paa den Nordre siden, og Citanterne paa den Sør siden.

i bem:te Lyngwolds ager er atter needsat 2de Merckesteene som visser Sør og Nor. Jacob Buustethuun Eier paa den Westere, og Citanterne paa den Østre siden.

Paa den Nordre siden ved Lyngwolds Foden er Jacob sin ager indhægnet med 5 Merckesteene fra Citanternes Bøe.

betræffende Fiskeriet i Elven, da blev disse Parter saaleedes forenede, det Jacob Buustethuun der udj for sin lives tiid skal have En tredie part i Fiskeriet, dog uden at have nogen Eiendeel eller Eiendom i Elv eller Fiskeriet, eller der paa at tilEgne sig nogen hævd, som saaleedes af Citanterne blev ham tilstaaet, og dette forlig af Parterne med hænders Rekkelse for Retten tilstaaet og bekræftet.

hernæst blev foretaget efter Parternes forlangende at needsette Marckeskield imel: Daniel Opheim, Jon Aga Eiendom, og Gaarden Buustethuun eller Citanternes Eiendom.

i Bæggedahlen, neden under Bæggen fra Smedekillen, needsat en merckesteen som visser Sør op i Bachehougen, needsat en merckesteen med En vinckel gloppe udj, som visser op efter Hougebraat i 7 efter hin anden needsatte merckesteene. Østen for Eier Daniel Opheim og Lars Bache, og Westen for Eier Citanterne.

i Houg-ager Reenen needsat en Merckesteen som viser i West i 2de efter hin anden needsatte Merckesteene. Daniel Opheim Eier Sønder for disse mercker, og Citanterne Norden for.

i Myren needsat en Merckesteen som viser op i Bæg ager Reenen, der needsat den anden Merkesteen, saa gaar byttet efter Reenen i den tredie merckesteen, fra sam/m/e gaar byttet need i veien i den fierde steen, siden er byttet efter veien og op i Løebraadet, der needsat en Merckesteen, paa den Westre side af disse mercker Eier Daniel, og paa den Østre side Citanterne.

under Gamle bæcken meedsat en merckesteen som visser op i den anden merckesteen i den gamle Bægg, sam/m/e viser i den tredie merckesteen og saa i den fierde merckesteen tæt ved Bæcken. Østen for dise mercker Eier Daniel Opheim, og Westen for Citanterne.

i ageren Lyngvold er Daniel Opheims part afskildt fra Citanterne med 4 Merckesteene.

Need ved Elven, kaldet Iwer stegs høl, er needsat en merckesteen som viser i West i en merckesteen og en vinckel gloppe udj en jordfast steen, sam/m/e viser til Daniel og Tostens bytte. Norden for dise mercker Eier Daniel Opheim, og Sønden for Citanterne.

der med dagen blev til ende bragt.

Dend 4de Septbr: Er følgende passeret.

i Kleiwen under Nibben er hugget en Kors som viser op i Nibbe-Berget i en vinckel gloppe, sam/m/e viser Nord til Opheims byttet. Daniel Opheim Eier Nordre siden, og Citanterne paa den Sør siden.

i Qværne-veien needsat en merckesteen som viser Sør i 4re efter hin anden needsatte merckesteene ved veien, den sidste viser beent need i Elvebrodet, der needsat en merckesteen. Johan/n/es Buustethuun Eier paa Westre siden af dise mercker, og Torgis Buustethuun paa den Østere.

Paa Elvebraadet needsat en merckesteen som viser beent i West til Opheims byttet. Johan/n/es Eier paa den Nordre, og Torgis paa Sør siden.

Paa Lyngwolds backen needsat en merckesteen som visser der fra i 4re efter hin anden needsatte merckesteene som gaar igienem ager og bøe hen i en ved Opheims byttet staaende merckesteen. Johan/n/es Eier paa den Østre side af dise mercker, og Torgis paa den Westre.

i øverste Slettebacken needsat en merckesteen som viser Nord til En ved Opheims byttet staaende merckesteen. Daniel Opheim Eier paa Westre, og Torgis Buustethuun paa Østre siden.

i Lyngwolds ageren er needsat 2de merckesteene som visser i hin anden. Johan/n/es Eier paa den Westre side, og Torgis paa den Østre.

i Brachehougs berg hugget en vinckel gloppe som viser tvers over udefter i Kulgroowe berget i en Kors, der fra i Seiglet, der fra i en Kors udj ytre Rycheskarw, de[r] fra udj en Kors i en jordfast steen i Klongesets-skreen, der fra i en Kors i Swae berget, der fra beent op i Røchlenutten. Johan/n/es Eier paa den Nordre siden af dise mercker, og Torgis paa den Sør siden.

I ytre Samteigs skreen, udj en jordfast steen hugget en Kors som viser mit efter bæcken op i en Kors udj et Berg, siden bytter Gillet op i Fieldet. Johan/n/es Eier paa den Sør side, og Torgis paa den Nordre.
under veien ved Træl ageren er needsat en merckesteen som viser efter braadet og de der efter hin anden needsatte merckesteene, den sidste staaende oppe under bøegaren. Torgis Eier Østen for og under braadet, Daniel Opheim Eier Westen og oven for dise mercker.
Torgis ager, kaldet Store Træl ageren, er paa den øvre og Westre side fra Daniel Opheims bøe indhægnet med 4re merckesteene. Dend sidste og fierde steen skifter tillige ageren imel: Johan/n/es og Torgis Buustethuun.
ligesaa indhægnes Johan/n/es sin ager fra den sidste fierde steen og en tilforn staaende merckesteen i Jacob {Opheims} \Buustethuuns/ bytte, og det fra Daniel Opheims bøe.
Torgis ager, kaldis Foden, er paa den Nordre og Østre side indhægnet med 3de merckesteene fra Jacob Buustethuun og Daniel Opheims ager.
Paa den Westre side ved Daniel Opheims Kirsebærgar needsat en Merkesteen som viser op med garen til jørnet, der needsat en merckesteen som viser et lidet støcke lenger op til en needsat merckesteen, sam/m/e viser tvers over til en i Jacobs bytte staaende merckesteen. Torgis Buustethuun Eier paa den Westre side af dise mercker, og Daniel Opheim paa den Østre side.
I Lys-ager-Reenen needsat en merckesteen som viser beent op efter til en i Bache byttet staaende Merckesteen. Johan/n/es Eier paa den Westre, og Torgis paa den Østre side.
Paa Nordre siden af Træl-ageren er needsat 4re merckesteene som viser i hin anden, og adskiller

1760: 5

1760.

Torgis Buustetuun[s] ager fra Lars Bache[s] bøe.
Lars Bache sin ager, kaldet Naalespel, er indhægnet paa den Sør og Østre Kant med 3 merckesteene, fra Johan/n/es Buustethuns bøe.
Paa Hougene needsat en merckesteen som viser op i Myren i 2de efter hin anden needsatte merckesteene, fra den sidste steen gaar byttet op til Tosten Opheims bytte. Johan/n/es Eier paa den Nordre, og Torgis paa den Sør side.
Paa Nordre Kanten af Houg ageren er needsat 2de merckesteene, og en stoed tilforn i Daniel Opheims bytte i det Østre jørne, disse adskiller Torgis sin bøe fra Jacob Buustethuuns ager.
Paa Bæckedahls braadet ved den Østre side af bæcken needsat en merckesteen som viser beent i West til Hestewold udj 2de efter hin anden needsatte merckesteene, fra den sidste gaar byttet op under uhren, udj en stoer steen hugget en vinckel gloppe som viser til Lars Bache sit bytte. Torgis Eier Norden for dise mercker, og Johan/n/es Sønden for.
Paa Bæckedahls braadet lenger Nord, er needsat en merckesteen som viser West over Hestewold, i en stoer steen hugget en Kors, sam/m/e viser op efter udj et skarv, der hugget den sidste Kors. Torgis Eier sønden for dise mercker, og Johan/n/es Norden for.
Som intet videre var at foretage, saa bliver over den/n/e foretning følgende beregning at forfatte, saasom Sorenskriverens skyds 3 miile til aastædet, er 4 mrk: 8 s:, diet penge 4 mrk:, for 4re dages foretning 4 rd: 4 mrk:, Laugretten per Mand daglig 24 s:, er 8 rd:, Lensmanden for Rettens tilkaldelse, samt med at gaae Rettens Middel til haande, kand ej ringere have end som 1 rd: 4 mrk:, tilsam/m/en Rettens løn 15 rd: 4 mrk: 8 s: Citanterne paastoed at nyde for Mænds opnævnelse, stevningens forkyndelse, Dom og brev penge, samt Rettens underholdning, in alles i det allerminste 18 rd: 5 mrk: 4 s:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 34 rd: 3 mrk: 12 s: her om Parterne vedtog det sam/m/e blev lignet efter En hver Mands jordebrug saaleedes. Haaver Olsøn Præstegaard bruger 24 mrk: smør, betaler 2 rd: 6 s: Lars Larsøn Bache bruger 31 mrk: smør, betaler 2 rd: 4 mrk: Tosten Opheim bruger 36 mrk:,

betaler 3 rd: 10 s: Daniel Opheim bruger 73 mrk:, betaler 6 rd: 1 mrk: 14 s: Freim bruger 88 mrk:, betaler 7 rd: 3 mrk: 6 s: Jacob Eitrim bruger 6 mrk:, betaler 3 mrk: 2 s: Jacob Buustethuun bruger 36 mrk:, betaler 3 rd: 10 s: Johan/n/es Buustethuun bruger 63 mrk:, betaler 5 rd: 2 mrk: 8 s: Torgis Buustethuun bruger 45 mrk:, betale 3 rd: 5 mrk: 4 s: og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 4de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Opheim, beligende i Odde Kircke sogn, Kingtserviig Præstegield og Tinglaw, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Jacob Alsager, Torgier ibdm:, Ole Tostensøn Hougse, Torbiørn Jacobsøn Lote, Niels Jonsøn øvre Qwale, Jon Olsøn Jaastad og Haaver Larsøn Lote, Nærværende Bøygde Lensmanden Jon Torgielsøn Hougse.

hvorda for Retten fremstoed Ole Olsøn Berven for sin svoger Jon Olsøn Aga, som Eier for en deel her i Gaarden Opheim, og gav til Kiende, det bem:te hands svoger, der nu er syg og sengeligende, her til aastædet til den/n/e Tægte dag har ladet indkalde alle sine Naboer og grander, for at faae sin Eiendom steenet og Reenet fra alle omligende, og ere de kaldede at svare andeel efter proportion i omkostningerne, de som ere indkaldede er, Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Provsten Atche med leilending Haaver Olsøn Præstegaard. Lars Larsøn Bache. {Jacob} \Christen/ Eitrim. og Tosten Opheim \med Jacob/ q < q med Jacob Buustethuun>. vilde fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.

Hr: Provsten Atche møtte med sin leilending, vedtog stevnemaalet, haabede den ham allernaadigst Beneficerede Gaards Eiendom vorder ham Conserveret med sit tilhørende og til Tinge upaaAncket hævds brug, i det øvrige Reserverede sig lovlig indsigelse, efter sagens forefindende beskaffenhed.

de andre indstevnte møtte alle, vedtog varselen.

Parterne declarerede det de alle vare enige om at giøre Retten anvisning hvor Marckeskiel dem imel: kand needsettes. i anleedning her af vedtog Retten strax at følge Parterne ud til ager og bøe for at needsette Marckeskieldet saaleedes som følger.

I udmarcken først begyndt.

ved søen i Barnham/m/er-skarvet er hugget En Kors som viser op i Swinesteen, der hugget en Kors, som viser op i Rodweldehougen, der hugget en Kors, som viser op i sam/m/e Houg, i et skarv hugget en Kors, sam/m/e viser op i en jordfast steen, der hugget en Kors, der fra i Hwide Kleiw en Merckesteen, saa op i Hagegars berget, der en Kors, der fra op i en Kors udj skaarene, saa op i en Kors udj en stoer steen under Nutteskaar enden, sam/m/e viser lige op i Field Nutten. Lars Bache Eier uden for dise mercker, og Citanten inden for.

Tæt oven for Seiglet, udj et skarv hugget Et Kors som viser op i en Kors udj Schottehougen, der fra udj en merckesteen i Brachehougen, saa op i 5 efter hin anden huggede Kors, den sidste viser beent op i Fieldet. Citanten Eier uden for dise mercker, og Tosten Opheim inden for.

I Myre-Berget hugget En Kors som viser op i 7 andre efter hin anden i linien huggede Kors, hvor af den øverste er hugget i Nowen af Øxnedahls berget, som siden viser lige op i Fieldet. Tosten Opheim Eier uden for dise merker, og Citanten inden for.

oppe paa Furre skaar berget, udj en jordfast steen hugget en vinckel, som med den Eene ende viser ind til Citantens Eiendom, og med den anden ende viser op til en Kors udj et berg i Furre skaar, der fra op i et skarv under Torwe Kleiw, udj en vinkel gloppe, som viser atter ind til Citantens bytte, dette indhægnede støkke marck og skov tilhører Citanten.

I Kalvhave skaret hugget en Kors som viser op i en lige linie udj 8te efter hin anden huggede Kors, hvor af den sidste er udj en stoer steen i Krogen, som viser lidet ind og op udj et skarv og 2de store steene, huggede 3de Kors, den sidste er under Espeskaar-Berget, og viser op paa

Aldahls berget i 2de der ligende store steene, fra sam/m/e gaar byttet op i høyeste fieldet. Citanten Eier uden for dise mercker, og Jacob Buustethuun inden for.
ved Eie Merckesgar, udj en stoer steen kaldet Løsesteen, hugget en Kors, som viser ud efter Rod-Berget i 2de efter hin anden der huggede Korser, den sidste viser ud i en stoer steen, der i hugget en vinckel gloppe. Westen og oven for dise mercker Eier Præstegaarden, Østen og neden under Eier Citanten og Tosten Opheim.
Fra sidst bem:te vinckel gloppe gaar byttet need og Øst efter i Berge flaad-braadet, i en stoer steen hugget en Kors som viser need i backen oven for Hwidewolds leedet, der hugget en Kors. inden og Sønden for dise mercker Eier Citanten, og uden samt Norden for Eier Lars Bache.
I Sansesdahlen, udj en stoer steen hugget en Kors som viser op til den anden Kors udj et Berg tæt ved Bergeflaaten. Citanten Eier paa den yttre og Nordre side af dise mercker, og Tosten Opheim paa indre og Sør siden.
Nu kom/m/er hiem/m/e marcken.
Glache teigen, som er Citanten tilhørende, er fra Præstegaardens Eiendom paa begge sider indhægnet med 6 merckesteene,

1760: 5b

1760.

og gaar fra Kircken i Øst og lige til Elven, og Præstegaarden Eier fra Kircken til søen og Elven, lige saa q < q paa den anden side til Buustethuuns Eiendom> {Norden for Teigen}.
Paa Hougene needsat en meckesteen som viser Sør i 2de andre merckesteene, den sidste viser hen i Johan/n/es Buustethuuns mercke. Citanten Eier paa Østre siden af dise mercker, og Tosten Opheim paa Westre siden.
I Hougager Reenen needsat en merckesteen som viser i øverste enden af ageren til den anden merckesteen. paa Østre siden af dise mercker Eier Citanten, og Tosten Opheim paa Westre siden.
ved Bæcken i Myren needsat en merckesteen som viser Nord i Johan/n/es Buustethuuns mercke. Citanten Eier paa Østre siden, og Tosten paa Westre.
i Molteig ageren needsat en merckesteen som viser tvert over ageren til det andet Mercke. Citanten Eier Østen, og Tosten Opheim Westen for merckerne.
Paa Slette backen ved Almindings veien needsat en merckesteen som viser Nord mit i veien. Citanten Eier Østen, og Tosten Opheim Westen for dette mercke.
hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 5te Septbr: Er følgende paseret.
i Lyngwolds Reenen needsat 2de merckesteene som viser igien/n/em ageren til den forhen staaende merckesteen. Citanten Eier paa den Sør og Westere side, Tosten Opheim paa den Nord og Østre.
i Kirteigbraadet, udj en stoer steen hugget En Kors som viser i 2de efter hin anden needsatte merckesteene, hvor af den sidste viser i Elven. Citanten Eier paa den Sør, og Tosten Opheim paa den Nordre side.
Paa Slettebakken needsat en merckesteen som viser baade i Øst og West til 2de forhen staaende merckesteene. Citanten Eier paa Nordre, og Lars Bache paa Sør siden.
Ageren Foden er indhægnet med 4re merckesteene, som tilhører Citanten.
Sør i Store Forskott needsat 2de merckesteene, som adskiller Citantens bøe fra Præstegaards ageren.
Paa Hønseberg houg braadet needsat en merckesteen som viser i Sør udj trende andre needsate efter hin anden merckesteene, den sidste viser i en vinckel gloppe udj Een jordfast steen, sam/m/e viser Sør udj en merckesteen som viser op i en Kors, der ligesaa viser op i en

merckesteen under Hwidewoldsgaren. Citanten Eier paa Østre og Nordre, og Lars Bache med Jacob Buustethuun Eier paa den Sør og Westre side af dise mercker.

Paa Sør siden af Citantens Løe needsat en merckesteen som viser i Sør til den anden, og sam/m/e viser i West til 2de andre merckesteene, den sidste sat tæt ved Myre bæcken. Citanten Eier paa den Nordre og Westre side, og Lars Bache med Jacob Buustethuun Eier paa den Sør og Østre side.

Fierdings ageren er indhægnet med 12 merckeskield steene, og er Citanten tilhørende.

ved Myre flæcken needsat 2 merckesteene som viser i hin anden. Citanten Eier paa Westre, og Tosten Opheim paa Østre siden.

I Houg ager Reenden needsat en merckesteen som viser tvers over Myren i 2de andre Merckesteene, den sidste viser i en vinckel gloppe udj en stoer steen, sam/m/e viser i Sør udj en forhen staaende merckesteen. Citanten Eier paa den Nordre og Westre, og Lars Bache paa den Sør og Østre siden.

i Moebraadet needsat en merckesteen som viser i Sør og Nord til 2de andre forhen staaende merckesteene. Citanten Eier paa Westre, og Lars Bache paa Østre siden.

ved Roe skieldet needsat en merckesteen som visser op i høyeste braadet til 3de andre merkesteene, der viser i West til en forhen staaende merckesteen. Lars Bache Eier paa Sør, og Citanten paa Nor siden under braadet.

i Klewewiigen, udj en steen tæt ved veien hugget en Kors som viser beent op i en Kors udj et Berg, der fra op udi en vinckel gloppe udj et Berg, vinckelen viser i Sør udj Seiglet. Citanten Eier paa Nordre og Westre siden, og Præstegaarden paa Sør og Østre siden.

ved Hestewold, udj en stoer steen hugget en Kors som viser beent op i 2de andre efter hin anden huggede Kors, den sidst viser op i en gloppe udj Havre skree, som viser ud til Tosten Opheims Eiendom, Lars Bache Eier paa Nord siden af dise mercker, og Citanten paa den Sør side.

Paa Slettebacken ved Almindings veien, udj en jordfast steen hugget En Kors som viser Øster udj en merckesteen udj en Røys, sam/m/e viser i {den} Nord udj en merckesteen som viser Øst til Jacob Buustethuns mercke. Citanten Eier paa Sør og Øster siden, og Jacob Buustethuun paa Nordre og Westre siden.

Glucheteigen skift imel: Citanten og Tosten Opheim med 3de Merckesteene, Citanten Eier den Nordre part, og Tosten Opheim den Søndre.

I Hougaastinden ved søen, udj en svae hugget En Kors som visser op efter i 6 efter hin anden huggede Kors, den sidste udj en steen i Hougaashougen ved Eitrims støels Eiendom, som fra gam/m/el tiid har været. Citanten Eier inden for disse mercker, og Christen Eitrim uden for.

Den/n/e sidste Citanten tilfaldene skoue Teig er til fællets imel: Citanten og Tosten Opheim, en hver efter andeel af sit jordebrug.

Som intet videre var at foretage, bliver følgende beregning at giøre, Sorenskriverens skyds her fra hiem 3 miile, 4 mrk: 8 s:, diet penge til aastædet 4 mrk:, introductions penge 5 mrk: 4 s:, 2 dage foretning 3 rd:, Laug Retten 4 rd:, LensManden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 10 rd: 1 mrk: 12 s: Citanten paastoed for Retten og vidnernes underholdning, Mænds opnævnelse og stevningens forkyndelse, i det aller minste 7 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 17 rd: 1 mrk: 12 s:, som efter Parternes foreening blev lignet efter En hvers Eiendom, saaleedes. Halwor!! (Haaver) Præstegaard bruger 24 mrk:, betaler 1 rd: 4 mrk: 8 s: Lars Bache bruger 31 mrk:, betaler 2 rd: 1 mrk: 10 s: Tosten Opheim bruger 36 mrk:, betaler 2 rd: 3 mrk: 12 s: Daniel Opheim bruger 73 mrk:, betaler 5 rd: 1 mrk: 15 s: Christen Eitrim bruger 37 mrk:, betaler 2 rd: 4 mrk: 3 s: og Jacob Buustethuun bruger 36 mrk:, betaler 2 rd: 3 mrk: 12 s: saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 1ste Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Utne, beligende i Kingtserviig Præstegield og Tinglav, med efterskrevene Laug Ret, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Thomas Swendsøn Hougstvedt, Jon Svendsøn ibdm:, Torgier Alsager, Thomas Jaastad og Lars Aamunsøn Dønne, nærværende Lensmanden Jon Torchielsøn Hougse.
hvorda for Retten fremstoed Siur Torbiørnsøn og gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til den/n/e tægte dag, her til aastædet har ladet stevne og indkalde Iwer Olsøn

1760: 6

Utne med søn Ole Iwersøn, til at faae hands Eiendom her udj gaarden Utne, som er 1 pd: 3 mrk: smør, ½ huud med bøxel og herlighed, udskift og udsteenet fra de indstevntes Eiendom, og at faae sin Eiendom til brug og beboelse, samt de indstevnte at svare den/n/e foretnings omkostninger. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
de indstevnte Fader og søn møtte og tilstoed samt vedtog den/n/e stevning at være dem lovl: forkyndt. og vilde de til Citanten fremsette følgende Qwæstioner: 1°: Endskiøndt de, efter En usvæcket Dom, kunde protestere imod Citanten med Curator Torbiørn Larsøn Reesetter foretagende, saa dog, vilde findes villig til deeling og steening, naar Citanten giver dem Et Reent svar paa deres paastand, som er, at den/n/e mindreAaring Citanten med Curator vil afstaae til de indstevnte 6 mrk: smør jordegoeds her udj gaarden Utne med bøxel og herlighed for 1 rd: 1 mrk: 8 s: hver marck smør, er 7 rd: 3 mrk:, og Citanten, saa snart hand vorder fuldmyndig, der paa give Ole Iwersøn et frit skiøde, paa det jorden nu kand vorde skift og steenet saaleedes at de indstevnte i bruget haver Toetreediedeelen, og Citanten En treedie deel. og skulde Citanten, naar hand blev fuldmyndig, vilde paaAncke den/n/e foreening, da deeling og steenings foretningen som nu skeer, at være af ingen betydning, Marckeskieldet igien at udhugges og needrives, og Citanten at søge sin Eiendom ved lovlig process og Retter gang. her om Citanten med Curator vilde give deres svar.
Citanten med Curator her til svarede ja, og i et og alt vedtog dette fremsette, saasom de forhen med hin anden her om er foreenede. 2°: at den indstevnte Iwer Olsøn med huustroe Sigri Brynildsdatter, saalenge nogen af dem lever og er god for at styre jorden, da de eller den lengst levende, ubehindret at blive siddendes i deres bøxel, saa at Citanten ej faar sin Eiende Entreediedeel i jorden til brug og besiddelse føren disse begge Mand og Kone ved døden er afgangen, eller naar de eller den lengstlevende ej formaaer lengere at styre jorden, da Citanten først at faae sin Eiende Entreediedeel i jorden til brug og beboelse, her om Citanten med Curator vilde give deres svar.
her om Parterne saaleedes bleve foreenede: det Iwer Olsøn og hands huustroe Sigri Brynildsdatter, begge eller den lengstlevende, som leilendinger i 16 aar, at Regne fra Fare dag efter Loven 1761 til lovlig faredag 1777, skal bruge og beboe Citantens Entrediedeel her i jordebruget, og naar disse 16 aar er forløben, da strax jorden at Ryddig giøre og fra fløtte samt oplade for Citanten. men skulde det hende sig saa, at Sigri Brynildsdatter, forinden de 16 aar, blev Encke og i hindes Enckestand blev forseet med Et andet giftermaal, da strax til neste lovlig faredag at fravige og oplade jorden for Citanten. ligeleedes, om Iwer Olsøn og hands Kone begge ved døden skulde afgaae føren disse 16 aar er forløben, da strax, naar de begge ere døde, deres arvinger til neste lovlig faredag at fravige og oplade den/n/e En treediedeel jordepart for Citanten, som er hands fulde Eiendom. og imidlertiid Iwer Olsøn og hands Kone Sigri Brynildsdatter som leilending bruger og beboer Citantens Eiendom, skal de være pligtig at styre jorden lovforsvarlig, og holde gaardepartens tilhørende huuser forsvarlig vedlige.
3tio: declarerede Parterne, det de, med de omkostninger, som den/n/e skifte og Deelings foretning vil medgaae, svarer hver den halve deel. i det øvrige begierede Parterne, det Retten vilde needsette Marckeskieldet, efter den anvisning de lover at giøre, saasom de selv imindelighed har skift jorden dem imel:

da Retten i følge begge Parter først forføyede os til udmarcken, og der needsatte følgende Marckeskield.
i Telgus lien, udj en stoer steen hugget en Kors som viser beent op af Elven i Maanen udj 2 andre Kors og 2 merckesteene, hvor den sidste merckesteen staaer i Maanen. inden for disse mercker Eier Ole Iwersøn, og uden eller hiem/m/e for disse mercker Eier Citanten.
I den hiem/m/este Ende af Bircke flaaten ved Elven, udj en jordfast steen hugget en Kors som viser beent op fra Elven i en Merckesteen som visser atter beent op i 4re efter hin anden huggede Kors, den sidste Kors er udj et skarv øverst i lien oppe under Maanen, {inden og} hiem/m/e for disse mercker Eier Ole Iwersøn, og Citanten inden for.
inden for Have garen under støels veien needsat en merckesteen som viser lige need i en Kors udj en stoer jordfast steen, der fra need til Elven udj en merckesteen. hiem/m/en for dise mercker til Havegaren Eier Citanten, og Ole Iwersøn inden for baade oven og needen under veien.
Dranke leite-Teigen tilhører Ole Iwersøn alt det som er Older skoug, ligeleedes tilhører ham Skreeteigen.
Paa Melstøelen ved den øvre side af veien, udj en steen hugget

1760: 6b

1760

En Kors som visser op efter udj 5 efter hin anden needsatte Merckesteene, fra den sidste steen gaar byttet op under Biøndahls-fossen, udj en stoer steen hugget En Kors, som er endemercke, inden for disse mercker Eier Citanten Olderskougen, og uden for Eier Ole Iwersøn Olderskougen, og Citanten birckeskougen.
yderst i Tvedt(ure?), udj en stoer steen hugget en Kors som viser op efter i Biøndahls-stegen, udj et skarv hugget en Kors som viser atter op efter, udj et skarv hugget den tredie Kors som viser op udj en Merckesteen, og En vinckel gloppe hugget i en stoer steen, sam/m/e viser tvert ind over i 2de efter hin anden needsatte Merckesteene, hvor der i sidste steen er hugget en vinckel gloppe som viser beent op efter i 3de efter hinanden needsatte Merckesteene, siden gaar byttet atter op i en jordfast steen, der hugget den sidste Kors som viser beent op i Fieldet. inden og Needen for dise mercker Eier Citanten, og Ole Iwersøn uden og oven for.
I den inderste og nederste ende af Nuttebierget er hugget en Kors udj en steen, som viser lige ud efter biergelaget til yderste Kalvhave stien, hvor der i bierget er hugget en vinckel gloppe som viser beent op efter i 3de efter hinanden needsatte merckesteene, den sidste er needsat under Fosse-Nutten, sam/m/e viser op efter Nutten til Naboernes Eiendom. Citanten Eier neden og uden for dise mercker, og Ole Iwersøn inden og oven for.
Slethage teigen med al sin Eiendom som tilhører den/n/e jord, Eier Ole Iwersøn mod Kalvhaveteigen, som til Citanten er udsteenet.
Nu kom/m/er hiem/m/e Marcken.
oven ved Hougs-ageren, paa halv fierdingen, i en jordfast steen hugget en Kors som viser op efter i 3de efter hin anden needsatte Merckesteene, den sidste steen er staaende under hovedveiten, siden gaar byttet lige hiem efter veiten til Lillebecken. uden for dise mercker som gaar op under veiten, Eier Citanten, og Ole Iwersøn Eier hiemme for merckerne under veiten og under Kiørsel veien, Kaldet Kieldehoug braadet og Myreteigen, som strækker sig need til søen.
Paa den øvre side af Kiørsel veien begynder byttet i sidst bemelte Lille beck, gaar op et lidet støcke efter becken, saa fra becken i en Merckesteen som viser op efter, udj en jordfast steen hugget en Kors, sam/m/e viser atter op efter udj En merckesteen, der fra atter op udj en steen hugget en Kors som viser op udj en steen hugget en vinckel gloppe, sam/m/e viser tvers ind over i en liden steen hugget en Kors, som er endemercket. inden og neden for dise mercker Eier Citanten, og uden og oven for Eier Ole Iwersøn.

der med den/n/e dag blev til ende bragt.

dend 2den Octbr: er følgende passeret.
I Kieller-lie flaatten inden for Elven ved søen needsat en Merckesteen som viser beent op til den anden Merckesteen, der fra op i en Kors udi en jordfast steen, atter beent op i tredie Merckesteen, og saa op udj en Kors udj et skarv, der fra op i en vinckel gloppe, som viser ud i den fierde Merckesteen, og saa i den femte Merckesteen som visser op efter i 2de efter hin anden huggede Kors, den sidst Kors viser op i en vinckel gloppe, sam/m/e visser ud over i 3de efter hin anden huggede Kors, den sidste Kors viser hen til de andre Naboers Eiendom. Citanten Eier inden og oven for disse mercker, og Ole Iwersøn Eier uden og neden for.
Slaatten Appelle Kleiw, som ligger i de andre Naboers Eiendom, tilhører Ole Iwersøn.
I Lille-Grotten under veien needsat En merckesteen, som viser op og ud i snee i en anden needsat Merckesteen med en vinckel gloppe udi, sam/m/e viser tvers ud over til en Merckesteen, sam/m/e viser atter ud efter til et lidet skarv, der hugget en vinckel gloppe, sam/m/e viser beent op i 5 efter hin anden needsatte Merckesteene, den sidste viser op i en stoer steenuhr, i en steen hugget en vinckel gloppe, sam/m/e viser tvert ud over i en jordfast steen, der hugget en Kors, som er ende mercket. inden og oven for alle dise mercker Eier Citanten, og Ole Iwersøn Eier uden og Neden for.
ved Qwilsbu hougen, ved den øvre side af Kiørsel veien needsat en Merckesteen, som viser op efter i 3de efter hin anden needsatte Merckesteene og en vinckel gloppe, huggen i en liden jordfast steen, sam/m/e viser tvers ud over til en stoer steen, der hugget en Kors, som er ende mercket. uden og neden under dise mercker Eier Citanten, og Ole Iwersøn inden og oven for.
I Swendsbræchene ved den nederste ende needsat en Merckesteen som viser op under

1760: 7

Bøegaren til den anden Merckesteen. uden for dise mercker Eier Citanten, og inden for Ole Iwersøn.
ved stuetumpten paa den øverste side af Kiørselveien i et skarv er hugget en Kors som viser lidet op til den anden Kors udj et skarv. inden for dise merker Eier Citanten, og inden for Ole Iwersøn.
ved Kleiwen oven for løebacken i en steen hugget en Kors som viser ind efter til en steen, der hugget en vinckel gloppe, sam/m/e viser need til Kiørsel veien, i en steen hugget en Kors, sam/m/e viser need over veien til Naboernes Eiendom. oven og inden for merckerne Eier Ole Iwersøn, og Needen og uden for Eier de begge til fællig efter andeel, Citanten 1/3 deel, og Ole Iwersøn 2/3 deel.
Growene, som ligger i Naboernes Eiendom, tilhører Ole Iwersøn.
Et støcke sla[a]tte i Karvedahlen, som ligger i Naboernes Eiendon, tilhører Citanten, Kringle slaatten imellem Krogene, ligesaa. ager Reenen beligende imellem Krogene, ogsaa Citanten tilhørende.
dend gamle Kirsebær gar, er skift med 2de Merckesteene. paa den indre side Eier Citanten, og Ole Iwersøn paa den yttre siiden.
Krogageren paa den yttre siiden er skift med 2de merckesteene, dend inderste part Eier Citanten, og dend yderste part Ole Iwersøn, tillige med Grov ageren, som tilhører ham.
i bem:te Krog ager i dahlen er skiftet med 2de merckesteene, neden under dise mercker Eier Citanten, og oven for Ole Iwersøn.
Hougs-ageren er skift tvers over med 2de merckesteene, oven for dise mercker Eier Ole Iwersøn, og neden under Eier Citanten tillige med Siøe flæcken.
Svartvedt flæcken i Ole Iwersøn[s] Eiendom tilhører ham, tilligemed Biørckageren, Hans-ageren, der alt tilhører Ole.

Citanten Eier Langageren og Humlegars flæcken.
Angaaende huusene, da skal Citanten Eie halve parten i store stuen, halv parten i loftet, den lille floer, heele heste-stalden, En trediepart i Nøstet, En trediepart i gars løen, En fierde part i smien, En tredie part i qvernehuuset, En udløe paa udRødningen, En tredie part i Tvende støls buer. Aamun Gundersøn Utne sin stav buer staar paa Citantens grund, som Aamun Utne tilstoed. Torchiel Utne [sin] glasbue staar paa Ole Iwersøns grun[d], det Torchiel tilstoed. Giestgiberens ildhuus staar paa Ole Iwersøns grund, det Giestgiberens Kone tilstoed. i vede platsen ved søen skal Citanten Eie En tredie part.
Som intet videre var at foretage, bliver følgende beregning at giøre, Sorenskriverens fløtning forskaffer Parterne, diet penge 4 mrk:, 2de dages forretning 3 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk: 8 s:, er 2 rd: 3 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 7 rd: 1 mrk:, hvoraf enhver af Parterne betaler halvdeelen efter foreningen.

Dend 20de Octbr: blev paa **Gaarden Næss med Jondahls skibreede[s] Almue holden Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det ordinaire Laug Ret, som udj den gamle Protoc: paa fol: 179 findes Specificeret, undtagen i Siur Guttormsøn Molwen stæd sat Samson Brattebø, for Knud Haandegaard sat Arne Eiken, for Iwer Espeland sat Peder Fladebø, for Aamun Espeland sat Lars Eie, og for Ole Eie sat Samson Præstegaard. nærværende Fogden Andreas Juel med Bøygde Lensmanden Giermun Olsøn Berven og den tingsøgende Almue,

da alleunderdanigst og underdanigst blev publiceret,
1°: Forord: af 25 Martj 1760, hvor ved alle Frem/m/ede glassorters indførsel i Danmrk: og Norge forbydes.
2°: hands Excellence Hr: Stiftbefalingsmandens ordre til Fogden af 7de Octbr: h: a: betræffende Spedalske pengene, som for dette Fogderie beløber til 137 rd: 1 mrk: 7 s:, paa høstetingene at inddrive. ligesaa bem:te herres ordre af sam/m/e dato til Fogden angaaende delinqvent penge, som for dette Fogderie beløber til 264 rd: 7 s:

Kongl: Allernaadigste skiøde af 25de Martj 1760 for Ole Jonsøn paa 1 pd: 21 mrk: smør, ½ td: salt med bøxel i gaarden Berge, blev allerunderdanigst publiceret.
Et dito skiøde af sam/m/e dato paa lige meget jordegods i benævnte Gaard til Iwer Pedersøn.
et dito af 27de Octbr: 1759 til Johan/n/es Nielsøn og Niels Selsviig for 1 g:skind med bøxel, samt 18 mrk: smør uden bøxel, i Gaarden Bræche, blev læst.
Iwer Steengrimsøn Guntvedt og Samson Olsøn Ougestad udgivene skiøde af 12 Maj 1760 til Steengrim Iwersøn paa 1 Løb 2 pd: 16 2/15 mrk: smør, 5/8 hd:, 3/8 g:sk: i gaard: Guntvedt, læst.
Arveskifte brevet af 20de Martj 1760, sluttet efter afgangne Engel Gerdtsøn paa Gaarden Bache, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Bache 2 pd: 6 mrk: smør, ¾ hd:, ½ g:skind med bøxel, vurderet 99 rd: 4 mrk: 8 s:, og i Arv lodnet imel: Arvingerne, saasom Encken Guro Wichlichsdatter 11 ¼ mrk: smør, ¾ huud, ½ g:sk:, søn/n/en Gierdt 17 ¾ mrk, Wichlich 17 mrk:, og datteren Jorand 8 mrk: smør.
Arveskifte brevet af 5 Maj 1760, sluttet efter afgangne Ludwiig Torbiørnsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Hviidesteen ½ Løb smør, 1 Løb salt, vurderet 67 rd: 3 mrk:, og til Arvingerne udlodnet saaleedes, Encken Britta Knudsdatter 18 mrk: smør, ½ Løb salt, søn/n/esøn/n/en Iwer Iwersøn 9 mrk:, søn/n/en Torbiørn Ludwiigsøn 9 mrk:, og Sigri Ludwiigsdatter ½ Løb salt, blev læst.

Christopher Christophersøn Aase og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Iwer Iwersøn paa 1 pd: 3 mrk: smør, 1 Løb salt i gaarden Hwiidesteen, læst.
Aamun Iwersøn Twedt med Anne Jacobsdatter sluttede Contract af dags dato, hvad den sidste hos den første aarlig til livs ophold skal nyde, blev læst.

Fogden lod inden Rætten til sine Regnskabers bilag oplæse og Examinere følgende documenter, 1°: selvEier Mantallet. 2°: angaaende Fogden og Sorenskriverens Tingskyds, det sam/m/e rigtig til Almuen er betalt. 3°: det almindelige Tingsvidne indeholdende 11 poster. 4°: om skatternes gotgiørelse for den afbrendte gaard Tørviigen. 5°: Specification over de

1760: 7b

1760

aftagene Gaarder. og som ingen indfandt sig der noget imod sam/m/e havde at erindre, var Fogden Rettens atestation begierende, som billigens blev efterkom/m/et.

De Laugrettes mænd som Retten tilstundende Aar 1761 skal betiene blev opnævnte, og ere Nye, Gun/n/er Jacobsøn Bache. gamle, Lars Olsøn Eie, Lars Bircheland, Brynild ibdm:, Samson Larsøn ibdm:, Henrich Olsøn Guntvedt, Samson Præstegaard og Ole Nielsøn indm:

Efter 3de gange udraabelse indfandt sig ej nogen der vilde gaa i Rette, altsaa blet!! (blev) dette Ting ophævet.

Dend 21de Octbr: blev paa **nest forbemelte Gaard Næss holden Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting med Østensøe skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som udj den gamle Protoc: findes Specificeret paa fol: 180, undtagen for Tosten Løpse sat Eilef Larsøn Axnes, og for Brigt Hellestvedt sat søn/n/en Lars Brigtsøn Hellestvedt. nærværende inden Retten Fogden Andreas Juel og Bøygde Lensmanden Giermun Olsøn Berven med den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som ved Jondahls Ting er anført.

Ole Olsøn Fixe udgivene gields brev af 13 Maj 1760 til Ole Olsøn Fixe den ældre for laante penge 26 rd: 1 mrk: 8 s:, imod det underpant af 1 pd: 9 ¾ mrk: sm:, 1 ¼ Løb salt i gaarden Fixe, læst.
Aad Olsøn Fosse udgivene skiøde af 13 Maj 1760 til Niels Tormoesøn paa 18 mrk: smør, ½ Løb salt i gaarden Fosse, blev læst.
Arveskifte brevet af 27 Martj 1760, sluttet efter Ingeri Henrichsdatter Røsseland, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden Røsseland 10 mrk: smør med bøxel, vurderet 10 rd:, og lodnet imellem Arvingerne saaleedes, Henrich, Aamun og Isaak Endre-søn/n/er, hver 2 ½ mrk: smør, og døtterne Synneve og Sigri Endre-døttere, hver 1 ¼ mrk: smør.
Lars Aamunsøn Aalwiigen udgivene bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Ole Erichsøn paa 1 pd: 5 ¼ mrk: smør, ¾ huud i gaarden Schaar, blev læst.
Arne Nielsøn Torpe udgivene pantebrev af 23de Octbr: 1750 til Torbiørn Naesøn Berge, indført i Pantebogen paa fol: 327, blev efter paategnede qvittering af 15de Octbr: 1760 udslet.
Morten Olsøn Schougseide udgivene bøxel brev med Rewers, af 26de April 1760, til Gunner Tollefsøn paa 2 pd: 6 mrk: smør i Gaarden Aarhuus, blev læst.

Peder Olsøn Fladebøe ved fremlagde skrift af 10de Maj 1760, lod paa Egene og sin Datter Inga Pedersdatter[s] vegne, lyse sin pengemangel som Odels berettiget til 18 mrk: smør, ½ g:skind i Gaarden Fladebøe, blev læst.

Jan (Jon?) Olsøn Østensøe efter forige tiltale contra Jan Svendsøn Scheje, æskede sagen i Rette, og vilde nu fornem/m/e hvad den indstevnte vederpart havde at fremføre.

Jan Svendsøn Scheje møtte og fremlagde sin skriftl: stevning og Contra stevning af 12 Julj 1760, som var paategnet, for alle indbenævnte at være lovl: forkyndt. stevningen, som blev oplæst, er saaleedes lydende, Lit: A.

Hoved Citanten tilstoed den/n/e oplæste Contra stevning at være ham lovligen forkyndt.

Contra Citanten paastoed de indstevnte vidner forhørte.

de indstevnte vidner møtte alle. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste Contra vidne, Ole Swendsøn, tienende hos sin Fader paa Gaarden Steene, gaml: 26 aar, er begge Parter lige nær beslægtet. efter aflagde Eed vidnede, det hand var hos udj Jan Østensøe[s] stue fra det første Kiøbet angick imel: Jan Østensøe og Jan Scheje, da vidnet var med dem i stuen, efter de havde faaet mad, thj de sat ved bordet og fick mad da vidnet kom ind, siger Jan Østensøe, nu har vj faaen Mad, lad os nu høre hvad vj kand giøre om handelen. saa begiere[de] Jan Scheje at høre hvad Jan Østensøe[s] begiering var, for disse 2de stude. Jan Østensøe svarede, jeg vil have 9 rd: for mine stude. Jan Scheje svarede, dette var vel nock, naar man viste hvorleedes man skulde Regne det: sigende til Jan Østensøe, hvorleedes Regner du det. Jan Østensøe svarede, ieg Regner 6 paa den store og 3 paa den vetle. Jan Scheje svarede, ieg nøyer din begiering for den store stud, og giver dig 6 daler, med!! (men) for den smaae giver ieg dig halv fiortende Marck. Jan Østensøe svarede, det er icke stør[r]e handel, enten skal de følges ad, eller skal der intet blive af, og efterdj du siunes det er for strengt, slaar ieg en ort af paa den vetle stud. endelig accorderede de saa lenge med hin anden det slutningen blev, det Jan Scheje skulde give Jan Østensøe 15 mrk: for den smaae stud, og da betalte hand til Jan Østensøe 9 mrk: paa haanden. Retten tilspurte vidnet, om hand var Jnteresseret med Jan Scheje i den/n/e handel. og naar der var, den/n/e accord skeede. Resp: ja, vidnet skulde Eie, og Eiede, En tredie part med Jan Scheje i disse Kiøbte stude, og bliver det nu til førstkom/m/ende Fasten Toe Aar siden den omvundene tale og accord skeede. vidnet sagde ellers, det hand var nærværende hos, da Jan Østensøe[s] søn leverede dem studene.

Contra Citanten sagde, det at være ufornøden at høre de øvrige vidner, saasom de ej ved noget om accorden om disse stude, side de ej vare nærværende, men hand, Contra Citanten, tilbød sig at aflæge Eeden, det hand med hoved Citanten blev for Eenet at betale for den smaae stud 15 mrk:

Hoved Citanten sagde at være fornøyet, naar Jan Scheje af læger Eden, det den smaae stud ej blev solt og Kiøbt for 17 mrk:, men for 15 mrk:

med begge Parters samtygge, aflagde Contra Citanten Eeden, med opragte fingre, ej at være forenet og accorderet med Jan Østensøe om den smaae stud for 17 mrk:, mens at deres accord var 15 mrk:

Jan Østensøe var fornøyet med Eeden, og frafald sit søgemaal.

Contra Citanten paastoed sag[en] udsat til næste Ting.

Hoved Citanten havde ei noget imod den forlangende udsettelse at erindre, for at see hvad Jan Scheje nu vil anfange.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Arne Jonsøn Widnes gav tilkiende, det hand {nest afvigte} har kiøbte en hest af Ole Nielsøn Østensøe, og gav ham 1 rd: i haandpenge, sam/m/e hest den indstevnte til vaaren {forige aar} 1759 forsvarlig skulde fremføde. men da Citanten om vaaren kom for at imodtage hesten, var den uforsvarlig fød, saa Citanten ej kunde imodtage hesten, der for Citanten ofte har paastaaet tilbage sin udlagde 1 rd:, men den ej erholdet, altsaa nødsaget til dette

1760: 8

1760

Ting med muntlig varsel lovligen at have ladet indstevne benævnte Ole Nielsøn Østensøe for at imodtage Dom til betalning og processens erstatning, vilde fornem/m/e om den indstevnte møder.

Dend indstevnte Ole Nielsøn Østensøe møtte, tilstoed varselen, sagde det hand med vidner skal beviise at hesten var lovlig fød, men Citanten vilde ej imodtage den. begiere[de] sagen til neste ting udsat, for at begiegne Citanten med Contra-stevning.

Afskeediget,

sagen udsettes til neste ting.

Niels Svendsøn Reistvedt beklagede sig, det hand nest afvigte vinter, strax efter Juul, Sør i Ryfølke hos en Mand, sc: {Peder} Tøris Nising, havde kiøbt 4 store stude, og tog hand sin broder Ole Swendsøn Scheje ind i Kiøbet med sig, saa en hver af dem skulde have halve skaden og halve profiten, eller og en hver af dem Eie de 2de stude. men hands broder, ham uafvidendes, henter de 4re stude, og behold dem alle. for den/n/e gierning hand til dette Ting med muntlig varsel har ladet indkalde benævte sin broder Ole Svendsøn Scheje at anhøre de vidner og bevisligheder Citanten agter at oplyse sag[en] med, der efter Ole Svendsøn Scheje at imodtage Dom til at betale Citanten den fordeel hand kunde haft paa de 2de stude, samt at lide og undgielde for den/n/e hands gierning, og endelig at erstatte processens omkostning. til vidner i sag[en] er, under Lovens faldsmaal, indkaldet Tollef Gundersøn Aarhuus og Anders Pedersøn ibdm:, Lars Østensøe, Christopher Moe, Ole Steene og Elling Brigtsøn Moe, med fleere ubenævnte vidner. vilde fornem/m/e om hands indstevnte broder og vidnerne møder.

den indstevnte Ole Svendsøn Scheie møtte, tilstoed varselen og sagde, det hand aldrig havde faaet meere end 2de stude, havde ej Eiet fleere end 2de stude, og havde ej heller solt meere end 2de støcke.

Citanten sagde, dette er et beviis paa hands broders endnu slettere adfær, at hand benægter de 2de stude, uden at forklare den Rette sam/m/enheng, som er, at den/n/e hands broder, imod sin skrivelse til Tøris Nising af 8de Maj dette aar, udelucker Citanten fra de 2de stude, og tager en anden i fælletsskab med sig, i den/n/e handel, og hand bekom de 2de stude, der for kand Ole Scheje sige, det hand ickun har faaen 2de stude, men siger ej hvor de andre 2de stude blev af, der alt med vidner skal vorde oplyst, og ellers, til Actens følge frem lagde det paaberaabte brev af 8de Maj:, sam/m/e som med lovl: stemplet papiir var bilagt, er saa lydende, Lit: A. Citanten paastoed de indstevnte vidner førte, siden de alle møder, Edens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Tollef Gunnersøn, boendes paa Gaarden Aarhuus, efter aflagde Eed vidnede, at i som/m/er, før vindingen, var vidnet tillige med Anders Pedersøn Aarhuus, paa forlangende af Citanten, og tilspurte Ole Swendsøn Scheje, om hand vilde lade sin broder faae de 2de stude for betaling, eller Koste paa processen. hvor til Ole Scheje svarede Nej, hand fick icke de 2de stude. Ellers fortalte Ole Scheje selv, at da hand kiøbte og hentede de 4re stude, havde Tøris sin Kone sagt til hindes \Mand/ det hand skulde tæncke paa {sin broder} Niels med studene. og da hand skulde Reise med studene, siger Tøris til ham, nu vil ieg være syndesløs for Niels.

hvor til Ole havde svaret, ja, ieg skal finde en Raad med det, dette alt var Ole Scheje[s] Egene ord som hand fortalte. videre kunde vidnet ej sige.
2det vidne, Anders Pedersøn, boende paa Gaarden Aarhuus, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med første vidne.
3de vidne, Lars Siursøn, boendes paa Gaarden Østensøe, efter aflagde Eed vidnede, at en dag eller 2 efter Ste: Hans dag i aar, da vidnet med Citanten kom til Nising for at afhænte studene, var Tøris Nising Reist med Ole Scheje, som afførte studene. da siger Tøris Nising sin Kone, Datter og Tøs, det Ole Scheje havde kiøbt de 4 stude paa den maade, det Citanten skulde have det ene par. om aftenen kom Manden Tøris Nising hiem, da hand siger til Citanten, det de 4 stude var ej solt til Ole Scheje paa anden maade, end at Niels Reistvedt skulde have det ene par. og sagde Tøris, det hand havde sagt det til Ole Scheje, da de gick til skougs for at besee studene. fremdeles sagde Tøris, at da de var kom/m/en hiem i stuen, tog Ole Scheje penge op for at betale studene: da Tøris havde sagt til Ole Scheje, det hand tog ej imod penge paa anden maade end at Niels Reistvedt skulde have det ene par stude. hvortil Ole Scheje havde svaret Tøris, det Niels fick at betale ham hiemførselen, eller føre 2 bæst for ham. videre havde vidnet ej at {tils} udsige. Ole Scheje tilspurte vidnet, om hand icke har hørt af Niels, det hand vilde kiøbe alle studene. Resp: de havde megen snack sam/m/en paa Reisen, men kand ej sige dette.
4de vidne, Christopher Ellingsøn, tienende hos sin Fader paa Gaarden Moe, efter aflagde Eed vidnede, at i Fasten dette aar var vidnet med Citanten paa Nising, da begierede Citanten at faae disse 4re stude til kiøbs. hvor til Tøris Nising svarede, at der var en anden Mand som havde lagt penge paa studene, men, hvis de ej bleve accorderede, sagde Tøris, saa skulde Niels faae dem.
5te vidne, Ole Svendsøn, tienende hos sin Fader paa Gaarden Steene, efter aflagde Eed vidnede, efter Lensmandens ordre var vidnet og Elling Moe, Fredagen for Mikelsdag sidstleeden, i Høysetter Marcken, som er 2 miil her fra,

1760: 8b

1760.

for at vurdere alle 4re studene. og som de icke kunde faae fat paa studene for at føle og tage paa dem, saa vurderede de studene alleene efter siunet, hvad de vilde give for dem, som var 37 rd: for dem alle 4re stude, anderleedes kunde de ej vurdere dem, siden de ej kunde faae kiende hvor feede de var, og vare disse bæster den tiid paa Bye veien.
6de vidne, Elling Brigtsøn, boende paa Gaarden Moe, efter aflagde Eed vidnede Conform med nest foregaaende 5te vidne.
dend indstevnte Ole Svendsøn Scheje begierede sagen udsat til neste ting, for at stevne Contra.

Afskeediget.

sagen udsettes til næste Ting.

Siur Nielsøn Berven gav til Kiende, det hand mede Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Gunilda Jacobsdatter Hawnen, vidner at anhøre, som under Lovens faldmaal er indkaldet, sc: Marita Aamunsdatter Berven og Britta Larsdatter Sandwen, angaaende hvorleedes den indstevnte paa en Søn- eller hellig dag med nærgaaende ord har overfaldet Citantens Kone Britta Torgiersdatter og hindes søn/n/er. der for Dom at imodtage til straf og undgieldelse, samt processens erstatning. vilde fornem/m/e om de indstevnte møder. saa er og den indstevntes Mand Lars Larsøn Hawnen tillige indkaldet som forsvar for sin Kone.
den indstevnte Gunilde med Mand blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

stevnevidnerne Giermun Olsøn Næss og Lars Rasmussøn Norrem afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt i Gunilda Jacobsdatters stue ved Hawnen, og det udj Manden Lars Larsøn Hawnen[s] Eget paahør. ligeleedes er vidnerne, under Lovens faldsmaal, i eget paahør lovlig stevnet.

Johan/n/es Nielsøn Berven møtte og sagde, det hands Kone Marita Aamunsdatter som vidne i den/n/e sag, lovlig er kaldet, men formedelst paakom/m/ende svaghed, da hun i 14 dage har holt ved sengen, kand hun ej møde.

Citanten paastoed det ene mødende vidne forhørt, og bad om Lavdag for de udeblivende til neste ting. Eedens forklaring blev vidnet forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

da vidnet Britta Larsdatter, tienende hos Citanten, er gam/m/el 25 aar, aflagde Eeden og vidnede, at En Søndag for Mikelsdag nu sidst afvigte /: men hvad Søndag det var, kand vidnet ei mindes :/ kom vidnet gaaendes, og da hørte vidnet det Gunilda Hawnen siger til Britta Torgiersdatter, dise ord: har icke dine bedrevet Tyverie, saa har de bedrevet horrerie. videre kand vidnet ej mindes at have hørt, saasom vidnet blev udj sin gang og ej standsede. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet.

Afskeediget,

Gunilda Jacobsdatter med Mand Lars Larsøn Hawnen foreleges at møde til næste Ting. Og Marita Aamunsdatter Berwen for[e]læges under faldsmaal straf, ligeleedes til næste ting at møde

Dend 22de Octbr: Er ved Østensøe høsteting følgende passeret.

Engel Hansøn Kaldestad udgivene skiøde af gaar dags dato til Siowat Nielsøn Aalviigen paa 2 pd: 6 mrk: smør, ¾ huud med bøxel i gaarden Kaldestad, blev læst.

Arne Seljesetter og Giermun Berje udgivene skiøde af gaar dags dato til Kiettel Giermunsøn paa 1 pd: 14 mrk: smør med bøxel i gaarden Berge, blev læst.

Johannes Olsøn Schaalem udgivene skiøde af gaar dags dato til Ole Johan/n/essøn paa 1 pd: smør, 1/3 huud med bøxel, og overbøxel til 12 mrk: smør, 1/6 huud i gaard: Skaalem, læst.

Anders Pedersøn Aarhuus udgivene gields brev af gaar dags dato til Johan/n/es Rasmussøn Bru og Hans Johan/n/essøn Furreberg for laante penge 52 rd:, imod det underpant 2 pd: 4 mrk: smør Landskyld med bøxel i gaarden Aarhuus, blev læst.

Arne Nielsøn Torpe udgivene skiøde af gaar dags dato til Niels Arnesøn paa En halv Løb smør, En halv huud med bøxel i gaarden Torpe, blev læst.

Arne Larsøn Axnes udgivende gields brev af gaar dags dato til Tron Olsøn Biørche for pengelaan 80 rd:, imod det underpant af 18 mrk: sm:, ½ f:sk:, ½ K:sk:, ¾ Løb salt i gaard: Axnes, læst.

Arveskifte brevet af 29de Martj 1760, sluttet efter afgangne Siur Olsøn Fixe, blev læst, og var stervboet Eiende jordegoeds i gaarden Fixe 1 pd: 9 ¾ mrk: smør, 1 ¼ Løb salt, uden bøxel, vurderet 26 rd: 1 mrk: 8 s:, og lodnet imel: Arvingerne, saasom Encken Ingier Pedersdatter arvet 15 ¾ mrk: smør, 1 ¼ Løb salt, søn/n/erne Erich og Peder Siur-søn/n/er, hver 6 mrk: smør, Guro og Ingeleiv Siur-døttere, hver 3 mrk: smør.

{Lensmanden Giermun Olsøn Berven} \Aamun Tvedt/ for Præste Encken, Provstinde Geelmuyden, gav tilkiende, det hand paa Provstindens vegne til dette Ting har ladet stevne og indkalde En hindes leilending Christen Olsøn Nedr: Wiig, fordj hand til huus paa gaarden Nedr: Wiig har indtaget sin søn Ole Christensøn med Kone og 3 Børn, som forhen var huusmand paa Herrestvedt, og der havde Et sig tilbøxelet platz, som hand utvunget forlod. da som Christen Wiig ofte imindelighed har været erindret og formanet, af gaarden Nedr: Wiig at udminde og forskaffe sin søn med Famillie, har Christen Wiig, uagtet alle advarseler, behold[et] den/n/e sin søn med Kone og Børn til huus hos sig, der for at imodtage Dom til

undgieldelse, samt at udvisse den/n/e sin søn med Kone og Børn fra Gaarden, og endelig, at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om den indstevnte Christen Wiig møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
stevnevidnerne Giermun Olsøn Næss og Lars Rasmusseøn Norrem afhiemlede stevningen at være Christen Olsøn Nedr: Wiig i sit Eget huus og udi Eget paahør lovligen forkyndt.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Christen Olsøn Nedr: Wiig gives Lavdag til neste ting.

Ole Olsøn Berven udgivene skiøde af dags dato til Steg Olsøn Berven paa 22 ½ mrk: smør, ¾ b:skind i gaarden Reistvedt, med bøxel, blev læst.
Mons Larsøn Østensøe udgivene skiøde af gaar dags dato til Torbiørn Monsøn paa 1 pd: 3 mrk: smør, 3/8 huud, 3/16 b:sk:, uden bøxel, i gaarden Østensøe, blev læst.
Thron Isaaksøn Fladebøe udegivene bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Ole Siursøn Twedt paa 2 pd: 15 mrk: smør, 1/16 Løb salt, ½ huud, 1/8 K:skind i gaarden Berven, blev læst.

1760: 9

1760.

Fogden, til Regnskabernes bilag, lod inden Retten Examinere følgende documenter, 1°: Specification over aftagene. 2°: selvEier Mantallet. 3°: det Ordinaire Tingsvidne, som indeholder 11 poster. 4°: Restance Registeret, hvis endelig Summa var 29 rd: 5 mrk: 7 s: for begge dise skibreeder. blev attesteret.

Siur Olsøn Wangdahl med fleere Almues mænd oprettede Contract af 23de Octbr: 1759, betræffende deres som/m/er støls havner og gierder, blev læst.

De Laug Rettes mænd som Retten tilstundende Aar 1761 skal betiene blev opnævnt, og ere Nye, Tosten Jonsøn Løpse, Jørgen Isaaksøn Berven, Ole Siovatsøn Netteland. gamle, Aamun Tvedt, Haagen ibdm:, Torbiørn Soldahl, Ole Schaar og Brigt Hellestvedt.

Efter 3de gange udraabelse indfandt sig ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophævet.

Dend 20de Octbr: blev paa **Utne med Kingtserviig skibreede[s] Almue holden Et Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, som burde have været begyndt i gaar, men det stercke stormende væir har ej alleene hindret Fogden og Sorenskriveren her til Tinge at frem kom/m/e føren i dag, men har og betaget os Tiiden til **Grawens skibreede[s] Høsteting** at frem kom/m/e, som burde været holden den 24, 25 og 27de Octbr:, men formeedelst storm og modvind er gaaen over styr. Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som i den gamle protoc: paa fol: 183 findes Specificeret, undtagen for Siur Knudsøn Staen sat Samson Isberg. nærværende inden Retten Fogden Andreas Juel, med Bøygde Lensmanden Jon Hougse og den Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som paa fol: 7 ved Jondahls Ting findes Extraheret.

Aamun Larsøn Hægerland viste fællen af en voxen Biørn som hand i aar har skut, tillige med fællene af 2de dends unger, Fogden betalte ham 3 rd:

Jon Olsøn Willure skriftl: forpligt af 20 Maj 1760, paa hvad hand aarlig skal give Guro Iwersdatter til livs ophold, blev læst.
Einer Gundersøn Rogde udgivene skiøde af 20de Octbr: 1759 til Niels Siursøn Tokheim paa ½ Løb smør, 2 Løber salt i gaarden Rogde, blev læst.
Lars Erichsøn Sandstøe udgivene skiøde af 20de Maj 1760 til Ole Erichsøn Berven paa 2 Løber salt, 2 f:skind med bøxel i gaarden {Berven} \Sandstøe/, blev læst.
Ole Erichsøn Berven udgivene gields brev af 21 Maj 1760 til Ole Knudsøn Sandstøe for laante penge 250 rd:, mod det underpant af 2 Løber salt, 2 f:skind i gaarden Sandstøe.
Gunner Halstensøn Rogde udgivene skiøde af 14 Octbr: 1760 til Elling Tollefsøn Kroggewiig paa 1 pd: 23 15/16 mrk: smør med bøxel i gaarden Rogde, blev læst.
Cancellie Raad Fleischer og medJnteressendere udgivene skiøde af 21 Maj 1760 til Guttorm Haawersøn paa 1 pd: 4 mrk: smør, ½ hd:, ½ f:skind i gaarden Swartvedt.

Fogden paa Justitiens vegne efter forige tiltalle Contra leiermaalbegiengerne Svend Tronsøn Huus og Bride Samsondatter, begge løsse Personer, æskede sagen i Rette, og gav til kiende det Svend Tronsøn Huus i mindelighed haver Rettet for sig, men ej løsqvinde Men/n/esket, og som hun ved Fader paa næste ting haver taget til gienmælle, saa fremlagde Actor Sogne Præstens attest af 24de den/n/e Maanet, det hun, for den/n/e begangne løsagtighed, publici er vorden Absolweret, der for paastoed Dom til bøders udreedelse over Bride Samsondatter, og erindrede om processens omkostning. dend i Retten fremlagde attest er saa lydende, Lit: A.
Samson Gilen for sin datter Bride Samsondatter, lod ej møde.
Actor urgerede paa Dom, og Refererede sig til sit forige.
Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og
Afsagt.
Sams\on/ Gundersøn Gilen har selv her for Retten paa sin Datter Bride Samsondatter[s] vegne tilstaaet det hun i løsagtighed har ladet sig besvangre af Svend Thronsøn Huus. Actor beviiser end ydermeere med Sogne Præstens Attest, som ad Acta er tilført, det Bride Samsondatter for den/n/e bedrevene synd har udstaaet Kirckens Disciplin. Thj Kiendes for Rett, efter Lovens 6 Bog, det Bride Samsondatter bør bøde 12 lod sølv, er 6 rd:, og derforuden at betale Actor i Processens omkostning 2 rd:, inden 15 dage efter den/n/e Doms forkyndelse under Nam, Execution og videre lovlig adfær.

Fogden gav til kiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde løsgiengeren Ole Johansøn Helleland, fordj hand i aar ej har vildet tage fuld tieneste. samt løsgiengeren Peder Henrichsøn Berven, der ligeleedes ej har villet taget tieneste, men faret omkring og drevet handel, begge at anhøre vidner, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Knud Helleland, Swend Endresøn ibdm:, Ole Olsøn Berven og Ole Henrichsøn ibdm:, dernæst de 2de sagvoldere og løsgiengere dom at imodtage til undgieldelse.
de indstevnte løsgiengere blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
de indstevnte vidner møtte alle, dem Actor paastoed forhørte.
stevnevidnerne Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt, først paa gaarden Ernes hvor Ole Johan/n/essøn Helleland skal tiene for halv, og det udj hands huusbonde Niels Ernes paahør, siden Ole Helleland ej vilde lade sig finde. dernæst er stevningen forkyndt paa gaarden Berven, hvor Peder Berven haver sit opholdstæd, og det udj broderen Ole Henrichsøn Berven[s] paahør, siden Peder Berven ej heller lod sig finde.
Edens forklaring

blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Knud Svendsøn, boendes paa Gaarden Helleland, efter aflagde Eed vidnede det Ole Johansøn Helleland i dette aar ickun har tiendt halv, og været halv løsgiengere: saaleedes, hver anden ugge har hand tiendt hos Niels Ernes, og hver anden ugge været løsgiengere. og har vidnet selv, baade hos Moderen og ham begiert ham i tieneste, men hand har ej villet. Moderen svarede, det hand skulde tiene hos Svend Ratteteig, men det var ej saa, thj hand har ej tiendt der. hand selv svarede Nej, hand vilde icke tiene hos vidnet, sigende, det vidnet ickun var med falskhed for at forføre ham.
2det vidne, Swend Endresøn, boende paa gaarden Helleland, efter aflagde Eed vidnede, det Ole Johansøn Helleland i dette aar har tiendt for halv hos Niels Ernes, ved ej det hand hos nogen har tiendt for det andet halve, men været leedig. og begge Eidnes Mændene, Iwer og Svend, bad ham i forige aar, det hand i dette aar vilde tiene hos dem, men hand vilde ej. selv har vidnet i som/m/er begiert ham ickun en dag i tieneste, men hand vilde icke. og kunde vidnet endnu i den/n/e vinter faae ham i tieneste, vilde hand gierne have ham.
3de vidne, Ole Olsøn, boende paa Gaarden Berven, efter aflagde Eed vidnede, det Peder Henrichsøn Berven, som har sit tilhold hos sin broder, har ingen stæds tiendt i aar, vel har hand iblandt som hand siuntes eller ville, giort noget arbeide hos broderen, men ej været der i nogen fast tieneste. men hand har i aar handlet med Talg paa Kongsberg, og havde hand 2 Kløver Talg og En Kløv smør i aar til Kongsberg, hver Kløv pleier at være 16 pund, men som/m/e plejer at føre meere paa en Kløv, om Peder Berven førte meere paa hver Kløv, ved vidnet ej. for Talgen fick de i aar 1 rd: 4 s: for pundet, og for smøret fick de i minste laget 1 rd: pundet. vidnet har ellers hørt, det Peder Berven i som/m/er aanen!! (onna) blev begieret i tieneste hos Haldor Helleland, men hand vilde ej tiene, med undskyldning, det hand havde laant Lars Sandstøe nogle penge til at Kiøbe Korn for, der for skulde hand have Lars Sandstøe[s] Kirsebær, og med dem vilde hand til Bergen for at selge dem igien. og da hand kom hiem fra Bergen, tiente hand hos Haldor Helleland i 4re dage, lengere havde hand ham den gang ej fornøden.
5te vidne, Ole Henrichsøn, boende paa Gaarden Berwen, efter aflagde Ed vidnede, at den indstevnte Peder Henrichsøn Berven er vidnets broder, har sit tilholdstæd hos sin broder, vidnet. har været i 2 aar hos vidnet, og ei tiendt hos nogen. naar hand har arbeidet hos vidnet, har hand faaet sin dags løn der for. hvad hand har handlet, har hand handlet for sig selv. til Kongsberg havde hand i aar til handel 2 Kløver Talg og \en/ Kløv smør, hver Kløv Regnes i minste for 16 pund. for Talgen fick alle 1 rd: 4 s:, der for slutter det hands broder fick det sam/m/e. for smørret fick de det sam/m/e, alt ventelig hand og. Lars Sandstøe laante hand i vaaren nogle penge til at Kiøbe Korn, der for fick hand hands Kirsebær, med dem var hand til Bergen for at selge. videre ved vidnet ej.

Afskediget,

De lovlig indstevnte Soldater ved Hr: {Capitain} \Major/ Borse[s] Compagnie, Ole Johan/n/essøn Helleland og Peder Henrichsøn Berven, gives Lavdag til neste ting.

Gun/n/er Halstensøn Rogde udgivene pante brev af 27de Octbr: 1758, indført i pantebogen paa fol: 498, blev efter paategnede qvittering af dags dato anviist til udslettelse.

Helje Monsøn Hamre af Røldahl, med søn Niels Heljesøn, fremstod for Retten og sagde, det de den 5te Aug: indeværende Aar havde erhvervet siun, grandskning og aftags foretning paa deres gaard Hamre, den de fremviste, med begier den for Retten maatte oplæses, som blev billiget og efterkom/m/et. der efter de tilspurte den Tingsøgende Almue, 1°: om det icke er dem bekiendt, den skade, deres paaboende gaard Hamre ved vandfald, Iis og snee skree har

taget. 2°: om icke det passerede aftag, imod dend store skade, er alt for lidet, saa de ej seer hvorleedes de skal blive i behold til skatternes svarelse. Almuen Enstem/m/ende svarede, det er dem desvære alt for vel bekiendt den store skade den gaard Hamre har taget, og havde de ventet det gaarden var bleven fældet og aftaget i sin skyldsetning for langt meere end skeet er. Gud maae vide hvorleedes beboerne skal blive i behold.
Helje Hamre var Tingsvidne begierende om vis passeret er, som blev billiget.

Dend 30de Octbr: Er ved Kingtserviig høsteting følgende passeret.

Lars Tronsøn udgivene gieldsbrev af 17de Apriil 1741, indført i pantebogen paa fol: 42, blev efter paategnede qvittering af 14de Octbr: 1760 udslet.
Rasmus Rasmusøn udgivene skiøde af 17de Octbr: 1760 til Rasmus Johansøn Børsem paa Et pund 8 4/5 mrk: smør i gaarden Qwæstad, blev læst.

1760: 10

1760.

Lensmanden af Røldahl, Helje Monsøn Hamre, gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin leilending Aasmun Olsøn øvre Berge, vidner at anhøre om hvorleedes dend indstevnte leilending, imod sit bøxel brevs indhold, har til frem/m/ede bortlejet gaarden øvre Berge[s] tilhørende støll kaldet Torgebudalen, uagtet Citanten som Eier, tilbød ham selv at leie stølen, paa det den ej skulde kom/m/e fra gaarden. for det andet er hand stevn[t], fordj hand fra gaarden har bort solt tvende huuse, neml: En Buue og Et huus vircke. for den/n/e hands adfær at fravige jorden og betale processens omkostning. de indstevnte vidner er Lars Aslachsøn Mehuus og Knud Hage. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.
den paagieldende Aasmun øvre Berge efter 3de gange paaraabelse møtte ej, men de indstevnte vidner møtte.
stevnevidnerne Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt paa Gaarden øvre Berge i Aasmun Olsøn øvre Berge[s] Eget paahør, ligesaa for vidnerne under Lovens faldsmaal.
Citanten paastoed de mødende vidner Edelig forhørt, og Lavdag for den indstevnte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Lars Aslachsøn, boende paa gaarden Mehuus, efter aflagde Eed vidnede, at Aasmun Olsøn øvre Berge er Citantens leilending, og at hand i aar leiede gaarden øvre Berge[s] støl Torgebudalen til Ole Svendsøn Tweto, som laae der med drifte fæe, og der for til leilendingen betalte eller skulde betale En halv Rigsdahler. Fra Gaarden har hand soldt Et Bue huus til Gullich Hagen, og fick der for 4 rd: og Et huus vircke, eller tøm/m/er stocke, til En Mad stue, solte hand til Ole Tweto, for den Reperation Asmun Berge havde giort paa Madstuen, men hvad Ole Tveto skulde give ham for dette huus vircke, ved vidnet ej.
2det vidne, Knud Gullichsøn, boende paa Gaarden Hage, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med første vidne.

Afskeediget,

Aasmun Olsøn øvre Berge gives Lavdag til næste ting.

Jon Aamunsøn Grytting gav til kiende, at som Lensmanden paa dette aars som/m/er ting for ham havde ladet incaminere En sag mod Lars Aslachsøn Mehuus for 17 rd:, som hand for En hest var ham skyldig, saa har Citanten nu atter til dette Ting lovligen med Muntlig varsel ladet indkalde bem:te Lars Mehuus, Dom at imodtage til [at] betale disse 17 rd: med processens omkostning, vil fornem/m/e om den indstevnte nu møder.

Lars Mehuus møtte og sagde, det hand i fior var stevnt for den/n/e sag, men ej i aar, dog tilstoed hand stevningen i aar udj hands fraværelse, er ham forkyndt, og tager til gienmæle, sagde der hos, det Citanten aldrig har solt nogen hest til ham, men sendte en hest med ham at selge Øster, det hand og giorde, og solte den for 20 Ruller, eller En matte, Engelsk Toback, den Citanten har bekom/m/et.

Citanten sagde, det er sandt at hand sende hesten med den indstevnte for at selge Øster, og at Citanten har faaen den matte Engelsk Toback for 5 rd: 3 mrk: for hesten, men skal beviise det Lars Mehuus har faaen for hesten 17 rd:, Rester saa 11 rd: 3 mrk:, begierede sagen til neste ting udsat, for at føre sit beviis.

Afskeediget,

sagen gives Rum til nest anstundende Aar[s] som/m/erting.

Ole Haldorsøn Espe udgivene gave brev af 30de Septbr: 1760 til sin søn Aamun Olsøn paa En halv Løb smør, En halv huud i gaarden Espen, blev læst.

Ole Haldorsøn Espen, og Lars Torgildsøn Aga for den minder aaring Aamun Olsøn Espen, oprettede Odels mageskifte brev af 6de Octbr: 1760, blev læst, hvor ved Ole Haldorsøn fra sig til den minder aaring mageskifter ½ Løb smør, ½ huud i gaarden Espen, og Lars Torgildsøn Aga fra den minder aaring til Ole Espen mageskifter Et pund smør i gaarden Sandwen.

Arveskifte brevet af 28de Apriil 1760, sluttet efter afgangne Ole Olsøn Reisetter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Reisetter 1 pd: 3 mrk: smør, ¼ huud, vurderet 120 rd:, og i arv lodnet imellem Encken og Børnene saaleedes, Encken Kari Ellingsdatter arvet 9 mrk: smør, ¼ hud, Anna, Maritta, Guri, Christj, Britte og Kari Olsdøttere, hver arvet 3 mrk: smør.

Arveskifte brevet af 30de Septbr: 1760, sluttet efter afgangne Brynild Johansøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Tioflaat 22 ½ mrk: smør, 3/8 huud, ¼ f:skind, vurderet 55 rd: 4 mrk: 2 s:, og i arv lodnet imel: Encken og børnene saaleedes, Encken Ingebor Siursdatter i arv 10 ½ mrk: smør. 3/8 huud, ¼ f:skind. Børnene Michel Brynildsøn 7 mrk: smør, Asbiørn ibdm: 5 mrk: smør. Nock udj Gaarden Hamre 15 mrk: smør, vurderet 22 rd: 3 mrk:, og i arv lodnet imel: Børnene saaleedes, Asbiørn Brynildsøn 2 mrk: smør, Tosten ibdm: 7 mrk:, Giøa og Sigri Brynildøttere, hver 3 mrk: smør.

Arveskifte brevet af 30de Septbr: 1760, sluttet efter afgangne Helga Erichsdat:, blev læst, og var stervboen Eiende og tilhørende jordegoeds i gaarden Nøsflaat 12 mrk: smør, 1 f:skind med bøxel, og overbøxel til 6 mrk: smør, ½ f:skind, 1 Kalvskind, vurderet 66 rd:, og i arv udlodnet imel: Faderen og Børnene saaleedes, Enckemanden Asbiørn Jacobsøn arvet 4 mrk: smør, 1 f:skind, Jacob Asbiørnsøn 2 mrk: smør, Guri og Britte Asbiørndøttere, hver 1 ½ mrk: smør, Anna, Sidselle og Helga Asbiørndøttere, hver 1 mrk: smør, og alle andeel i overbøxelen.

1760: 10b

1760.

Fogden, til bilager ved sine allerunderdanigste Regnskaber, lod oplæsse og Examinere følgende documenter. 1°: Tingsvidne, det En hver som har skydset Fogden og Sorenskriveren til og fra Tingene i dette aar, har faaen deres betalning. 2°: Specification over de Aftagene gaarder. 3°: det Almindelige Tingsvidne, indeholdende 11 poster. 4°: Et selvEier Mantal. og som ingen var der noget imod sam/m/e havde at erindre, var Fogden Rettens attestation begierende, som billigens blev efterkom/m/et.

Lars Aamundsøn Diønne og Eilef ibdm: udgivene skiøde af 20de Maj 1760 til Gunder Larsøn paa 1 pd: 16 ½ mrk: smør, uden bøxel, i gaarden Midnes, blev læst.

Cancellie Raad Fleischers udstæde Auctions skiøde af 18de Octbr: 1760 til Samson Mathiassøn Staene paa 4 mrk: smør i Allemands-Teigen, blev læst.
Præste Encken, Provstinde Windings udgivene skiøde af 3 Maj 1759 til Hr: Provsten Atche paa de paa Ullensvang, Kingtserviig og Odde Præstegaarder staaende huusevaaninger med andre udhuuse, blev læst.

De Laug Rettesmænd som Retten tilkom/m/ende aar 1761 skal betiene bleve opnævnt, og ere, Ole Iwersøn Store Naae, Ole Olsøn Reisetter, Lars Larsøn Aga, Ole Jonsøn ibdm:, Asbiørn Mouge, Haldor Espe, Lars Mouge og Niels Langesetter.

Som Sorenskriveren formeedelst det stormende væir, det i 8te dage har været, ej har kundet kom/m/e saa betids her til Tinge, umeldet Grawens Ting aldeeles gick over styr, at hand sagerne kand overkom/m/e, allerhelst hand i Morgen skal Reise til Wosse-Fogderiets Tinge, saa bød hand dette skibreedes Almue, som sager her til Tinget har indstevnt, om de vil have Et udsettelses ting, til den 1ste Decbr:, hvor ved deres sager kand vorde antagne. og de som saadant udsettelse ting vilde forlange, nu vilde melde dem. Men ingen vilde saadant forlange, men svarede det deres sager ej var af den betydning. altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 31de Octbr: blev paa **Eie grund ved søen i Grawen holden Et udsettelse Ting med Grawens skibreede[s] Almue**, eftersom det Almindelig høste ting, som burde været holdet den 24, 25 og 27de Octbr:, formedelst det meget stormende væir, gick over styr, og blev Retten betiendt med det ordinaire Laug Rett, som i den gamle Protoc: paa fol: 181 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Ole Sæwertvedt sat Salamon Torblaae, for Ole Twedt sat Thomas Wiig, og for Svend Feet sat Iwer Herrej. nærværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Juel, med Bøygde Lensmanden Lars Wambem og den tingsøgende Almue.

Fogden, til sine allerunderdanigste Regnskabers bilager, lod inden Retten oplæsse og Examinere følgende documenter. 1°: Specification over de fælde og aftagene gaarder. 2°: Det ordinaire Tingsvidne, indeholdende 11 poster. 3°: SelvEier Mantallet. 4°: Tingsvidne om Fogdens og Sorenskriverens skyds, at den til og fra Tinge med 4 s: miilen per Mand er bleven betalt. og som ingen noget her imod havde at erindre, var Fogden Rettens Atestation begierende, som billigens blev efterkom/m/et.

De Laug Rettes mænd som Retten tilstundende Aar 1761 skal betiene bleve opnævnte, og er følgende, Knud Store Grawen, Andwe Hougnes, Jørgen Olsøn Kierland, Christopher Østensøn Aasem, Lars Østensøn ibdm:, Christian Bolstad, Peder Moursetter og Torbiørn Sæbbøe.

1760
.....
1761

(1761: 10b)

Anno 1761.

Jorde-Tirsdagen dend 31 Martj blev Retten betiendt paa Gaarden Jndr: Alsager, beligende i Kingtserviig Præstegield og Kk: sogn udj Hardanger, med efterskrevene Eedsorene Laugret, sc: Christopher Langesetter, Lars Swartvedt, Niels Tioflaat, Torbiørn Lotte, Haawer ibdm:, Haldor Helleland, i hands stæd sat Elling Jaastad, Knud Helleland og Anfind Lofthuus, nærværende Bøygde Lensmanden Jon Torchielsøn Hougse.

hvorda for Retten fremstoed Bøygde Procurator Hans Giøen for Asbiørn Torgiersøn, som og selv for Retten nærværende var til stæde, der til den/n/e beram/m/ede Tægte dag haver ved skriftl: stevnemaal ladet indstevne Sølfest Heljesøn og søn Torbiørn Sølfest-søn, fordj at Faderen Sølfest haver bortsolt til søn/n/en Torbiørn Sølfestsøn her udj gaarden Jndr: Alsager 1 pd: 11 mrk: smør imod den urimelige Kiøbe Sum/m/a 300 rd: bem:te godse Marcker, vil Citanten Asbiørn Torgiersøn formeene, som rette og nærmeste Odels-Mand at indløsse, for lovl: løsnings penge, efter som det tilforn udj arv og Kiøb er ansat for, disuden, haver Citanten ladet indstevne Contra Parterne for at overvære til lovl: huuse besigtigelse foretning, samt at anhøre vidner om skovens tilstand og forhuggelse, saavelsom Processen at tilsvare, med mere som stevnemaalet om/m/elder. det paaberaabte stevnemaal lagde hand i Rette, datteret d: 24 Septbr: 1760, som blev oplæst, saa lydende, Lit: A.

Paa de indstevnte Sølfest Heljesøn og Torbiørn Sølfestesøns vegne møtte Bøygde Procurator Hans Waage og tilstoed lovl: stevnemaal at være forkyndt hands Principaler, lod ellers tilføre, at Citanten Asbiørn Torgiersøn bør giøre bevislig hvad Odel og løsnings Ret hand kand have til den paastevnte jordepart, naar som hand icke finder udj den gamle afsagde Dom, at hvercken Citanten eller Citantens forfædre er icke tildømt at løsse Ringeste Marck udj det paaAnckede brug, men finder i bem:te Dom at Sølfest Heljesøn og hands søn at være de nærmeste og Retteste Odelsmænd efter Loven,

1761: 11

alt efter skiødet af dato 10de Nobr: 1663. som i den gaml: Dom findes inddragen paa pag: 9. derefter sees Klarlig det de indstevnte ere Rette Odelsmænd, saa at da den Dom blev afsagt, havde deres Ræt!! (æt/ætt?) Eiet godset i 64 aar. altsaa finder hand sig beføyet at protestere imod det i Rette lagde stevnemaal, siden hands Principaler ej er stevnt at høre Odels vidner i den/n/e sag. der for urgerede paa stevningens afvisning. hvor om hand vilde afvarte Rettens bifaldelig Kiendelse.

hoved Citantens Fuldmægtig Procurator Giøen lod tilføre, at hand siuntes at det giortes unødig at besvare Procurator Hans Waage[s] urim/m/elige de[c]laration, thj det er alle og en hver bekiendt, at Citanten er fød af de rette Odels baarne, altsaa protesterede hand imod procurator Waage[s] giorde paastand, og at med sagen maatte fortfares, da Comparenten agter udi Mueligste maader med den afsagde Dom af 29de Apriil 1727, at oplyse sagen, langt anderleedes, end af Contra parternes Fuldmægtig paastaaet er, disuden begierede hand af Retten, at de indstevnte vidner fra Citanten udsendt til Contra parterne, for at tilbyde dem lovlig løsnings penge, maatte Eedfæstes og afhøres, hvor om hand forventede Rettens bifald.

Contra parternes Fuldmægtig fandt sig lidet beføyet, at svare paa Procurator Giøens ugrundede procedur, men hand Reserverer sig til sit forige. hvad sig angaar de begierte førte vidner, da tilstaar hand, paa sine Principalers vegne, at de omtalte vidner har været her paa Gaarden og tilbudet løsnings penge, men de viste ingen penge frem. ej heller vides om de ti[l]bød lovlige eller nøyagtige penge.

Giøen lod tilføre, at da hands Principal ved de 2de Mænd var hos Contra parterne og tilspurte dem, om de efter uvillige mænds vurdering paa det omtvistede gods, vilde imodtage hvad penge sam/m/e gods blev ansat for, da blev dem svaret, af Contra part[er]ne, at de icke hvercken faa eller mange penge vilde anam/m/e for godset, altsaa var det meget uvist for

Citanten hvor mange penge hand skulde fremskicke, udj det øvrige refererede hand sig til sit forige.
Procurator Waage refererede sig til sit forige, og tilstod det af Procurator Giøen tilførte om de anbudne penge.

Eragtning,

Sagen til procedur, bør have fremgang, lige efter det i Retten incaminerede stevnemaal, og tilholdes Parterne at endtholde dem fra alt det som ej i stevningen er indbefattet.
Procurator Giøen, efter Procurator {G} Waage[s] tilstaaelse, frafald[t] de 2de vidner om løsnings penge[s] tilbydelse. dernæst lagde bem:te Giøen paa sin Principals vegne en Dom i Rette, datteret 29de Apriil 1727, afsagt dagen der efter, neml: d: 30de Apriil, hvor udj findes tydelig oplysning om den/n/e sags beskaffenhed, paa pag: 51, 52, 53, 54 og 55, saavelsom fleere og andre stæder foran udj Dom/m/ens act, at bem:te gods haver fuldt Citantens forfædere udj umindelige tiider, videre vilde Comparenten udj sit indlæg sagen oplyse, som hand siden udj Retten agter at indlevere. {forsaavit Procurator Giøen i sit belovede indlæg} den fremlagde finale Doms afsigt er saa lydende, Lit: B. dernæst lagde Comparenten i Rette efter {efter} afdøde Aamun Erichsøn, [et] skiftebrev, forettet den 31de Maj 1725, udj bem:te skiftebrev findes anført at Citantens Moder Giertrud Aamunsdatter var Aamun Erichsøns og hands huustroe Gunnilde Olsdatter, deres Elste datter, som Odelen er udsprunget fra, som hand lagde i Rette, endnu et skiftebrev efter Citantens Fader Torgier Asbiørnsøn, hvor udj findes paa pag: 2, ej alleene at Citanten Asbiørn Torgiersøn er hands søn, men end og, at Citantens Moder Giertrud Aamunsdatter er Aamun Erichsøns datter, bem:te skiftebrev er af 7 Martj 1741. her indrages en Extract af disse skiftebreve, angaaende arvelinien, under Lit: C. Endelig lagde Procurator Giøen i Rette sin skriftl: deduction af dags dato, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende, Lit: D.
Dom/m/eren tilspurte Procurator Giøen, om hand videre havde at paastaae eller fremlæge til sagens oplysning, efter sit i Retten fremlagde hoved stevnemaal. Procurator Giøen svarede, det hand ej videre havde, men paastoed Dom. lagde ellers i Rette en gienpart af Sølfest Heljesøns udstæde skiøde af 29 Janv: 1759, til actens følge. sam/m/e indføres her under Lit: E.
Endelig sagde Citanten, det hand end nu føren Dom vorder afsagt, tilbyder de indstevnte løsnings penge, om de sam/m/e i mindelighed vil imodtage, dem hand i Retten fremsatte og lod see at det var penge.
Procurator Hans Waage, paa de indstevntes vegne svarede Nej, det de ej imodtog løsnings penge.
da Citanten tog pengene i sit Eget gem/m/e, og paastod Dom.
Procurator Hans Wa[a]ge lagde i Rette sit udstæde Contra stevnemaal af dato 4 Febr: 1761, sam/m/e var bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende, Lit: F.
hoved Citanten tilstoed den oplæste Contra stevning at være ham lovl: forkyndt.
Contra Citanternes Fuldmægtig lagde i Rette et arveskifte brev af 13de Decbr: 1743, passeret efter Sølfest Heljesøns huustroe Synneve Olsdatter, med paastand, at det som handler om Jordegodset og dets vurdering her ad acta maa vorde tilført. her indføres sam/m/e Extract under Lit: G. End lagde Contra Citanterne i Rette et skiøde af 14 Martj 1747, til beviis det Enckemanden Sølfest, fra sine Børn og Creditorer, har indløst det jordegoeds, som efter oven benævnte skiftebrev i arv og for gield var udlagt. sam/m/e lyder saaleedes, Litr: H. end lagde Contra Citanternes Fuldmægtig i Rette Orriginal skiødet som

1761: 11b

1761.

Sølfest Heljesøn til sin søn har udstæd den 29de Janv: 1759, saa lydende, Litr: J. sluttelig lagde Contra Citanterne i Rette deres skriftl: paastand af dags dato, saalydende, Lit: K.

Endelig lagde Contra Citanten i Rette, til actens følge, det udj indlæget paaberaabte skiøde af 6 Nobr: 1711, saa lydende, Lit: L.

hoved Citanten fandt fornøden at protestere imod det af Procurator Waage i Retten lagde indlæg, der er saa upasselig, til den/n/e sags oplysning, som det 5 juul til en vogn, men mere hensigter til Rettens vildelse, altsaa vilde Comparenten formode, at det ej maa kom/m/e hands Principal til nogen slags præjudice, udj det øfrige Refererede hand sig til sit forige, dog med dette tillæg, at som Citanten har udj sit hoved stevnemaal stevnet Contra parterne angaaende den/n/e gaardepart[s] huuser og skov, saa vilde Comparenten icke der om giøre nogen paastand føren Dom i hoved sagen er afsagt, og saaleedes nu paastoed Dom.

Contra Citanternes Fuldmægtig lod tilføre, kand nocksom forundre sig over Procurator Giøens slette giorde decleration, da dog de udj Retten lagde documenter, hvor af Klarligen sees, alt efter det i Rette lagde indlægs indhold. dernæst hand Dom er begierende.

Afskeediget,

Sagen optages til Doms indtil i Morgen.

Dend 1ste Apriil blev den/n/e sag atter foretagen, for at afsige Dom, da begge Parter med deres Fuldmægtiger møtte,

og bliver da først følgende beregning at giøre, Sorenskriverens skyds til og fra aastædet har hoved Citanten forskaffet, diet penge 4 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand daglig 20 s:, er 3 rd: 2 mrk:, Lensmanden for Laugrettens tilkaldelse, samt at gaae Rettens Middel til haande, 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 8 rd:

da blev af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Den i Retten fremlagde under-Rettens Aastæds Act og Dom af 29de og 30de Apriil 1727, afsagt imellem nuværende Contra Citant, dend tiid hoved Citant, Sølfest Heljesøn, og Torgier Asbiørnsøn, som skal have været den nuværende hoved Citantes Fader, er i Et og alt til dato upaaAncket, og altsaa, for lang tiid siden bleven in Appellable. Thi Kiendes for Ret, det bem:te Dom i alle dends ord, puncter og Clausuler bør ved magt at stande, som En fuldkom/m/en og Kraftig Rettesnor imellem disse tvistende Parter. 2°: Den/n/e usvæckede Dom siger, det dend nuværende Contra-Citant Sølfes[t] bør til brugs og besiddelse beholde det pund og Elleve marcker smørs Landskyld, som hand føren forliged og der efter er Eiende bøxelfri med Landskyld og tredie tage saa lenge hand lever, og hands huustroe ligesaa efter han/n/em medens hun sidder Encke uden nogen Odels hævd der paa at fange, hvilcke godse marcker da efter deres dødsfald mod nøyagtig penge betaling til løsning af dem som der til efter Loven kand da og være berettiged. Uagted den/n/e Dom siger, det Sølfest Heljesøn og hands huustrue til deres dødedag skulde besidde disse Et pund Elleve Marcker smør, uden nogen Odels hævd der paa at fange, har Contra Citanten Sølfest Heljesøn uden foregaaende tilbydelse, imod Lovens 5te Bogs 3de Cap: 1ste art:, til dem, som efter den/n/e usvæckede Dom, til Odels og Løsningen nu kand være berettiged, solt disse omtvistede Et pund Elleve Marcker smør til sin søn Torbiørn Sølfestsøn, vide skiødet af 29de Janvarj 1759, som her ad Acta er tilført. dette har aarsaget den/n/e Odels trætte og Rettergang, Thj bliver at overveie om hoved Citanten Asbiørn Torgiersøn til Odel og Løsning efter Loven kand være berettiged. Dend oft om/m/elde usvæckede Dom siger det Aamun Erichsens efterlatte Encke Gun/n/ilde Olsdatter Er sande Odels baaren til dette Jordegods her udj Gaarden Jndr: Alsager. Med arveskifte brevet af 31 Maj 1725, hvor af En Extract af arvelinien her udj Acten er tilført, passeret efter oven benævnte Aamun Erichsen, beviiser at den Gunnilde Olsdatter, som den usvæckede Dom holder for sande Odels baaren, var Moder til Giertrud Aamunsd:, som var begge deres Elste ægte datter. Den/n/e Giertrud Aamunsdatter var gift med Torgier Asbiørnsøn, som den usvæckede Dom imel: ham og Sølfest Heljesøn er afsagt, som beviises med arveskifte brevet af 7de Martj 1741, hvor af en Extract af arvelinien her ad Acta er tilført,

passeret og slutted efter benævnte afgangne Torgier Asbiørnsøn. Med dette skiftebrev beviises tillige det hoved Citanten Asbiørn Torgiersøn er disse tvende ægtefolckes anden ægte-søn. Thj Kiendes for Rett at være, det hoved Citanten {Torgier} Asbiørn Torgiersøn til disse paastevnte Et pund og Elleve Marcker smør efter den usvæckede Dom, til Odel og Løsning{s Retten} bør være berettiget. 3°: Dend usvæckede Dom sætter ej nogen Taxt, hvor efter disse Et pund Elleve Marcker smør med bøxel i gaarden Jndr: Alsager skal løses: men Dom/m/en siger, at de skal løses med nøyagtige penge. Nu kand den Taxt som Fader Sølfest Heljesøn og søn Torbiørn Sølfestsøn dem imellem, udj skiøde af 29de Janvarj 1759, har sat paa dette Et pund Elleve marcker smør jordegods, ej ansees for nøyagtige penge, thj der ved blev Dom/m/en betagen all Kraft, saa den Odelsbaaren ej kunde løsse godset. dette og er imod Lovens 5 Bogs 3 Cap: 5te art:, der byder, det Odels Mand skal løsse saa dyrt, som skiellige Mænd vurdere baade jord, huus og alle de lunde der tilligge, om endskiønt en anden, som ej er saa nær der til, har kiøbt den dyrere. men som hoved Citanten her om ej har giort nogen paastand: vel har hand i hoved stevningen paastaaet huuse besigtigelse, indkaldet vidner til at oplyse skovens medfart med videre, men udj sin procedur alt saadant forbigaaet, saa bliver dette en post, der dets aarsag nu ej kand paakiendes. 4°: Parterne har i deres stevninger og indlæger Rørt om en og anden sigtelse, men der om ej fremført minste beviis: thj bliver sam/m/e, som uefterretelig

1761: 12

1761.

at ansee. 5°: betræffende processens omkostninger, da som hoved Citanten betaler Rettens Personer efter den beregning som ad Acta er tilført, med 8 rd:, saa bør Contra-Citanterne, En for begge og begge for En, /: hoved Citanten til nogenledes Erstatning :/ betale til ham 16 rd: inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under videre lovlig Adfær.

Dend 18de Maj blev Retten betiendt paa Gaarden Røsseland, beligende i Steensdahlen udj Wiigøer Præstegield og kircke sogn i Hardanger, med efterskrevene Eedsorene Laug Ret, som efter Loven var opnævnt, sc: Ole Nielsøn Norrem, Tosten Niels: Sandwen, Niels Walland, Swend Knuds: Walland, for ham sat Giermun Holgiersøn Nedr: Wiig, Aad Olsøn Fosse, for ham sat Brigt Nedr: Wiig, Aamun Knudsøn Twedt, for ham sat Christen Nedr: Wiig, Ole Erichsøn Schaar, for ham sat Thore Aamunsøn Østensøe, og Lars Ericksen Schaalem. nærværende Bøygde Lensmanden Giermun Olsøn Berwen.

hvorda for Retten fremstoed Bøygde Procurator Hans Gøen!! (Giøen) for Lars Swendsøn Røsseland, og gav til kiende, det hands Principal nestleeden aar for Juul, med Muntlig varsel til Jorde Tirsdagen indeværende Aar, og atter til den/n/e Tægte dag har ladet stevne Lars Nielsøn Røsseland med leilending Lars Sam[son]søn ibdm: her til aastædet at møde Citanten eller Fuldmægtig for Retten. den første at anhøre Citantens Odels breve og beviisligheder samt Odels vidner, det Citanten er En Retmessig Odels Prætendent til indstevnte Lars Nielsøns Røsselands Eiendom her udj Gaarden, dend hand har tilkiøbt sig af sin Værfader, afgangne Lars Arnesøn, der var Citantens {Vær} Farfader. og leilendingen Lars Samsonsøn Røsseland at forklare hvor meget hand bruger af dend indstevnte Lars Nielsøns Eiendom. 2°: har Citanten ladet indstevne her til aastædet, til den/n/e tægte dag, sin Fader Swend Larsøn Røsseland med broder Arne Svendsøn ibdm:, for Retten at tilstaae, det de deres Odel og Løsnings Ret til det paastevnte jordegods her udj gaarden, til Citanten, deres søn og broder, har afstaaet. 3°: Er under Lovens faldsmaal til vidner udj sag[en] indkaldet Lars Samsonsøn Røsseland, Isaak Endresøn ibdm:, Elling Brigtsøn Moe, Lars Moe, Thron Berven, Siur ibdm:, Lars Axnes og Ole Christensøn Nedr: Wiig. 4°: Er Lars Nielsøn Røsseland indkaldet, Dom at anhøre og modtage, i forventning det hand skal blive dømbt til at imodtage løsnings penge

for alt det jordegoeds hand her i gaarden har tilforhandlet sig af Citanten[s] Farfader, afgangne gamle Lars Arnesøn Røsseland, som skal være omtrendt 2 pd: 8 mrk: smør, 1/3 huud, samt at svare alle i den/n/e sag aftvungene processes omkostninger, siden den indstevnte Lars Nielsøn ej i mindelighed har villet modtage løsnings penge, som er tilbudet ved de 2de Mænd Aamun Endresøn Røsseland og Elling Lie, der ere indkaldet, under Lovens faldsmaal, her om Eedelig forklaring at aflæge. vil fornem/m/e om den indstevnte sagvolder med de øvrige indstevnte møder.

Dend indstevnte Lars Nielsøn Røsseland møtte og tilstoed, at den inCaminerede og oplæste Muntlige varsel er ham i et og alt lovlig forkyndt.

Dernæst lagde Citantens Fuldmægtig Gøen i Rette: En Lavtings Doms act, hvis pag: 2, 3. 24, 25, 26, 28, 54, 55, 56 og 57, forsaavit insigneret er, hvor med oplyses Odel{s} \og/ arvelinien, at benevnte pagina i den/n/e act her vorder inddragen. End lagde hand i Rette En af Citantens Fader Swend Larsøn Røsseland[s] penge mangels lysning af 25de Octbr: 1743, og En dito lysning af Citanten d: 18 Maj nestleeden aar 1760. der alt er saa lydende.

Gøen fandt fornøden at tilspørge Contra parten Lars Nielsøn, om hand icke ved og tilstaar, at Citanten er gamle Lars Arnesøn[s] Egte søn/n/esøn. den indstevnte Lars Nielsøn Røsseland svarede jo, det er med sandhed. 2°: om Citanten icke i mindelighed ved 2de Mænd har tilbudet ham løsnings penge, den indstevnte svarede jo, hand tilstoed det.

Dend indstevnte leilending Lars Samsonsøn Røsseland møtte, tilstoed varselen, og lagde i Rette sit bøxelbrev af 12de Apriil 1737, paa 18 mrk: smør i gaarden Røsseland, som er den oplysning hand kand give. bem:te bøxelbrev er saa lydende.

Citantens Fader Svend Larsøn Røsseland og broder Arne Swendsøn ibdm: efter stevningen møtte begge, tilstoed at have afstaaet deres Odel og løsnings Ret til 2 pd: 8 mrk: smør, 1/3 huud her udj gaarden Røsseland, til deres yngere søn og broder, Citanten {Swend} Lars{søn} Swendsøn. Retten tilspurte Swend Larsøn hvem af hands 2de søn/n/er er ælst, enten Arne eller Citanten Lars. Resp: Arne er Elst, og har halve jorden med sin Fader her i gaarden Røsseland. 2°: om hand, Faderen, er fød her paa gaarden, og stedse opholdt sig her, samt hvor lenge hand har været her boesiddendes. Resp: ja, hand er barnefød her paa Gaarden, og har stedse ophold[t] sig her, har Eiet og brugt og beboet En tredie part af gaarden i 32 aar, og er hand gam/m/el 62 aar, i al den tiid stedse været her paa Gaarden.

Dend indstevnte Lars Nielsøn Røsseland fremstoed for Retten og sagde, med Muntl: Contra stevning til den/n/e tægtedag lovlig havde ladet Contra stevne hoved Citanten Lars Swendsøn her til aastædet, at høre Contra Citantens adkomst og hævds breve, samt Dom at imodtage, og anhøre til beskærmelse i sin lovlige Odels hævd, og at svare ham processens omkostning.

1761: 12b

1761.

Der om lagde i Rette sit adkomst og hævds brev af 26de Aug: 1727. og paastod Dom. det fremlagde skiøde er saa lydende.

Gøen for hoved Citanten tilstoed Contra stevningens lovl: forkyndelse, og lod der hos tilføre at selgeren Lars Arnesøn ej imod Loven havde minste Rett at bortselge sin Odels Ret til gaarden Røsseland til sin svoger Lars Nielsøn, der har hands Datter til ægte, efterdj hand havde voxene og Myndige søn/n/er, hvilcken post hand imod skiødet protesterer, at det ej maatte kom/m/e hands Principal til nogen hinder eller nagdeel. dernæst gav hand Retten til kiende, at hands Principal Lars Swendsøn frafalder de indstevnte vidner den/n/e sinde, og proponerede følgende til forlig, at Citanten godvillig tilstaar, naar Contra Citanten nu vil imodtage løsnings penge for de paastevnte 2 pd: 4 mrk: smør, og meddeele hoved Citanten skiøde paa sam/m/e, maae Contra Citanten paa dette halve brug, som er 1 pd: 2 mrk: smør, sidde, bruge og beboe all sin gandske livs \tiid/, uden at svare nogen Landskyld eller det

ringeste i Jorddrottelig rettighed, og her om anviste penge i Retten, [og] paaæskede Contra Citantens svar.

Contra Citanten Lars Nielsøn svarede,det hand ej imodtog løsnings penge, men paastoed Dom.

hoved Citanten tog de anbudne penge i sit Eget gem/m/e, og sagde, efterdj Lars Nielsøn ei vil imodtage Et saa Reputerlig og anseelig forliig, nødsages hoved Citanten, da ham mangler fornøden Reqvisita til sag[en]s grundigere oplysning, at paastaae sag[en], paa Lars Nielsøns bekostning, udsat til den for Dom/m/eren og Parterne beleilig tiid.

Contra Citanten sagde, hand har ej videre at sige, end hvad som er kom/m/en i Rette, vil hoved Citanten have videre, faar det at være paa hands egen haand.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges, til en for Dom/m/eren og Parterne beleilig tiid, hvor om Parterne ved Lensmanden betiids skal vorde varslet. og betaler hoved Citanten den/n/e Session saaleedes, Sorenskriverens skyds til aastædet har hoved Citanten forskaffet, men hiem igien forskaffer Sorenskriveren selv, er for 2 Miile 4 mrk:, diet penge 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laug Retten per Mand 20 s:, er 1 rd: 4 mrk:, Lensmanden for sin opvartning 1 rd:, tilsam/m/en 6 rd: {4 mrk:}, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Dend 21de Maj blev paa **Gaarden Næss med Jondahls skibr:[s] Almue holden Et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 7 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Lars Olsøn Eie sat Aamun Espeland, for Lars Bircheland sat Siur Bræche, for Brynild Bircheland sat Lars Drage, for Henrich Guntvet sat Aad Brattebøe, og for Ole Nielsøn Præstegaard sat Brynild Fladebøe, nærværende inden Retten Fogden Andreas Juel med Bøygde Lensmanden Giermun Berven og den tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret følgende.

1°: Forord: af 7 Junj 1760, angaaende hvorleedes med Delinqventers sagers indstevning for høyeste Ret og over-hof-Retten i Norge her efter skal forholdes.

2°: Forord: af 15de Nobr: 1760, angaaende det i Norge oprettede General Forst-Amt.

3°: Patent af 10de Octbr: 1760 om høyeste Rett i Danmrk: for aaret 1761.

4°: Rescribt af 3de Apriil 1761. angaaende at naar nogen begiærer en sætte Dom/m/er eller skriver ved Retten, saa bør de Rette Rettens betientere der for intet afgaae i deres Embedets indkomster, men bør nyde deres fulde gebyr.

5°: Stiftsbefalingsmandens skrivelse til Fogden, af 8 Maj 1761, som befaler at lyse efter En Fransk Person, sc: Chevalier d'Anborede de la Fille, og sam/m/e at anholde.

6°: dito skrivelse af 17 Febr: 1761. til Fogden, at forbyde, at ingen Master, biælker og ladbielcker eller smaae last i dette aar bliver hugget, og det som befindes at være hugget, som og undermaals tøm/m/er, bliver Seqvestreret.

5°:!! Kam/m/er Placat af 28de Febr: 1761. om frem/m/et guld Myndt, hvad den skal gielde og imodtages for.

6°: Forord: af 13de Martj 1761. anlangende hvorledes med Delinqventers undervisning af Præsterne i deres Christendom og saligheds sag, imedens de sidde Arresterede, skal forholdes.

7°: Placat, af 8de Nobr: 1760, hvor ved Korn-vahres udførsel af Norge igien tillades.

Samson Præstegaard og medJnteressendere udgivne skiøde af 20de Octbr: 1760 til Salamon Jonsøn paa 18 mrk: smør i Gaarden Guntvedt, blev læst.

Johan/n/es Nielsøn Wiig og Aad Larsøn Brattebøe udgivene bøxel brev med Rewers, af 13de Maj 1761, paa 3 Spd: 4 ½ mrk: smør i Gaarden Bræche til Siur Larsøn, blev læst.
Cancellie Raad Fleischer udgivene bøxel brev med Rewers, af 21 Octbr: 1760, til Britta Knudsdatter paa 1 pd: 12 mrk: smør, 1 Løb salt i gaarden Hwidesteen, blev læst.
Tosten Tufte udgivene skiøde af 21 Maj 1761 til Johan/n/es Johan/n/essøn paa 18 mrk: smør, ¼ deel huud i gaarden Tufte, blev læst.
Iwer Pedersøn Berje udgivene gields brev af 21 Maj 1761 til Johan/n/es Johan/n/essøn Tufte for 53 rd: 1 mrk:, og til Ole Larsøn Drage for 53 rd: 1 mrk:, imod det underpant af 1 pund 21 mrk: smør, og ½ tønde salt i garden Berje, blev læst.

Fogden lod inden Retten oplæse og Examinere dette skibreede[s] skatte Restance, hvis endelige Sum/m/a var 148 rd: 3 mrk: 4 s:

Johan/n/es Johan/n/essøn Haandegaard udgivene skiøde af dags dato til Aamun Johannessøn paa 19 ¾ mrk: smør i gaarden Haandegaard, blev læst.

Efter 3de gange udraabelse indfant sig ej nogen der vilde gaa i Rette, blev Tinget ophævet.

Dend 22 Maj blev paa **nest forbem:te Gaard Næss holden Almindel: Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting med Østensøe skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Ret, som paa fol: 9 findes opnævnt og Specificeret, {undtagen}

1761: 13

1761.

Nærværende inden Retten Fogden Andreas Juel, med Bøygde Lensmanden Giermun Olsøn Berven og dend Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som her foran paa folio 12 ved Jondahls-Tinget findes Extraheret og Specificeret.

Knud Jonsøn Høysætter paa egne og Encken Anna Hugnedatter Høysætter[s] vegne gav til kiende med Muntlig varsel til dette Ting at have ladet stevne og indkalde Ole Swensøn Scheje, som om vaaren 1760 hos dem accorderede for sig og Kam/m/erat Lars Larsøn Moe som/m/er beite for 70 støcker slagte bester, á 8 skil: støcket, og havde de disse 70 støcker slagte bester gaaendes i Citanternes Marck og beiter fra vaaren [og] heele som/m/eren indtil høsten, da Lars Larsøn Moe efter accorten betalte for de 35 støcker, 8 skil: støcket, \men/ af Ole Swendsøn Scheje har de imindelighed ej kun/n/et erholde betalning. altsaa er hand indkaldet til at lide Dom at betale for de 35 støcker Fæe 8 skil: støcket, er 2 rd: 5 mrk: 8 s:, samt at svare processens omkostning. til sagens oplysning er indkaldet Lars Larsøn Moe, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
Ole Swendsøn Scheje møtte, tilstoed varselen og sagde det hand tilstoed {stevningen} med Citanterne at have accorderet om vaarbeite for 14 dage, 2 skil: støcket, siden begierede hand at beite fremdeeles i Qwandahlen, hvor til de svarede Nej, siden det var deres støel, men de kunde til som/m/er beite drive ind paa Røe fieldet, det de og giorde, paa nær som med 24 støcker, som blev i Qwandahlen. og vilde hand gierne betale, men hands grander har sagt det Rødfieldet hører ham og dem selv til.
Citanten Replicerede, det Ole Scheje sit udsigende er ej aldeeles med sandhed, accorten var for vaar og som/m/er beite i alt 8 skil:, og er Rødfieldet Citanternes Eiendom og som/m/er

beite, der de icke var lengere end fra Onsdag til næste Mandag, i alt 5 dage, ellers heele som/m/eren paa Citanternes støel Qwandahlen.
Ole Scheje sagde, de var i 6 ugger paa Rødfieldet.
Citanten svarede, det var ej med sandhed at de var der lengere end fra Onsdagen til Mandagen, hvor om hand erbød sig at aflæge Eeden, og vilde Ole Scheje for sit udsigende aflæge Eden, var Citanten fornøyet.
dend indstevnte Lars Larsøn Moe møtte, tilstoed varselen, og sagde det hand var ej med da accorden var sluttet, men sagde at det er gam/m/el Tax[t] det man for vaar og som/m/er beite betaler 8 skil:, det hand og for støcket af sine Creature har betalt, var aldrig paa Rødfieldet, men hands søn og Folck har været der, hand[s] søn var og hos da accorden skeede, de siger at Creaturene gick af og til snart paa Rødfieldet og snart paa Citanternes støel Qwandahlen. Ellers havde Ole Scheje sagt til ham: du er en frem/m/et Mand, du faar betale 8 skil: støcket, men ieg betaler ickun 2 s: støcket. er alt hvad hand ved i den/n/e sag[en]. ellers var Comparentens søn, som er Com/m/anderet til Kiøbenhavn, ved accorden.
dend indstevnte Ole Scheje tilspurte sine grander om hand i mindelighed skal betale. hand[s] broder Jan (Jon?) Reistvedt svarede, jeg har og accorderet med Manden og betalt.
Ole Scheje betalte til Citanten de paastevnte 17 mrk: 8 s:, og i omkostninger 15 mrk: da Citanten frafald[t] sit stevnemaal.

Siur Nielsøn Berven udgivene skiøde af dags dato til Haagen Siursøn paa 1 Løb 22 ½ Mrk: smør, ¾ deel huud, 3/16 K:skind, 3/32 deel Løb salt udj gaarden Berven, blev læst.
Johannes Olsøn Schaalem og medJnteressentere udgivene skiøde af 22de Octbr: 1760 til Erich Siursøn paa 1 pd: 9 ¾ mrk: smør, 1 ¼ Løb salt i gaarden Fixe, blev læst.
Elling Larsøn Lie udgivene skiøde af dags dato til Aamun Ellingsøn paa 1 pund 6 mrk: smør, ½ Løb salt i gaarden Lie, blev læst.
Siur Klywe og Erich Fixe udgivene skiøde af 22de Octbr: 1760 til Brigt Larsøn paa 6 ¾ mrk: smør i Platset Nygaard, blev læst.
Johan/n/es Olsøn Steene og medJnteressentere udgivene skiøde af 21de Octbr: 1760 til Ole Haagensøn paa 12 mrk: smør j gaarden Moe, blev læst.
Siur Tronsøn Teigland og medJnteressendere udgivene skiøde af 16 Febr: 1761 til Kiettel Siursøn paa 1 Løb smør, 2 g:skind i gaarden Berstøe, læst.
Christopher Haawersøn Kaldestad udgivene gields brev af 22 Maj 1761 til Torbiørn Haawersøn for 49 rd:, og til Gun/n/er Haagensøn Sandwen for 50 rd:, imod det underpant af ½ Løb smør og 4 ½ mrk: smør i gaarden Kaldestad, læst.
Siur Olsøn Tiosaas og medJnteressendere ugivene skiøde af 22 Maj 1761 til Lars Tostensøn paa 1 pd: 6 1/3 mrk: smør, 1/3 huud i gaarden Scheje, blev læst.
Ole Haagens: Moe og medJnteressentere udgivene skiøde af 22 Octbr: 1760 til Jon Haagensøn paa 20 mrk: smør, ½ huud i gaarden Sandwen, blev læst.

Niels Swendsøn Reistvedt æskede sagen i Rætte Contra hands broder Ole Svendsøn Scheje, og vilde fornem/m/e hvad hand havde at fremføre.
Ole Swendsøn Scheje møtte og sagde med Muntlig Contra stevning til dette Ting at have ladet Contra stevne hands broder Niels Swendsøn Reistvedt, først at anhøre vidnerne Ole Swendsøn Steene, Michel Guttormsøn Lie, Siur Larsøn Moe, med fleere om fornødiges, samt at høre hands paastand i Retten, i det at hoved Citanten selv har givet lov og anleedning til at hand maatte frit Kiøbe alle 4re studer fra Tørris Nissing, dersom hand kunde faae dem. saa Contra stevnes hand og til at svare den/n/e processes omkostning, ligeleedes er benævnte vidner under Lovens faldsmaal indkaldet.
Hoved Citanten tilstoed den/n/e Contra stevnings forkyndelse for ham. Replicerede, det hand aldrig har sagt disse ord, det Contra Citanten maatte frit kiøbe de 4re stude dersom hand

kunde faae dem. men for at forkorte Processen, vilde hand gierne tilstaae sin broder disse. thj det var en puur umuelighed det hands broder paa en lovlig maade kunde faae disse stude, siden hand, hoved Citanten, af Reedelig Mand havde love paa dem.

Contra Citanten lagde i Rette sit skriftlige indlæg af gaar dags dato, som hand sagde det Skole holderen Johan/n/es Knudsøn Moe for ham havde skrevet. bem:te skrift er saa lydende.

Parterne blev saaleedes foreenede, det Ole skal betale til Niels 5 rd: inden 14 dage, og saa de begge at betale 1 rd: til de fattige, som strax blev betalt og lagt i Spare børsen, der med sagen ophævet.

1761: 13b

1761.

Fogden tilkiende gav, at hand til dette Ting, tiid og stæd haver ladet indkalde løsqvinde Men/n/esket Anna Olsdatt: Kaldestad, der i løsagtighed haver ladet sig besvangre af Soldaten Lars Rasmussøn Schaalem, og til hvilcken hun udj 3de lige leed er beslægtiget, til der fore følgelig en hands nærmere paastand at lide Dom, til vedermæle er og indstevnet bem:te Soldat.

qvindemen/n/esket møtte og tilstod lovl: varsel, samt gierningen med den benævnte Lars Rasmussen Schaalem, og at hun til han/n/em udj 3die lige leed var beslægtiget.

Lensmanden Giermun Olsøn Næss møtte paa den indstevnte Soldat Lars Rasmussen Schaalems vegne, tilstoed lovl: varsel, og at gierningen af ham er begaaet, samt at de ere hin anden i 3de lige leed beslægtet.

Actor producerede der paa den han/n/em af Sogne Præsten Hr: Peter Blyt meddeelte attest af dato 21 Maj 1761, der nærmere bekræfter saavel gierningen som slægtskabet. og da Actor efter den/n/e forseelses beskaffenhed til Rettens oplysning, om Personis bois tilstand i følge den allernaadigste Forordning af 6de Decbr: 1743, skulde frem læge en vedbørlig undersøgnings foretning, men som hun Personlig i sig selv er løs og haver intet fast boepæl, saa haver hand nu her inden Retten tilstæde den hende af Øvrighed[en] beskickede Formynder Helje Siursøn Aase eller Kaldestad, der inden Retten maatte forklare og beviise hvad hende enten udj arv kand være tilfalden, eller og paa anden maade være Eiende, hvor ved hand er forventende Laug Rettens vidnesbyrd, det hun intet videre er Eiende.

Formynderen anviiste skiftebrevet af 30de Julj 1755, hvor med hand beviiste det Anna Olsdatter i Moder Arv er tilfalden 3 rd: 5 mrk: 7 s:, og i hiem/m/egift 14 rd: 4 s:, tilsam/m/en 17 rd: 5 mrk: 11 a: videre var ham ej vitterlig hende at være Eiende.

Laug Retten med Almuen sagde Eenstem/m/ende dem ej at være vidende, det qvinde Men/n/esket end det ringeste videre er Eiende, undtagen de ringe Klæder hun skiuler det syndige legeme med.

den af Actor producerede Præste attest er saalydende.

hvor næst Actor i anleedning af den/n/e forseelses beskaffenhed indlod sagen under Rettens gode Dom, ej alleene efter Lovens 6 B: 13 C: 13 art:, og forbem:te Forordning af 6 Decbr: 1743, dends 22 art:, der sætter forseelsens bøder til dobbelt, samt tiende deelen af den videre Eiende boe.

Formynderen Helje Olsøn havde ej noget at erindre, men bad om en mild dom.

Afskeediget,

da det er seent paa aftenen, optages sag[en] til Doms indtil i Morgen.

Steeg Olsøn Berwen udgivene skiøde af dags dato til Swend Jonsøn Scheje paa 22 ½ mrk: smør, ¾ b:skind i gaarden Reistvedt, blev læst.

Dend 23de Maj blev i nest forbem:te Justitz sag saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Saa vel Leiermaals begieng\er/indens Egen tilstaaelse, som Sogne Præstens attest, der ad Acta er tilført, oplyser sigtelsen og slægtskabet, det Anna Olsdatter Kaldestad har ladet sig besvangre af Soldat Lars Rasmussøn Schaalem, der med hin anden er i 3de lige leed beslægted. thj Kiendes for Ret, efter Lovens 6de Bogs, 13de Cap:, 13 art:, og Forordningen af 6de Decbr: 1743, art: 22, det Anna Olsdat: Kaldestad, efter at hun Publice er vorden Absolweret, bør arbeide paa Fisker leien i Toe aar, og bøde dobbelt leiermaals bøder med 24 lod sølv, er 12 rd:, og da hendes yderste formue ickun beløber til 17 rd: 5 mrk: 11 s:, hvor fra gaar de idømte 12 rd:, bør hun bøde af sin yderste formue 57 1/10 s:, saaleedes som Dømt er, bør Anna Olsdatter at lide, bøde og betale inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under videre lovlig Adfær.

Dend af Arne Jonsøn Widnes paa nestleeden aars høste-Ting incaminerede sag blev paaRaabt, men ingen paa Citantens vegne møtte.

Contra Parten Ole Nielsøn Østensøe møtte og sagde, det hand med Muntlig Contra stevning til dette Ting lovl: har ladet Contra indkalde hoved Citanten Arne Wines, vidner at anhøre om paastevnte afkiøbte hest[s] lovlig fremfødsel, samt at svare Processens omkostning.
vidnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, er Thron Fladebøe, Helje Løpse og Johan/n/es Østensøe, vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

hoved Citanten Arne Widnæs blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Contra Citanten sagde, det ingen af stevne vidnerne er for haanden, thj den ene Kaldsman[d] er Reist for at hente den anden, begierede sag[en] derfor udsat til i eftermiddag. som blev billiget.

Endre Larsøn Herrestvedt og medJnteressendere udgivene skiøde af 16 Febr: 1761 til Ole Nielsøn paa 2 pd: 1 mrk: smør, ¼ huud med bøxel, og overbøxel til 1 pd: 5 mrk: smør, 1 g:sk:, 1 f:sk: i gaarden Herrestvedt, blev læst.

om Eftermiddagen blev næst forbem:te sag atter foretaget.

hoved Citanten møtte ej.

Contra Citanten fremstillede Kalsmændene Jon Haagensøn

1761: 14

1761

Sandwen og Lars Ramussøn Norrem til Contra stevningens afhiemling. benævnte Kaldsmænd fremstoed og afhiemlede den Muntlige Contra stevning at være med meere end 4re uggers varsel lovlig forkyndt hoved Citanten Arne Jonsøn paa Gaarden Widnes udj hands Eget paahør.

de indstevnte vidner møtte og sagde det de var Laug Rettes mænd, og altsaa ofte har hørt Edens forklaring oplæsse og ved hvad den betyder.

1ste vidne, Thron Isaaksøn, boende paa Fladebøe, efter aflagde Eed vidnede, omtrendt for 4 aar siden paa St: Hans dag møtte vidnet Contra Citanten, som havde sin hest med sig, den hand sagde at have solt til Arne Winæs, og skulde levere ham hesten der, nemlig paa Gaarden Ryche, og da var hesten gandske forsvarlig fremfødt, videre havde hand ej at forklare, ej heller Contra Citanten noget vidnet at tilspørge.

2det vidne, Helje Olsøn paa Løpse, efter aflagde Eed vidnede, at for 4re aar siden, da Contra Citanten havde solt sin hest til Arne Winæs, havde vidnet, om vaaren sam/m/e aar, omtrendt 14 dage efter Korsmisse, hesten i sine hænder, og da var den vel forsvarlig fød og got mod i hesten.

3de vidne, Johan/n/es Brigtsøn, boende paa Østensøe, efter aflagde Eed vidnede, det hand føde hesten vinteren over for Contra Citanten, og leverede hesten forsvarlig fød fra sig, 8te dage efter Korsmisse den/n/e vaar 4 aar siden.

Afskeediget,

dersom Contra Citanten agter at høre Dom i sag[en], haver hand til nest anstundende høsteting, hvorhen sagen forfløttes, at indkalde hoved Citanten, Dom i sag[en] at imodtage.

Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere dette skibreede[s] skatte Restance, hvis endelige Sum/m/a var 257 rd: 65 s:, som blev attesteret.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette. blev Tinget hævet.

Dend 25de Maj blev paa **Eie grund ved søen i Grawens sogn holden Et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting med bem:te Grawens Præstegields Almue**, da Retten blev beklæd med det ordinaire Laugret som paa fol: 10 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Lars Østensøn Aasem sat Elling Berge, og for Christian Bolstad sat Kiel Bagne, nærværende i Retten Fogden Andreas Juel, med Bøygde Lensmanden Lars Larsøn Wambem og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og ordres som ved Jondahls-Ting paa fol: 12 findes Extraheret.

Andwe Endresøn Halanger og medJnteressendere udgivene skiøde af 30de Octbr: 1760 til Helje Olsøn paa 18 mrk: smør i gaarden Wallerviigen, blev læst.

Jon Siursøn Bræche udgivene [skiøde] af 17 Martj 1761 til Siur Jonsøn paa 2 pd: 6 mrk: smør, 1 ½ geedskind i gaarden Bræche, blev læst.

Arveskifte brevet af 25 Marttj 1761, sluttet efter afgangne Tormoe Larsøn Kløwe, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i Gaarden Kløwe 9 mrk: smør, 1 ½ Kalvskind, uden bøxel, vurderet 12 rd:, og lodnet imel: arvingerne saaleedes, Encken Katla Larsdatter arvet 3 mrk: smør, 1 ½ K:skind, børnene Lars og Svend Tormoesøn/n/er, hver 2 mrk: smør, Britta og Ingebor, hver 1 mrk: smør.

Brynild Seim og Ole Welken udgivene skiøde af dags dato til Lars Tormoesøn paa 7 mrk: smør, 1 ½ K:skind i gaarden Kløwe, blev læst.

Kongel: Allernaadigste skiøde af 27de Octbr: 1759 til Aslach Swendsøn Eidnes paa Løsnings Retten til ½ Løb smør, ½ huud i gaard: Wangen, allerunderd: læst.

Kield Danielsøn og Tollef Kietelsøn udgivene gields brev af 30de Octbr: 1760 til Ellias Torkielsøn Langesetter for laante penge 200 rd:, hvorimod en hver setter til underpant 1 pd: 3 mrk: smør, 3/8 huud i Gaarden Bagne, blev læst.

Endre Andersøn Scheje udgivene skiøde af 13de Apriil 1761 til Aslach Endresøn paa 1 pd: 21 mrk: smør, 1 b:skind, med saug brug, i Gaarden Scheje, blev læst.

Lars Aamunsøn Buu udgivene skiøde af 3de Apriil 1761 til Anders Jacobsøn paa 1 pund 6 mrk: smør i gaarden Twedt, blev læst.

Siur Siursøn Næsseim udgivene skiøde af dags dato til Siur Siursøn paa 2 pund 15 mrk: smør med bøxsel i gaarden Næsseim, blev læst.

Olmoe Nielsøn Garrethuun udgivene gields brev af 14 Nobr: 1743, indført i Pante bogen paa fol: 143, blev efter paategnede qvittering af 19de Nobr: 1751 anviist til udslettelse.

Lars Wichlichsøn Twete udgivene gields brev af 23 Maj 1757, indført i Pante bogen paa fol: 469, blev efter qvitering af 16 Febr: 1761 anvist til udslettelse.

Andwe Tostensøn Lione udgivene gields brev af 22 Maj 1759 til Hr: Schnabel, indført i Pante bogen paa fol: 496, blev efter qvitering af 11 Martj 1761 anvist til udslettelse.
Andwe Tostensøn Lione oprettede Kiøbe Contract af 30 Martj 1761 med Iwer Nielsøn Sysse, om Gaarden Lione, blev læst.
Lars Wichlichsøn Tweto udgivene skiøde af 16 Febr: 1761 til Wichlich Larsøn paa ½ Løb smør, ½ b:skind, ½ g:skind i {gaa} gaarden Store Tweto, læst.
Anwe Tostensøn Lione udgivene skiøde af 30 Martj 1761 til Iwer Nielsøn Sysse paa ½ Løb smør, ¼ hd:, ¼ td: salt i gaarden Lionne, blev læst.
Iwer Hansøn Næsseim udgivene gave brev af dags dato til Niels Iwersøn paa 2 pd: 6 mrk: smør, 1 ½ g:skind i gaarden Næsseim, blev læst.
Wichlich Larsøn Tweto udgivene gields brev af 17 Febr: 1761 til Christopher Siursøn Jeltnes for laante penge 99 rd:, mod 2 pd: 1 ½ mrk: smør i gaard: Tweto til underpant, læst.
Niels Endresøn Garen udgivene gields brev af dags dato til Endre Olsøn Lilletuun for laante penge 40 rd:, imod det underpant af 6 mrk: smør i gaard: Garen, blev læst.
Peter Lexau og medJnteresendere udgivene skiøde af 16 Maj 1760 til Magnus Olsøn paa 1 pd: 22 ½ mrk: smør med bøxel, og overbøxel efter andeel, i gaarden Rondestvedt, blev læst.
Sr: Kiærulf udgivene bøxel brev med Rewers, af 8de Debr: 1760, til Peder Jonsøn paa 2 pd: 2 mrk: smør, ½ huud og 1 g:skind i gaarden Aase, blev læst.

For Retten fremstoed Endre Lillethuun, og Olmoe Røyse paa Egne og Gunner Garrethuuns vegne, og gav tilkiende, det de med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Peder Gun/n/esøn, Swenung Nielsøn, Ole Aslachs:, Ole Rasmussøn, Ole Endresøn, Torbiørn Tormosøn og Aslach Larsøn, samtlige opsiddere og beboere paa Gaarden Sæbøe, samt Jon Knudsøn Lægrei og Halsteen Lund, at lide Dom for deres ulovl: brug som de haver sig

1761: 14b

1761.

tiltaget paa Citanternes Eiendom i deres skov og Marck med snarer til fuglefangst, der for Dom at imodtage til undgieldelse og processens Erstatning.
Lensmanden af Lysse Closter Jurisdiction møtte paa sit Herskabs vegne, og sagde det Eieren til Lysse Closter Eier de 3de Mænds brug i Sæbøe, Aslach Larsøn, Ole Endresøn og Ole Rasmussøn, saa at den/n/e Eiendom virkelig er Lysse Closter tilhørende, og da den/n/e sag angaar Eiendom/m/en i skov og Marck, som Citanterne tænker at tilvinde dem i den/n/e, der nødvendig paa Aastædet ved siun og grandskning vil afgiøres, og Eieren Hr: Foerman ej er kaldet, protesterede hand imod stevnemaalet, og paastoed det afviist. af sam/m/e beskaffenhed har det sig med Halsteen Lunds brug, der er Kingtserwiig Præstebord beneficeret, og da Beneficiarius er kaldet, har hand formaaet Protestanten den/n/e indsigelse for ham iligemaade at fremsætte.
Citanterne tilstoed ej at have stevnet Eierne, ej heller paa det forbud de i Vinter har giort paa dette brug i skov og Marck, da de der om ej havde forstand.

Afskeediget,

stevningen som ulovlig vorder afviist, og ellers sagen til Aastædet henviist, hvor den efter lovlig omgang bør behandles og orddeeles.

Hr: Fogden Juels Freedlysning af dags dato, over øvre og Nedr: Seims have og Marcker, beligende ved øvre Wasenden, blev læst.

Fogden tilkiende gav, at hand uventelig har seet sig aarsaget, atter til dette Ting, tiid og stæd at indkalde det for nogle faae aar formeedelst hendes løsagtighed og anden slet opførsel her dømte løse qvinde Men/n/eske Gudwe Pedersdatter, til fremdeeles at lide Dom fordj at hun ej

alleene i løsagtighed sig atter har ladet besvangre, og her i Præstegieldet {.....} nu i dette her løbende Aar født et Barn, men end og siden den hende her seenest overgangne Dom, ladet sig finde i en idelig omstripning fra Bøygt!! (Bøygd) til Bøygt, og ventelig i all den/n/e tiid afholdet sig fra Herrens bord.

dend indstevnte Gudwe Peders[datter] møtte, tilstoed varselen.

Actor begierede for det første, at hun maatte tages under Rettens Examen angaaende det af hende nu seenest fød[t]e Barn, hvad tiid sam/m/e er skeet, og hvilcken er barnefader. qvinden svarede, at barnet er fød hellig 3 Konger tiider dette aar, og at dets fader er en EnckeMand af Urlands Præstegield i Sogne Fogderie, saa vit hun ved, af Navn Jens Nielsøn Schierpe, og at den/n/e deres løsagtigheds synd til dette barns avling er bedrevet hos huusmanden ved Drøgswolds bror i Wosse Fogderie {Kor} En Maanet for vaar Korsmisse afvigte aar.

Actor her paa producerede dend han/n/em af sogne Præsten, Welærværdige Hr: Schnabel meddeelte Attest af dags dato, hvilcken følgagtig med Sogne Præsten til Urlands Præstegield, Hr: Jens Bruun, hands Orginale skrivelse af 1ste hujus, begge bevidner ej alleene hendes nu igientagne løsagtige barn avling, men end og videre skam/m/elige og ublue opførsel samt lastværdige omstrippen og afhold fra Herrens bord. bem:te producerede er saa lydende.

Actor fremdeeles producerede den over hende her seenest inden Retten dend 24de Octbr: 1758 ergangne Doms afsigt, efter hvilcken hun formeedelst hendes liderlige opførsel, i haab til omvendelse og forbedring er Dømt til at arbeide i det Bergenske Manufacturhuus hindes lives tiid, men forinden at den/n/e Dom saaleedes var afsagt, havde hun sig allereede her af Præstegieldet og Fogderiet absenteret, hand kunde derfor icke efter den/n/e Dom, mere beskrive saa at sige dette afskum, men at hendes forargelige væsen, en gang kunde blive stoppet, den/n/e ergangne Dom ved nyere Dom maatte blive bekræftet og Confirmeret.

Da blev saaleedes for Rett, Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Foruden at den over Gudwe Pedersdatter ergangne Dom af 24de Octbr: 1758 er usvæcket, og at hun siden stedse har bedrevet dette syndige omstrippende og {hore} løsagtige levnet, og nu til sidst atter i løsagtighed avlet et Barn, saa Kiendes for Ræt, det dend usvæckede Dom i Et og alt til Gudwe Pedersdatter[s] afstraffelse, bør ved magt at stande, og til Executionens fuldførelse her ved bør være fornyet.

Den 26de Maj Er ved Grawens Ting følgende passeret.

Danckert Kron udgivene bøxel brev med Rewers, af 2 Decbr: 1760, til Knud Ørjansøn paa 1 ½ Spd: smør, ¼ deel huud i gaard: Syssen, blev læst.

Christopher Siursøn Jeltnes udgivene bøxel brev med Rewers, af 25 Maj 1761, til Knud Ørjansøn paa 9 mrk: smør, ¼ hd: i gaarden Syssen, blev læst.

selver Mand udgivene bøxsel brev med Rewers, af gaar dags dato, til Iwer Johan/n/essøn paa 22 ½ mrk: smør, ¼ huud, ¼ Løb salt i gaarden yttre Wichenes, læst.

Siur Larsøn Hagestad udgivene gields brev af 31de Octbr: 1749, indført i Pante bogen paa fol: 313. blev efter qvittering af 9de Martj 1761 udslet.

1761: 15

1761.

Lensmanden Lars Wambem gav tilkiende, det Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Poul Schnabel, til dette Ting, tiid og stæd lovlig har ladet stevne og indkalde Torbiørn Poulsøn Lindebræche for skyldig værende 21 rd: 1 mrk: 8 s:, der om Dom til Nam og Execution at imodtage om hoved stolen saavelsom processens erstatning, vilde fornem/m/e om den indstevnte møder.

Den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Elling Swendsøn Berge og Johan/n/es ibdm: afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt paa Gaarden Lindebræche udj Torbiørn Lindebræche[s] Fader Poul Lindebræche[s] paahør, siden Torbiørn ej lod sig finde.
Citanten lod erindre om Laugdag.

Afskeediget,

den lovl: indstevnte Torbiørn Poulsøn Lindebræche forelæges at møde til dette indeværende Aars høsteting.

Ole Westrem for Christopher Siursøn Jeltnes {og} i hands svaghed, gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Torbiørn Poulsøn Lindebræche for skyldig værende 31 rd: 5 mrk:, og efter en Assignation fra Tosten Hylde paa 8 rd:, tilsam/m/en 39 rd: 5 mrk:, der om Dom at lide og imodtage til betalning samt Processens Erstatning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Torbiørn Lindebræche efter 3de gange paaRaabelse, lod ej svare.
stevne vidnerne Elling Swendsøn Bergo og Johan/n/es ibdm: afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse paa Gaarden Lindebræche udj den indstevntes Fader Poul Lindebræche[s] paahør, siden sam/m/e Torbiørn ej lod sig finde.
Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Torbiørn Poulsøn Lindebræche forelæges at møde til nest anstundende høsteting.

Ole Tostensøn Westrem gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Torbiørn Poulsøn Lindebræche for skyldig værende 20 rd:, til sam/m/e at betale, Dom at lide og imodtage, som og for ibragte omkostninger. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Torbiørn Lindebræche efter 3de gange paaRaabelse lod ej svare.
Kaldsmændene Elling Swendsøn Bergo og Johan/n/es ibdm: afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt paa Gaarden Lindebræche udj Poul Lindebræche[s] paahør, siden den paagieldende søn Torbiørn ej lof sig finde.
Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Torbiørn Poulsøn Lindebræche forelæges at møde til dette nest anstundende høsteting.

Lensmanden Lars Wambem gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars yttr: Twete og Otte Andersøn Lissebræche, vidner at anhøre om deres med hin anden forøvede slagsmaal, der om Dom at imodtage til bøders erlægelse og processens Erstatning. vidnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Britte Halstendatter Twete og Elsebet Aamunsdatter ibdm:, vil fornenem/m/e!! om de samtlig indstevnte møder.
De indstevnte forbrydere med vidnerne blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
stevnevidnerne Elling Bergo og Johan/n/es ibdm: afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse for en hver af de indstevnte deres boepæl og udj Eget paahør, som og for vidnerne under Lovens faldsmaal.
Citanten bad om Laugdag.

Afskeediget.

forbryderne Lars yttre Twete og Otte Andersøn Lissebræche forelæges at møde til dette aars anstundende høsteting, til bemelte \ting/ forelæges under Lovens faldsmaal straf at møde, vidnerne Britte og Elsebet Twete.

Dawid Michelsøn Hylden skriftlige lovbydelse af 19de Maj 1760, hvorved hand lovbyder 1 Løb smør, 1 huud i gaarden Hylden for 380 rd:, blev læst.

Torchiel Pouelsøn Nedr: Leqwen for sin værfader Anfind Torbiørnsøn Leqwen, beafskeediget under-Officer, fremviiste det hands værfader allernaadigst forundt Beneficium Paupertatis til en sags udførsel mod Ole Tostensen Westreim, dateret 2den Januarj 1761, og gav tilkiende, det benævnte hands værfader, som af alderdoms svaghed er sengeligende, til dette Ting med Muntl: varsel har ladet stevne og indkalde bem:te Ole Tostensøn Westrem, vidner at anhøre om den i saa lang tiid omtvistede Tøm/m/erstock, alt til et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. til vidner i den/n/e Tingsvidne sag er indkaldet under Lovens faldsmaal Christopher Jeltnes, Torbiørn Lindebræche, Richold Madsøn Torblaa, {og} Ole Absalonsøn Nedr: Leqwen q <q og Jon Endresøn Scheje>. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

Ole Tostensøn Westrem møtte, tilstoed varselen og paastoed det Citanten maatte aflæge Eden, det hand ej var vidende om disse vidner tilforn, at hand kunde føre dem føren Dom blev afsagt.

Citanten sagde, det er ufornøden at æske Eed for disse vidner, thj det som de skal vidne om, er passeret efter at Dom i sag[en] var afsagt, undtagen det vidne Jon Endresøn Scheje, viste hand ej om det hand skal vidne er passeret for eller efter Dom var afsagt, som vidnet selv maa oplyse.

af vidnerne møtte de 3de sidst benævnte, men Christopher Jeltnes og Torbiørn Lindebræche efter paaRaabelse møtte ej.

stevnevidnerne Elling Bergo og Johan/n/es ibdm: afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt under Lovens faldsmaal for Christopher Jeltnes boepæl udj hands Kone Maritta Siursdatter[s] paahør, og for

1761: 15b

1761.

Torbiørn Lindebræche[s] boepæl udj hands Fader Poul Lindebræche[s] paahør, siden disse vidner Personlig ej lod dem finde. Eedens forklaring blev de mødende vidner forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Citanten tilspurte Ole Westrem, om hand icke befalede sage Mesteren at skiære den stock, hvor paa T mercket stoed, eller om sage Mesteren af sig selv skar den, det hand her om vilde give sit svar føren vidnerne blev ført. Ole Westrem svarede, det hand ej befalede sagmesteren at skære andet end sit eget Tøm/m/er.

1ste vidne, Richol Madsøn, boendes paa gaarden Torblaae, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden aar 1760, om \vaaren/, var vidnet med Anfind Leqwe, og efter hands forlangende, samt det vidne Ole Absalonsøn Nedr: Leqwen, paa saugen, for at see og og høre hvor Iwer Larsøn Torblaa og Aamun Olsøn Hagestad, som havde kiørt stocken til saugen og lagt dend paa sit stæd i Iwer Torblaae[s] paasiun, samt saugmesteren Ørjans Poulsøn yttr: Wichnes tilstaaelse og anvisning, hvor hand havde taget og skaaret den mercke[de] tøm/m/erstock. da Iwer og Aamun giorde anvisning, det den mercke[de] stock var lagt paa en houg oven og tæt ved saugen. da siger saugmesteren Ørjans Wichnes, ja, den stock som der laae, sat ieg foden paa og støtte den need, saa den sprang over de andre Tøm/m/er stocke, og kom frem/m/est at ligge ved saugen, da ieg nu tog sam/m/e stock og vilde hage den fast for saug bladet, blev ieg var at der stod et T mercke paa den, derfor lagde igien til sides og vilde ej skære den føren Ole Westrem kom. Citanten tilspurte vidnet, om sagmesteren den omvundene tiid, icke sagde, det Ole Westrem En dag eller Toe derefter kom paa sagen, og sag mesteren da siunede Ole Westrem den mercke[de] stock, og om sag mesteren icke sagde, det Ole Westrem befalede ham at skære stocken, og at det var hands Tøm/m/erstock. Resp: ja, dette sagde saugmesteren. Ole Westrem tilspurte vidnet, hvem der giorde anvisning paa stædet hvor

stocket!! (stocken) havde lagt. Resp: vidnet referer sig til sit forige, at det var Aamun som havde lagt stocken der i Iwers paasiun, og de 2de giorde anvisning. 2°: om vidnerne kand vidne det ieg, Ole Westrem, eller mit folck, har taget nogen stock fra Anfind Leqwe. Resp: kand ej vidne videre end deres foretning var.

2det beskickelse vidne, Ole Absalonsøn, huusmand paa Nedr: Leqwen, efter aflagde Ed vidnede Conform med første vidne.

3de [vidne], Jon Endresøn Scheje, sagde, det hand med sagmesteren hafde taget en stock fra saugen, eller hiulpet sagmesteren at tage den der fra.

Citanten begierede, at med dette vidne maatte beroe indtil hand hafde Confereret med sin værfader, om hand kunde giøre Eed, om dette vidne ej at have været vidende føren Dom blev afsagt. begierede Laudag for de udeblivende vidner.

Afskeediget,

Christopher Siursøn Jeltnes og Torbiørn Poulsøn Lindebræche forelæges under Lovens faldsmaal straf at møde til dette nest anstundende høste Ting, deres vidne i sag[en] at aflæge.

Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere dette skibreede[s] skatte Restanse, hvis endelig Sum/m/a var 481 rd: 78 s:, som blev attesteret.

En Laugtings Dom afsagt i Bergens Laugtings Ret d: 29de Octbr: 1760, blev læst, hvor ved Britte Aschielsdatter med Børn tilkiendes Odelen til 2 ½ Spd: smør i gaarden Qwale.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, blev tinget ophævet.

Dend 28de Maj blev paa **Gaarden Utne med Kingtserviig og Røldahls skibr:[s] Almue holden et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Ret, som paa fol: 10 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Niels Langesetter blev opnævnt Ole Knudsøn Tufte. nærværende inden Retten Fogden Andreas [Juel], samt Lensmændene Jon Torchiels[øn] Hougs[e], og Helje Hamre af Røldahl, med dend tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som ved Jondahls Ting paa fol: 11 findes Specificeret og Extraheret.

Arveskifte brevet af 5 Aug: 1760 efter afgangne Kari Heljedatter blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Rabbe udj Røldahl 2 Spd: 6 mrk: smør med bøxel, vurderet 60 rd:, og der af udlagt til Creditorene, saasom til Niels Heljesøn Hamre 14 mrk: smør for 20 rd:, Tollef Ingemorsøn Kiøckingsland 14 mrk: smør for 20 rd:, Resten lodnet imel: Arvingerne, neml: Enckemanden Helje Olsøn arvet 7 mrk: smør for 10 rd:, Børnene, saasom Ole arvet 2 mrk: smør for 2 rd: 5 mrk: 2 2/7 s:, Anfind, Mogns, Ole, Samson og Randwei, hver arvet 1 mrk: smør for 1 rd: 2 mrk: 9 1/7 s:

Ole Swensøn Berven udgivene skiøde af 30de Octbr: 1760 til Swend Olsøn paa ½ Løb smør i Gaarden øvre Berven, blev læst.

Lars Aamunsøn Digrenes udgivene skiøde af 15de Decbr; 1760 til Aamun Larsøn paa 1 pund 7 ½ mrk: smør med bøxel i gaarden Digrenes, blev læst.

Swend Endresøn Helland og medJnteressendere udgivene skiøde af 16de Febr: 1761 til Erich Larsøn paa ½ Løb smør, ½ huud i gaarden Helland, blev læst.

Jacob Giermunsøn Buustetuun udgivene skiøde af dags dato til Lars Jacobsøn paa 2 pd: 15 mrk: smør i gaarden Buustetuun, blev læst.

Thore Knuds: Diønne og Asbiørn Brynildsøn Huus udgivene skiøde af 15 Decbr: 1760 til Michel Brynildsøn Tioflaat paa 15 ½ mrk: smør, 3/8 huud, ¼ f:skind i Gaarden Tioflaat, læst.

1761: 16

1761.

Sølfest Asbiørnsøn Hougstvedt udgivene gields brev af 30de Octbr: 1760 til Johan/n/es Torgielsøn Hougse for laante penge 60 rd:, imod det underpant af 10 ½ mrk: smør, 2 ¼ Løb salt med bøxel, og overbøxel til ½ Løb salt, alt i gaarden Hougstvedt, blev læst.

Knud Olsøn Jndr: Jaastad udgivene gields brev af 15de Decbr: 1760 til Mathias Jørgensøn Næss for laante penge 140 rd:, og til Ole Olsøn Jaastad for 60 rd:, tilsam/m/en 200 rd:, imod det underpant af 2 pd: 18 mrk: smør med bøxel i gaarden Jndr: Jaastad, blev læst.

Lars Haldorsøn Mæland udgivene skiøde af 16 Febr: 1761 til Haldor Larsøn paa En halv Løb smør, 3/8 hud med bøxel i gaarden Mæhland, blev læst.

Haldor Haldorsøn Espeland udgivene skiøde af 15de Decbr: 1760 til Jacob Haldorsøn paa 2 pd: smør, ½ g:skind med bøxel i gaarden Espeland, blev læst.

Jens Siursøn Qwalnæs og Niels Halworsøn Buue udgivene skiøde af 29de Maj 1760 til Welærværdige Hr: Provst og Sogne Præst Hans Casten Atche, paa En halv Løb smør i gaarden Qwalnæs, blev læst.

Lars Gun/n/ersøn Ringøen udgivene gavebrev af 6 Apriil 1761 til Lars Larsøn paa Et Spand smør og En Løb salt i gaarden Diøn/n/e Mit thuun, blev læst.

Torchiel Poulsøn Nedr: Leqwen for sin værfader {ga} Anfind Torbiørnsøn Leqwen, anviste Kongl: Allernaadigste Beneficium Paupe[r]tatis af 2 Jan: 1761, og gav tilkiende, det bem:te hands værfader, som af alderdom er svag og sengeligende, til dette ting har ladet stevne og indkalde Ole Tostensøn Westrem, vidner at anhøre betræffende den i saa lang tiid omTvistede Tøm/m/erstock, alt til Et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. til vidne under Lovens faldsmaal er indkaldet Lars Tostensøn Mochestad, saa er og indkaldet, dette vidne at anhøre, forige vidne, saugmesteren Ørjans yttr: Wichnes. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

for indstevnte Ole Westrem møtte Lensmanden Siur Ringøen, som sagde, det hand efter ordre tilstoed varselen, og vilde paa den indstevntes vegne anhøre vidnerne.

sagmesteren Ørjans Wichnes møtte,

ligeleedes vidnet Lars Tostensøn, boendes paa Gaarden Mochestad, aflagde Eeden efter Loven, det hand ej viste det ringeste om dette paastevnte, endskiønt hand til og fra kand have været paa saug[en].

Citanten frafald[t] den/n/e tingsvidne sag.

Ellen Nielsøn Schieldaas udgivene gields brev af 4 Nobr: 1748, indført i Pante Bogen paa fol: 283. blev efter paategnede qvittering af 10 Febr: 1761 udslet.

Ellen Nielsøn Schieldaas udgivene gields brev af 16de Feb: 1761 til Ole Haldorsøn Espe for 260 rd: laan, mod det underpant af 1 pd: smør, 1 g:sk: i gaard: Schieldaas, læst.

Michel Østensøn Luttro udgivene gave brev af 15de Decbr: 1760 til Østen Michelsøn paa 1 pund 6 mrk: smør i gaarden Luttro, blev læst.

Jørgen Knudsøn Freim som Curator for Jon Jerandsøn Grøwe, gav til kiende det hand i anleedning af Lars Aslachsøn Meehuus udvirckede Laugting stevning, hvor udj anføres det Gaarden Grøwe, hvor til Citanten er nærmeste Odels berettiget, er forbedret siden den af Citantens Fader blev solt, og det enten af Farbroderen Peder Jonsøn eller af Lars Meehuus, for da at beviise den/n/e urigtighed, det gaarden ej i minste deel er bleven forbeedret, men i mange tilfælde heller Ruineret, som tages under forbeholdenhed i beleilig tiid at paatale. saa

har hand til dette Ting indkaldet Lars Aslachsøn Meehuus, vidner at anhøre, om hand, Lars Meehuus, eller nogen anden, i minste deel har forbedret gaarden Grøwe, som af Citantens Fader blev solt for det ringe værd til Farbroderen Peder Jonsøn, alleene at gaarden for sam/m/e værdj skulde staae til Citanten at indløse, alt til et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. til vidner under Lovens faldsmaal er indkaldet Ole Aamunsøn Grytting, Ole Ormsøn Nedr: Berje og Ole Knudsøn Tufte, vil først fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Lars Aslachsøn Mehuus blev 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.

de indstevnte vidner møtte.

stevnevidnerne Aslach Gunnersøn Jelle og Haaver Olsøn Præstegaard afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt paa Gaarden Meehuus, hvor Lars Aslachsøn boer, og det i hands Eget paahør.

Citanten paastoed de mødende vidner Eedelig forhørt, Edens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Ole Aamunsøn, boende paa Gaarden Grytting i Røldahl, sagde sig gam/m/el 50 aar, har været der stedse siden hand var et lidet barn, efter aflagde Eed vidnede det Gaarden Grøwe i Røldahl er ej i minste deel enten i Marck eller skouv forbedret, men heller foringet, siden Citanten Jon Jærandsøns Fader Jærand Jonsøn solte den til sin broder Peder Jonsøn. gaardens huuser er i meget slet tilstand, og tvende huuse i Lars Meehuus tiid aldeeles needraadnet, samt en udløe af forraadnelse needfalden.

2det vidne, Ole Ormsøn, boendes paa Nedr: Berje i Røldahl, sagde sig gam/m/el 53 aar, er der fød, og er det neste gaard ved Grøwe, hvor hand boer, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, med dette tilleg, at hvad som var got i de needraadnede huuse, havde Lars Meehuus der med Repareret og lagt det paa de andre huuse som ere slette.

3de vidne, Ole Knudsøn, boende paa Gaarden Tufte i Røldahl, er fød i Røldahl og har stedse været der, sagde sig gam/m/el 40 aar, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med første og andet vidne.

Citanten sagde, fornødiges, kand hand den/n/e sandhed endnu med 100 vidner afbeviise, men for nærværende tiid var Tingsvidne begierende, som blev billiget.

Fogden Andreas Juel til kiende gav, det hand paa Justitiens vegne til dette Ting, tiid og stæd har ladet stevne og indkalde gift Manden Niels Larsøn,

1761: 16b

1761.

som har besvangret sin Tieneste Tøs Hilde Gunde Isaakdatter, da de i 3die ligge leed ere hinanden beslægtede, for den/n/e gierning de begge ere indkaldede, Dom at imodtage til undgieldelse, saa er og Tøsens Fader, huusmanden Isaak Midnes, som sin datters forsvar indkaldet, vil fornem/m/e om de møder.

dend indstevnte leiermaals begiengere Niels Larsøn Langesetter møtte, tilstoed varselen, sagde ej at vide om hand er fader til det barn eller foster Hellegunde er frugtsom/m/elig med, føren hun bliver forløst. ved heller icke af noget slægtskab et sige da hand havde omgiengelse med Tøsen, men siden er hand oplyst om, det de ere i 3de lige leed beslægtet.

dend indstevnte Tøs med Fader blev 3de gange paaRaabt, da hindes broder Ole Isaaksøn Midnes møtte for den/n/e [sin] søster, tilstoed det hun med Fader er lovlig stevnt, og da hun, som frugtsom/m/elig er, ej nu kand møde, vilde hand ickun lyse sin søsters forfald, men naar hun er forløst, vil hun paa høste tinget møde, hands søster har ellers sagt ham, det Niels Langesetter er hindes barne fader, og ere de hin anden beslægtede, men hvor nær ved hand ej.

Actor begierede sagen indtil høste tinget udsat.

Afskeediget,

sag[en] gives Rum indtil anstundene høsteting.

Lensmanden af Røldahl, Helje Hamre, æskede sag[en] i Rætte Contra Aasmun Olsøn øvre Berge, og gav til Kiende, lovl: for den/n/e sin leilending at have ladet forkynde, den ham, af Retten ved seeneste Ting givende Lavdag, vilde fornem/m/e om hand nu møder.
dend forelagde Aasmun Olsøn øvre Berge blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jørgen Knudsøn Freim og Aslach Gun/n/ersøn Jelle afhiemlede Rettens forelægelse at være lovlig forkyndt paa Gaarden øvre Berge, hvor Aasmun Olsøn boer, og det i hands Eget paahør.
Citanten paastoed Dom over den/n/e sin leilending til at fravige jorden, og at betale processens omkostning.

Afskeediget,

sagen optages til Dom indtil i Morgen.

Lensmanden Helje Hamre for Jon Aamunsøn Grytting sagde, formedelst dend mængde snee i Vinter er falden, kunde ingen kom/m/e over fieldene, derfor Jon Grytting ej heller har kun/n/et erholde beviis, det hesten er solt for 17 rd:, begierede derfor sag[en] udsat til neste ting.
paa Lars Mehuus vegne møtte ingen.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Tosten Isaaksøn OrreKolle for Tøssen Mari Tostensdatter, gav tilkiende, det hun med muntl: varsel til dette Ting, har ladet stevne og indkalde Helje Qwalwiigen for Et aars tieneste løn, som bestaar i penge 1 rd:, 6 allen strylærret á 8 s:, er 3 mrk:, Tvende par skoe 5 mrk:, og for en Juul-Rock 3 mrk:, tilsam/m/en 2 rd: 5 mrk:, Dom at imodtage til betalning, samt processens erstatning, vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte Helje Qwalwiigen blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
stevne vidnerne Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Helje Qwalviig i egen paahør.
Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget.

Helje Qwalviigen forelæges at møde til neste ting.

Dend 29de Maj er ved Kingtserviig Tinget passeret som følger.

Udj sagen indstevnt af Helje Monsøn Hamre Contra hands leilending Aamun Olsøn øvre Berge, er saaleedes Kiendt,

Dømt og Afsagt.

Citanten beviiser med 2de vidner, det hands leilending Aasmun Olsøn øvre Berge, imod Lovens 3de Bog 14de Cap: 29 og 30de art: har bort leiet til frem/m/ede, gaarden øvre Berge[s] støel Torgebudalen, fra gaarden Bort soldt et Boe huus samt Et huus vircke eller Tøm/m/er til en Madstue. Efter saadan beskaffenhed Kiendes for Ret, det Aasmun Olsøn øvre Berge bør have sin Første Fæste forbrudt, og bøxle gaarden paa Nye af Citanten, strax indhiemle stølen Torgebudalen til gaarden, og ej tilstæde at den af andre vorder brugt eller beitet. saa bør hand og igien at opbygge og bekoste det Buue huus hand fra gaarden haver solt, item betale det huus vircke til Citanten som hand fra gaarden haver soldt, og det efter Dan/n/emænds vurdering, eller forskaffe ligesaa got Et huus vircke paa tompten igien. disse pligter bør Aasmun Olsøn Berge opfylde inden Korsmisse vaaren 1762, eller yderligere at lide og undgielde efter Loven. i Processens omkostning betaler Aasmun Olsøn Berge til Citanten 5 rd: inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Fogden tilkiende gav, at da han/n/em fra Hands Excellence Hr: Stiftbefalingsmanden er vorden tilstillet det høylovlige Rente Kam/m/er[s] høye skrivelse af 16de Jan: 1759 angaaende de der ved opsendte aftags foretninger, det hand her ved anviiste, med den vedføyede ordre, at hand udj følge af høysam/m/e til Tinge skulde indkalde vedkom/m/ende opsiddere og Brugere, for at giøre den der udj forlangte forklaring; saa da hand til dette Ting, tiid og stæd nu i henseende til den Gaard Tocheim, beligende her i Odde sogn og

Kingtserviig skibreede, der i aaret 1756 af Retten her paa stædet er Affelt, haver indkaldet dens opsiddere Iwer Pedersøn og Samson Nielsøn, saa efter at hand nu først udj Retten fremlagde en rigtig gienpart af bem:te aftags foretning, hvis Orginal han/n/em icke er tilkommet, udbad han, at bemelte opsiddere nu inden Retten maatte forklare, ej alleene, hvad udsæd de for nærværende tiid paa gaarden haver, men end og hvor mange Kreature der ved kand holdes, hvor efter Lensmand[en] saavelsom Laug Retten, deres svar maatte indhendtes, hvor vidt at saadan deres forklaring maatte befinde sig at medføre Rigtighed eller ej.

De tvende benævnte opsiddere møtte, tilstoed varselen, og forklar[ede] det de vel kunde udsaae 3 Tønder Korn, men nu af armod ei formaaer det, da de er vorden Ruineret, ved det de i 5 fulde aar har maat skatte af det som er forulycket, refererede dem ellers til deres forklaring i aaret 1758. forklarede videre, det de paa heele gaarden føder 12 Nød og en Øg. mens i Tørre og varme aar kand de ingen Øg eller hest føde, men maae leie sam/m/e til Jordens dyrkning, og da fødes ickun 6 á 8 eller 9 Nød, ligesom aarene er til.

Lensmanden med Almuen Eenstem/m/ende svarede, hvad disse tvende opsiddere paa Gaarden Tocheim har forklaret, forholder sig saa i sandhed, og da gaarden af skree hver[t] aar tager skade, og besynderlig i den/n/e Vinter har tagen megen stoer skade, saa den virckelig behøver et nyt aftag, det opsidderne ej formaaer at bekoste, saa kand de umuelig vide hvad der nu kand saaes, eller fødes paa Gaarden. men det kand de med sandfærdighed sige, det opsidderne mere skatter af Almuens godhed end af gaardens Avl, thj Almuen giver dem hvert aar Korn, saa og til Kreaturernes fremfødning høe og halm, i haab opsidderne en gang skulde kunde kom/m/e sig, men nu forsvinder haabet.

Fogden var Tingsvidne begierende om hvis passeret er.

Niels Halworsøn Buue udgivene skiøde af 28 Maj 1761 til Ole Østensøn paa 4 ½ mrk: smør med bøxel i gaarden Buue, blev læst.

Tormoe Christophersøn Jølle udgivene skiøde af 28 Maj 1761 til Christopher Tormoesøn paa ½ Løb smør i gaarden Jølle, blev læst.

Jørgen Knudsøn Lofthuus udgivene skiøde af dags dato til Knud Jørgensøn paa ½ Løb smør med bøxel i gaard: Jølle, blev læst.

Arveskifte brevet af 9de Apriil 1761, sluttet efter afgangne Aamun Larsøn Buu, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods udj Gaarden yttre Buu 1 Løb 9 mrk: smør, uden bøxel, vurderet 81 rd:, og udlagt i arv til dend sal: Mands Encke Guro Larsdatter. Ligesaa udj Gaarden Langesetter 2 mrk: smør, 9 mrk: salt, uden bøxel, vurderet 1 rd:, og udlagt i arv til søn/n/en Lars Aamunsøn den ældre.

Johan/n/es Ormsøn Mansager udgivene gields brev af dags dato til Jacob Christensøn Ejtrim for laante penge 98 rd:, imod det underpant af 1 pund 23 37/67 mrk: smør, uden bøxel, i gaarden Mansager, blev læst,

Arveskifte brevet af 20 Janvarj 1761, sluttet efter Jærand Olsøn Mæhland, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Mæhland yttre Thuun 18 mrk: smør, 3/16 huud, som i arv blev udlagt til børnene, saasom Jærand Jærandsøn arvet 6 mrk: smør, 3/16 huud, Tosten,

Ole og Siur Jærandsøn/n/er, hver 3 mrk: smør. Sidselle Jæransdatter 1 mrk: smør, og Jærand Jærandsøn den yngre 2 mrk: smør.
Arveskifte brevet af 21 Janvarj 1761 efter afgangne Jacob Knudsøn Hofland, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds udj Gaarden Hofland 1 Spd: 11 3/8 mrk: smør, ¼ hd:, ¼ g:sk:, ¼ Løb salt, ¼ f:sk: med bøxel, vurderet 66 rd:, og udlagt i arv, sasom til Encken Herborg Pedersdatter 10 3/8 mrk: smør, ¼ hd:, ¼ g:skind, ¼ Løb salt, ¼ f:skind for 37 rd: 3 mrk:, søn/n/en Johan/n/es Jacobsøn 3 mrk:, Helje Jacobsøn 9 mrk: smør for 13 rd: 3 mrk:, Sigri Jacobsdatter 2 mrk: for 3 rd:, Maritta og Margareta, hver 2 mrk: smør, og Knud Jacobsøn 1 mrk: smør. Nock udj bem:te gaard Hofland uden bøxel 2 ¾ mrk: smør, ¼ f:skind, 1 ¼ K:skind, vurderet 4 mrk: 10 s:, og udlagt i arv til Encken Herborg Pedersdatter. End videre udi gaarden Laate 3 Spand smør med bøxel, vurderet for 81 rd:, og i arv udlagt {Børnene} til Encken Herborg Pedersdatter 1 Spd: 9 mrk:, til Børnene, saasom Knud Jacobsøn 5 mrk:, Peder, Ole og Tosten, hver 6 mrk: smør, og Magnilde med Anna, hver 2 mrk: smør.
Peder Erichsøn Nøswiig udgivene skiøde af dags dato til Erich Pedersøn paa 12 mrk: smør, 1 faarskind med bøxel i gaarden Nøswiig, blev læst.

Niels Arnesøn Hyg(er?), forhen huusmand paa Espe, sagde det hand i den sag mod Ole Haldorsøn Espe, til nestleeden aars høste Ting havde for de udeblivende vidner forkyndt Rettens paa Nestleeden aar[s] som/m/er Ting dem givende forelægelse, men som høstetinget, formeedelst storm og uveir, gick overstyr, saa har hand atter til dette Ting med Muntlig varsel indkaldet bem:te Ole Espen, de øvrige vidner at høre, som er Aamun Espe med Kone Gun/n/ilda Tostensdatter, der atter under Lovens faldsmaal er indkaldet, deres vidnesbyrd at aflæge, saa er og Ole Espen stevnt, dom at anhøre.
Parterne bleve saaleedes forenede, det dend indstevntes søn Haldor Olsøn Espe declarerede, det hands Fader ej havde noget at sige enten paa Citanten, hands Kone eller Børn, men [h]vad som er talet, er skeet i en hastighed, vilde give

1761: 17b

1761

Citanten sine omkostninger 2 rd: tilbage.
Citanten erklærede at være fornøyet, og frafald sit søgemaal. da Haldor Espe betalte de 2 rd: til ham.

Torbiørn Poulsøn Lindebræche gav til kiende, det hand med Muntlig varsel har ladet stevne og indkalde Giestgiberen i Odde, Johan/n/es Olsøn Aga, til at aflæge benægtelse Eed, det hand ej bekom fuld betalning for den af ham tilkiøbte Biørne huud tillige med skudets betalning{en}, i mangel af saadan Eed, at blive dømt til at levere skudets betalning, som hand seenere af Hr: Fogden har oppebaaret, {samt at} tilbage, samt at svare processens omkostning.
dend indstevnte Johan/n/es Aga blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
stevne vidnerne Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt i svogeren Jon Olsøn Aga[s] paahør, siden Johan/n/es Olsøn Aga ej lod sig finde.
Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Johan/n/es Olsøn Aga forelæges at møde til næste Ting.

Ole Olsøn Nedr: Berven og Ole Henrichsøn ibdm: gav til kiende, det de med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Isaaksøn Nedr: Berwen og Peder Iwersøn ibdm:, vidner at anhøre, om at de samtlige var forenet om, dend tiid Friderich skoemager til

huusmand blev indtagen, det de alle skulde nyde grundeleie efter andeel, saasom hand den gang i samtlige Naboers fæl[l]ets fæebeite til huusmand blev indtagen. der om de 2de indstevnte ere kaldede, Dom at imodtage, samt at svare processens omkostning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Siur Ølwersøn øvre Berven og Ole Ericksøn ibdm:, vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

de 2de indstevnte vederparter blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

vidnerne møtte.

stevnevidnerne Christopher Langesetter og Elling Hougse afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Ole Isaaksøn Nedr: Berven og Peder Iwersøn ibdm: i deres Eget paahør.

Citanterne Urgerede paa vidnernes forhør, og erindrede om Laugdag for de udeblivende vederparter. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Siur Ølwersøn, boende paa Gaarden øvre Berven, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden aar om høsten, hørte vidnet paa, det Ole Isaachsøn Nedr: Berven og Peder Iwersøn ibdm: tilstoed og sagde, det de alle Nedr: Bervens beboere var om at love Frederich skoemager det hand maatte bygge i gaardens fæe have, og at de skulde være alle om grunde leien en hver efter sin andeel, og tilbød Ole Isaachsøn Citanterne, det de i Fæe haven maatte Rødde dem et lige saa gott et støcke land. men Citanterne var der med ei fornøyet.

2det vidne, Ole Erichsøn, boende paa Gaarden øvre Berven, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med første vidne.

Afskeediget,

Ole Isaaksøn Nedr: Berven og Peder Iwersøn ibdm: forelæges til næste ting at møde.

Tosten Isaaksøn øvre Qwale paa egene og Swend Knudsøn Luttro vegne, som stevne vidner, gav til kiende, det de med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Thomas Larsøn Alsager at blive dømt til at betale dem for 18 stevnemaaler, de for ham har forkyndt, saasom 1°: Endre Qwalviigen, vidner var Ole Qwalwiigen, Haaver Lotte, Lars Trones og Lars Alsager. 2°: Endre Qwalviigen om en stoer furre, som vidner Ole Qwalviigen og Aamun yttre Qwalwiigen. 3do: atter Endre Qwalwiigen om nogen ved, til vidner Ole Qwalwiigen, Gun/n/er ibdm:, og Hans Swendsøn Qwalwiigen. 4de: stevnemaal Lars Larsøn Alsager for skovhugster, til vidner Helje Qwalwiigen og Lars Swarwedt. 5te: stevnemaal Jacob Teigen at forklare hvor det træe var kom/m/en fra som laae ved yttre Qwalviig Nøstet. 6de: Swend Larsøn Lotte at aflæge Eed, hvem der havde lovet ham Jægte veden. 7de: stevnemaal Gun/n/er Qwalwiigen at forklare hvor meget ved hand havde lovet Endre Qwalwiigen. udgiør tilsam/m/en 18 Mand, á 8 s: for dem begge udgiør 9 Mrk:, og at svare processens omkostning.

dend indstevnte møtte, tilstoed varselen, og sagde det hand vilde betale hvad Retten tilfinder ham. betalte ellers i mindelighed 9 mrk:, og i omkostninger 7 mrk:, der ved Citanten var fornøyet og frafald sit søgemaal.

Tosten Sewerhage gav til kiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Larsøn Qwalwiigen til at blive dømt at betale 9 rd:, som Citanten for ham har udlagt i en aastæds sag udj Teigen, og at svare Processens omkostning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Ole Larsøn Qwalwiigen blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Michel Siursøn Lotte og Haawer Larsøn Lotte afhiemlede stevningen at være Ole Larsøn Qwalwiigen lovl: forkyndt, udj hands Eget paahør.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

Ole Larsøn Qwalwiigen forelæges at møde til næste ting.

Lars Tostensøn Mochestad fremstoed for Retten og beklagede sig det hand 2den Martj indeværende aar, om eftermiddagen, dog med høy dag, udgick fra høyeste fieldet en sneeskree, som bort tog

1761: 18

1761

hands gamle Moder, hands huustroe, Et hands Pige Barn, alle hands huuser, undtagen løen, med alt hvad der var i huusene, samt ham selv med et Barn hand havde paa armen, som af sneen blev Revet fra ham. hand selv blev ej videre bedæcket med sneen end under armene, saa hand behold hovedet frit, og der for gav den tilkommende Almue oplysning hvor hands ene spæde barn laae under sneen, sam/m/e blev strax opgraven og beholdt livet. og som Almuen kom strax til hielp for at søge og opgrave de borte blevne Men/n/esker, fandt de sam/m/e dags aften hands Moder i live. men 3de dage der efter fandt Almuen først hands andet barn som under sneen laae død, og 8de daggen der efter fandt Almuen hands død slagene Huustrue. hvad tøm/m/er, huusgeraad og Madvahre Almuen siden tiid efter anden har funden, var saaleedes sønder slagen og bedervet, at det alt er ubrugeligt. 8 huuser miste hand q <q paa den ham fra Dom kircken i Bergen tilbøxlede gaard Mochestad> {i alt} med ald hands vælfærd. om den/n/e tildragelighed og hands store hierte sorg, hand var begierende Almuens sandfærdige vidnesbyrd, til Et lovskicket Tingsvidnes erholdelse.

Almuen Enstem/m/ende svarede, at den/n/e ulyckelige hendelse er desvære saa stor og beklagelig, at den er all landet bekiendt, saa at alle om den/n/e sandhed kand vidne.

Citanten var Tingsvidne begierende om hvis passeret er, som blev billiget.

Ole Olsøn Nedr: Sexe udgivene gields brev af dags dato til Jon Haldorsøn Mochestad for laante penge 99 rd:, imod det underpant af 3 Spand smør med bøxel i gaarden Nedr: Sexe, blev læst.

Fogden lod inden Retten oplæsse dette skibreede[s] skatte Restanse, som var 565 rd: 87 s:

Swend Jacobsøn Widnes sagde, det hand i skiftet efter Torchiel Rasmussøn Instenes haver at fordre 1 rd:, som er 4 mrk: udlagt for ham i skat, og 2 mrk: som Rested paa en tønde Korn, der om er indstevnt Thomas Torchelsøn Instenes som arving at anhøre hands Eed for sam/m/e fordring.

paa dend indstevntes vegne at anhøre Eeden, møtte Christopher Langesetter. da Citanten aflagde Eeden.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, blev ting[et] ophævet.

Dend 31de Aug: blev Retten betiendt paa Gaarden Fladebøe, beligende i Jondahls Tinglav udj Hardanger, og det med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Lars Halderager, Ole Berje, Jørgen Herrestvedt, Christopher Aasse, for ham sat Jørgen Ougestad, Ole Bache, Samson Samland, Endre Eie, og Michel Samland, nærværende LensManden Giermun Olsøn Berwen.

hvorda for Retten fremstoed Bøygde Procurator Hans Giøen for Joen Siursøn Espeland og gav tilkiende, det hands Principal nestleeden aar for Juul ved skriftlig stevning af 15de Octbr: 1760, til jorde Tirsdagen indeværende Aar, og atter ved Muntl: varsel til den/n/e tægtedag, her til aastædet har ladet stevne og indkalde Peder Iwersøn Fladebøe, at anhøre Citantens bevisligheder af breve og vidner om Odel og Løsnings Retten til ½ Løb ¾ mrk: smør her udj Gaarden Fladebøe, der efter Dom at imodtage, til at tage imod løsnings penge, gaarden at

fravige, og at svare processens omkostning, med videre efter stevning[en]s indhold, den hand lagde i Rette, som blev oplæst og er saa lydende, Lit: A.
For {Peder} Rentten!! (Retten) møtte Procurator Hans Waage for den indstevnte Peder Iwersøn Fladebøe, og for Lars Nielsøn Teigland som foresatte Værge for Knud Siursøn Mundeim, og tog paa sin Principals vegne til vedermælle om lovl: stevnemaal. dernæst lagde i Rette en Contra stevning af dato 15de Apriil h: a:, udstæd fra Formynderen Lars Nielsøn Teigland, sam/m/e blev oplæst, og er saa lydende, Lit: B. dernæst lagde hand i Rette En Contra stevning af dato 9de Febr: sidstl:, udstæd af indstevnte Peder Iwersøn Fladebøe, sam/m/e er saa lydende, Lit: C. Procurator Waage lod tilføre, at de Formyndere som saa ulovlig har bort solt deres Myndlingers gods, som strider tvert imod Hands Maj:tts allernaadigste Lov pag: 568, vil de umyndige have dem Reserveret deres tiltale til Formynderne,
dernæst møder en af Myndlingerne ved Navn Jon Johansen Balleseim, som er 25de aar gam/m/el, og er en Ret oldels!! (odels) mand, men var umyndig da Formynderne solte godset, og bød løsnings penge her i Retten for den paastevnte jordepart 74 rd:, og lagde pengene i Retten.
Hoved Citantens Fuldmægtig Giøen lod tilføre, at den af Procurator Waage giorde decleration angaaende det bort solte goeds udj Fladebøe, som de umyndige var Eiende, der til haver vel Formynderne tilladelse af Myndlingerne, som ej havde bedere oplysning, end de formeente, at i stæden for jordegodset, saa lenge det var usoldt, ej kunde nyde mer aarlig end 4 á 5 qvit i beholdne penge, men da godset blev solt, da kunde de nyde aarlig 8 á 10 skil:, i anleedning af at godset blev solt for hver

1761: 18b

1761

Marck 2 rd:, desuden gav hand Retten tilkiende, at {hand} som afdøde Engel Olsøn Henanger var hoved Mand og den meste medEier her udj Gaarden Fladebøe, saa fremstillede sig for Retten hands tvende søn/n/e-søn/n/er Johan/n/es Olsøn og Torbiørn Olsøn, for at tilbyde de fulde løsnings penge 73 rd: 3 mrk: til nu værende Eier Peder Iwersøn Fladebøe, fordj disse tvende sidste er som før er melt søn/n/e-søn/n/er til Engel Henanger, men[s] den forige Persohn Jon Johan/n/es-søn er ickun en dattersøn efter Engel Henanger, udj det øvrige vedtog hand lovlig Contra-stevningernes forkyndelse for hands Principal.
af de i hoved stevningen indkaldede Lars Larsøn Bircheland, Knud Knudsøn Drægebræche og Peder Pedersøn Espeland møtte og vedtog lovlig varsel Hans Waage, sagde, det er ufornøden at disse vidner føres, thj hand paa sine Principalers vegne tilstaar det hoved Citanten er Engel Engelsøn Twets søn/n/e-søn. men aldrig at den/n/e Engel Twedt har arvet eller nogen tiid Eiet noget i dette paastevnte ulovlig bort solte gods. tilstaar og det hand var Guri Lygre sin søn. end tilstaar hand processen at forkorte, det hoved Citanten imindelighed har tilbudet løsnings penge. ligesaa at Siur Engelsøn Swaasand har afstaaet sin Ret til godset til sin søn hoved Citanten. men ventelig Siur Swaasand selv ingen odels Ret har, thj om hand havde haft nogen, er hand nu saa gam/m/el at den Ret lenge her for maae være forstaaet.
Hoved Citantens Fuldmægtig Giøen, efter den/n/e tilstaaelse, frafald de indstevnte vidner. og lagde i Rette en Designation over 3de breve til Actens følge, saa lydende, Lit: D.
Hoved Citanten fremviste løsnings penge for Retten, med tilbud om Peder Iwersøn Fladebøe dem vilde imodtage. Contra Citanten Peder Fladebøe[s] Fuldmægtig Hans Waage sagde, det penge[ne] nu ej vorder modtagen. altsaa tog hoved Citanten pengene i sit eget giem/m/e, og lagde i Rette sin skriftlige deduction af dags dato, saa lydende, Lit: E.
Procurator Waage lagde i Rette tvende skriftl: indlæg, er af dags dato, Lit: F. G. end lagde hand i Rette de umyndige Børns Værger udstæde skiøde af 12de Octbr: 1758 til Peder Iwersøn Fladebøe, saalydende, Lit: H. til slutning lagde hand i Rette et arveskifte brev af 2de

og 3de Nobr: 1752. til beviis at den umyndige Knud Siursøn, som ved skriftl: stevning har trædet i sag[en], har arvet i dette paastevnte goeds. at sam/m/e ad acta maa vorde Extraheret, forsaa vit det handler om de ham arvelig tilfalden 4 mrk: jordegoeds, der af Værgen imod Loven er bort soldt. sam/m/e er saa lydende, Lit: J.

Parterne declarerede ej videre at have til sag[en]s oplysning, men paastoed Dom.

Afskeediget,

Sagen optages til Dom indtil i Morgen.

Dend 1ste Septbr: blev den/n/e sag atter foretaget, da Parterne med Deres Fuldmægtiger møtte,

og bliver da først følgende beregning at giøre, saasom, Sorenskriverens fløtning til og fra aastædet har Citanten forskaffet, diet penge for en Reisedag 4 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand daglig 20 s:, er 3 rd: 2 mrk:, Lensmanden for at gaae Rettens Middel til haande 1 rd:, tilsam/m/en 8 rd:,

hernæst blev udj sag[en] af Sorenskriveren og Laugretten som Meddomsmænd saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Den/n/e sag er af Parterne mod all Rettergangs maade incamineret og procederet, thj Bøygde Procurator Giøen, for Jon Siursøn Espeland, ved skriftlig stevning af 15de Octbr: 1760, som en formeenentlig Odels Pretendent, anlæger sag mod Peder Iwersøn Fladebøe om Odel og Løsnings Retten til ½ Løb ¾ Mrk: smør her udj gaarden Fladebøe. her imod forestiller Giøen tvende Personer, Johan/n/es Olsøn og Torbiørn Olsøn, som til Odelen skal være nermere berettiget end hands først benævnte Principal, med paastand, det maae blive dem tilladt at løsse det paastevnte jordegoeds, og der om virckelig inden Retten bød løsnings penge. Paa en lige urim/m/elig maade har Bøygde Procurator Hans Waage procederet sag[en], thj hand til forsvar for indstevnte Peder Iwersøn Fladebøe træder i sag[en] ved en skriftl: Contra stevning af 9de Febr: sidstl:, og atter ved en seenere skriftlig stevning af paafølgende 15de Apriil træder i sag for Lars Nielsøn Tægland

1761: 19

1761

som Værge for Knud Siursøn Munden!! (Mundem), der ligeleedes formeener sig at være odels prætendent, og der om giør paastand, samt kalder den/n/e stevning en Contra-stevning, da disse personer ej i Hoved stevnemaalet findes benævnte. her imod Procurator Waage selv fremstiller for Retten en anden Persohn, sc: Jon Johansen Balleseim, den hand kalder en Ret odels mand, med paastand det hand maae løsse det paastevnte jordegoeds, og der om virckelig inden Retten byder løsnings penge. I slig anledning bliver sag[en] at overveie, saaleedes som den ad acta ved Procuratorenes tilstaaelse er vorden oplyst, og da befindes den saaleedes at være: dette paastevnte jordegoeds er arvelig tilfalden endeel umyndige Børn, og dem imel: lodnet. Deres Værger har ved skiøde af 12de Octbr: 1758, tvert imod Lovens 3de Bogs 19de Cap: 22 art: solt deres Myndlingers arvelig tilfalden jordegoeds til beboeren og leilending[en], indstevnte Peder Iwersøn Fladebøe som en frem/m/ed Mand til dette Odels goeds. Da nu dette umyndiges jordegoeds af Værgerne imod Lov er solt, bør den/n/e lovstridige gierning ej heller staae ved magt. og som hoved Citanten Jon Siursøn Espeland ej i sin hoved stevning har indkaldet Myndlingerne med deres Værger, kand ej heller Odels Dom afsiges, saasom sam/m/e lettelig kunde præjudicere disse umyndige og forsvarløsse Børn. hvor for indstevnte leilending Peder Iwersøn Fladebøe i sin Contra stevning af 9de Febr: sidstl: har indkaldet samtlige Værgerne, som skiødet af 12de Octbr: 1758 har underskrevet, sc: Nils Nilsen Haland, Lars Nilsen Tegland, Ole Engelsen Henanger, Siur Siolbiør, Gitle Mundem, Heine Olsen Henanger, Anders Knudsen Uglehuus, Ørjen Torbiørnsen Schougseide, Anders Jonsen

Houge og Engel Andersen Ballesem, deres lovstridige foretagende at tilsvare. Efter saadan sagens beskaffenhed Kiendes for Ret, at det skiøde af 12de Octbr: 1758 bør ansees som uefterretlig og af ingen Kraft, siden det er en gierning der strider imod Værgernes pligt og den allegerede Lovens articul. hvor for og samtlig benævnte Værger tilpligtes jordegodset strax at indhiemle, deres Myndlinger til fordeel. Skulde da hoved Citanten Jon Siursøn Espeland formeene til Odelen at være nærmere berettiget end de umyndige, har hand lovlig at anlegge sag mod dem og deres Værger, til Odel og Løsnings Doms erværvelse. og som de benævnte Værger har handlet stridig imod lov og billighed, bør de at være deres foresatte Øvrighed og Overformynders tiltale undergiven. betræffende processens omkostning, da betaler Hoved Citanten Jon Siursøn Espeland Rettens Personer efter den beregning som ad acta er tilført, med 8 rd:, i det øvrige ophæves omkostningerne imellem ham og Peder Iwersøn Fladebøe paa begge siider. og som det af de benævnte Værger udgivende skiøde, har givet hoved Citanten anleedning til den/n/e anlagde sag, saa gives ham Regres til samtlig benævnte Værger, alle for En og En for alle, lovlig at søge for al beviislig og skadesløs {betalning} Erstatning, for de ibragte omkostninger.

Dend 1ste Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Herrestvedt, beligende i Wiigøers Præstegield og Østensøe Tinglav, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Giermun Næss, Aamun Twet, Haagen ibdm:, Aad Olsøn Fosse, Siur Olsøn Axnes, Giermun Nedr: Wiig, Ole Schaare, Thore Østensøe, Nærværende Bøygde Lensmanden Giermun Olsøn Berwen.

hvorda for Retten fremstoed Lars Østensøn Hofland som Curator for den mindre aaring Ole Nielsøn, som og var nærværende, og gav til kiende, det hand med Muntlig varsel til den/n/e Tægte dag, her til aastædet, har ladet stevne og indkalde beboeren her paa Gaarden, Endre Larsøn Herrestvedt, der er Myndlingens SteeFader, samt forrige Værge Johan/n/es Tørwiigen, for ulovlig skouhugst, der om at anhøre vidner om fornødiges, her næst Dom at imodtage til skouens erstatning. 2°: at gaardens huuser vorder besigtiget, til aabodfald[s] erholdelse. 3°: at svare processens omkostning. og endelig, den forige Værge at aflæge Regnskab og Rigtighed for

1761: 19b

1761.

Myndlingens Midler, Capital med Renter. vil fornem/m/e om de indstevnte møde[r].

for indstevnte Endre Larsøn Herrestvet møtte hands brodersøn, den Danemand Lars Halderager, som paa sin Farbroders vegne vedtog lovlig varsel. ligeleedes møtte forige Værge Johan/n/es Tørwiigen, som tilstod lovlig at være kaldet.

For da at vinde tiiden, siden det haarde væir har hindret Sorenskriverens saa betimelig kom/m/e, at vi i dag ej kand kom/m/e i skougen, blev af Retten og parterne vedtaget gaardens huuser strax at besigtige.

1°: heste stalden er for nær løen, saa dens vanfald Raadner løen, vil fløttes en favn eller troe!! (toe) der fra, er ellers meget forraa[d]net, vil Koste at fløtte og i stand sætte, naar opsidderen selv af gaardens skov vil skaffe tilfangsten paa stædet, 4 rd:, men skal frem/m/ede føre tilfangsten fra skoven, vil medgaae 6 rd:

2°: løen, Naar opsidderen selv vil føre tilfangsten fra skoven, kand den i stand settes med 3 rd:, men skal frem/m/ede paa egen Kost føre tilfangsten hiem af skoven, vil den Koste 6 rd:

3de: Floren er under løen, paa øverste siden vil en Nye sville indlæges, vil Koste 9 mrk:

4de: Fioset fattes en dør stock, Koster med arbeidet 24 s:

5te: Stavburet kand opsidderen selv Reparere med 1 rd:, men en frem/m/et paa egen Kost at føre tilfangsten hiem af skoven, da vil det Koste 2 rd:

6te: Ildhuuset med en skygge frem/m/e for døren, vil Koste naar opsidderen fører tilfangstren paa stædet, 8 rd:, men skal en frem/m/et føre tilfangsten af skoven, vil dens i stand sættelse Koste 10 rd:
7de: en liden Floer under laven!! (laaven), Naar tilfangsten af beboeren fra gaardens skov føres paa stædet, vil dends i stand sættelse Koste 4 rd:, men skal frem/m/ede paa egen Kost føre det paa stædet, vil dend Koste 7 rd:
8de: en liden Madbuu, er lovfør.
9de: senge loftet med buu under, er i god stand.
10de: gaard stuen i god stand.
11de: Et smede huus, naar tilfangsten tages i gaardens skov, kand beboeren sette det i stand med 1 rd:, men skal en frem/m/et giøre det, vil det Koste 1 rd: 3 mrk:
Formynderen sagde det hand nu ej ved fleere huuse.
bliver da gaardens aaboed, for en frem/m/et at i stand sette, endskiøndt tilfangsten tages i gaardens skov, dend Sum/m/a 34 rd: 1 mrk: 8 s:
Nock var En udløe, Et sællhuus og Et qværn huus, som fantes i god stand.
Myndlingen Ole Nielsøn Herrestvedt fremstoed for Retten og declarerede at have dend 1ste Junj indeværende aar, i de tvende Mænds nærværelse og paasiun, Lars Halderager og Jørgen Herrestvet, af sin forige og nu indstævnte Værge Johan/n/es Tørwiigen, anammet og oppebaaret af sin Fader arv Capital med Renter, samt for skovhugst og alle jordrottelig Rettigheder til den/n/e tiid, saa hand tacker sin Værge for god Regnskab og Rigtighed, lovede til næste Formynder ting at give ham afkald.
hermed den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 2den Septbr: blev den/n/e foretning atter foretagen,
da Retten i følge begge tog til skouvs for at besigtige sam/m/e, og befantes da af dend indstevnte Endre Larsøn Herrestvedt i all hands tiid at være hugget, 5 Rod stocke, 10 bord i Roden /: NB: naar forstaaes over alt om stubben, thj den needfælte skov er borte :/ blev vurderet paa stubben 4 mrk: støcket, er 3 rd: 2 mrk:, 40 stub[ber] af 6 bord i Roden, á 2 mrk:, er 13 rd: 2 mrk:, 13 stub[ber], 5 bo[r]d i Roden, á 28 s:, er 3 rd: 4 mrk: 12 s:, 8 stub[ber], 7 bord i Roden, á 2 mrk: 4 s:, er 3 rd:, 8 stub[ber], 6 bord i Roden, á 2 mrk:, er 2 rd: 4 mrk:, 15 stub[ber], 4 bord i Roden, á 24 s:, er 3 rd: 4 mrk: 8 s:, 5 Jægte beter á 20 s:, er 1 rd: 4 s:, 65 stub[ber] spære, som/m/e lidet støre, som[me] lidet mindre, og den største deel jevn størelse, á 8 s:, er 5 rd: 2 mrk: 8 s:, tilsam/m/en den øvede hugster 36 rd: 2 mrk: 4 s:, men dette er nu icke saa meget dets værd, som det er skovens ødelægelse, besynderlig ved de unge træers afhuggelse.
Lars Halderager for indstevnte Endre Larsøn Herrestvet declarede at betale til Myndlingen den/n/e skov hugster efter vurderingen med 36 rd: 2 mrk: 4 s:, naar de forhen til forige Værge for skovhugster betalte 10 rd: der udj vorder got giort. ligesaa at sætte gaardens huuser i forsvarlig stand, eller i Mangel der af, til Curatoren eller Myndlingen at betale den T[a]xerede aabodsfald. vilde og i mindelighed betale den/n/e foretnings bekostning, naar ham blev given nogen delation.
Citanten[s] Curator Lars Hofland

1761: 20

med sin Myndling Ole Nielsøn svarede, med det giorde tilbud at være fornøyet, og altsaa ej forlangede nogen Dom, begierede det Retten vilde beregne omkostningerne.
Rettens løn er, Sorenskriverens diet penge for en Reisedag 4 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk: 8 s:, er 3 rd: 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 8 rd: herforuden paastoed Citanten for sine udlagde penge og Rettens underholdning 12 rd:,

tilsam/m/en omkostningerne 20 rd: her af tilbød Lars Halderager for sin Farbroder strax at betale 6 rd:, og de Resterende 14 rd: inden Et aar, der for hand selv vil Cawere.
Citanten var her med fornøyet, og saaleedes blev den/n/e foretning sluttet.

Dend 3de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Røsseland, udj den paa fol: 12 Jncaminerede Odels sag, med det der Specificerede Laugret.
da atter fremstoed for Retten Lars Swendsøn og gav tilkiende det hand til den/n/e Tægte dag her til aastædet med Muntlig Continuations stevning har ladet stevne og indkalde Contra parten Lars Nielsøn Røsseland, tvende vidner at anhøre, sc: Aamun Endresøn Røsseland og Isaack Endresøn ibdm:, der under Lovens faldsmaal er indkaldet. dernæst Lars Nielsøn Dom at anhøre om Odelen, samt processens erstatning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Lars Nielsøn Røsseland møtte, vedtog den/n/e Continuations stevning at være ham lovlig forkyndt, vilde høre hvad de 2de vidner kand sige.
de tvende indstevnte vidner møtte. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Aamun Endresøn, boendes her paa gaarden Røsseland, vidnede, at Citanten Lars Swendsøn er søn/n/esøn af gamle Lars Røsseland, som havde godset til Odel, og indstevnte Lars Nielsøn[s] Kone Ragnilde Larsdatter er datter af gaml: Lars Røsseland, og altsaa Farsøster til Citanten. hands Fader Swend Larsøn Røsseland lever endnu og boer her paa gaarden og den/n/e stue hvor Retten holdes. Retten tilspurte vidnet, hvor lenge Faderen Lars Swendsøn har boet her paa Gaarden og i den/n/e stue. Resp: 33 aar har hand boet her. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, hvor for det aflagde Eeden efter Loven.
2det vidne, Isaak Endresøn, værende her paa gaarden, er broder til første vidne, gaml: 55 aar, vidnede i et og alt til spørsmaal, med giensvar, ligesom nest foregaaende første vidne. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som da aflagde Eeden og blev demiteret.
Hoved Citanten lagde i Rette sit skriftl: indlæg af 25de Aug: sidstl: med et der udj indsluttet penge mangels lysnings brev, {so} alt saa lydende, Lit: [?]
Retten tilspurte hoved Citanten Lars Swendsøn om hand [noget] videre havde til sagens oplysning, hand nu der med vilde fremkom/m/e. hertil hand svarede Nej, nu ej videre at have, men paastoed Dom.
dend indstevnte Lars Røsseland refererede sig til hvis forhen i sag[en] er passeret, og den hævd hand har fanget, og paastoed Dom.

Afskeediget,

sagen optages til Dom indtil i Morgen, da Parterne her haver at møde, Dom at anhøre.

Dend 4de Septbr: blev Retten atter betiendt i nest ovenanførte sag, for at afsige Dom.
Og bliver først følgende beregning at giøre, Sorenskriverens skyds til aastædet har Citanten forskaffet, ligesaa skytser ham hiem igien, diet penge for en Reise dag 4 mrk:, tvende dages foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk: 8 s:, er 3 rd: 2 mrk:, Lensmanden for Parterne at varsle, Laugretten at tilkalde, og ellers at gaae Rettens Middel til haande, 4 mrk:, tilsam/m/en den/n/e Session 6 rd: 4 mrk:,
og blev da af Sorenskriveren og Laugretten som Meddoms mænd, saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

at dette paastevnte gods her udj gaarden Røsseland har været afgangne gamle Lars Arnesøn Røsselands Odel, oplyser nocksom den i Retten af hoved Citanten Lars Swendsøn fremlagde Laugtings Act og Dom, afsagt den 15de Julj 1722, hvis finale Afsigt ordlydende Acten er tilført. som og, at de forhørte vidner selver sandhed bekræfter. ja, det som mere er, at Contra Citanten Lars Nielsøn Røsseland det ad Acta haver tilstaaet. lige sam/m/e sandhed bliver det,

at hoved Citanten Lars Swendsøn er gamle og afgangne Lars Arnesøn Røsselands søn/n/e-søn, som afbeviises med vidner og Contra Citantens egen tilstaaelse. Dette har opmuntret hoved Citanten til at anlægge den/n/e sag mod indstevnte Lars Nielsøn Røsseland for 2 pund 8 mrk: smør, 1/3 huuds Landskyld. Men dend indstevnte Contra-Citant oplyser med skiøde af 26de Aug: 1727, læst til Tinge sam/m/e dag, det hands Eiendom her udj gaarden er ickun 2 pd: 4 mrk: smørs Landskyld, hvor af hand igien til Lars Samsonsøn har bøxlet 18 smør, vide bøxel brevet af 12de Apriil 1737, der tillige med skiødet acten er tilført. Paa den/n/e Eiendom 2 pd: 4 mrk: smør Landskyld Contra Citanten efter lovlig adkomst paastaar at have fanget hævd. Den/n/e hævd hoved Citanten formeener at svække ved de i Retten fremlagde penge mangels lysninger, som ad Acta er tilført. Men, foruden at med penge mangels lysning Ei er forholdt efter Lovens 5 Bog 3de Capit: 2den, 3de og 5te art:, bliver følgende derved at Observere.

1st: Hoved Citantens Fader Swend Larsøn Røsseland, som end nu lever, og over 30 aar har boet paa den største \deel/ af det gamle Odels gods her udj gaarden, har været i Stue med Contra Citanten, som haver hands Søster til ægte, saa hand har været fuldkom/m/en vidende om, det den/n/e hands svoger Eiede dette nu af hands søn paastevnte gamle Odels gods, har daglig seet det hands svoger og Søster brugte og beboede godset som deres sande Eiendom, har dog ej lyst sin

1761: 20b

1761.

Penge mangel som Odelsmand til dette paastevnte jordegoeds, føren dend 25de Octbr: 1743, som var 16 aar efter at hands svoger, Contra Citanten, var bleven Eier til godset, og da hand lyser penge mangel, lyser hand i sit Eget Navn, og ej for den/n/e sin søn, der nu er Citant, saa den/n/e penge mangels lysning ej i minste deel vedkom/m/er hoved Citanten. siden lader Swend Larsøn godset indtil den/n/e dag blive upaaAncket, saa hands Svoger, Contra Citanten, faar 34 aars Rolig hævd. uagtet hand, Faderen Swend Larsøn, ej havde noget saadan forfald som Lovens 5 B: 3 C: 4 ar: omtaler.

2det: har hovet Citantens broder Arne Swendsøn, efter at Contra Citanten for ham havde fanget 27 aars hævd, den 8de Junj 1754 lyst penge mangel til dette paastevnte jordegods. og har hand, Arne Swendsøn, lyst den/n/e penge mangel i sit Eget Navn, og ej for sin broder, hoved Citanten, saa hoved Citanten i disse tvende penge mangel lysninger, umeldet der er 11 fulde aar imellem dem, ingen Reel fordeel eller nøtte kand have. og for det

3die: har hoved Citanten Lars Swendsøn, uagtet Contra Citanten for ham havde 33 Vinteres Rolig hævd, lyst sin egen penge mangel dend 13de Maj 1760, og strax om høsten anlagt sag til dette aars jorde-Tirsdag.

Efter saadan den/n/e sags befundende beskaffenhed, Kiendes for Rett at være. da Contr[a]-Citanten Lars Nielsøn Røsseland i følge Lovens 5te Bogs 5te Cap: 1 art: har fanget 33 Vinteres Rolig hævd, bør hand, for hoved-Citantens tiltale i den/n/e sag, fri at være.

betræffende Processens omkostning, da betaler hoved-Citanten Retten, efter den beregning som ad Acta er tilført for den/n/e Session, med 6 rd: 4 mrk:, i det øvrige ophæves omkostningerne imellem Parterne paa begge siider.

Dend 8de Septbr:, saasom Sorenskriveren formeedelst storm og uveir ej kunde kom/m/e føren i aftes, blev Retten betiendt paa Gaarden Hylde, beligende i Grawens Præstegield og Ulwiig kk: sogn, med efterskrevene Eedsorene Laug-Ret, som efter Loven er opnævnt, sc: Elling Undeland, Hans Børse, Johan/n/es Qwale, Simon Lionne, Elling ibdm:, Salamon Torblaae, Richol ibdm:, og Michel Haaem, nærværende bøygde Lensmanden Lars Wambem.

hvorda for Retten fremkom Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Poul Schnabel, som pro Officio er Eier til en deel udj gaarden Hylde, Dawid Michelsøn Hylde som Eier til en deel her i gaarden, Anders Olsøn Hylde som leilending paa Endeel Rectoratet i Bergen tilhørende, og Lars Johan/n/essen Hylde som leilending paa endeel her i Gaarden, Lysse Closter tilhørende, og gav tilkiende, det de med Muntl: varsel til i gaar og i dag her til aastædet har indkaldet alle anstødende Naboer, for at faae den/n/e Gaard med lovlig Marckeskiel udsteenet fra alle omligende, som er, Store Bergo, dends Eiere Jørgen Torbiørnsøn og Gun/n/er Poulsøn. Mit Bergo, opsidderen Johan/n/es Larsøn med Eier Ulwiig Præstebord Hr: Poul Schnabel. Lille Bergo, Lectoratets gods i Bergen, leilending Elling Swendsøn. Ourdahl, er Ulwiig Præstebord Beneficeret til deels, Hr: Poul Schnabel med leilending Aslach Aslachsøn og Aslach Aslachsøn dend yngere som selvEier, og Gun/n/er Iwersøn som deels er selvEier og deels leilending paa det beneficerede. Hielmewold, Eieren Aamun Torchielsøn, og Ole Poulsøn, leilending paa det beneficerede i sam/m/e Gaard. Scheje, Eieren Aslach Endresøn. samtlige Eiere og leilendinger at møde ved den/n/e Marckeskiel og steenings foretning, samt omkostninger efter Dom at svare. vil fornemme om samtlig indstevnte møder.

Paa Hr: Rector Boalth[s] vegne, som pro Officio er Eier til endeel her udj gaarden Hylde, møtte dend Dan/n/emand Ole Tostensøn Westrem, og fremlagde sin skriftlige fuldmagt af 25de Junj sidstl:, saa lydende, Lit: A.

af de indstevnte møtte alle, og Declarerede at være med Gaarden Hylle[s] beboere som Citanter, forenede om Marckeskieldets Needsettelse, der for begge Parter vilde giøre Retten anvisning paa de stæder hvor Marckeskield skal needsettes.

Paa Eieren til Lysse-Closteret, Edle Hr: Foermans vegne, møtte hands Lensmand Siur Ringøen.

Rettens Personer i følge begge Parter forføyede dem i Marcken for at needsette Marckeskieldet efter den anvisning Parterne har lovet at giøre.

og begyndes imel: Store-Berge og Hylle, i Gun/n/erset-Fossen, der fra i Øster udj en ham/m/er hugget en Kors som visser alt Øster i anden Kors hugget i en Bergnolde, sam/m/e viser i tredie Kors hugget i Galte Ryggen, er en Bergnolde. paa den Sør siiden af disse mercker Eier Store Berge, og Hylde paa dend Nordre siide.

imel: Mit Berge og Hylde, fra den sidst benævnte Kors i Galte Ryggen, gaar mercket i Øster til Tyveløbet, i en Bergham/m/er hugget dend Fierde Kors. Mit Berge Eier paa den Sør siiden af disse mercker, og Hylde paa dend Nordre.

atter imel: Store-Berge og Hylde gaar mercket fra sidst bem:te Fierde Kors i Øster til en stor jordfast steen, der udj hugget en gloppe som viser og need til en gaml: gloppe udj en steen i Løedahlen. paa Sør side af disse mercker Eier Store-Berge, og Hylle paa den Nordre.

imel: Hielmerwold og Hylde, fra dend sidst om/m/elte gamle Kloppe gaar mercket i Nord igien/n/em dahlen, udj en stoer jordfast steen hugget en Kors som visser igien i Øster i trende efter hin anden huggede Klopper i jordfaste steene, den sidste visser til en needsat Marckeskil steen

1761: 21

1761.

som visser i Sydost udj tvende efter hin anden huggede glopper i jordfaste steene, den sidste visser need til Myren ved en liden Kiøn, der needsat en Merckesteen, sam/m/e visser efter dahlen og bæcken need til stor Elven ved Være-fossen, Hylde Eier paa den Nordre siide af disse mercker, og Hielmewold paa den Sør og Sydost siiden.

imel: Ourdahl og Hylle begynder mercket i Øyene ved stoer Elven, er needsat en Marckeskielsteen som visser op i et lidet qvit af Elven og op i trende efter hin anden needsatte Marckeskiel steene, i den tredie Merckesteen er hugget En vinckel gloppe som visser til den sidste og fierde steen ved stoer Elven, og visser sam/m/e steen over Elven hen i en anden Elv

kaldet Griøesaaen, og op i Grøaas fossen, Aslach dend yngre og Gunner Ourdahl Eier paa dend Norwest siiden af disse mercker, og Hylle paa den Sydost siide.

imel: Scheje og Hylle begynder mercket ved Griosaaen udj en Needsat merckesteen som visser op til den anden Merckesteen, der udj hugget En vinckel gloppe som visser op til den tredie og sidste merckesteen oppe imod bæcken, siden bytter bæcken og Gillet alt op til Fields, paa den Nordwestre siide af disse mercker Eier Scheje, og paa den Sydost siide Hylle.

imel: Hylle og Scheje er en stoer Gille, hvor igienem Rinder en bæck, sam/m/e bytter dem imellem, paa den Sydost siide Eier Scheje, og paa den Norwest siide Eier Hylle.

atter imel: Hylle og Scheje her hiem/m/e paa bøen, begynder byttet i Gillen ved stoer Elven i et Næss, og udj et skarv hugget en Kors som visser op paa Gilsbraadet, der hugget udj en jordfast steen {hugget} en gloppe som visser i Sydwest udj trende efter hin anden udj jordfaste steene huggede glopper, den sidste visser i sam/m/e linie udj En Kors hugget i en jordfast steen, der fra over løbet i en skarvNolte er hugget en Kors, der fra i en gloppe udj en jordfast steen, og saa i sam/m/e linie udj en Kors og en gloppe efter hin anden, som visser i tvende efter hin anden needsatte Merckesteene, i den sidste er hugget en vinckel gloppe som visser op efter Dybedahlen, hvor der i Dahlen er hugget en gloppe og needsat en merckesteen, i steenen hugget en vinckel gloppe som visser i en Merckesteen udj Wester, der fra i en C, er see gloppe, som visser need i Sydwest til en Merckesteen ved indre Hielmewolds huuser, som er ende mercket imel: Scheje og Hylle, Scheje eier paa den Sør side, og Hylle paa den Nord siden af disse mercker.

imel: Hielmewold og Hylle fra sidst bemelte steen og saa i tvende Merckesteene og op i en Biergnolde hugget en {bierg} vinckel gloppe som visser i West efter nogen biergnolder, hvor der blev hugget en Gloppe og en Kors ved bæcken, og saa udj Fem efter hinanden huggede glopper, der fra i {tv} En Kors udj en jordfast steen som visser i Nord til anden Kors, der visser i tvende efter hinanden needsatte Merckesteene, den sidste visser i en gloppe hugget i en Biergnolde, sam/m/e visser op i en Needsat Merckesteen, sam/m/e visser i trende efter hin anden Needsatte merckesteene, den sidste steen visser i tvende glopper, den første hugget i en bergnolde, og den anden i en jordfast steen som visser i en Merckesteen under garen, paa Westre siden af disse Mercker Eier Hielmewold og Scheje, og paa Østre siden Hylle.

i Fæe haven imel: Hylle og Scheje fra sidst bemelte Merckesteen, i anden needsat Merckesteen og saa op i en stoer jordfast steen hugget en gloppe som viser op i det store bierg i den anden gloppe, Scheje Eier paa Westre siden af disse mercker, og Hylle paa Østre siden.

imellem Lille Berge og Hylle, Kløver Hylle efter vejen indtil Lunna-diget under veien til Elven pleier Hylle at bruge.

som Hylle saaleedes er skildt fra alle omligende gaarder, saa bliver følgende beregning over den/n/e foretning at giøre. Sorenskriverens skyds har Citanterne forskaffet, diet penge 4 mrk:, dend dags foretning 2 rd:, indførsels penge 5 mrk: 4 s:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 6 rd: 3 mrk: 4 s: Citanterne paastoed for Mends opnævnelse, stevningens forkyndelse og Rettens underholdning i tvende dage, 7 rd: 1 mrk: 8 s:, er tilsam/m/en 13 rd: 4 mrk: 12 s:, som efter forEening lignes paa løbetallet, da Store Berge betaler 1 rd: 3 mrk: 3 s:, Mit Berge 1 rd: 11 s:, Ourdahl 2 rd: 2 mrk:, Scheje 1 rd: 11 s:, Hylle tager hos dem selv 4 rd: 5 mrk: 15 s:, Hielmewold 2 rd: 4 mrk: 4 s:, og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 9de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Hylle, med forbem:te Laugret, nærværende Lensmanden Lars Wambem.

hvorda fremkom Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Poul Schnabel, og gav tilkiende, det hand til den/n/e Tægte [dag] her til aastædet har indkaldet Hr: Rector Boalth som pro Officio

er Eier til en deel her i gaarden, med leilending Anders Olsøn, samt Eieren for en deel her i gaarden, Bonden David Michelsøn, for at faae Præstebordets gods udsteenet og skift fra de indstevntes Eiendom, samt de indstevnte at blive dømt til at svare omkostningen, vilde fornem/m/e om de møder.
for Hr: Rector Bolth møtte Ole Westrem og indleverede sin skriftl: fuldmagt af 25 Junii sidstl:, saa lydende. ligesaa møtte Hr: Rector Boalts leilending

1761: 21b

1761.

Anders Olsøn, samt Bonden Anders!! (David?) Michelsøn Hylle, der alle vedtog lovl: varsel, og declarerede Parterne om Marckeskieldet at være forenede, begierede det Rettens Personer vilde følge dem i Marcken, da de vilde giøre anvisning hvor Marckeskieldet skulde needsettes. den/n/e paastand blev efterkom/m/et saaleedes.
Paa Bøen imel: Præstebolet og Rectoratets goeds gaar Mercket, af Elven, Tøsen kaldet, i et skarv tæt hos, hugget en gloppe, sam/m/e visser i trende efter hin anden udj jordfaste steene huggede glopper, som visser op, og den sidste viser til veien, saa følger byttet den gamle vej op til Thunet, hvor der blev hugget en Kors i en jordfast steen. Præstebolet Eier paa den Nord og Nordwest siide, og Rectoratet paa den Ost og Sydost side af disse Mercker.
imel: Præstebordet og Bondegodset, ved Stuebrystet needsat en Merckesteen som visser i Nordost udj 5 efter hin anden needsatte Marckesteene, den sidste staaende ved ageren paa øvre Flaaten, Præsten og Rectoratet eier paa den Nordwest siide, og Dawid Michelsøn paa den Sydost siide af disse Mercker.
imel: Præsten og Rectoratet, fra den femte sidst berørte Merckesteen i West op ad i en ber[g]nolde hugget en C gloppe, som visser veien i trende efter hin anden huggede glopper, den sidste visser op til det gamle Marckeskield, følger saa det gamle Marckeskield indtil Kløvsveien, udj et skarv hugget en gloppe som visser efter veien i Sydost i 7 efter hin anden huggede glopper, den sidste visser til en stoer steen, hvor udj blev hugget en vinckel gloppe som viser i Nordost udj en bergnold, der hugget en gloppe, sam/m/e visser i sam/m/e linie i 2de efter hin anden needsatte Merckesteene, den sidste visser til stoer Elven. alt dette med Mercker indhægnede støcke Bøe Eier Præsten, undtagen ageren som ligger der inde.
Ageren der inde, kaldet øvre Flaaten, er skift fra den gamle linie og forige Marckeskiel, i ageren needsat en Marckesteen som visser i Øst til den anden Marckesteen, hvor udj blev hugget en gloppe, sam/m/e visser i Sør i 2de efter hin anden needsatte Merckesteene, den sidste staaende ved ager Reenen, Præsten Eier ageren paa den Østere og Nordre side, paa den anden side er Rectoratet og Bonde gods.
oven paa øvre Flaaten ligger et støcke Marck af ager og Eng, Præsten tilhørende, som blev indhægnet med 4re Nye Mercker, neml: 3de Marckesteene og En C gloppe udj en jordfast steen, paa den Sydost siide i den forige linie er 3 ga[m]l: Merckesteene, i den øverste og nederste blev hugget en T gloppe og en L gloppe.
Staubur flæck ageren, Præsten tilhørende, blev fra de omliggende Eiere indhægnet med 4re Marckeskiel steene.
imel: Rectoratet og Præsten, i Haandsbrækket under needere Flaaten, i agger Reenen needsat en Merckesteen som visser need til den anden Merckesteen, sam/m/e visser need i en uhr til en jordfast steen, hvor udj blev hugget en gloppe ved Scheje byttet, paa den Westre side af disse mercker Eier Præsten, og paa den Østre side Rectoratet.
imel: Præsten og Rectoratet, i Nedere Flaaten, i ager Reenen, er nedsat en Marckesteen som viser i Nord op til den anden Merckesteen, hvor udj er hugget en vinckel gloppe, sam/m/e viser i Øst og Nord til en nee[d]sat Merckesteen, hvor udj er hugget en gloppe som viser i West til en Merckesteen, hvor udj er hugget en vinckel gloppe som viser i Sør need til en gaml: Marckesteen, der fra til en Nye needsat Merckesteen med en vinckel gloppe udj,

sam/m/e viser i West til en jordfast steen, der udj hugget en gloppe som viser til en Needsat Merckesteen som visser til en gam/m/el Merckesteen. Præsten eier inden og Westen for disse Mercker, og Rectoratet eier uden, Østen og Norden for Merckerne.
imel: Præsten og Rectoratet, i ager Reenen Brækken kaldet, needsat en Marckesteen som viser i Nord op over ageren til den anden oven for ageren needsat Merckesteen, hvor udi blev hugget en vinckel gloppe, sam/m/e viser i West til en needsat Merckesteen {til} som viser linien til den gamle steenings foretning. Rectoratet Eier paa den Østre side af disse mercker, og Præsten paa den Westre side.
Dend yderste udrydning imel: Dawid og Præstegaarden, gaar fra byttet imel: Skeie og Hylle i trende efter hinanden Needsatte skielsteene som visser i Nordost indtil bøegaren. dend Westre side af disse Mercker Eier Præsten, og Dawid paa den Østre siide.
Dend anden udrydning bliver først udskift fra Dawid, fra Schitnedahls bæchen i Øst needsat En skielsteen som visser i tvende efter hinanden hugge[de] Kors, dend første i en jordfast steen, den anden i en bergnolle, den sidste visser i tvende efter hin anden huggede glopper, den ene udj skarv, og den anden i jordfast steen, den sidste visser i West udj tvende efter hin anden needsatte skielsteene, den sidste visser op til bøegaren, nu følger byttet efter garen indtil forom/m/elte bæck. uden om disse Mercker paa Nordre og Østre siden Eier Dawid. Dette med Mercker indhægnede støcke blev skift imel: Rectoratet og Præsten saaleedes: med tvende Kors, tvende glopper og tvende skielsteene. paa

1761: 22

1761

Den Westre side af disse Mercker Eier Rectoratet, og Præstegaarden Østre siide.
Den tredie udrydning udsteenes først fra Davids brug saaleedes, ved Lighelle leet udj en jordfast steen er hugget en Kors som visser i Sydwest udj 6 efter hinanden Needsatte skielsteene, den sidste visser i en jordfast steen, der hugget en Kors, sam/m/e visser op til veien i en jordfast steen, der udj hugget en gloppe, sam/m/e viser efter veien indtil Stege lee i en jordfast steen, der udj hugget en Kors, som er ende Mercket. inden for disse Mercker Eier Præsten og Rectoratet, og er sam/m/e skift saaleedes, ved bøegaren i en jordfast steen er hugget en Kors, som [viser] op i tvende efter hin anden huggede glopper og En skiel steen, som visser op i den Kors som forhen er hugget i den store steen. paa den Østre siide af disse Mercker Eier Rectoratet, og paa den Westre siiden Præsten.
ved bøegaren i en jordfast steen hugget en Kors, som viser op i en jordfast steen hugget en gloppe, sam/m/e viser op til den saa ofte benevnte store steen hvor udj er hugget en Kors. Præsten Eier paa den Østre, og Dawiid paa den Westre siide.
imel: Præsten og Rectoratet, i Stege-veien, fra det forberørte bytte hiem ad, i tvende efter hin anden efter veien huggede glopper, den sidste viser hiem i en gam/m/el vinckel gloppe udj en jordfast steen. Præsten Eier paa den Nordost, og Rectoratet paa den Sydwest siide af disse Mercker.
\xxx/ ved Gillet er fra Rectoratet indhægnet et støcke slotte saaleedes, ved Tøs-Elven needsat i Langenæs en skielsteen, fra den/n/e steen udj trende efter hin anden i jordfaste steene huggede glopper, dend sidste viser efter Rusten til en Needsat skielsteen, sam/m/e viser need til Elven udj en stoer steen, der hugget en gloppe. dette med Mercker indhægnede støcke tilhører Præsten.
der med blev den/n/e dag til ende bragt.

Dend 10de Septbr: blev den/n/e foretning atter fortaget imel: Bøen og Fæehaven.
ved Lighelle lee, i en stoer jordfast steen er hugget en Kors, sam/m/e visser langs med bøegaren i 14 efter hin anden udj jordfaste steene huggede glopper, og tvende needsatte skielsteene, den sidste skielsteen viser til Scheje byttet.

udj Fæehaven er først Dawiid skift fra Rectoratet og Præsten saaleedes: I fra Stege lee til en jordfast steen, der hugget en Kors, sam/m/e visser efter veien i tvende glopper og En skielsteen, sidste gloppe viser op til Berget, hvor udj er hugget en Kors. paa den Nordost siide af disse Mercker Eier Dawiid.

ved bøegaren udj en jordfast steen er hugget en Kors, sam/m/e viser efter Melstøls veien udj Fem efter hin anden i jordfaste steene huggede glopper, dend sidste gloppe viser op i Berget udj en hugget Kors. Paa yderste eller Sydwest side Eier Præsten, og paa den inderste eller Nordost side Eier Rectoratet.

Den aabs!! eller Ostp!! (Osp) som nu staar i heele haven, bliver til fællig for heele Hylle, men ej den tilvoxende Osp, den tilhører grundEieren.

imellem tvende bæcker og et Kiøn, udj Rectoratets andeel af haven, Eier David den birck som nu staar, men ej den tilvoxende. udj Davids andeel i haven Eier Rectoratet og Præsten til fællets en older Teig, sam/m/e teig er fra Berget efter en bæck til Gilsbaret, der fra efter Rusten indtil Kløvsgaren og saa i Berget. inden for sidst benævnte gierde Kaldes Kløvs veien, som visser i strekning mod Lille-Berge[s] Eiendom paa den øvre side af veien, bruger heele gaarden Hylle som fællets.

Dawiid protesterede imod dette fælletsskab, paa fundament at det kaldes Gillet. Anders Hylle forklarede at Gillet gaar ej lenger end til den store allemands vei som kaldes Kløvs vei, og det oven for som nu er det omtvistede, har stedse været Fællets for heele gaarden. Som ingen af Parterne fremførte noget beviis, bliver dette omtvistede støcke fællig for heele gaarden indtil den som finder sig fornermet, fremfører lovlig beviis.

End blev aftalt, om der findes noget qværne støe enten paa Præstens eller Rectoratets Eiendom, da skal sam/m/e blive fællig for Rectoratet og Præsten.

Ellers blev aftalt, det en hver giør sin Eiendom saa nøttig og gavnlig som hand best ved og lovlig skee kand.

om Bøe paa støllen.

Et støcke tilhørende Præsten og Rectoratet, er skift fra Dawiids Eiendom udj steenings brev af 4de Octbr: 1736. og nu i dag skift Rectoratet og Præsten imel: saaleedes, først skift i 3de støcker ved 5 skiel-

1761: 22b

1761

steene, neml: trende i den ene og tvende i den anden linie. Præsten Eier de tvende støcker bøe, og Rector Eier det mellemste.

Nock et støcke i sam/m/e bøe paa Westre side fra David, er deeles!! (deelet) imel: Præsten og Rectoratet med 2de skielsteene og En gloppe. Præsten Eier paa den Sør, og Rectoratet paa den Nord side.

Lille Træet tilhører Rectoratet, og Biørcke øen med holmen tilhører Præsten.

Øyene, er en slotte, er skift i tvende deele ved trende skielsteene, Præsten Eier paa den Westre, og Rectoratet paa den Østre siide.

Nye udgiersel, som Rectoratet og Præsten stedse har gierdet og slaaet, men David paastoed at blive fællig uden beviis. altsaa bliver dette støcke skift \imellem/ {under fællig brug af} Rectoratet og Præsten, {indtil David} med Reservation for David, om hand der udj lovl: kand beviise Eiendom, da fra dem begge at nyde pro Qwota. og er sam/m/e skift saaleedes. med 2de skielsteene skift i tvende lige deele, og Eier Præsten paa den Nordwest, og Rectoratet paa Sydost siden.

Hernæst blev udmarcken og skoven skift og deelt saaleedes imellem Rector og Præstebolets gods:

ved Hylle-stølen, kaldet Fittene, i Et stort skarv hugget en Kors, som viser Sydwest i en skielsteen, og siden i lige linie udj trende efter hinanden huggede glopper i jordfaste steene,

den sidste gloppe viser i en Needsat skielsteen, der atter viser udj En vinckel gloppe udj Et skarv, sam/m/e viser i Sør udj en gloppe i en jordfast steen, der fra i en jordfast steen udj en Myr høl hugget En Kors, som visser til Davids brug og gamle Mercke. Rectoratet Eier paa den Sør siide, og Præsten paa den Nord siide af disse Mercker.

oven for den om/m/elte støll, i en jordfast steen hugget En gloppe, som viser efter den store Buu vei til en jordfast steen, der udj hugget En gloppe som viser til gamle Mercke i Davids brug. Paa den Sør side Eier Præsten, og Rectoratet paa den Nordre siide af disse Mercker.

Ved den store Elv, hvor vandet har sit Needløb, needsat en skielsteen som viser til Fure hougen, der needsat anden skielsteen mit i hougen, som viser over hougen til den store-Myr, der needsat tredie skielsteen, den/n/e viser over Myren til Nederste Svartham/m/eren, der needsat en skielsteen, sam/m/e viser i 4re efter hin anden udj jordfaste steene huggede glopper, alt udj sam/m/e linie, den sidste gloppe viser udj en jordfast steen, der hugget En Kors, sam/m/e viser i West udj tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste viser i en gloppe hugget i en skarvnolle tæt ved Kiøre skarvet, den/n/e viser atter til en Run[d] skarvnolle, hvor der blev hugget En Kors, sam/m/e viser til Siones skallen, som er ende Mercke og viser i høyeste fiel[d]. Præsten Eier paa Nordre, og Rectoratet paa Sør siden af disse Mercker.

Tunge-Teien kaldet, begyndt neederst i Teien, udj En jordfast steen hugget en Kors, sam/m/e viser op udj 5 efter hin anden huggede glopper, den sidste viser op i en Kors, som er ende byttet. paa den Nordre side Eier Præsten, og Rectoratet paa den Sør side af disse Mercker al furre skoven: men løv skoven tilhører David eller Bonde parten, og græsset er fællets.

Som nu intet videre var at foretage, bliver følgende beregning at giøre. Sorenskriverents!! skyts til og fra Aastædet, formeedelst andre foretninger, forbigaaes, ligesaa diet penge for en Reisedag, tvende dages foretning burde beregnes 5 rd:, men Modereres til 3 rd:, Laugretten per Mand 48 skil:, er 4 rd:, Lensmanden 1 rd:, indførsels penge 5 mrk: 4 s:, tilsam/m/en Rettens løn 8 rd: 5 mrk: 4 s: Hr: Schnabel som Citant, paastod for udlagte penge, saasom for Mænds opnævnelse og Rettens underholdning i alt 9 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 17 rd: 5 mrk: 4 s: her om blev vedtaget det David Hylle betaler en fierdepart, som er 4 rd: 3 mrk:, Resten ligner Rectoratet og Præsten dem imel:, og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 11de Septbr: blev Retten betiendt paa forbem:te Gaard Hylle, med det paa første dag den 8de hujus Specificerede Laugret, undtagen for Lars Tweto sat Bertel Andersøn Lissebræche, nærværende bøygde Lensmanden Lars Wambem.

hvorda Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Poul Schnabel som pro Officio er byxel Raadig for Et Spd: smør og Et geedskind her udj Gaarden, Lysse-Closter tilhørende, samt Bonden Daviid Hylde, og gav tilkiende, det de med hin anden var Enig om, det Lysse-Closters Eiendom Et Spand smør, Et geedskind blev udsteenet fra det øvrige i Gaarden, saaleedes som det til den/n/e tiid for Lysse-Closter Eiendom har været brugt.

Lysse-Closter[s] Bøygde Lensmand Siur Aamunsøn Ringøen møtte og sagde, det hand ingen ordre fra sit Herskab om den/n/e foretning har erholdet. siuntes ellers det kunde være gott, at hands Herskabs Eiendom her udj gaarden blev udstenet. i det øvrige tog sit Herskabs Ret Reserveret til lovlig paaAncke, om noget i sin tiid befindes ved den/n/e steenings foretning hand[s] Eiendom i minste deel at være fornermet.

De tvende Parter, i følge af Lysse-Closters leilending Lars Johan/n/essøn Hylle, lovede at giøre

Retten anvisning, hvorleedes Lysse-Closter Eiendom har været brugt og befindes at ligge, at Retten efter den anvisning vilde needsætte Markeskieldet.
Lysse-Closter Lensmanden Siur Ringøen frasagde sig at følge med i Marken, og igientog sin forige Reservation.
Paa ageren Nedre Flaaten, Need paa reenen, er et støcke paa et halv maal i ager indhægnet med 6 skielsteene, tilhørende Lysse-Closter.
Bræchen imel: Dawiid og Lysse-Closter, Er et støcke bøe og ager indhægnet med 7 skielsteene, En Kors og 2de vinckel glopper, En C gloppe og En enckelt gloppe, tilhørende Lysse-Closter.
oven for huusene Et støcke bøe kaldet Tørckestueflotten, indhægnet med 3de skielsteene og 2de glopper, Closteret tilhørende.
Ved Gunnerset veien Et støcke bøe indhægnet med 3de skielsteene, En Kors, En vinckel gloppe, og 2de glopper, og paa den Westere og Sør side bytter det gaml: Marckeskiel, er lige saa dette støcke Closteret tilhørende.
inden for Stege-veien, En udrødning, begynder fra bøegaren, i en stoer steen hugget en Kors som viser op i 2de efter hin anden Needsatte skielsteene, den sidste skielsteen viser i Nordost til en stoer steen udj en Kors, Closteret Eier paa den Østre, og Dawiid paa den Westre side af disse Mercker.
I Lighelle dahlen fra en gaml: skielsteen og hen i tvende efter hinanden Needsatte skielsteene, den sidste viser indtil bøegaren. Closteret Eier paa den Østre side af dise Mercker.
I Gillet, fra Elven, i en stoer jordfast steen hugget En gloppe som viser op til en jordfast steen oven for veien, der udj hugget En Kors som visser over veien til en gaml: gloppe, følger saa den gamle Merckes linie indtil Elven. dette indhægnede støcke Eier Closteret.
I Dybedahlen, under nedre Flaaten i ager Reenen er needsat En skielsteen, sam/m/e viser need i Dahlen til den anden skielsteen, følger saa Scheje bytte need og ind under braadet til den gamle steening, som viser op til ageren i en gaml: skielsteen, sam/m/e viser efter ager Reenen til en Nye skielsteen, sam/m/e viser op til den først anførte skielsteen. dette indhægnede støcke tilhører Closteret.

Dend 12te Septbr: blev Retten betiendt, er følgende passeret.
Et støcke ager paa øvre Flaaten, er indhægnet fra de omligende med 6 skielsteene, og Lysse Closteret tilhørende.
oven for huusene ved Kløwen, Et støcke bøe indhægnet med 6 skielsteene, og i den ene er hugget en vinckel gloppe, dette støcke tilhører Closteret.
Den Tredie udrødning, som tilforn var skift imel: Rectoratet, Sogne Præsten og Daviid Hylle, og er indhægnet saaleedes: ved Kielledahls lee hugget En Kors udj En jordfast steen, sam/m/e viser i 6 efter hinanden udj en bue Needsatte skielsteene hen i Sør udj en stoer steen, der hugget En Kors som viser i West {og saa i Nor} udj En skielsteen, der viser videre i West og saa Nord udj tvende ved veien huggede glopper, til Stege lee, siden følger mercket efter bøegierdet fra West i Øst til Kielledahls lee. De Marckeskiel, som i dette indhægne[de] støcke forhen var sat imel: Rectoratet, Præsten og Daviid, som ere 5 Mercker, blev igien udhugget, og dette indhægnede støcke Marck skift imel: Lysse-Closter og Daviid Hylle saaleedes: ved Bøegaren udj En jordfast steen hugget en Kors som viser i Sør udj tvende efter hinanden needsatte skielsteene, den sidste staar i linie af den store steen med forhen om/m/elde Kors. paa den Østre side af Merckerne, udj dette med Mercker indhægnede støcke Marck, Eier Lysse-Closter, og Dawiid Hylle Eier paa den Westre side.
I Fæe haven, i Steege løbet udj Berget hugget en Kors, sam/m/e visser Need efter udj tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste gloppe viser til Gilsbraadet og saa ind efter

vaagegaren til tvergaren, følger saa tvergaren op i Berget. dette indhægnede med Mercker støcke have tilhører Lysse-Closter.
Ned ved Elven, udj En skarvnolle hugget en gloppe som viser op i en Kors ved (Vy?)rket under veien, følger saa under veien i Sør til Lighelle bæchen, inden for dise mercker under veien paa Nord Eier Closteret.
Den \older/ Teig i haven, som forhen tilhørte Rectoratet og Præsten, og er saaleedes udmercket fra Berget efter en Bæck til Gilsbaret, der fra efter Rusten indtil Kløvs garen og saa i Berget, skal nu tilhøre Lyse-Closter.
Paa Fitte-stølen, ved leedet needsat en skielsteen som visser i tvende efter hin anden Needsatte skielsteene, den sidste viser til Elven, slotten paa Nordre siden af dise Mercker Eier Closteret.
En slotte Nere paa Tangen, ved Elven needsat en skielsteen som viser i Sydwest til den anden skielsteen som viser i Elven, paa den Østre side Eier Closteret.
Nock en slotte, der needsat imel: de gamle liner 3de efter hin anden skielsteene, paa dend Nordre side af disse trende skielsteene Eier Closteret.
Udmarcken og skoven i Hougerne, fra den forige skielsteen i Nordost udj en jordfast steen hugget En vinckel som viser i Øst i tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste visser i en vinckel gloppe, sam/m/e viser i Sør til en Kors som viser i Myren udj sam/m/e linie, Closteret Eier inden for

1761: 23b

disse Mercker.
i Løedahlen nere ved Bæcken needsat en skielsteen som viser lige efter bæcken, ud i en Kors som er hugget i en stor jordfast steen, sam/m/e viser i Nordwest i en anden stoer steen hugget en gloppe som visser i Nord i Gienstige bæcken, der hugget en Kors, sam/m/e viser need efter bæcken til det gamle Marckeskiel. inden for alle disse Mercker Eier Closteret.
I Tunge-Teigen ved vadet, i en jordfast steen hugget en Kors, som visser i Nord udj tvende efter hinanden udj store steene huggede glopper, den sidste viser i en Kors som viser i Grios-Elven. paa den Østre side af disse Mercker Eier Closteret.
I Fure hougen er en furre Teig indhægnet til Lysse-Closteret med 4 skielsteene og tvende Kors.
Paa øverste Swartham/m/erne er en bircke-Teig indhægnet til Closteret, med 6 Nye skielsteene, i øverste enden {staar en g} er en stoer sten med gloppe udj, og i Nederste enden udj et skarv i løbet er hugget en Kors: den furre som voxer i den/n/e Teig skal tilhøre Præsten og Rectoratet.
hvad huuse tompter er anbelangende, vedtog Parterne, sam/m/e selv indbyrdes at skifte, efter en hver jordeparts andeel.
Som intet videre var at foretage, bliver følgende beregning at giøre over den/n/e foretnings bekostning, saasom, Sorenskriverens skyds og diet, formeedelst andre foretninger eftergives, 2de dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk: 8 s:, er 3 rd: 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:, indførsels penge 5 mrk: 4 s:, tilsam/m/en Rettens løn 8 rd: 1 mrk: 4 s: Retten, har Parterne skift dem imel:, at underholde, saa Citanten ickun paastoed udlagt penge til Fogden for Mænds opnævnelse 1 rd:, tilsam/m/en 9 rd: 1 mrk: 4 s: Parterne vedtog at ligne disse omkostninger saaleedes, Præsten og Rector betaler halvdeelen 4 rd: 3 mrk: 10 s:, David en fierdepart 2 rd: 1 mrk: 13 s:, og Lars Hylle ligesaa 2 rd: 1 mrk: 13 s:, og saaleedes er den/n/e foretning sluttet.

Dend 15de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Solberg, beliggende i Grawens Præstegield og Ulwiig kk: sogn udj Hardanger, med efterskrevene Eedsorene Laug Ret, som efter Loven er opnævnt, sc: Hans Børse, Simon Lionne, Richold Torblaa, Lars Wichlichsøn Tweto, Poul Lindebræche og Elling Undeland, nærværende Bøygde Lensmanden Lars Wambem.

hvorda fremstoed Hans Olsøn Hagestad og sagde at den/n/e gaard Solberg skylder 2 pund smør, og er Beneficeret Ulle[ns]wangs Præsteboel, Neml: 18 mrk: smør og 1 g:skind med bøxel, og overbøxel til 12 mrk: smør, 1 g:skind Landskyld: disse sidst benævnte 12 mrk: smør og 1 g:skind Landskyld uden Bøxel, Comparenten efter anviste skiøde af 6 Junj 1755, er Eiende, derfor paastoed sam/m/e udskift og udsteenet fra det øvrige her i gaarden. til den ende har hand indkaldet Beneficiarius Hr: Provste[n] Atche, og leilendingen her paa Gaarden, Jon Swendsøn Solberg, der efter Tinglyst bøxel brev af 23 Nobr: 1750 har bøxlet al gaarden, til den/n/e Tægtedag paa aastædet at møde ved den/n/e udsteening. De omligende og angrensende Naboer er og til vedermæle indkaldet, saasom, Sogne Præsten til Grawens gield, Hr: Poul Schnabel, Aslach Ourdahl den ældre, Aslach Ourdahl den yngere, Gunner Ourdahl, Ole Westrem, Anders Opheim og Siur ibdm:, vil fornem/m/e om de samtlige indkaldede møder.

Provsten over Hardanger og Sogne Præst til Kingtserviig Præstegield, Welærværdige og høylærde Hr: Hans Casten Atche møtte og sagde, naar Hans Olsøn Hagestad for sine 21 mrk: smør, eller 12 mrk: smør, 1 geedskind Landskyld, frafalder \og afstaar/ all pretention paa Ager, Bøe og Løv skov her udj gaarden, og alleene lader sig nøye med at faae sin Eiendom udj fure skoven udskift og udsteenet, og sam/m/e lovlig Bøxler, samt forpligter sig at entholde sig fra all Klam/m/er, Knur og ueenighed med leilendingen Jon Solberg, haver hand som Beneficiarius, for Ne[r]værende tiid, ej noget at erindre mod den af Hans Olsøn paastaaende skifte og steenings foretning, og at ej videre vorder udsteenet end nu imel: ham og leilendingen er aftalt og der om forenet.

leilendingen Jon Solberg møtte og lovede at giøre anvisning hvorleedes Marckeskieldet efter foretning[en] bør needsættes. Sogne Præsten til Grawens gield, Hr: Poul Schnabel, møtte og haabede det hands leilendinger møder. de trende Ourdahls beboere møtte. Ole Westrem møtte og sagde, at den/n/e steening som nu skal foretages, støder ej til hands Eiendøm. Anders Opheim møtte, men Siur Opheims Eiendom støder ej til den/n/e steenings foretning.

leilendingen Jon Solberg og Hans Olsøn begierede det Retten efter deres anvisning vilde needsætte Marckeskield hvor Hans Olsøn skal Eie Fureskov, da hand, Hans Olsøn, frafalder all pretention her udj gaarden paa all anden skov, ager, Eng og udslotter, og for sin Eiendom alleene nyder den fure skov som nu vorder udsteenet, uden noget haab om videre i sin tiid at faae til brugs. Rettens Middel i følge af disse tvende leilendinger, forføyede dem til skoven for at needsætte Marckeskieldet efter den anvisning disse tvende leilendinger har lovet at giøre.

I byttings bæcken, imel: Opheim og Solberg, udj En jordfast steen hugget en Kors, sam/m/e viser i Sydwest udj trende efter hinanden needsatte skielsteene, og tvende glopper hugget i skarv, det sidste

1761: 24

1761

Mercke viser til halvfierdings Kleiv, der mit i vejen hugget en Kors, følger saa Marckeskieldet med veien til Sotenos-lee, udj et skarv hugget En vinckel gloppe, sam/m/e viser need med bøegaren i en stoer steen, der hugget en Kors, følger saa Tweteberg need til en jordfast steen, hvor udj blev hugget En vinckel gloppe som følger bøegaren i Sør og Øst udj en bue, og er i den/n/e bue 3 skielsteene, en C gloppe og trende Kors, den sidste Kors er udj

en stoer steen, som viser need til Ourdahls Mercket. Paa den Westre siide af disse Mercker need til stoer Elven Eier Hans Olsøn all fure skoven og ej videre.
som intet videre var at forette, bliver følgende beregning at giøre, Sorenskriverens skyds til aastædet, formedelst andre foretninger, eftergives, fra aastædet skytser Hans Olsøn, diet penge 4 mrk:, En dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 1 mrk: 8 s:, Lensmanden 1 rd:, {tilsam/m/en R} indførsels penge 5 mrk: 4 s:, tilsam/m/en Rettens løn 5 rd: 4 mrk: 12 s:, som af Hans Olsøn blev betalt, og foretningen sluttet.

Dend 17de Septbr: blev, til følge dend paa Grawens Som/m/erting indeværende aar incaminerede aastæds sag, Retten betiendt paa Gaarden Røyse, beligende i Grawens Præstegield og {Ul} Eifiord kk: sogn i Hardanger, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, som efter Loven er opnævnt, Nemlig af Leehnets Jurisdiction Poul Lindebræche, Hans Børse, Lars Twete, og Elling Undeland, og af Lysse-Closter Jurisdiction Ole Engelsøn Biotvedt, Ole Simonsøn Ringøen, Thron Diønne og Isaak Tostensøn Diønne, nærværende Bøygde Lensmanden af Leehnets gods, Lars Wambem, og af Lysse-Closter godset, Lensmanden Siur Aamunsøn Ringøen.
hvorda for Retten fremstoed Aalmoe Nielsøn Røysse, Swend Lassesøn ibdm:, Gunner Nielsøn Garrethuun, Aslach Endresøn ibdm:, Endre Olsøn Lille-Thuun, og gav til Kiende det de med Mundtlig varsel, i Continuation af den til Grawens som/m/erting indeværende aar anlagde sag, til den/n/e Tægtedag her til aastædet har ladet stevne og indkalde Ole Endresøn Sæbøe, Ole Rasmussøn ibdm:, Aslach Larsøn ibdm:, alle Lysse-Closters leilendinger, Peder Olsøn Sæbøe, selvEier, Swenung Nielsøn Sæbøe, selvEier, og Jon Knudsøn Sæbøe, selvEier, Ole Aslachsøn Sæbøe, selvEier, Knud Nielsøn Sæbøe, selvEier, Torbiørn Tormosøn Sæbøe, selvEier, Halsten Olsøn Lund, er Ullenswangs Præstebord beneficeret, der for indkaldet Hr: Provst og Sogne Præst, Welærværdige Hans Casten Atche, samtlige at anhøre vidner, og Dom at imodtage til deres ulovlige foretagende brugs afskaffelse med Riis skov som de indstevnte paa Citanternes Eiendom beskadiger, til deres snarers vedligeholdelse, samt at faae Citanternes forbud og Arrest over De indstevntes foretagende, ved Dom bekræftet som lovlig at blive ved magt Kiendt, og endelig, de indstevnte at svare processens omkostning.
af de indstevnte møtte samtlige beboere paa Gaarderne Sæbøe og Lund.
Begge Parter begierede nogen tiid, for at søge mindelig forliig, til den ende begierede 4 Mand af Laugretten til at følge dem i Marcken, da de haabede at blive foreenede.
med Parterne følgede i Marcken af Laugretten, Elling Pedersøn Undeland, Lars Twete, Ole Engelsøn Biotvedt og Ole Simonsøn Ringøen.
Efter 7 tiimers forløb kom Parterne og de 4 Laugrettesmænd tilbage. da Parterne declarerede følgende forliig. 1°: Mercket i skoven bliver i Nøde hofden, udj en liden graa bergnolde udj eller nere i braadet af hofden, der fra i en Run[d] top udj et skarv i Tywedahlen, og saa udefter i Hægettels-Nollen, og saa ud i øverste Rawnebergsnaasen, følger saa braadet ud efter Rawnebergs Myren lige ud i {under Fierring} veien under Fierrings Myren, saa følger veien udj en vare!! (varde) paa Hellemyrsbraadet, der fra udj en vahre paa Hellemyrs{braadet} Nollen, følger lige efter braadet i Renneberg, og saa lige efter Renneberg til den Westre ende, hvor Berget er skicket som er vinckel, der fra op til store Kleifskils nutten, som er ende Mercket, Sæbøe og Lund Eier oven og Norden for disse Mercker, og Citanterne Eier Neden og Synden for Merckerne. De som støllen tilhører, beholder beitet til fællets, saaleedes som fra gam/m/el tiid været haver, saa ingen maae fornerme dem i Nogen maade. 2°: da Nu Røyse og Lillethuun ved dette forlig har forlist i skoven, skal Garrethuns beboere give dem vederlag, og Sæbøe beboere skal Kiende der udj hvor stoer eller meget den vederlag skal være.

1761

3°: Paa Nutten, hvor Gunner Garrethuun har anlagt en Nye støel. her om Ole Westrem for Gunner Garrethuun for Retten declarerede, det hand i alle tilfælde vil og skal entholde sig fra all ulovlig brug, og ej i minste deel fornerme Sæbøe og Lund i det beite de fra gam/m/el tiid har haft. 4°: En hver gildrer med Rybe snarer i sin Egen Marck ubehindret.

Som intet videre var at foretage, saa bliver følgende beregning over Rettens løn at forfatte. Sorenskriverens skyds til aastædet, ligesaa hiem igien, besørger Citanterne, diet penge for en Reisedag 4 mrk:, Dom og brev penge 5 mrk: 4 s:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, begge Lensmændene, hver 1 rd:, er 2 rd:, tilsam/m/en 7 rd: 3 mrk: 4 s: Citanterne paastoed for Mends opnævnelse samt Rettens underholdning og Sorenskriverens skyds, i alt 8 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings omkostninger 15 rd: 3 mrk: 4 s:, som Parterne vedtog at ligne imellem dem indbyrdes efter løbetallet af Landskylden med 24 s: for et Spd: smør, til Citanterne som har betalt Retten, og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 21de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Holwen, beligende i Grawens Præstegield og kk: sogn udj Hardanger, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævn[t], sc: Niels Pedersøn Nedr: Folchedahl, Siur Eie, Ebbe ibdm:, Iwer ibdm:, Elling Ondeland, Torbiørn Lindebræche, Siur Poulsøn Spaanem, Lars yttr: Tvedte, nærværende bøygde Lensmanden Lars Wambem.

hvorda for Retten fremstoed opsidderen her paa Gaarden, Joseph Olsøn Holwen, og gav til kiende, det hand med Muntl: varsel til den/n/e Tægte dag, her til aastædet har ladet stevne og indkalde sine grander her paa Gaarden, Torbiørn Larsøn Holwen og Haaver Heljesøn ibdm:, vidner at anhøre, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Hans Børse, Lisbet Store-Grawen, Anna Traae og Abelone Kollenes, at vidne om gam/m/el Marckeskield, derefter at faae lovlig Marckeskield needsat, og at imodtage Dom i et og alt, samt processens omkostning at svare. foruden de benævnte vidner, er endnu fleere vidner indkaldet, Neml: Thron Hougsnes, Ragna Præstegaarden, og Tollef Holwen. End er til vedermæle indkaldet omligende og anstødende Naboer, saasom Frue Cancellie-Raadinde Alstrup med Laugværde!! sigr: Joachim Nordahl, Ole Larsøn Dahle, Giermun Seim, Berge Nielsøn Traae, Elling ibdm:, og Christopher Jeltnes som Eiere til Kircke-Teigen, vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

de indstevnte vederparter Torbiørn og Haawer Holwen møtte og tilstoed varselen, ligesaa møtte samtlige vidnerne, undtagen Abelone Kollenes, som ved Citanten lod lyse sit forfald, som er at hund er bleven svag og sengeligende. af de til vedermæle indkaldede Naboer møtte ickun Ole Larsøn Dahle, Berge og Elling Traae.

Niels Stephensøn Traae møtte for sin svoger, indstevnte Torbiørn Larsøn Holwen, og sagde, for at vinde tiid og spare omkostning, vedtog hand paa sin svogers vegne, det Marckeskield vorder needsat efter som hands svogers brug nu langt over hævds tiid hart været.

Citanten sagde, det hand af afgangne sal: Miltzou har kiøbt efter skiøde af 4de Octbr: 1752, det hand til agten fremlæger, 18 Mrk: smør og 1 g:skind, som ligger i indstevnte Torbiørn Larsøns brug, naar sam/m/e vorder udskift for!! (fra?) Torbiørn Holwens Eiendom til Citantens Eiendom, er hand fornøyet det Marckeskieldet i det øfrige vorder needsat efter gaml: Kan. benævnte skiøde er saa lydende, Lit: A.

Niels Traae sagde, det kand med vidner bevises, det disse 18 mrk: smør, 1 g:skind fra gam/m/el tiid har været udskift fra hands svogers brug.

Citanten sagde, det hand vel bruger det hand har kiøbt fra Miltzou, men ej saa meget som sam/m/e Eiendom fra gam/m/el tiid har været.

Niels Traa sagde, den/n/e omtvistede jordepart {er d} kaldes Horre-parten, er strax leveret Kiøberen, saaleedes som Torbiørn Holwens Fader Lars Holwen, der havde det til bøxel, hand brugte det, herforuden har Torbiørn Holwen for 10 á 12 aar siden givet Citanten for freed og Rolighed at have, nogle slotter, er Citanten der med fornøyet, er Torbiørn Holwen villig at lade Marckeskield needsætte. hvis icke, vil Comparenten føre sine hævds vidner, thj hand giver intet fra sig af det hand har Rødet og forbedret, fordj Citantens aldrig er bleven Rødet og forbedret.

Citanten lagde i Rette et skiøde af 30de Octbr: 1744, paa andre 18 Mrk: smør, 1 g:skind, med forklaring, det sam/m/e ligeleedes kaldes Horre-parten, saa den/n/e Horre part i alt skal være

1761: 25

1761.

2 Spd: smør, 2 g:skind, eller Rettere efter begge skiøderne, 2 Spd: smør, 1 g:sk:, 1 f:skind og 2 K:skind. dernæst lagde hand i Rette at Kongl: skiøde af 19 Maj 1759, for Kongsparten paa 18 Mrk: smør, ½ b:skind, tilsam/m/en til smør Reduceret 1 Løb 9 mrk: smør, bem:te skiøder er saa lydende, Lit: B. og C. End nu fremlagde hand et skiøde af 28de Octbr: 1743 paa 1 pd: 12 mrk: smør, 1 Løb salt, 1/6 g:sk:, ½ f:sk:, ½ K:skind. bliver saa i alt hands fulde Eiendom 1 Løb 18 mrk: smør, ½ b:sk:, 1 1/6 g:sk:, 1 ½ f:sk:, 2 ½ K:sk:, 1 Løb salt. bemelte skiøde er saa lydende, Lit: D.

Haaver Heljesøn Holwen fremlagde sine adkomster, som er et Kongl: skiøde af 19 Maj 1759 paa 18 mrk: smør, ½ b:skind, og et skiøde af 30de Octbr: 1743 paa 1 pd: 12 mrk: smør, 1/6 g:sk:, ½ f:sk:, ½ K:sk:, 1 Løb salt, tilsam/m/en hands Eiendom 2 pd: 6 mrk: smør, ½ b:sk:, 1/6 g:sk:, ½ f:sk:, ½ K:sk: og 1 Løb salt, bem:te skiøder er saa lydende, Lit: E. og F.

Torbiørn Larsøn Holwen fremlagde sine adkomster, som er Et Kongl: skiøde af 19 Maj 1759 paa 1 pd: 12 mrk: smør, og et skiøde af 15 Martj 1747 paa 1 pd: 21 mrk: smør, 1 b:sk:, 1 f:sk:, 1 K:sk:, herforuden overbøxel til Kirckens gods 9 mrk: smør, 1 f:sk:, bliver saa hands Eiendom 1 Løb 18 mrk: smør, 1 b:sk:, 2 f:sk:, 2 K:skind, bem:te skiøder er saa lydende, Lit: G. og H.

Citanten paastoed sine indstevnte vidner forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Hans Naesøn, boende paa Gaarden Børse, sagde sig gaml: 62 aar, og at være i 4de leed beslægtet med Joseph Holwen, som er Citant. vidnede at være barnefød her paa Gaarden Holwen, og opfosteret her, har og været huusmand her paa Gaarden, indtil for 17 aar siden, da hand fick gaarden Børse i Ulwiig sogn til bøxel. fremdeeles vidnede, at have hørt som en snack, men ej noget med vished, det Horre-parten Eiede i Hofde, men ved ej om det hørte Kongsparten eller Horre parten til, siden Faderen {Lars Holwen og søn/n/en} Torbiørn Swens[øn] og søn/n/en Gunner brugte det til sam/m/en. dise tvende vare døde lenge føren hand, vidnet, fløtte her fra, efter Torbiørn fick Lars Haaversøn Torbiørn Swendsøns huustroe til ægte. den/n/e Lars Haaversøn, som for 9 á 10 aar siden ved døden er afgangen, var Fader til den nu levende Torbiørn Larsøn. efter gamle Torbiørn brugte Gunner og hands søn Ole, Hofde til fællets, men om det tilhørte Kongsparten eller Horreparten, ved vidnet ej. i de gamle dage var og giv!! (kiv) og trætte imel: opsidderne om slaatten Kinne, saa den et aar laae uslaget. hvorleedes jorden har været brugt i dise sidste 20 aar, ved vidnet ej noget om; kand giøre anvisning paa Hofde og Kinne. da gaml: Torbiørn og Gunner, Fader og søn, i gamle dage brugte Gione, som er oven paa Fieldet, ved vidnet ej andet, end de brugte det fællig, ved ej [h]hvem det tilhørte, dog hørte hand aldrig sige det Horre-parten Eiede noget der oppe. {det omtrendt} den tiid vidnet Reiste her fra, brugte Citantens Fader Ole, og unge Torbiørn sin Fader, Gione fællets. {Parter} ligesaa Hofte og Kinne. Niels Traae tilspurte vidnet, om her icke boede en Mand som hede Michel, og brugte Horre parten, den tiid vidnet Reiste her

fra. Resp: hand boede her nogle aar føren vidnet Reiste her fra, og hand brugte den Horre-part som Bønderne Eiede, men den Horre-part som Meltzou Eiede, brugte unge Torbiørn sin Fader. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

Efter nogen samtale, declarerede Parterne forlig saaleedes. 1°: overlader Torbiørn Larsøn af Aasen med Traae byttet, eller Hoften kaldet, 8 allen lige fra bøegierdet og op igienem til og op under Traae byttet. 2°: paa Gionen bruges saaleedes som det tilforn har været brugt fællig Næver flæckning og græsgang, og slaatte saaleedes at Joseph og Haawer slaar for 9 mrk: jord meere end Torbiørn Larsøn. 3°: afgiften af huusmands platset Trældahlen, der tager Joseph og Haawer for 9 mrk: jord meere end Torbiørn Larsøn. 4°: steenes jorden inden og uden gierdes saaleedes som Parterne til den/n/e dag haver brugt, og der om lovede at giøre anvisning til Marckeskieldets needsettelse.

her med tog den/n/e dag ende. og Parterne efter forlangende deres breve tilbage leveret.

Dend 22de Septbr: blev den/n/e foretning atter foretaget,

da Rettens Middel, i følge begge Parter, forføyede dem til hiem/m/e Marken, for der imel: ager og bøe at needsette Marckeskieldet, efter den anvisning Parterne har lovet at giøre.

Paa Stoer ageren Eier Torbiørn Larsøn det som kaldes Solsaa, og er indhægnet med 5 skiel-

1761: 25b

1761

Steene og 2de glopper fra Joseph Olsøn[s] bøe og ager.

Torbiørn Larsøn sit Selje forskaat er indhægnet med 5 skieldsteene og 5 glopper, fra Joseph og Haaver ager og bøe.

Røyse forskaadet indhægnet med 5 skielsteene fra Haaver bøe og ager.

Øren paa Stoer ageren er adskild fra Haaver med 2 skielsteene, og fra Joseph med 2de skielsteene, ligesaa Torbiørn tilhørende.

bem:te skielsteene viser i lige linie efter hinanden op igienem bøen til 3 glopper og 5 skielsteene som viser i en linie op i en Kors under støels veien, sam/m/e viser til en L glopper!! som viser op til bøegierdet udj en gloppe og en skielsteen, inden og oven for disse Mercker Eier Joseph bøen, uden og Neden for Eier Torbiørn Larsøn.

oven for huusene, udj en stoer jordfast steen hugget En Kors som viser op i lige linie udj tvende efter hin anden i jordfaste steene huggede glopper, inden for dise Mercker Eier Torbiørn Larsøn, og uden for Joseph.

Brickageren, som Torbiørn Eier, er fra Josephs bøe indhægnet med 4re skielsteene.

ved Traae Mercke gierdet Eier Torbiørn En Teig kaldes Kinnen, er indhægnet fra Josephs bøe med 3de glopper og 2de skielsteene.

Langageren, Torbiørn tilhørende, er indhægnet fra Josephs bøe med 9 skieldsteene, 5 glopper og 2de vinckel glopper, den ene staaende i en skielsteen.

Hestespreng ageren, Torbiørn tilhørende, er indhægnet med 5 skielsteene og en gloppe.

Sameie ageren, Torbiørn tilhørende, er indhægnet med 4 skielsteene fra Josephs ager og bøe.

imel: Torbiørn og Haawer gaar byttet af en Kors udj en stoer steen oven for Tollef sin stue, sam/m/e viser need under stuen i en Kors udj en stor steen, den/n/e viser need uj tvende efter hin anden huggede glopper, dend sidste viser need til Torbiørns løenov, følger saa brøstet af løen indtil en gloppe udj en jordfast steen udj Thuunet. To[r]biørn Eier Norden og Westen for dise Mercker, og Haawer Eier paa den side til Thuun-garen.

imel: Torbiørn og Joseph af den sidst benævnte gloppe i Thuunet, gaar byttet tvers under Haawer sit smale fios og til en vinckel gloppe, sam/m/e viser op ad til en skielssteen og en gloppe, der atter viser op til en vinckel gloppe, der viser tvers for backen til en skielsteen, som er ende Mercke. Torbiørn Eier paa den Sør og Westre side af dise Mercker, og Joseph Eier indtil Thuun garen.

imel: Torbiørn og Haawer, i skreen ved vandet, blev needsat en skielsteen som viser op i 8te efter hin anden huggede glopper, den sidste viser op til en Kors udj en stoer steen under bøegierdet. Torbiørn Eier paa den Nordre side af dise Mercker, og Joseph med Haawer eier paa den Sør siide.

imel: Torbiørn og Haawer, i Spandsteenen ved vandet, er hugget en Kors, sam/m/e viser op i en gloppe og en skielsteen, sam/m/e viser op i Ly-steenen, hvor udj er hugget en gloppe, den/n/e viser tvers over steenen til en Kors i sam/m/e steen, der atter viser indtil Ly-steens huulene, der udj en steen hugget en vinckel gloppe, der atter viser op efter i tvende skielsteene og tvende glopper, den sidste er ved Pibehytten og atter viser op i Rauen udj Berget. Torbiørn Eier paa den Sør side af dise Mercker, og Haawer paa den Nordre siide.

imel: Torbiørn og Joseph, oven paa Selje forskaatet, er udj en steen hugget en vinckel, der viser op til en Kors udj en stoer steen, sam/m/e viser op til en skielsteen med en vinckel udj, som viser op til en skielsteen, som er ende Mercket. Torbiørn Eier paa den Nordre, og Joseph paa den Sør side af dise Mercker.

imel: Joseph og {over} Haawer, i Slette Reenen needen ved vandet, er hugget udj en steen en gloppe som viser op udj en skielsteen og 4re efter hin anden huggede glopper, den sidste er udj Seljeskaarham/m/er, som viser op i berget. Joseph Eier paa den Nordre, og Haawer paa den Sør side af dise Mercker.

imel: Joseph og Haawer, i Kalhawen, i store Kalhavsteenen er hugget en gloppe, gaar saa byttet efter garen op til en stoer uhr som er ende Mercket. Joseph Eier slaaten paa den Nordre, og Haawer paa den Sør siden, Men Haawer Eier skoven over alt i Kalhaven.

imel: Joseph og Haawer, i Tiosene Nest nere, er udj en steen hugget en gloppe, som viser hiem efter til en stoer steen, hvor udj blev hugget en vickel, sam/m/e viser op til tvende efter hin anden [staaende] skielsteene og en gloppe, den sidste skielsteen viser tvers over til en skielsteen, som er ende Mercke.

1761: 26

1761

Joseph Eier paa den Sør, og Haawer paa den Nor side af dise Mercker.

i Holmen, ved veien, i en steen hugget en gloppe, som viser op til 4re efter hin anden skielsteene, den sidste viser op til skreen. Joseph Eier paa den Nordre, og Haawer paa den Sør side af dise Mercker.

i Wichings Teigen, fra Torbiørns byttet hiem efter til en Kors i en steen, som viser i tvende efter hin anden needsatte skielsteene, den sidste viser over bæcken til en skielsteen, der viser hiem efter til en vinckel gloppe, der atter viser op igienem Knuds-Teigen i tvende skielsteene og en gloppe og tvende vinckel glopper i veien, den sidste viser efter veien op til bæcken, siden bytter bæcken op til bøegierdet. Joseph Eier Neden og hiem/m/e for dise Mercker, og Haawer oven og inden for

Paa Øren, i ager Reenen, fra en skielsteen med en gloppe udj, der viser under ager Reenen i tvende skielsteene, den sidste viser op med ageren til en anden skielsteen som viser tvers over veien til bæcken. Joseph Eier ageren uden for dise Mercker, og Haawer bøen.

ved Traae Merckes gar haver Joseph Et støcke bøe under veien, der er indhægnet med 6 skielsteene, En gloppe, En C gloppe og 4re vinckel glopper, hvor af de trende er udj skielsteenene.

under Horre forskotet, need ved vandet, er udj en steen hugget en Kors, som viser op til ager Reenen udj en skielsteen, der viser op over ageren til En Kors, som viser op til en vinckel, der atter viser op til en skielsteen, der fra op til en C gloppe som viser op til en skielsteen med en gloppe udj, der fra op til en vinckel gloppe, der fra til en Kors, der viser indtil Traae Merckes gierde. Haawer Eier ager og bøe paa den Sør side af dise Mercker, og Joseph paa den Nor siden.

under Stoer ageren er byttet mellem Joseph og Haawer, En Kors i fiæren, som viser op til ageren. Joseph Eier indtil Selje forskot, agerrenen, hvor der staar i ager Reenen \en/ skielsteen med en vinckel udj, og Haawer Eier til et Kors i ager Reenen under Storebotnen. siden Eier Torbiørn ager Reenen ud til en skielsteen med en gloppe udj ved Øren.

Ageren Botnen er skift, i ager Reenen en skielsteen som viser op i giennem ageren til en steen oven for ageren, med en T gloppe udj, Joseph Eier paa den Sør siden, og Haawer paa den Nordre.

i sam/m/e ager, i ager Reenen en skielsteen som viser op over ager[en] i en steen med en T gloppe, Joseph Eier paa den Nordre, og Haawer paa den Sør siiden.

Et lidet bøestøcke oven for den/n/e Haawers ager, er indhægnet saaleedes, fra sidst bem:te T gloppe i en anden gloppe, der fra i en skielsteen, sam/m/e viser i tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste viser til en vinckel gloppe, sam/m/e viser atter i en gloppe, som viser need til en vinckel gloppe ved ageren, der atter viser tilbage need ageren til en skielsteen staaende i ager byttet mellem Haawer og Torbiørn.

Uren, som formeedelst skreer ej kand needsettes Marckeskield, den kaldes ellers Stranden, er saaleedes Parterne imel: skift: at de herefterdags som forhen, En hver skal bruge sin part upaaAncket, som de forhen brugt haver.

her nest blev den/n/e dag til ende bragt.

Dend 23de Septbr: blev den/n/e {sag} \foretning/ atter foretaget, da blev imel: Parterne Marckeskield needsat i udmarcken som følger:

Paa inste Heierne Eier Torbiørn Larsøn En Teig kaldet Rote-Teig, som er paa de tvende kanter, fra Joseph og Haaver Eiendom, med 6 Marckeskiel indhægnet, Neml: 3 gamle skielsteene, Et Kors, En gloppe og En vinckel gloppe. paa de andre tvende kanter, anstøder Mercket mod Kircketeigen og Lille Grawens samt Traae Mercker.

Ols-støls-lien, Torbiørn Larsøn tilhørende, er af begge Parterne os anvist i en line trende lovlige gamle skielsteene, som viser op igienem lien til Liesetberget, hvor Torbiørn og Haawer haver slaater, hvor der i en stoer jordfast steen blev hugget En gloppe, som viser i sam/m/e linie op i høyeste Bierget. Torbiørn Eier Westen for dise Mercker, og Haawer Eier Østen for.

Paa hiem/m/este Heierne er Torbiørn sin Teig med tvende gamle skielsteene, og en Nye gloppe indhægnet fra Joseph og Haawer under støls veien. og oven for veien viser gloppen op til Haastige bækken paa Østre siden, til det kom op i slaatten eller skaarene, siden skiller bæcken Mercket imel: Torbiørn og Haaver. Torbiørn Eier paa Østre side af disse Mercker, og Haaver paa Westre.

Torbiørns Heieteig, eller sam/m/e teig paa Østre siden, er fra Joseph udskift, med tvende

1761: 26b

gamle skielsteen[e[] og en Ny gloppe hugget i et skarv, der fra i lige linie op i Bierget.

Paa indste Heiene ved Traa byttet er needsat en skielsteen som viser op oven for veien i en Kors, der fra i sam/m/e linie udj en stor jordfast steen hugget en gloppe, som viser op under Urene, paa den Østre side af dise Mercker Eier Haaver, og Joseph paa den Westre side.

Noget lenger hiem/m/e paa Heierne ved Traa byttet, i en stor jordfast steen er hugget en Kors, som viser op under veien i en jordfast steen, der hugget en gloppe som viser efter veien til tver Elven, der udj en steen hugget En gloppe som viser efter bæcken i en anden gloppe, der viser til Traae byttet, inden dise Mercker Eier Joseph furreskoven, og Haawer det øvrige.

Fra Torbiørn Larsøns bytte paa Heiene, gaar byttet efter veien til Tweten, paa øvre siden af veien Eier Joseph løvskoven, og Haawer under veien.

Slaaten i Bierget bruges efter gam/m/el brug.

I Fæe haven blev udj en linie efter hin anden hugget 6 Nye glopper, som viser fra Tweiten og need til bøe gierdet, Synden for dise Mercker Eier Torbiørn Larsøn, og Norden for Eier til fællig Joseph og Haawer.
De 8te allen Joseph bekom med forening fra Torbiørns have, er fraskild ved Traae byttet med 4re Mercker, neml: En skielsteen og trende glopper, hvor da den sidste gloppe viser op til Traa byttet.
For saavit som Thuunnet nu ei er steenet, forbliver det med Thuun gaarden og huusetompter, som fra gam/m/el tiid været haver.
imel: Kircketeigen og Joseph samt Haawer Eiendom blev følgende Marckeskiel needsat: Neml: fra {M} Breimyr skieret i en gl: Kors udj West i lige linie til 15 efter hinanden Needsatte Mercker, neml: 8te glopper, 5 Kors og tvende skieldsteene, det sidste Mercke er Et Kors udj en biergnolde ved Elven hos støls-feten, og viser op eller hiem i Kirckesteenen, men Feten bliver til bulæger, som den fra gaml: tiid har været indtil Elven.
Som intet videre var at foretage, bliver følgende beregning at giøre: Sorenskriverens fløtning haver Citanten skaffet, diet penge for en Reise dag 4 mrk:, tvende dages foretning 4 rd:, Laug Retten per Mand 4 mrk: 8 s:, er 6 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsammen Rettens løn 11 rd: 4 mrk: Citanten paastoed sine udlagde Reede penge 15 mrk: 8 s:, tilsam/m/en den/n/e foretnings omkostninger 14 rd: 1 mrk: 8 s: her om Parterne forenede sig pro Qwota at betale, naar vorder Observeret det {haver} Haawer for En treedie deel vorder fritagen. som da saaleedes bliver at svare. Joseph 6 rd: 5 mrk: 6 s:, hvor udj gotgiøres ham de 15 mrk: 8 s: Torbiørn betaler 5 rd: 1 mrk: 1 s: Haawer 2 rd: 1 mrk: 1 s: og saaleedes sluttet den/n/e foretning.

Dend 24de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden øvre Seim, beligende i Grawens Præstegield og Kirckesogn udj Hardanger, og Sorterende under Lysse-Closter Jurisdiction, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Siur Engelsøn Ringøen, Ole Simonsøn ibdm:, Ole Olwersøn Utne, Gutorm Gun/n/ersøn ibdm:, Thron Aamunsøn Diønne, Isaak To[s]tensøn ibdm:, Hans Heljesøn Røen, Endre Nielsøn Ernes, nærværende Closterets Bøygde Lensmand Siur Aamunsøn Ringøen.
hvor[da] for Retten fremstoed Niels Stephensøn Traae for hands svoger Haawer Larsøn øvre Seim, og gav tilkiende, det bem:te hands svoger har ved skriftl: stevning af 29de Aug: sidstleeden her til aastædet, til den/n/e Tægtedag, ladet stevne og indkalde sin grande Brynild Larsøn øvre Seim med søn Ole Brynildsøn, vidner at anhøre, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, betræffende adskillige fornermelser paa Ager, bøe, udslotter, skov og Marck, der om Dom at imodtage til undgieldelse med processens Erstaning, samt videre efter stevningens indhold, den hand i Retten lagde, og vil fornem/m/e om de indstevnte møder. stevningen er saa lydende.
De indstevnte Brynild Seim med søn Ole Brynildsøn møtte og tilstoed den oplæste stevning at være dem lovl: forkyndt.
de indstevnte vidner møtte alle, dem Citanten paastoed Eedelig forhørt. Eedens forklaring

1761: 27

1761

blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Iwer Nielsøn, boende paa gaarden Moe, sagde sig gaml: 45 aar, er i 2det og 3de leed beslægtet med indstevnte Brynild Seim, vidnede. Citanten fremsatte følgende Qwæstioner: 1°: om vidnet icke var med 1756, da jorden blev udsteenet og Marckeskield sat, paa Haawer Larsøns veigne, paa udslotten Jonen, da den blev steenet, om hand da icke havde ordre af Citanten, at det skulle steenes efter slaatte bytte, og icke efter skove bytte. Resp:

hand var med, men havde ingen ordre hvorleedes det skulde steenes, men Niels Hougen, som var med paa Brynilds vegne, sagde at det skulde steenes efter skove bytte, og saaleedes blev det byttet. men vidnet var ubekiendt om den/n/e ordre. 2°: om vidnet kand giøre anvisning paa slaatte byttet, saaleedes som det forhen var. Resp: icke saa gandske Næt, men vel omtrendt, siden det er 25 aar siden hand var der. Parterne havde ej noget at spørge vidnet videre.

2det vidne, Niels Jønsøn!! (Jonsøn), er boend[e] paa gaarden Hougen, sagde sig gam/m/el 39 aar, er Brynild Seim sin søster-søn. Citanten begierede sam/m/e qwæstioner til dette vidne fremsat, som til første vidne er anført. 1°: qw: Rep: hand var med paa Brynilds vegne, og havde ordre af ham, at det skulde steenes efter skove bytte, og saaleedes blev det steenet. 2°: qw: Resp: ja, nogenlunde, dog icke saa aldeeles Næt. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet.

3de vidne, Ole Hansøn, tienende hos Poul Spilden, sagde sig gam/m/el 34 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret. Citanten tilspurte vidnet, at som hand har tiendt hos begge Parter, om hand da kand giøre anvisning, hvorleedes slaaten som al jorden forhen har været brugt. Resp: ja, nogenlunde. Parterne havde ej videre at spørge vidnet.

4de vidne, Hans Pedersøn, boende paa Nedr: Seim, sagde sig gaml: 43 aar, er noget beslægtet med Citanten, men ved ej hvor nær, om det er i 3de eller 4de leed. Citanten sagde, at dette vidne og Snare Saaqwitne, har for ham været beskickelse Mænd til indstevnte Brynild Seim, begierede der for, de under Eed maatte forklare deres foretning. vidnet aflagde Eeden og forklarede, at i den/n/e vaar var hand paa [for]langende af Haawer, med ham beskickelse vis hos Brynild Seim, da tilspurte Haawer sin grande Brynild, hvad hand skulde faae for det hand havde \taget fra ham/ {mist} paa Jonen, og om bruget skulde gaae efter forliget eller efter Marckesteenene. da svarede Brynild, det Haawer skulde faae igien paa Løvmyrene og i Kløwe-backen: der til Haawer svarede, hand var ej fornøyet dermed. der til Brynild svarede, hand {hold begge Teigene lige gode} vilde holde sig efter befalningen og Marckesteenene. Citanten tilspurte vidnet, om hand icke sam/m/e gang tilspurte Brynild, om \hand/ allesteds vilde holde sig steenings brevet efterrettelig, saa vilde hand være fornøyet, og hvad Brynild svarede. Resp: ja, det er saa, og Brynild svarede ja. videre er ej passeret.

5te vidne, og andet beskickelse vidne, Snare Arnesøn, boende paa Saaqwitne, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med nest foregaaende vidne.

6de vidne, Elling Wichlichsøn, boende paa gaarden Traae, sagde sig gam/m/el 36 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret. Citanten forestillede, at dette vidne samt Knud Store Grawen har været besigtelse vidner, over noget høe som er slaget i den/n/e som/m/er paa Jonen, begierede, det de under Eed maatte forklare den/n/e deres foretning. vidnet aflagde Eeden og forklarede, efter Haawer Seims forlangende var hand og Knud Store Grawen paa Jonen for at besigtige det høe som var slaget paa Jonen, og befantes høe i 8te hæsker, foruden det som var indlagt i Haawers løe, i alt anseet for 4 læs á 4 mrk:, og sagde Haawer det Brynild havde slaget det, og hæsket, samt indlagt i Haawers løe det som var indlagt. forklarede videre, det de, føren de gick op paa Jonen, tilspurte Brynild om hand vilde følge med der op: svarede hand Nej, hand var icke Ret frisk. ellers tilstoed hand, det hand havde slaget det høe eller græs.

7de vidne, eller andet besigtelse vidne, Knud Ellingsøn, boende paa Store Grawen, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med nest foregaaende vidne.

Parterne declarerede forlig saaleedes: Paa Jonne!! (Jonen) beholder Brynild det høe hand i aar har slaget med løe og slaatter til Marckeskieldene

1761: 27b

som de nu staar. der imod Nyder Haawer Larsøn sin vederlag Løvnyrene med der paa staaende løe, tillige Holmene og Feten paa stølen. 2°: vedkom/m/er Haawer de Nye lende agere paa Schejet nu til sit brug, og En Reene udlagt i brækken i Bruusedahlen, og der imod faar Brynild til vederlag, det støcke bøe paa Schejet som før blev udmaalet. 3°: bliver det i Et og alt med skoven og slaatten som steenings brevet af 24 Septbr: 1756 forklarer.

4de: Fra Revham/m/ers vinckelgloppe til Røyse flæchets øverste Marckesteen, der under Eier Brynild Bøen, og Haawer skoven.

Femte, Fra Geite Teigens øverste Mercke og need til Haawers humle gar, der udj en stoer steen er en Kors, oven for dise Mercker op under Urene Eier Haawer bøen, og Brynild skoven.

6de: i Slaatte skaarene Eier Haawer bøen og Brynild skoven.

7de: vedtog Parterne at lade Needsette Marckeskield paa de stæder som ej dend 24de Septbr: 1756 er vorden Needsat, og der om lovede at giøre anvisning.

hernæst forføyede vi os, i følge begge Parter, til hiem/m/e Marcken, for at Needsette Marckeskiel paa de stæder Parterne anviser os.

ved Hougesunds-bæcken needsat en skielsteen som viser efter Borge veien til en anden skielsteen, der fra til en gam/m/el skielsteen, hvor udj blev hugget en vinckel gloppe, ved dise Mercker er Haawer sin ager og bøe indhægnet fra Brynilds Bøe.

Haawer Larsøns Nøstflaateteig og Myr, alt fra Allemands veien og til Scheje-lee, og der fra op til Urene, er indhægnet med 6 Marcke skiel, Neml: 3 skielsteene, En gloppe, og En vinckel gloppe, I den/n/e Teig Eier Brynild skoven.

I Meehaven er Haawer adskilt fra sameie eller fællets have med 6 Markeskield, neml: 4 skielsteene og 2de glopper, Nere ved Elven Eier Haawer paa Nordre side af dise Mercker, paa Sør siden bliver det som fællets. og op under Scheie-leet eier Brynild paa Nord side af dise Mercker, og paa Sør siden bliver det som fællets.

I Krogenes-ager-Reenen nedsat tvende skielsteene, og i den sidste hugget en gloppe, dise Mercker adskiller Haawer sin ager fra Brynilds bøe.

i Nimedahlen, i en gaml: skielsteen hugget en gloppe som viser efter ager Reenen til Nedr: Seims byttet, Haawer Eier ageren og Brynild eier bøen.

I Stoer ager-Reenen, i en gl: skielsteen hugget en gloppe, og siden needsat efter Reenen 3de skielsteene, og ved Nedr: Seims byttet i en jordfast steen hugget en gloppe, ageren Eier Brynild {og} alt til Allemands veien, tillige med de smaae bøe flæcker paa Nedre siden af veien, og bøen under dise Mercker Eier Haawer Larsøn.

Bransdahls agere og Myr, fra Nedr: Seims byttet og til Allemands veien Eier Haawer Larsøn.

her med den/n/e dag blev til ende bragt.

Den 25de Septbr: er følgende passeret.

ved hiem/m/e løen Needsat En skielsteen som viser efter Allemands veien Need i en jordfast steen, der hugget en gloppe som skiller Brynilds ager fra Haawer[s] bøe.

Needen for løen er hugget en gloppe udj en jordfast steen, sam/m/e viser Need til ageren i en skielsteen, der fra op i den anden skielsteen ved ageren, der fra i en gam/m/el skielsteen. Needen for dise mercker Eier Brynild bøen, og oven for Eier Haawer.

ved Røysseflæck er needsat 6 skielsteene og 2de glopper i jordfaste steene, som skiller Brynilds ager fra Haawer[s] Bøe.

Rygs-ageren er indhægnet med 8te skielsteen og 5 glopper, som skiller den/n/e Brynilds ager fra Haawers bøe.

Madstue ageren er indhægnet med 3de glopper og En skielsteen, som skiller den/n/e Haawers ager fra Brynilds bøe.

Øverste Forskottet er indhægnet med 2de skielsteene og 3 glopper, er Haawer tilhørende ageren, og Brynild bøen.
Brynilds øverste Forskot i sam/m/e ager er indhægnet med 3 skielsteene, og skiller den fra Haawers bøe, {og} den fierde skielsteen viser ind i en gaml: skielsteen, {sam/m/e} som skiller bøen.
ved Stor houg

1761: 28

1761

Teigen er hugget en gloppe som viser need til Allemands veien, som adskiller bøen.
Hestespreng ageren, Brynild tilhørende, er indhægnet med 3 skielsteene fra Haawers bøe.
Spands-Teigen Eier Haawer, og er indhægnet med 3 skielsteene som viser efter bæcken, og den sidste steen viser til Saaqwitne byttet.
I braadet af Bruu Teigen er hugget en gloppe i en steen som viser op til en gaml: skielsteen som viser efter Elven i en gloppe q <q som viser need til stoer Elven>, sam/m/e skiller Haawer fra Brynilds bøe.
i Qværn huus braadet, i en gl: vinckel gloppe udj en skielsteen, sam/m/e viser need i Elven, der hugget En vinckel gloppe som viser op efter Elven til en Kors {under}. Brynild Eier paa den Østre side af dise Mercker, og Haawer paa den Westre side. {Men} Qværn huus holmen Eier Brynild.
I sam/m/e Qværn huus braad, i en gam/m/el skielsteen hugget en vinckel gloppe som viser i en gaml: skielsteen op efter Elven i en anden vinckel gloppe, sam/m/e viser til Spilde byttet. Brynild Eier paa den Nordre side af dise Mercker, og Haawer paa den Østre.
I Slaatte skaarene er hugget en vinckel gloppe som viser Nord til Elven, sam/m/e vise[r] og Need til en gam/m/el Kors, Haawer Eier paa den Nordre side af dise Mercker, og Brynild paa den Sør side.
I udmarcken paa stølen Eier Haawer alle holmene og Feten samt udmarcken, som er med 4re glopper, der viser efter garen og en skielsteen og en L gloppe, adskilt fra Brynilds slaatte-Træe.
{Efter at dend steenings foretning af 24de Septbr: 1756 var sluttet,}
Som intet videre var at forette, bliver følgende beregning at giøre, saasom Sorenskriverens skyds frem og tilbage forskaffer Citanten, diet penge for en Reise dag 4 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand 48 skil:, er 4 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 8 rd: 4 mrk: Citanten herforuden paastoed for sine udlagde, saasom Sorenskriverens fløtning, Mends opnævnelse, stevningens forkyndelse, Dom og brev penge, samt Rettens og de mange vidners underholdning, i alt 18 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 26 rd: 4 mrk:, hvor for hand paastoed Dom, siden hand til sag[en]s anlæg var nødsaget. her om Parterne blev forEnet, det Citanten svarer En fierde part, som er 6 rd: 4 mrk:, og Brynild Larsøn trefierde parter, som er 20 rd:, dem hand lovede om tre ugger til Citanten at betale.
Da blev saaleedes for Ret Dømt og

Afsagt.

Den steenings foretning af 24de Septbr: 1756, som {nu} og den/n/e der nu forettet er, bør i alle dends ord, puncter og Clausuler, at være og blive En fuldkom/m/en Rettesnor imellem Parterne. og den som noget imod disse Marckeskiel og deres foretninger bryder eller handler, bør, foruden den straf som Loven byder, strax at betale til Præstegieldets fattig Lægds Cassa 20 rd:, som Sogne Præsten, uden videre Dom, hos den som skyldig befindes, ved Lensmand og Mænd maae lade udpante.

Dend 30de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Nedr: Berwen, beligende i Kingtserviig Præstegield, Ullenswangs kk: sogn udj Hardanger, med Efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Knud Mochestad, Christopher Langesetter, Lars Swartvedt, Torgier Alsager, Jacob Reisetter, Haagen Olsøn Espe, Lars Aamunsøn Diønne, og Haawer Larsøn Lote, nærværende Bøygde Lensmanden Jon Torgielsøn Hougse.

hvorda for Retten fremstoed beboerne her paa Gaarden, Peder Iwersøn Berwen og Ole Isaaksøn Berwen, og gav tilkiende, det de med Muntlig varsel til den/n/e tægtedag her til aastædet har ladet stevne og indkalde deres Naboer, saasom {paa øvre Berwen} her paa Nedr: Berwen, Ole Olsøn og Ole Henrichsøn, samt paa øvre Berwen, Mathias Holgiersøn, Siur Ølwersøn, Helje Olsøn, Peder Christensøn, Niels Ellingsøn og Jon Aamunsøn, Iwer Siursøn, Ole Erichsøn, Ole Swensøn og Ole Torbiørnsøn, til lovlig Marckeskield[s] needsettelse, hvor det maatte fattes, samt at blive tilDømt til Markeskields gierde, en hver efter sit brugs skyld, at paasætte, paa det Citanterne kand kom/m/e til at Røde og forbedre deres jord, og at giøre dem sam/m/e saa tienlig som best og lovlig skee kand. og Endelig, de samtlig indstevnte, siden de har været modvillig til gierdets paasettelse, at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

de samtlig indstevnte Naboer paa Nedr: og øvre Berwen møtte alle og vedtog lovlig varsel.

de 2de Nedr: Berwens beboere, som og de indstevnte øvre Berwens beboere, protesterede imod Merckes gierde paasettelse, men paastoed det beite skulde blive til fælles som det har været.

Citanterne svarede, saalenge det fælletsskab i hiem/m/e Marcken er, kand de ej Røde og forbedre deres Eiendom, og føre dem den til tienlig nøtte til landes forbedring, der for paastoed de Dom til Merckes gierdes paasettelse. hvad sig øvre Berwen angaar, da har der været gar i gamle dage, som endnu er øyensiunlig at see, der for paastaaes den atter opsat og fælletsskab ophævet. angaaende de tvende indstevnte Naboer [h]er paa Nedr: Berwen, da fremlæger

1761: 28b

1761.

Citanterne til actens følge, En Extract af Hardanger Justitz-Protoc: til beviis, det deres Eiendom fra de tvende deres Naboer, ved lovl: Markeskiel, {at} er skift dend 22de Aug: 1757 og efterfølgende dage. Efter dette Marckeskiel Citanterne paastaar Dom til Merckes gierde paasettelse, paa det {hand} \de/ i {sin} \deres/ fæe have kand Røde og forbedre {sin} \deres/ Eiendom.

Parterne paa begge siider declarerede om Markeskields needsettelse, hvor det fantes, at være gandske enige, og der om ingen tvist haver, begierede det Retten vilde needsette Marckeskieldet efter den anvisning de lover at giøre. End declarerede samtlig øvre Berwens beboere, det de ingen Dom vil have om Merckes gierdes paasettelse, men er villig til sam/m/e igien at paasettet!! alt heelt op mod fieldet, ej alleene saavit som gierdet tilforn har staaet, men heelt op igienem til fieldet saavit gierde for Fæe haven kand staae, saa de fra Nedr: Berwen aldeeles vorder skildt. dend af Citanterne fremlagde Extractum Protocollii er saa lydende.

Rettens Personer vedtog, i følge af begge Parter, strax at forføye dem i Marcken for at Needsette Marckeskield imel: øvre og Nedr: Berwen.

paa Bøen, i Førre gields braadet, er needsat en skielsteen som viser beent op til en vinckel gloppe, der atter viser braadet ud til trende efter hinanden huggede Kors, den sidste Kors viser ud i en vinckel gloppe, sam/m/e viser ud i en gloppe, som viser ud i en Kors og saa ud i en skielsteen, der atter viser ud til i tvende efter hin anden huggede Kors, den sidste Kors er ende Mercke. øvre Berven ejer oven for disse Mercker, og Nedr: Berwen eier neden for.

Paa Twet braadet hugget En Kors som [viser] op og ud i trende efter hinanden needsatte skielsteene, der viser ud i en Kors, sam/m/e viser atter ud til en skielsteen, som er ende mercke, øvre Berwen eier oven for dise Mercker, og Nedre Berven under dem.
saaleedes er øvre og Nedr: Berwen her hiem/m/e paa bøen adskilde.
I udmarcken eller støls Marcken, oven paa Bierget, Own kaldet, udj et skarv hugget en vinckel gloppe som viser op efter, atter i et skarv hugget en Kors, sam/m/e viser op i anden Kors, der fra op i en skielsteen, som viser op i Orre-steen, der hugget en Kors, sam/m/e viser op paa Biørnstøel, der needsat en skielsteen, sam/m/e viser op i Stegesteen, der paa nedre siden hugget en Kors som viser op til Stolpen, der hugget en Kors som viser op oven for Smør kiøn i Ege braadet ved Nedr: Berwens støels Eiendom Needsat En skielsteen, som er ende Mercket.
Efter dise og forige Mercker Parterne vedtog at paasette Merckes gierde, en hver efter sin andeel hvor om de vilde foreenes.
Imellem Citanterne og de tvende indstevnte Mænd paa Nedr: Berwen blev først paa bøen needsat Marckeskiel imel: Kiering ageren og Stoer ageren oven for Røysen er needsat efter hin anden tvende skielsteene, som viser op i et lidet berg, der hugget en Kors, som viser op i tvende efter hin anden Needsatte skielsteene, i den øverste skielsteen hugget En vinckel gloppe, steenen visser op og need, men gloppen viser need og ind, og bliver ende mercke, Peder Iwersøn Eier inden for disse Mercker, og Ole Olsøn med Ole Henrichsøn uden for.
Mit under Peder Iwersøn sit Twete skaar, i et berg hugget En Kors, som viser ind efter gar og Berg, til en stoer steen imod Elven, der udi hugget en Kors, som er ende Mercket, oven for disse Mercker Eier Peder Iwersøn alt, men needen under Eier Ole Olsøn og Ole Henrichsøn skov og alt.
I udmarken paa den yttre side af Tvergar leedet, udj en jordfast steen hugget en Kors som viser op i en skielsteen som viser op i tvende efter hin anden huggede Kors og en skielsteen, sam/m/e viser op i et lidet vae, {paa} der fra paa den Needre siide af veien i et skarv hugget en Kors som viser efter Støls veien op efter, oven ved et gaml: Ilag udj en jordfast steen hugget en Kors, som viser atter efter bem:te stølsvei op til det øver[ste] støls ilag udj et skarv, der hugget en vinkel gloppe som viser tvers ind over efter Bierget udj en bergnov, der hugget en Kors, sam/m/e viser ind efter Bierget udj en vinckel gloppe som er hugget i øvre Berwens Mercke. {saaleedes er da Citanterne med forige steening adskild fra de tvende indstevnte Nedr: Berwens Mænd.} uden og oven for disse Mercker Eier Peder Iwersøn, inden og under Eier Ole Olsøn og Ole Henrichsøn.

1761: 29

1761.

End videre imel: Nedr: Berwens Mændene, uden for Røyte dam/m/en Nere ved søen hugget en Kors udj en stoer steen, som viser op i den anden Kors hugget paa det første berg, Peder Iwersøn Eier inden for dise Mercker, og Ole Olsøn med Ole Henrichsøn uden for.
i Røste steenen Needen ved søen er hugget en Kors som viser op i 7 efter hinanden huggede Kors, den sidste og øverste Kors er hugget i et berg neden og uden for Able skaaret, sam/m/e viser beent op i Hofdehelle, som er ende Mercke paa dette stæd, uden for dise Merker eier Peder Iwersøn, og inden for Ole Olesøn og Ole Henrichsøn, men fæe beitet har været fellig.
Nu er da saaleedes de tvende Citanter, tillige med forige Marckeskiel adskild fra Ole Olsøn og Ole Henrichsøn. hvor med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 1ste Octbr: blev den/n/e sag atter foretagen, da Citanterne Urgerede paa Dom om Merckesgar paasettelse og sagens omkostninger, paa det de kand Rydde og forbedre deres Eiendom.

Efter nogen samtalle blev Parterne saaleedes forEenede: 1°: det huusmands platz ved søen, hvor Friderich SkoeMager boer, haver Ole Isaaksøn og Peder Iwersøn ladet anlægge paa deres Egen Eiendom, hvor fore de og selv beholder den aarlig afgift. hvor imod Ole Olsøn og Ole Henrichsøn paa deres egen Eiendom anlæger Et huusmands plads hvor de vil og kand, og selv oppebær afgiften eller grunde leien. 2°: Neden ved Elven skal af Parterne opsettes en vaagegar for smalen, at de ej i Elven skal kom/m/e til skade. 3°: Ingen maae sette fleere Creature i haven om som/m/eren end hand om Vinteren føder, uden det skeer med fællets samtycke. 4°: dise 4re Eiere og beboere at foreenes om, det i haven vorder opsat en gar for fælles gielfanger og øger, at de kand være adskild fra Nødsbesterne. i det øvrige bliver beitet fælles for dise 4 Naboer som det forhen været haver. dette forlig de med hænders Reckelse for Retten bekræftede.

Som intet videre var at foretage, bliver følgende beregning at giøre, saasom Sorenskriverens skyds til og fra Aastædet har Citanterne skaffet og skaffer, diet penge for en Reise dag 4 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand 48 s:, er 4 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 8 rd: 4 mrk: Citanterne paastoed for deres udlagde penge, saasom Mends opnævnelse, Sorenskriverens skyds, stevnings penge, Dom og brev penge, Rettens underholdning i 2de dage, foruden Rettens løn, i minste maade 10 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings omkostninger 18 rd: 4 mrk: her om øvre Berwens Mændene ej vilde foreenes, thj en vilde det omkostningerne skulde lignes efter hver Mands brug i jord, en anden vilde det icke, altsaa blev saaleedes for Ret Dømt og

Afsagt.

Dend steenings foretning som dend 22 Aug: og efterfølgende dage 1757, samt det Marckeskield, som efter Parternes forlangende, i gaar da af Retten er Needsat, som og det forlig inden Retten frivillig er giort, bør være og blive de vedkom/m/ende En fuldkom/m/en Rettesnor, der i alle ord, puncter og Clausuler ubrødelig bør holdes og følges, under 10 rd: Mulct til dette Præstegields fattig lægds Cassa, som den bør udreede der noget imod sam/m/e bryder, foruden at stande til Rette og undgielde efter Loven for det beviislig øvende. betræffende processens omkostning, da som Citanterne betaler Retten efter den beregning som ad Actra er tilført med 8 rd: 4 mrk:, og de til beskiermelse for deres Eiendom har været nødsaget dette søgemaal at anlægge, saa bør de indstevnte øvre Berwens beboere, En for alle og alle for En i Processens omkostning at betale til Citanterne 7 rd: 4 mrk:, samt Ole Olsøn Nedr: Berven og Ole Henrichsøn ibdm: bør betale de 4 rd: 4 mrk:, alt at efterkom/m/e inden 15 dage efter dom/m/en[s] forkyndelse under Nam og Execution.

Dend 19de Octbr: blev paa **Gaarden Næss med Jondahls skibreede[s] Almue holden Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 7 findes opnævnt, nærværende Fogden Andreas Juel, med Bøygde Lensmanden Giermun Næss, og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret,

1°: Kongl: Allernaadigst Placat af 29 Julj h: a: om de Curante Ducaters nedsettelse til 2 rd:

2°: Hands Exellence Hr: Stiftbefalingsmand von Cicignons Ordre af 4 Septbr: h: a: til Fogden Juel om Spedalske pengenes indrivelse, som paa dette Fogderi beløber til 421 rd: 60 s:

3°: sam/m/e herres ordre af benævnte Dato til Fogden, om Delinqventers underholdning og varetægts penge for dette aar, som beløber paa dette Fogderie 55 rd: 29 s:

4°: sam/m/e herres ordre af 30 Junj h: a: til Fogden, det ingen af Almuen maae begrave deres døde, uden at give det tilkiende

give!! for Sogne Præsten, under straf for alle dem som er i sam/m/e følge, som Lovens overtrædere.

Fogden tilkiende gav, at som der i henseende til den frj skydtsning, skeer saa Almindelig Klage, at de som foresidder, i den almindelige Reisevei, saa ulige maae betynges med den/n/e skydsning, imod de af Almues Mænd som i de indre Bøygder kand være boesiddende, saa da den/n/e fri skysning maae agtes for at være en Almindelig landets tynge, og hvor udj den ene Almues Mand med den anden maae drage byrden, og den ene kom/m/e den anden til hielp, i anleedning, ud af hvad Fogden ved det udstæde Ting brev til Lensmanden haver ladet betyde Almuen om den/n/e friskydsning, dends bedere indretning for eftertiiden, vilde hand nu her inden Retten have sig Almuens svar, om de icke ere fornøyede med, at den fri skydsning som af den/n/em en gang giøres, der til betales en hvis penge aarlig inden Retten, alt lige som skydsen kand forefalde til, og hvilcken over det gandske Fogderie bliver lige, imod da, at en hver som den/n/e fri skydsning in Natura giør, og hvilcken alligevel i sin tur i Bøygde Lauget maae gaae omkring, til hvert aars høstetinge for hver en skydsning som er giort, nyder sin fulde betalning 8 skil: for Miilen.

Almuen Ensstem/m/ende, alle som med en Mund svarede, det de vare med en saadan indretning fornøyede, og tilbød aarlig til Hr: Fogden for hands umage og møye per Mand at betale 2 skil:, om Hr: Fogden der med vilde være fornøyet, og aarlig paa høstetingene til en hver som har giort fri skydsen, aflæge betalning for sam/m/e med rigtig[hed?] for den/n/e indretning.

Fogden forsickrede dem, ej alleene at aflægge god rigtighed og betalning aarlig, men end og med de tilbudene 2 skil: per Mand, for hands møye, at være fornøyet.

Michel Brynildsøn Tioflaat og Gutorm Haawersøn Swartvedt udgivene skiøde af 24 Septbr: h: a: til Asbiørn Brynildsøn Huus paa 1 pd: 20 1/3 mrk: smør, med overbøxel til 14 8/11 mrk: smør, 1 g:skind, Halsnøe Closter gods, alt udj gaarden Samland øvre Thuun, og 7 mrk: smør i Fagertvedt, blev læst.

Hr: Marcher udgivene bøxel brev med Rewers, af 12 hujus, til Siur Larsøn paa En halv Løb, ½ Spand smør og ½ huud i gaarden Præstegaard, blev læst.

Ole Gribsøn Øwen udgivene bøxel brev med Rewers, af 21 Maj h: a:, til Tørris Monsøn paa 18 mrk: smør og ½ huud i gaarden Sætvedt, blev læst.

Jon Nielsøn Underhougen for Lars Jansøn Galtung og paa hands vegne lod lyse hands penge mangel til heele gaarden yttre Wiichene, hvor til hand formeener sig Odels ber[e]ttiget at være, og agter, saa snart penge erholdes, at indtale.

Johan/n/es Torgielsøn Tørviigen udgivene gields brev af 22 Maj h: a: til Jørgen Herrestvet for laante penge 40 rd:, mod 1 pd: 20 mrk: smør til pant i gaard: Tørviigen.

Berje Ewindsøn Wadsel udgivene skiøde af dags dato til Ewind Berjesøn paa 12 mrk: smør, ¾ Løb salt i gaarden Wadsel, blev læst.

Peder Iwersøn Fladebøe udgivene skiøde af dags dato til Joen Johanessøn Balleseim paa ½ Løb ¾ mrk: smør i gaarden Fladebøe, blev læst.

Jon Johan/n/essøn Balleseim udgivene bøxel brev med Rewers, af dags dato til Peder Iwersøn paa ½ Løb ¾ mrk: smør i gaard: Fladebøe, blev læst,

Arveskifte brevet af 2 Septbr: 1761, efter Guri Haagensdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Herrestvedt 1 pd: ½ mrk: smør med bøxel, vurderet 24 rd: 3 mrk:, og imellem arvingerne saaleedes lodnet, Elste søn Lars Olsøn 7 mrk:, Ole Olsøn 7 mrk:, Guri, Anna og Herborg Olsdøttere, hver 3 ½ mrk: smør.

Dend 20de Octbr: Er ved Jondahls høste-Ting følgende passeret.

Cancellie Raad Fleischers udgivene Auctions skiøde af gaar dags dato, til Ingebrigt Olsøn paa 12 mrk: smør i Samlenæsset, blev læst.
Tosten Fladebøe og medJnter[e]ssendere udgivene bøxel brev med Rewers, af gaar dags dato, til Eierne og beboerne paa Gaardene Aachre og Schaaltvedt, paa stølen Jondahl, blev læst.

Fogden lod inden Retten, til sine Regnskabers følge, oplæse og Examinere følgende documenter. 1°: Specification over aftagene paa en deel gaarder. 2°: Et odels Mantal for dette skibreede. 3°: at Ting skydsen af Fogden og Sorenskriveren er betalt. 4°: at Fogden har got giort Almuen den formeget betalte forhøyelse udi Grense Com/m/issionens skyds penge for Aarene 1758, 59 og 1760. 5°: det almindelig Tingsvidne, indeholdende 11 poster. og som ingen noget der imod havde at erindre, var Fogden Rettens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende Aar skal betiene, blev opnævnt, og ere Nye, Siur Larsøn Præstegaard, Tørres Monsøn Sætwedt; gamle, Iwer Larsøn Underhougen, Jon ibdm:, Niels Johan/n/essøn Wiig, Lars Torsøn Underhougen, Endre Sætvet og Siur Gutormsøn Sætvet.

Efter 3 gange udraabelse vilde ej nogen gaae i Rette, derfor Tinget ophævet.

1761: 30

1761

Dend 20de Octbr: blev paa **Gaarden Næss med Østensøe skibreede[s] Almue holden Et Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret {som paa fol: 9 findes anført}, neml: Gullich Aarhuus, Tosten Haagensøn Sandwen, Kiettel Berje, Ole John/n/essøn Schaalem, Jon Johansøn Ryche, for ham sat Testen!! (Tosten) Løpse, Anders Siursøn Moe, Siur Larsøn Schutleberg og Ole Siursøn Berwen. Nærværende i Retten Fogden Andreas Juel, med Bøygde Lensmanden Giermun Næs og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret de Forordninger og ordres som ved Jondahls Ting paa folio 29 findes Extraheret.

Kongl: Allernaadigste skiøde af 25 Maj 1761 for Johan/n/es Pedersøn paa 1 L: smør, ½ g:skind, ½ f:skind, ½ td: salt med bøxel, samt overbøxel til 2 pund 6 mrk: smør, udj gaarden øvre Wiig, af Halsnøe Closter goeds, blev allerunderdanigst læst.
Et dito skiøde af sam/m/e dato for Ole Larsøn Lotte paa ½ Løb smør, ¼ g:skind, ¼ f:skind, ¼ td: salt med bøxel, samt overbøxel til 1 pd: 3 mrk: smør, i oven benævnte gaard.
Et dito af sam/m/e dato for Johan/n/es Siursøn paa lige sam/m/e andel som Ole Larsøn, udj den atter benævnte gaard øvre Wiig, blev læst.
Ole Nielsøn Fagerland og medJnteressendere udgivene skiøde af 22 Maj h: a: til Jon Nielsøn paa 15 1/8 mrk: smør, uden bøxel, i gaarden Schaar, blev læst,

Arveskifte brevet af 8de Apriil 1761, sluttet efter Aamun Larsøn Buu, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds udj Gaarden Axnes 1 ½ Spd; smør, uden bøxel, vurderet 11 rd: 1 mrk: 8 s:, og udlagt i Arv til søn/n/en Lars Aamunsøn den ældre for sam/m/e Sum/m/a.

Siowat Nielsøn Aalwiigen udgivene skiøde af dags dato til Niels Siowatsøn paa 1 pund 3 mrk: smør, 3/8 deel huud i gaarden Kaldestad, blev læst.

Et dito skiøde af sam/m/e dato til den anden søn Isaak Siowatsøn paa lige andeel i bemelte gaard Kaldestad, blev læst.

Morten Olsøn Skougseide udgivene skiøde af dags dato til Rasmus og Ole Morten-søner paa 18 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 1 ½ K:sk:, i gaard: Aarhuus.

Jon Simonsøn Fundeland udgivene skiøde af 23 Maj 1761 til Hagtor Siursøn paa overbøxelen til 2 pd: 15 mrk: smør i gaarden Wangdahl, blev læst.

Henrich Scheje og medJnteressendere udgivene skiøde af 22de Octbr: 1760 til Aamun Endresøn paa 15 ½ mrk: smør i gaarden Røsseland, blev læst.

Lars Holgiersøn Berwen udgivene gields brev af dags dato, til Lars Olsøn Moe for 92 rd:, til Thore Aamunsøn Østensøe for 40 rd:, til Michel Siursøn Østensøn for 30 rd:, og til Ole Haagensøn Moe for 30 rd: laan, tilsam/m/en 192 rd:, mod det pant af 2 pd: 15 mrk: smør, 1/16 Løb salt, ½ huud og 1/8 deel K:skind med bøxel i gaarden Berven, blev læst.

Cancellie Raad Fleischers udgivene Auctions skiøde af 28 Septbr: h: a: til Tosten Isaaksøn paa ½ Løb smør, 1 g:skind i gaarden Meehuus, læst.

Et dito Auctions skiøde af sam/m/e dato til Lars Nielsøn Røsseland paa 16 mrk: smør med bøxel i gaarden Røsseland, blev læst

Niels Erichsøn Schaar og medJnteressendere udgivene skiøde af 22 Maj 1761 til Ole Giermunsøn paa 1 pd: 7 ¼ mrk: smør, ¼ huud i gaard: Schaar, læst.

Arveskifte brevet af 18 Maj 1761, sluttet efter Ingebor Olsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds 1 pd: 4 mrk: smør, 1/6 huud med bøxel i gaarden Røsseland, vurderet 45 rd: 2 mrk:, og udlagt i i Arv til Enckemanden Swend Larsøn Røsseland 11 mrk: smør, 1/6 huud, til Børnene Arne og Lars Swend-søn/n/er, hver 6 mrk: smør, og til Kari og Maritta Swendsdøttere, hver 2 ½ Mrk: smør.

Arveskifte brevet af 25de Aug: 1760, sluttet efter afgangne Mari Peders[datter], blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Røen 1 Spd: smør, 1 f:skind med bøxel, vurderet 45 rd:, og udlagt for gields fordringer, saasom paa skiftes omkostning 3 ½ mrk: smør, Lars Samsonsøn Røsseland 2 ½ mrk: smør for 5 rd:, og Peder Samsonsøn Røen 12 mrk: smør, 1 f:skind for 33 rd:

Knud Olsøn Reistvedt gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til den/n/e tægte dag har ladet stevne og indkalde Jan Swendsøn Scheje, vidner at anhøre om det aarlig vilkaar hand paa skiftet efter Citantens huustroe lovede Citanten for gaardens opladelse, og det [paa] sin Fader Svend Scheje[s] vegne, som en Mand der icke høre, hvilcket hand dog forklarede Faderen, som med haands Reckelse sam/m/e vedtog, men nu ej vil udgive, der om Dom at modtage, samt processens erstatning.

dend indstevnte Jan Scheje møtte, tilstoed varselen. tilstoed og vilkaaret, som er En tønde Korn, og en Koe foster, eller indkom/m/e af En Koe, imod at Citanten efter alder og Kræfter om som/m/eren i aans tiider arbeider hos den indstevntes Fader som beboer, eller hvem der for eftertiiden beboer gaarden. og det i beste som/m/er udj 4re ugger.

Citanten svarede, i 14 dage udj beste som/m/er vilde hand arbeide, og selv betale Budeien som styrte og styrer hands vilkaar Koe.

Jan Scheje svarede, nu kand hand arbeide noget, naar hand bliver eldere formaaer hand intet at arbeide, der for paastes!! (paastaaes?) at hand arbeider i 4re ugger.

Citanten sagde, det hand hvercken vilde have vilkaar eller giøre arbeide, frafald sit søgemaal og gick bort.

Hr: Cancellie Raad Fleischers udgivne Auctions skiøde til Hans Olsen

1761: 30b

1761.

Siusetter paa 1 Løb Smør, ½ huud i gaarden yttre Aalvigen, dat: 28 Septbr: 1761. blev læst.

Hans Olsen Siusetters skiøde til Lars Samsonsøn Røsseland paa 1 Løb Sm: ½ huud i gaard: yttre Aalvigen, dat: dags dato. blev læst, for Sam/m/e Sum/m/a 300 rd:

Allerunderdanigst Publiceret hans Maj:tts Skiøde til Lensmand Giermund Olsen Ness paa 18 mrk: Smør med bøxel, samt overbøxel til andre 18 mrk: Smør Præstebols gods, i gaarden Næss. dat: Fredensborg dend 19 Aug: 1758, blev læst.

Lensmand Giermund Olsen Nesses udgivne Pandte brev af Dags dato, imod beckom/m/et 200 rd:, {jmod} \og/ 5 proC:to, jmod underpant af 18 mrk: Smør, og do: 18 mrk: Smør Præstebols gods, i gaarden Nes, med mere løsøre af ham ejende midler, blev læst, dat: dags dato.

Provstinde Mad: Maria Sussan/n/e Friman, Sal: Proust Gelmeuydens, udgivne bøxel brev med Rewers, af dato 19de Octbr: h: a:, blev læst, Paa 1 Løb Smør, ¾ huud og 6 mrk: Smør, Wigørs Præsteboel tilhørende, til Lars Brigtsøn Hellestvedt i gaarden Nedre Wiig.

Peder Thoresøn Fixes udgifne skiøde til sin Søn Thore Pedersen paa 18 mrk: Smør, 1 f:skind i gaarden Telstøe for 28 rd:, dat: dags dato, blev læst.

Niels Tormoesøn Fosses Pandte brev til Myndtlingen Sigri Pedersdatter med formynder Siur Larsen Skutleberg, Sum/m/a 56 rd: 3 mrk: 6 s:, jmod underpandt af 18 mrk: Smør og ½ Løb Salt i gaarden Fosse, dat: gaar dags dato, blev læst.

Kiettel Siursen Teiglands Pandte brev til Johannes Brigtsøn Østensøe paa 100 rd:, imod pCto af Capital: 3 rd: 3 mrk:, jmod underpandt 1 Løb Smør, 2 geedskind i gaarden Berstøe, dat: gaar dags dato, blev læst.

Fogden lod til denne Tingsøgende Almue fremsedte samme proposition som til Jondahls Almue er vorden fremsadt, angaaende frie skydsen i almindelighed: hvor til Almuen i et og alt Svarede som Almuen af Jondahl svaret haver.

Fogden lod hernest jnden Retten, til sit Regenskabs følge, oplæse og Examinere følgende documenter 1°: Specefications over Aftagerne paa endeel gaarder. 2°: et odels Mandtal for dette skribreede. 3°: At Ting skydsen af Fogden og Sorenskriveren er betalt. 4°: At Fogden har got giort Almuen det formeget betalte forhøjelse udj Grendse Com/m/issionens Skydspenge for Aarene 1758, 59 og 60. 5to: det Almindelige Tings vidne, jndeholdende 11 Poster. 6to: Restancen for 2 og 3 Termin over Skatten pro Anno, dend Sum/m/a 18 rd: 5 mrk: 2 s: begierede der for Rættens Attestation paa disse documenter, som ej kunde nægtes.

De Laugrettes mænd Rætten tilstundende aar 1762 skal betienne bleve opnævnte, og ere: Nye, Lars Store Aass, Niels Torpe, Siowat Nielsøn Biotwedt, Gamle, Jon Skaare, Niels Botten, Tron Fladebøe, Peder Fladebøe og Hans Klywe.

Efter 3de ganges udraabelse om nogen vilde gaae i Rette, eller havde videre at irette kom/m/e med, jndfandt sig jngen, altsaa blev Retten for denne sinde ved dette Ting ophæved.

Dend 23de Octbr: blev paa **Grawens skibreede[s] Almindelig Tingstue paa Eie grund ved søen holden med bem:te Grawens skibreede[s] Almue, Høste, Skatte og Sagefalds ting**,

da Retten blev beklæd med det Ordinaire {Ting....} Laugret som paa fol: 10 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Christopher Aasem sat Gunner Store Bergo, for Lars .....(?) (Aasem?) sat Conrat Undeland, for Peder Moursetter sat Siur Schaar, nærværende inden Retten Fogden Andreas Juel, med Bøygde Lensmanden Lars Larsøn Wambem og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forord: og Ordres som ved Jondahls Ting paa fol: 29 findes Extraheret,
samt en ordre fra Hans Exellence Hr: Stiftbefalingsmanden af 29de Septbr: h: a:, grundende paa Kongl: allernaadigste Resolution af 17de Aug: nest forhen, at det er tilladt at Transportere de Kongl: Obligationer paa slet eller ustemplet papiir, ligesom de paa ustemplet papiir ere udstæde.

Kongl: allernaadigste skiøde af 25 Maj 1761 for Salamon Holgiersøn paa 15 ½ mrk: smør med bøxel, samt overbøxsel til 11 ½ mrk: smør, 1 L: salt, i gaard: Torblaae, blev læst.

1761: 31

1761.

Kongl: Allernaadigste skiøde af 8 Junj 1761 for Jørgen Torbiørnsen paa Løsnings Retten til ½ Løb smør, ½ g:skind i gaarden Store Berge, belv allerunderdanigst læst.
Et dito af sam/m/e datis for Gunder Poulsen paa Løsnings Retten til ligesaa meget i dito gaard.
Et dito af sam/m/e dato for Torchild Thomasen paa Løsn: Ret: til ½ L: sm:, ½ b:sk: i gaard: Halanger.
Et dito af 14 Septbr: 1761 for Magnus Iwersøn paa et pund smør, 2/3 Løb salt med bøxel, samt overbøxel til 1 Løb smør, 1 b:sk:, 1 g:sk: udj gaarden Børsem, læst.
Et dito af sam/m/e dato for Hans Naasen paa 2 pd: sm:, 1 b:sk:, 1 1/3 L: salt i gaard: Børsem, læst.
Lars Larsøn øvre Fylchedahl udgivene skiøde af 3 Octbr: h: a: til Lars Larsøn paa 22 ½ mrk: smør, 5/16 deele huud med bøxel i gaarden øvre Fylchedahl, blev læst.
Elling Swendsøn Nedr: Leqwen udgivene skiøde af 16 Maj 1760 til Iwer Aslachsøn paa Et pund 21 mrk: smør med bøxel i gaarden Nedr: Leqwen, blev læst.
Torbiørn Poulsøn Lindebræche udgivene gields brev af 14de Febr: 1759, indført i Pante bogen paa fol: 495, blev, efter paategnede qvittering af 10 Januarj 1761 anviist til udslettelse.
Poul Michelsøn Lindebræche udgivene skiøde af 4 Martj 1761 til Torbiørn Poulsøn paa Et pund 3 mrk: smør, 1 ½ g:skind i gaarden Lindebræke, blev læst.
Torbiørn Poulsøn Lindebræche udgivene gields breve af 29de Decbr: 1760 og 5 Martj 1761 for Capitaler 500 rd:, mod det underpant af 2 pd: 6 mrk: smør, 3 geedskind i gaarden Lindebræche, blev læste.
Jon Johansøn Kaaschaar!! (Kolskaar) udgivene gields brev af 27 Octbr: 1746, indført i Pante bogen paa fol: 230, blev efter paategnede qvittering af 15 Julj 1761 i Pante bogen udslet.
Jacob Andersøn Lægrei og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Anders Jacobsøn paa 6 mrk: smør i gaard: øvre Twedt, og 4 mrk: sm:, 1/3 g:sk: i Seljerøde, læst.
Richold Madsen Leqwe og medJnteressendere udgivene skiøde af 26 Maj 1761 til Jens Ørjansøn paa 2 pd: 23 ¼ mrk: smør i gaarden Nedr: Leqwen, blev læst.
Frue Alstrup udgivene bøxel brev med Rewers , af 22de Octbr: 1761, til Lars Germunsøn paa 1 pund 14 ½ mrk: smør i gaarden Nedr: Seim, blev læst.
Christopher Hieltnes udgivene bøxel brev med Rewers, af 29 Maj 1761, til Christopher Sæwertvedt paa ½ Løb smør, 1 ¾ Løb salt i gaarden Wichnes, læst.

Torchiel Thomasøn Halanger udgivene gields brev af 16 Maj 1760 til Lars Aalwiigen for 299 rd:, mod pant ½ Løb smør, ½ b:sk: i gaard: Halanger, læst.
Giermu[n] Aschielsøn Torblaa udgivene skiøde af 16de Febr: 1761 til Colbeen Olsøn paa 15 ½ mrk: smør, uden bøxel, i gaard: øvre Torblaa, blev læst.
Colbeen Olsøn udgivene gields brev af 17 Febr: 1761 til Christopher Hieltnes for 80 rd:, mod pant 18 mrk: smør, ½ b:sk: i gaarden øvre Torblaa, blev læst.

Dend 24de Octbr: Er ved Grawens høste Ting følgende passeret.

Giermun Aschielsøn Torblaae udgivene gields brev af 25 Maj h: a: til Christopher Hieltnes for 45 rd:, mod pant ½ Løb smør i gaard: øvre Torblaae, blev læst.

Lensmanden Lars Wambem for Sogne Præsten Hr: Schnabel, æskede sagen i Rette efter forige tiltale Contra Torbiørn Poulsøn Lindebræche, og gav til kiende, for den indstevnte lovlig at have ladet forkynde Rettens ham givende forelægelse og Lavdag til dette Ting, vilde fornem/m/e om hand nu møder. og ellers lagde i Rette til gieldens afbevisning dend indstevntes egenhendige skrivelse af 25de Octbr: 1760. benævnte var bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende.
Torbiørn Lindebræche møtte, tilstoed fordringen 21 rd: 1 mrk: 8 s:, og begierede sag[en] udsat til neste ting for at søge penge til gieldens afbetalning.
Citanten protesterede imod udsettelse, saasom Debitor daglig til andre Creditorers afbetalning forringer sin boe. skulde Retten imod den/n/e protest give udsettelse, paastaaes Regres til Dom/m/eren for alt tab.
den indstevnte begierede da alleene sag[en] udsat til i eftermiddag. som blev billiget.

Hr: Fogden fremsatte til den/n/e Almue sam/m/e propotion om fri skydsen, som ved Jondahls skibr: fremsat er. hvor til Almuen svarede lige som Almuen i Jondahl svaret har, og i saa maade der med var vel fornøyet.

Magnus Iwersøn Børse udgivene Pante brev af 27de Octbr: 1753, indført i Pante bogen paa fol: 384, blev efter paategnede qvittering af 5te Octbr: 1761 udslet.
Hans Andersøn Saaqvitne udgivene gields brev af 1ste Junj 1759, indført i Pante bogen paa fol: 511, blev efter paategnede qvitter: af 9de Octbr: 1761 udslet.
Lasse Røyse udgivene gields brev af 15 Junj 1748, indført i Pantebogen paa fol: 281, blev efter paategnede qvittering af 8de Junj 1761 udslet.
Lasse Gutormsøn udgivene skiøde af gaar dags dato til Swend Lassesøn paa 20 ¼ Mrk: smør, ¾ g:skind, 3/8 f:skind i gaarden Røyse, blev læst.
Asbiørn Brynildsøn Huus og medJnteressendere udgivene skiøde af 26 Maj 1761 til Elling Endresøn paa 1 pund 6 mrk: smør, 3/8 Løb salt, ¼ huud, ¾ f:skind med bøxel, og overbøxel til 6 mrk: smør, ½ f:skind, ½ K:skind, i gaarden Hamre, læst.
Johannes Olsøn Qwale udgivene skiøde af 26 Maj 1761 til Torchiel Aamunsøn paa 19 mrk: smør og ¼ huud i gaarden Sygnestvedt, blev læst.
Iwer Johan/n/es[søn] Qwale udgivene skiøde til Torbiørn Aamunsøn, af sam/m/e dat, paa en lige andeel i gaarden Sygnestvedt, blev læst.
Torchiel Aamunsøn Sygnestvedt udgivene gields brev af gaar dags dato til Ole Gribsøn Ødwen for laante penge 150 rd:, mod det underpant af 19 mrk: smør, ¼ huud med bøxel i gaarden Sygnestvedt, blev læst.
Arveskifte brevet, sluttet dend 9 Apriil 1761 efter afgangne Aamun Larsøn Buu,

blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Schaar 18 mrk: smør, ½ hud med bøxel, vurderet 60 rd:, og udlagt til søn/n/en Lars Aamunsøn den ældre i Arv. Nock udj gaarden Wiig 1 Løb 1 pd: smør med bøxel, vurderet 128 rd:, og udlagt i arv til søn/n/en Lars Aamunsøn dend yngre 2 pd: smør, til hver af Døttrene Ingebor og Sigri Aamunsdøttere, hver Et pund smør.

Hans Andersøn udgivene skiøde af dags dato til Brynild Larsøn Seim paa En Løb smør med bøxel i gaarden Saaqvitne, blev læst.

Magnus Iwersøn Børsem udgivene gields brev af dags dato, til Aad Erichsøn Hamneraas for 150 rd:, og til Erich Pedersøn Aakre for 150 rd:, begge at have til underpant 1 L: 1 pd: smør, 1 b:sk:, 1 g:sk:, 2/3 L: salt i gaard: Børsem, blev læst.

Knud Halsteensøn udgivene gields brev af 10de Octbr: 1761 til Lars Aamunsøn yttr: Buu for laante penge 55 rd: 1 mrk: 8 s:, mod pant 18 mrk: sm: i Nedr: Twet, blev læst.

Torbiørn Poulsøn Lindebræche fremstoed for Retten, og til den Tingsøgende Almue fremsatte følgende qwæstioner: 1mo: om det icke er desvære den Menige Mand bekiendt, det hands søn Swend Torbiørnsøn, gaml: 12 aar, er meget stærck anstucken af den høyst beklagelig sygdom Spedalsk. 2do: om det icke er dem bekiendt, det Comparenten, som det svage barns Fader, er En meget fattig Mand. her til Bøygde Lensmanden og den Tingsøgende Almue Ensstem/m/ende svarede: til første qwæstion, at det er med god sandhed, det, dette Barn {der} er med den bedrøvelige Spedalske sygdom sterck behæftet. til 2den qwæst: svarede, det er alle bekiendt, det Torbiørn Lindebræche ej alleene er En gandske fattig Mand, men end og med megen gield behæftet.

Torbiørn Lindebræche var Tingsvidne begierende om hvis passeret, som blev ham billiget.

Niels, Gun/n/er og Johan/n/es Buu gav tilkiende, det de med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde deres grander Endre og Torfind Buu, betræffende Et Merckes gierde, der om vidner at anhøre, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, Lars yttre Tweto, Johan/n/es Frøsten, Elling og Conrad Undeland, Torbiørn Lindebræche, Siur Poulsøn Spaanem og Elling Lionne. der efter de indstevnte at imodtage dom i havedsag[en], og at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

De indstevnte vederparter møtte, tilstoed varselen og sagde, det de holder dem til den steenings foretning {sk} som skeede ved Rettens Middel Som/m/eren 1759, protesterede imod vidners førelse, om ord som ved en bolle øll kunde falde efter at foretningen var sluttet, allerhelst det nu er paa Tredie aar siden ordene skal være talt.

vidnerne møtte, tilstoed at det de skal vidne om, er ord som imel: Parterne blev talt efter at steenings foretningen var sluttet om som/m/eren 1759.

Parterne wentilerede desputer om deres Eiendom og om Marckeskields gierdet at faae inden og uden gierdes, oppe og Neden til, hvor om ingen forening kunde træffes, al[t]saa blev afskeediget, det sagen til aastædet henvises til lovlig behandling.

Samson Aschielsøn udgivene skiøde af dags dato til Aschiel Samsonsøn paa Et pund 4 ½ mrk: smør, ½ huud i gaarden Qwale, blev læst.

Aslach Aslachsøn Ourdahl gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Daniel, Tollef Danielsøn, Siwer og Tollef Heljesøn, beboere paa gaarden Hagestad, at lide Dom til undgieldelse fordj de uden love har hugget i Citantens skov 3de furetræer, og sam/m/e Nøyagtig at betale, samt processens omkostning at erstatte, vil fornem/m/e om de indstevnte møder..

af de indstevnte møtte Siwer Larsøn Hagestad, som tilstoed det hand med de øvrige hands grander var lovlig stevnt, men kunde ej vide hands granders forfald.
Citanten Erindrede om Laudag for de udeblivende.

Afskeediget,

Daniel, Tollef Danielsøn og Tollef Heljesøn Hagestad gives Lavdag til neste ting.

Hr: Capitain Hierman skiøde af 10de Octbr: h: a: til Thore Halsteensøn paa 9 mrk: smør med bøxel i gaarden Høel, blev læst.
Bertel Andersøn Lisebræche gields brev af 1ste Aug: 1759, udgivet til Thomas Zibrantsen for 111 rd:, mod gaard: Lisebræche til pant, blev læst.
Peder Olsøn Sæbbøe udgivene gields brev af dags dato til Aamun Halsteensøn Warberg for penge laan 100 rd:, mod det underpant af Et pund 3 mrk: smør, ¼ huud i gaarden Sæbbøe. blev læst.

Eftermiddagen Klocken 4 ½ slet blev den i formiddags udsatte sag atter foretaget.
Citanten lod forestille det hand end nu ingen penge har bekom/m/et, der for paastoed Dom.
Torbiørn Lindebræche paastoed atter sag[en] udsat til anstundende Aars som/m/erting.
Citanten protesterede Kraftigst imod all udsettelse, uden saa er at Torbiørn Lindebræche kand stille Caution.
Torbiørn Lindebræche be-

1761: 32

1761

gierede alleene sag[en] udsat til overMorgen dend 26de Octbr:, da hand vilde stille Caution.

Afskeediget,

sagen gives Rum til overmorgen.

Lensmanden Lars Wambem for Christopher Jeltnes æskede sagen i Retten Contra Torbiørn Lindebræche, saasom hand havde for den/n/e sin debitor ladet forkynde Rettens forelægelse, og leverede i Retten sit skriftlige paastand af 22de Octbr: 1761, med vedhæftede breve, saa lydende.
Torbiørn Poulsøn Lindebræche møtte, tilstoed lovl: varsel, tilstoed og de 31 rd: 5 mrk: til Citanten, samt de af Tosten Hylde Assignerede 8 rd:, begierede sagen til anstundende aars som/m/erting udsat, for at betale i mindelighed.
Citanten protesterede imod udsettelse, urgerede paa Dom, uden Dom/m/eren for all tap vilde være ansvarlig.
dend indstevnte begierede en/n/u sit forige, da hand inden som/m/er Tinget vilde betale, protesterede imod overilelse med Dom.
Citanten refererede sig til sit forige og paastoed Dom.
Da blev saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Den indstevnte Torbiørn Poulsøn Lindebræche har Reedelig tilstaaet fordringens Rigtighed, alleene paastaaet delation til førstkom/m/ende aars som/m/erting, da hand vilde betale. den/n/e udsættelse og delation havde Dom/m/eren gierne forundt ham. men da Citanten urgerer paa Dom, under ansvar af tab for Dommeren, saa Kiendes for Ret, det Torbiørn Poulsøn Lindebræche til Citanten Christopher Jeltnes bør betale de paastevnte 39 rd: 5 mrk:, samt Processens omkostning med 2 rd: 3 mrk:, inden 15 dage efter Dom/m/ens lovl: forkyndelse, under Nam og Execution.

Hr: Capitain Hierman gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Iwer Børse, Dom at imodtage til at betale ham for Crediterede vare og andet mellem værende 9 rd: 4 mrk: 1 s:, samt processens erstatning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Iwer Børse blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Gun/n/er Store Berge og Johan/n/es Mit-Berge afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse udj Iwer Børse[s] Eget paahør paa gaarden Børse.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Iwer Børse forelæges at møde til næste ting.

Peder Jonsøn Osse udgivene Odels Transport af 26 Maj 1761 til Levor Olsøn og Lars Wambem paa Løsnings Retten til Elling Dawidsøn[s] brug i Osse, læst.

Lewor Olsøn Osse gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aamun Torchielsøn Osse, fordj hand i Citantens fravære[lse] og uden hands tilladelse har brugt Citantens hest, der om Dom at imodtage til undgieldelse og processens erstatning, vil fornem/m/e om hand møder.

Aamun Torchielsøn Osse møtte, tilstoed varselen og sagde, at det var hands hest hand brugte selv, som hand havde Kiøbt af Gun/n/er Ourdahl, der Eiede hesten tilligs med Citanten. hesten var ham og overleveret i Egen aabørsel. men Gun/n/er Ourdahl bad ham igien at overgive hesten og afstaae kiøbet for at selge sin andeel i hesten til Citanetn, som var Een Eier tillige i hesten. fordj Comparenten nu igien skulde oplade kiøbet, blev ham accorderet til vederlag at Kiøre lit smaat med hesten, men et huus hand havde, maatte hand icke Kiøre. den/n/e hands decleration hand erbyder sig til neste ting at beviise, der for begierede sag[en] til den tiid udsat.

Citanten havde ej noget imod den forlangende udsettelse at erindre.

Afskeediget,

sagen forfløttes indtil anstundende aars som/m/erting.

Den 26de Octbr: Er ved Grawens høsteting følgende passeret.

Niels Thronsøn Nedr: Røn/n/estrand [udgivene] gields brev af 22 Maj 1759, indført i Pante bogen paa fol: 496, blev efter paategnede qvit: af 23de Octbr: 1761 udslet.

Thore Halsteensøn Høl udgivene gields brev af 24de Octbr: h: a: til Lars Endresøn Halanger for laante 48 rd:, mod pant 9 mrk: smør i gaarden Høl, blev læst.

Endre Asbiørnsøn Buu udgivene skiøde af 24de Octbr: h: a: til Torfind Torfindsøn paa Et pund smør, 1/6 huud, 2/3 geedsk: i gaarden Jndre Buu, blev læst.

Peder Swendsøn Hougen udgivene skiøde af 24de Octbr: h: a: til Niels Jonsøn paa En Løb smør med bøxel i gaarden Hougen, blev læst.

Niels Jonsøn Hougen skriftlige forpligt af 24de hujus til Ørjans Swensøn paa leve vilkaar af Gaarden Hougen, blev læst.

Peder Jonsøn Osse og Aamun Torchielsøn Hielmewold oprettede Contract af dags dato om deres paaboende gaarders omvexling, blev læst.

Helje Aadsøn Haaem udgivene skiøde af 24de Octbr: h: a: til Aad Heljesøn paa ½ Løb 3 mrk: smør, ½ huud, {samt 3/14 part} i gaarden Haaim, samt 3/14 part i Tøssebæch saugen, og ¼ part i grunden, blev læst.

Ellef Pedersøn Schaar udgivene gields brev af 24 Octbr: h: a: til Niels Pedersøn Fylchedahlen for 40 rd: laan, mod alle hands Eiendeelers forpantning, læst.

Lensmanden Lars Wambem for sogne Præsten Hr: Schnabel æskede sagen i Rette Contra Torbiørn Lindebræche, og vilde nu modtage den belovede Caution naar den er Suffisant.
Torbiørn Lindebræche stillede til Causionist for de paastevnte 21 rd: 1 mrk: 8 s: dend Danemand Siur Olsøn Spaanem, som lovede pengene til førstkom/m/ende Martj Maanets begyndelse at betale.
Lensmanden sagde med den/n/e Caution at være fornøyet, og begierede sag[en] forfløtt til anstundende aars som/m/erting, i fald ord ej holdes, de b..... (debitor?) til Doms kand vorde indkaldet. den/n/e forlangende udsettelse blev billiget.

1761: 32b

1761.

Hr: Capitain Hierman gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Niels Halsøn Wichenes til Regning paa mellem værende, og Dom at lide til at betale det da skyldig blivende samt processens omkostning, vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte blev trende gange paaRaabt, mens ingen vilde svare.
stevnevidnerne Gun/n/er og Johan/n/es Berge afhiemlede stevningen at være Niels Wichenes lovl: forkyndt udj hands eget paahør.
Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Niels Wichenes forelæges at møde til neste ting.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar skal betiene bleve opnævnt, og ere, Colben og Iwer Torblaa, Aslach Scheje, Michel Hielmoe, Niels Syssendahlen, Niels Kierland, Jacob Sælland og Ole Nedr: Twedt.

Hr: Fogden Juels skriftl: Freedlysning af dags dato, hvor ved Gaarden Lille Grawens skov og dends Merckeskields stræckning fredlyses, blev læst.

Hr: Fogden, til sine allerunderdanigste Regnskabers bilager, lod inden Retten oplæse og Examinere følgende documenter, 1mo: det almindelige Tingsvidne, indeholdende 11 poster. 2°: at den for aarene 1758, 59 og 1760 formeget betalte grendse skyds er en hver Almues Mand af Fog[d]en igien gotgiort. 3°: det Fogden og Sorenskriveren har betalt Tingskydsen til hver mand med 4 s: for Miilen. 4to: Et odels Mantal. 5to: Specification paa de affælde gaarder. 6°: dette skibreede[s] Restance Register, hvis endelig Sum/m/a var 200 rd:, som ingen var der noget imod sam/m/e havde at erindre, var hand Rettens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter 3de gange udraabelse indfandt sig ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 27de Octbr: blev paa **Gaarden Utne med Kingtserviig[s] Almue holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 10 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Ole Olsøn Reisetter sat Faderen Ole Reisetter, for Lars Aga sat Jon Hougstvet, Ole Jonsøn Aga, for ham sat Thomas Jaastad, for Haldor Espe sat Johan/n/es Hofland, for Niels Langesetter sat Aamun Utne, nærværende inden Retten Fogden Andreas Juel, med Bøygde Lensmanden Jon Hougse og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som ved Jondahls og Grawens Tinge findes Extraheret og anført.

Thomas Torchielsøn yttr: Jaastad udgivene skiøde af 16 Apr: h: a: til Torgilds Thomasøn paa En halv Løb smør i gaarden Jaastad, blev læst.
Cancellie Raad Fleischers udgivene Auctions skiøde af 20 Maj 1761 til Salamon Svensøn paa ½ Løb smør, ½ g:skind i gaarden Mit Sexe Trappetuun, blev læst.
Knud Swends: Helland og medJnteressendere udgivene skiøde af 14 Martj 1761 til Knud Jakobsøn paa 2 Spand 13 mrk: smør i gaarden Lothe, blev læst.
Knud Swends: Helland og medJnteressendere udgivene skiøde af 14 Martj 1761 til Johannes Jacobsøn paa 1 pund 2 3/8 mrk: smør, ¼ huud, ¼ g:skind, ¼ Løb salt, ¼ f:skind med bøxel, samt 2 ¾ mrk: smør, ¼ f:skind, ¼ K:skind uden bøxel, i gaarden Hofland, blev læst.
Rector Boalt udgivene bøxelbrev med Rewers, af 25 Septbr: 1761, til Ole Helgesøn paa 9 mrk: smør i gaarden Wanswiig, blev læst.
Jacob Nielsøn Sandwe udgivene skiøde af 4 Apr: 1761 til Peder Pedersøn paa Et pund 4 2/5 mrk: smør, 1/6 deel huud med bøxel i gaarden Freswiig, blev læst.
Aad Wichlichsøn Qwæstad udgivene skiøde af 20 Maj 1760 til Ole Wichlichsøn paa Et pund 13 ¼ mrk: smør i gaarden Reisetter, blev læst.
Ole Knudsøn Tufte og medJnteressendere udgivene skiøde af 30de Octbr: 1760 til Knud Knudsøn paa 22 mrk: smør i gaarden Rabbe, blev læst.
Lars Aalwiigen udgivene skiøde af 16de Febr: 1761 til Torgilds Larsøn paa 8 ½ Mrk: smør med bøxel i gaarden Aga, blev læst.
Ole Haldorsøn Espen udgivene gavebrev af 4 Apr: 1761 til Thobias Olsøn paa Toe pund smør Landskyld i gaarden Isberg, blev læst.
Halwor Jonsøn yttr: Langesetter udgivene bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Iwer Torbiørnsøn paa 2 pd: 3 mrk: smør, 1 Løb salt i gaarden Utne, blev læst.
Tosten Jærandsøn Mæland og medJnteressendere udgivene skiøde af 14 Martj 1761 til Ole Jærandsøn paa 1 pd: 9 mrk: smør, 3/8 deel huud i gaard: Mæhland, læst.

Isaak Gundersøn Sandwen paa egene og Tosten Sandwen[s] vegne, gav tilkiende, det de med Muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Johan/n/es Fresviig for skyldig værende 7 rd: 3 mrk:, der om Dom at imodtage til betalning, samt at svare Processens omkostning, vil fornem/m/e om hand møder.
den indstevnte blev 3de gange paaraabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse udj Johan/n/es Fresviig[s] Kone Giær Larsdatter[s] paahør, siden Manden ej lod sig finde.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

den lovlig indstevnte Johannes Freswiig forelæges at møde til neste ting.

Torbiørn Poulsøn Lindebræche efter forige tiltale Contra Johannes Aga æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, for vederparten lovl: at have ladet forkynde den ham af Retten paa seeneste ting givende forelægelse, vil fornem/m/e om hand nu møder.
den indstevnte Johan/n/es Aga møtte, sagde at være villig til, efter stevnemaalet, at aflæge sin høyeste Eed, det hand af Citanten ej bekom

mere for Biørnehuuden end som 1 rd: 1 mrk: 8 s:, og slet intet for skuddet, det hand end og med vidner kand beviise.
Citanten sagde at være fornøyet, naar den indstevnte aflagde Eed.
Johan/n/es Aga fremstoed for Retten med opragte fingere og aflagde sin Eed, det hand af Citanten for den ham tilsolte biørne huud, ej havde bekom/m/et videre end 7 mrk: 8 s:, og ej noget for skudet. da Citanten frafald sagen.

Hr: Provsten Atche udgivene bøxelbrev med Rewers, af 28 Maj 1761, til Niels Siursøn paa 12 mrk: smør i gaarden Rogde, blev læst.
Mathias Holgiersøn Berven udgivene skiøde af dag[s] dato til Holger Mathiasøn paa Et pund 18 Mrk: smør og 1 buckskind i gaarden øvre Berwen, blev læst.

Niels Heljesøn Hamre for Jon Aamunsøn Grytting begierede, siden hand for storm og vind ej kand faae stevnevidnerne her paa Tinget at møde, det sagen mod Lars Meehuus maae forfløttes til neste ting. den/n/e paastand blev billiget, siden den paagieldende ej noget der imod lod forrestille eller paastaae.

Dend 28de Octbr: er ved tinget følgende passeret.

Hr: Fogden Juel gav til kiende, det hand paa Justitiens vegne med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde gift Manden Jacob Maansøn Alsager, og løs-qvinde Men/n/esket Mari Larsdatter med forsvar Faderen Lars Haawersøn, for begangne løsagtighed og barn avling med hin anden, der om dom at imodtage til undgieldelse og processens erstatning, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
for gift Manden Jacob Monsøn Alsanger!! (Alsager) møtte svogeren Tosten Sæwerhagen, som tilstoed paa sin svogers vegne lovlig varsel, som og desvære maatte tilstaae sigtelsen at have sin rigtighed.
for Mari Larsdatter med Fader Lars Haawersøn møtte Haldor Helland, som tilstoed lovlig varsel, og at Mari Larsdatter med Et Pigebarn er bleven forløst, og udlæger hun som barne fader, hindes huusbonde, indstevnte Jacob Monsøn Alsager.
Actor lagde i Rette Sogne Præstens Atest af 23de Maj h: a:, med paastand sag[en] maatte udsættes til neste ting, indtil undersøgnings foretningen i gift Mandens boe, fra Amtmanden Approberet kand indhentes, hvor fra den end nu ej er ankom/m/en. bem:te Præste Atest er saalydende.

Afskeediget,

sagen udsettes indtil neste Ting.

Fogden for den/n/e Almue giorde sam/m/e proposition som ved Jondahls Ting anført er, og der om begierede Almuens svar angaaende fri skydsen. Almuen svarede som Jondahls Almue svaret har, med tillæg, at de vilde prøve det for Et par aar.

Fogden udj forhen anlagde sag mod gift Manden Niels Larsøn Langesetter for begangne leiermaal med sin tieneste Pige Hildegunde Isaaksdatter, æskede sag[en] i Rette.
Niels Langesetter møtte og sagde, det hand ickun en gang har haft omgiengelse med den/n/e Tøs, og fra den tiid af og indtil hun blev forløst mangler 5 ugger som hun med et fuldkom/m/en foster skal være kom/m/en fortiilig, altsaa holdt hand for, det hun maae have en anden barnefader, endskiøndt det ej kand befrie Comparenten, saa vilde hand dog det sandhed kom for lyset.
Paa Hildegunde[s] vegne møtte ingen.
Actor begierede sag[en] udsat til neste Ting for at faae Præstens Atest.

Afskeediget,
sagen forfløttes til neste Ting.

Siur Torbiørnsøn for sin broder Iwer Torbiørnsøn gav tilkiende, det hands broder til dette Ting med Muntlig varsel har ladet stevne og indkalde Soldat Peder Ellefsøn Diønne, fordj hand med hug og slag har overfaldet ham, der om vidner at anhøre, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Hans Utne og Lars Siursøn ibdm:, der næst Peder Diønne Dom at imodtage til undgieldelse og processens Erstatning, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte Soldat Peder Diøn/n/e blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. vidnerne møtte, dem Citanten paastoed Eedelig forhørt, og den udeblivende Soldat for[e]lagt til neste ting.
Kaldsmænde[ne] Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse for Soldat Peder Diøn/n/e udj hands Moder Sidselle Aamunsdatter[s] paahør, siden hand, Soldaten, ej lod sig finde.
Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Hans Hansøn, giestgiber her paa stædet, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e som/m/er var vidnet, Citanten og Soldat Peder Diøn/n/e i Grawens sogn, da siger Soldaten Peder til Iwer Utne, det Ole Iwersøn Utne havde leet af ham: hvortil Citanten svarede, det kom/m/er ej mig ved, du sige ham det selv. da slog Soldaten Peder med en bagvent haand toe, eller var det 3 gange, Iwer Torbiørnsøn Utne paa Kiæften. dog føren Soldaten slog, siger hand til Iwer, vil du tage Ole Iwersøns Partj an. Nej, svarede Iwer, men du kand sige ham det selv, du har nu ej nødig at tale om ham, da hand er fra værende, da siger Peder, i fald du icke holder din Mund skal du faae stryg, og da var det hand slog Iwer Torbiørnsøn. videre slagsmaal har vidnet ej seet. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet.
2det vidne, Lars Siursøn, værende hos sin Fader her paa gaarden Utne, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, med det tillæg at det var ickun Toe gange Soldat Peder slog Iwer med bagvendt haand paa Kiæften.
Afskeediget,
dend lovlig indstevnte Soldat Peder Ellefsøn Diønne forelæges at møde til neste ting.

Giestgiberen Hans Utne for Knud Winje paa Woss gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne Jon Monsøn Sexe for skyldig værende 11 rd: 3 mrk:, dom at imodtage til betalning og processens erstatning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Jon Sexe blev 3 gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Jon

1761: 33b

1761.

Sexe lovl: forkyndt i Eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.
Afskeediget,
Jon Monsøn Sexe forelæges at møde til neste ting.

Lensmanden Jon Hougse for tieneste Tøssen Mari Tostensdatter æskede sag[en] i Rette Contra Helje Heljesøn Qwalwiigen, og gav tilkiende lovl: at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vilde fornem/m/e om Helje Qwalwiigen møder.
dend indstevnte Helje Qwalviigen møtte og sagde, det Mari Tostensdatter, da hun tiendte ham, af ham og hands Kone, tiid efter anden har faaen 21 mrk: 6 s:, det hand vil beviise, dets aarsag hand begierede sag[en] til neste ting udsat, for sam/m/e at beviise.
Citanten var fornøyet naar Helje saadant kand bevise.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Tosten Siursøn Alsager for sin {Stee} søn Torgier Tostensøn gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Thron Heljesøn Lotte og Ole Torbiørnsøn Lotte {og Arne Widnes} til at aflæge deres Edelig forklaring om icke Comparentens søn Torgier Tostensøn er efter Moder En fuldbroder til dend ved døden afgangne Asbiørn Torgiersøn, men efter Faderen En halvbroder, saa at de begge ere ægtefød af en Moder, sc: Giertrud Aamunsdatter, men haver hver sin Fader, saa at Torgier Tostensøn virckelig er en Odels pretendent til Moderens Odel, alt til Et lovskicket Tings vidnes erholdelse. Og er, disse vidner at anhøre, indkaldet Sølfest Heljesøn Alsager med søn Torbiørn {Heljesøn} \Sølfestesøn/, vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte bleve 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare. vidnerne møtte, dem Citanten paastoed Eedelig forhørt.

Kaldsmændene Arne Widnes og Swend ibdm: afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse i paahør af Sølfest Alsager selv, men hands søn Torbiørn Sølfestesøn lod sig ej finde.

Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Thron Heljesøn, er huusmand paa Gaarden Lotte, sagde sig gaml: 85 aar, efter aflagde Eed vidnede, at Giertrud Aamunsdatter var Moder til afgangne Asbiørn Torgiersøn, ægtefød og avlet med hindes første Mand, sal: Torgier Asbiørnsøn Alsager, og Torgier Tostensøn er ægtefød og aflet med den/n/e hindes Mand Tosten Siursøn, som nu staar her for Retten. Citanten havde ej noget at spørge vidnet.

2det vidne, Ole Torbiørnsøn, boendes paa Gaarden Lotte, sagde sig gaml: 77 aar, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Citanten var Tingsvidne begierende om hvis passeret er, som blev billiget.

Peder Christensøn øvre Berven udgivene skiøde af dags dato til Christen Pedersøn paa ½ Løb 2 mrk: smør i gaarden øvre Berven, blev læst.

Ole Olsøn Nedr: Berven udgivene skiøde af gaar dags dato til Lars Olsøn paa En og en halv Løb smør i gaarden Nedr: Berven, blev læst.

Berje Olsøn Aga udgivene gields brev af dags dato til Aslach Jonsøn Aga for laan 80 rd:, mod pant af Et pund smør i gaarden Aga, blev læst.

Arne Østensøn Luttro udgivene skiøde af 14 Martj 1761 til Knud Arnesøn paa 18 Mrk: smør i gaarden Luttro, blev læst.

Lars Aalviigen udgivene skiøde af 14 Martj h: a: til Lars Aamunsøn Buu og Johannes Johansøn Buu paa 1 Løb 9 mrk: smør i gaarden yttr: Buu, blev læst.

Mathias Holjersøn øvre Berven udgivene gields brev af 25 Maj 1759, indført i Pante bogen paa fol: 500, blev efter qvittering af 26de Octbr: 1761 udslet.

Holgier Mathiasøn Berven udgivene gields brev af gaar dags dato til Christopher Wichlichsøn Sexe for penge 80 rd:, mod pant 1 pd: 21 mrk: sm:, 1 b:sk: i øvre Bergen.

Asbiørn Twisme udgivene gields brev af 30de Octbr: 1760 til Halwor Langesetter for laante penge 50 rd:, mod pant ½ Løb sm: i gaard: Twisme, blev læst.

Jon Swendsløn Hougse udgivene Testamente af dags dato, hvorved hand indsetter til sin Arving efter Loven, hands Fostersøn Ole Olsøn, blev læst.

Thomas Larsøn Alsager gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde En sin Encke huus qvinde Maritta Larsdatter med Laugværge Jacob Alsager, Dom at imodtage til at fravige hands gaard og grund, allerhelst hun hvercken har Fæst grunden eller givet ham nogen grundeleie, hvad hun forhen til Citantens sal: Moder har betalt, er ham uvidende. men da hand nu ene er Eier for gaarden, er det hand paastaar, for

hindes opsetsighed, det hun bør vige, der om, samt processens omkostning, Dom at anhøre, vil fornem/m/e om hun eller Lovværge Møder.
de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Torbiørn Lotte og Thron Heljesøn ibdm: afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse udj Maritta Larsdatter[s] datter Margaretha Siursdatter[s] paahør, siden Moderen ej bar tilstæde, dog kom hun strax hiem, da de betydede hende deres Erende. ligeleedes forkyndede stevningen lovl: for Laværgen Jacob Alsager udj hands Kone Mari Olsdatter[s] paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Maritta Larsdatter med Laværge Jacob Alsager forelæges at møde til neste ting.

Helje Iwersøn Ystenes og Engel Engelsøn ibdm: udgivene skiøde af 30 Aug: 1760 til Jacob Heljesøn paa 1 pd: 12 mrk: smør i Gaarden Ystenes, blev læst.

1761: 34

1761

Matz Jacobsøn Huuse udgivene skiøde af 14 Martj 1761 til Jacob Madsen paa 2 pund 18 mrk: smør med bøxel i gaarden Huuse, blev læst.
Johan/n/es Olsøn Aga og Helje Jacobsøn Hildahl udgivene gields brev af 16de Febr: 1756, indført i pante bogen paa fol: 445, blev efter qvittering af 1 Maj 1761 udslet.

Dend 29de Octbr: Er ved Kingtserviig høsteting følgende passeret.

Lars Torgielsøn Aga udgivene skiøde af 14 Martj 1761 til Torgilds Larsøn paa En halv Løb smør i gaarden Aga 2det Thuun, blev læst.
Kongl: Allernaadigste skiøde af 14 Septbr: 1761 til Jacob Swendsøn paa Løsnings Retten til En Løb 6 mrk: smør, ½ huud udj gaarden Huus, blev allerund: læst.
Asbiørn Brynildsøn Huus udgivene skiøde af 14 Martj 1761 {paa} til Gun/n/er Gun/n/ersøn paa 14 mrk: smør i gaarden Huus, blev læst.

Tosten Sæwerhagen sagde, det hand lovl: har ladet forkynde den Ole Larsøn Qwalwiigen af Rentten!! (Retten) ham givende forelægelse, men som det Ene stevnevidne Jens Lotte nu ej møder, der sam/m/e skulde afhiemle, begierede hand sag[en] til neste ting forfløt, siden den forelagde ei heller møder. den/n/e paastand blev billiget.

Lars Olsøn Swartvedt udgivene skiøde af dags dato til Ole Larsøn paa Et pund 4 Mrk: smør, en halv huud og ½ f:skind udj gaarden Swartwedt, blev læst.
Peder Asbiørnsøn Aakre og medJnteressendere udgivene skiøde af 14 Martj 1761 til Jacob Jacobsøn paa 1 pund smør, 1/3 deel huud udj gaarden Reisetter, blev læst.

Fogden Juel lod, til bilager ved sine Regnskaber, inden Retten oplæse og Examinere for dette skibreede ligedan documenter som ved Grawens Ting er Examineret. dette skibreede[s] skatte Restance beløb til 119 rd: 45 s:, og som ingen noget imod alt havde at forestille, var Fogden Rettens attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1762 skal betiene bleve opnævnte, og ere, Elling Tollefsøn Rogde, Jon Olsøn Aakre, Peder Asbiørnsøn ibdm:, Aamun Jordahl, Aslach Jelle, Michel Jonsøn Lutro, Arne Knudsøn ibdm:, og Elling Hougse.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

1761
.....
1762

(1762: 34)

Anno 1762.

Jorde Tirsdagen den 20de Apriil blev Retten betiendt paa Gaarden Mæhland yttre Thuun, beligende i Kingtserwiig Præstegield, Ullenswangs kk: sogn her udj Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Lars Torgielsøn Aga, Ole Olsøn Berven, Thomas Swensøn Hougstvet, Jon Swensøn ibdn:, Torbiørn Ølwersøn Hougse, Berge Jons: Aga, og Swend Endresøn Helleland, nærværende Bøygde Lensmanden Jon Torgielsøn Hougse.

hvorda for Retten fremstoed Ole Thoresøn og gav tilkiende, det hand med Mundtlig varsel for Juul nest afvigte aar 1761 til den/n/e Tægte dag, som er jorde-Tirsdagen indeværende aar, paa sin datter Maritta Olsdatter[s] vegne her til aastædet har ladet stevne og inkalde Ole Jærandsøn Mæhland at møde her for Retten, for at anhøre Citantindens adkomster og Odels breve, som hun til sin sags oplysning agter at i Rette føre. samt i Retten at fremlege hvad adkomster hand paa sin siide kand have at fremviise. Endelig er Ole Jærandsøn stevnt til at lide dom til at imodtage Løsnings penge for sin paaboende jord Mæhland, som er 2 Spd: 13 ½ mrk: smør, efter billig vurdering, samt processens omkostning at tilsvare.

Dend indstevnte Ole Jærandsøn møtte og tilstoed den incaminerede stevning at være ham lovlig forkyndt.

Ole Thoresøn paa sin Datters vegne, Maritta Olsdatter, lagde i Rette Et skriftl: indlæg og paastand af 6de Apriil 1762, med de der ved fremlagde breve, og anviiste de øvrige i Indlæget paaberaabte breve, det fremlagde er saa lydende, Lit: A.

Citanten viiste penge for Retten, om den indstevnte sam/m/e i mindelighed vil imodtage. Ole Jærandsøn svare[de] Nej, det hand ej tog imod penge. da Citanten tog pengene i sit Eget giem/m/e.

Dend indstevnte Ole Jærandsøn til actens følge lagde i Rette 1°: Et arveskifte brev af 4de Apriil 1743 efter hands Moder Ingebor Tostensdatter. 2°: Et skifte brev af 11de Apriil 1758 efter hands steemoder Maritta Larsdatter. 3°: Et skifte brev af 20de Januarij 1761 efter hands Fader Jærand Olsøn Mæhland. begierede i Acten inddragen En Extract af disse breve, saavit arvelinien og jordegodset er betræffende. En[d] lagde hand i Rette En under-Rettes Odels Dom afsagt her paa Aastædet, om sam/m/e nu paastevnte jordepart, den 23de Julj 1757, dend hand paastoed og begierede den/n/e Act vedhæftet. til slutning lagde hand i Rette et skiøde af 14 Martj 1761, det hand begierede acten tilført. her indføres det fremlagde.

Retten tilhold[t] Parterne, om de videre havde til sagens oplysning, de nu der med vilde fremkom/m/e. da begge Parter svarede Nej, de havde ej videre at fremlæge, men paastoed Dom.

bliver da at beregne den/n/e foretnings omkostninger, som er. Sorenskriverens skyds til aastædet, 2de Miile, haver Citanten forskaffet, diet penge for en Reisedag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 4 mrk:, Lensmanden, som har tilkaldet Laugretten og ellers gaaet Retten til haande, 1 rd:, tilsam/m/en 5 rd: 2 mrk:

Da blev af Sorenskriveren og Laug Retten som meddomsmænd saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt,

Den/n/e af Citanten Ole Thoresøn Mæhland paa sin Datter Maritta Olsdatters vegne paastevnte jordepart, der efter de i Retten fremlagde breve skal være 2de Spand 13 ½ mrk: smør, eller En halv Løb smør, 3/8 huud, her udj gaarden Mæhland yttre Thuun, har været af Citanten Ole Thoresøn paa Egene vegne paatalt i aaret 1757, da der imel: ham

1762: 34b

1762

og hands Farbroder Jærand Olsøn Mæhland dend 23de Julj 1757 er falden Dom, som den her ved hæftede Doms Act udviiser. Den/n/e Dom, som er usvæcket, fraKiender Ole Thoresøn Mæhland, formeedelst hands forsøm/m/else, Løsnings Retten til dette nu atter paastevnte jordegods i Aasædet Mæhland yttre Thuun, hvor Ole Thoresøn selv boer og Eier det halve Aasæde. der imod tilkiender!! (tilkiendes) hands Farbroder Jærand Olsøn /: som var Fader til nu indstevnte Ole Jærandsøn :/ lovlig hævd til dette nu atter paastevnte jordegods, som er halve Aasædet. Dette uagtet, anlæger dog Citanten Ole Thoresøn sag paa nyt i sin Datter Maritta Olsdatter[s] Navn, formeenende at om hands Ret er forsømt, er dog ej hands datters Ret forsømt. men dette er en puur lovstridig Meening: thj dette hands Barn kand umuelig have Odel og Løsnings Ret, naar Forældrene ej selv har den Ret. Odel og Aasædet er arvelig{t}, det oplyses ved Lovens 5te Bogs 2det Cap:, og Forordningen af 26de Maj 1752. men, da Ole Thoresøn selv har forsømt den/n/e arve-Ret, hvorleedes skal da hands datter kunde arve det, da Faderen endnu lever og selv ved den usvæckede Dom er fraKiendt Retten. Vel tillader Lovens 5te B: 3de Cap: 14 art: det Børn maae løse det Odels gods, deres Forældre har soldt, i deres umyndige aar, men dend Casus er ej her. thj Ole Thoresøn har ej soldt noget, som hands Datter maae løsse, saasom hand med Fader aldrig Eiede dette paastevnte gods. men hand har forsømt den Ret, hand til godset, i følge Loven kunde have. hvor til kom/m/er, det Ole Thoresøns Datter Maritta Olsdatter, er vel Elste Søns søn/n/edatter, og altsaa qvinde af Mand. men indstevnte Ole Jærandsøn er anden søns søn, og altsaa Mand af Mand: der for, i den/n/e Casus, Ole Thoresøns paastand for sin Datter Maritta Olsdatter, bliver stridig imod Forordningen af 26de Maj 1752. Efter saadan sagens beskaffenhed, Kiendes for Rett, det Den usvæckede Dom af 23de Julj 1757 bliver i sin fulde Kraft. og bør indstevnte Ole Jærandsøn for Ole Thoresøn og Datter Maritta Olsdatter[s] tiltale fri at være. betræffende processens omkostning, da betaler Citanten til Rettens Persohner efter den beregning som ad Acta er tilført, 5 rd: 2 mrk:, i det øvrige ophæves omkostningerne paa begge siider.

Dend 20de Apriil blev Retten betiendt paa nest forbem:te gaards Jndr: Thuun, med det her foran Specificerede Laug Rett, nærværende Bøygde LensManden Jon Torgielsøn Hougse. hvorda for Retten fremstoed Tosten Jærandsøn Mæhland og gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel her til aastædet har ladet stevne og indkalde til den/n/e tægte dag Helje Jacobsøn, Torgis Østensøn og Lars Haldorsøn, som beboere og leilendinger her paa Gaarden, som og Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Provsten Atche, der pro Officio Er bøxel Raadig over heele gaarden, til at faae sin andeel i gaardens tilhørende huuser lovlig udskift, enten i mindelighed eller efter Dom. 2°: Er Helje Jacobsøn og Lars Haldorsøn stevnt fordj de veiter vandet igien/n/em deres ager og hen paa Citantens ager. 3°: er Helje Jacobsøn stevnt fordj hand Eier trende asketræer paa Citantens bøe, der staar an og skygger Citantens agger, som der over vorder afbrendt. J alle disse Poster Dom at imodtage, samt at svare processens omkostning.

de trende indstevnte Naboer møtte og tilstoed varselen. Torgis Østensøn Mæhlan[d] for Welærværdige Hr: Provsten Atche indleverede En lugt Messiwe til Dom/m/eren, af dags dato, saa lydende.

Citanten, i anleedning af Hr: Provstens protest, begierede sag[en] paa nogen tiid udsat {af} for at faae forfattet en skriftl: stevning i sag[en].

Afskeediget,

sagen udsettes efter Citantens forlangende, til dend 3de Junj førstkom/m/ende, og betaler Citanten Rettens Personer, saasom Sorenskriverens skyds forskaffer Citanten, diet penge for En Reise dag 4re mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laug Retten per Mand 16 s:, er 1 rd: 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:, er 5 rd:, da derved endelig dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Dend 17de Maj blev Retten betiendt paa Gaarden Kaldestad, beligende i Wiigøer Præstegield og Østensøe Tinglav, med efterskrevene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Ole Nielsøn Norrem, Haagen Sandwen, Aamun Twet, Tosten Sandwen, Haagen Twet, og Ole Larsøn Scheje, nærværende Bøygde Lensmanden Germun Olsøn Berwen.

hvorda for Retten fremstoed Siowat Nielsøn Aalwiigen og sagde det hand af Engel Hansøn Giøen havde Kiøbt her udj gaarden Kaldestad En Løb 9 Mrk: smør jordegoeds, og da det formeenentlig er Odels gods, har hand til den/n/e tægte dag her til stædet ladet indkalde selgeren til En ved Rettens Middel lovlig huuse besigtelse og Taxsation, til beviis i sin tiid, om huusenes nu iværende tilstand og deres værd, vil fornem/m/e om bemelte Engel Giøen møder.

selgeren Engel Giøen møtte og sagde at være fornøyet med den/n/e foretnings foretagende, vilde og sam/m/e bivaane, da blev med foretningen fortfaret og af begge Parter paa dette jorde brugs tilhørende huuser giort anvisning.

1st: En Røgstue, underdeelen forraadnet tvende omfar, vil needfalde, thj det halder gandske bagover, har Et slet Tag, vil strax Rives i grund, det som i huuset kan ansees brugelig, er værd	8 rd:
En sengeboe, er aldeeles slet, mens nye tæcket, huusets værd	4
Et stavbur, alt slet, Tøm/m/er og tag, dets værd	4
halvedeelen i En senge Bo eller faarhuus	6
Et stave Jldhuus, Tæcket med heller, bordtaget forraadnet	3
lateris	25 rd:

1762: 35

1762.

Transport	25 rd:
halvdeelen i Løen, yttere siden gandske god, \dog uden bordtag./ {derfor ej vurderes} værd	24
En liden Raaden Floer, i brøstet En liden høe skyge tægt med heller	5
En liden goed løe, {værd}, er uden bordtag, værd	12
Et lidet gam/m/el Fios, Tøm/m/eret Raaden, tæcket med heller,	
En heste stald tægt med heller, tøm/m/eret Raaden, begge værd	3
En vedskyge {værd}, tægt med heller, værd	2
En dito vedskyge, tægt med heller	1 rd: 2 mrk:
Et stave Nøst ved søen, Tæcket med heller, der ved et halv tæcke	5
Et Raad[n]et qværne huus, tæcket med heller	3
En høe skyge i brøstet paa stuen	4
1 sjygge an i brøstet af senge boen, kaldet Fios	5

halvdeelen i et Smeede huus, er forRaadnet	4
2 udløer paa øde jord, begge værd	5
1 sæhlhuus paa stølen, værd	5
Nock et gam/m/el sæhlhuus, værd	2
1 sviine huus, værd	3
Sum/m/a	90 rd: 5 mrk:

Tvende humle gare, liger øde, gierderne needraa[d]net.

Som intet videre var at foretage, bliver følgende beregning at giøre, Sorenskriverens skyds for 2de miile, 3 mrk:, hiem igien forbjgaaes formeedelst andre foretninger, diet penge for En dag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Lensmanden for Laugrettens tilkaldelse, som og at gaae Rettens Middel til haande, 1 rd:, Laugretten per Mand 16 skil:, er 1 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning, foruden dens beskrivelse, 5 rd: 1 mrk:, som af Citanten blev betalt.

Dend 17de Maj blev paa **Gaarden Næss holden Et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting med Jondahls skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Ret som paa fol: 29 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Niels Johannessøn Wiig sat Aad Brattebøe, for Lars Tørressøn Underhougen sat Ole Knudsøn Degebræche, for Endre Sætwet sat Johan/n/es ibdm:, for Siur Gutormsøn Sætvet sat Torchel Salamonsøn Wiigene, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel med Bøygde Lensmanden Giermun Berven og den Tingsøgende Almue.

Da allerunderdanigst blev publiceret.

1°: Forordning af 22 Decbr: 1761, angaaende Consumption og Folcke skat samt Copulations penge paabudet paa landet udj Norge.

2°: For: af 29 Decbr: 1761, angaaende Det ved Eidsfos Jernværck oprettede Staal Manufactur.

3°: Placat af 16de Febr: 1762 angaaende Forbud paa Korn vahres udførsel af Danmrk: og Norge, med videre.

4°: Hans Exellence Hr: Stiftbefahlingsmandens ordre af 30de Martj 1762 til Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, i holtz forsternes fraværelse, ar forette Arrester og Relaxationer paa den Tøm/m/er last, som maatte befindes at være hugget imod de ergangne Forordninger.

Hr: Marcher udgivene bøxelbrev med Rewers, af 3de Maj 1762, til Aad Jonsøn paa En halv Løb, 1 ¼ huud i gaarden Qwale, blev læst.

Aad Brattebøe lod atter udbyde sin Myndling Ingebor Samsonsdatter[s] arveMidler, tilsammen 60 rd:, om nogen dem mod Suffisant pant behøvede, mod lovlig Renter svarelse, men som ingen behøvede dem, var hand begierende det Retten vilde forsigle pengene. hands paastand blev opfyld, og pengene forsiglet ham tilbage leveret.

Dend 18de Maj Er ved Jondahls Tinget følgende passeret.

Iwer Olsøn Selswiig udgivene bøxel brev med Rewers, af 17 Maj 1762, til Niels Siursøn paa 3de Spand 4 ½ mrk: smør i gaarden Breche, blev læst.

Hr: Kam/m/er-Raad og Foged Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere dette skibreede[s] skatte Restanse, hvis endelig Sum/m/a var 138 rd: 67 s:, som befantes rigtig at være. altsaa her om Hr: Kam/m/er-Raaden var Tingsvidne begierende, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophævet.

Dend 18 Maj blev paa **Gaarden Næss med Østensøe skibreede[s] Almue holden Et Almindelig Som/m/er, Skatte, og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 30 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Hans Klywe sat Arne ibdm: Nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Giermun Berven og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger med ordres som her oven ved Jondahls Ting er Extraheret og anført.

Lars Samsonsøn Rosseland udgivene skiøde af dags dato til Thron Isaaksøn Fladebøe paa 1 Løb smør, ½ hud i gaarden yttre Aalwiigen, blev læst.
Johan/n/es Pedersøn Jaastad udgivene skiøde af 21de Octbr: 1761 til Niels Hansøn paa 9 mrk: smør, ¼ f:skind, ¼ g:skind, ¼ td: salt med bøxel, samt overbøxel til 2 pd: 6 mrk: smør, i gaarden øvre Wiig, læst.
Johan/n/es Hansøn Herrestvet udgivene skiøde af 15de Martj 1762 til Hans Johannessøn paa 1 pd: 2 ½ Mrk: smør, ¾ hud, 1 K:sk: med bøxel, og overbøxel til 1 pd: 5 mrk: smør, 1 g:sk:, 1 f:sk:, i gaarden Herrestvet.
Encken Madam Leganger udgivene bøxel brev med Rewers, af 4de Nobr: 1761, til Aasmun Torbiørnsøn paa 3 Spand smør, ½ td: salt i gaarden Klywe, blev læst.

Dend 19 Maj Er ved Østensøe Tinget følgende passeret.

Johan/n/es Torpe og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Arne Larsøn paa En halv Løb smør og Et halv geedskind i gaarden Helleswet, blev læst.
Aasmun Torbiørnsøen Soldahl med Brigt Larsøn Nygaard og Ole Torbiørnsøn Soldahl oprettede Contract af 27 Martj 1762 om Gaarden Klywe, blev læst.
Lars Nielsøn Røsseland udgivene skiøde af 14 Janvarj 1762 til Niels Larsøn paa Et pund 4 Mrk: smør, 1/6 hud i gaarden Røsseland, blev læst.
Ole Jonsøn Berge og medJnteressendere udgivene skiøde af 18 Maj 1762 til Johan/n/es Erichsøn paa 1 pd: 18 ¾ mrk: smør, 1 ¾ f:skind, ¼ K:skind i gaarden Steene, blev læst.
Tron Isaaksøn Fladebøe udgivene skiøde af 14 Janvarj 1762 til Ole Siursøn paa 2 pd: 15 Mrk: smør, 1/16 Løb salt, ½ hud, 1/8 K:skind i gaarden Berven, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten oplæse og Examinere dette skibreede[s] skatte Restanse, hvis endelig Sum/m/a var 211 rd: 43 s:, som fantes rigtig at være, og der paa blev udstædt Tingsvidne efter giorde paastand.

1762: 35b

1762.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa Tinget for dette skibreede ophævet.

Dend 21de Maj blev paa **Grawens skibreede[s] Almindelig Tingstue paa Eie grund ved søen holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting med bem:te Grawens skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 32 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Lars Larsøn Wambem og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og ordres som paa dette blad ved Jondahls Ting findes Extraheret.

Snare Arnesøn Saaqvitne udgivene skiøde af 10de Apriil 1762 til Lars Snaresøn paa En Løb smør i Gaarden Saaqvitne, blev læst.
Brynild Larsøn øvre Seim udgivene skiøde af 14 Januarj 1762 til Lars Brynildsøn paa En halv Løb smør i Gaarden Saaqvitne, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav til kiende, at som der her udj Grawens Præstegield og Eifiord kk: sogn er vorden bekiendt at Et løs qvinde Men/n/eske Navnl: Ragnilde Asbiørnsdatter skulde have født Et barn udj dølsmaal, avlet efter angivelse af qvinden, i løsagtighed med Soldaten Knud Lassesøn Røyse, staaende ved Hr: Major Borse Compagnie, og nu udCommenderet, saa er ved Lensmanden Lars Larsøn Wambem til dette Ting, tiid og stæd kaldet, ej alleene bem:te qvindemen/n/eske Ragnilde Asbiørnsdatter saavel til at være Rettens Examen undergiven og om tildragelsen med hendes barns fødsel i dølsmaal at anhøre vidner, og i øvrigt at modtage Rettens Dom. men end og, paa den udCom/m/anderende Soldates vegne indkaldet hands Fader Lasse Gutormsøn Røyse, som og fremdeeles til oplysning og vidner udj sagen, dends indstevntes Moder {Mari H} Ingebor Olsdatter, item den Dan/n/eqvinde Mari Halsteensdatter Warberg og Guro Aalmoedatter Lille Thuun, Sigri Baarsdatter Lille Thuun, samt Tøsen Ragnilde Halsteensdatter Warberg.
Til Defensor i sagen angav Actor med Øfrighedens tilladelse, at have beskicket Lensmanden Lars Wambem.
Defensor Lars Wambem med qvindemen/n/esket Ragnilde Asbiørnsdatter, samt Soldatens Fader Lasse Røyse og de samtlige indstevnte vidner møtte alle og tilstoed lovlig varsel \at/ have bekom/m/et.
Actor lagde i Rette sogne Præstens attest af dags dato, saa lydende, Lit: A.
hernæst blev Ragnilde Asbiørnsdatter Examineret, da hun aflagde saadan bekiendelse: at være barnefød paa gaarden Qwamsdahlen i Eifiord Sogn, er 26 aar gam/m/el, forklarede saa, først, at Faderen til det Barn, med hvilcket hun er needkom/m/en og udj dølsmaal haver fød, er dend for om/m/elte Soldat Knud Lassesøn Røyse, og ingen anden. dernæst, at hun formeedelst paakom/m/en svaghed, dog ej saadan som var til nogen barnefødsel, nu sidstleeden SkiærTorsdag maatte gaae ud af sin tieneste fra Tosten Lille-Thuun, og forføyede sig til sin Moder paa Et huusmands platz under Gaarden Garrethuun. hvor hun fremdeeles blev ligende saae syg, at der end og af Præsten paa Prædicke stolen for hende blev bedet. endelig udj den/n/e hendes svaghed, kom det dog saae vit med hende at hun uden nogens hielp og viidende haver født dette nu om qwæstionerede Barn, som er skeet Mit paa dagen den 3 Maj sidst afvigte, og forsaavit at hun hos hende selv kunde mercke, da forinden 3de samdøyer!! (samdøger) af den/n/e hendes barns fødsel, fornam hun aldeeles icke noget kiendetegn til Liv eller Rørelse af barnet, følgelig skillede hun sig af med det som Et dødfød Foster. forklarede ellers fremdeeles, efter Rettens tilspørgende, at ligesaa lidet som hun havde aabenbaret hendes frugtsom/m/elighed enten for Moder eller andere, ja end icke for Barne

faderen selv, ligesaalidet var det hendes tancke, at naar barnefødselen var skeet, der paa at legge dølgsmaal, men En blodt frygt og unseelse, ja, Enfoldighed giorde det, at hun til det yderste vilde skiule gierningen. hvad sig det dødføde Foster angaar, saa var det icke meere end da hun der med var skildt, end at straxsen ind kom i huuset hvor hun laae og hendes Moder havde sit tilhold, Guro Olmoedatter Lille Thuun og Mari Halsteensdatter samt Sigri Baarsdatter, som ved at undersøge hendes svagheds beskaffenhed, der den tiid var meget sterck, formerckede hendes tilstand, og der paa tog det dødføde barn ud af sengen fra hende. Angaaende hendes altergang, declarerede Delinqventinden, det hun sidst afvigte Michelsdag havde været til Alters.

De indstevnte vidner blev fremkaldet, og Eedens forklaring dem forelæst. dernæst Et hvert vidne særdeeles for sig Examineret.

1ste vidne, Ingebor Olsdatter, Encke og huusqvinde paa Gaarden Garrethuuns grund, sagde sig at være Moder til indstevnte Ragnilde Asbiørnsdatter, efter aflagde Eed vidnede. Actor fremsatte qwæstioner, 1°: om vidnet icke var bekiendt hendes datters frugtsom/m/elighed, enten, føren den seeneste Skiær-Torsdag da hun kom svag hiem til hende, eller om hun i den/n/e hendes datters svaghed hos hende icke drog nogen mistancke at sygdom/m/en [i] saa fald kunde herRøre af nogen frugtsom/m/elighed. eller om hindes datter ingensinde for hende har aabenbaret det hun var frugtsom/m/elig. Resp: til alt svarede Nej. ja, end icke, efter at hun var

1762: 36

1762.

forløst, har aabenbaret af hvad aarsage hun lagde dølsmaal paa hendes frugtsom/m/elighed. 2°: hvordan/n/e!! hende er bekiendt omgangen med hendes datters barns fødsel, om hun der ved var nærværende, og hvorleedes eller hvad tilstand hun saae eller fandt det barn, med hvilcket hun var skildt, ja om hun kand give nogen slutning at det føde barn levendes kunde have fremkom/m/et eller ej. Rep: ved intet her om, var den tiid i skoven med Creaturene. men tillig[e] med de andere Koner, efter at vidnet En liden stund havde været i skoven og var kom/m/en hiem, fandt de Barnet hos hendes datter, ved Fødsel stædet døt. og kunde vidnet ej andet slutte, end at Barnet var dødfødt, saasom hun ej fandt minste tegn til barnets ombringelse, men at det maatte været, som sagt er, dødfødt. 3°: om vidnet kunde ansee det føde Foster for Et fuldkom/m/en Foster, og af hvad kiøn, item og, om hun icke ved eller kand sige om nogen der var nærværende da hun føde. Resp: kand ej sige andet, end at det var Et fuldkom/m/en Foster og Et Pige barn. ved ej at nogen som der den tiid var nærværende. Parterne havde ej noget videre at tilspørge vidnet.

2det vidne, Mari Halsteensdatter, gift med Morten Warberg, gaml: 56 aar, har selv født 10 ægte børn til Verden. efter aflagde Eed vidnede. 1ste qw: om vidnet var nærværende hos Ingebor Olsdatter paa huusmands platset under Garrethuun, for noget meere end 14 dage siden, saasom i Mandags 14 dage den 3 Maj, og i hvad anleedning. Resp: vidnet vilde den dag gaae til sine Børn paa Garrethuun, og som hun maatte gaae forbj det huusmands platz, vilde hun, siden hun havde hørt det Præsten bad for Ragnilde Asbiørnsdatter, høre hvorleedes hun levede, og ved den anleedning kom vidnet der ind. 2°: hvorleedes hun da befandt den svage, om sam/m/e, allereede den tiid ved hendes første indkomst i huuset havde født det omspurte barn eller ej. eller om ej, om hun da icke af hendes svaghed kunde have giort sig nogen tancke, at den bestoed i nogen barns Nøed. Resp: hun tilspurte den svage hvor hun havde hendes svaghed. da hun svarede: tvert over bringen samt Et sting under venstere armen og ud igien/n/em skulderen, og havde hun den tiid ej født. vidnet sat sig da need en liden stund, imidlertiid kom ind i huuset Konen Torbiør Larsdatter Røyse og sat sig need hos vidnet ved sengen. som de sat fick Ragnilde Asbiørndatter En sterck Rie, eller anstød, da Torbiør tog vidnet i siden, ligesom at give tilkiende En slags mistancke on hendes svaghed.

saa gick vidnet og Konen {ud} Torbiør ud fra den svage, da de taltes sam/m/en om at det siuntes lig til det hun havde Barns svaghed. vidnet gick da til sin datter paa Garrethuun, hvor hun var En liden stund. og som hun sat og talte med Guro Aalmoedatter, kom den gamle Tøs Ragnilde Halsteensdatter og sagde til dem, at Ragnilde Asbiørnsdatter havde stercke Rier: sigende at de skulde see til hende, eller de skulde forfare sengen, hvilcke af ordene hun sagde, mindes vidnet nu ej. vidnet gick da hiem efter, og Guro skulde gaae need til den svage. paa hiem veien møder vidnet Olmoe Garrethuun, og fortalte ham hvorleedes det var med Ragnilde Asbiørnsdatter, bad ham at hand vilde gaae need til hende. men Olmoe bad vidnet igien, det hun som En gam/m/el Kone vilde gaae need til Ragnilde og see til hende at hun ej skulde forfares. saa gick vidnet anden gang til Ragnilde, og da kom Konen Guro tillige og sagde til vidnet, det hun havde seet ind igien/n/em dørren, og da seet at Ragnilde sine fingere vare blodige. saa gick de begge ind for at hielpe Ragnilde, og sagde til hende det hun maatte op af sengen. da bad hun for sig, det hun maatte ligge til aftenen, men de paastoed anden gang det hun skulde op, at de kunde væle om sengen, saasom ej laae got. og saa sp[r]ang vidnet ud i døren og kaldede nock En Kone, Navnlig Aase, ind til dem. og saa tog de Ragnilde op af sengen. da saae de i sengen ligende dødt et Nyefødt Tøsebarn, og var der lagt over ansigtet og bagdeelen af hovedet paa Barnet 2de smaae strylerres dugger. strengen, sagde de andere Koner, var afKlippet. men vidnet af forskræckelse ej saa paa barnet videre, end at hun saae der laae et dødt barn, og var Ragnilde end da ej skildt ved efter fødselen.

3de vidne, Guro Aalmoedatter, gift med Tosten Lille Thuun, sagde sig gam/m/el 72 aar, har selv avlet 9 Børn. efter aflagde Eed vidnede. til Actor[s] første Qwæstion svarede vidnet, det hun gick need til Ingebor at hun skulde faae Creaturene over broen, imidlertiid skulde vidnet og Mari være hos den svage datter Ragnilde. og som vidnet havde seet ind igien/n/em døren, og saae at der var blod paa Ragnilde[s] fingere, sagde hun det til Mari. og som hun strax forhen havde været der inde og ej seet noget tegn, og nu i en saa gandske Kort tiid saa blod paa fingrene, saa gick de begge strax ind, for at faae Ragnilde op af sengen, at de kunde forfare hendes tilstand, hvilcket skeede baade med onde og gode ord. da de fick hende op, saae de Et Nye født dødt Tøsse barn laae ved siden i sengen, med et stryl: plag over ansigtet. og tog vidnet Barnet, som var hvercken Kolt eller

1762: 36b

1762.

varmt. strengen var afKlippen med En sax som Ragnilde havde haft i sengen, og var der intet blod i strengen. ej heller var strengen forebunden. barnet var ej som andere Børn. thj det var over alt guulagtig, saa vidnet ej kunde troe at det Foster var levendes fød. det var ellers Et fuldkom/m/en Foster. saa ej nogen voldsom tegn paa Fosteret, men de som vaskede Barnet, faar her om give forklaring. Actor, i anleedning af vidnets forklaring, maatte spørge, hvor fore at hun som en gam/m/el Kone, da hun formerckede at den svages sygdom kunde være Et Barns nød, kunde forlade den svage, og ej stedse være hos hende for at faae hende hielpet i saadan tilfælde. Resp: de forlod hende icke, men blev forskræcket, siden hun ingen tilstaaelse giorde, saa de ej viste hvad de skulde gribe til, der for i en saa ganske Kort tiid gick af og til, for at betæncke dem hvad de vilde giøre, og hvorleedes de vilde uformercket faae Ragnilde ud af sengen, uden at beskylde hende. forklarede ellers at have seet paa det døde Foster, at der i hovedet paa dend høyere siide og udj tinningen var En Blaae flæck, dog mindes ej med sickerhed paa hvilken siide det var.

Afskeediget,

sag[en] udsettes til \i/ Morgen.

Dend 22de Maj blev den/n/e sag atter foretaget.

4de vidne, Sigri Baardatter, gift med Ole Knudsøn Lille Thuun, efter aflagde Eed vidnede, at dend dag Ragnilde Asbiørnsdatter blev forløst, om formiddagen gick vidnet til hende for at erkyndige sig om hendes i værende tilstand, da vidnet kom der, var Moderen hos hende, da vidnet alleene saa paa hende og spurte hvorleedes det var med hende, men fick ej noget svar. og som hendes svaghed var stoer, tænkte vidnet, at det enten maatte være døden eller Barns Nød, saa vidnet ej viste sicker[t] hvad hun skulde tæncke, men gick bort. om eftermiddagen gick vidnet atter til Ragnilde, da var Moderen og de andere gamle Koner der. De havde faaen Ragnilde op, som sat paa En Krack og var forløst, og saa vidnet Fosteret, som var Et Tøsse barn, ligge død i sengen. og tog vidnet tillige med andere barnet og vaskede det. Som vidnet siuntes, kunde hun ej see det Fosteret var levende fød. fosteret var guult, med bruunagtige flæcker paa legemet. ellers var flæckerne som blaa eller imellem blaae og brune. i Tin/n/ingerne vare blaae flæcker, paa den høyere side i Tin/n/ingen var den største flæck, men paa den venstere siiden En ganske liden.

5te vidne, Ragnilde Halsteensdatter, ugift, gam/m/el 61 aar, efter aflagde Eed vidnede, at som Præsten om Søndagen paa Prædicke stolen havde bedet for Ragnilde Asbiørnsdatter, og snacken gick det hun laae for døden, gick vidnet om Mandag eftermiddag til hende for at see hvorleedes det var med hende. da vidnet kom der, var Moderen hos hende. vidnet tilspurte Ragnilde, om hun havde giort noget som hun icke skulde: der til hun svarede, de har løyet saa mangen En løgn. og som vidnet siuntes hun havde nogle skarpe Rier, gick vidnet til Konerne, Moderen samt Mari og Guro, og bad dem at see til hende, siden hun havde skarpe Rier, videre ved vidnet ej i den/n/e sag.

Actor tilKiende gav, foruden de foran førte allereede afhørte vidner, havde hand først 2de Dan/n/e qvinder, sc: Torbiør Larsdatter Røyse og Aassilde Asbiørnsdatter Røyse, samt tvende besigtelse vidner, som uden varsel vedtog i sag[en] at aflæge vidnesbyrd, dets aarsag de i gaar her for Retten var nærværende og hørte Edens forklaring oplæse, samt Dom/m/erens formaning til samtlig vidnerne. dem hand paastoed nu Examinerede.

6de vidne, Torbiør Larsdatter, gift med Olmoe Røyse, efter aflagde Eed vidnede: at om Mandag formiddag gick vidnet til Ragnilde for at see til hende. og som Ragnilde havde skarpe Rier: tilspurte vidnet hende, om det var af bringe svagheden hun havde saa ont: svarede Ragnilde ja, men som vidnet siuntes, det svagheden var barne Rier, gick vidnet til dend gamle Kone Mari Warberg, som kom der med det sam/m/e, og sagde hende sine tancker. saa gick vidnet bort og kom der ej meere.

7de vidne, Aassilda Asbiørnsdatter, gift med Swend Røyse, efter aflagde Eed vidnede, om Mandag eftermiddag vinckede Mari Warberg [til] vidnet, det hun skulde kom/m/e der. gick saa strax til dem. da vidnet kom der, vilde hun med de andre Koner have Ragnilde op af sengen, men Ragnilde vilde ej, saa tog de hende op af sengen, og med det sam/m/e saae de ved siden i sengen neere ved Ragnilde sit laar, laae paa Ryggen Et Nye føed Tøsse barn som var døt, og havde En stry lærrets liden dug over ansigtet. saa vit vidnet kunde slutte, kunde vidnet ei see andet end barnet var dødføed, havde ellers en liden blaae flæck ved det venstre øye. kunde ej andet see, end at strengen var afKlippet. angaaende efterløsningen, kand vidnet ej give nogen oplysning om, saasom vidnet gick strax hiem, og siden kom igien for at vaske barnet, som var Et fuldkom/m/en Foster, gult paa legemet, og som ung og ny gift gav hun ej videre agt paa barnet.

8de og 9de vidner ere besigtigelse Mændene Torbiørn Poulsøn Lindebræche og Bertel Andersøn Lissebræche, som efter aflagde Eed forklarede, det de efter Lensmandens ordre dend 8 Maj var paa huusmands platset for at besigtige det døde foster, som var svebt udj Klude og lagt i en liden Kiiste. de toge da Fosteret op, som Et Tøsse barn og Et fuldkom/m/en Foster. Paa Fosteret fantes under hagen need paa brøst beenet En liden blaae fleck, ligesom hagen kunde

1762.

have lagt need paa brøstbeenet. over Cronen i hovedet og need imod tin/n/ingerne var det Røt og blaat. Moderen Ragnilde bekiende for dem, det hun omtrendt 3 ugger føren hun blev forløst, havde kiendt liv i Fosteret. men omtrendt 8te dagge føren hun blev forløst, havde hun ej kiendt til liv. videre viste de ej.

Lasse Røysse, som Fader til dend udlagde barne Fader, Soldat Knud Lassesøn, sagde ved de tvende Mænd Tosten Lille Thuun og Olmoe Røysse, begge Laugrettesmænd, paa sin søns vegne, havde ladet beskicke Ragnilde Asbiørnsdatter om den/n/e tildragelighed. begierede det de Eedelig maatte forklare deres foretning.

Tosten Nielsøn Lille-Thuun og Olmoe Nielsøn Røyse efter aflagde Eed forklarede. dette Lasse Røyse havde befalet Dem at tilspørge Ragnilde Asbiørnsdatter, om hands ud-Com/m/anderende søn, Soldat Knud Lassesøn som barne fader var medvidende, eller havde med hende lagt Raad, det hun skulde fordølge eller læge dølsMaal paa det hun var frugtsom/m/elig. Den/n/e deres foretning udførte de, og æskede Ragnilde sit svar. som da gav det svar, at Knud Lassesøn var aldeeles uvidende der om.

Actor, da hand udaf de førte vidners udsagen maatte fornem/m/e at den her indstevnte Ragnilde Asbiørnsdatter, Ej alleene har giort sig umage for at skiule hendes frugtsom/m/elighed, men end og udj dølsmaal virckelig født hendes Foster, ja virckelig lagt der paa skiul da hielp var for haanden, saa da det efter den seenere Allernaadigste Forordning vil være fornøden at der over det dødfundene Foster, af forfarene Cirurgis bliver holdet den behørige Obductions Foretning, der af at blive bragt i vis erfaring hvor vit at dette Foster levendes kunde have fremkommet til verden, og at der paa kunde have været lagt nogen volsom haand eller ej, {En} \til/ vis foretnings fuldførelse hand nu her fra stædet skulde ersøge hans Exellence Hr: Stiftbefalingsmandens foranstaltning, til hvilcken ende hand og af Retten var begierende, at sagen til saadan tiid maatte udsættes, at saa \vel/ den forbem:te foretning paa en tiid kunde skee, som at hands paastand til Doms paafølge kunde giøres.

Afskeediget,

sag[en] gives Rum til Et udsettelses Ting, som her paa stædet bliver foretaget og Administreret den 7 Junj førstkom/m/ende.

Hr: Kriigs-Raad Christian Sthyr, som Sorenskriver over Num/m/edahl og Sandswærd, udstæde opmaalingsbrev af 28de Septbr: 1761, over holdtz Forsten Thor Fikkens slaatte-Træer og indhægnede veignde, hvor de Reisende med deres Creature til Kongsberg igien/n/em gaarden Fikkian Marcker kand drive og beite, blev læst.

De tvende Dan/n/emænd Peder Nielsøn Syssendahlen og Thomas Aamunsøn Wiig paa Egene og den samtlige Almues vegne, af den/n/em der pleier at fare til Kongsberg, saavel med Fæedrifter som Talg og andere vahre, maatte tilkiende give, at da de i anleedning af den her for Retten oplæste foretning, udstæd af Hr: Kriigs-Raad og Sorenskriver over Num/m/edahl og Sandswærd, Christian Sthyr, dend 28de Septbr: 1761, maae formercke, hvorleedes at Eieren til den gaard Fikkian, holtz Forsten Thor Knudsøn, ej alleene skal formeene dem, med deres drifter at fare den gamle og Alfare vei, hvor imod hand nu En Ny af sig selv skal have indretted, men end og, i henseende til det for dem med deres drifter, saavel med Creature som hester, at indskrække dem inden saadan/n/e stæder, hvor der aldeeles for den/n/em intet er at faae. og som da det er hver mand vitterlig og bekiendt, at saadant beite og hviile stæd, naar de ere needkomne med deres drifter af Fieldet, er lige saa fornøden, som det fra alders tiid har været dem uformeent. de {der} maae der for ansee dette fore{Et}tagende, baade som noget Nyt som lovstridende imod den Rettighed til fornøden beite de fra Alders tiid haver haft. og som aldeeles hinderlig at frem kom/m/e til Bergstaden med deres fornødene drifter af Creature og andet. sluttelig da, at som den/n/e foretning aabenbare gaar

imod deres ældgamle Rettighed og frihed, der i Loven haver sin fuldkom/m/ene \grund/ {brug}, saa \om/ den/n/e foretning skulde vente sig at have nogen gyldighed, burde de der til som høyst angieldende lovlig været stevnte, der for anseer den skeede foretning som ulovlig, og der for imod sam/m/es publication her, som noget til efterretlighed, protesterer.

Thore Knudsøn Fikkens fredlysning af 10de Febr: 1762, over hands gaard Fikken tilhørende Eiendeele, blev læst.
der ved de tvende Dan/n/emænd Peder Nielsøn \Syssendahlen/ og Thomas Aamunsøn Wiig refererede dem til dend paa Egene og Almuens vegne giorde protest ved opmaalings brevet af 28de Septbr: 1761, dends publication, som der paa inden Retten blev anført.

Hr: Poul Schnabel udgivene bøxsel brev med Rewers, af 29de Decbr: 1761, til Wichlich Arnesøn paa 3 Spand smør i gaarden Hylde, blev læst.
Knud Nielsøn Nessem udgivene gieldsbrev af 4de Apriil 1759, indført i Pantebogen paa fol: 497, blev efter paategnede qvitering af 21 Maj 1762 udslet.

Ole W..nalsøn Aasen viste fællen af en voxen biørn som hand i aar har skut i fiældet paa Leehnets grund. blev af Fogden betalt 2 rd:

Arveskifte brevet af 5 Martj 1762, sluttet efter Anna Andersdatter, blev læst, og

1762: 37b

var stervboen Eiende og tilhørende jordegoeds udj Gaarden og arvetompten Sæd 13 ½ Mrk: smør, vurderet 47 rd: 1 mrk: 8 s:, og lodnet imel: arvingerne saaleedes. Lars Tostensøn arvet 3 Mrk: Tosten, Andwe og Ole Andersønner, hver 1 Mrk: Katle Tostensdatter 1 Mrk: Tosten, Lars, Thore, Niels og Endre Torchel-søn/n/er, hver ½ Mrk: Tosten Andersøn 1 ½ Mrk: Mari Andersdatter ½ Mrk: og Giertrud Tostensdatter 2 Mrk:
Anders Pedersøn Herrei og medJnteressendere udgivene skiøde af 14 Janvarj 1762 til Lars Tostensøn paa 10 ½ Mrk: smør i gaarden Sæd, blev læst.
Lars Wambem udgivene skiøde af dags dato til Siur Larsøn paa 12 Mrk: smør, uden bøxel, i gaarden øvre Hagestad, blev læst.
Salamon Holgiersøn Torblaa udgivene skiøde af 15 Janvarj 1762 til Siur Andersøn paa 15 ½ Mrk: smør i gaarden øvre Torblaae, blev læst.
Niels Tronsøn Rønnestrand udgivene gields brev af 23de Apriil 1762, til Encken Ingebor Nielsdatter Mit Fylkedahl for 150 rd:, Lars Iwersøn Nessem for 50 rd:, og Mads Tronsøn Rønnestrand for 30 rd: laan, alle at have til underpant En halv Løb smør og 6 mrk: i gaarden Nedr: Rønnestrand, blev læst.
Niels Olsøn Hagestad og medJnteressentere udgivene skiøde af 13 Martj 1762 til Hans Olsøn paa 1 Løb 7 mrk: smør, 2 f:skind i Gaarden øvre Hagestad, blev læst.
Richold Torchielsøn udgivene skiøde af 21 Maj 1762 til Iwer Richoldsøn paa En halv Løb smør, ½ huud i gaarden Kierland, blev læst.
Siur Andersøn Torblaae udgivene gields brev af dags dato til Christopher Hieltnes for 87 rd: 3 mrk: 12 s:, mod pant 1 ½ Spd: smør i gaarden øvre Torblaae, blev læst.
Niels Jonsøn Hougen udgivene gields brev af dags dato til Christopher Siursøn Ystaas for 99 rd:, mod pant En Løb smør i gaarden Hougen, blev læst.
Dawid Størksøn udgivene skiøde af 14 Janvarj 1762 til Størk Dawidsøn paa 1 pund 6 mrk: smør, ½ g:skind, ½ f:sk: i gaarden Moe, blev læst.
Poul Pedersøns udgivene skiøde af 15 Janvarj 1762 til Johan/n/es Poulsøn paa 1 pund smør, 1 Løb salt med bøxel, og overbøxel til 16 mrk: smør, 2/9 hud, i gaarden Nedr: Spilden, læst.

Salamon Holgiersøn udgivene gields brev af dags dato til Christopher Hieltnes for 50 rd: laan, mod pant 2 Spand smør i gaarden øfre Torblaae, blev læst.
Anve Endresøn udgivene skiøde af 21 Maj 1762 til Iwer Johansen Erdahl paa Odels Retten til 18 mrk: smør, ¼ b:skind i gaarden Halanger, blev læst.
Lars Wambem udgivene skiøde af 26de Octbr: 1761 til Siur Poulsøn Spaanem paa ¼ part udj bordsaugen staaende paa Wambems grund, blev læst.
Ole Iwersøn udgivene gieldsbrev af 21 Maj 1762 til Tosten Olsøn Kierland for 40 rd: laan, mod pant 1 ½ Spd: smør i gaarden Windahl, blev læst.
Torchiel Andersøn Opheim udgivene skiøde af 24de Octbr: 1761 til Anders Torkielsøn paa 2 pd: 23 ½ mrk: smør, 1 hud i gaarden Opheim, blev læst.

Hr: Kam/m/er Raad og Fogden Juul lod oplæse og Examinere dette Tinglav[s] skatte Restance, hvis endelig Sum/m/a var 462 rd: 3 s:

Conrat Undeland gav til kiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indlkalde Niels Torgrimsøn Frøsten for skyldig værende 6 rd: for En Øg hand af Citanten omtrendt for 6 aar siden har Kiøbt, der om Dom at imodtage til betalning og processens erstatning, vil fornem/me om hand møder.
Niels Torgrimsøn blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Colbeen Torblaae og Iwer Torblaae afhiemlede stevningen at være Niels Torgrimsøn lovlig forkyndt udj hands Kone Christj Knudsdatter[s] paahør, siden Manden ej lod sig finde.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

dend lovl: indstevnte Niels Torgrimsøn forelæges at møde til indeværende Aars høste-Ting.

Siur Poulsøn Spaanem paa sin steefader Lars Johansøn Spaanem[s] vegne, gav tilkiende, det hands Fader til dette Ting med Muntl: varsel har ladet stevne og indkalde Niels Torgrimsøn Frøsten for skyldig værende 4 rd: 16 s:, der om Dom til betalning at imodtage, samt processen at erstatte, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Niels Torgrimsøn blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Colbeen Torblaae og Iwer ibdm: afhiemlede stevningen at være Niels Torgrimsøn lovl: lovl:!! forkyndt i hands Kone Christj Knudsdatter[s] paahør, siden hand ej lod sig finde.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Niels Torgrimsøn forelæges at møde til indeværende aars høste ting.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, hvorfor Tinget blev ophævet.

Dend 24de Maj blev paa **Gaarden Utne med Kingtserviig og Røldahls skibreeders Almue holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 34 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmændene Jon Torgielsøn Hougse og Helje Hamre, samt de Tingsøgende Almue[r],

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som ved Jondahls Tinget paa fol: 35 findes antegnet og Extraheret.

Hr: Krigs-Raad og Sorenskriver Sthyr opmaalings brev af 28de Septbr: 1761 blev publiceret.
Da de 2de Mænd Elling Tollefsøn Rogde og Torbiørn Olsøn Buu paa Egene og de af Almuen som Reiser til Kongsberg, deres vegne, giorde En ligedan indsigelse og protest q <q som Almuen i Grawens skibr: giort haver> med tilleg, om den/n/e ulovl: forretning skulde blive at følge, maatte de alle forlade Reisen til Berg-staden. hvor under Berg-Staden maatte lide, saasom En hver Ret skiønende kand see, at der paa de meget slette opmaalte stæder, ei bliver noget at bete!! (beite) for deres Creature og heste.

Thore Knudsøn Fikkens fredlysning af 10de Febr: 1762 blev læst.
da de 2de Mænd

1762: 38

1762

Elling Tollefsøn Rogde og Torbiørn Olsøn Buu paa Egene og Almuens vegne Refererede dem til deres giorde indsigelse og protest, anført paa Maalings brevet af 28de Septbr: 1761.

Hr: Kam/m/er-Raad og Foged Juels Fredlysning af 21 Maj 1761, hvor ved forbydes det Gaarderne Schaaltvet, Aachre, Store og Lille Naae beboere ej maae drive deres Creature igien/n/em gaarden Reisetter[s] Marcker, blev læst.
Jon Swensøn Hougstwet udgivene skiøde af 28de Octbr: 1761 til Peder Endresøn paa Et Spand smør, Et geedskind i gaarden Ulsnes, blev læst.
Lars Torgielsøn Aga udgivene pantebrev af 3 Maj 1747, indført i Pantebogen paa fol: 248, blev efter paategnede qvittering af 25de Martj 1761 og 16 Januarj 1762 anviist til udslettelse.
Knud Olsøn Wiigene og Ole Iwersøn Store Naae udgivene skiøde af 3 April 1762 til Knud Ingebrigtsøn Schielwiig paa platset Wiigen inden for Digrenes, blev læst.
Henrich Jørgensøn Eie udgivene skiøde af 19 Decbr: 1761 til Knud Henrichsøn paa 2 pund 6 Mrk: smør, Et halv faarskind i gaarden Eie, blev læst.
Cancellie Raad Fleischer udgivene Auctions skiøde af 3 Febr: 1761 til Arne Østensøn Bratespen paa 1 pd: 23 15/16 mrk: smør i gaarden Rogde, blev læst.

Jon Torchielsøn Hougse for Christopher Siursøn Jeltnes gav til kiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Torbiørn Olsøn Lotte, Dom at imodtage til at betale og indfrie sin til Citanten udgivene, og siden Tinglyste Pante Obligation af 3 Junj 1758 for Capital 244 rd: med efterstaaende Renter fra Obligationens dato til betalningen skadesløs skeer, samt processens omkostning at erstatte. Til vidner, at Obligationen lovlig er opsagt, er under Lovens faldsmaal indkaldet Lars Tweto og Iwer Sysse. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte Torbiørn Olsøn Lotte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Torbiørn Lindebræche og Iwer Sysse afhiemlede stevningen at være Torbiørn Olsøn Lotte i Eget paahør paa Gaarden Lotte lovlig forkyndt.
Citanten lagde i Rette til Actens følge det paastevnte gields brev af 3de Junj 1758. med paastand at de 2de Mænd som Obligationen har opsagt, maatte blive Eedelig forhørt. dernæst hand erindrede om Lavdag for den udeblivende Creditor!! (Debitor). Det fremlagde gields brev er saa lydende, Lit: A.
Edens forklaring blev de 2de indstevnte og mødende vidner forelæst,
derefter Lars Wichlichsøn Tweto for Retten fremstoed, og efter aflagde Eed vidnede, at i Januarj Maanet sidstleeden var hand med Iwer Syssen, paa forlangende af Christopher Jeltnes, hos Torbiørn Lotte paa gaarden Lotte, og der udj hands Eget paahør opsagde hands Obligation af 3de Junj 1758, til dend 24de Apriil nest paafølgende at betale og indfrie.

2det vidne, Iwer Nielsøn Sysse, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Afskeediget.

Den lovlig indstevnte Torbiørn Olsøn Lotte forelæges at møde til neste aars høste-Ting.

Arne Østensøn Brat-Espen udgivene skiøde af 26 Martj 1762 til Aad Halstensøn Rogde paa Et pund 23 15/16 Mrk: smør i gaarden Rogden, blev læst.

Aad Halstensøn Rogde udgivene gields brev af 2den Apriil 1762 til Aschiel Wichlichsøn Sexe for 221 rd:, mod det underpant af 1 pd: 23 15/16 mrk: smør i gaarden Rogde, læst.

Dend 25de Maj Er ved Kingtserviig Som/m/erting følgende passeret.

Hr: Provsten Atche udgivene bøxel brev med Rewers, af 8de Apriil 1762, til Iwer Iwersøn paa En halv Løb smør, ½ hud i gaarden Schaaltvet, blev læst.

Niels Jonsøn øfre Qwale udgivene Pante brev af 19de Julj 1742, indført i Pante bogen paa fol: 87, blev efter paategnede qvitering af 22de Maj 1762 udslet.

Niels Jonsøn øfre Qwale udgivene gields brev af gaar dag[s] dato til Wiching Haafaas for laante penge 91 rd:, mod pant 5 Spd: smør i gaarden øfre Qwale, læst.

Arne Knudsøn yttre Bleje udgivene gields brev af 8de Martj 1746, indført i Pante bogen paa fol: 223, blev efter paategnede qvitering af gaar dags dato udslet.

Dito Mands gields brev af 28 Maj 1756, indført i Pante bogen paa fol: 446, blev efter paategnede qvittering af gaar dags dato udslet.

Jon Olsøn Aga udgivene skiøde af 4 Martj 1762 til Ole Jonsøn paa En halv Løb smør med bøxel i gaarden Aga, blev læst.

Lars Aamunsøn Buu udgivene skiøde af 3 Martj 1762 til Thobias Larsøn paa Et pund 21 Mrk: smør, ¼ hud, ½ B:sk:, ½ f:skind, ¼ Løb salt i gaarden Buu, blev læst.

Knud Larsøn Tweit udgivene skiøde af 4de Febr: 1762 til Lars Knudsøn paa Toe pund 11 mrk: smør, 1 ½ g:skind i gaarden Twet, blev læst.

Lars Olsøn Aga udgivene skiøde af 14 Martj 1761 til Ole Larsøn paa Et pund 3 Mrk: smør, 2 Løber salt i gaarden Aga, blev læst.

Lars Olsøn Nøswiig udgivene skiøde af 3 Febr: 1762 til Erich Nielsøn paa Et halv pund smør, Et faarskind i gaarden Nøswiig, blev læst.

Aamun Aasmunsøn og Erich Salamonsøn udgivene skiøde af 3 Martj 1762 til Aasmun Aamunsøn paa 18 Mrk: smør i gaarden Lønning, blev læst.

Arne Knudsøn yttre Bleje udgivene gields brev af 29de Octbr: 1761 til Siur Gribsøn Mokestad for laante penge 130 rd:, mod pant 1 Løb 1 pd: 3 mrk: smør, ¼ hud i yttre Bleje, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, som actor paa Justi[ti]ens vegne, æskede sag[en] i Rette Contra gift manden Jacob Alsager og løs qvinden Mari Larsdatter, og producerede til actens følge undersøgnings foretningen i gift Mandens boe over hands formue, dateret 14 Janvarj 1761, og approberet dend nest paafølgende 24 Julj, saa lydende, Lit: B.

for gift manden møtte svogeren Tosten Sæwerhage, som for sin svoger vilde imindelighed betale dobbelt leiermaals bøder, mod Regres til svogers hoved lod, paa det hand for straf paa Kroppen {vil} kunde blive befriet. ligesaa vilde hand betale qvinde Men/n/eskets bøder, paa det hands svoget for barnets

1762: 38b

1762.

videre opfostrelse kand vorde befriet, og paa den maade nu betaler til actor gift mandens bøder med 24 rd:, og for qvinde men/n/esket 6 rd:

Actor, som havde modtaget de anbudne bøder, paastoed efter sagens omstændigheder Dom.
Da blev saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

At gift Manden Jacob Monsøn Alsager i løsagtighed har avlet barn med løs qvinde Men/n/esket Mari Larsdatter, det er nocksom i Acten oplyst. for den/n/e hands forseelse hand efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 25 art: burde straffes paa yderste formue. og Mari Larsdatter efter dend foregaaende 1 art: at bøde 12 lod sølv, er 6 rd: Men da dend ad Acta tilførte undersøgnings foretning i Jacob Alsager[s] Boe udviser, det hands yderste formue ickun beløber til 9 rd: 40 s:, og Svogeren Tosten Sæwerhagen, efter Forordningen af 6 Decbr: 1743 art: 22, har betalt for sin svoger Jacob Alsager dobbelte leiermaals bøder 24 rd:, mod Regres til boen, saa der intet bliver hvor af yderste formue kand beregnes. ligesaa Tosten Sewerhagen betalt Mari Larsdatter[s] bøder med 6 rd:, saa Kiendes for Ret det Jacob Monsøn Alsager og Mari Larsdatter for all videre tiltale bør fri at være.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel sagde, det anlagde sag mod gift manden Niels Larsøn Langesetter, for begangne løsagtighed i forbudne leed med løs qvinde men/n/esket Hildegunne Isaakdatter, i anleedning af Kongl: allernaadigste Rescribt af 2den Jan:, forsaavit Manden betræffer, frafaldes: saasom hans Maj:t der ved allernaadigst har Pardoneret og formildet Niels Langesetter[s] straf med En Maanets arbeide i Bergens Fæstning. den/n/e straf har hand alt udstaaet efter VagtMester Lieutenant ved Bergens Fæstning, Hr: Capitain Rum/m/elhof[s] beviis af 28de Apriil dette aar. men over qvinde Men/n/esket Hildegunne Isaakdatter paastoed hand Dom.
Joen Torchielsøn Hougse sagde, det Hildegunne Isaakdatter havde giort allerunderdanigst ansøgelse om Allernaadigst befrielse, hvor om svar om faae ugger kand erholdes. derfor begierede sag[en] udsat til neste Ting.
Actor havde her imod ej noget at erindre.

Afskeediget,

sagen udsættes til dette aars høste Ting.

Jon Hougse for Mari Tostensdatter æskede sag[en] i Rette, og vilde anhøre de beviser Helje Qwalwiigen paa nest afvigte aars høste Ting her inden Retten lovede til dette Ting at føre.
Helje Qwalwiigen møtte, sagde ej at have beviis, men havde Contra stevnt {Helje} Marj Tostensdatter til at høre hands Eed om de 21 Mrk: 6 s:
Citanten sagde ei at være stevnt, Ed at anhøre, men vel at ærklære sig hvorfor hun forlod hands tieneste. som var, fordj Helje Qwalwiigen ej talte til hende, eller forlangede hendes tieneste, derfor tog hun Fæste penge paa Et andet stæd. og som Helje Qwalwiigen qwakler og Krengler med sag, efter hands sædvane: det og vilde være betænckelig at lade ham giøre Eed, saa protesterede hoved Citantinden imod Eed, og paastoed Dom. sagde ellers det Helje Qwalwiigen her paa sidste høste Ting tilstoed fordringen og lovede til Juulen at betale, men ej efterkom/m/et.
Helje Qwalwiigen sagde, det hand tilstoed paa sidste høsteting at have tilstaaet søgemaalet, og lovet til Juulen at betale, men dend tiid ej havde betænckt sig.
hoved Citanten paastoed Dom.
da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Dette søgemaal er for tieneste løn 2 rd: 2 mrk:, og for En Juul Rock 3 mrk:, tilsam/m/en 2 rd: 5 mrk: den/n/e fordring har Helje Qwalwiigen ved diwerse undskyldninger søgt at ungaae, men der ved meere overtydet sig selv. hvor over, da hand seer alt at slaae feil, grebet til anbuden Eed. men da hoved Citantinden der imod har protesteret, kand sam/m/e imod Forordningen af 5te Nobr: 1723 ej vorde tilladt. thj Kiendes for Ret, det Helje Qwalwiigen

bør betale til Mari Tostensdatter den paastevnte tieneste løn 2 rd: 2 mrk:, og for En Juuel Rock 3 mrk:, tilsam/m/en 2 rd: 5 mrk:, samt processens omkostning med 2 rd: 3 mrk:, inden 15ten dagge efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Thomas Alsager gav tilkiende, det hand lovl: for sin huusqvinde Maritte Larsdatter og Lauværge Jacob Alsager har ladet forkynde Rettens forelæggelse, og tillige ladet dem varsle, Dom at anhøre, vil fornem/m/e om de møder.

Michel Olsøn Lotte Møtte for Encken med Lauværge, og forestillede, det Encken Maritte Larsdatter af alderdom er senge liggende. Eier sit ringe huus selv, som staar paa Citantens grund. har sin datter hos sig, som er gift med Soldat Arne Iwersøn, der nu blev udCom/m/anderet. den/n/e Soldat har efterladt sig med sin huustroe 2de Børn, og er Konen nu atter frugtsom/m/elig. disse Folck ere saa fattige, at de umuelig ej formaar at fløtte huuset, og det igien paa en anden grund opbygge. om de nu skal udkastes paa den bare Marck, maae alle disse Crepere og huuset needRaadne. der for indstillede for Retten om disse Folck icke kand blive i huuset til svogeren og Manden, Soldat Arne Iwersøn, kom/m/er hiem fra Kongens tieneste. imidler tiid vil got Folck legge tilsam/m/en og betale den billige grunde leie, naar den vorder lignet og sat.

Citanten sagde, det indstevnte Encke har hugget paa hands Eiendom, ham uafvidende, 3 Marckestuer.

Michel Lotte paastoed det Citanten maatte bevise saadan beskyldninger, \der/ ej er paastevnt.

Citanten begierede sag[en] udsat til neste Ting for at føre vidner.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

1762: 39

1762

Tosten Sæwerhagen gav til kiende, det hand atter til dette Ting med Muntl: Continuations stevning har ladet indstevne Ole Larsøn Qwalwiigen, Dom at anhøre udi den forhen mod ham anlagde sag, vil fornem/m/e om hand nu møder.

Ole Larsøn møtte, tilstoed fordringens Rigtighed, sagde alleene det han har begiert fordrag til hand kunde faae indstevnt de som paa hands Eiendom \har/ paafører!! (paaført) ham skade. har ej negtet, kand ej heller nægte for den/n/e fordrings rigtighed.

Citanten paastoed Dom.

Da blev saaleedes for Ret Dømt og

Afsagt.

Da Ole Larsøn Qwalviigen har tilstaaet søgemaalets rigtighed, og ej det ringeste mod Citantens fordring har kundet forestille. saa Kiendes for Ret, det Ole Larsøn Qwalviigen bør betale til Citanten de paastevnte 9 rd:, samt processens omkostning med 2 rd: 3 mrk:, inden 15 dage efter den/n/e Doms forkyndelse under Nam og Execution.

afgangne Sergiant Magnus Ø(re?) (Ørn?) udgivene gields brev af 4 Nobr: 1754, indført i Pante Bogen paa fol: 422, blev efter paategnede qvittering af 4 Debr: 1761 udslet.

Johan/n/es Olsøn Bustethuun udgivene gields brev af 22 Decbr: 1758, indført i Pante bogen paa fol: 499, blev efter paategnede qvittering af 25 Januarij 1762 udslet.

Iwer Johansøn Eidnes udgivene skiøde af 6 Martj 1762 til Ole Knudsøn øfre Qwale paa den slotte Teig Røen, blev læst.

Iwer Siursøn øvre Berven udgivene skiøde af 8de Martj 1762 til Siur Iwersøn paa Toe pund 14 Mrk: smør i gaarden øfre Berven, blev læst.

Johan/n/es Olsøn Aga udgivene gields brev af 28de Octbr: 1761 til Haldor Thobiasøn Helland for laante penge 400 rd:, mod underpant af 2 Pund 5 ¼ mrk: smør i gaarden Buustethuun, samt i gaarden Opheim 9 mrk: smør og 1 g:skind, item Krem/m/erleie og giestgiber[i]et med sine Privilegier og huuse, beligende i Odde, læst.
Ole Iwersøn Rejsetter udgivene gields brev af 2 Apriil 1759, indført i Pante bogen paa fol: 500, blev efter paategned qvitering af 24 Maj 1762 udslet.
Od Olsøn Bleje udgivene gields brev af 30 Octbr: 1753, indført i Pante Bogen paa fol: 388, blev efter paategned qvittering af 21 Maj 1762 udslet.
Ole Iwersøn Reisetter udgivene gields brev af dags dato til Peder Johansen Aachre for penge 160 rd:, mod pant 22 Mrk: smør, 1 g:skind i gaarden Resetter, blev læst.
Aad Olsøn Bleje og Tosten Isaaksøn Reisetter udgivene skiøde af 12 Febr: 1762 til Ole Aadsøn paa 1 ½ Løb smør i gaarden Jndr: Bleje, blev læst.

Dend 26de Maj Er ved Kingtserviig Som/m/er-Ting følgende passeret.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæse og Examinere 1°: Specification over de faldene første bøxler af det usolte Halsnøe Closter gods. var ingen falden. 2°: dette Tinglav[s] skatte Restance, som var 553 rd: 20 s:, og der om var Tingsvidne begierende, som blev billiget.

Lars Torgielsøn Aga og Johan/n/es Aadsøn Qwæstad udgivene skiøde af 25 Maj 1762 til Michel Johansøn Aga, paa 10 Mrk: smør i Tøssedahls Twedt, blev læst.
Ole Larsøn Resetter udgivene skiøde af 10de Martj 1762 til Lars Olsøn paa 22 ½ Mrk: smør i gaarden Resetter, blev læst.
Ole Aadsøn udgivene gields brev af dags dato til Aamun Tostensøn Utne for laante penge 80 rd:, mod pant 1 ½ Løb smør i gaarden Jndr: Bleje.

Efter 3de gange udraabelse indfant sig ej nogen der vilde gaae i Rette, hvor for Tinget blev ophævet.

Dend 7de Junj blev, i følge forestaaende Kiendelse, til Et udsettelses Ting paa Grawens skibreede[s] Almindelig Tingstue paa Eie grund ved Søen, Retten betiendt med det ordinaire Laugret, undtagen for Michel Hielmoe sat Siur Eide, for Niels Sysendahlen sad Berge Traae, og for Ole Nedr: Twet sat Torchiel Halanger.
Paa Actor[s] vegne møtte Hans Pych, som indleverede En af [de] 2de Cirurgi i dag forfattet Obductions foretning over det døde Foster, paastoed \Dom/ i følge Lov, efter vidnernes forklaring, og den til actens følge fremlagde Obductions foretning. sam/m/e er saa lydende, Lit: B.
Deffensor Lars Wambem tillige med Delinqwentinden møtte for Retten, for dem blev Obductions foretningen oplæst. Da Deffensor sagde, ej noget mod Obductions foretningen eller de afhørte vidner havde at erindre, paastoed alleene en Mild Dom.
Da blev af Sorenskriveren og Laugretten som Meddoms Mænd saaleedes for Rett Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

At Rangnilde Asbiørnsdatter, i hendes Barn Nød, kunde faae \og/ erlange de ordentlig og beskickede Midler som hende og Fosteret kunde betiene, er nocksom i Acten med de førte vidner oplyst. men tverdt imod forskudt all hielp, og lagt skiul samt dølsmaal paa hendes fødsel: selver beviises med de førte vidner og Sogne Præstens Attest (: om hendes Egen bekiendelse :) af Nestleeden 21de Maj. Hvor til støder Chirurgi Obductions foretning af dags

dato, der Sensurerer, at Fosteret virckelig er kom/m/en levende til Verden. Efter benævnte Obductions foretning bliver Ragnilde Asbiørnsdatter videre at ansee som En virckende aarsag til Fosterets Død: thj Naflen paa Fosteret er befunden uafbunden. Paa høyere siide af hovedet, oven for Tindingen, En af stød eller fald foraarsaget Fleck, af En ortes størelse, med under løben blod, samt de fleere i Obductions foretningen anførte omstendigheder. Thj Kiendes for Rett, efter Lovens 6de Bogs, 6de Capit: 7de og 8de art: pag: 919 og 920. det Ragnilde Asbiørnsdatter bør miste hovedet ved Øxen, hovedet sættis paa En stage, og Legemet der ved Needgraves. hendes hoved lod at være Kongen hiemfalden. Saaleedes som Dømt er, bør Ragnilde Asbiørnsdatter lide og undgielde, inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Retten tilspurte Delinqwentinden, om hun med Dom/m/en var fornøyet, eller forlangede Appel. Deffensor, paa Delinqwentindens vegne, paastoed Appel, til En Naadigere Dom.

1762: 39b

1762.

Dend 30de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Halanger, beligende i Grawens Præstegield og Ulwiig kirckesogn, med Efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd som efter Loven er opnævnt, sc: Wiching Hofaas, Lars Welken, Siur Eide, Lars Kongsthuun, David Hylde, Johan/n/es Qwale, Thomas Wiig, for ham sad Elling Osse, og Sølfest Wiig, nærværende bøygde Lensmanden Lars Larsøn Wambem.

hvorda for Retten fremstoed Andwe Endresøn og Torchiel Thomasøn samt Iwer Johan/n/essøn Ærdahl, alle Eiere her i Gaarden Halanger, og de tvende først benævnte boendes her paa gaarden, og gav til Kiende, det de med Muntl: varsel til den/n/e Tægte[dag] her til aastædet har ladet stevne og indkalde gaarden Aasems Eiere og beboere, sc: Christopher Østensøn Aasem som selvEier for halve gaarden, og leilendingen Lars Østensøn Aasem med Jorddrotten Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Poul Schnabel, som pro Officio er Eier for halve gaarden, til lovlig steening og Reening samt Marckeskields nedsættelse efter En under-Rettes aastæds Dom afsagt dend 3 Julj 1739. samt at beholde og nyde græsgang og Fæe beite saa vit deres Eiendom stræker sig, om alt at modtage Dom, som og at svare processens omkostning.

Sogne Præsten Hr: Schnabel møtte og sagde, det for ham er forkyndt En Muntl: varsel, uden der af at faae nogen grund i sag[en], desuden er den ham saa seent forkyndt, at hand der om ej kunde give Stiftbefalingsmanden nogen efterretning, da den halve gaarde Aasem er Hans Maj:tt tilhørende. af disse aarsager nu ej kand træde til forsvar, men paastoed sag[en] udsat til en beleilig tiid, og det paa Citanternes Egen bekostning.

end møtte Christopher Østensen Aasem som selvEier og tilstoed varselen, men Sogne Præstens leilendning Lars A[a]sem har været her i dag og er hiem gaaen.

Citanterne lagde i Rette dend om/m/elde aastæds Dom, vis final afsigt er saa lydende.

Efter nogen samtale declarerede Parterne forlig saaleedes: det Andwe Halanger og Torchiel i[b]dm: aarlig skal indsætte i Aasems som/m/er beite 2de gieldsNød der at beite det Eene aar, og Trende det andet aar, og saa fremdeles aarlig vexelviis om hinanden, Et aar Tvende, det andet aar Trende. og skulde Halanger Mændene understaae sig dem fleere bæster noget aar der at indsette paa beite, skal de til de fattige bøde eller betale En Rigsdaler for hvert bæst de meere indsetter end nu omforligt er. Dernæst Parterne sagde det Markeskieldet kand needsættes efter som de haver brugt, hvor om de vilde giøre Rettens Middel anvisning, samt efter den usvæckede Dom. Endelig sagde hoved Citanterne det deres grander Johan/n/es Larsøn Halanger og Poul Nielsøn ibdm: er træd med i sag[en], paa det heele gaarden Halanger kand blive skild fra omligende Naboer, og med dem ved Muntl: varsel til den/n/e tægte dag

her til aastædet indkaldet Eieren til gaarden Wangen, Aslach Svendsøn, som møtte og tilstoed varselen, samt Eieren til gaarden Wallerviigen, Hellie Olsøn, der ligeleedes møtte og tilstoed varselen, til at faae lovl: Marckeskield dem imel: Needsat, all trætte og uenighed at forekom/m/e. disse Parter declarerede om Marckeskieldets Needsættelse, at være foreenede, og der om vilde giøre Retten anvisning.
Dagen med tvistighedernes afgiørelse imindelighed er bort gaaet, saa det nu er Mørcke Nat, hvor fore med steenings foretningen beroer indtil i Morgen.

Dend 1ste Octbr: blev den/n/e foretning foretaged, da Rettens Personer i følge begge Parter begav dem i Marcken for at Needsette Marckeskieldet.
Først imel: Wallerviigen og Halanger, gaar byttet af søen op efter Elven til Halanger veien, hvor der blev hugget En Kors i en Klippe under veien, sam/m/e visser i Wæst udj 4re efter hin anden huggede glopper, den sidste gloppe er ved Mielstøels foss, siden gaar byttet i Nord op efter bæcken til Tweiten, hvor der blev hugget en gloppe som visser op ad i Nord udj Fiire efter hin anden huggede glopper, den sidste gloppe er Lille vassteen Synden for den Store vassteen, sam/m/e visser op i byttes skree, da skreen viser beent op i Fieldet.
Imellem gaarden Wangen og Halanger. Fra søen op i Furenæss, hvor der blev hugget En Kors som visser op og ind i Sex efter hin anden huggede glopper, den sidste gloppe

Viser til Langeskarv, der hugget En Kors, sam/m/e visser ind i Trende efter hin anden huggede gloppe, dend sidste gloppe viser ind til bæcken, der hugget En Tee gloppe, som visser ind i Tvende efter hinanden huggede glopper og En Kors som viser til Brudestolen, der hugget En vinckel gloppe, som viser op paa Bierget, der atter hugget En vinckel gloppe paa Sønderhoug, sam/m/e visser ind efter veien i Nie efter hinanden huggede glopper, dend sidste viser til En Tee gloppe, der atter viser ind efter veien i Tvende efter hinanden huggede glopper, dend sidste gloppe visser ind i skaret til Aasems byttet, og er saa Ende Mercket.
Imellem Halanger og Aasem bliver byttet, Fra Rode-bæcken gaar byttet op i skaret, der Needsat En Markeskieldsteen, hvor udj blev hugget En vinckel gloppe som visser op i Femten efter hin anden huggede glopper, den sidste gloppe visser i høyeste Fieldet alt udj En lige linie.
Som intet videre var at forette, paastoed Citanterne for Rettens underholdning, Mænds opnævnelse, incaminations penge, stevningens forkyndelse, Sorenskriverens skyds frem og tilbage igien, ind alles, foruden Rettens løn, 10 rd: hvor om hand paastoed Dom. herforuden bliver at beregne Rettens løn, som er Sorenskriverens diet penge for en Reise dag 4 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laug Retten per Mand 48 skil:, er 4 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 8 rd: 4 mrk:, bliver saa den/n/e foretnings bekostning 18 rd: 4 mrk: her om Parterne saaleedes forenede dem, at som Citanterne, der har opfordret Retten, betaler Rettens Personer, saa bleve Parterne saaleedes forenede, det Citanterne tager dend halve omkostning hos dem selv. dend anden halve omkostning, 9 rd: 2 mrk:, betaler de indstevnte til Citanterne saaleedes: Christopher Aasem, som med begierlig udflugter har desputeret og spilt tiiden unøttig, betaler 4 rd: Lars Aasem betaler 2 rd: Aslach Wangen 2 rd: og Hellie Wallerviig 1 rd: 2 mrk:, er tilsam/m/en 9 rd: 2 mrk: som de tvende gaarder strax betalte til Citanterne deres andeel, men de tvænde Mænd paa Aasem blev given delation til Allehelgens dag i aar, og saaledes den/n/e foretning sluttet.

Dend 2den Octbr: blev paa nest forbemelte gaard Halanger, med det der Specificerede Laugret, Retten betiendt, nærværende Bøygde Lensmanden Lars Wambem.

hvorda for Retten fremstoed Eierne og opsidderne her paa Gaarden, Johan/n/es Larsøn og Poul Nielsøn Nedr: Thuun, samt Andwe Endresøn og Torchiel Thomasøn øvre Thuun, som begierede, det Retten ved lovl: Marckeskield[s] needsættelse, først vilde skilde de tvende Thuun fra hinanden, og siden ved Marckeskield at adskille de tvende opsiddere paa Et hvert Thuun fra hinanden. alt efter den forening de indbyrdes imel: dem selv sluttet haver, hvor om de vilde giøre anvisning paa Et hvert stæd hvor Marckeskieldet skal needsættes.

I anleedning heraf forføyede Rettens Personer, i følge samtlig opsiddere, dem strax i Marcken, for først at Needsette Marckeskield imel: øvre og Nedr: Thuun, saasom af søen og op i Dybedahl gaar byttet efter bæcken op til Wallerviig-veien, hvor der er hugget En vinckel gloppe, som visser ind efter veien i Nie efter hin anden huggede glopper, samt Fiire Needsatte Marckeskield steene. den sidste Marckeskield steen visser alt ind efter veien til trende efter hinanden hugge[de] glopper, den sidste gloppe visser til En Marckeskield steen, hvor udj blev hugget En vinckel gloppe, sam/m/e viser ind ved veien til En anden vinckel, der atter visser efter veien i En gloppe, der visser veien i 6 Marckeskield steene og fiire glopper, den sidste gloppe staar ved Madbæcken, og visser hiem efter bæcken i tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste gloppe visser op til gaards Thuunet, hvor der blev hugget En vinckel gloppe, sam/m/e viser ind af imel: huusene til et Kors udj En jordfast steen, som visser ind til En vinckel gloppe, sam/m/e visser Need i Thuunet til en anden vinckel gloppe, som visser Need til En gloppe

1762: 40b

1762.

udj En steen, sam/m/e visser til Hanesteen, der udj hugget En Kors, sam/m/e viser Need i Thuunet udj en gloppe, der atter visser Need til Poul sin stue dør. hvor der ligger En stor steen, der udj hugget En vinckel gloppe. sam/m/e viser ind under huusene i trende efter hinanden huggede glopper, den sidste visser ind i trende efter hinanden hugged vinckel glopper, hvor af de tvende sidste ere huggede i Marckeskieldsteene. den sidste viisser til en gloppe ved veien, saa følger byttet veien indtil Messekleiv bæcken, hvor der blev hugget En vinckel gloppe, sam/m/e viser Need efter bæcken til En Tee gloppe i Wangens bytte.

Needere Thuunet Eier En Teig kaldet Røysene, sam/m/e ligger i øvre Thuunes Eiendom, og derfor blev indhægnet med 7 Marckeskieldsteene, Fem glopper og 4re vinckel glopper, hvor af de tvende er hugget i Marckeskield steene.

I Øyene kaldet, af En liden bæck og op i en stoer steen blev hugget En gloppe, sam/m/e visser op i 4re efter hinanden Needsatte Marckeskieldsteene og 2de glopper, den sidste Marckesteen er staaende ved Madbæcken, siden bytter bæcken.

Imellem Løeageren og Stoer ageren er hugget tvende Klopper.

I TorweReenen Needsat En Merckesteen som viser op i Elleve glopper, 2 Merckesteene og En vinckel gloppe, alt i lige linie, den sidste gloppe er staaende ved støels ledet.

En skove Teig kaldet Beskesure, tilhørende Needre thuunet, og er beligende i øvre thuunets Marck, blev indhægnet med Elleve glopper, En Merckesteen og trende vinckel glopper, Aaseims veien {og} er under Teigen og Aaskut veien oven for Teigen. Needere thuunet har den/n/e Teig fra øvre thuunet, fordj øvre thuunet hos Needere thuunet skal have fri sætter tøm/m/er, til sætter bolig opbyggelse eller Reperation.

Ved Meelstøels leet hugget En gloppe som visser op i trende efter hinanden huggede glopper, hvor af den sidste visser op i En beck, saa bytter bæcken op til Blegeham/m/er, der hugget En Kors som visser op til Fagerb(æ?)(a?)cksteger der lige op til Fieldet Dis skaret, som er ende Mercket,

Nu er da begge Thuunene saaleedes adskilde.

Nu bliver da at adskille de tvende opsiddere i hvert thuun. Først øvre Thuunet, hvor Andwe og Torchiel boer.

Ved Madbæcken oven for Kiørselveien er hugget En gloppe som visser Kiørsel veien ind og ud. ligeleedes er hugget en gloppe paa nedere siden af veien, som viser veien, og i en Marckesteen inden for, sam/m/e visser beent need i en gloppe udi En stoer steen, der visser ind i en gloppe udj et skar, der fra i en gloppe under Løe staven, der fra til en gloppe inden for løen, som visser op og need. der fra i en gloppe under neederste Løe stav, som visser ud og ind, der fra i en gloppe uden for den gamle Løe tuft, sam/m/e visser need i en gloppe tilhørende Nedere thuuns byttet. dette støcke Marck som saaleedes med Mercker er indhægnet, tilhører Andwe, og uden for Merckerne er Torchiels Eiendom.

Som dagen er forløben, og det er hellig aften, og Dom/m/eren paa Mandag dend 4de Octbr: haver aastæds foretning paa gaarden Sygnestvet, saa udsettes den/n/e steenings foretning indtil d: 7de Octbr:

Dend 4de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Sygnestvet, beligende i Grawens Præstegield og Ulviig Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Aslach Wangen, Hans Børse, Simon Lione, Lars Andersøn ibdm:, Lars yttr: Tveto, David Hylde, Torbiørn Lindebræche, og Conrat Undeland, nærværende Bøygde Lensmanden Lars Wambem.

hvorda for Retten fremstoed Lysse-Closters Bøygde Lensmand Siur Ringøen, og sagde det hands svogere Torbiørn Aamunsøn og Torchiel Aamunsøn, begge Eier[e] til Gaarden Sygnestvet, her til Aastædet til den/n/e Tægtedag med Muntl: varsel har ladet stevne og indkalde Gaarden Osse beboere Elling Davidsøn, der deels er selvEier og deels under Bergens Bispestoel Beneficeret, hvor fore {Peskopp} Biskoppen ved skriftlig stevning af 17de Septbr: sidstleeden er indvarslet. for den af Elling Davidsøn Osse øvede fornermelse i Gaarden Sygnestvet Eiendoms skov og slaatte, der om vidner at anhøre, som og for det høe Elling Osse i den/n/e som/m/er har frataged Citanterne, der om og at anhøre vidner, udj alt Dom at modtage til undgieldelse, Eiendom/m/ens beskiermelse og processens omkostning. ligesaa burde til den/n/e foretning være indkaldet

1762: 41

1762.

Gaarden øvre Torblaae beboere Salamon Holgiersøn, Iwer Larsøn, Anfind Halsøn, Giermun Aschielsøn, Colbeen Olsøn, Siur Andersøn, Michel Grimsøn, Christopher Jeltnes, som Eier for Eendeel paa Kirckens vegne, og Jorddrotten Hr: Provsten Atche, men som de samtl: opsiddere lovede uden stevnemaal at tage til gienmælle, betræffende deres skove-Teig, som ligger i Sygnestvet Eiendom, det sam/m/e blev udsteenet, blev de ej stevnt. men siden da det blev forseent at stevne dem, har de Reist desputer om græsset i den/n/e skoveteig. der for nødsages sag[en] mod dem udsat, at de lovl: kand vorde indkaldet, vidner at anhøre og Dom at modtage. i sag[en] mod Elling Davidsøn Osse er under Lovens faldsmaal indkaldet Elling Pedersøn Undeland, Ole Poulsøn Holchesviigen, Hower Torchielsøn Wiichenes, Ole Johansøn Haaem, Giermun Torblaae, Hagtor Olsøn ibdm:, Salamon Holgiersøn ibdm:, Ingebor Snaredatter, Halsten Davidsøn Osse, Angune Olsdatter, tienende hos Elling Osse. den skriftl: stevning, hvor ved Hr: Biskoppen er indkaldet, fremlagde Citanterne, bilagt med lovl: stemplet papiir, og vilde fornem/m/e om de indstevnte møder. stevningen, som fantes af Hr: Biskoppen paategned, er saa lydende, Lit: A.

Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Schnabel, møtte, og paa Monsr: Kierulfs begiering, svarede saa laaedes: efterdi hand ej havde faaed den varsels tiid som Loven tilsiger dem der boer uden skibreedet, efterdj Bespestolen og Bondegoedset ej er steenet og Reenet fra hin anden, da begierer hand sagen udsat til lovl: varsel paa Citanternes Egen bekostning, ja og for at ophøre og føre fornødene vidnesbyrd, og dersom leilendingen Elling Osse skal have forseet

sig med noget høe, da vil Bispestoelen ej der med have at bestille, vilde ellers ingaae paa forlig, uden noget sønderlig tab, da har hand og magt der til.
Samtlige baade stevnte og ustevnte Contra Parter møtte, samt de indkaldede Vidner. for Hr: Provsten Atche, som Beneficiarus for øvre Torblaae, møtte, tillige med leilendingerne, dend Dannemand Christoppher Jeltnes.
Efter noget samtale, declarerede Parterne forlig, hvor efter Marckeskield blev needsat, saaleedes:
Fra søen i Kallebæck, der hugget En Kors som visser op i Fem efter hinanden huggede Korser, alt udj lige linie, dend sidste Kors visser op i en stoer steen paa Fieldet uden\for/ Litle Telskre skaret, den/n/e om/m/elde store steen kaldes Fløysteene. dette er Markeskieldet imel: Gaarderne Osse og Sygnestvet; End videre declarerede øvre Torblaae opsiddere og Citanterne at være foreenede, hvor efter Marckeskield blev needsat, saaleedes: Noget under Rinderne, ud i den omtvistede Teig, er udj jordfaste steene hugget tvende Kors, som viser tvers over Teigen, hvor efter øvre-Torblaae opsiddere skal opsætte Et lovforsvarlig gierde. alt det græs som voxer oven for disse Merker, maae Torblaae slaae alt op i fieldet. Men det græs som voxer under disse Mercker alt need til søen, bliver beite for Sygnestvets Creature. Skoven i heele Teigen fra Field til \fiære/ hører øvre Torblaae til, alt til Lille skree gillet. inden for Eier Sygnestvet baade skov og Marck, men uden for Gillet Eier Torblaae skoven. saa er og aftalt og sluttet, det Torblaae maae ingen slags Creature eller sviin indsette i Teigen.
Citanterne sagde, som indtet videre var at forette, paastod hand alleene omkostningen, som af dem er udlagt, foruden Rettens løn, den de selv beregner, saasom for Mænds opnævnelse, Jncaminations penge, stevningens forkyndelse, fløtning, stemplet papiir, samt Rettens og vidnernes underholdning, ind alles udlagt 11 rd: 2 mrk: 10 s: her til bliver at beregne Sorenskriverens fløtning hiem igien 3 mrk:, diet penge 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 20 skil:, er 1 rd: 4 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 5 rd: 5 mrk:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 17 rd: 1 mrk: 10 s: her om Parterne bleve forEenede det Citanterne, som betaler Retten, faar af Elling Osse En tredlepart 5 rd: 4 mrk: 8 s: det sam/m/e betaler øvre Torblaae opsiddere til Citanterne.
End videre blev imellem Citanterne og Elling Osse aftalt, det Elling Osse tilstaar for sin andeel at Sygnestvet hos dem beholder støls havner og sætter bollig som fra gam/m/el tiid været haver, mod den gamle afgift. ligesaa skal Elling Osse beholde den Rødede slotte i Du\l/fure sk(are?)t, saa meget som er inden for Dulfure, mod aarlig afgift.
hvor ved

1762: 41b

1762.

den/n/e foretning blev sluttet.

Dend 7de Octbr: blev Retten atter betiendt paa Gaarden Halanger udj den paa fol: 40 Jncaminerede steenings foretning, med det paa fol: 39 den 30de Septbr: Specificerede Laugret, Nærværende Bøygde Lensmanden Lars Wambem.
Da Rettens Middel med Parterne strax forføyede os i Marcken for at Needsette Markeskieldet, efter den anvisning Et hvert Thuuns beboere har lovet at giøre, som før melt er, Først øvre-Thuunet, som er Andwe og Torchiel tilhørende.
Først skoven, {W} Qwams-Teigen, gaar byttet fra søen op i Nøste-støen, der hugget En gloppe som visser op ad i Elleve efter hinanden huggede glopper, den sidste visser op til En Thee gloppe, som er ende Mercke. Torchiel Eier uden for disse Mercker q <q til Wangs-Teigen Hauge Gillet,> og Andwe inden for.

I Svinestien hugget En gloppe som visser lige op i en ham/m/er, der hugget En gloppe som [viser] lige beent op i mit Fieldet. uden for disse mercker Eier Andwe, og inden for Eier Torchiel.

Ved støels leedet Needsat En Marckesteen som visser op efter Gillet i Fiire efter hin anden huggede glopper, den sidste er i en stoer steen inden for Gillet, kaldet Løe-steen, som viser lige op i Fieldet. Torchiel Eier uden for, og Andve inden for dise mercker.

I udRødningerne er Needsat En Marckesteen ved Madbækken, som visser beent op i Sex efter hin anden huggede glopper, uden paa den inderste Biørnebæcke, den sidste gloppe visser op til et Giøtte under Fieldet. Andwe Eier uden, og Torchiel inden for dise Merker.

I Tunge-Teigen i Angersteens vaet er hugget En gloppe, den vestere spis visser efter gillet op til Fieldet, og den Østre spis viser op i tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste viser lige op i Fieldet. Andwe Eier den/n/e Tungeteig, og uden samt inden for Eier Torchiel.

I Kalve haven ved Messekleiv bæcken er hugget En gloppe som viser efter veien til Messekleiv, der hugget En gloppe, sam/m/e viser til Langeskarv, der hugget En vinckel gloppe som viser needefter veien i trende efter hin anden huggede glopper, den sidste er staaende i Lundekleiv og viser lige efter veien til Brudestolen. Andwe Eier paa Nedere siden af dise Mercker need til Wangs byttet, og Torchiel Eier oven for merckerne.

Ved Beskesue er Needsat En Marckesteen som viser udefter i Elleve glopper, Toe Marckesteene, dend sidste gloppe viser til Mitlee, hvor der blev hugget En vinckel gloppe, sam/m/e visser op i Sex efter hin anden huggede glopper, dend sidste viser op til huusegillet, og saa lige op i Fieldet. Neden og uden for disse Mercker Eier Torchel, og oven samt inden for Eier Andwe.

I øvre Aaskot veien er hugget En Tee gloppe som visser op efter steengillen i Fiorten efter hinanden huggede glopper, den sidste viser op i Fieldet. uden for dise Mercker Eier Andwe, og Torchiel inden for.

I En Kleiv inden for Loven er hugget En gloppe, som viser op i tvende C glopper, tvende ordinaire glopper, En vinckel gloppe som visser op i Nie efter hin anden huggede glopper, den sidste viser op til En Kors gloppe, sam/m/e viser lige op i Fieldet. inden for disse Mercker Eier Andwe, og uden for Torchiel.

hiem/m/e Marken, Ager og Bøe.

I Beskesue er hugget En gloppe som viser ud efter veien i Sex efter hin anden Needsatte Marckeskield steene og Syv huggede glopper samt tvende vinckel glopper, den sidste viser op til Brunene. Andwe Eier oven for disse Mercker, og Torchiel under.

Inden for Hougs ageren i Madbækken er hugget En gloppe som visser op efter bæcken i Sex efter hinanden huggede glopper, dend sidste viser op til Udrødningen. uden for disse Merker Eier Andwe, og Torchiel inden for.

Ved Ra(n?)steveien en!! (er) hugget En gloppe som viser op i en Markesteen, En gloppe, En vinckel gloppe, sam/m/e viser ud og op til Et Kors i Wallerviigveien. under og uden for dise Mercker Eier Andwe, og inden og oven for Eier Torchiel.

I sicke!! under Halvfierdingen er hugge[t] En gloppe i en steen, som visser ind i tvende efter hin anden huggede glopper, dend sidste viser ind til Qværnebæcken, hvor der blev hugget En V gloppe, sam/m/e viser Need efter bæcken til Et Kors som viser ind ad

i Sex efter hin anden huggede glopper, dend sidste viser ind til Gillebæcken udj En Kors, der viser op efter bæcken til Nedre thuu[n]s byttet. oven og uden for dise Mercker Eier Andwe, og under samt inden for Eier Torchiel.

hvor med den/n/e dag tog ende.

Dend 8de Octbr: er følgende passeret.
Torchiel sin Stoerager ligger i Andwe[s] bøe, og er indhægnet med 12 Marckesteene, Syv glopper og sex vinkel glopper. Torchiel sin ager Kringlen, som ligger i Andwe[s] Bøe, er adskildt med Tretten Marckesteene og En gloppe. Torchiel sin Veit ager liger i Andwe[s] Bøe, er indhægnet med Elleve Marckesteene og Toe glopper. Haug ageren i Andwe[s] bøe er Torchiel tilhørende, indhægned med Nie Marckesteene og En gloppe, de tvende sidste steene viser til Johan/n/es i Nedere thuunets ager. Myhr ageren i Andwe[s] bøe, Torchiel tilhørende, er indhægned med Syv Marckesteene, Fiire glopper og Een C gloppe. Kalageren liger i Andwe[s] bøe, tilhører Torchiel, blev indhægned med {Sex} \Fem/ Marckesteene og En gloppe.
Nu bliver opsidderne paa Nedere Thuunet, Johan/n/es og Poul, at adskille.
Skov og Marck.
i Kari Teigen gaar byttet fra søen og op i en berg Nolte, der hugget En gloppe som viser op i en anden gloppe, der fra til En Kors ved Wallerviig veien. Poul Eier uden for dise Mercker, og Johan/n/es inden for dem.
I Dybedahl er hugget En Kors som viser ud efter veien i tvende efter hin anden huggede Korser, den sidste er staaende i Lindekleiv og viser {og} ud til Gillet. oven for dise Mercker Eier Poul, {og Jo}
I Wallerviig veien er hugget En Kors som viser op i Fiire efter hin anden huggede glopper, den sidste viser op til Et Kors uden paa Ildekleiv, sam/m/e visser op i tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste viser op til Et Kors udj et skarv uden for de gamle sætter tompter, sam/m/e viser lige op i Fieldet i den inderste Stolpe i berget. den/n/e Teig er atter tvert over skaaret med Mercker saaleedes: ved Tveite Gillet hugget En Kors som viser ind i Syv efter hin anden huggede Klopper, den sidste viser ind til Qværne bæcken, der hugget En Kors. af dise Kors Teiger Eier Johanes den inderste, Nederste og den yttre øverste, og Poul Eier den inderste øverste og yttre Nederste.
Af byttings bæcken ind efter til en gloppe under Olskaar {fossen, der fra ind} brodet, der fra ind efter i Fiire efter hin anden huggede glopper, den sidste staar under Olskaar fossen. disse tvende Teiger er atter tvert over skaaret saaleedes: Fra Wallerviig byttet i Duehellebæcken op efter til Tveiteberg. Johan/n/es Eier den inderste, Nederste og yttre øverste teier, og Poul Eier den inderste, øverste og yttere Nederste teiger.
Tveite slaatten er skift dem imellem saaleedes: Neders[t] paa Tveite berget er hugget En Tee gloppe som viser op i Nie efter hin anden huggede glopper, den sidste viser op til en stoer steen i Tveit uhren, der fra lige op i Tveite berget. Johan/n/es Eier inden for dise Mercker, og Poul uden for.
I Tveite berget En Kors som viser op til Fem efter hin anden huggede glopper, den sidste viser op i Berget Ovnen kaldet. inden for disse Mercker eier Poul, og Johan/n/es uden for.
øverst i Tveite slaatten ude ved uhren er hugget En gloppe som viser ind i tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste er staaende paa bierget og viser ind til Gillet. Johan/n/es Eier under dise Mercker, og Poul oven for.
høyere oppe ude ved uhren er hugget En gloppe som viser ind til En vinckel gloppe, sam/m/e viser lige op i Tveitehaug, der hugget En gloppe som viser beent op i fieldet. Johan/n/es Eier oven og uden for Merckerne, og Poul under og inden for.
I Halvfierdings Reenen er udj en Marckesteen hugget Een gloppe som visser op i Tre efter hinanden huggede glopper hos bøegierdet, den sidste viser op til en vinckel gloppe oven for Furelee. Johan/n/es Eier uden for, og Poul inden for. {men} under bierget Eier Poul bøen ud til Revhuus steenen, der hugget En Kors.
hiem/m/e Marcken.
I vilde berget er hugget

1762

En gloppe som viser op til Et Kors, der fra til en vinckel gloppe som viser ind til den anden vinckel gloppe, og saa op til en Kors i Lofts Noven. Johan/n/es Eier inden for Merckerne, og Poul uden for.

uden for Skaare Løen hugget En gloppe som viser lige op til Vilne berget, der hugget en vinckel gloppe som viser ud til Pouls byttet. Johan/n/es Eier inden for, og Poul uden for Merckerne.

Ved Skree flæcken er et Zickle!! hvor der staar Een Merckesteen som viser lige op til den anden, der fra til tvende efter hin anden huggede glopper, den sidste staar tet op under Lillefossen. Johan/n/es Eier inden, og Poul uden for Merckerne.

Ved Gillebæcken staar En Merckesteen som viser ind til Torvereenen ind til Andwes ager. Johannes Eier oven, og Poul under Merckerne.

I Rødebols Reenen En Merckesteen som viser beent op til tvende efter hin anden huggede glopper, der viser op til en Merckesteen oven for ageren. Johan/n/es Eier ageren inden, og Poul ageren uden for Merckerne.

I Halvfierdings Reenen En Merckesteen som viser ind til En gloppe i Et skarv. Johan/n/es Eier oven, og Poul under Merckerne.

Der med dagen blev til ende bragt.

Dend 9de Octbr: Er passeret.

Dend Teig Røysene kaldet, som ligger i øvre Thuuns bøe, og med sine Merker er indhægnet, skal Eene med ager og bøe tilhøre Johannes. ligesaa den Teig Beskesure som ligger i øvre Thuunets udmarck og med Mercker er indhægnet.

oven for Tveite løen i Johan/n/es sin slaate, liger en Ospe Teig, Poul tilhørende, og er indhægned med Fiire vinckel glopper.

Paa Poul sin bøe, i Skreene kaldet, er En Aske Teig, Johan/n/es tilhørende, sam/m/e blev indhægnet med Fem glopper og En vinckel gloppe.

oppe i øvre Thuu[n]s byttet, under Poul sin heste stald, er hugget Een Kors, som viser Need og hiem til Fiire vinckel glopper, den sidste viser hiem til en gloppe i en steen udj øvre thuuns byttet. Poul Eier under, og Johan/n/es ovenfor dise Mercker.

Beitet over alt bliver Fællig imel: eller for begge thuunene, som det forhen været haver.

Ingen af Parterne maae i beiterne ubillig indsette fremede Creature eller øger. Ingen af Parterne maae drive med deres Creature til støels, anden vej end den Rette gamle støels vej.

oven for bøe garen indtil støels veien alt op til bæcken, hvor der staar en gloppe, Eier Johan/n/es skoven. uden for bæcken Eier Poul, inden for Eier Andwe og Torchiel.

Som intet videre var at forette, bliver følgende beregning at giøre, Sorenskriverens skyds frem og tilbage giør Parterne, diet penge for en Reise dag 4 mrk:, Jncaminations penge 5 mrk: 4 s:, 4re dages foretning 4 rd: 4 mrk:, Laugretten per Mand 5 mrk:, er 6 rd: 4 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 13 rd: 5 mrk: 4 s:, som blev betalt, og den/n/e foretning sluttet.

Dend 18de Octbr: blev paa **Gaarden Næss med Jondahls skibr:[s] Almue holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 29 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Endre Sætvet sat Johan/n/es Sætvet. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, med Bøygde Lensmanden Giermun Olsøn Berven, og dend Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret:
1°: Forord: af 6de Aug: 1762, angaaende straffens skierpelse for Tyverier paa de Kongl: Slotte.
2°: Kongl: Placat af 4de Aug: 1762, hvorved forbudet paa Korn vahres udførsel af Danmrk: og Norge ophæves.
3°: Forord: af 4de Septbr: 1762, angaaende Banco-sedler paa Een Rigsdlr:
4de: Kongl: Rescribt af 14de Maj 1762, angaaende Bøygde Lensmændenes løn for deres foretninger.
5de: Et dito af 30 Julj 1762, at de Soldater og Dragonner[s] Koner, hvis Mænd ere udCom/m/anderede, ej efter Forord: af 9de Aug: 1754 maae hendøm/m/es til Tugthuuset eller Gabestocken, fordj de ej har taget aars tieneste.
6de: hands Excellence Hr: Stiftbefalingsman[d] von Cicignon[s] Ordre af 21 Septbr: 1762 til Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, angaaende Hospitals penge 429 rd: 16 s:, som dette Fogderie skal svare.
7de: En dito Ordre af 14 Aug: 1762, til dito, angaaende de Bønder som bliver Holtz forsterne Adjungeret, hvad skal nyde for havde umage.
8de: En dito Ordre af 21 Aug: h: a:, til dito, at skov Jnspecteuren Christopher Schrøder faar sit District Sundhorlehn og Hardanger.
9de: En dito Ordre af 21de Septbr: h: a: til dito, at delinqvent penge for dette aar, 99 rd: 36 s:, her af Fogderiet bliver at udreede.

Kongl: allernaadigst Bestalling af 6de Aug: 1761 for Christopher Schrøder til at være Holtz forste, med vedfølgende Tydske Jnstrux indeholdende 34 art:, og dateret General Forst Amt d: 9de Octbr: 1761.

Samson Endresøn Nedr: Traae udgivene gields brev af 13 Junj 1757 til Lars Gutormsøn Hougen, indført i Pante bogen paa fol: 475, blev efter

1762

Paategnede qvittering af 7de Octbr: 1762 vedbørlig udslet.
Johan/n/es Nielsøn Wiig udgivene skiøde af 18de Maj 1762 til Siur Pedersøn paa 1 ½ Spd: smør med bøxel i gaarden Bræche, blev læst.
Samson Endres: Nedr: Traae og Endre Samsonsøn Jbdm: udgivene skiøde af 11de Octbr: 1752!! (1762?) til Torbiørn Wichlichsøn paa 1 Løb smør i gaard: Nedr: Traae, blev læst.
Hr: Sinnings udgivene bøxel brev med Rewers, af 12 Febr: 1762, til Tosten Pedersen paa 2 Spand smør, ¼ td: salt i gaarden Ougestad, blev læst.
Kongl: allernaadigste Privilegium af 19de Aug: 1758 for Carl Comerow paa et Kroehold og Giestgiberie i Herrentsholm, allerund: læst
Hr: Sinning udgivene bøxel brev med Rewers, af 7 Junj 1762, til Ole Pedersøn paa 2 ½ pund smør, 1/3 tønde salt i Gaarden Ougestad, blev læst.
Ole Swendsøn Scheje udgivene skiøde af 18de Janvarj 1762 til Iwer Bergesøn paa Et pund smør, 1/3 huud i gaarden Svaasand, blev læst.
Lars Larsøn øvre Traae skriftlige penge mangels lysning, af dags dato, som Odels pretendent til 1 pd: 3 mrk: smør i gaarden Koppre, læst.
Siur Olsøn Nedr: Axnes udgivene bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Samson Nielsøn paa En Løb smør i gaarden Sætvet, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod, til bilag ved sine Regnskaber, oplæse og Examinere, om Fogden og Sorenskriveren Rigtig har betalt deres Tingskyds, som af Almuen med ja

Eensstem/m/ende blev tilstaaet. 2°: Specification over aftagene. 3°: Et Odels Mandtal. som i alt fantes rigtig, der over Rettens atestation begierende, som blev billiget.

De Laugrettes mænd som Retten tilstundende aar skal betiene, bleve opnævnte og ere, Nye, Ole Jonsøn Qwale, Aamun Johansøn Haandegaard, Siur Larsen Bræche, Niels Siursen ibdm:, gaml:, Endre Sætvet, Tollef Wiichenes, Endre og Aschout Eie.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 19de Octbr: blev paa **Gaarden Næss med Østensøe skibreede[s] Almue holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 30 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Lars Store-Aas sat Niels Walland, for Siowat Biotvet sat Lars Holgiersøn Berven, for Niels Botnen sad Aschout Thole, for Tron Fladebøe sad Michel Froestad, for Peder Fladebøe sad Ole Nielsøn Norrem, nærværende Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med bøygde Lensmanden Giermun Berven og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescripter og Ordres, samt holtz-Forstens Bestalling med Jnstruction, der alt findes antegnet pa fol: 42 ved Jondahls Tinget at være publiceret.

Johan/n/es Pedersøn Nernæs udgivene skiøde af 12 Junj 1762 til Hans Johansøn Giøen paa 6 ¾ mrk: smør i gaarden Kaldestad, blev læst.
Madam Leganger udgivene skiøde af 25de Junj 1762 til Hans Hansen paa 2 pund 6 mrk: smør, ½ tønde salt i gaarden Klywe, blev læst.
Lars Aamunsøn Aalviigen udgivene bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Lars Aamunsøn Aass paa 1 pd: 15 mrk: smør, ½ g:skind, ½ K:skind i gaard: Store Aas.
Arveskifte brevet af 1 Apriil 1762, sluttet efter afgangne Svend Jansen, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Scheje hoved bølet En halv Løb smør med bøxel, vurderet 42 rd:, og udlagt i arv til søn/n/en Ole. udj bem:te gaard Scheje andet Thuun 2 pd: 6 mrk: smør, ½ huud med bøxel, kaldet trætte Løben, vurderet 84 rd:, og udlagt i arv til søn/n/en Niels. udj gaarden Reistvet 2 pund 12 mrk: smør, 1 B:skind med bøxel, vurderet 117 rd:, i arv udlagt til sønnen Jan. udj gaarden Steene 1ste Thuun 9 mrk: smør med bøxel, vurderet 12 rd:, i arv udlagt til Datteren Maritta.
Provstinde Gelmejdens udgivene bøxel brev med Rewers, af 2den Apriil 1762, til Ole Olsen paa 1 Løb 6 mrk: smør, ¾ huud i gaarden Nedr: Wiig, blev læst.

Sogne Præsten her til Wiigøers Kald, Welærværdig Hr: Peter Blyt, gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde huusmanden Aamun Biørnsøn Tweitelien, vidner at anhøre, betræffende hands udj druckenskab, i Wiigøers Kircke anden Juuledag sidstleeden, øvede forargelige ophævelser, hvor ved hand ej alleene forstyrrede Kircketienesten, men end og søgte at giøre Citantens Persohn og Embede for Meenigheden foragtelig. der om Dom at modtage til undgieldelse, samt processens erstatning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Aad og Niels Fosse, Lars Nedr: Axnes, Lars Kalhagen, Brigt Schippedahlen og Gunner Larsen Stranden, vil fornem/m/e om sagvolderen og de indstevnte vidner møder.
Den indstevnte sagvolder blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Giermun Olsøn Næss og Niels Walland afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt Aamun Tweitelien i Eget paahør.
de indstevnte vidner møtte alle, undtagen Lars Nedr: Axnes, der efter Citantens sigende er paa Bye Reisen.
Citanten

1762: 43b

1762.

paastoed de mødende vidner forhørte, og erindrede om forelægelse for den udeblivende sagvoldere.
Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Aad Olsøn, boendes paa gaarden Fosse, efter aflagde Eed vidnede, at sidstleeden anden Juuledag, da Præsten stod for Alteret, kom ind i Kircken huusmanden Aamun Biørnesøn Tweitelien og var drucken. da hand kom ind i stolen tog hand Lars Kalwhagen over Næsen, sigende, hand viste hvad et par briller Kosted. hand talede ellers adskillige ord, som vidnet til forstaaelse ej kunde høre for sagen i Kircken. og da Præsten var kom/m/en paa Prædicke stolen, talede hand, Aamun, om Moses og Necodemus, men hvem hand meente der med, ved vidnet ej. og som vidnet stoed i stolen fremmen for Aamun, og altsaa vente Ryggen til ham, kunde vidnet ej see, om Aamun ved sin tale giorde nogen ophævelse. som vidnet ej videre veste, og Citanten ej havde noget at tilspørge det, blev det demiteret.
2det vidne, Niels Tormoesøn, boende paa gaarden Fosse, efter aflagde Eed vidnede, det Aamun, da hand anden Juuledag sidstl: kom i Kircken, var hand meget drucken, og strax hand kom ind i stolen, tog hand Lars Kalvhagen i Næsen eller over Næsen, sigende det Lars skulde ej Knyte sig føren hand viste hvad hand Knyte sig for, hand viste hvad et brille par Kostede. vidnede ellers i alt som første vidne.
3de vidne, Lars Rasmussøn, huusmand i Kalhagen, efter aflagde Eed vidnede Conform med første og andet vidne, sagde videre, at det icke var af vrede det Aamun tog ham over Næsen hvor hands briller sad, men af druckenskab, hvor for vidnet ej heller ansaa hands gierning for noget ont. sagde videre, det hand, vidnet, ej vilde see til ham, derfor ej heller ved hvem hand vilde ligne ved Moses og Necodemus, hvilcke ord hand Nævnede da Præsten stod paa Prædicke stolen.
4de vidne, Brigt Jonsøn, huusmand i Schippedalen, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt som første og andet vidne, med tillæg, det Lars Axnes vigede af stolen for Aamun, og det under sagen, i det Lars træde over Reckværcket og ind i en anden stol. da Præsten stod paa Prædicke stolen og Præckede, var det at Aamun talede om Moses og og Necodemus, og da siger Aamun, nu vil ieg sette mig ned og høre paa Necodemus, En kand icke høre den Fandens Kæften. Svend Walland sin brodersøn, En liden gutt, smilede af Aamun, til ham siger hand, hold munden din fisckebicke og reis hiem at selge fisk for huusbonden din omkring strændene. den/n/e tale faldt af ham alt under Prædicken. Neste Søndag der efter var Aamun ved Kircken igien, da siger hand, viste hand hvem der havde sagt Præsten dette, skulde hand bøye Næsen hands bag i Faae (: skal være Rumpen :). i Kircken støye[de?] Aamun anden Juuledag som et drucken Men/n/eske pleier at giøre, men ingen vilde agte ham der, og altsaa skyede ham paa det hellige stæd, og derfor vidnet ej gav videre agt paa ham.
5te vidne, Gunner Larsøn, huusmand paa Stranden, efter aflagde Eed vidnede Conform med første og andet vidne. forklarede fremdeeles, at have hørt Aamun sige, da Præsten Prædickede, En kand icke høre den Fandens Kæften. i det øvrige sværmede hand i Kircken, som et drukken Men/n/eske pleier at giøre. vidnet saa og, det Lars Axnes steg over i en anden stoel, men hvorfor hand giorde det, ved vidnet ej. angaaende Svend Wallan[d]s brodersøn, forklarede vidnet Conform med fierde vidne.

Afskeediget,

den lovl: indstevnte Aamun Biørnesøn Tveitelien gives Lavdag til anstundende aars som/m/erting.

Ole Swendsøn Scheje gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde hands brødere Jan Svendsøn Scheje og Niels Swendsøn Reistvet, vidner at anhøre, om icke de Tvende Løber jordegoeds i gaarden Scheje, som samtlige deres Fader, sal: Swend Scheje, har Eiet, af ham har været brugt som hands Eiendom, ja, uden forskield været ligendes og liger i Scheje Nedr: Thuun, og undertiiden været brugt af Fader alleene, og undertiiden af Fader og søn nu tredie Mand efter hinanden, om icke lengere, alt til Et lovskicket

1762: 44

1762.

Tingsvidnes erholdelse. til vidner her om, er under Lovens faldsmaal indkaldet, Ole Nielsøn Norrem, Aamun Endresøn Røsseland og Isaak Medhuus, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de Tvende brødere Jan (Jon?) Scheje og Niels Reistvet møtte, tilstoed varselen, og sagde at være ufornøden vidner om det paastevnte at føre: thj de, med hver Mand, maae tilstaae, at de Toe Løber jordegoeds som deres sal: Fader har Eiet i Gaarden Scheje, har liget og ligger i gaardens Nedr: Thuun, og har stedse, siden de blev En Mands Eiendom, været brugt stundum af Fader alleene, og stundum af Fader og søn hver sin Løb.

Citanten var Tingsvidne begierende om hvis passeret er, som blev billiget.

Dens 20de Octbr: Continuerede Østensøe Tinget. for den Laugrettes Mand Niels Botnen sad Ole Jonsøn Botnen, for Niels Walland sider Lars Aamunsøn Store Aas selv.

Ole Larsøn Scheje udgivene skiøde af 19de Octbr: 1762 til Steengrim Olsøn paa 18 mrk: smør, 1/6 deel huud i gaarden Scheje, blev læst.

Brigt Jonsøn Østensøe udgivene skiøde af 19de Octbr: 1762 til Lars Siursøn paa 2 pd: 8 ½ mrk: smør, uden bøxel, i gaarden Østensøen, blev læst.

Knud Olsøn Flaatvet udgivene skiøde af 19de Octbr: 1762 til Michel Olsøn paa ½ Løb smør, Et g:skind med bøxel i gaarden Flaatvet, blev læst,

Lars Olsøn Postmyr for sin søn Ole Larsøn lod lyse hands pengemangel, som Odels pretendent til 18 mrk: smør, 1 g:sk: i gaard: Fladebøe, som beboes af Thron Isaaksøn, det hand agter, saa snart penge kand erholdes, at indtale

Swend Larsøn Røseland gav tilkiende, det hand med skriftl: stevning af 1ste Septbr: sidstl: her til Tinge har ladet indkalde Lars Niels: Røsseland, vidner at anhøre, det hands søn Lars Svendsøn er En fattig Karl. item betræffende En omtale til forlig dem imellem efter at hiemtings Dom/m/en var falden. Alt til Et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. dend om/m/elde skriftl: stevningen, som er bilagt med lovl: stemplet papiir, hand i Retten lagde, og vil fornem/m/e om de i stevningen indkaldede møder. stevningen, som blev oplæst, er saa lydende, Lit: A.

dend indstevnte Lars Nielsøn Røsseland paa Egene og hands huustroes vegne møtte og tilstoed varselen. saa og at Lars Swendsøn var selv den som tilbøed det paastevnte forlig, {hvilde for freed og} hvilcket Comparenten for freed og Eenighed vilde indgaae, men Comparentens søn vilde ej have Lars Svendsøn[s] søster til ægte, og hand kand ej tvinge sin \søn/ til Et mod hands villie ægteskab.

de indstevnte vidner møtte alle, undtagen Salamon Erichsøn Norrem, som ligger syg. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Aamun Endresøn Røsseland, efter aflagde Eed vidnede, at Lars Svendsøn er En fattig Dreng, men haver sit!! (sin) Fader i live, og de 18 rd: hand arvede efter sin Moder, dem har hand sat paa processen. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.
2det vidne, Ole Johan/n/essøn Schaalem, efter aflagde Eed vidnede som første vidne.
3de vidne, Siur Larsøn Schutleberg, efter aflagde Eed vidnede som første vidne, med tillæg, det hand har hørt sige, at Faderens tilstand har været slet, men nu icke.
4de vidne, Haagen Arnesøn Tiosaas, efter aflagde Eed vidnede som første vidne, med tillæg, at da vidnet for 20 aar siden tiente hos Faderen, var hand saa fattig at hand forpantede sin jord, og derfor ej kunde indløse den Nu omtrettende jord. men hvad Faderen nu er, ved vidnet ej.
Dend Tingsøgende Almue in genere sagde det Lars Svendsen er en fattig Dreng, og har paa trætten anvendt sin Moder arv, men Faderen lever end nu.
Citanten anviste arveskifte brevet af 18 Maj 1761 efter hands huustroe, sal: Ingebor Olsdatter, til beviis det hands søn Lars Svendsøn efter Moderen ickun arvede 18 rd: 11 s:
anden post efter stevningens indhold.
1ste vidne, Siur Larsøn Norrem, efter aflagde Eed vidnede, at sidstl: Køndelmisse tiider tilbød {Swend} Lars Swensøn at vilde forlige sig med Lars Nielsøn om trætten, men Lars Swendsøn var meget drucken, endelig bleve de saa forligte, at Lars Nielsøns søn skulde tage Lars Swensøn[s] søster til ægte, og betale processens omkostning til Lars Svensøn, dog blev disse omkostninger ej saa aldeeles afgiort, ved det at Lars Nielsøn ej vilde betale alt til den Kongl: bevilling om ægteskab. dend 4de Søndag i Faste[n] begierede Niels Larsøn det vidnet og Salamon Norrem skulde gaae til Svend Røsseland og høre, om der blev noget af, det hand skulde faae hands datter. det de og giorde, men Svend Røsseland svarede, hand viste intet der om, og slet icke skeede det Niels skulde faae hands datter.
Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet, men fremstillede de 2de Mænd Christopher Haaversøn Kallestad og Johannes Hansøn

1762: 44b

1762.

Herrestvet, der efter hands forlangende har været hen/n/e og forhørt det svage vidne Salamon Ericksen Norrem, det de deres foretning Eedelig maatte afhiemle. disse tvende Mænd aflagde Eeden og forklarede, det de i gaar, efter Svend Røsseland[s] forlangende var hos den svage Salamon Norrem og tilspurte ham, hvad hand i sagen havde at vidne. Da svarede Salamon Norrem, det Lars {Swen} Nielsen havde tilbudet Lars Svendsøn at betale ham processens omkostning, samt Kongl: ægteskabs bevilling, dersom hands søn maatte faae til ægte Lars Swendsen[s] søster, hvor til Lars Swendsøn svare[de] Nej. videre svarede hand os icke, ej heller aflagde hand nogen Eed. ej heller var Lars Nielsøn Røsseland nærværende at høre paa dette, saa de ingen ordre havde at varsle ham til at være nærværende.
Lars Nielsen Røsseland benægtede Salamon Norrems udsigende.
Citanten var Tingsvidne begierende, om hvis passeret er, som blev billiget.

Hr: Blyt udgivene bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Knud Nielsøn Stue, paa 1 Spd: smør og 1 Løb salt i gaarden Stue, blev læst,
Siur Torbiørnsøn Bircheland og Knud Nielsøn ibdm: udgivene skiøde af dags dato til Aamun Poulsøn paa 5 Spd: smør med bøxel, og overbøxel til 2 pd: sm:, i gaard: øvre Bircheland.
Ole Larsøn Qwandahl udgivene skiøde af dags dato til Hans Jacobsøn paa ½ Løb smør, ¼ g:sk:, ¼ f:skind, ¼ tønde salt med bøxel, og overbøxel til 1 pd: 3 mrk: sm: i gaard: øvre Wiig.
Aamun Poulsøn Eie udgivene bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Siur Torbiørnsøn paa 5 Spd: smør i Gaarden øvre Bircheland, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten examinere og oplæse 1°: skatte Restancen for dette Tinglav, hvis endelig Sum/m/a var 16 rd: 3 mrk: 3 s: 2°: det almindelig Tingsvidne indeholdende 10 poster. 3°: Et selvEier Mantal. og som alt befantes rigtig, var hand Rettens Atestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Ole Siursøn Berven udgivene gields brev af dags dato til Johan/n/es Aamunsøn Store Aas for 100 rd: laan, og Siur Olsøn Tiosaas for 50 rd:, mod pant af 2 pd: 15 mrk: smør, 1/16 Løb salt, ½ huud, 1/8 K:skind i gaard: Berven, læst.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1763 skal betiene bleve opnævnt, og ere, {Hans Herretztvet}, \Niels Siovatsøn Kallestad/, Aasmund Klywe, Niels Røsseland, Steengrim Scheje, Michel Flaatvet, Iwer Rychen, Erich Fixe og Johan/n/es Pedersøn øvre Wiig.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, derfor Tinget blev ophævet for dette skibreede.

Dend 23de Octbr: blev med **Grawens skibreedes[s] Almue paa Eie Grund ved søen holden Et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 32 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Niels Syssendahlen sad Lars Rønnestrand, for Niels Kierland sad Jørgen ibdm:, og for Ole Nedr: Twet sad Torchiel Halanger. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, med bøygde Lensmanden Lars Wambem og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Placater, Rescribter og Ordres, samt holtz forstens Bestalling og Jnstrux, som ved Jondahls-Tinget paa fol: 42 findes antegnet og Extraheret.

Hr: Poul Schnabels udgivene bøxelbrev med Rewers, af 21de Octbr: 1762, til Niels Nielsen paa ½ Løb smør og ½ b:skind i gaarden Jndr: Tweit, blev læst.
En dito med Rewers, af 20de Octbr: h: a:, til Richol Madsen paa ½ Løb sm:, ½ hd: i Nedr: Torblaae.

Hans Pedersøn øvre Leqwen gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Olsøn Spaanem, vidner at anhøre, betræffende En Koe den indstevnte paa 4de aar siden Kiøbte af ham for 5 rd: 5 mrk:, der paa betalt 11 mrk:, Rester 4 rd:, til sam/m/e at erholde Dom at modtage til betalning, samt processens erstatning. til vidner i sag[en] er, under Lovens faldsmaal, indkaldet Elisabeth Siursdatter Spaanem, Sigri Torbiørnsdatter ibdm:, og Iwer Aslachsen Nedr: Leqwen. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
dend indstevnte Siur Olsøn Spaanem møtte og sagde, det hand i den/n/e sag ej har faaen lovlig varsel, derfor ej kunde tage til gienmæle.
Kaldsmændene Michel Grimsøn Haaem og Colbeen Olsøn Torblaae afhiemlede stevningen i den/n/e dag 14ten dage siden lovlig at have forkyndt i Siur Olsøn Spaanem[s] Moder Lisbeth Spaanem og hands Kone Sigri Torbiørnsdatter[s] paahør, siden hand ej lod sig finde.
Dend indstevnte Siur Olsøn Spaanem tilstoed at være Citanten de paastevnte 4 rd: for Koen skyldig, men som Citanten solte ham Koen lydesløs, og det befantes at Koen havde hagesott,

saa de ej kunde tage den hiem fra stølen, maatte hand dræbe den. hvad der af Koen kom til nøtte maae vidnerne forklare. og til at oplyse den/n/e sag, begierede hand sag[en] til næste ting udsat, vidner at indkalde.

Citanten frafald sine vidner med Reservation, og havde ej noget mod den af Siur Spaanem forlangende udsettelse at erindre.

Afskeediget,

den af Siur Olsøn Spaanem forlangende udsettelse billiges ham til næste Ting.

1762: 45

1762.

Lars Johan/n/es-søn Spaanem efter forige tiltale Contra \Niels/ Torgrimsøn Frøsten, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovl: at have ladet forkynde den ham af Retten givende Lavdag, vil fornem/m/e om hand nu møder.

Niels Torgrimsøn Frøsten blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Colbeen Olsøn Torblaae og Michel Grimsøn Haaem afhiemlede forelægelsen at være Niels Frøsten lovl: forkyndt udj Johan/n/e Frøsten sin Kone Sygni Siursdatter[s] paahør, siden Niels Frøsten ej lod sig finde.

Citanten paastoed Dom saavel i hoved sag[en] som omkostninger.

Da blev saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten har beviis[t], lovl: til Retten at have ladet indkalde Niels Torgrimsøn Frøsten for skyldig værende 4 rd: 16 skil:, Da hand ej møtte til dette aars som/m/erting, blev ham af Retten given Lavdag til dette Ting. Sam/m/es lovl: forkyndelse Citanten ligeleedes har beviist. Og som Niels Frøsten end nu ej lader møde, og giver Retten den vedbørlig lydighed, overdrager hand sig der ved sigtelsens Rigtighed. Thj Kiendes for Ret, det Niels Torgrimsøn Frøsten til Citanten bør betale de paastevnte 4 rd: 16 skil:, og i processens omkostning 2 rd: 48 skil:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovl: forkyndelse, under Nam og Execution.

Simon Endresøn Lione viste fællen af en voxen Biørn som hand i aar har skut i Fieldet tilhørende, under Gaarden Opheim, Lysse Closter Jurisdiction. men som Leehnets Bønder ved sælskud paa sam/m/e stæd udj et gield eller skaar, i dette aar har dræbt 3de voxene Biørne, hvor af den ene kom/m/er til Lysse-Closter Tinget, og de tvende burde her anviises, saa er det den heele Almue bekiendt, at disse 3de Biørne saaleedes i aar er skut, men den sidste blev saa lenge i Fieldet ligendes, at den Raadnede, derfor skindet ej til Tinge kand føres. Almuen Eenstem/m/ende sagde, det den/n/e tildragelighed er dem bekiendt og medfører den pure sandhed. da Fogden Hr: Kam/m/eraad Juel betalte til anviseren 4 rd:

Ole Magnus-søn øvre Leqwe udgivene skiøde af dags dato til Magnus Iwersøn Børse paa 2 pd: 18 mrk: smør, 1 tønde salt, 1 f:skind, 2 K:skind med bøxel, og overbøxel til 6 Mrk: smør, 1 K:skind, alt i gaarden øvre Leqwe, blev læst.

Ole Larsøn Dahle udgivene skiøde af 19 Janvarj 1762 til Lars Olsøn paa 18 Mrk: smør, Et halv B:skind med bøxel i gaarden Dahle, blev læst.

Hr: Poul Schnabel udgivene bøxel brev med Rewers, af 20de Octbr: 1762, til Lars Tormodsøn Klywe paa ½ Løb smør, 1 g:skind Præstebolets gods, med overbøxel til 9 mrk: smør, 1 ½ K:skind bondegoeds, og 9 mrk: smør, 1 f:skind Kirckegods, i gaarden Klywe, læst.

Siur Poulsøn Spaanem og Siur Olsøn ibdm: udgivene skiøde af 14de Apriil 1762 til Tormoe Olsøn paa En skoveteig kaldet Teigen, blev læst.

Frue Hierman udgivene skiøde af 26de Martj 1762 til Jon Halsteensøn paa 9 Mrk: smør med bøxel i gaarden Høel, blev læst.

Encken Maria Magreta, sal: Frorop, udgivene bøxel brev med Rewers, af 30de Septbr: 1761, til Andwe Aamundsøn paa 1 Løb smør, 1 huud i gaarden Store Graven, blev læst, da Sogne Præsten Hr: Poul Schnabel, i Kraft af den høye Øfrigheds Resolution under 22de Julj 1755, protesterede mod dette foretagende, med Reservation af lovl: paaAncke.

Johan/n/es Larsøn Halanger udgivene skiøde af dags dato til Lars Johan/n/essøn paa 18 Mrk: smør, 2 Løber salt i gaarden Halanger, blev læst.

Arveskifte brevet af 23de Aug: 1762, sluttet efter afgangne Torfind Ellingsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Hougse 1 Spd: smør, ¼ hud, ¼ f:skind med bøxel, vurderet 75 rd:, og udlagt i gields fordring til Haaver Larsøn Seim for 75 rd.

Hr: Jens Rennord udgivene bøxel brev med Rewers, af 22de Junj 1762, til Lars Pedersen paa 2de Løber og 9 Mrk: smør udj gaarden Nedr. Spilden, blev læst.

Hans Naasen!! (Naesøn) Børsem udgivene skiøde af dags dato til Niels Pedersøn Fylkedahl paa 2 pd: smør, 1 b:skind, 1 1/3 Løb salt i gaarden Børsem, blev læst.

Dend 25de Octbr: er ved Gravens høsteting følgende paseret.

Arveskifte brevet af 22de Nowembr: 1760, sluttet efter Mons Arvesøn Houchenes, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i Gaarden Houchenes 1 pund 3 mrk: smør, 1 ½ f:skind med bøxel, vurderet 141 rd: 9 s:, og lodnet imel: arvingerne, saasom Encken Synneve Larsdatter arvet 10 1/8 mrk: smør, 1 ½ f:sk: for 70 rd: 3 mrk: 4 ½ s:, søn/n/en Lars Monsøn den ældre 7 7/8 mrk: for 32 rd: 5 mrk: 8 ½ s:, Lars den yngre 5 mrk: for 20 rd: 5 mrk: 6 2/3 s:, Zidselle og Ingebiør, hver 2 mrk: smør f[or] 8 rd: 2 mrk: 2 2/3 s:

Brynild Larsøn Seim og medJnteressendere udgivene skiøde af 23de Octbr: 1762 til Lars Monsøn paa 19 1/8 Mrk: smør, 1 ½ F:skind i Gaarden Houchenes, blev læst.

Absalon Christiansøn øvre Fylkedahl udgivene skiøde af dags dato til Iwer Haawersøn paa 15 mrk: smør, 5/24 huud i gaarden øvre Fylchedahlen, blev læst.

Jon Siursøn Bræche udgivene skiøde af dags dato til Lars Siursøn Bræche paa 2 pund 6 Mrk: smør, 1 ½ g:skind med bøxel i gaarden Bræche, blev læst.

Lars Siursøn Bræche udgivende gields brev af dags dato til Jon Siursøn Bræche for laante penge 150 rd:, mod underpant 2 pd: 6 mrk: sm:, 1 ½ g:sk: i gaarden Bræche, læst.

Lars Siursøn Bræche skriftlige forpligt af dags dato til Jon Siursøn, hvad hand med huustroe aarlig skal nyde til livs ophold, blev læst.

Lars Olsøn Welken udgivende gields brev af dags dato til Niels Pedersøn Dahlen for laante penge 62 rd:, mod ½ Løb 4 ½ mrk: smør i gaard: Welken til pant, læst.

Ole Larsøn Welken udgivene gields brev af dags dato til Niels Pedersøn Dahlen for laante penge 64 rd:, mod underpant af ½ Løb 4 ½ mrk: smør i gaard: Welken, blev læst.

1762: 45b

1762.

Niels Pedersøn Fylkedahl udgivene bøxel brev med Rewers af 25de Octbr: 1762, til Hans Naesøn paa 2 pd: smør, 1 b:skind, 1 1/3 Løb salt i gaarden Børsem, blev læst.

Aad Erichsøn Havneraas og Anders Ericksen Netteland udgivene skiøde af 15de Octbr: 1762 til Christian Olsøn paa 1 pd: 3 mrk: sm: i gaard: Kollenes, læst.

Gunder Nielsøn Garrethuun udgivende pante brev af 11 Junj 1754, indført i Pante bogen paa fol: 395, blev efter paategnede qvitter: af 8 Maj 1762 udslet.

Ole Larsøn Welken udgivene Pante brev af 16de Julj 1743, indført i Pante bogen paa fol: 119, blev efter paategnede qvitter: af 23de Octbr: 1762 udslæt.

Gunner Nielsøn Garretuun udgivene gields brev af 26 Maj 1762 til Hans Hansen Utne for laante penge 200 rd:, mod underpant af 1 pd: 21 mrk: sm:, ½ hd:, ½ g:sk: i Garetun, læst.

Jacob Knudsøn Sælland skriftl: forpligt af dags dato til Knud Aslachsøn, hvad hand med huustroe aarlig skal nyde til livs ophold, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere 1°: Selv Eier Mantallet. 2°: Specification over aftagene. 3°: Restantse Register, hvis endelig Sum/m/a var for Ulviig og Eifiord 123 rd: 68 s: 4°: Tingsvidne betræffende Tingskydsen. 5°: det Ordinaire Tingsvidne. som ingen noget der [i]mod havde at erindre, var hand Rettens atestation begierende, som billigens blev efterkom/m/et.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1763 skal betiene bleve opnevnte, og ere, Lars Tormoesøn Klywe, Niels Wikingsen Spilde, Madtz Larsøn Welke, Torchiel Omunsøn Sygnestvet, Magne Iwersøn Børsem, Magne Olsøn Rognestvet, Tosten Anders: Herrej og Jon Knuds: Legrei.

Efter 3de gange udraabelse indfandt sig ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

Dend 26de Octbr: blev paa **Tingstædet Utne med Kingtserviig og Røldahls skibreeders Almuer holden Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 34 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Peder Aakre sad Christopher Langesetter, for Aamun Jordahl sad Aamun Pedersøn Ureim, for Aslach Jelle sad Aamun Utne, og for Elling Hougse sad Hans Utne. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med bøygde Lensmændene Jon Hougse, og Helje Hamre, hands søn Niels Hamre, samt den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Placater, Rescribter og Ordres, samt holtz forstens Bestalling med Jnstruxtion, som ved Jondahls Tinget paa fol: 42 findes Extraheret.

Hr: Peter Blyt udgivene bøxel brev med Rewers, af 23de Martj 1762, til Gunder Gundersøn paa 3de Spand smør i gaarden Sandwen, blev læst.

Niels Heljesøn Hamre anviste Fællen af En voxen Biørn, som hand i den/n/e som/m/er har skut i Røldahls Fieldet. Fogden betalte til ham 2 rd:

Bøygde Procurator Traae for Knud Winje paa Woss gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til nestl: aars høsteting lovl: havde ladet indkalde Jon Monsøn Sexe til Doms modtagelse for skyldig værende 11 rd: 3 mrk:, med Processens omkostning, og som Jon Sexe den gang ej møtte, blev ham af Retten given Lavdag til dette aars som/m/er Ting. den/n/e Lavdag blev og lovl: forkyndt. men, som Citanten paa de tiider i som/m/er blev svag, kunde hand saa langt fra værende ej faae nogen der vilde æske sag[en] i Rette paa som/m/ertinget, altsaa har hand nu ved Muntl: Continuations stevning atter ladet indkalde bem:te Jon Monsøn Sexe for de skyldig værende 11 rd: 3 mrk:, Dom at anhøre til betalning, samt processens erstatning, vil fornem/m/e om hand nu Møder.

Dend indstevnte Jon Monsøn Sexe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse at være skeet i Jon Monsøn Sexe[s] Eget paahør, da de tillige betydede ham, det

hand Nestl: aar paa høstetinget var given Lavdag i sag[en], hvor til hand svarede dem, at hand viste det.
Citanten paastoed Dom, med erindring om skadesløs betalning for disse lange og besværlige Reiser fra Woss og her need, i det minste med 7 rd:, og saaleedes Submitere[de] sag[en] til endelig Dom.
Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt,

Jon Monsøn Sexe[s] udeblivelse, da hand saa ofte har været indkaldet, giver anledning til at Supponere, det hand ved sin taushed samtycker i fordringens rigtighed, og finder sig skyldig. thi Kiendes for Ret, det Jon Monsøn Sexe til Citanten Knud Winje bør betale de paastevnte 11 rd: 3 mrk:, samt i processens omkostning 4 rd:, inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution.

Aamun Pedersøn Urem udgivene skiøde af dags dato til Peder Aamunsøn paa 1 pd: 9 7/8 mrk: smør, 1/8 huud, ½ F:skind og 2 ¼ Løb salt i gaarden Urem, blev læst.

Dend 27de Octbr: Continuerede Kingtserviig[s] høsteting,

da allerunderdanigst blev publiceret Forordningen af 23de Septbr: h: a: angaaende Et Extra Paabud udj Norge, som er 8 skil: Maanentlig af hvert Men/n/eske der er over 12 aar gam/m/el, ingen undtagen.

Niels Siursøn Tochim udgivene gields brev af 26de Octbr: 1762 til Jørgen Christensøn Eitrem for laante penge 98 rd:, mod underpant ½ Løb smør og 2 Løber salt med bøxel og herlighed i gaarden Ragde, blev læst.
Jon Monsøn Nedre Sex[e] Pante Obligation af 8 Janvarj 1757, indført i Pante bogen paa fol: 465, blev efter paategnede qvitering af 17de Octbr: 1762 i Pante bogen udslet.

1762: 46

1762.

Niels Aadsøn Horre lod skriftl: under 25de hujus lyse sin penge mangel som Odels berettiget til 1 pund 12 mrk: smør i gaarden Horre Jndre Thuun, blev læst.
Torkiel Aadsmundsøn!! Aadland udgivene bøxel brev med Rewers, af 26de Octbr: 1762, til Knud Olsøn paa 2 pund smør i gaarden yttre Hagen, blev læst.
Ole Endresøn Buu penge mangels lysning af 26de Octbr: 1762, som Odels pretendendt til 22 ½ mrk: smør i gaarden Ulsnes, blev læst.
Rasmus Johan/n/essøn Børsem udgivene skiøde af 26de Octbr: 1762 til Helje Odsøn Qwæstad paa 21 Mrk: smør med bøxel i gaarden Qwæstad, blev læst.
Et dito skiøde fra selver Mand, af sam/m/e dato, til Ole Odsøn paa 2 pd: 4 ½ mrk: sm: i dito gaard.
Arne Knudsøn yttre Bleje Pante brev af 29 Octbr: 1761, indført i Pante bogen paa fol: 590, blev efter paategnede qvitering af 26de Octbr: 1762 udslet.

Isaak Gundersøn Sandwen viste fællen af en voxen ulv som hand i avvigte som/m/er havde skut i Røldals Fieldet. blev af Fogden betalt 2 rd:

Arne Knudsøn yttre Bleje udgivene skiøde af dags dato til Knud Arnesøn paa En Løb smør, 1 huud med bøxel i gaarden yttre Bleje, blev læst.
Knud Arnesøn yttre Bleje udgivene gields brev af dags dato til Siur Gribsøn Mokestad for laante penge 130 rd:, mod underpant af 1 Løb smør, 1 hd: i yttre Bleje, læst.

Torbiørn Poulsøn Lindebræche for Christopher Siursøn Jeltnes efter forige tiltale Contra Torbiørn Olsøn Lote, æskede sag[en] i Rette, og gav til kiende lovl: at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vilde fornem/m/e om den indstevnte møder.

Torbiørn Olsøn Lote møtte, tilstoed fordringens rigtighed, sagde ej at kunde betale, og altsaa med Dom maatte være fornøyet.

Citanten paastoed Dom.

Afskeediget,

sagen optages til Doms indtil Morgen, da Parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Thomas Larsøn Alsager efter forige tiltale Contra Encken Maritta Larsdatter med Lauværge Jacob Alsager, æskede sag[en] i Rette, og gav til kiende med Muntl: varsel at have indkaldet Encken, vidner at anhøre, betræffende de 3de Marckestuber hun haver hugget, samt Dom at anhøre til huusets fløttelse med processens omkostning. som vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Torgier Alsager, Jon ibdm:, Michel Lotte og Torbiørn ibdm:, vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

Enckens Lauværge Jacob Alsager møtte, tilstoed paa Enckens vegne lovl: varsel.

af vidnerne møtte Michel og Torbiørn Lotte, de 2de andere vidner frafald Citanten.

disse tvende vidner sagde, det de som Laugrettes Mænd ofte har hørt Eedens forklaring læse, ofte aflagt Eed, saa de ved hvad Eeden betyder.

1ste vidne, Michel Olsøn, boende paa gaarden Lotte, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e vaar, da Citanten Kivedes med Encken Maritta Larsdatter, tilstoed hun at have hugget de nu paastevnte 3de Marckestuber, men vidnet har ej seet paa hugsteren. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Torbiørn Jacobsøn Lotte, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Citanten paastoed endelig Dom.

Enkens Lauværge sagde, det hand ej noget i sag[en] havde at svare.

Afskeediget,

sag[en] optages til Doms indtil i Morgen.

Ole Steensøn Biotvet gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Helje, Endre og Aamun, beboere paa Gaarden Qwalviigen, vidner at anhøre, betræffende den skade deres smaller \forige/ aar har tilføyet Citanten paa sine agere. der om Dom at modtage til skadens erstatning eller undgieldelse, samt processens erstatning. til vidner er, under Lovens faldsmaal, indkaldet Ole Larsøn Jndr: Qwalviigen og Lars Aamunsøn Store Aass, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Helje Qwalwiigen møtte for sig selv og tilstoed varselen. Endre og Aamun Qwalviigen efter 3de gange paaRaabelse lod ej svare.

Kaldsmændene Torbiørn Jacobsøn Lotte og Jens Hansøn ibdm: afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse for Endre og Aamun Qwalviigen i deres Koners paahør, og siden gick de ud paa ageren til Mændene og betydede dem deres ærende som de i deres stue havde udrettet.

de indstevnte vidner møtte, dem Citanten paastoed Eedelig forhørt, og erindrede om Lavdag for de tvende udeblivende sagvoldere. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Ole Larsøn, boende paa Gaarden Jndre Qwalviigen, efter aflagde Eed vidnede, at i nest afvigte aar havde Citanten ved sin tiener ladet indsette de indstevnte yttere Qwalviigens beboere, deres smaler, som havde tilføyet ham skade paa sin Korn ager. og strax der efter begierede det vidnet tillige med det andet vidne vilde besigtige og Taxere skaden, hvortil blev indkaldet yttre Qwalviigens beboere, men ingen af dem møtte. da Taxserede vj skaden for En tønde havre Korn, ansat for En Rdr: der efter Citanten bad vidnerne det \de/ vilde sige det til

yttre Qwalviigens beboere, om de var fornøyet med vurderingen, eller vilde tage tvende andere Mænd til at Taxsere skaden. vidnet saa giorde, men Helje Qwalviigen var ej hiem/m/e, og hands Kone svarede

1762: 46b

1762.

hun kunde ej giøre noget der ved, siden hendes Mand ej var hiem/m/e. Aamun svarede, det smalen kunde blive staaende til den var i spicke, for skaden. hos Endre fandt vidnet ingen hiem/m/e. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Lars Aamunsøn, boende paa Store Aas, efter aflagde Eed vidnede, at have seet smalen indsat, som var smaat og stort 19 støcker, mercket med yttre Qwalviigens Mercke, og 3 støcker der ej var merckede, derfor ej kand vide hvem dem tilhørte, skaden blev af vidnet besigtiget og Taxseret for En tønde havre Korn, ansat for En Rdr: videre har vidnet ej at forklare.

Afskeediget,

de lovlig indstevnte Endre og Aamun yttre Qwalviigen gives Lavdag til neste ting.

Dend 28de Octbr: Er ved Kingstserviig høsteting saaledes passeret.

Cancellie-Raad Fleischers udgivene bøxelbrev med Revers, af 3 Janvarj 1760, til Sølfest Swendsøn paa ½ Løb smør, 1/3 huud i gaarden Huus, blev læst.

Udj sag[en] indstevnt af Christopher Siursøn Jeltnes Contra Torbiørn Olsøn Lotte, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Dend indstevnte Torbiørn Olsøn Lotte har ej noget haft mod Citantens søgemaal efter Pante Obligation af 3de Junj 1758 for Capital 244 rd: med Renter fra Obligationens dato, at forestille, videre end uformuenhed til at betale. Thj Kiendes for Ret, det Torbiørn Olsøn Lotte bør indfrie sit Pante brev, ved at betale til Citanten den ham skyldig værende Capital 244 rd: med Renter fra Obligationens dato til betalningen skeer, samt udj Processens omkostning 4 rd:, og det inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under indførsel i Pantet samt Nam og Execution i hands boe.

Udj sag[en] indstevnt af Thomas Larsøn Alsager Contra hands huusqvinde, Encken Maritta Larsdatter med Lauværge Jacob Alsager, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Dend indstevnte Maritta Larsdatter har ej fremsat det minste der kunde give hende Ret og adgang til at have hendes huuse staaende paa Citanten Thomas Larsøn Alsager[s] Eiende gaard og grund. herforuden har hun mod den/n/e sin hosbonde øvet opsettsighed, og skov hugster i hands Marck, uden hand, Citantens, minde og tilladelse. Thj Kiendes for Ret, det Maritta Larsdatter bør fravige gaarden Alsagers grund, og bort fløtte hendes huuse, samt giøre grunden Røddig inden gamle Korsmisse dend 14de Maj 1763. i Mangel der af, bør hendes huuse ved Rettens Middel Needrives. saa bør og Maritta Larsdatter i processens omkostning betale til Citanten 3 Rdr: inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Haaver Larsøn Lote og medJnteressendere udgivene skiøde af 8de Martj 1762 til Thomas Larsøn paa 1 pund 16 mrk: smør i gaarden yttre Alsager, blev læst.

Jon Monsøn Nedr: Sexe udgivene gields brev af 14de Octbr: 1761 til Christen Siursøn øvre Sexe for laante penge 138 rd:, mod det underpant af ½ Løb smør, 1/3 huud og 2/3 Løber salt i gaarden Nedr: Sexe, blev læst.
Ole Knudsøn øvre Qwale udgivene gields brev af 27de Octbr: 1762 til Asbiørn Asbiørnsøn Ulsnes for penge 125 rd: 1 mrk: 12 s:, mod 2 pd: 6 mrk: smør, ¼ hd: i gaard: øvre Qwale til pant, læst.
Johan/n/es Østensøn Luttro og medJnteressendere udgivene skiøde af 27de Octbr: 1762 til Michel Jonsøn paa 1 pund smør i gaarden Lutro, blev læst.

Siovat Nielsøn Biotvet gav til kiende, at have med Muntl: varsel her til Tinge ladet indkalde Helje, Endre og Aamun yttre Qwalviigens beboere, vidner at anhøre, betræffend dend skade deres smaler har i aar tilføyet Citanten paa hands ager, der for Dom at anhøre til skadens erstatning eller undgieldelse, samt processens omkostning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Endre og Halwor Aase. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
af de paagieldende møtte Helje Qwalwiigen, som tilstoed for sig selv lovl: varsel, for Endre og Aamun Qwalviigen, efter 3de gange paaRaabelse, vilde ingen svare.
Kaldsmændende Torbiørn Jacobsøn Lote og Jens Hansøn ibdm: afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse i paahør af Endre og Aamun Qwalviigen, deres Koners paahør, siden Mændene ej lod dem finde.
Citanten paastoed de 2de indstevnte vidner, som møder, forhørte, og erindrede om Lavdag for de udeblivende vederparter.
de tvende vidner, som gamle Laugrettesmænd, sagde det de ofte har hørt Eedens forklaring læse, og ved hvad den betyder.
1ste vidne, Endre Biørnesøn, boende paa gaarden Aase, efter aflagde Eed vidnede, at den skade som yttre Qvalvigens souvsmaler, der vare indsatte, havde i aar tilføyet Citanten paa sin ager, var 5 skiepper havre Korn efter vidnets beste skiøn, á skieppen 12 skil:, saaleedes af vidnet besigtiget og Taxeret. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.
2det vidne,

1762: 47

1762.

Halwor Heljesøn, boende paa Aase, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med første vidne.

Afskeediget,

de lovlig indstevnte Endre og Aamun yttre Qwalviigen forelæges at møde til anstundende aars som/m/erting.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæse og Examinere 1°: Restanse Registeret, hvis endelig Sum/m/a var 80 rd: 78 s: 2°: om Tingskydsen. 3°: det ordinaire Tingsvidne. 4°: Specification over de affælde gaarder. 5°: Odels Mandtallet. og som ingen noget der imod havde at erindre var Hr: Kammer Raaden Rettens Atestation begierende, som blev efterkom[met].

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar 1763 skal betiene bleve opnevnte, og ere, Siur Buu, Johan/n/es ibdm:, Ole Trones, Niels Langesetter, Torsten Mæland, Helje Ystenes, Gunder Midnæs og Jacob Langesetter, alle nyde!! (nye).

Efter 3de gange udraabelse indfandt sig ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

1762
.....
1763

(1763: 47)

Anno 1763.

Tirsdagen dend 12de Apriil blev Retten betiendt paa Gaarden Scheje, beligende i Wiigøer Præstegield og Kirckesogn udj Hardanger, med efterskrevene Eedsoerne Laug Ret, som efter Loven var opnævnt, sc: Tosten Sandwen, Ole Melstvet, Lars Schaalem, Helje Løpse, Od Olsøn Fosse, Giermun Nedr: Wiig, Christen ibdm: og Haagen Twet, nærværende Bøygde Lensmanden Giermun Olsøn Berwen,

hvorda for Retten fremstoed Ole Swendsøn Scheje og gav tilkiende, det hand paa Egene og sin søns vegne ved skriftlig stevning af 19de Nobr: 1762 til den/n/e Tægtedag har ladet stevne og her til aastædet indkalde sine 3de brødere, Jan, Knud og Niels Svend-søn/n/er, Dom at modtage til at lade Citanten, som Odels berettiget til En Løb smør her udj Gaarden Scheje, dem udløsse, med videre efter stevningens indhold, den hand fremlagde og er saa lydende, Lit: A.

de indstevnte 3de brødere møtte og tilstoed den oplæste stevning at være dem lovlig forkyndt.

den!! (de) indstevnte vidner møtte alle, undtagen Ole Larsøn Scheje, som ved døden er afgangen.

Citanten sagde, det hand med Mundtlig varsel til den/n/e Tægtedag end nu haver ladet til vidner indkalde Henrich Scheje og Lars Nielsøn Røsseland, der liggeleedes møtte.

Citanten lagde i Rette Et hands søn Swend Olsøn under 15 Janvarj dette aar meddeelte Kongl: Allernaadigst Beneficum Paupertatis, saa lydende, Lit: B.

Citanten viste penge i Retten, om de indstevnte Brødere dem for løsningen imindelighed vilde modtage.

Jan Reisetter svarede, det hand ingen Eiendom her i gaarden haver, derfor ej heller kand modtage løsnings penge.

Knud Norreviigen svarede det sam/m/e.

Niels Scheje svarede Nei, hand tog ej mod løsnings penge.

Citanten tog pengene i sit Eget giem/m/e.

Citanten lagde i Rette Et fra sin søn udstæde skrift af 25de Octbr: 1762, bilagt med stemplet papiir No: 20 til 24 skil:, saa lydende, Lit: C. End en penge mangels lysning under 22de Octbr: 1757, Lit: D. Et skifte brev af 3 Maj 1727, {og Et af} Lit: E, hvor af er Et elle[r] toe de sidste blade bort Reven, hvor af en Extract af arvelinien og jordegodset her i Acten inddrages. En hiemtings aastæds Dom af 26de Junj 1739, hvis finale afsigt er saa lydende, Lit: F. Endelig lagde Citanten i Rette Et Tingsvidne ærværvet den 19de Octbr: 1762, Lit: G. her indføres alle disse breve efter hinanden.

Citanten paastoed de indstevnte vidners svar til følgende qwæstioner. 1°: om de 2 Løber i Nedr: Thuun i Scheje icke har været under Et ætlæg og deres sande Odel som hovedbølle Man[d] efter Mand. 2°: om de icke ved om Jan Swensøn, som er ved døden afgangen, og Swend Jansøn Scheje, som var min sal: Fader, icke var Eiere og berettiget for de tvende Løber, enten de vilde sette sine søn/n/er i brug med sig eller ej. 3°: om icke de tvende Løber liger til sam/m/en i hin anden og om hin anden uden noget fast bytte eller steen imel:, og for ægt og arbeide tilsam/m/en, som hoved bøl. 4°: om de 2 Løber icke ligger inden Et gierde

tilsam/m/en. 5°: om ieg, Ole Svendsøn, icke er Svend Jansøns Elste søn. 6°: om min ude i Kongens tieneste fraværende søn, Swend Olsøn, icke er min ælste søn.
Eedens forklaring blev samtlig vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Ole Nielsøn, boende paa Gaarden Norrem, sagde sig gaml: 73 aar. ingen af disse brødere besvogret. til ovenstaaende qwæstioner svarede. 1°: hand var 12 aar gaml: da hand kom her til Scheje at tiene, og da sat Fader og søn paa disse 2 Løber, brugte dem og begge efter hand kom her fra, har aldrig hørt andet end det var deres Eiendom, men om begge Løber var hoved bølle, ved vidnet ej. 2°: jo, det er saa. 3°: jo, det er saa, men om hoved bølle ved vidnet icke at svare. 4°: svarede ja. 5°: svare[de] ja. 6°: svarede ja. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet videre, der altsaa aflagde Eeden.
2de vidne, Aamun Endresøn, boende paa Gaarden Rosseland, sagde sig

1763: 47b

1763

gam/m/el 62 aar, er ingen af Parterne \besvogeret/. til de samtl: fremsatte qwæstioner svarede i Et og alt som første vidne svaret har. og der efter aflagde Eeden.
3de vidne, Isaak Tostensøn, boende paa Gaarden Meehuus, sagde sig gaml: 61 aar. er disse brødere ej besvogeret. Til alle foranførte qwæstioner svarede i et og alt lige som de 2de første vidner svaret har, og sam/m/e med Eed bekræftede.
4de vidne, Henrich Endresøn, boende her paa gaarden Scheje, sagde sig gaml: 68 aar. er ingen af disse brødere besvogeret. Til Et hver af foranførte qwæstioner svarede i Et og alt ligesom de andere vidner svaret har. det hand med Eed efter Loven bekræftede.
Niels Svensøn Scheje sagde, det være ufornøden at hands broder skulde føre det 5te vidne. thj hand tilstaar det hands broder Ole paa skiftet efter deres fader sagde, det hand holt sig for løsningsmand, og vilde kom/m/e med penge, naar de kunde anam/m/es. men penge saaes ej, føren {idag} da hand stevnte.
Citanten frafaldt dette sidste indstevnte vidne Lars Rosseland. og paastoed Dom.
Niels Swendsøn Scheje begierede sag[en] udsat, og de i Retten fremlagde breve til laans, paa det hand kunde ved Contra stevning og En fornuftig Mand faae sag[en] Ret oplyst. alle brevene, stevningen og Beneficium Paupertatis undtagen, blev Niels Scheje i Retten tilleveret.
der efter afskeediget.
Sag[en], formeedelst andere beram/m/ede foretninger, udsettes til dens 6de Septbr: førstkom/m/ende.

Dend 20de Apriil blev Retten betiendt paa Gaarden Mæland, beligende i Kingtserviig Præstegield og kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Lars Torgielsøn Aga, Lars Olsøn Swartvet, Haldor Helleland, Lars Tostensøn Mochestad,To[r]giels Torgielsøn Jaastad, Christopher Tioflaat, Niels Johansøn ibdm:, og Haaver Lotte, nærværende Bøygde Lensmanden Jon To[r]chielsøn Hougse.
hvorda for Retten fremstoed Ole Westrem som Værge og Formynder for Pigen Gurj Sølfestdatter og gav tilkiende, det hand paa sin Myndlings vegne for Juul nest afvigte \aar/ til Jorde Tirsdagen indeværende aar, og atter til den/n/e beram/m/ede Tægtedag, med Muntlig varseler har ladet stevne og her til aastædet indkalde opsidderen her paa Gaarden, Torbiørn Halgrimsøn Mæland, at anhøre Citantens breve, det hands Myndling Gurj Sølfest-datter er nærmeste Odels berettiget til 3 Spand smør med bøxel, og overbøxel til 2 Spand 12 mrk: smør andere Eiere Landskylden tilhørende. samt den indstevnte Torbiørn Mæland som Farbroder til Myndlingen Gurj Sølfestdatter, at i Retten fremlæge hands Fader Halgrim Mælands skiftebrev, som i hands giem/m/e er beroende, der efter Dom at anhøre til at modtage løsnings

penge, og Gaarden fravige, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
Dend indstevnte Torbiørn Mæland møtte, tilstoed lovlig at være kaldet, saaleedes som [i] den Muntl: stevning nu er indført.
Citanten viste penge for Retten, som hand sagde var 54 rd:, til løsnings penge, efter dend sidste vurdering, om den indstevnte sam/m/e end nu imindelighed vilde modtage.
dend mødende Torbiørn Mæland sagde, det hand den/n/e gang ej modtog penge, men skiød sig under Rettens Kiendelse.
Citanten tog de anbudne penge i sit Eget giem/m/e. og lagde i Rette arveskifte brevet af 22de Febr: 1741 efter Myndlingens Moder Guro Christopherdatter Mæhland. 2°: arveskifte brevet af 13de Apriil 1742, passeret efter Myndlingens Fader, afgangne Sølfest Halgrimsøn Mæhland. af disse 2de skiftebreve Citanten paastoed i Acten inddragen En Extract af arvelinien og Jordegoedset. 3°: En penge Mangels Lysning af 30de Octbr: 1755, der efter paastoed det Torbiørn Mæland i Rette læger det paastevnte arveskifte brev. de fremlagde breve er saa lydende, Lit: A.
Dend indstevnte Torbiørn Mæland lagde i Rette arveskifte brevet af 25de Septbr: 1737, passeret efter afgangne Halgrim Sølfestsøn, der af i Acten indføres en Extract af arvelinien og jordegoedset, samt ordlydende, det der udj indførte skiøde af 13de Januarj 1718. 2°: Et skiøde af 20de Martj 1742, men skal være 20de Julj 1742, som Sorenskriverens paategning udviser, af et slet Men/n/eske øyensiunlig at være forandret. herforuden har Dom/m/eren i Retten, efter som hand om den/n/e gierning havde faaet efterretning, Protoc: for aaret 1742, som er laant fra Stifts archivet, der udviser paa fol: 243 at Kingtserviig som/m/erting har været holdet den 20 Julj 1742, da i blandt andere Tinglyste breve findes saaleedes anført Siur Sandersøn og Christopher Diønne deres udgivene skiøde af 20de Julj 1742 til Torbiørn Halgrimsøn paa 3 Spd: smør i gaarden Mæland, blev læst. 3°: fremlagde Comparenten 2de Præste Attester af 16de Apr: 1762 og 11de Apriil 1763, begge bilagt med lovl: stemplet papiir. den!! (de) fremlagde breve er saa lydende, Lit: B.
Citanten forestillede, at som Sølfest Halgrimsøn ickun levede i 5 aar efter sin Fader, kunde hand ej, formedelst hands vanmagt, indløsse godset, formee-

1763: 48

1763

nende, at som hand besad hoved bøllet, kunde hand give sine Medarvinger Landskyld. formeente og det Farbroderen Torbiørn Mæland ej burde tilforhandle sig Myndlingens, hands broderdatter, arvelig tilfalden jordegods, formeenende derfor efter Loven, det hand skulde tabe dets værd. i det øvrige paastoed Dom.
Comparenten Torbiørn Mæland sagde, ej videre at kunde fremlæge, men paastoed Dom.
Citanten tilspurte Torbiørn Mæland, om hand icke, efter at Gurj Sølfestdatter[s] Morfader og Værge ved døden \var/ afgangen, har som Farbroder til sig taget arve Midlerne, og derfor nu til Citanten som anordnet Værge aflagt rigtighed.
Torbiørn Mæland svarede jo, det forholder sig saa.
Citanten tilspurte den indstevnte, om hand paa godset har lagt nogen forbedring, saa vil hand, foruden de anbudene 54 rd: løsnings penge, erstatte det forbedrede, efter billig paastand.
Torbiørn Mæland svarede, hand tog gaarden med needraadnede huuse, og skulde hands broderdatters arve Midler dertil været anvent, havde de ej strækket til bare Næver.
Citanten paastoed, at som Torbiørn Mæland ej vil sige hvad hand vil have for forbedring, saa paastaaes det hand skal bevise forbedringen. herforuden tilbydes Torbiørn Mæland i forliig, det hand som En leilending for sig og sin huustroes livs tiid, maae beboe den halve gaard.
Torbiørn Mæland svarede, det [hand]? tog ej mod forlig.
Da Parterne declarerede ej videre at have til sag[en]s oplysning, men paastoed Dom,

saa bliver følgende beregning at giøre, Sorenskriverens fløtning frem og tilbage igien til sin gaard, 4 mrk:, diet penge 4 mrk:, En dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 4 mrk:, Lensmanden, som har tilkaldet Laugretten, og ellers gaaet Rettens Middel til haande, 1 rd:, tilsam/m/en 6 rd:

Da blev af Laugretten, men ej af Sorenskriveren, saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og Afsagt.

De i Retten fremkomne breve nocksom oplyser, det disse paastevnte 3 Spand smør med bøxel, og overbøxel til 2 Spand 12 Mrk: smør, her i gaarden Mæland, har været afgangne Halgrim Sølfestesøn[s] Odel og Aasæde, som af hands ælste søn Sølfest Halgrimsøn blev beboet i 5 aar efter Faderens død. Da som Sølfest Halgrimsøn døde som en Retmæssig og lovlig Odelsmand, saa Kiendes for Rett, efter vores beste skiøn og samvittighed, det hands Eneste Arving og Datter Gurj Sølfestdatter bør nyde til Løsnings Odel og Eiendom, brug og besiddelse halv[e] gaarden, Et og et halv Spand smør med bøxel, og overbøxel til Et Spand 6 Mrk: smør /: som er det Spand Faderen selv havde i arv, og det halve Spand fra Fadersøsteren, alt med bøxel og andeel i overbøxelen :/ efter den vurdering som i Arveskifte brevene findes indført, nemlig 27 rd:, som er for den halve gaard. betræffende processens omkostning, da som Ole Westreim, der har opfordret Retten, bør betale Rettens Personer efter den beregning som i Acten er indført med 6 rd:, foruden Rettens underholdning hand har bekosted, samt andere fornødene udgifter, der i alt kand ansees til 12 rd: der af Torbiørn Mæland betaler til Ole Westrem det halve med 6 rd: Den/n/e Dom opfyldes inden 15ten dage efter dends forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Dend 22de Apriil blev Retten betiendt paa Gaarden Rogde, beligende i Kingtserwiig Præstegield og Ullensvangs kk:sogn, med efterskrevene Eedsorene Laug Rettes mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Lars Torgielsøn Aga, Haldor Helleland, Torbiørn Hougse, Peder Torgielsøn ibdm:, Lars Tostensøn Mochestad, Torgilds Torgilsøn yttr: Jaastad og Niels Jonsøn øvre Qwale, nærværende Bøygde LensManden Jon Torchielsøn Hougse.

hvorda for Retten fremstoed Aamun Michelsøn Oppedahl og gav tilkiende, det hand paa sin huustroe Anna Halsteensdatter[s] vegne med Muntlig varsel nest afvigte aar før Juul, til Jorde Tirsdagen indeværende aar, og arter!! (atter) til den/n/e Tægtedag, har ladet stevne og her til aastædet indkalde Eieren og opsidderen her paa Gaarden, Niels Jacobsøn Rogde, til at anhøre Citantens Odels breve, det Citantens huustroe, eftersom hendes yngste broder, der er udreist, havde lyst sin penge Mangel og saa afstaaet sin Odels-Ret til Citantens huustroe som Elste søster, er Odels berettiget til En Løb smør, før aftag, her udi gaarden Rogde med bøxel, hvor for den indstevnte ej imindelighed har vildet modtage løsnings penge, her om Dom at anhøre det hand skal modtage saa mange løsnings penge, som hands i hænde havende breve udviser, samt gaarden fravige, og at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om hand møder.

Dend indstevnte Niels Jacobsøn Rogde møtte og tilstoed lovlig varsel.

Citanten lod visse penge for Retten, om den indstevnte sam/m/e vilde

1763: 48b

modtage den lige sam/m/e Sum/m/a som hands breve nu udviser.

Comparenten Niels Rogde svarede Nej, det hand ej tog mod penge, saasom hand har fanget lovlig hævd, men vilde have Dom i sag[en].

Citanten lagde i Rette En Extract af af? Hardanger Justitz Protoc: til beviis, at den 17de Apriil 1720, Er hands huustroes Fader {afgangne} Halsteen Gundersøn tilDømt Odelen for sig og sine Arvinger, til den/n/e nu atter paastevnte Ene Løb smør udj Gaarden. men maatte

der hos tilstaae, det hands Værfader aldrig Eiede eller indløste sam/m/e Løb smør, men {strax efter Dom var falden,} formeedelst vanmagt, solte Odel og Løsnings Retten. bem:te Extractum Protocolli er ord for andet saa lydende, Lit: A. End videre fremlagde Citanten sin Værbroder Aad Halsteensøns penge mangels lysning af 29 Maj 1756, og sagde det hand ingen fleere breve havde, men paastoed Dom. det fremlagde er saa lydende, Lit: B. End videre fremlagde Citanten Et skiftebrev af 4de Martj 1739 efter hands Værmoder Synneve Torgildsdatter, til beviis det hands huustroe Er ælste Datter, som og, at med den/n/e Løb smør følger andeel af overbøxelen. forklarede ellers det gaarden er 3 Løber med bøxel, og overbøx[el] til Et Spand Beneficeret Goeds. de 2de Løber har hands 2de Værbrødere Gun/ner og Aad Halsteen-søn/n/er, samt det Ene Spand beneficerede goeds. saa det jordegoeds bem:te skiftebrev omtaler og er stervboen til Indtægt beregnet, er den/n/e nu paastevnte Løb smør uvedkom/m/ende. Extract af bem:te skiftebrev er saa lydende, Lit: C. som hoved Citanten ej videre havde,

sagde den indstevnte Niels Jacobsøn Rogde, at have med Muntl: Contra stevning til den/n/e Tægtedag ladet Contra stevne hoved Citanten til at anhøre hands gamle hævd og Odels breve, der efter Dom at modtage, det Odelen ham er tilhørende, samt at svare ham processens omkostning.

hoved Citanten tilstoed den/n/e Contra stevning at være ham lovl: forkyndt.

hernæst Contra Citanten lagde i Rette Et skiøde til Contra Citantens Fader Jacob Larsøn af 7 Martj 1702. Et skiøde af 25de Octbr: 1740, udgived af hoved Citantens Værfader til Contra Citanten med broder Jacob Jacobsøn paa overbøxelen til den Landskyld som skiødet af 7 Martj 1702 omtaler. og endelig Et skiøde af 17de Apriil 1741 paa En deel gods uden bøxel, hvor til Contra Citanten selv havde bøxel Ret efter skiødet af {17de Apriil 1741} \25de Octbr: 1740/. Endnu fremlagde hand Et arveskiftebrev af 5te Martj 1733 efter hands Fader Jacob Larsøn til beviis om Arvelinien, som og at hands Fader Eiede En deel af det bøxel løsse gods, hvor til Contra Citanten den {17de Apriil} 25de Octbr: 1740 har kiøbt overbøxelen, med paastand en Extract her ad Acta møtte!! (maatte) tilføres. og paastoed Dom, det hand har fanget lovlig Odels hævd paa overbøxelen. bem:te Documenter er saa lydende, Lit: D.

Som Parterne ej videre havde at forestille, saa bliver følgende bregning at giøre, Sorenskriverens skyds fra Hestham/m/er til aastædet og hiem igien, 1 rd: 2 mrk:, diet penge 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 4 mrk:, Lensmanden, som har opkaldet Laugretten og ellers gaaet Rettens Middel til haande, 1 rd:, tilsam/m/en 6 rd: 4 mrk:

Da blev af Sorenskriveren og Laugretten som Meddomsmænd saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Arveskiftebrevet af 4de Martj 1739 efter hoved-Citantens Værmoder Synnewe Torgilds-datter udviser, det gaarden Rogde er 3 Løber 1 Spd: smør, nemlig 1 Løb smør med bøxel, og overbøxel til 9e Spand smør, udgiør de 3 Løber 1 Spand. af disse 9e Spd: smør uden bøxel har Cronen Eiet Et pund smør, 1 ¼ faarskind, som hoved Citantens Værfader Halsteen Gunnersøn Twet har tilforhandlet sig efter Allernaadigst skiøde af 20de Octbr: 1732, siden hand selv havde overbøxelen, for at giøre det lige got med det andet gods, hvor ved fulde overbøxelen, Et spand uden bøxel er Beneficeret, og Resten, uden bøxel, af de 9e Spand er Bonde goeds, hvor af Contra Citanten med Fader og Broder tiid efter anden efter de i Retten fremlagde breve, har tilforhandlet dem En tem/m/elig andeel. men, hvordan omgang[en] end er skeet med godset, saa besidder dog til Odel, brug og Eiendom hoved Citantens Værfader Halsteen Gunnersøn Twets Tvende ælste søn/n/er Gunner og Aad Halsteen-søn/n/er de Tvende Løber med bøxel, og overbøxel til Et Spand smør, saa det er dend Tredie Løb smør hoved Citanten paa sin huustroes Anna Halsteendatter[s] vegne nu har paastevnt til løsning, paa grund af En hiemtings aastæds Dom afsagt dend 17de Apriil 1720, der tilfinder hands

Værfader Halsteen Gunnersøn Odel og Løsnings Retten til En Løb smør her udj gaarden. men

1763: 49

1763.

foruden at den/n/e Dom ej siger, at den/n/e Løb smør har nogen bøxel, eller overbøxel til videre end Et spand smør beneficeret gods, saa kand ej vides om den/n/e Løb smør har været med bøxel eller uden bøxel. hvor til kom/m/er, det hoved Citanten selv har tilstaaet, det hands Værfader Halsteen Gunnersøn Twet, formeedelst vanmagt, ej har indløst det jordegoeds som Dom/m/en omtaler, men heller siden solt Odels-Retten til sam/m/e goeds. Contra Citanten formeener, det hand saavel mod den {usvæckede Dom} u-Effectuerede Dom som i andre maader har fanget lovlig hævd paa det paastevnte, der før aftaget har været En Løb smør. saasom efter skiøde til hands Fader af 7de Martj 1702, (: der vel efter den fremlagde Dom skulde være svæcket, men da Dom/m/en paa ingen siide er efterlevet, bliver skiødet ved hævd mod Dom/m/en, udj dets fulde Valeur :) paa 3 Spand smør, ¼ huud, En Løb salt med bøxel, og overbøxel [til] 2e Pund smør, 2e pund salt, alt til smør Reduceret 1 Løb 2 pund 6 mrk:, og har Contra-Citanten Niels Jacobseøn fra hoved Citantens Værfader Halsteen Gunnersøn Twet, efter skiøde af 25de Octbr: 1740, tilforhandlet sig overbøxelen til 2de Spand smør. uagtet alle disse omstændigheder og hævds adkomster, er dog Contra Citantens brug og Eiendom her udj gaarden Rogde ickun En Løb smør, før aftaget, med bøxel, der af ham med Fader Jacob Larsøn har været beboet, brugt og Eiet langt lengere end i hævds tiid. Thj den penge Mangels lysning som hoved Citanten beraaber sig paa, kand i ingen deel bryde en lovlig hævd, besønderlig, da der med ej er forholdet efter Loven. Thj Kiendes for Rett efter Lovens 5te Bogs 5te Cap: 1ste art:, det Odelen til dette nu paastevnte jordegoeds her udj gaarden Rogde, der før aftaget skal have været En Løb smør med bøxel, bør følge Contra Citanten Niels Jacobsøn Rogde, der saaleedes for hoved-Citantens tiltale friKiendes. betræffende processens omkostning, da som hoved Citantens!! betaler Rettens Personer efter den beregning ad Acta er tilført, deeles omkostningerne imel: Parterne, efter deres giorde forening.

Dend 25de Apriil blev Retten betiendt paa Gaarden Jndre Langesetter, beligende i Kingtserviig Præstegield og kk: sogn, med efterskrevene Eedsorene Laug Ret, som efter Loven er opnævnt, sc: Thomas Swendsøn Hougstvet, Joen Svendsøn ibdm:, Mathias Næss, Peder og Iwer Torgielsøn Hougse, Niels Jonsøn øvre Qwale, Ole Johansøn Thrones og Elling Hansøn Hougse, nærværende Lensmanden Joen Hougse.

hvorda for Retten fremstoed Niels Larsøn Langesetter og gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til den/n/e Tægtedag, her til aastædet har ladet stevne og indkalde sin grande Erich Knudsøn Langesetter, vidner at anhøre om gaml: bytte, brug og Eiendom dem imellem, siden den indstevnte har fornermet ham, ved at udlæge ager paa Citantens bøe, item udj Citantens svaghed at have hugget udj skoven om gaml: bytte, Citanten til fornermelse. om alt vidner at anhøre, Dom at modtage til undgieldelse og Marckeskields needsettelse ved Rettens Middel, samt processens omkostning at erstatte. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Erich Knudsøn Langesetter møtte og tilstoed varselen.

Citanten paastoed vidnerne forhørte, som er Britte Jonsdatter, Britte Jacobsdatter, Kari Johansdatter, der deels har styret gaarden og deels er fød og opavlet her paa gaarden, men Mændene ere bort døde. disse vidner møtte, da Eedenss forklaring blev dem forelæst, og af Dom/m/eren formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Britta Jonsdatter, Er Encke og boer her paa gaarden, sagde sig gaml: 48ve aar. vidnede, at da hendes Mand Johan/n/es Windsøn levede, og det første de bleve gift sam/m/en, styrede og brugte de Citantens jordepart, deels som Eier og deels for skat og Landskyld, og

det i 3 aar, og er det nu 17 aar siden vidnet kom at boe paa den jordepart her udj gaarden, hun nu beboer. efter som den ager Hønsedouren, Erich tilhørende, var, da vidnet styrte her, saa er den udlagt nu paa Citantens tilhørende bøe, hvor om vidnet paa stædet vil giøre anvisning. ligeleedes er 2de smaae agere, kaldet Nøst flæckene, Erich tilhørende, der ligeleedes er udlagt paa Citantens bøe, hvor om kand giøre anvisning. om skoven kand vidnet intet forklare, saasom qvinfolck kom/m/er ickun lidet i skoven. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Britta Jacobsdatter, gift med Jacob Langesetter, boendes her paa Gaarden, sagde sig gaml: 65 aar. vidnede, at have boet her paa gaarden i 25e aar, 21ve aar med første Mand, Et aar Encke, og 3 aar aar!! med den/n/e hendes Mand. Er vitterlig at den ager Hønsedouren, og den yderste ager af smaae flæckene, der er Erich tilhørende, er tiid efter anden udlagt paa Niels sin tilhørende bøe, hvor om vidnet kand giøre anvisning. om skoven kand vidnet ei sige noget.

3de vidne, Kari Johansdatter, Er en datter af første vidne. Er gift med Bergmanden Benjamin Johan Besler, opholder sig ellers her paa gaarden hos Moderen, er gam/m/el 19ten aar. vidnede, at have hørte sige af sin sal: Fader, det ageren Hønsedouren var udlagt. men vidnet kand ingen anvisning

1763: 49b

1763.

giøre, ved ej heller noget videre i sag[en] at forklare. Derfor vidnet aflagde Eeden og blev demitteret.

Citanten sagde, det hand end nu har 2de vidner om skov hugsteren, dem hand havde forgiet at angive, og som de møder, paastoed hand dem forhørt. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

4de vidne, Halwor Jonsøn yttre Langesetter, er der boendes. efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden høst begierede Niels Langesetter, det vidnet og Wichlich Olsøn øvre Qwale vilde gaae med ham, saasom Erich Langesetter oppe i skoven havde hugget noget ved fra Niels: det de og giorde, og fulde Erich Langesetter. da vidnet saae og hørte. da de kom til første bytte, eller mercke i skoven, var nogle gare træer hugget fra Niels. Erich tilstoed at have hugget dem, saasom de stoed ham i veien, og vilde hand give Niels vederlag. saa gick de til En anden Teig i skoven, hvor Erich, efter talen, skulde [have]? hugget i Fior, neml: Ao: 1761. men der blev ingen retleedning om byttet. (: er Marckeskieldet :) saasom Niels vilde have det efter en stoer beck, og Erich efter Et lidet opkom/m/e. Endelig var vidnet med Parterne ved agerne, hvor Niels paastoed det Erich havde udlagt sine agere paa hands bøe, og vilde det Erich skulde rette det og lægge tilbage ig[i]en. men Erich svarede Nej, icke at læge [det]? tilbage føren Niels skaffede vidnerne paa stæden. siden skientes de om en veite, som skulde være bytte imel: dem, og Erich havde optaget den, Niels uafvidende, og lagt steen paa Niels Eiendom. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

5te [vidne], Wichlich Olsøn, boende paa øvre Qwale, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med nest foregaaende fierde vidne.

Erich Langesetter lagde i Rette En skrivelse af 11de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, fra hands Eiere Anders Erichsøn Netteland og Od Erichsøn Hafneraas, hvor udj de tilstaar til den/n/e foretning af Citanten at være lovl: kaldet, sam/m/e er saa lydende, Lit: [A.]

hernæst Rettens Personer, i følge begge Parter, gich ud til de omvundene agere, for at modtage den af vidnerne belovede anvisning, da det befantes at Citanten til paa[ta]le har været beføyet.

Endelig tilbøed Citanten, at som hands støcke bøe liger imellem Endere!! (Erich) sine agere, saa maatte hand beholde samme bøe, naar hand, Endere!! (Erich), vilde give ham Et lige gott støcke igien. her om Parterne blev forened, og bekom Citanten til vederlag Et støcke bøe paa

Karveflotten imel: begge veiene, som blev indhægned med 3de Merckesteene og En Kors under Kleiven i En stoer steen.
hernæst blev vedtaget at Reene og steene disse tvende Parter imellem, paa all hiem/m/e marcken, saasom Neede ved søen paa dend indere siide ved Nøstflæcken Needsat En Merckesteen som visser efter den liden bæck der kommer fra hoolveiten, saa gaar Mercket efter {by} bæcken til hoolveiten, hvor der paa den indere siide ved Niels sin ager er needsat Een Merckesteen som visser i tvende andere ved sam/m/e ager Needsatte steene. fra dend sidste steen gaar byttet beent op over bøen i En Needsatt Merkesteen, sam/m/e visser atter op under Kiørsel veien i En stoer steen, der hugget En Kors, Needen og inden for disse Mercker Eier Citanten, og oven sat!! (og) uden for Eier Erich Knudsøn.
I Kalvhave teigen ved søen, udj Et skarv hugget En Kors, sam/m/e viser beent op efter i 4re efter hin anden Needsatte Merckesteen, og atter En Kors som blev hugget i En jordfast steen i Mitgotte veien. paa den yttre side af dise Mercker Eier Citanten, og inden for Erich Knudsøn.
I mellem Elvene Øyene kaldet, er Needsat tvende Merckesteene, som visser tvers over efter veien til hin anden. Neden under Eier Erich, og oven for Eier Citanten.
Karveflot ageren, Erich tilhørende, blev indhægnet fra Citantens Eiendom med 10 Merckesteene.
Ved Askier ageren, udj Een steen hugget En Kors som visser op under Kiørsel veien i En steen, der hugget En vinckel gloppe, sam/m/e viser ud efter Kiørsel veien, hvor der paa den øvre side af veien er Needsat En Marckesteen med En vinckel gloppe udj, sam/m/e viser beent op efter bæcken (backen?) i 7 efter hin anden Needsatte Merckesteene og en Kors, den sidste Merckesteen staar op under bøegierdet, som er ende Merket. inden for disse Mercker Eier Citanten, og Endre!! (Erich) Knudsøn uden for Merckerne.
Øen ovenfor huusene, er skift beent op under bøegierdet med 4re Merckesteene. inden for Merckerne

1763: 50

1763.

Eier Citanten, og Erich Knudsøn uden for.
der med den/n/e dag blev tilende bragt.

Dend 26de Apriil blev med den/n/e foretning fortfaret.
End nu paa bøen.
Nyelenden er skift op og Need med 3de Merckesteene. paa den Yttre siide af disse Mercker Eier Citanten, og paa dend indre siide Erich Knudsøn.
Et lidet støcke paa sam/m/e Teig, som er Erich Knudsøn tilhørende, er fra Citantens Eiendom indhægnet med trende Merckesteene.
hernæst forføyede vi os til udmarcken, for der efter Parternes anvisning at Needsette Marckeskield.
Ved veien inden fra skrompen!!, i en liden jordfast steen hugget En Kors, sam/m/e viser op efter udj 6 efter hin anden i jordfaste steene huggede Korser, den sidste Kors er under den gamle støls gar. paa dend yttere siide af disse Mercker Eier Citanten vede skoven, og Erich Knudsøn birckeskoven. paa den indre side Eier Erich Knudsøn alt.
Ved den om/m/elde vei som kom/m/er fra skrompen, udj Een stoer steen som ligger i bæcken, blev hugget En Kors, som viser lige op efter bæcken og de der ved udj skarv og steene efter hin anden huggede 7 Korser, den sidste Kors er paa Rodvelte hougen. paa den indre siide Eier Citanten veede skoven, og Erich Knudsøn bircke skoven. paa den yttere siide Eier Citanten Birckeskoven, og Erich Knudsøn Olderskoven.
uden og oven paa Rodveltehougen, udj en stoer steen hugget En vickel gloppe som visser beent op i Buehoug, i et skarv hugget En Kors, sam/m/e viser beent op saa langt som veeden

strækker. fra den sidst om/m/elte Kors i Buehougen skal byttet gaae ud og op efter til yttre Langesetter Eiendom. inden og oven for dise Mercker Eier Citanten. uden og Needen for Eier Erich Knudsøn.
Fra den sidst om/m/elte vinckel gloppe gaar byttet beent ud efter i en stoer steen, der hugget En Kors. oven for disse Mercker Eier Erich Knudsøn, og Needen under Eier Citanten bircke skoven. den anden skov er Naboernes til fællets Eiendom.
Udj en stoer steen paa skrompen er hugget En Kors som viser beent op i trende efter hin anden huggede Kors, den sidste er huuget i Neederste graaberg. paa den yttre side af dise Mercker Eier Citanten al skoven. paa den indre side Eier Erich Knudsøn Olderen, og Citanten Bircken.
uden for Skierreberg, paa den yttre siide af Sløeveien, Needsat En Markesteen som viser tvers ud over til bæcken, der Needsat det!! (den) anden Merckesteen. Needen under disse Mercker Eier Citanten, og Erich Knudsøn oven for.
uden for det sidste bytte imellem tvende becke, er Naboernes samfællets Eiendom til gierde fang og støels veed.
Skoveteigen Langedahl, der udj Eier Erich Knudsøn Toetrediepart, og Citanten En tredie deel, der nu ej formeedelst megen snee kand Needsettes Markeskield.
oven paa Gilde flaat wadet, der Eier Erich Knudsøn Toetredie part af skoven, og Citanten En tredie part.
hvad huusetompter angaar, da forbliver det der med for efter tiiden saaleedes som det nu er.
Som disse Tvende Nu saaleedes ved Marckeskield er adskilde efter Egen anvisning og overEensstem/m/else, saa ej videre er at forette, bliver over den/n/e foretning følgende beregning at giøre. Sorenskriverens fløtning frem og tilbage har Citanten bekosted. diet penge 4 mrk: Tvende dages foretning 3 rd: Laugretten per Mand 2 mrk: 8 s:, er 3 rd: 2 mrk: Lensmanden 1 rd: tilsam/m/en 8 rd: herforuden Citanten paastoed for Mænds opnævnelse, Dom og brev penge, stevningens forkyndelse, Sorenskriverens fløtning, Rettens underholdning, foruden de mange Men/n/esker her har været tilkaldet i disse tvende dage, at underholde i den/n/e dyre tiid, paastoed hand i det minste at nyde 14 rd: tilsam/m/en 22 rd: der for Citanten paastoed Dom.
Erich Knudsøn sagde, da alt imindelighed er Rettet, saa vilde hand og i mindelighed betale omkostningerne, de 13 rd: strax, og de 9 rd: til dend 14 Maj gaml: Kor[s]misse førstkom/m/ende, hvor med Citantens var fornøyet, og saaleedes den/n/e sag sluttet.

Dend 30de Maj blev paa **Gaard[en] Næss med Jondahls skibreede[s] Almue holden Et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 43 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Ole Jonsøn Qwale sad Aad Brattebøe, og for Aamun Johansøn Haandegaard sad Peder Sollesnæs. Nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Bøygde Lensmanden Giermun Berven og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret,
1°: Forord: af 23de Septbr: 1762, angaaende Et Extra paabud udj Norge.
2°: Placat af 3° Decbr: 1762, angaaende dem som ere udebleven og her efter udeblive med Mandtallene og General-Registerne til den under 23de Septbr: 1762 paabudene Extraskatt, skal bøde 100 rd:
3°: Rappell

1763: 50b

og General-Pardons Patent af 30de Decbr: 1762, for alle af Hans Kongl: Maj:ts Riger undvigte, og uden eller mod tilladelse udeblevene søe-folck.
4°: Placat af 29de Decbr: 1762, fra Extra-skattens Cassa Directeurer, det alle som have Renter at fordre eller Capital vil opsige, adressere sig til Hr: Baron von Schimmelmann.
5te: En Copie af 18de Decbr: 1762, af det Høy lovlige Rendte-Kam/m/ers skrivelse {af} til Hr: Stiftbefalingsmand von Cicignon, at de som haver 500 rd: i Banco seddeler og der over, dog ej i mindere sorter end 50 rd:, og dem ej ved Negotien ved at bruge, da paa det de ej skal tabe, ved at om vexle dem til Contant, da naar de vil indlevere dem i Hans Maj:ts Casse mod Kongl: allernaad: Obligation, skal de blive for Contant modtagen, da Hans Maj:tt, som af Contant aarlig vil svare 5 proCto.
6de: allernaadigst Rescript af 23de Octbr: 1762, det En hver Bonde som besidder heel eller halv gaard, skal have, i følge Lovens 3 Bogs 17 Capitul, En god og dygtig Soldater bøsse, et halv pund godt Krud og 30 til 40 Kugler samt 6 gode flinte-steene, en Kaarde med gehæng, samt en øxe. paa Fierdings eller øde gaarder boende, samt strandsiddere det sam/m/e, undtagen Kaarde og gehæng. samt Tieneste Drenge for fuld løn, om de og ere indrollerede som Reserver, en god Øxe. og angaaende vedvardene, at de udj paakom/m/ende Feide foranstaltes og opreises, hvor de forhen har været vedligeholdte.
7de: det høylovlig Kam/m/er-Collegio skrivelse af 6de Nobr: 1762, at de som Reiser bort, skal føye anstalt til Extra skattens betalning i deres fraværelse.
8de: Hans Exellence Stiftbefalingsmand von Cicignons skrivelse af 21de Decembr: 1762, betræffende de Militaire, hvilcke af dem der skal betale Extra-skat.
9de: En dito af 30de Nobr: 1762, at Fogderne, for Extra-skatten maae qvittere udj de Ordinaire skatte bøger.
10de: En dito skrivelse af sam/m/e dato, at de forseglede og under forvaring hensadte brendeviins Kiædler, maae i stycker blive slagne, og Kobberet Eieren tilleveres.
11de: Kongl: Rescript af 29de Octbr: 1762, det alle Formyndere skal forsyne dem med afklad!! (afkald) og lade Ober formynderen, efter at de ere udstrøgne, det paategne, og om Formyndere her udj er efterladen, da at blive ansvarlig for arven og alt hvad der af dependerer, men de skulde end og, foruden at betale det stemplede papiirs beløb, som til afkald burde været forbrugt, tilpligtes at erlegge til de Fattiges Cassa en Mulct af 1 á 2 rd: for hver Maaned de udebliver.

Lars Guttormsøn Hougen udgivene skiøde af dags dato til Samson Larsøn paa 2 pund 20 mrk: smør med bøxel i gaarden Hougen, blev læst.
Lars Pedersøn Koppre skriftlige pengemangels lysning af dags dato, som Odels pretendent til 1 pd: 18 mrk: smør i gaarden Brattebøe, blev læst.
Knud Aamunsøns udgivene skiøde af dags dato til Lars Knudsøn paa 2 pund 6 mrk: smør, 1 g:skind og ½ f:skind, ½ K:skind i gaarden Handegaard, blev læst.

Dend 31de Maj er ved Jondahls Tinget følgende passeret.

Arveskifte brevet af 15de Septbr: 1762 efter afgangne Tochiel Salmonsøn Wiigene blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Jndr: Wiigene 2 Spand 5 ½ mrk: smør med bøxel, vurderet 62 rd: 1 mrk: 8 s:, og udlagt i Arv til Encken Sidselle Iwerdatter for sam/m/e Sum/m/a.
Berge Iwersøn Om/m/e udgivene skiøde af 21 Maj 1763 til Iwer Bergesøn paa En halv Løb smørs Landskyld i gaarden Svaasand, blev læst.
Iwer Bergesøn Swaasand udgivene skiøde af 30de Maj 1763 til Torchiel Iwersøn paa En halv Løb smør i gaarden Swaasand, blev læst.

dito Mands udgivene skiøde af 30 Maj 1763 til Berge Iwersøn Omma paa Een huuds Landskyld i gaarden Swaasand, blev læst.
Sidselle Iwerdatter udgivene skiøde af 30de Maj 1763 til Iwer Jonsøn paa Toe Spand 5 ½ mrk: smør Landskyld i gaarden Jndr: Wigene, blev læst.

Efter 3de gange udraabelse var ei nogen der vilde gaae i Rette, derfor Tinget med Jondahls Almue ophæved.

Sam/m/e dag (dvs. 30 mai) paa **Nest forbem:te stæd gaarden Næss, blev med Østensøe skibreede[s] Almue holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 44 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med bøygde Lensmanden Giermun Berven og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescripter, Placater og Ordres som her ovenfor ved Jondahls Ting findes Specificeret og Extraheret.

Lars Østensøn Hofland gav til kiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne sin Myndling Ole Nielsøns steefader Endre Larsøn Herrestvet med Cautionist Lars HalderAger, for de paa Aastædet Herrestvet den 1ste Septbr: 1761, efter det inden Retten sluttede forlig, at vilde betale for lastværdig skovhugster, samt for processens omkostning, 20 rd:, hvor paa blev betalt 6 rd: Rester 14 rd: For disse 14 rd: Resterende er hove[d] Manden med Cautionisten indkaldet at modtage Dom til betalning med Renter fra forliget til betalning skeer, samt for mine ma[n]ge forgieves giorde Reiser om at fordre mindelig betalning, og endelig at svare den/n/e processens omkostning. vil fornem/m/e om de 2de indstevnte møder.
dend indstevnte hovedman[d] Endre Larsøn Herrestvet møtte og tilstoed lovlig varsel. ligesaa møtte Anders Pedersøn Aarhuus for Cautionisten Lars Halderager, og tilstoed det Lars Halderager

1763: 51

1763

har faaen lovl: varsel, og at hand sagde det hand fick betale naar hoved Manden ej kunde.
hoved manden Endre Herrestvet med den for Cautionisten mødende Anders Aarhuus begeirede fordrag, da de inden høstetinget vilde betale og fornøye Citanten imindelighed, hvis det ej skeede af dem, vilde de uden videre stevnemaal taale Dom i sag[en] paa dette aars høsteting.
Citanten var med dette tilbud fornøyet.

Afsagt,

sag[en] udsettes til dette aars høsteting.

Tron Instenes gav tilkiende, det hand har leveret 1 rd: Landskyld til Aslach Iwersøn, som hands steefader Johan/n/es Endresøn Lille-Tvet skulde levere til Rosendahls Lensmand Jan (Jon?) Østensøe. da som Johan/n/es Lille-Tvet har tilstaaet at have modtaget den/n/e Eene Rig[s]daler, og sam/m/e leveret til benævnte Lensmand. og Lensmanden der imod har benægtet sam/m/e Eene Rig[s]daler ej at have bekom/m/et, hvor \over/ Comparenten atter paa Nye har maatte[t] betale Landskylden til LensManden med En Rigsdaler, foruden at hand, Comparenten, maatte betale Lensmanden En Rigsdaler fordj hand Reiste ind til Comparenten i Kingtserviig Præstegield at anfordre den Ene Rigsdaler. altsaa har Comparenten været

nødsaget til dette Ting med Muntlig varsel at lade indkalde Johan/n/es Twet og LensManden Jan Østensøe, for at faae sag[en] afgiort ved Dom, hvem af dem der bør betale tilbage den tvende gange udlagde, og En gang for meget, Landskyld, med ibragte omkostninger, samt den/n/e processes erstatning og besværlige lange Reise her ud til Tinget. vil fornem/m/e om de 2de indstevnte møder.

Johan/n/es Endresøn Lille-Twet møtte, tilstoed varselen, og sagde, det hand af sin steesøn Aslach Iwersøn havde modtaget En Rd: Landskyld, som hand for Tron Instenes skulde betale til Rosendahls LensManden Jan Østensøe den/n/e Ene Rig[s]daler hand igien, omtrent for 4re aar siden, det hand ej Rettere mindes, i Lensmanden Jan Østensøe[s] Egen stue paa En Prædicken dag, og før Prædicken, betalte til Lensmanden Jan Østensøe og leverede ham pengene i hands Egen haand, hvor om Comparenten vil aflæge sin høyeste Eed, og sat Leehnets Lensmand Giermun Berven sam/m/e gang paa Kracken i stuen, men hand siger, der om nu ej at kunde mindes paa den/n/e sandhed Comparenten erbyder sig til Eed.

LensManden Jan Østensøe møtte og sagde, det hand med Eed vilde bekræfte, ej at have modtaged eller bekom/m/ed dend paastevnte Eene Rig[s]daler af Johan/n/es Lille-Tvet. men i vaaren Nest afvigte aar, paa Fattig Com/m/issionen, kom Johan/n/es Tvet til Comparenten og tilbød ham En halv Rigsdaler, sigende, det hand vilde forlige sig med mig, og at ieg til Citanten skulde betale den anden halve Rigsdaler. da viste ieg ham fra mig til Citanten. siden kom atter Johan/n/es Tvet til mig, og tilbød mig den Eene Rig[s]daler, da ieg atter viste ham fra mig, sigende til ham, hvor du har anam/m/et pengene, der kand du levere dem.

Johan/n/es Tvet svarede, det hand tilstoed at have budet Lensmanden disse penge, fordj hand ej vilde staae i nogen trætte, i det øvrige tilbød sig at aflæge Eed paa sit først tilførte.

Lensmanden tilbød sig at aflæge benægtelse Eeden.

Citanten paastoed Dom.

Da blev saaleedes Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Da den/n/e sag er af den beskaffenhed, at den paa ingen siide, imel: de tvende indkaldede, kand med vidner oplyses, men begge erbyder sag[en] ved Eed at afgiøre, saa Kiendes for Ret, efter Lovens 1ste Bogs 14 Capit: 7de art:, det Lensmanden Jans!! (Jan) Østensøe, som den sigtede, bør sigtelsen ved sin Egen Eed sig at fralæge, da den sigtende Johan/n/es Lille Tvet bør betale \til/ Citanten Tron Instenes den paastevnte Ene Rigsdaler, samt for de ibragte udgifter og omkostninger 3 rd:, tilsam/m/en 4 rd:, inden 15ten dage efter Doms forkyndelse under Nam og Execution. strax da Dom var afsagt, aflagde den sigtede Jan Østensøe Eeden med opragte fingere efter Loven, og saaleedes sigtelsen sig fralagde.

Dend 1ste Junj Er ved Østensøe Tinget følgende passeret.

gamle Ole Olsøn Fixen gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde unge Ole Olsøn Fixen, vidner at anhøre om de af ham mod Citanten udtalte nærgaaende skieldsord, der efter Dom at modtage til undgieldelse og processens Erstatning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Erich, Peder og Lars Fixen, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

unge Ole Olsøn Fixen blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

de indstevnte vidner møtte alle, derfor Citanten Urgerede paa deres Eedelig forhør.

Kaldsmændene Giermun Olsøn Næss og Lars Rasmussøn Norrem afhiemlede stevningen at være unge Ole Olsøn Fixen udj hands stue og Eget paahør lovl: forkyndt.

Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Erich Siursøn, boende paa Gaarden Fixe, sagde at være søskendebarn med begge Parter, efter aflagde Eed vidnede, at disse 2de Parter i den/n/e vinter kom i despute om nogle penge som den gamle havde udj Bergen Caveret for den unge Ole, og var gielde[n] 6 rd:, som

den gamle Ole af Bye Manden blev søgt for, men unge Ole vilde ej tilstaae de 2 rd:, og siger at det var

1763: 51b

1763.

Et Prakeragtig støcke af gamle Ole giort. og som hand, unge Ole, stockede heele Natten, saa de paa ingen maade kunde styre ham, endskiønt de vare mange Folck, men alle vilde skye for ham, da ingen bøn og formaning kunde hielpe, blev meget uanstændigt af ham udtalt, iblandt andet, af det som mindes kand, var at unge Ole steg op paa bordet, hvor de alle sad ved, og sagde, det de alle vare Tyve og skielmer. videre kunde vidnet ej mindes, og Citanten havde ej noget at spørge.

2det vidne, Peder Siursøn, tienende hos sin broder, som er det første vidne, og ligesaa nær til begge parter beslægtet, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, undtagen med den forskiel, at q <q gamle Ole var En Tyv og skielm, og> saa mange som holdt med {gamle Ole} \ham/, de vare allesam/m/en Tyve og skielmer, saaleedes var unge Ole sine ord, der ofte af ham blev udtalt.

3de vidne, Lars Gulbrantsøn, boende paa Gaarden Fixen, saa!! (sagde?) at være unge Ole sin svoger, og at [de]? har tvende søstere til ægte, hands Kone er og i 3de leed beslægtet med gamle Ole sin Kone, efter aflagde Eed vidnede. at da de vare i despute om pengene eller gielden i Bergen, siger unge Ole til gamle Ole, baade Du og Erich (: den/n/e Erich var Bye Manden :) er begge Tyve, og alle de som holder med Dig. men da unge Ole skal have været steget op paa bordet, da var vidnet ej i stuen, hvorfor vidnet hvercken saa eller kunde høre noget. ellers var unge Ole den gandske Nat uregerlig, saa ingen kunde styre ham. videre havde vidnet ej at forklare.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

unge Ole Olsøn Fixen forelæges at møde til dette aars høste-Ting.

Johan/n/es Aamunsøn Diøn/n/e udgivene skiøde af 31de Maj 1763 til Aamun Johan/n/essøn paa En halv Løb 6 mrk: smør Landskyld i gaarden Diøn/n/e, blev læst.

Lars Baarsøn Steene udgivene bøxel brev med Rewers, af 31 Maj 1763, til Michel Larsøn Schutleberg paa En Løb smør i gaarden Steene, blev læst.

Isaak Siovatsøn udgivene skiøde af 27de Apriil 1763 til Aamun Siowatsøn paa Et pund 3 mrk: smør, 3/8 deel huud i Gaarden Kaldestad, blev læst.

Lars Baarsøn Steene, som Præstens Medhielper, for sogne Præsten, Welærværdige Hr: Peter Blyt, møtte, og efter forige tiltale gav tilkiende, lovl: at have ladet forkynde Rettens forelægelse for Aamun Biørnesøn Tweitelien, samt ved Continuations stevning Muntlig ladet ham indkalde til dette Ting, endnu at anhøre det vidne Lars Axnes, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, der efter hand, Aamun Tweitelien, Dom et modtage til undgieldelse. vil fornem/m/e om Aamun Lien og vidnet nu møder.

Aamun Tweitelien møtte, tilstoed varslerne, sagde ej noget til sit forsvar at have, men maatte tilstaae at have forseet sig.

det indkalde vidne Lars Olsøn, boende paa Gaarden Axnes, møtte og sagde, som En Laugrettesmand, ej alleene at have afsagt Eeden, men end og ofte inden Retten havde hørt Eedens forklaring oplæsse. der efter hand aflagde Eeden i følge Loven, og sagde at dette paastevnte er passeret anden Jule-dag 1761, og derfor, efter saa lang tiids forløb ej rettelig kand mindes. saa meget mindes hand dog, at Aamun Tveitelien kom drucken i Kircken, og at hand sagde, da Præsten stoe paa Prædicke stolen og Prædickede. det første Præsten begyndte

at Prædicke, siger Aamun, hør nu den sløsne Kiæften hands. og lignede hand Præsten ved Necodemus og Mosses. videre mindes vidnet ej.
Lars Baarsøn lagde i Rette Citantens skriftl: forset af gaar dags dato, bilagt med lovlig stemplet papiir, saalydende, Lit: A. Der efter Citanten paastoed Dom.
Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt,

At Aamun Biørnesøn Tveitelien anden Juledag 1761 Er indkom/m/en i Kircken meget beskiencket, der begaaet adskillige ophævelser, der ej alleene betog Meenigheden deres Gudelig andagt, men end og var de nærværende til stoer forargelse, i sær ungdom/m/en, derforuden har udtalt saadan/n/e ord, der siunes at skulde være Meenighedens Lærere til forhaanelse, hvilcket alt, nocksom med de Eedelig forhørte Vidner er oplyst og ham overtydet, foruden hands Egen tilstaaelse her inden Retten, at have forseet sig. thj Kiendes for Ret, det Aamun Biørnesøn Tweitelien bør straffes med Gabestocken eller halsjernet i tvende timer, saaleedes, Paa En Prædicken dag, før Prædicken, naar Meenigheden er forsamlet, sættes hand udj halsjernet og gabestocken, som er paa Kirckebacken, udj En tiime, og saa betiids at den tiime kand være udrunden naar Præsten gaar paa Prædickestolen, og strax naar Præsten er gaaen af Prædickestolen, indsettes Aamun Biørnesøn igien i halsjernet at staae atter En time paa den tiid Almuen endnu er i og ved Kircken. saaleedes som Kiendt er, bør Aamun Biørnesøn Twetelien at lide og undgielde inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under videre lovlig adfær.

1763: 52

1763.

Cancellie Raad Fleischers udgivene Auctions skiøde til Jørgen Isaaksøn paa 2 pd: 15 mrk: smør, 1/16 deel Løb salt, ½ huud, 1/8 Kalvskind i gaarden Berwen for Sum/m/a 307 rd: dat: 1te Junj 1763, blev læst.

Efter 3de ganges udRaabelse fra Tingstue Dørren jndfandt sig ej nogen som videre havde at erindre, altsaa blev Tinget for den/n/e sinde ophævet.

Dend 3de Junj blev paa **Eie grund ved søen med Grawens skibreede[s] Almue holden Et Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 45 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, Lensmanden Lars Wambem med den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescripter, Placater og Ordres som paa fol: 50 ved Jondahls Ting findes antegned.

Magnus Iwersøn Børsem udgivene gieldsbrev af 24de Octbr: 1761, indført i Pantebogen paa fol: 570, blev efter paategnede qvittering af 28de Apriil 1763 udslet.
Niels Larsøn øvre Fylkedahl udgivene gieldsbrev af 23de Maj 1759, indført i Pantebogen paa fol: 511, blev efter paategnede qvittering af dags dato udslet.
Siur Haaversøn Schaar udgivene gields brev af 27de Octbr: 1753, indført i Pante bogen paa fol: 386, blev efter paategnede qvittering af 7 Januarj 1763 udslet.
Arveskifte brevet af 6de Octbr: 1762, sluttet efter afgangne Gunner Iwersøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i Gaarden Ourdahl 18 mrk: smør, ½ b:sk: med bøxel, vurderet 40 rd: 3 mrk:, og udlagt i arv saaleedes, Encken Guro Torgildsdatter arvet 4 ½ mrk:

smør, ½ b:skind for 20 rd; 1 mrk: 8 s:, søn/n/erne Iwer, Torchiel, Poul, Torbiørn og Lars Gunner-søn/n/er, hver 2 ½ Mrk: smør i arv for 3 rd: 4 mrk: 8 s:, og datteren Begga 1 Mrk: smør for 1 rd: 3 mrk:

Torfind Ellingsøn Hougse udgivene gields brev af 23de Octbr: 1758, indført i Pantebogen paa fol: 484, blev efter paategnede qvittering af 7de Apriil 1763 vedbørlig udslætt.

Arveskifte brevet af 6de Decbr: 1762, sluttet efter afgangne Peder Svendsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Windahl 6 Mrk: smør med bøxel, vurderet 12 rd:, og udlagt i arv, saasom til Encken Anna Johannesdatter 3 Mrk:, og Jorand Siursdatter 3 Mrk: for 6 rd:

Ole Magnussøn øvre Leqven udgivene gields brev af 18de Apriil 1763 til Christopher Siursøn Jeltnes for laante penge 400 rd:, mod pant af 2 pd: 6 mrk: smør, 1 b:skind, 1 g:skind, 2/3 Løb salt med bøxel, og overbøxel til ½ Løb smør, i gaard: Børsem.

Magnus Iwersøn Børse udgivene skiøde af 23de Octbr: 1762 til Ole Magnussøn øvre Leqwen paa 1 Løb 21 mrk: smør med bøxel, og overbøxel til ½ Løb, i gaard: Børsem.

Torbiørn Poulsøn Lindebræche udgivene gields brev af 29de Decbr: 1760, indført i Pantebogen paa fol: 569, blev efter qvittering af 1 Decbr: 1762 udslet.

Torbiørn Poulsøn Lindebræche udgivene gields brev af 5 Martj 1761, indført i Pantebogen paa fol: 569, blev efter paategnede qvittering af 1 Decbr: 1762 udslætt.

Siur Torfindsøn Hougse udgivene gields brev af 3 Junj 1763 til Niels Nielsøn Nedr: Fylkedahlen for laante penge 70 rd:, mod det underpant af Et Spand smør, ¼ huud, ¼ f:skind med bøxel i gaarden Hougse, blev læst.

Haaver Larsøn udgivene skiøde af 7de Apriil 1763 til Siur Torfinsøn paa 1 Spd: smør, ¼ huud og ¼ f:skind i gaarden Hougse, blev læst.

Siur Haaversøn Schaar udgivene gields brev af 27de Octbr: 1762 til Cancellie Raad Fleischer for laante penge 200 rd:, mod underpant i Et pund 12 mrk: smør og ½ huud med bøxel i gaarden Schaar, blev læst.

Lars Larsøn Wambem udgivene gields brev af 9de Febr: 1763 til Cancellie Raad Fleischer for laante penge 300 rd:, mod underpant af 1 Løb 2 pund 12 Mrk: smør, 1 1/3 huud med bøxel i gaarden Wambem, blev læst.

Christopher Siursøn Jeltnes udgivene bøxel brev med Rewers, af dags dato, til til!! Anfind Anfinds: Lofthuus paa 1 Løb smør, 3 ½ Løb salt i gaard: Wichnes, blev læst.

Anders Pedersøn Herrej og Lars Andersøn ibdm: udgivene gields brev af 29de Octbr: 1743, indført i Pantebogen paa fol: 129, blev efter qvitt: af 8 og 9 Apr: 1763, udslet.

Anders Pedersøn Herrej udgivene gields brev af 1 Maj 1743, indført i Pantebogen paa fol: 128, blev efter paategnede qvittering af 9 Apr: 1763 udslet.

Niels Eilefsøn Windahl og medJnteressendere udgivene skiøde af 20 Decbr: 1762 til Aamun Jørgensøn Eie paa 1 ½ Spd: smør i gaarden Windahl, blev læst.

Aamun Jørgensøn Windahl udgivene gields brev af 3 Junj 1763 til Lars Iwers: Nessem for laante penge 50 rd:, mod pant 1 ½ Spd: smør i gaard: Windahl, læst.

Torbiørn Poulsøn Lindebræche udgivene skiøde af 20 Decbr: 1762 til Ole Tostensøn Westrem paa 3 Spd: smør og 3 g:skind i gaarden Lindebræche, blev læst.

Jorand Herlaugdatters skriftlige forpligt af 24de Febr: 1763 til Lisbet Hansdatter, hvad hun aarlig til livs ophold skal nyde, blev læst.

Aschiel Samsonsøn Qwale udgivene gields brev af 3 Junj 1763 til Ole Grebsøn Ødwen for laante penge 72 rd:, mod 2 ½ Spd: sm: til pant i gaard: Qwale, læst.

Anders Pedersøn Herrej udgive skiøde af 8de Apriil 1763 til Lars Andersøn paa ½ Løb 4 mrk: smør i gaarden Herrej, blev læst.

Anders Pedersøn Herrej udgivene skiøde af 9de Apriil 1763 til Peders Andersøn paa 3 Spand 6 mrk: smør i gaarden Herrej, blev læst.

Hr: Schnabels udgivene bøxel brev med Rewers, af 2 Junj 1763, til Niels Jonsøn Hougen paa 6 mrk: smør i gaarden Næsbøen, blev læst.

1763: 52b

1763.

Hr: Schnabel udgivene bøxel brev med Revers, af 2 Junj 1763, til Lars Brynildsøn Seim paa 6 mrk: smør i gaarden Næsbøen, blev læst.

Johan/n/es Larsøn Halanger udgivene bøxel brev med Rewers, af 29 Nobr: 1763!! (1762?), til Torgier Erichsøn paa 18 ½ Mrk: smør i gaarden Eie, blev læst.

Anders Pedersøn Herrej udgivene gields brev af 9de Apriil 1763 til Cancellie Raad Fleischer for penge laan 90 rd:, mod pant 3 Spd: 6 mrk: smør i gaarden Herrej, blev læst.

Lars Andersøn Herrej udgivene gields brev af 8de Apriil 1763 til Cancellie Raad Fleischer for penge laan 240 rd:, mod pant 1 Løb 2 pund smør i gaarden Herrej, læst.

Peder Andersøn Herrej udgivene gields brev af 9de Apriil 1763 til Cancellie R: Fleischer for penge laan 140 rd:, mod pant 3 Spd: 6 mrk: smør i gaarden Herrej, blev læst.

Lars Andersøn Herrej udgivene gields brev af 9de Apriil 1763 til Cancellie R: Fleischer for pengelaan 40 rd:, mod pant 1 Løb 2 pund smør i gaarden Herrej, blev læst.

Dend 4de Junj Er ved Grawens som/m/er ting følgende passeret.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav til kiende, det hand til Justitiens pleie med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Drengen Adam Magnussen, fordj hand under præparation til Confiramation!! har besvangret Anne Magnidatter Mecheletun, der efter Hans Exellence Hr: Stiftbefalingsmandens skrivelse af 26de Octbr: 1762, ved Kongl: allernaadigst Rescript er pardoneret for Tugthuus straf, mod at hendes Fader betaler til Sognets Fattig-Cassa 4 rd: da hun nu har betalt Leiermaals bøder, hand, Adam, der for stillet nøyagtig Caution, saa er hand alleene indkaldet at modtage Dom til Tungthuus straf, vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte leiermaals begiengere møtte, tilstoed varselen og sin begangne forseelse.

Actor lagde i Rette sogne Præstens Attest af 31 Maj h: a:, og paastoed Dom. bemelte attest er saalydende.

Leiermaals begiengeren havde ej noget til sagens videre forsvar at forestille, men begiere[de] en Naadig Dom.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

At Adam Magnussøn under præparation til Confirmation, udj løsagtighed har besvangret Anne Magnidatter Møcheletun, er ej alleene beviis[t] med Egen tilstaaelse, men end og med sogne Præstens Attest, der ad Acta er tilført, det hand efter Confirmationen, for sin bedrevene synd, publice er bleven absolveret, da som hand for leiermaals bøderne har stillet actor nøyagtig forsickring, saa Kiendes for Ret, det Adam Magnussøn, efter Forordningen af 2de Septbr: 1745, bør indsettes til Arbeide udj Bergens Tugthuus, for der at tæm/m/es udj Et halv aar. saaleedes bør Adam Magnussøn at lide og undgielde inden 15ten dagge efter Dommens forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Siur Poulsøn Spaanem gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Gøri Olsdatter, vidner at anhøre om det Røgte hun har udbragt Citanten til forkleinelse, det hand med hende skal have haft ublue omgiengelse, der efter Dom at modtage til undgieldelse. til vidner i sag[en] er indkaldet q <q under Lovens faldsmaal> Ole Westrem, Torbiørn Lindebræche, Lars Tweite og Johan/n/es Frøsten. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

dend indstevnte Gøri Olsdatter blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
ej heller møtte det vidne Torbiørn Lindebræche, men de øvrige vidner møtte.
stevnevidnerne Magnus Børsem og Torchiel Sygnestvet afhiemlede stevningen at være Gørj Olsdatter lovl: forkyndt i Eget paahør. men Torbiørn Lindebræche som vidne har de ej stevnt, da de der om ingen ordre har haft.
Actor paastoed de mødende vidner forhørt, og erindrede om Lavdag for Gørj Olsdatter. dog som vidnerne har været i Værtskab, begierede Citanten alt maatte beroe til neste ting.

Afskeediget,

Gørj Olsdatter forelæges at møde til dette aars høsteting, til sam/m/e Ting haver Citanten at indkalde Gørj Olsdatter[s] Værge eller Formynder, som hendes lovl: forsvar i sag[en].

Hr: Hans Mossin udgivene bøxel brev med Revers, af 11 Apriil 1763, til Ole Hansøn paa 1 Løb 4 ½ Mrk: smør i gaarden Nedr: Spilden, blev læst.

Magnus Leqven for Hans Pedersøn øvre Leqven efter forige tiltale Contra Siur Olsøn Spaanem, æskede sagen i Rette.
Siur Olsøn Spaanem sagde, det hand vel til dette Ting havde indkaldet 2de vidner, men som de efter saa lang tiids forløb ej vilde vidne, har hand siden opspurt andre vidner, dem hand til dette Ting ej kunde faae indstevnt, derfor begierede frist til neste ting.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Auctions skiøde af 3 Junj 1763 til Ole Johan/n/essøn Fladeqval paa Et pund smør og En Løb salt med bøxel i gaarden Nedr: Spilden, blev læst.
Thomas Aamunsøn Wiig og [med?]Jnteressendere udgivene skiøde af 4 Junj 1763 til Christopher Magnussøn paa 18 Mrk: smør i gaard: Sæbbøe, blev læst.

Jørgen Olsøn Hougsnes fremstoed for Retten og beklagede sig, det hands datter {med} Sigri Jørgensdatter med den farlige spedalske sygdom er angreben, hvorom hand fremlagde Cirurgi Attest af 9de Apriil sidstl: sam/m/e er saa lydende. derefter Comparenten tilspurte den Tingsøgende Almue, om det icke er dem bekiendt

1763: 53

1763.

det benævnte hands datter med en farlig sygdom er behæftet. Den Tingsøgende Almue svarede, det er med sandhed at Pigen er meget svag, men hvad svaghed det er, har de ingen forstand paa. 2°: om det er dem bekiendt, det hand som Fader er En Fattig Mand, der ej formaaer at Koste noget eller det ringeste paa den/n/e sin Datter, og at hun selv er aldeeles fattig. Lensmanden med Almuen svarede: dette er med sandhed.
Comparenten var Tingsvidne begierende om hvis passeret er, som blev Billiget.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel tilspurte Bøygde Lensmanden og den Tingsøgende Almue, om det var dem bekiendt, det qvinde Men/n/esket her af Præstegieldet, Ragnilde Asbiørnsdatter, som nest afvigte aar her inden Retten blev dømt, det hendes hoved lod skulde være Hands Maj:tt hiem falden, at hun er Eiende nogen Midler og formue, hvad det er og hvor det skal findes. Almuen Eenstem/m/ende svarede, det hun er ej det allerringeste Eiende, hun er en fattig huusmands datter, og Eier ej videre end de pialler hun skiuler det syndige legeme med, der er saa ringe at de ej til noget kand vurderes.
Hr: Kam/m/er-Raaden var Tings vidne begierende om hvis passeret er. som blev billiget.

Dend 6de Junj Er ved Grawens Som/m/erting følgende passeret.

Hr: Kam/m/er-Raad Juels Freedlysning over gaarden øvere Leigrei Eiendom og støllene Weedalen samt Wiwelien. blev læst. af 25 Maj 1762.
En dito Freedlysning af 3 Junj 1763 over Teigen Sneetteberg-lien, blev læst.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophævet.

Dend 7de Junj blev paa **Tingstædet Utne med Kingtserviig og Røldahls skibreeders Almue holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugrett som paa fol: 47 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, Bøygde Lensmændene Jon Torchielsøn Hougse med Helje Hamre og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescripter, Placater og Ordres som ved Jondahls Ting paa fol: 50 findes antegnet.

Hr: Provsten Atche udgivene bøxel brev med Rewers, af 30 Maj 1763, til Haawer Anphindsøn paa ½ Løb smør og ½ huud i gaarden Skaaltvet, læst.
Lar[s] Tostensøn Mochestad og medJnteressendere udgivene skiøde af 12 Apriil 1763 til Hr: Hejberg paa 18 mrk: smør i gaarden Helleland, blev læst.

Dend 8de Junj Er ved dette Kingtserviig som/m/erting passeret som følger.

Madam Windings oprettede Contract af 21 Junj 1762, in dublo, med Samson Sivertsen Berven, om Enckegaarden Qwalnes, En Løbs brug og beboelse, blev læst.
Madam Windings udgivene skiøde af 14 Maj 1763 til Samson Sivertsen Berven paa En huusevaaning staaende paa PræsteEnckegaarden Qvalnæs, blev læst.

Lars {Olsøn Aga} Torchielsøn Aga som Lauværge for Encken Guro Willure gav til kiende, det hand paa Enckens vegne til dette Ting med Muntlig varsel har ladet stevne og indkalde Lars Olsøn Aga og Jon Swendsøn Hougstvet q <q med Encke Anna Willure>, som nestleeden aar 1762 styrte afgangne Jon Olsøn Willure[s] jordepart udj Gaarden Willure, Dom at modtage til at betale Encken Guro Willure vilkaaret for benævnte aar efter lovl: tinglyst Vilkaar brev af 20de Maj 1760, det hand i Retten lagde, samt at svare prosessens omkostning, vil fornem/m/e om de indstevnte møder. det fremlagde vilkaar brev er saalydende.
de indstevnte møtte begge, tilstoed lovl: varsel. Lars Olsøn Aga sagde, det hand ickun styrer det halve brug, som er bondegoeds, og det for de umyndige børn, og er jorden altfor ringe til at hand paa de umyndiges vegne kand svare det halve vilkaar. Jon Hougstvet svarede som Lauværge for afgangene Jon Willure[s] Encke Anna Engelsdatter Willure, det den/n/e Encke styrer vel det andet halve brug i Willure, som er det beneficerede goeds, mens Encken er saa aldeeles fattig, det hun ej formaaer det halve vilkaar at svare.
Citanten paastoed Dom, siden vilkaar brevet i Et og alt er baade lovlig og billigt, og at Encken Guro Willure, paa de i vilkaar brevet indgaaede Conditioner, har opsagt sin brugende og beboende gaard Willure for afgangne Jon Willure og hands huustroe Anna Willure, erindrede processens omkostning.
Da blev saaleedes [for Rett] Kiendt, Dømt og
Afsagt.

det i Retten fremlagde og Tinglyste vilkaar brev af 20 Maj 1760, udgivet af afgangne Joen Olsøn Willure, siger det hand har lovet og givet til Encken Guro Iwersdatter udj aarlig vilkaar saa lenge hun lever, 1 ½ tønde Korn, og føde En Koe og 2 smaler, med videre forpligt[el]ser efter vilkaar brevets indhold, q <q fordj Guro avstoed ham jorden>, hvor udj afgangne Jon Willure forpligter sin Encke Anna Willure, og den som jorden efter ham dørcker, vilkaaret uden afgang at svare. Da som Lars Olsøn Aga tilstaar, i nest afvigte aar at have styret bonde parten i Willure, og Jon Hougstvet tilstaar det Encken Anna Willure har styret det beneficerede goeds i afgangne Jon Willure[s] brug, saa Kiendes for Ret efter \Lovens/ 5te Bogs første Capit: 1 art:, det Lars Olsøn Aga og Jon Hougstvet med Encken Anna Willuro bør betale det for

1763: 53b

1763.

aaret 1762 til Encken Guro Willure manglende vilkaar, efter som Marckets gang var i sam/m/e aar, samt udj processens omkostning 1 rd: 64 skil:, og det inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Exec:

Hellie Monsøn Hamre og Ole Aamunsøn Gryting udgivene bøxel brev med Rewers, af 8 Junj 1763, til Knud Gullichsøn paa 24 mrk: smør i gaarden Tufte, blev læst.

Knud Henrichsøn Eie udgivene gields brev af 26 Maj 1762 til Jon Olsøn Aga for laante penge 80 rd:, mod pant af 2 pd: 6 mrk: smør, 2 f:skind i gaarden Eie, blev læst.

Thomas Swendsøn Hougstvet udgivene gields brev af 9 Apriil 1763 til Viar Thomasøn for laante penge 44 rd:, mod Specificeret løsøre til underpant. læst.

Swend Rasmussøn Ystenes udgivene skiøde af 8de Januarj 1762 til Aslach Swendsøn paa 1 pund 11 7/16 mrk: smør i gaarden Ystenes, blev læst.

Arveskifte brevet af 11 Januarj 1763, sluttet efter afgangne Torbiør Jacobsdatter, blev læst. og var stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden Store Naae 1 Løb 4 ½ mrk: smør, ¾ Løb salt med bøxel og herlighed, vurderet 208 rd: 12 s:, der af for gields fordring udlagt til Siur Gribsen Mochestad 1 pd: 8 mrk: smør for 80 rd: Resten i arv udlagt, saasom til Enckemanden Ole Iwersøn Naae 20 ½ mrk: smør, ¾ Løb salt for 68 rd: 12 s:, Iwer og Jacob Ols-søn/n/er, hver 12 mrk: smør for 60 rd:

Eilef Pedersøn Diønne udgivene skiøde af 24 Martj 1762 til Peder Eilefsøn paa En halv Løb smør, 1 huud i gaarden Diønne, blev læst.

Lars Pedersøn Mouge udgivene skiøde af 29de Octbr: 1761 til Trobiørn!! (Torbiørn?) Michelsøn paa 1 pund 15 52/63 mrk: smør i gaarden Mouge, blev læst.

Peder Wichlichsøn Rogde udgivene gields brev af 31de Octbr: 1747, indført i pantebogen paa [fol:] 259, blev efter qvitt: af 6 Junj 1763 udslet.

Anfind Gundersøn Lofthuus udgivene skiøde af dags dato til Iwer Anfindsøn paa 1 pd: 3 mrk: smør, 3 ½ Løb salt i gaard: Lofthuus, læst.

Ole Olsøn Reisetter og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Christj Jonsdatter paa 1 pd: 19 mrk: sm:, 1/3 huud i Rogde, læst.

Christj Jonsdatter Rogde udgivene gields brev af dags dato til Ole Olsøn Reisetter, Ole Jonsøn Aga og Lars Larsøn Aga, for laante penge 167 rd: 5 mrk:, mod 2 pd: 5 mrk: smør, 1/3 huud i gaarden Rogde til pant, læst.

Peder Christensøn Berven udgivene skiøde af dags dato til Christen Pedersøn paa ½ Løb 2 mrk: smør i gaarden Berven, blev læst.

Dend 9de Junj er ved Kingtserviig Tinget følgende passeret.

Jacob Christensøn Eitrem gav tilkiende, med Muntl: varsel til dette Ting at have ladet stevne og indkalde Helje Knudsøn Jordahl, Dom at modtage til at betale Citanten skyldig værende penge 10 rd:, som er for En qværn den indstevnte strax efter Nye aar 1762 kiøbte af Citanten, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Helje Jordahl lovlig forkyndt i Eget paahør.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Den lovl: indstevnte Helje Knudsøn Jordahl forelæges at møde til dette aars høsteting.

Johan/n/es Jacobsøn Hofland gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Haldor Helleland som Lauværge for Encken Herbor Pedersdatter, til at møde i Rette med det vilkaar brev hand i Citantens fravære har ladet forfatte, da Citanten ickun har givet frihed sam/m/e at lade forfatte med de ord, at saa lenge Encken vilde være hos ham og være fornøyet, vilde hand give vilkaaret, men ellers icke, og da disse ord udj vilkaar brevet fattes, er det hand har stevnt paa dets underkiendelse, samt at hun skulde holde agt og Røgt paa sig selv. [h]vilcke ord og fattes i brevet. saa var og imel: dem aftalt, at om der i brevet var enten noget fra draget eller tillagt, eller forglemt i brevet, naar Haldor der med fra Tinget hiem kom, skulde det imel: dem blive Rettet. hvilcket Haldor Helleland siden ej har vildet. om den/n/e aftale at aflæge Eed. og ellers at anhøre de vidner som brevet til vitterlighed har underskrevet, om de kand vidne Citantens givende tilladelse om vilkaar brevets indretning i den form det nu befindes. vidnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Jon Hougse og Christopher Langesetter. der efter at faae vilkaar brevet underkiendt, og den indstevnte at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte Haldor Helland møtte, og leverede vilkaar brevet af 26 Maj 1762 i Rette, sam/m/e er saa lydende.

Citanten sagde end og at have paastevnt brevet i den Clausul, at der udj ej er anført, at de 4re aar skal forstaaes fra hands faders død.

Haldor Helleland sagde, det hand tilstaar alt det paastevnte, at have vildet Rette imindelighed, undtagen de 4re aars forstaaelse, at de bliver fra brevets dato, og ej fra Faderens død at regne. og da hand det saaleedes vilde have forstaaet, vilde Citanten ej at de øvrige poster blev forandret, begierede udsettelse for her om at indkalde vidner.

1763: 54

1763.

Citanten sagde, det hand tilstoed dette om den tilbudene Rettelse, men da Haldor Helleland vilde drage de 4re aar fra brevets dato, og ej fra Citantens Faders død, formeente hand som Odelsmand det ingen kunde forskrive eller forklare hands Kærlighed mod hands steemoder, hvor vit den skulde strække sig, uden hand selv, og da den frihed blev ham betagen, er det hand har stevnt til vilkaar brevets forandring og underkiendelse. paastoed de indstevnte vidner forhørt.

1ste [vidne], Jon Torchielsøn Hougse, Bøygde Lensmand, har til vitterlighed underskrevet vilkaar brevet. efter aflagde Eed vidnede, ej at have hørt tale imel: Parterne hvorleedes de 4re aar, at Moderen skulde styre den En tredie part af gaarden, skulde forstaaes.

2det vidne, Christopher Rasmussøn Langesetter, En gam/m/el Laugrettesmand og skaffer, efter aflagde Eed sagde ej at kunde vidne det ringeste, saasom hand, da brevet blev skrevet, havde at forrette, da hand blev bedet om sit Zignete at undersette vilkaar brevet imel: disse 2de Parter,

Afskeediget,
den af Haldor Helleland forlangende udsettelse, billiges.

Haldor Tobiasen Helleland som Kirckeværge gav til tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde huusmanden Aamun Aslachsøn Mit Sexe for skyldig værende Rettighed til Kircken for 8te aar, á 8 skil:, er 4 mrk:, der om Dom at modtage til betalning, samt processens erstatning. vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte Aamun Sexe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
stevne vidnerne Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Aamun Sexe i Eget paahør lovl: forkyndt.
Citanten erindrede om Lovdag.

Afskeediget,
Aamun Aslachsøn Sexe forelæges at møde til dette aars høsteting.

Arne Widnæs gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Lars Larsøn Aga, som for 10 aar siden havde Citantens Øg til Kongsberg med Kløv, der for hand skulde betale, som og selge Øgen. da hand kom hiem, sagde hand ickun at have faaen for Øgen 15 mrk:, og at hand til næste som/m/er vilde betale Øgen og for Kløven, i alt 3 rd: 4 mrk: 8 s: her med Citanten var fornøyet, men ej til den/n/e tiid har kun/n/et bekom/m/e minste skil:, der om Dom at modtage til betalning, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte møtte, tilstoed varselen og sagde, det hand for Øgen ej kunde faae meere i Contant end 15 mrk:, vilde saa giøre sit beste for Citanten, og solgte Øgen paa Credit for 3 rd: 3 mrk:, og leie af Øgen var En ort. siden har hand tilbudet Citanten de 2 rd: 3 Mrk:, men Citanten svarede, det hand tog Manden som havde Kiøbt Øgen god.
Citanten Replicerede, det hand tilstoed at Lars har budet ham de 15 mrk:, men aldrig skal Kunde beviise eller got giøre, det hand har taget Kiøberen god, hvilcket var stridig mod de mange paamindelser hand stedse har giort til Lars Aga om at betale de 3 rd: 4 mrk: 8 s:, og altsaa paastoed Dom.
Lars Aga begierede sag[en] udsat til neste ting, for at faae den/n/e sag afgiort.

Afskeediget,
den forlangende udsettelse billiges.

Ole Erichsøn Berven udgivene gields brev af 21 Maj 1760, indført i Pante bogen paa fol: 542, blev efter qvittering af 23 Apriil 1763 udslet.
Ole Knudsøn Sexe og Ole Erichsøn Berven udgivene skiøde af 9 Junj 1763 til Lars Erichsøn paa 4 Løber salt, 4 f:skind i Sandstøe, blev læst.
Lars Erichsøn Sandstøe udgivene skiøde af 9 Junj 1763 til Swend Magnussøn paa 2 Løber salt og 2 f:skind i gaarden Sandstøe, blev læst.
Lars Erichsøn Sandstøe udgivene gields brev af 9 Junj 1763 til Christopher Wichlichsøn Sexe for laante penge 260 rd:, mod pant 2 Løber salt, 2 f:skind i Sandstøe.

Ole Larsøn Qwandahl!! (seinare Wangdahl, og deretter Qwandal igjen) gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Torbiørn Olsøn Lotte, vidner at anhøre om den foreening som skeede imel: dem paa nest afvigte aars høsteting, betræffende En andeel i gaarden Lotte, den indstevnte tilhørende, dends opladelse og afstaaelse for Citanten som sam/m/e har Eiet imod 20 aars tiid. der efter Dom at modtage til Contracten[s] eller forligets opfyldelse, samt processens erstatning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Torgier Alsager, Siur Haastabe, Ole Michelsøn Lusand og Erich Nielsøn Nøstviig. vil fornem/m/e om Part[ene] med vidner møder.

den indstevnte Torbiørn Lotte blev 3de gange paaRaabt, mens ingen vilde svare.
de indstevnte vidner møtte alle, dem Citanten paastoed forhørte, med erindring om Lavdag for Contrapart.
stevne vidnerne Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse udj Torbiørn Olsøn Lotte[s] Eget paahør at være skeet. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Torgier Larsøn, boende paa Gaarden Alsager,

1763: 54b

1763.

Efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden aar her paa høste tinget, da der falt Dom imel: Christopher Jeltnes og Torbiørn Lotte, om den sidste hands jords forpantning til den første, da som Citanten forhen har Eiet og beboet den jordepart i gaarden Lotte, og der fra er uddreven, saa sluttede Citanten Ole Wangdahl og Torbiørn Lotte saadant forlig, at Ole Wangdahl skulde betale Christopher Jeltnes fordring Capital med alle Renter som da vare paaløben, og Torbiørn fravige jorden. men dersom Torbiørn selv vilde og kunde betale 15 rd:, saa skulde Torbiørn nyde paa gaarden {fri} huussetompt til Et huusmands plats der paa gaarden Lotte, samt slotte til En Koes foster inden gierdes, og udengierdes i udmarken slaae til En Koes foster, mod at Torbiørn aarlig betalte til Ole Wangdahl 3 mrk: i grundeleie. og bleve de forenede det Torbiørn skulde give Ole frit skiøde paa gaarden Lotte. og Ole skulde give Torbiørn frj bøxel seddel paa huusmands platset. og blev Reent aftalt, det Ole Wangdahl vaaren dette aar skulde tiltræde gaarden Lotte, og Torbiørn vige til huusmands platset. den/n/e foreening Parterne bekræftede med hænders Reckelse, og begierede det vidnerne der om vilde drages til minde og læge deres hænder paa Parternes hænder, det de og giorde.
2det vidne, Siur Christiansøn, boende paa gaarden Haastabe, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.
3de vidne, Ole Michelsøn, boende paa gaarden Lusand, efter aflagde Eed vidnede, det Siur Larsøn Qwandal for Ole Qwandal, for Juel nestleeden, siden Ole var bort Reist, bød Torbiørn Lotte pengene for jorden efter Contracten eller foreeningen, men da vilde Torbiørn ej modtage dem.
4de vidne, Erich Nielsøn, boende paa gaarden Nøswiig, efter aflagde Eed vidnede Conform med Tredie vidne, med tillæg, at det var just 14 dage for Juul.

Afskeediget,

Torbiørn Olsøn Lotte forelæges at møde til dette aars høsteting.

Siur Jærandsøn Mochestad, Lars Jonsøn ibdm:, og Arne yttre Bleje gav tilkiende, det de i den/n/e sidste vinter 3 aar siden, udj Fasten, ved en stoer sneeskreede mistede de 2de paa Mochestad alle deres huuser, og Arne yttre Bleje paa sin jord inden gierdes tog en stoer skade. disse 3de Mænd tilspurte den Tingsøgende Almue, om det icke er dem vitterligt. Almuen svarede, desvære at være dem altfor vel bekiendt det de 2de paa Mochestad, ved den om/m/elte snee skreed mistede deres huuser, og at Manden paa yttre Bleje tog en stoer skade paa sin jord.
Comparenterne var Tingsvidne begierende om vis passeret er, som blev billiget.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophævet.

Dend 17de Aug: blev Retten betiendt paa Gaarden Nedr: Sexe, beligende i Kingtserviig Præstegield og Ullensvangs kk: sogn, med Efterskrvene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Jon Torchielsøn Hougse, Christopher Langesetter, Johan/n/es Jacobsøn Hofland, Peder

Torchielsøn Hougse, Ole Erichsøn øvre Berven, Iwer Siursøn ibdm:, Iwer Torchielsøn Hougse og Elling Hansøn ibdm:, nærværende Lensmanden Jon Hougse.
hvorda for Retten fremstoed Niels Johansøn Sexe og gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til den/n/e Tægtedag, her til aastædet lovl: har ladet stevne og indkalde sine grander her paa gaarden, Ole Olsøn og Christopher Wichlichsøn samt Knud Pedersøn og Mathias Siursøn, til steening og Reening samt Marckeskields needsettelse, og endelig, Jon Monsøn paa sam/m/e maade indkaldet, foruden at anhøre vidner om fornødiges, og at faae skift huus og huusetompter dem imel:, paa det hand, Citanten, i alt inden og uden gierdes, samt i huus og huuse tompter kand vorde skilt fra sine grander. og hvor tvistighed maatte falde, der [om] Dom at modtage, og endelig, alle at svare ham processens omkostning, vil fornem/m/e om de møder.
Ole Olsøn Sexe, Jon Monsøn ibdm:, Knud Pedersøn og Mathias Siursøn møtte og tilstoed lovl: varsel, men Christopher Wichlichsøn efter paaRaabelse møtte ej.
Kaldsmænde Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være ham med mere end 14 dages varsel lovl: forkyndt,
nu møtte hand, Christopher Wichlichsøn, da alle vedtog lovl: varsel.
Citanten lagde i Rette En gienpart af sin sal: Fader!! (Faders?) meddeelte bøxelbrev under 16de Nobr: 1719, og sit eget meddeelte Eiendoms skiøde af 9 Maj 1729, der alt er saa lydende.
Citanten var begierende, det Retten vilde needsette Marckeskield imel: ham og de indstevnte, forsaavit de vare foreenede, da det hvor om tvistes, i fald de ej skulde blive forligte, kunde beroe tilsidst og i slutningen af foretningen. det blev af Retten og Parterne vedtaget.
i Myr ager Reenen efter hin anden needsat 3de Merckesteene. ageren Eier Chri-

1763: 55

1763.

stopher Sexe, og Reene med bøen Citanten.
fra den sidste Merckesteen ved løen gaar byttet i 3de andere Merckesteene, den sidste staaende paa øvre siden af gangeveien. Mit Sexe eier inden for disse Mercker, og Citanten uden for.
oven i Meestøls Kleiwen Nedsat en Merckesteen som viser tvers udover i 2de andre efter hin anden needsatte Merckesteene, Citanten Eier under disse Mercker, og mit Sexe oven for.
i Melstøels braadet needsat En Merckesteen som visser ud over i En skarv ham/m/er hugget en vinckel gloppe. oven for Eier Mit Sexe, og neden under Citanten.
i Fæe haven ved Reveklæiv leedet er Needsat en Merckesteen som viser tvers ud over til Rinden, hvor der blev needsat en Merckesteen, sam/m/e viser ud efter til lil!! Elvefossen, fra sam/m/e Fos er byttet lige efter Elven til Feldet. needen og uden for disse Mercker Eier Citanten, og oven samt inden for Elven Eier Mit Sexe.
saaleedes er Citanten skilt fra Christopher, Knud og Mathias Sexe.
I Kalvhage-Teigen, neden ved søen, needsat en Merckesteen som visser op efter i en Kors og en Merckesteen som er needsat i Stoer ager Reenen. uden for disse Mercker Eier Citanten, og inden for Ole Olsøn Sexe.
i bem:te Kalvhage teigen ved søen needsat En Merckesteen som visser beent op i en Kors og 2de Merckesteene, den sidste staar ligeledes i Stoer ager Reenen, inden for disse Mercker Eier Citanten, og uden for Jon Monsøn.
I Baarbaken ved ageren needsat En Merckesteen som visser ind efter i andet Merkesteen ved bæcken, sam/m/e visser need efter bæcken hvor hand størst Rinder, i 2de Korser som viser need til søen. Citanten Eier uden for bæcken, og Jon Monsøn inden for.

Nøst-Teigen, ved søen needsat En Merckesteen som viser op i en Kors og en Merckesteen, Citanten Eier inden for Merckerne, og Ole Olsøn uden for.
ved salthytten, i En stoer steen hugget En Kors som visser op i en Marckesteen og En vinckel gloppe i Nøsbierget, Citanten Eier uden for disse Mercker, og Olle Olsøn uden!! (inden?) for.
i yttre enden paa Nøs berget er hugget en Kors som visser ud i 3de andre Kors og en vinckel gloppe udj Fiskeham/m/eren, som visser need til søen, Citanten Eier under disse mercker, og Jon Monsøn med Ole Olsøn oven for.
Oppe paa Nøsberget hugget en Kors som visser op i et skarv udj en vinckel gloppe, sam/m/e visser ud i en bergsnov udj en Kors, sam/m/e visser op i tvende andre Korser udj et berg kaldet Asal-berget, Jon og Ole Eier under og uden for disse mercker, og Citanten inden og oven for.
I indre enden paa Nøsberget hugget en Kors, sam/m/e visser ind efter i Baarbacke flecken, der needsat en Merckesteen som viser op til anden merckesteen, der udi en vinckelgloppe som viser ud til tredie merckesteen, som visser op i tvende efter hin anden merckesteene, den sidste needsat i Øst-ager-Reenen. Citanten Eier uden for, og Ole Olsøn uden!! (inden?) for merckerne.
Paa den yttre siide af Jon sin Kirsebærgar er Needsat en Merckesteen som visser op efter garen til det øverste jørne af garen, der needsat En Merckesteen, sam/m/e viser et lidet støcke op til den tredie Merckesteen, som viser et lidet støcke tvers ud over til fierde, sam/m/e viser beent op i Store backen til den 5te Merckesteen, sam/m/e viser beent op i en Merckesteen i Mit Sexe byttet. uden og under disse Mercker Eier Citanten, oven og inden for Ole Olsøn.
Paa det yderste jørne af Fios flæcken begynder byttet, og gaar ud efter Kiørsel veien til en stoer steen, der hugget en Kors som viser bent op til en Merckesteen, der udj hugget En vinckel gloppe, sam/m/e viser beent ud til en Merckesteen, sam/m/e viser op i Store backen til en Merckesteen, sam/m/e viser bent op til en Merckesteen i Mit Sexe byttet. inden og oven for Merckerne Eier Citanten, uden og under Eier Jon Monsøn.
ved den yderste ende af Stor ager jørnet nedsat en Merckesteen som viser et lidet støcke ud efter til bæcken, siden gaar byttet lige op efter bæcken op til Solsaae-ager-Reenen, der needsat en Merckesteen. paa den indre siide af bæcken Eier Citanten, og paa yttre siden Ole Olsøn og Jon Monsøn.
Paa den øvre siden ved Kalvehoug ageren needsat En Merckesteen som [viser]? op efter i den store steen, hvor paa øvre og Nedre siden blev hugget en Kors, fra den øverste Kors gaar byttet op til Kiørsel veien, da byttet følger veien et lidet støcke, hvor der paa nedre siden af veien i en steen blev huget en Kors, sam/m/e viser need efter udj en steen hugget en Kors paa den indre side af Ole Olsøns Nyelendeager. imel: disse Mercker Eier Citanten.
Oven paa Asal-berget needsat En merckesteen som viser op i en Kors udj en steen, sam/m/e visser op til Mit Sexe byttet, hvor der blev hugget en vinckel gloppe. inden for disse mercker Eier Citanten.
oven for Østageren needsat en Merckesteen som viser op i en Kors udj en steen, sam/m/e viser op i en Merckesteen, der viser til en Merckesteen i Mit Sexe byttet. Citanten Eier uden for disse Mercker.
i den yderste ende af Selgeflæcken needsat en Merckesteen som visser op i 3de efter hin anden needsatte merckesteene og Een Kors, hvor den sidste steen er needsat i Nyelende reenen. Citanten Eier inden for disse mercker, og Ole Olsøn uden for.
oven for Selge flæcken needsat en Merckesteen som visser ind efter

1763: 55b

til den yderste ende af Lang ageren, der needsat en Merckesteen. oven for dise mercker Eier Citanten, og Jon Monsøn neden for.
oven for Lang ageren needsat en merckesteen, sam/m/e viser op i tvende andere Merckesteene, den sidste needsat i den inderste ende af Nyelende. Citanten Eier uden for dise Mercker, og Jon Monsøn inden for.
i den øverste ende af Solsaae ageren needsat en Merckesteen som viser op efter i tvende Kors, den siste viser op i en merckesteen med en vinckel gloppe udj, sam/m/e viser til Kiørsel veien udj en Kors. Citanten Eier oven for merckerne op i bæcken, og Ole Olsøn Neden for.
oven paa Fiske ham/m/eren needsat en merckesteen som viser op i tvende andere merckesteene og tvende Korser, den sidste Kors er i en bergs ham/m/er i Løvskaarene. Citanten eier inden for disse mercker, og Jon uden for.
Paa den indere side af sidst om/m/elde bytte paa Fiske ham/m/eren hugget En Kors som viser ind og op efter i tvende andere udj skarv huggede Korser, sam/m/e viser beent op i tvende efter hin anden needsatte Merckesteene, den sidste needsat op under Løvskaarene. uden for disse mercker Eier Citanten, og inden for Eier Ole Olsøn og Jon Monsøn.
Dahlen under Revekleiven, og det støcke oven for Revekleiven, bliver fællig for Nedere Sexe.
her med den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 18de Aug: Er saaleedes paseret.
Til at benøtte os af dage[n], vedtog vi først at steene og Reene udmarcken.
Ved den yderste ende af Fiskeham/m/erne blev hugget en Kors som visser op under veien i en stoer steen hugget En Kors, sam/m/e viser op udj en steen hugget En vinckel gloppe som visser ud og op efter i Løvskarv, der hugget En Kors, som viser i en steen hugget en Kors, fra sam/m/e gaar byttet ind efter udj en steen med en vinckel gloppe, der visser op til Mit-Sexe byttet. Citanten Eier uden og oven for disse mercker.
Inde i Marckestøe ved søen, udj en stoer steen hugget En Kors, som viser beent op i tvende andre efter hinanden huggede Kors, den sidste viser op til Mit-Sexe byttet. Citanten eier inden for disse Mercker.
men ellers fra Løvskarvet og Strudebraadet til Lille-Rinden og saa lige til Elven paa Jon Monsøns og Ole Olsøns Eiendom, Eier Citanten al bircke skoven.
Paa Qværne flaaten gaar byttet lige efter veien og der ved needsatte trende Merckesteene og En Kors. Needen under disse Merker til søen Eier Citanten.
Fra Peders Qværnehuus hougen gaar byttet tvers ud over efter veien og der ved huggede Fiire Korser og en Merckesteen som visser lige til Stoer Aaen. Citanten Eier oven for disse Mercker.
Fra sidst om/m/elde vei udj En stoer steen hugget En Kors som visser tvers ud over udj en Merckesteen som viser atter ud i en stoer steen hugget En Kors som viser lige til Stoer aaen. Neden under disse mercker Eier Citanten.
ved Fossen under Smalebroen, i en bergham/m/er hugget En Kors som viser ud og op i en stoer steen i en Kors, som viser beent op i en berg ham/m/er udj en Kors, der fra op til Espe-berg, der fra tvert ind over til en oven paa berget vinckel gloppe som viser ind til bæcken. Citanten Eier inden og under disse mercker, undtagen bircke skoven, den tilhører Jon Monsøn.
Fra den sidst om/m/elde vinckel gloppe gaar byttet beent op udj en stoer lang steen, der udj en Kors som viser beent op i Stølshougen udj en Kors i en stoer steen, der fra tvers ind over til Støls broen. Needen og inden for disse Mercker Eier Citanten, og uden for Ole Olsøn, og oven for er samtlig besiddere af Nedr: Sexe deres støls Eiendom.
Slotten i Gillerne bliver til fællets brug.

som udmarcken er skift, blev vedtaget med Marckeskield at indhægne de af Citantens agere som liger i de anderes bøe. saasom Smie ageren indhægnet med 14ten Mercker. og paa den indere side efter holveiten. Bur ageren, indhægnet paa indere siden med 2de Merckesteene som viser op til Myr ageren i den forhen needsatte Merckesteen. Storesteen flæck ageren, Ole Olsøn tilhørende, men liger i Citantens bøe, der for indhægned med med!! 3de Merckesteene og En Kors. Kalve houg ageren, Citanten tilhørende, indhægnet med 14ten Mercker. Ole Olsøns Solsaae og er beligende i Citantens bøe, der fra indhægnet med 15ten Mercker. Jon Monsøns Stor ager, beligende i Citantens bøe, der fra indhægnet med 12 Mercker. Jon Monsøns Biaae-ager indhægnet fra Citantens bøe og ager med 5 Mercker. Citantens Biaae ager indhægnet fra Ole Olsøn[s] ager og fra Jon Monsøns bøe med 4 Mercker. Citantens Øst ager indhægnet med 8te Mercker, og paa den indre side efter holveiten der er Citanten tilhørende.

1763: 56

1763

Ole Olsøns Øst ager indhægnet fra Citantens ager og bøe med 13 Mercker. ligesaa hands Øst ager fleck fra Citantens bøe, med 4 Mercker. Citantens Langager indhægnet med 5 Mercker, her er Jon givet vederlag for huuse tompt. Ole Olsøns Fiosager indhægnet fra Citantens bøe med 8te Mercker. Citantens Piil-ager indhægnet med 11ve Mercker, og paa den Østre side efter holveiten, der er ham selv tilhørende. Ole Olsøn[s] Nyelende ager indhægnet fra Citantens bøe med 7 Mercker. Et støcke af Flor ageren, Jon tilhørende, blev Citanten tilbyttet, og indhægned med 4 Mercker. Backeflækken, Citanten tilhørende, blev indhægnet med 4 Mercker. Citantens Kirsebærhave indhægnet med 4re Mercker.

Citantens huuse tompt begynder i en Merckesteen ved øverste stue Nov, der fra i en Merckesteen ved Kirsebær haven. sam/m/e steen ved stuenoven viser og op over Allemands veien i en der needsat Merckesteen. paa den yttre side af Citantens floer, under veien er needsat Een Merckesteen som viser til den indre floer Nov i en Merckesteen. der fra op til Jon Monsøns øverste stavburstolpe i en Merckesteen, saaleedes Citantens huusetompt udskift.

Med huus og Kielder har de imindelighed indbyrdes skildt dem fra hinanden, neml: Citanten og Jon Monsøn.

Som indtet videre var at forette, bliver følgende beregning at giøre. Sorenskriverens skyds frem og tilbage har Citanten forskaffet, diet penge for En Reisedag 4 mrk:, 2de dages foretning 3 rd:, Lauretten, der har gaaet i Marcken fra tiilig om Morgenen indtil Natten nu i beste aans tiid, kand ej ringere have per Mand end 4 mrk:, er 5 rd: 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 10 rd: herforuden paastoed Citanten for Rettens underholdning i den/n/e dyre tiid, skyds, stevningens forkyndelse, Mænds opnævnelse, Dom og brev penge, 15 rd:, tilsam/m/en den/n/e foretnings bekostning 25 rd: hvor om hand paastoed Dom.

her om Parterne blev saaleedes forenede, det Mit Sexe opsiddere betalt[e] 6 rd: 1 mrk: 8 s: af de 3de opsiddere her paa Nedr: Sexe svarer hver 6 rd: 1 mrk: 8 [s:]. Mit Sexe betalte strax 6 rd: 1 mrk: 8 s: Citantenten!! tager 6 rd: 1 mrk: 8 s: hos sig selv. Ole Olsøn betalte 6 rd: 1 mrk: 8 s: Citanten gav den fattige Jon Mons[øn] 3 rd: efter, da Christopher Sex[e] betalt[e] for ham til Citanten de Resterende 3 rd: 1 mrk: 8 s: her nest Citanten betalte Rettens personer, og saaleedes blev den/n/e foretning sluttet.

Dend 23de Aug: blev Retten betiendt paa Gaarden Wiig, beligende i Jondahls kk: sogn og skibreede, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Lovens bydende er opnævnt, sc: Samson Samland, Iwer Traae, Niels Bache, Ole Iwersøn ibdm:, Ole Olsøn ibdm:, Torbiørn Svosand, Torbiørn Selsviig og Peder Soellesnæs, nærværende Bøygde Lensmanden Germun Olsøn Berven.

hvorda for Retten fremstoed Brynild Endresøn Wiig og gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til den/n/e Tægtedag har ladet stevne og indkalde sin grande Jon Brynildsøn Wiig, vidner at anhøre, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Endre Traae, Michel Samland, Iwer Tweten, Aamun Tweten, Tosten Sæwerhagen, Maritta Qwalwiigen og Britta Præstegaard, betræffende En Abelgard!! (Eplehage?) der langt over hævds tiid har fuldt og tilhørt Citantens brug, og nu i Nest afvigte aar 1762 har tiltaget sig uden Lov eller Dom at slaae græsset. 2°: betræffende En svale eller Kaave, der liggeleedes stedse har tilhørt og fulgt Citantens tilbøxlede brugs huuser, men nu af den indstevnte er bort taget til brugs: om disse tvende Poster at modtage Dom til undgieldelse og Eiendom/m/ens beskermelse, samt processens omkostning at erstatte, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

paa den indstevntes vegne møtte Bøygde Procurator Hans Waage, som tilstoed lovlig varsel.

Citanten paastoed de indstevnte vidner forhørte.

Jorddrotten, Welærværdige Hr: Eiler Holk Marcher indfandt sig ved Retten.

Dend indstevnte Jon Wiig med hands antagene Procurator Hans Waage declarerede, det hand frafalder al prætention til dend {paa} af Citanten paastevnte Abelgar med svale eller Kaabe!! (Kaave), tilstoed der udj ingen Ret eller Eiendom [i] hands jordebrug at være tilhørende, men i Et og alt at følge og tilhøre Citantens tilbøxlede jordepart. var og villig, {for} sin forseelse at forsone, til at betale Citanten for ibragte omkostninger ved den/n/e Rettergang, 16 rd: 2 mrk: 4 s:, samt til Fattig Lægds Cassen, som leveres til Sogne Præsten, 4 rd:, tilsam/m/en som hand betaler til Michaelj dag dette aar, 20 rd: 2 mrk: 4 s:, der for Hans Waage som selvskyldner Cawerede. end videre paastoed begge Parter, at den som først bryder eller ypper noget mod freed og Eenighed, skal strax være forfalden i 10 rd: Mulct til dette Kircke Sogns Fattig Lægds Casse, hvor om alt begge Parter til bekræftelse om deres forlig, her for Retten gav hin anden haanden.

Nu bliver at beregne Rettens løn, som er, Sorenskriverens fløtning frem og tilbage har Citanten besørget, diet penge for En Reise dag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten 2 rd:, LensManden 1 rd:, tilsam/m/en 5 rd: 4 mrk:

og blev da saaleedes Kiendt, Dømt

1763: 56b

1763.

og

Afsagt.

Det af Brynild Endresen Wiig og Jon Brynildsøn ibdm: her inden En siddende Rett indgaaed og sluttet forlig, bør i alle dets ord, puncter og Clausuler paa begge sider ubrødelig at holdes og efterkom/m/es, under den af Parterne selv paalagde og frivillig {straf} indgaaed straf, som er, at den som først bryder mod forlig[et] betaler til Fattig Lægds Cassen 10 rd: thj Kiendes for Ret, det disse 10 rd: hos den skyldige ved Lensmand og Mænd, uden videre Rettergang, paa Sogne Præstens anmodning som de Fattiges forsvar, vorder udpantet.

Dend 6de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Scheje, udj dend paa fol: 47 incaminerede Odels sag, med det der Specificerede Laugret.

hvorda for Retten fremstoed dend indstevnte Niels Swensøn Scheje og i Retten fremlagde de breve som ham ved seneste Session var overlat, og af hands broder som Citant i Rette lagt.

Citanterne, Fader med søn, samt de indstevnte brødere, møtte alle.

Niels Swensøn Scheje lagde i Rette sin skrift[lige] Contra stevning, dateret 21 Maj h:a:, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lyden[de].

Bøygde Procurator Niels Trae!! (Traae) møtte og lagde i Rette hands Excellence Hr: StiftbefalingsMand von Cicignons høye Ordre af 17de Maj sidstl:, hvor efter hand tog til

gienmæle, og tilstoed, at den i Retten oplæste Contra stevning er hands Principal Swend Olsøn Scheje lovl: forkyndt. benævnte Ordre er saa lydende.

Hoved Citanten Ole Scheje og de øvrige indkaldede brødere møtte alle og tilstoed Contra stevningen at være dem lovl: forkyndt. Ligeleedes møtte de i Contra stevningen benævnte vidner, dem Contra Citanten paastoed Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet ved sandhed at blive.

{1ste} Contra Citanten fremsatte til vidnerne følgende qwæstioner: 1o: hvor mange Mand der boer paa begge thuunene her i heele gaarden Scheje. 2°: om alle deres brug og Eiendom i agger og bøe med videre, icke ligger alt inden Et gierde, i, om og med hin anden. her om hand begierede vidnernes svar maatte modtages.

1ste vidne, Henrich Endresøn, boende paa Gaarden Scheje, efter aflagde Eed, til 1ste qwæstion svarede. de ere Fem Mand som beboer heele gaardens begge Thuun. til 2de qw: svarede jo, det er saa med sandhed, men Thuunene ere dog ved Marckeskield afskildt fra hin anden, og ved vidnet ej Rettere end de tvende Løber disse brødere Eier, ligger i Nedere Thuunet. Traa tilspurte vidnet, om icke Fader og søn stedse har brugt disse 2de Løber Mand efter Mand, søn med Fader og efter ham, uden forskield paa enten af Løberne. Resp: jo, det har saa været.

2de vidne, Lars Tostensøn, er boen[de] paa gaarden Scheje, efter aflagde Eed svarede til Parternes qwæstioner[ne] i et og alt ligesom første vidne forklaret haver.

3de vidne, Steengrim Olsøn, boende her paa Gaarden Scheje, efter aflagde Eed vidnede og svarede til Parternes Qwæstioner ligesom første og andet vidne svaret har.

Contra Citanten lagde i Retten sit skriftl: forsæt af 25de Maj sidstl:, samt Et skifte brev af 1ste Apriil 1762, hvor af En Extract af arvelinien og jordegodset her inddrages, og endelig, Extracter af alle forhen i sag[en] indleverede breve, der er!! alt er saa lydende og her indføres, forsaavit ej forhen i Acten er inddragen. der efter hand paastoed Dom.

Traae for hoved Citanten forestillede, at som hand i sag[en} aldeeles er frem/m/et, aldrig har seet Et af alle breve, saasom de forhen var lagt i Rette. altsaa begierede hand sag[en] udsat saa beqvem, at hand fick god tiid til at oversee alle breve, at ham maatte forundes udtog af Protocollen, og at hoved Citanten vilde være betænckt paa at skaffe ham alle brevene til eftersiun.

hoved Citanten Ole Svendsøn Scheje begierede, det alle i Retten fremlagde breve maatte blive ham leveret, da hand der for vilde og skulde være ansvarlig. den/n/e hands paastand blev ham billiget, og ham strax tilleveret Contra Citantens indlæg af 25 Maj sidstl: 2°: skifte brevet af 1ste Apriil 1762. 3°: tvende af Blechenberg ud Copierede Extracter. 4°: Contra stevningen af 21de Maj sidstl: 5°: Et Tingsvidne af 19de Octbr: 1762. 6de: En underRettens aastæds Dom af 26 Junj 1739. 7de: skifte brev af 3 Maj 1727. 8de: En penge mangels lysning af 22de Octbr: 1757. 9de: hoved stevningen af 19de Nobr: 1762.

Endnu lagde Contra Citanten i Rette Et Tingsvidne af 22de Octbr: 1759, der ligeleedes blev hoved Citanten overleveret, og er sam/m/e saalydende.

Afskeediget.

Denne af hoved Citanten forlangte udsettelse billiges indtil dend 12de Decembr: indeværende aar.

Dend 9de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden indre Alsager, beligende i Kingtserviig Præstegield og Kircke sogn, med efterskrevene Eedsorene LaugRett, der

efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Haldor Helland, Lars Torchielsøn Aga, Thomas Hougstvet, Jon Swensøn ibdm: og Elling Jonsøn Jaastad, nærværende Lensmanden Jon Torchielsøn Hougse.

hvorda for Retten fremstoed Aamun Torgiersøn, som sagde sig at være fuldbroder til afgangne Asbiørn Torgersøn, der efter usvæcket Lavtings Dom afsagt dend 30de Julj 1762, er Rette og sande Odels berettiget til Et pund 11 mrk: smør jordegods her udj gaarden Jndr: Alsager, som beboes og bruges af Sølfest Heljesøn, men er solt, skiødet og afhændet til hands søn Torbiørn Heljesøn!! (Sølfestesøn). saa har hand i følge høyst bem:te Respectiwe Dom, her til aastædet indkaldet til den/n/e Tægtedag benævnte Torbiørn Heljesøn!! (Sølfestesøn) at møde for Retten og være nærværende ved skov samt huusebesigtelse, og der efter at faa dette Ene pund og de 11 mrk: smør jordegoeds Taxeret, hvad hand som Odels berettiget bør løsse det for, der efter dend indstevnte at blive Dømt til at tage mod løsnings penge, jorden at fravige, og at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Torbiørn Sølfestesøn møtte og tilstoed varselen.

Citanten lagde i Rette den paaberaabte Laugtings Dom, med paastand den finale afsigt her maatte i act[en] inddrages, samt Fogdens attest af 21 Martj 1761, bilagt med lovlig stemplet papiir, og En gienpart af det Sølfest Heljesøn sin søn Torbiørn Sølfestesøn meddeelte skiøde, der alt lyder som følger.

Citanten var begierende, føren noget andet blev foretaged, det Rettens Personer vilde, medens vj haver dagen for os, besigtige skoven, hvorleedes den, end og i dette aar af onskab, er medfaren og behandlet, til gaardens Ruin. Citantens paastand blev strax efterkom/m/ed, men som Sorenskriveren formeedelst svaghed ej kunde kom/m/e op i Marcken og paa Klipperne for at besigtige skoven, maatte den besigtigelse skee alleene ved Laug Retten og det i følge og overværelse af begge Parter. Skoven fantes i god stand, dog var omtrendt 200 unge træer som toppen til løvKærer var afhugget, dog saa, at de kand rinde igien, undtagen nogle faae, som er for stut hugget. men som løvskoven er for tyck, saa det ene træe hindrer det andet i sin vext, vil den hugges ved Roden, og altsaa kand det ej skade skoven, at nogle faae træer er for stut hugget, naar de stutte strax bliver hugget fra Roden, for at give den øvrige skov luft. i det øvrige fantes skoven over alt i god stand, saa den Ringe hugster ej kunde ansees for noget mod den øvrige deel freet skov. Citanten giorde anvisning paa 6 Bircketræer, som den indstevnte i som/m/er haver needfældet, og aftaget barcken, men, det kunde ej være videre end hand behøvede til sin huusholdning.

hernæst besigtede vj dette jordebrugs tilhørende huuser, som er, 1°: {E} halv deelen i et gaml: forældet ildhuus, taget got. 2°: halv deelen i loftet eller sengebuen, var i god stand. 3°: Et lidet gam/m/elt forRaad[n]et stavbuer, som stoed til needfalds. 4°: En fierde part i Korn løen, spærene afraadnet. 5de: En liden floer, var i god stand. 6de: Et Fios, i god stand. 7de: halv deelen i et lidet gam/m/el forRaadnet smie huus. de øvrige huuser faar beroe til i Morgen, saasom dagen er forløben.

Dend 10de Septbr: blev den/n/e foretning atter foretaget i begge Parters nærværelse.

Citanten gav tilkiende, det hand til den/n/e foretning ved Muntl: varsel havde indkaldet endeel vidner til beviis det Sølfest Alsager har aftaget 2de udløer, og af humle garen giort En Kirsebær gar, der om Fader Sølfest Heljesøn med søn Torbiørn Sølfestesøn er indkaldet, vidner at anhøre, der er Arne og Swend Wiinæs, samt Ole Torbiørnsøn Lotte, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, paastoed dem Eedelig forhørt.

dend indstevnte Sølfest Alsager svarede, at være ufornøden her om at føre vidner: tilstoed at her var, da hand kom her, tvende udløer, den Eene var Needraadnet, og den anden blev bort tagen af skree. og har hand holdt ufornøden at opbygge dem igien, siden hand havde huus nock her hiem/m/e. hvad humle garen angaar, da var der udj ingen humle da hand kom her,

saasom de i 3de aar forhen der udj havde saaet Ruug, og var det ickun Et lidet støcke jord, der ej udgiør En tredie part af Kirsebær garen, som endnu er tilsiune.
Citanten var fornøyet med den/n/e tilstaalese. men forklarede der ved, at Kirsebær garen, det støcke humle træe undtagen, er anlagt paa Citantens Fader tilhørende grund, og altsaa dette brug ej tilhørende.
Sølfest Alsager svarede, det hand tilstoed at den grund er deres huuse tompt, som de tillod ham at sætte træer udj.
Dend indstevnte Torbiørn Sølfestesøn med Fader tilbød Citanten i forlig, om Citanten vil give ham 230 rd: for jorden som den nu er, med Abbel og Kirsebær træer, indtet slags træer undtagen, samt alle gaarden og dem

1763: 57b

1763.

selv tilhørende og her paa gaarden staaende huuser, ingen undtagen. og at de maae sidde her Et aar, for at være dem om Et andet stæd. men kand de erholde Et andet stæd at boe inden vaaren, skal de og flytte inden vaaren. og skulde det være saa, at de ej maae styre gaarden endnu Et aar, for at søge Et andet stæd, er de og fornøyet, naar de alleene maae bruge end nu Et aar trende huuse til at berge dem og deres Eiendeeler, at de kand faae søge dem anden billighed. men gaardens brug strax til vaaren Citanten overlade.
Citanten svarede, for at naae forlig vil hand for alt betale 130 rd:, siden huusene er meget brøstfældig, der for ej videre, samt lade dem beholde til deres Eiendeeler at berge, trende huuse udj Et aar. og selv Ene betale alle de omkostninger den/n/e foretning aarsager.
Endelig declarerede Parterne forlig, det Citanten betaler til Torbiørn Sølfestesøn for gaarden, saaleedes som den nu befindes, med alle træer, Abbel og Kirsebær gare, alle paa gaarden staaende huuser, med alt det som er Muur og Nagel fast, ingen undtagen, samt qværnen, for alt den Sum/m/e 150 rd: siger Et hundrede og Femtj Rigsdahler, og {strax} selv, neml: Citanten, at betalle den[ne] foretnings bekostning. hvor imod Torbiørn Sølfestesøn med Fader til førstkom/m/ende vaar 1764 lovlig oplader gaarden for Citanten med Fader til Eiendom, brug og beboelse, med alt saaleedes som den nu befindes, dog at Torbiørn Sølfestesøn med Fader i Et aar beholder 3de huuser til brugs, at bierge deres Eiendeeler udj, og nyder i sam/m/e aar frihed paa En Koefoster. dette deres forlig de med henders Ræckelse for Retten bekræftede, med forklaring at de 3de huuser som Torbiørn med Fader i Et aar skal bruge, er Nøsted, stuen og stavburen. hernæst Citanten med Fader Tosten Alsager inden Retten strax betalte til Torbiørn Sølfestesøn de omforligte 150 rd: for gaarden efter oven anførte forlig. hvor imod Torbiørn Sølfestesøn strax meddeeler ham lovlig skiøde paa gaarden, hvor om Parterne foreenede dem, hver at betale det halve af skiødets bekostning.
som intet videre var at forette bliver følgende beregning at giøre. Sorenskriveren for 2de dage, 3 rd: 4 mrk:, Laugretten per Mand 2 mrk: 8 s:, er 2 rd: 3 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 7 rd: 1 mrk: som af Citanten blev betalt.

Dend 12de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Lille-Grawen, beligende i Grawens Præstegield og Kircke-Sogn, med efterskrevene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Johan/n/es Wambem, Endre Scheje, Elling Undeland, Hans Børsem, Siur Poulsøn Spaanem, Siur Olsøn ibdm:, Jørgen Store Berge, og Lars yttr: Tveite. nærværende Lensmanden Lars Larsøn Wambem.
hvorda for Retten fremkom Monsr: Joakim Nordahle som Lauværge for Encke Fruen Inger Worm Alstrup, som Eier og beboer af den/n/e gaard Lille Grawen, og i Rette lagde deres udstyrede skriftl: Citation af 8de Aug: sidstleeden, bilagt med lovl: stemplet papiir, hvor ved indkaldes de angrænsende Naboer, saasom Sogne Præsten Hr: Poul Schnabel med Præste

Encken Madam Frorop, som Beneficiarii for Gaarden Store-Grawen, med gaardens opsiddere Knud Ellingsøn, Andwe Aamunsøn og Aamun Jonsøn Store-Grawen. item Christopher Jeltnes for saavit Kircke Teigen betræffer, samt Lars Madsøn Welke som Eier til sam/m/e gaard, samtlige, vidner at anhøre om Marckeskieldet med videre, alt til Et lovlig Marckeskield Needsettelse. som vidner under Lovens faldsmaal er indkaldet Tollef Helgesøn Hagestad, huusmændene Ole Aschoutsøn Lille-Grawen, Johan/n/es Josephsøn Holmen, Salm!! Arnesøn paa Holwe, og Jon Torfindsøn paa Rønnestrand. vil fornem/m/e om de samtl: indstevnte møder. Den i Retten fremlagde skriftl: stevning blev oplæst, og er saa lydende. Lit: A.

Hr: Lieutenant Møllerup leverede til Dom/m/eren En lugt Mesive fra Præste Encken Madam Frorop, af dato 2den Septbr:, saa lydende, Lit: B.

Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Schnabel, \møtte/ paa Egne og Christopher Jeltnes vegne, tilstoed lovl: varsel.

alle de øvrige i stevningen benævnte Naboer med vidner møtte og tilstoed lovl: varsel.

Monsr: Nordahl paa Encke Fruens vegne gav tilkiende, det de i dag her paa stædet har faaen den Efterretning, det den 10de og 11de Octbr: 1708 skal være passeret En Marckeskields foretning imel: gaarden Lille Grawen og de der til angrænsende gaarder, hvor om de forhen ingen efterretning har haft. da som sam/m/e skal oplysse den/n/e sag, er hand paa Fruens vegne begierende, sag[en]

1763: 58

1763.

udsat, for at faae i Stiftes archivet den omRørte Marckeskields foretning beskreven meddeelt til sag[en]s oplysning.

Ingen af de indstevnte hafde noget mod den forlangende udsettelse at erindre.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges til En for snee og Iis beqvæm tiid, da, paa anmodning Tægtedagen skal vorde beram/m/et til lovlig publication ved Continuations stevning.

Dend 13de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden yttre Aalviigen, beligende i Wiigøer Præstegield og Østensøe Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugrettesmænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Haagen Sandwen, Tosten Nielsøn ibdm:, Aamun Knudsøn Twet, Haagen Aamunsøn ibdm:, Lars Michelsøn Nesthuus og Tosten Haagensøn Sandwen. nærværende Bøygde Lensmanden Germun Olsøn Berven.

hvorda for Retten fremstoed Tron Isaaksøn Fladebøe som Eier for 1 Løb smør, ½ huud og ½ g:skind gam/m/el Landskyld her udj gaarden yttre Aalviigen, hvor om hand til legitimation anviste sin skattebog fra Fogden, siden hand har forgiet at medtage sit adkomst til den/n/e jordepart, og gav til kiende, det hand med Muntl: varsel her til aastædet til den/n/e Tægtedag har ladet stevne og indkalde sin forige leilending Siowat Nielsøn Jndre Aalwiigen at være nærværende ved Skov og huusebesigtigelse, samt Taxsation over gaarden[s] tilhørende huusers brøstfældighed. der efter Dom at modtage til erstatning for al ulovl: skov hugst, om saadant ved besigtelsen skulde befindes, og endelig, at blive Dømt til at svare huuse aaboden med den/n/e foretning og Processes omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

Paa den indstevntes vegne møtte hands søn Isaak Siowatsøn og indleverede sin Faders skriftl: forsvar af gaar dags dato, bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende.

Citanten svarede, det hand maae tilstaae, at der ickun er given 13 dages varsel, thj, hand agtede at kom/m/e i venlig forening med sin svoger om huusene, og altsaa tængte, det ej kunde kom/m/e an paa En eller toe dage mindere varsel imel: svogere, men da hand nu seer, det hands svoger sigter til ordentlig og lovformelig Rettergang, saa begierede Citanten den/n/e

foretning udsat indtil vaaren, saasom hand nu hver dag maae vente at blive indefrossen, saa hand ej for Iis kand kom/m/e her, føren til vaaren.

Afskeediget,

sag[en] efter forlangende udsettes til En for snee og Iis beqvem tiid, hvor om Citanten giver Dom/m/eren efterretning, at En Nye Tægtedag kand vorde beram/m/et. og betaler Citanten til Retten for den/n/e Session, saasom til Sorenskriveren 2 rd:, Laugretten per Mand 16 s:, er 1 rd:, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en 3 rd: 4 mrk: da ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde kiendt.

Dend 20de Octbr: blev paa **Gaarden Næss med Jondahls skibr:[s] Almue holden Et almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire LaugRett, som paa fol: 43 findes Specificeret, undtagen for Aamun Haandegaard sad Brynild Bircheland. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Bøygde Lensmanden Giermun Berven og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret.

1°: Forord: af 2de Septbr: 1763, at det med General-Forst Amtets Jurisdiction i Norge, skal forholdes efter Forord: af 6de Febr: 1744, og i det øvrige forblive ved Norske Lov.

2de: Forord: om Loots væsenet udi Norge, af 19de Maj 1763.

3de: hands Excellence Hr: Stiftbefalingsmandens ordre til Sorenskriveren, Cancellie-Raad Fleischer, af 4de Octbr: h: a:, grundende paa Kongl: Resolution og Re[n]tte-Kam/m/erets skrivelse af 17de Septbr:, hvor udj befahlets, at Almuen, i stæden for det høst arbeide de efter Loven skal giøre Fogden, som nu aldeeles skal være ophævet, skal aarlig betales til hands Maj:ts Cassa 14 skl: per Løb.

4de: Rente-Kam/m/erets skrivelse af 17de Septbr: dette aar, til Hr: Kam/m/er-Raad Juel, angaaende sam/m/e 14 skil: til hands Maj:ts Cassa per Løb.

5de: Konghl: Rescript af 4de Septbr: 1761, angaaende delinqventers Dom/m/es indstevning til Ober-hof-Ræt og Høyeste-Ret, at de maae foretages uagtet, at underdom/m/eren ej er stevnt, naar hand til over-Retten alleene har været Kaldet, Dom at tilsvare, uden nogen anden sigtelse.

6de: Rente-Kam/m/er-Rets skrivelse, af 25de Junj h: a:, til Kam/m/er-Raad Juel, at Land-Soldaten, som har været Com/m/anderet, er frj for Extra-skattens svarelse, for den Maaned hand er hiem kom/m/en, men neste Maaned og fremdeeles bør hand betale.

7de: Hans Exellence Hr: Stiftbefalingsmandens skrivelse af 9de Septbr: 1763 til Hr: Kam/m/er-Raad Juel, angaaende de udj Hospitalet indlem/m/ede Spedalske, for i aar af Fogderiet skal udreedes 331 rd: 75 s:, som paa Løbetallet reparteres.

8de: En dito skrivelse af sam/m/e datis til bem:te Hr: Kam/m/er-Raad, angaaende delinqvent penge, som for i aar af Fogderiet udreedes med 69 rd: 72 skil:,

1763: 58b

1763.

der lignes paa Løbetallet.

Frue Butlers skriftlige decleration af 17de Octbr: 1763, at mangle penge som Odels prætendent til gaarden yttr: Wichene, blev lydelig læst.

Lars Bergesøn Brattebøe og Berge Bergesøn ibdm: udgivene skiøde af 15de Octbr: 1763 til Joen Bergesøn paa 1 pd: 3 mrk: smør i gaarden Koppre, og 1 pd: smør i gaarden Schillingstad, alt med bøxel, blev læst.

Iwer Pedersøn Berge udgivene pante brev af 21 Maj 1761, indført i pante Bogen paa fol: 551, blev efter paategnede qvittering af 15de Octbr: 1763 udslet.
Lars Johan/n/essøn Tufte og medJnteressendere udgivene skiøde af dags dato til Iwer Pedersøn paa 1 pd: 7 mrk: sm:, ½ td: salt i gaarden Berge, blev læst.
Iwer Pedersøn Berge udgivene gields brev af dags dato til Johan/n/es Tufte for 67 rd: 1 mrk: 6 s:, og til Ole Drage for lige Sum/m/a, mod pant 1 pd: 21 mrk: sm:, ½ td: salt i Berge, læst.
Arveskifte brevet af 8 Maj 172!! (1762?), sluttet efter Maritta Nielsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i gaarden Berge 1 pd: 21 mrk: smør, ½ td: salt med bøxel, vurderet 200 rd:, og udlagt først til Creditorene Johan/n/es Tufte og Ole Drage 13 Mrk: smør, ½ td: salt, til Ole Nedr: Axnes 4 mrk: smør. Resten til Enckemanden og Børnene i arv, saasom Faderen Iwer Pedersøn 14 mrk: smør, søn/n/en Peder Iwersøn 4 mrk:, Niels og Tosten Iwer-søn/n/er, hver 3 mrk: smør, Gyri Iwerdatter 2 mrk:, Maritta og Anna Iwerdøttere, hver 1 mrk: smør.
Arveskifte brevet af 20de April 1763, sluttet efter Boel Jonsdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Hougen 13 mrk: smør med bøxel, vurderet 13 rd:, og udlagt i arv til Enckemanden Samson Larsøn for 13 rd:
Arveskifte brevet af 21 Apriil 1763, sluttet efter Christj Johan/n/esdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds, saasom Twete-dahlen, er en sætterstøel, skylder af 1 Løb smør, vurderet 36 rd:, og i arv udlagt Enckemanden Johan/n/es Nielsøn Wiig. I gaarden Underhougen 14 1/7 mrk: smør, vurderet 14 rd: 13 1/7 s:, og i arv udlagt til søn/n/erne Johan/n/es Johan/n/essøn 10 1/7 mrk: smør, og Iwer ibdm: 4 mrk: smør. Nock i gaarden Bræche ½ geedskind, vurderet 4 rd: 3 mrk:, og i arv udlagt søn/n/en Iwer.

Knud Jonsøn Sætvet viste fællen af 1 voxen Biørn, som hand i den/n/e høst har skut paa Underhougens grund, Fogden betalte ham 2 rd:

Dend 21de Octbr: er ved Jondahls Ting følgende passeret.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod oplæse og Examinere følgende documenter til bilag ved hands allerunderdanigste Regnskaber, 1°: det Ordinaire Tingsvidne indeholdende 10 poster. 2°: Odels Mantallet. 3°: betræffende Tingskydsen. 4°: dette aars skatte Restanse, som var 41 rd: 46 s: 5°: Restanse Register over Extra skatten, hvis endelig Sum/m/a var 32 rd: 16 s: som ingen af Almuen noget der ved havde at erindere, var Hr: Kam/m/er-Raaden Rettens Attestation begie[re]nde, som billigens blev efterkom/m/et.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar skal betiene bleve opnævnte, og ere Nye, Stengrim Iwersøn Guntvet, Samson Nielsøn Sætvet, Iwer Jonsøn Jndr: Wichenes, Ingebrigt Nielsøn Eie, og gamle, Christopher Christophersøn Aase, Lars Torbiørnsøn ibdm:, Peder Olsøn Ougestad og Iwer Olsøn ibdm:

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget for dette skibreede opsagt.

Dend 21de Octbr: blev paa **forbem:te gaard Næss med Østensøe skibr:[s] Almue holden Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Ret som paa fol: 44 findes opnævnt og Specificeret. Nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Germun Berven og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Reschripter og Ordres som her foran paa dette fol: findes ved Jondals Ting Extraheret.

Hr: Kam/m/er-Raad og Foged Andreas Juel, udj hands Maj:ts Navn, udstæde Freedlysning, af dags dato, over Gaarden Thole Marcker og skov, lydelig læst.

Lars Swerckwesøn Birkenes, Tosten Haaversøn Bræche og Torbiørn Engedahlen fra Strandebarms skibreede, gav tilkiende, det de med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Erichsøn Thole, vidner at anhøre, betræffende de af den indstevnte udtalte, Citanterne med fleere, nærgaaende og ærrørige skieldsord og udøste talemaade, til fornevnte Citant Tosten Haaversøn Bræke udj Et Bryllups Lav over Bryllups bordet paa Gaarden Thole, der for Dom at modtage efter ordenes beskaffenhed, samt at svare processens omkostning med deres Reise. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Torchel Thole, Arne Olsøn ibdm:, Torbiørn Olsøn ibdm:, og Ole Maansøn ibdm:, vil fornem/m/e om den paagieldende møder.
Paa den indstevntes vegne møtte Jorddrotten Monsr: Hejberg og indleverede Et skriftl: indlæg af dags dato, saa lydende. Lit: A.
Kaldsmændene Germun Næss og Lars Rasmussøn Norrem afhiemlede den Muntl: stevning efter Loven, at være saal: som indført er lovl: forkyndt for Lars Erichsøns boepæll paa gaarden Thole, i paahør af hands

1763: 59

1763.

Kone Hellegunde Tostensdatter, sinden!! Manden ej var hiem/m/e.
de indstevnte vidner møtte alle, Edens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
hvor nest Monsr: Hejberg Refererede sig til indlæget angaaende qwæstioner forinden Eed tillades, om samtlige vidner kand under den/n/e deres aflægende Eed med god samvittighed sige om de da ved paastevnte ords omtale skeede, vare Edrue eller ej. samtlige vidnerne svarede Nej, ingen af dem.
Monsr: Hejberg paastoed, at som vidnerne tilstaar, det de icke vare Edrue, da de paastevnte ord skal være udtalte, deres vidnesbyrd da ej maae blive den indstevnte til prejudice.
Citanterne paastoed de indstevnte vidner forhørte.
1ste vidne, Torchiel Michelsøn, er boende paa gaarden Thole, efter aflagde [Eed] vidnede, at have hørt i Brylluppet paa Thole, udj den/n/e som/m/er, det Lars Erichsøn Thole sagde disse ord: de vare Tyve alle sam/m/en. men <hvem> det var som vare Tyve, ved vidnet ej. Ei heller mindes enten stædet eller tiiden naar ordene blev talt, saasom hand, vidnet, var beskiencket. Citanterne havde ej noget at tilspørge vidnet. Monsr: Hejberg begierede af Retten vidnet tilspurt, om det kand erindre sig, med hvem Lars da talte med, og hvor af den tale kom. hand sad og talte med Tosten Haaversøn Bræche om Thole skoven. der næst, om icke vidnet er bekiendt, at Thole gaard[s] skov udj nogle aar er skam/m/elig forhugget og beskadiget, og om det er istand til at sige, ved hvem, børn eller tienere, eller voxene Folck, saadant er skeet. Resp: vidnet har seet det selv at skoven er forhugget, men ved ej, icke heller seet hvem saadant haver giort. Som ingen videre havde at tilspørge vidnet, blev det demitteret.
2det vidne, Arne Olsøn, boende paa gaarden Thole, efter aflagde Eed vidnede, Ei at mindes Et ord at have hørt af Lars Erichsøns Mund paa Brylluppet at være udtalt, var ellers beskiencket og lidet videndes om hand var inde eller ude da det paastevnte skal være passeret. Citanterne havde ej noget at tilspørge vidnet. Monsr: Hejberg begierede, de til første vidne fremsatte qwæstioner, maatte igientages for alle vidnerne, og deres svar modtages. til 1ste

qwæstion svarede, ved intet. 2°: qw: svarede, at have nock seet der af, men ved ej, icke hved hvem det er skeet.

3de vidne, Torbiørn Olsøn Thole, efter aflagde Eed vidnede, at i Som/m/er udj Brylluppet paa Gaarden Thole, hørte vidnet det Lars Erichsøn Thole sagde disse ord, de er Tyve alle uden for Fieldet, uden at nævne nogen Mand eller stæd ved Navn, og var hand drucken. Til Monsr: Hejbergs 1ste qw: svarede vidnet, hand talte med Tosten Haaversøn Bræche om En gar som i forige aar skulde have været opsadt, og da siger Tosten, skulde der kom/m/e gar, maatte der kom/m/e Et andet bytte. 2°: qw: svar[ede,] har aldrig været der, men af andere hørt sige at det er saa som omspurt. men hvem som har giort det, har vidnet ej hørt sige.

4de vidne, Ole Monsøn Thole, efter aflagde Eed vidnede, at paa hands Bryllup i Som/m/er, som hold[t]es paa Gaarden Thole, siger Tosten Haaversøn Bræche over Bryllups bordet disse ord: det hører i paa, hand kalder dem for Tyve alle sam/m/en som er uden for Fieldet. uden at Tosten Navn gav nogen hvem den hand skulde være. til Monsr: Hejbergs 1ste qw: svarede, ved intet her om, ej heller hoget videre end forklaret er. 2°: q: svarede, det er med sandhed, men hvem som har giort det, ved vidnet ej, icke heller har seen det.

Citanterne begierede sag[en] udsat til neste Ting, for at indkalde fleere vidner.

Monsr: Hejberg protesterede mod opsættelse, uden saa er at Citanterne Navngiver de fleere vidner.

Tosten Bræche sagde de fleere vidner var Lars Monsøn Sandwen, Gyri Siursdatter Thole, som var Bruden, fleere fandt de ej fornøden at føre.

Afskeediget,

Den forlangende udsettelse til neste Ting billiges.

Peder Olsøn Walland og Siur Larsøn Qwandal udgivene skiøde af 31 Maj 1763 til Siur Samsonsøn paa En halv Løb smør i gaarden Walland, blev læst.

Lars Østensøn Hofland forestillede, at som Endre Larsøn Herrestvet med Cautionist Lars Halderager ved Anders Pedersøn Aarhuus paa nestleeden Som/m/er-Ting havde lovet i mindelighed at betale til ham de paastevnte 14 rd: med sine mange forgieves giorde Reiser samt den/n/e aarsagede processes omkostning, og i mangel af saadan deres løfte[s] fuldbyrdelse, maatte uden videre stevnemaal afsiges Dom paa dette høsteting, da som de hverken har talt til Citanten siden Som/m/er-Tinget, end mindere opfyld den minste deel af deres løfte, saa er det hand nu paastoed Dom.

Endre Larsøn Herrestvet og Lars Halderager blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Citantens søgemaal er for Resterende 14 rd: paa Een aastæds sag, som indstevnte Endre Larsøn Herrestvet er pligtig at betale, der for Lars Halderager har Caveret, og har de ved dette aars som/m/erting tilstaaet søgemaalet rigtig at være, og at

1763: 59b

1763.

de i mindelighed vilde betalle, eller paa dette Ting, uden nogen varsel, modtage Dom, og paa det løfte fick sag[en] udsat. Da, som de hvercken har opfyld det giorde løfte, ej heller nu efter paaRaabelse møder, saa Kiendes for Ret det Endre Larsøn Herrestvet til Citanten bør betale de paastevnte 14 rd:, samt for Citantens Reiser og den/n/e processes omkostning med 6 rd:, tilsam/m/en 20 rd:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlige forkyndelse under Nam og Execution. og skulde da ved Executionen befindes det Endre Larsøn Herrestvet ej formaaer

Dom/m/en med Kongens Sigt og Executions gebyrd at af-Clarere, da bør indstevnte Cautionist Lars Halderager at betale det manglende under Nam og Execution.

Ole Nielsøn, Lars Siursøn, Salamon Erichsøn, Siur Larsøn og Lars Olsøn, alle opsiddere paa Norrem, gav til kiende, det de med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde gaarden Bervens beboere, Siur Nielsøn, Johan/n/es Nielsøn, Ole Siursøn, Stig Olsøn, Jørgen Isaaksøn og Lars Holgiersøn, fordj de {ei} mod lov og et af afgangne Foged Kam/m/er-Raad Hejberg udgiven skrift af 18de Junj 1750, som den tiid var ombudsmand for Gaarden Berven, der dend tiid var Hans Maj:tt tilhørende, holder uskick i Bøygden med deres Creature, i det de fra Fieldstøllen needdrive Creaturene føren Citanterne og andere Naboer det giør, saa de indstevnte med deres Creature har udbeidet Marckerne, føren Citanterne med deres Creature needkom/m/er. der for de i forige aar her til Tinge vare stevnte, men da afbad sag[en] og indgick forlig, det uagtet i aar atter øved sam/m/e lovstridige gierning, her om vidner at anhøre, Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner udj sag[en] om det forlig i nest afvigte aar skeede, som og at de i aar har øvet sam/m/e gierning, er under Lovens faldsmaal indkaldet Tosten Isaaksøn Mehuus, Lars Nielsøn Rysseland, Johan/n/es Diønne, Aamun ibdm:, og Ole Sandwen. vil fornem/m/e om vederparterne og vidnerne møder.

de indstevnte sagvoldere møtte alle og tilstoed lovl: varsel.

Citanterne lagde i Rette forige Foged, Kam/m/er Raad Hejbergs forbud af 18 Junj 1750, den/n/e sag til oplysning, saa lydende, Lit: A.

De indstevnte Bervens Mænd sagde, det de ej kunde nægte for, at have drevet før need fra Field støllen med deres Creature, end som Citanterne, men de ere Nød der til, fordj de ej kand sidde paa deres støel saa lenge som Citanterne sidder paa deres, derfor paastoed at Merckes gierde i hieme Marcken blev opsat, at En hver kunde bruge sin Eiendom som hand vilde.

Ole Nielsøn Norrem sagde, at Merckes garen for 3 aar siden blev opsat, men Bervens Mændene hold ej deres andeel ved lige, altsaa blev den igien afslagen. og da de indstevnte selv har tilstaaet det paastevnte, paastoed de Dom.

Bervens Mændene sagde, det de intet videre havde at forestille til sag[en]s oplysning, saasom de paa ingen maade kunde binde dem til at sidde saa lenge paa Field støllen som Citanterne.

Afskeediget:

sag[en] optages til Doms indtil i Morgen.

gamle Ole Olsøn Fixe efter forige tiltale, æskede sagen i Rette Contra unge Ole Olsøn Fixe, og vilde fornem/m/e om hand møder, da Rettens forelægelse er ham lovlig forkyndt.

sagvolderen, unge Ole Olsøn Fixe møtte og sagde, det hand ej ved at have brugt de skields ord som vidnerne har forklaret, saasom hand var gandske drucken, havde ej noget videre til sag[en]s forsvar, end at hand vil giøre sin saligheds Eed, det hand ej var de 2 rd: skyldig, som Byemanden lod fordre af ham.

Citanten sagde, det hand ydmygst paastoede Dom, ej til ærens fratagelse, men at den indstevnte maatte blive saaledes straffet, at det kunde blive til skræck for ham og andere ligesindede.

unge Ole Olsøn Fixe sagde, det hand vilde her for Retten bede Citanten og alle dem hand med sin druckene Mund havde fortørnet, omforladelse, og betale til Fattig Lægds Cassen 6 rd:, og til Citanten i Processens omkostning 3 rd:

Citanten var med dette tilbud fornøyet, og naar det blev opfyld, var sag[en] frafalden.

unge Ole Olsøn bad strax Citanten og alle dem hand med sin Mund havde fortørnet, om forladelse.

1763.

Da Tron Fladebøe for ham til Citanten betalte strax 3 rd: for omkostningerne, og lovede, ved hiemkomsten strax til Præstens Medhielper Lars Baarsøn Steene, som nu er nærværende, at levere de 6 rd: til Fattig Lægds Cassen.

Dend 22de Octbr: Er ved Østensøe høsteting passeret som følger.

Udj sag[en] indstevnt af Norrems beboere, Contra Bervens beboere og opsiddere, er saal: for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Lovens 3de Bogs 12de Cap: 3 art: byder: Til sætter skal holdes den rette drift, som af alders {drift} tiid været haver. dette bør de indstevnte Bervens Mændene {st} Stricte holde dem efterrettelig. skulde for eftertiiden anderleedes af dem befindes, da forholdes der med efter dernest paafølgende 12de art:, saa at om Bervens Mændene med Fæet farer hiem føren deres grander, da bør En hver af dem at bøde til Kongen Et lod Sølv, er 48 skil, og derforuden betale ril dem som paaKlage, deris græs værd. og har da, de som paaKlage, at tilnævne saa Mange mænd, som behov giøris, til at drive deris Fæe op igien. hvad det angaar som imel: Parterne er wentileret, om at sette Merckes gierde, paa det Enhver kand bruge sin Eiendom som hand vil. da forholdes der med efter dend paafølgende 16de og 17de art:, saa at gierdet bør være færdig dend 3de Maj, og bør da grande stevne holdes den 14 Maj, for at at!! see om gierdet er lovligt. befindes gierdet ulovligt, betaler den skaden efter Loven som gierdet tilhører. og da Bervens Mændene har aarsaget den/n/e Rettergang, saa bør de, En for alle, at betale til Citanterne i Processens omkostning 3 rd: inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution.

Arveskifte brevet af 12 Apriil 1763, sluttet efter Ole Larsøn Scheje, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds udj Gaarden Scheje 1 pd: smør med bøxel, vurderet 32 rd:, og udlagt til Arvingerne, neml: Encken Synneve Olsdatter udlagt 12 mrk: smør, søn/n/erne Steengrim og Lars Ols-søn/n/er, hver 6 mrk: smør. Nock udj Gaarden øvre Bircheland 1 pd: smør med bøxel, vurderet 28 rd:, og lodnet imel: Arvingerne, sasom til bem:te Encke Synneve Olsdatter 12 mrk:, til Børnene Ole og Haagen Ols-søn/n/er, hver 4 mrk: smør, Astj!! (Astrj?) og Sidselle Olsdøt:, hver 2 mrk: smør.

Gaarden Norrems beboere Ole Nielsøn, Lars Siursøn, Salamon Erichsøn, Siur Larsøn og Lars Olsøn gav tilkiende, det de med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde gaarden Bervens beboere, sc: Siur Nielsøn, Johannes Nielsøn, Ole Siursøn, Stig Olsøn, Jørgen Isaaksøn og Lars Holgiersøn, at blive dømt til at tilbage levere den af dem urettelig oppebaarne leie for Fieldbeitet udj Watnedahlene kaldet, der aldrig af Berven har været brug[t] eller nogen tiid bortleiet føren nu, men stedse fuld[t] og tilhørt Norrem som deres sande Eiendom. der om vidner at anhøre, samt Dom at modtage til Norrems Eiendoms beskærmelse, og den nu oppebaarne leie at tilbage levere, samt at svare processens omkostning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Niels Knudsøn Nedr: Axnes, Lars Rasmussøn Schaalem, Magdelj Eilefsdatter Næss, Elling Moe og Ole Swendsøn Scheje, vil fornem/m/e om vederparterne med vidnerne møder.

de samtlig indstevnte Bervens Mændene møtte og tilstoed lovlig varsel, formeenende at have Ret til Watnedahlene, og der for i forrige \aar/ tog leie En halv Rd:, men hvercken for eller siden.

Citanterne Urgerede paa at faa vidnerne forhørte om Watnedahlene, at de fra umindelig tiider har været Norrems sande Eiendom. de samtlig indstevnte vidner møtte, for dem blev oplæst Eedens forklaring, og af Dom/m/eren formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Niels Knudsøn, boende paa Nedr: Axnes, sagde sig gam/m/el omtrendt 40ve aar, er ingen af Parterne vitterlig enten beslægtet eller besvogret. vidnede at have hørt af sin Moder Guro Axnes, der end nu lever, men er saa gaml: at hun umuelig kand kom/m/e til Tinge, hun siger at omtrent for 60 aar [siden] kom hun fra Norrem, hvor hun havde tiendt i 9 aar hos gamle Lars Norrem sin fader Siur, som for mange aar siden er død, og den tiid Eiede og brugte Norrem Watnedahlene uden minste paaAncke af nogen Mand. men vidnet ved ej hvor Watnedahlene ligger, thj vidner alleene sin Moders ord. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

2det vidne, Magdelj Eilefsdatter, boende her paa Gaarden Næss, er gift med Lensmanden Germun Næss, sagde sig gam/m/el 51 aar, er ingen af parterne vitterlig enten beslægtet eller besvogret, vidnede at have hørt af Guro Axnes sige, at have tiendt som budeie hos afgangne Siur Norrem, har ej hørt videre, ved ej heller noget om det paastevnte, hvor om vidnet aflagde Eeden.

3de vidne, Lars Rasmussøn Schaalem, sagde sig gaml: 32 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, vidnede at hands sal: Fader sat og talte med Ole Seljesetter om støel, da siger vidnets Fader til Ole, kand du icke stølle i Watnedahlene. Ole svarede Nej, det er saa lang og ond vei, uden saa var at nogen vilde sidde der med mig. men hvem Eier Watnedahlene. Da svarede vidnets Fader, Watnedahlene tilhører Norrem. og det er omtrent 18 eller 19 aar siden vidnet hørte paa den tale imel: disse tvende nu afdøde. vidnet sagde ellers, at være vidende hvor Watnedahlene ligger, kand der om giøre anvisning, men har aldrig beseet dem saaleedes at hand kand vide hvorleedes de ere skabete!! (skabte).

4de vidne, Elling Brigtsøn, boende paa gaarden Moe, sagde sig gaml: 60 aar,

1763: 60b

1763.

Er Citanterne hvercken beslægtet eller besvogret, men paa sin Kones side noget lidet besvogret med dem paa Berven. vidnede at for 16 og 17 aar siden har vidnet i tvende aar haft slagt gaaendes i Watnedahlene, og hvert aar begieret tilladelse der til hos Norrems Manden, og der betalt leien for beitet, har aldrig hørt sige at det skulde tilhøre Berven. har hørt stedse sige, siden hand var Et lidet Barn, at Watnedahlene var Norrem tilhørende, og støllede afgangne Siur Norrem der, som paa sin Eiendom. kand giøre anvisning paa Watnedahlene, men ved intet om noget Mercke at sige.

5te vidne, Ole Swendsøn, boende paa Gaarden Scheje, sagde sig gam/m/el 51 aar, og at være besvogret med Norrem og beslægtet med Berven. vidnede, at have haft slagt paa beite i Watnedahlene udj 4 aar, neml: for 15, 16 og 17 aar siden, og saa i aar, har begiert frihed der til af Norrem, og der betalt havne eller støls leie. den gaml: afdøde Siur Norrem støllede der som paa sin Eiendom. har aldrig hørt andet sige, End Watnedahlene tilhørte Norrem. har ej heller nogen tiid hørt sige, at de skulde tilhøre Berven, kand giøre anvisning paa Watnedahlene, men ej hvor bytte eller Marckeskieldet skal være.

Afskeediget,

Sag[en] henvises til aastædet, hvor den efter lovlig behandling, siun og grandskning bør paaKiendes.

Johan/n/es Siursøn øvre Wiig udgivene skiøde af dags dato til Siur Johan/n/essøn paa 1 pd: 6 mrk: smør med bøxel i gaarden Norem, blev læst.

Christopher Haawersøn Kaldestad med Aamund Siowatsøn oprettede Contract at ægte dend førstes Datter, {og} Ingegier Christophersdatter, jmod at Aamund, naar sviger forEldrene

afgaar bed Døden, paa sin Hustroes veigne skal have Ret til at jndløese Christophers brugende Part i Kaldestad \for 90 rd:/, er af dags dato, blev læst.

Hernest blev af Fogden Hr: Cam/m/er Raad Juel jnden Retten Examinere følgende documenter til bielag ved hans allerunderdanigste Regenskaber, saasom 1mo: Det ordinaire Tingsvidne bestaaende af 10 Poster. 2°: Odels Mandtallet. 3°: betreffende Tingskydsen. 4°: dette aars skatte Restance, som var 27 rd: 3 mrk: 2 s: 5: Restance Registeret over Extra skatten, hvis Endelige Sum/m/a var 35 rd: 4 mrk: 8 s:, som jngen af Almuen noget der ved havde at Erjndre, var Hr: Cam/m/er Raaden Rettens Attestation begiærende, Som blev efterkom/m/et.

De Laugrettesmænd som Retten Tilstundende aar skall betiene, bleve opnefnte og ere, Nye: Aamun Sio[w]atsøn Kaldestad, Michel Larsøn Steene, Ole Nielsøn Herrestwedt, Aamund Johansøn Diøn/n/e, gamle: Knud Nielsøn øvre Birkeland, Siowat Olsøn Netteland, Guttorm Brigtsøn Lie og Elling Larsen jbdm:

Efter 3de ganges udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget for dette skibreede Opsagt.

Dend 24de Octbr: blev paa **Eie grund ved søen med Grawens skibreede[s] Almue holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 45: findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Tosten Herrej sad Iwer Michelsøn Lione. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Bøygde Lensmanden Lars Wambem og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret De Forordninger, Rescripter og ordre som paa fol: 58: ved Jondahls Tinget findes Extraherede.

Arveskifte brevet af 8de Febr: 1763, sluttet efter afgangne Lars Johan/n/esøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaard[en] Spaanem En Løb smør, ½ huud og ½ tønde salt med bøxel, vurderet 175 rd:, og udlagt i arv til Encken Ingebor Torchildsdatter.

Bertel Andersøn Lissebræche udgivene gields brev af 30 Nobr: 1762 til Christopher Jeltnes for laante penge 180 rd:, mod pant i 3 Spd: smør i gaard: Lissebræche, læst.

Helje Odsøn Haaem udgivene gields brev af 10de Apr: 1754, indført i pantebogen paa fol: 403, blev efter paategnede qvittering af 13 Junj 1763 udslet.

Fru Sahra Møllerups udgivene gields brev af 1 Junj 1753, indført i Pante bogen paa fol: 385, blev efter paategnede qvitteringer af 17 Janu: 1761 og 1: Octbr: 1763, udslet.

Erich Olsøn Midaas udgivene gields brev af 22 Maj 1759, indført i pantebogen paa fol: 492, blev efter paategnede qvittering af 3 Junj 1763, udslet.

Arveskifte brevet af 16de Octbr: 1762, sluttet efter afgangne Ingeleiw Baarsdatter, blev læst, og var stervboen [Eien]de jordegoeds i gaarden Schaar 1 pd: 6 mrk: smør og En halv huud, vurderet 72 rd:, og i arv udlagt til Enckemanden Anve Nielsøn det halve, og søn/n/en Baar Anvesøn den anden halve deel.

Hr: Bruun udgivene bøxel brev med Rewers, af 13de Octbr: 1763, til Tosten Olsøn paa 1 Løb smør og 1 Løb salt i gaarden Kierland, blev læst.

Ole Haldorsøn Espen og medJnteressendere udgivene skiøde af 13 Octbr: 1763 til Lars Gundersøn paa 1 pd: smør i Gaarden Wiig, blev læst.

Ole Gribsøn Ødwen gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Poulsøn Spaanem, vidner at anhøre

1763: 61

1763.

betræffende En imellem dem sluttet accord om En deel bord, hvor om Citanten tvende gange med bekostning har været under dend indstevntes land, bordene at afhænde!! (afhænte), men dem ej kunde bekom/m/e. der om Dom at modtage til accordens efterlevelse, samt at svare de forgieves anvente med processens omkostning. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal inkaldet Jon Lægrei og Iwer Herrej. vil fornem/m/e om de med sagvolder møder.

dend indstevnte Siur Poulsøn Spaanem møtte, til[stoed] varselen, og sagde, naar Citanten holder accord[en], skal hand og holde den. men, som deres accord var at pengene for bordene skulde Citanten betalt Korsmisse vaaren indeværende aar, der endnu ej er betalt: altsaa kunde hand ej udlevere bordene, føren de vare betalt, da de efter accorden skulde været udleveret St: Hans tiider, men af mangel paa betalning, blev tilbage holdet.

Citanten urgerede paa vidnernes afhørelse, da skal blive oplyst, at den indstevnte ingen penge skulde have føren Bordene udj Bergen var bragt i penge.

de indstevnte vidner møtte og sagde, det de som Laugrettesmænd ofte har hørt Eedens forklaring oplæsse, saa de ved hvad Eeden betyder.

1ste vidne, Jon Knudsøn, boendes paa Gaarden Lægrei, efter aflagde Eed vidnede, at vidnet var beskencket, og de andere sad og drack, da den tale i vaaren var imel: Parterne om bord handel. hvor mange borden[e] var, mindes vidnet ej, men Sum/m/en paa pengene var ind paa 100 rd: og sagde Ole Ødwen, det hand ej betalte pengene føren hand havde været i Byen med bordene, da Siur Spaanem svarede, det var lige got om pengene. men, der blev ingen accord sluttet den gang, og om accorden skeede strax der efter, eller en stund der efter, ved vidnet ej at mindes. men hørte dog siden at de vare accorderede.

2det vidne, Iwer Poulsøn, boende paa Gaarden Herrej, er broder til vederparten, efter aflagde Eed vidnede, at accorden skeede imellem dem om 3400 bord, og at Ole skulde give 3 rd: for hvert hundrede, som [er] 102 rd:, men naar pengene skulde betales, der om mindes vidnet ej noget, saasom hand var beskiencket.

Citanten begierede sag[en] udsat til neste Ting, for at indkalde fleere vidner som den tiid vare nærværende.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Erich Olsøn Midaas udgivene gieldsbrev af 3 Junj 1763 til Ole Endresøn Kollenes for 130 rd: laan, mod pant af 1 pd: 9 ¾ mrk: smør udj gaarden Midaas, blev læst.

Niels Siursøn Bræche udgivene skiøde af dags dato til Siur Nielsøn paa Et pund smør, 2 Løber salt i gaarden Bræche, blev læst.

Jon Siursøn Aarhuus udgivene skiøde af 16 Junj 1763 til Aamun Jonsøn paa Toe pund 6 mrk: smør med bøxel i gaarden Aarhuus, blev læst.

Thore Christophersøn Asem!! (Aasem) gav til kiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Iwer Næsset, Dom at modtage til at betale til Citanten de ham skyldig værende 4 rd:, samt at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torchiel Sygnestvet og Magnus Leqve afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt for Iwer Næsset[s] boepæl paa gaarden Frøsten grund, hvor hand er huusmand, og som hvercken hand eller Kone lod sig finde, hørte hands huusbondes tieneste Dreng Torfind

Johan/n/essøn paa stevningen, som lovede at sige det til Iwer, og har Torfind siden forklaret for dem, at have sagt Iwer om stevningens forkyndelse.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

den lovlig indstevnte Iwer Næsset forelæges at møde til neste ting.

Dend 25de Octbr: Er ved Grawens høsteting passeret som følger.

Arveskifte brevet af 7de Decbr: 1762, sluttet efter afgangne Lars Pedersøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Spilden En halv Løb smør, 4 g:skind, 1 Mæle Korn, uden bøxel, vurderet 60 rd: 4 mrk: 8 s:, og udlagt til Creditoren for lige sam/m/e Sum/m/a, nemlig til Ole Aamunsøn Fylchedahlen.
Swenung Nielsøn Sæbøe udgivene gields brev af 13 Martj 1763 til Haldor Tobiasøn Helleland for laante penge 140 rd:, mod det underpant af Toe pund 6 mrk: smør, En halv huud med bøxel i garden Sæbøe, blev læst.
Østen Olsøn Tweito udgivene gields brev af 24 Octbr: 1763 til Thomas Aamunsøn Wiig for pengelaan 49 rd: 3 mrk:, mod pant 1 ½ Spd: smør i gaarden Tweito, læst.
Lars Monsøn Houchenes skriftl: forpligt af 16 Junj 1763 til Synneve Larsdatter, hvad hun aarlig skal nyde [til] livs ophold, for gaardens opladelse. blev læst.
Lars Pedersøn Nedre Spildens pantebrev af 29 Maj 1758, indført i Pantebogen paa fol: 475, blev efter paategnede qvittering af 26 Junj 1763 udslet.
Aad Heljesøn Haaem udgivene gields brev af 3 Junj 1763 for laante penge 120 rd: af Iwer Johan/n/ess: yttr: Wichenes, mod underpant af ½ Løb 3 mrk: sm:, ½ huud i gaard: Haaem, læst.
Ole Brynildsøn Seim udgivene gields brev af 3 Junj 1763 for laante penge af Iwer Larsøn Midaas 199 rd:, og af Ole Siursøn Ystaas 100 rd:, mod underpant af 5 Spand smør i gaarden Seim, blev læst.
Aamun Johansøn Ystaas pantebrev af 23de Octbr: 1756, indført i Pantebogen paa fol: 456, blev efter paategnede qvitering af 30de Maj 1763 udslet.
Ingebiør Monsdatters flitførings Contract af 16 Junj 1763, blev læst.

1763: 61b

1763.

Poul Nielsøn Halanger gields brev af 27 Nobr: 1762 til Niels Fylkedahlen for 200 rd: laan, mod pant 1 Spd: smør, 2 Løber salt udj gaarden Halanger, blev læst.
Brynild Larsøn Seim udgivene gields brev af 3 Julj 1763 til Ole Siursøn Ystaas for laan 80 rd:, mod pant 1 ½ Spand smør i gaarden Saaqvitne, blev læst.
Jacob Olsøn Nedr: Tvet og medinteressende skiøde af 3 Junj 1763 til Magnus Iwersøn paa Et pund 18 mrk: smør i Selger øde, blev læst.
Aamun Jonsøn Ystaas gields brev af 24 Octbr: 1763 til Maritta Knudsdatter for 49 rd:, og Anna Jonsdatter 49 rd:, mod pant 1 pd: 6 mrk: smør, ½ b:skind i gaarden Ystaas, læst.

Lensmanden Lars Wambem for Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Poul Schnabel, gav til kiende, med Muntl: varsel til dette Ting at have ladet stevne og indkalde Michel Haaem for skyldig værende 40 rd: 2 mrk: 11 s:, Dom at modtage til betalning, samt processens erstatning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Magnus Leqwe og Torchiel Sygnestvet afhiemlede stevningens lovl: forkyndelse udj Michel Haaems Eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,
Michel Haaem forrelæges at møde til neste Ting.

Hans Pedersøn øvre Leqve gav til kiende, at som Siur Olsøn Spaanem fra Ting til andet havde ophold[t] sag[en], og hand nu ej møder at føre vidner efter hands løfte ved sidste Ting, saa paastoed Citanten Dom efter hoved stevningen.
Magnus Rondestvet forsickrede det dend indstevnte vist kom/m/er i dag.
Afskediget,
sag[en] udsettes til i {aften} \Morgen,/ for at fornem/m/e om Siur Spaanem vil kom/m/e.

Arveskifte brevet af 11 Maj 1763, sluttet efter afgangne Guri Siursdatter, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Skaftedahlen Et Spand smør, vurderet 35 rd:, og udj arv lodnet imel: Arvingerne, saasom Enckemanden Michel Iwersøn arvet 9 mrk:, og søn/n/en Iwer Michelsøn 9 mrk: smør.

Iwer og Simon Lione viste fællen af En voxen Biørn, som de i den/n/e som/m/er paa gaarden Lione grund havde skut. Fogden bet: til dem 2 rd:

Lensmanden Lars Wambem for Pigen Anna Aadsdatter Torblaae gav tilkiende, at som hun har til gode hos Torchiel Opheim tieneste løn 7 rd:, som har staaet saa hen i 10 aar, i haab at erholde mindelig betalning, og det dog ej skeer, saa har Pigen været nødsaget med Muntl: varsel til dette ting at stevne og indkalde bem:te Torchel Ophem, Dom at modtage til skadesløs at betale disse 7 rd: med processens omkostning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte Torchel Ophem blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Magnus Leqwe og Torchiel Sygnestvet afhiemlede stevningens lovlige forkyndelse at være skeet i den indstevntes Eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.
Afskeediget,
dem lovl: indstevnte Torchel Leqve!! (Opheim) forelæges at møde til næste ting.

Dend 26de Octbr: Er ved Grawens høsteting følgende passeret.

Magnus Olmoesøn Møchelethuun gave brev af 25de Octbr: 1763 til Helje Eilefsøn Diønne paa 2 pd: 6 mrk: smør i gaarden Lægrei, blev læst.
Et dito gave brev fra sam/m/e Mand, af sam/m/e datis, til Jon Knudsøn Sæbbøe paa 2 pund 6 mrk: smør i gaarden Møchelthuun, blev læst.
Jon Knudsøn Lægrei skiøde af 25de Octbr: 1763 til Magnus Olmoesøn Møcheltuun paa 2 pd: 1 ½ mrk: smør, 5/8 huud i gaarden Lægrei, blev læst.
Ole Johansøn Fladeqval skiøde af 25de Octbr: 1763 til Ole Hansøn Seim paa Et pund smør og En Løb salt i gaarden Nedr: Spilden, blev læst.
Ole Hansøn Nedr: Spilden gields brev af 25de Octbr: 1763 til Hans Pedersøn Seim for 200 rd: laan, mod pant 1 pd: smør og 1 Løb salt i gaarden Nedr: Spilden, læst.
Eilef Pedersøn Diøn/n/e og medJnteressenderes skiøde af 8 Apriil 1763 til Asbiørn Samsonsøn paa 2 pund 4 mrk: smør bøxel i gaarden Næssem, blev læst.
Hr: Capitain Hierman skiøde af 20de Octbr: 1763 til Magnus Iwersøn paa 6 mrk: smør, Et Kalvskind uden bøxel i gaarden øvre Leqwe, blev læst.
Christopher Magnussøn Sæbbø gields brev af 25de Octbr: 1763 til Ole Gribsøn Ødven for 80 rd: laan, mod pant Et Spand smør i Sæbbøe, blev læst.

Christopher Østensøn Aasem skiøde af 25de Octbr: 1763 til Thore Christophersøn paa ½ Løb smør, ½ huud i Aasem, blev læst.
Thore Christophersøn Aasem gields brev af 25de Octbr: 1763 til Lars Endresøn Halanger for 124 rd: laan, mod pant ½ Løb smør, ½ huud i Aasem, blev læst.
Christopher Østensøn Aasem gields brev af 26de Octbr: 1759, indført i Pantebogen paa fol: 512, blev efter paategned qviter: af 24 Octbr: 1763 udslet.

Hans Pedersøn øvre Leqwe sagde, det hand ydmygst bad sag[en] nu foretaged, siden Siur Olsøn Spaanem nu til Tinge er ankom/m/en, vilde høre hvad hand havde at forestille.
Siur Olsøn Spaanem gav tilkiende, det hand med Muntl: Contra stevning til dette Ting har ladet indkalde hoved Citanten, vidner at anhøre, det Koen var solt ham lydes løs, og dog døde af hage sot, der efter Dom i sag[en] at modtage efter omstændigheder, og at svare processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Iwer Leqwe og hands søster Guro, vil fornem/m/e om de møder.
hoved Citanten tilstoed den/n/e stevning at være ham lovl: forkyndt.
det vidne Iwer Leqwe møtte, men ej Guro, [h]vis huusbonde Torchel Leqwe møtte og tilstoed det hands tieneste Pige er lovl: kaldet, men formeedelst paakom/m/ende svaghed ej nu kand møde.
Contra Citanten paastoed det mødende vidne forhørt, og det udeblivende forelagt. Eedens forklaring blev dette mødende vidne forelæst, og formanet at

blive ved sandhed.
Contra Citanten betalte til hoved Citanten for det Resterende paa Koen, samt processens omkostning, i alt 5 rd:, hvor ved sag[en] blev frafalden.

Lars Siursøn øvre Spilden gields brev af 25 Maj 1761 til Jan Hansen for 240 rd: laan, mod pant 1 Løb 2 pd: 8 mrk: smør, 3/64 huud, ½ Løb salt i øvre Spilden, blev læst.

Jørgen Torbiørnsøn Store Bergo fremstoed for Retten, og fremsatte til Bøygde Lensmanden og den Tingsøgende Almue følgende qwæstioner, hvor om hand begierede deres sandfærdige svar. 1°: om det icke er dem bekiendt, det hand, foruden at hand er En gaml: Mand, Er, og i lang tiid har været, meget svag. her til Lensmanden med den Tingsøgende Almue svarede: at hand er gam/m/el, er øyensiunlig, og alle er desvære bekiendt, det hands svaghed oftets er saaleedes, at man om Morgenen ej har haab det hand lever til aften, eller Natten over. 2den qwæst: om det icke er bekiendt, det Comparenten, som En fattig Mand, er trængende til at faae sin søn hiem, for at antage sin Odels jord Store Bergo. Resp: alle Eenstem/m/ende der til svarede, at dette forholder sig med sandhed, at hand er høylig trængende til at faae sin søn hiem for at antage jorden, om den ej skal kom/m/e i vanmagt.
Comparenten lagde i Rette Sogne Præstens attest af gaar dags dato, bilagt med lovl: stemplet papiir, saalydende. der efter Comparenten var Tingsvidne begierende om hvis passeret er. som blev billiget.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar skal betiene bleve opnævnte, og ere alle nye, sc: {Siur} \Niels/ Nielsøn Nedr: Dahlen, Erich Nielsøn ibdm:, Richol Tageskilden, Ole Hansøn Nedr: Spilden, Torchel Poulsøn Nedr: Leqwen, Knud Syssen, Tosten Andersøn Lægrei og Tosten Olsøn ibdm:

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel lod inden Retten oplæse og Examinere de sædvanlige Tings vidner, som ved Jondahls Tinget er Specificeret, skatte Restancen var 140 rd: 8 s: Extra skatte Restancen var 296 rd: 27 s: som ingen var der noget mod sam/m/e havde at Erindre, var Kam/m/er Raaden Rettens attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa dette Ting ophæved.

Dend 27de Octbr: blev paa **Tingstædet Utne med Kingtserviig skibreede[s] og Røldahls Almuer holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det ordinaire Laugret som paa fol: 47 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Johan/n/es Buu sat Lars Buu. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmændene Jon Hougse og Helje Hamre, samt den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescribter og ordres som ved Jondahls-Tinget paa fol: 58 findes Extraheret.

Arveskifte brev[et] af 8de Febr: 1763, sluttet efter Lars Johan/n/essøn Spaanem, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds udj gaarden Hougse 1 Løb 2 pd: 6 mrk: smør og 1 huud, vurderet 200 rd:, og udlagt i arv til Datteren Magdeli Larsdatter for sam/m/e Sum/m/a.
Hr: Christen Hejberg gields brev af 26de Octbr: 1763 til Hr: Blyt for 200 rd: laan, mod pant af de paa Gaarden Helleland opbygte huuser, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel tilkiende gav, at da han/n/em, udj skrivelse af 1ste i den/n/e Maaned fra Sogne Præsten til Suldahls Meenighed og Røldals Anex{s}, Hr: Rosse, er vorden anmeldet den særdeeles store ulycke, som ved En usædvanlig vand-Flom er overgaaed fast det gandske Røldahls-Sogn, saa at, ej alleene, de fleeste dette Sogns jorder ere bragte til ubrugelighed, men end og adskillige af opsidderes huuse med vaaninger og der udj havende smaae Eiendeeler, aldeeles med vandet ere bortskyllede. dette ringe Sogns beboere, her over bragt udj ynkværdigste omstændigheder, altsaa for at faae den/n/e Sognets og beboeres tilstand nøyagtig forklaret og oplyst, udbad hand af Retten, at Sognets nærværende Lensmand tillige med andere beboere der fra, der om inden Retten maatte give sin omstændelige forklaring, baade naar den/n/e tildragelse er skeed, som og foruden den skade som paa deres jorder vil være skeed, hvilcken ved anden foretning vil undersøges, hvad ungefærlig skade de paa deres andere Effecter kand have taged.
Lensmanden Helje Hamre, Lars Meehuus og Knud Olsøn Seim forklarede, at omtrent 5 uger for Michels dag \indeværende Aar/, paa En Fredag aften, blev Et sterck væir med Torden, Lynen og overmaade sterck Regn, hvor af alle Elve blev saa overmaade store, at de brød ud over alt, og aarsagede En overmaade skade over alt, alt Folcket blev forskrecket, i det, at det Ferske vand, der er som en liden søe, i En hast voxede over heele dahlen, som da laae under vand, skaden

1763: 62b

1763.

Som Folcket haver taged, vil de forklare saa got de kand, dog er skaden langt støre at see, end de nu kand udsige.
Gaarden Seim har mist 4re Enge øer, foruden at gaardens bøe, eller Eng, er over dæcket med sand og gruus og store steen, over En Karls høyde, deres høe har de forliist, samt Korn paa Marcken \er/ forliist, omtrendt 2 Tønder.

Gaarden kaldet Præstegaard forliist 4re huuser, og ager til En halv tønde Korns udsæd, samt den største deel af sit høe, samt sine sætter boliger \er alt/ bort skyllet.
Gaarden Growe forliist sin sætter bollig \med/ 3de Kobber Keedeler, og den halve som/m/er drot af smør, melck og ost er bort skyllet.
Gaarden Grytøren er al ager og Engeland forliist, foruden En liden backe, hvor hen huusene nu er flyttet, alt Korn og høe forliist.
Gaarden Botnen forliist En Boe med alle Klæder og Mad vahre, den største deel af agger og Eng samt Korn og høe er alt forliist.
Gaarden Meehuus forliist ager til En tønde Korn[s] udsæd, og Eng til et par læs høe.
Gaarden Aadland taged stoer skade paa ager og bøe, Korn og høe.
Gaarden Hamre forliist alle sine qværne og qværne huuser. ja, alle som har Eiet qværn og qværnehuuser har forliist dem.
Gaarden Øster Hagen er overgaaen af en steen skree fra høyeste fieldet, der haver overdæcket ager og bøe, Kornet forliist, men huusene og høet i behold.
Kort sagt heele Kircke-sognet har taged En overflødig skade, der nu er umueligt at forklare, alle Broer over Elvene er bort gaaen.
Fogden Hr: Kam/m/er Raaden begierede beskreven hvis passeret er.

Johan/n/es Halanger og Haldor Helleland skiøde af 29de Nobr: 1762 til Johan/n/es Haldorsøn paa 2 pd: ¾ mrk: smør, ½ huud med bøxel i Utne, blev læst.
Michel Olsøn Horre udgivene skiøde af dags dato til Iwer Olsøn paa En halv Løb smør med bøxel i gaarden Horre, blev læst.

Knud Olsøn Seim gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og indkalde Lensmanden Helje Hamre, som til Citantens farbroder udj skiftet efter hands første huustroe Anbiør Pedersdatter var skyldig 80 rd:, hvor af de 40 rd: Er udlagt paa Citantens Farbroder, Enckemanden Knud Arnesøn Seim, hvor om Citanten fremviste arveskiftebrev[et] af 16de Martj 1756. og som Citantens Farbroder, bem:te Knud Arnesøn, ej levede lenge efter den/n/e sin huustroe, saa har den indstevnte Lensmand udj skiftet efter Knud Arnesøn ickun tilstaaed at være skyldig 20 rd:, der om fremviste skiftebrev[et] af 14 Decbr: 1756. altsaa indkaldet at beviise hvor, naar og hvorleedes hand til afdøde Knud Arnesøn har betalt disse manglende 20 rd: {item et skri} eller at modtage Dom, sam/m/e skadesløs at betale med processens omkostning.
Lensmanden Helje Hamre fremstoed for Retten, tilstoed lovlig varsel, og sagde det ingen iblandt dem udj Røldahl er god for at skrive En qvittering, men de stedse har troet hin anden paa Reedelighed, vil og altsaa aflæge sin høyeste Eed, det hand disse paastevnte 20 rd: tiid efter anden til Knud Arnesøn, end og udj hands andet ægteskab, har betalt. herforuden kand hand beviise det Knud Arnesøns anden huustroe, efter Mandens død, strax tilstoed det Comparenten ickun var 20 rd: skyldig til boen, hvilcket ingen bedere kunde vide end Encken.
Citanten vilde ej høre dend indstevntes Eed, men paastoed beviis eller Dom.
den indstevnte Helje Hamre sagde, det hand Refererede sig til sit forige, og var villig til at aflæge Eeden om betalningen, og her om til sag[en] at forkorte, var villig Dom at modtage.
Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt:

Da de anviste skiftebreve, til den/n/e tiid {og} \er/ usvæcket, og altsaa in apelable, hvor til kom/m/er, at det ej har været til den/n/e tiid brugeligt iblandt Bonde standen, at tage beviis for langt støre Sum/m/a, altsaa mindere i dette tilfælde og for den ringe deel, at kunde æske eller paastaae noget beviis at fremlæge. men, da den indstevnte har frivillig tilbudet med sin Egen Eed at beviidne, det hand de paastevnte 20 rd: til afgangne Knud Arnesøn Seim har betalt, saa har hand her udj Lovens 1 B: 14 C: 6 art: paa sin siide. thj Kiendes for Ret, det Helje Hamre

bør med sin Eed bekræfte, dette hand disse paastevnte 20 rd: til afgangne Knud Arnesøn har betalt, der efter være angerløs og frj for al videre tiltale i den/n/e sag, og processens omkostning paa begge sider ophævet at være.
Efter Dom var afsagt, fralagde Helje Hamre sig sigtelsen ved sin Egen \Eed/ med opragte fingere.

1763: 63

1763.

Dend 28de Octbr: Er ved Kingtserviig høsteting følgende passeret.

Siur Torbiørnsøn Utne skiøde af 15de Octbr: 1763 til Ole Iwersøn paa Sex Mrk: smør i gaarden Utne, blev læst.

Johan/n/es Hofland æskede sagen i Rette, og vilde fornem/m/e hvad Haldor Helleland havde at forestille.
Haldor Helleland sagde, det hand med Muntl: Contra stevning til dette Ting har ladet indkalde hoved Citanten, vidner at anhøre, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Lars Haldorsøn Mæland, Citantens broder Helje Jacobsøn, og Elling Tollefsøn Rogde, vil fornem/m/e om de møder, da hand paastoed dem forhørte.
hoved Citanten tilstoed den/n/e Contra stevning at være ham forkyndt.
de tvende først benævnte vidner møtte, men ej Elling Rogde.
Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at have forkyndt Elling Rogde udj hands Kone Anna Ellingsdatter[s] paahør, men ej under Lovens faldsmaal, saasom de der til ingen ordre havde.
Contra Citanten paastoed de tvende mødende vidner forhørte. Edens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Lars Haldorsøn, boende paa Gaarden Mæland, er gift med hoved Citantens søster, efter aflagde Eed vidnede, at hand nest afvigte aar[s] sommerting her nere paa brycken, stoed og hørte paa, det hoved Citanten tilbød at hands steemoder maatte styre En tredie part udj gaarden i 4re aar, men hvor fra eller hvorleedes de 4re aar skulde Regnes, hørte vidnet ej at blive omtalt. Contra Citanten tilspurte vidnet, om dette icke passerede samme dag som vilkor brevet blev skrevet, og om Faderens død blev nævnt. Resp: ved ej naar vilkaar brevet blev skrevet, hørte ej heller de ord om Faderens død.
2det vidne, Helje Jacobsøn, er boende paa Gaarden Mæland, og broder til hoved Citanten. efter aflagde Eed vidnede, det hand her paa Som/m/ertinget nest afvigte aar var nærværende da opkast blev giort til vilkaar brev, men ej tilstæde da det blev skrevet, og hørte hand tale om 4re aar, men ej omtalt hvor fra de 4re aar skulde regnes. til Contra Citantens qwæstion svarede vidnet, ved ej naar det blev skrevet, har ej hørt det Faders død blev nævnt.
Contra Citanten refererede sig til Contracten, der er under hoved Citantens Zignete, og holder sig til Lovens 5te B: 1 C: 1 og 2 samt 8 art: efterrettelig, og der paa forventer Dom, imod hands urim/m/elige forslag.
hoved Citanten paastoed Dom.

Afskeediget,

sag[en] optages til Doms indtil i Morgen.

Ole Larsøn Qwandahl efter forige tiltale Contra Torbiørn Olsøn Lotte, æskede sag[en] i Rette, og vil fornem/m/e om vederparten, efter den ham givende Lavdag, der er ham lovlig forkyndt, nu møder.

Torbiørn Lotte blev paaRaabt, men ingen vilde svare, endskiøndt tvende hands brødere nu er her paa Tingstuen, og hand selv har været her i dag.
Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede Rettens forelægelse at være lovl: forkyndt Torbiørn Lotte udj hands Kones paahør, siden hand ej var hiem/m/e.
Nu møtte Torbiørn Lotte selv og indleverede sit skriftl: forsæt af 12de hujus, bilagt med lovl: stemplet papiir, saa lydende.
Citanten paastoed Dom efter vidnernes forklaring, erindrede om processens bekostning.

Afskeediget,

Den af Torbiørn Lotte forlangende udsettelse til lovlig forsvar, kand ej mod billigheden ham betages. thj bliver sag[en] udsat til næste aars som/m/erting, og bør ham gives beskreven hvis i sag[en] passeret er, hvorom hand adresserer sig til Sorenskriveren paa hands gaard, naar Ting Reiserne er til ende bragt.

Tosten Reisetter paa Egene og hands Naboers vegne gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole, Swend og Peder Kambestad, Dom at modtage til at i stand sette og fremdeeles vedlige holde En Merckesgar som de fra gam/m/el tiid har vedlige holdet og nu lader ligge ugierdet, samt at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
Svend Kambestad møtte, tilstoed det hand med Ole og Peder Kambestad er lovl: stevnt, men de tvende hands grander er nu paa deres lovl: Reise, men har ingen ordre i sag[en] for dem at svare, men svarer for sig selv. dog kand hand det icke heller giøre føren hand faar tale med sine medbrødere, tilstoed ellers stedse at have gierdet den paastevnte gar hvert aar for sin andeel, undtagen i aar.

Afskeediget,

Ole og Peder Kambestad gives Lavdag til neste Ting.

Aamun Gunnersøn Utne gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin steesøn Iwer Torbiørnsøn, Dom at modtage, aarlig at betale det vilkaar hand har lovet Citanten, for sin jord udj gaarden Utne opladelse og afstaaelse, eller og igien at fravige jorden for Citanten, samt at svare sin steefader

1763: 63b

1763.

processens omkostning, vil fornem/m/e om hand møder.
den indstevnte Iwer Torbiørnsøn møtte, tilstoed varselen og sagde, det hand var villig aarlig at give sin steefader En tønde Korn, og føde for ham En Koe, hvor af hand kunde have ald drotten. der for hand, steefaderen, skulde arbeide i 3 ugger udj aans tiiden.
Citanten forestillede, det hand med vidner vil beviise, at de vare saaleedes foreenede, det Citanten og hands huustroe skulde styre halve gaarden saa lenge de begge levede, og naar En af dem ved døden afgick, skulde den efterlevende ickun have {Et maal} en ager \paa 2 ½ Mæle udsæd/, En Koe og 3 smale Foster, og intet arbeide giøre.
den indstevnte svarede, at den ager var den beste paa Gaarden.
Citanten svarede, det hand selv haver oprødet den ager og meere til, foruden anlagt Abel og Kirsebær gare, som ej forhen var.
dend indstevnte begierede sag[en] udsat til næste ting, for at indkalde vidner til sag[en]s oplysning, som og at indkalde jord-Eieren.
Citanten sagde, for ej at ligge i trætte, vilde hand, saa lenge Kræfterne tillod det, aarlig arbeide, for det omskreve vilkaar, i 14 dage udj aans tiiden paa sin Egen Kost.
den indstevnte Referere[de] sig til sin forige paastand.

Afskeediget.

Nu sagde Parterne at være forligt saaleedes: Citanten skal beholde i aarlig vilkaar Lars ageren, og nyde En Koe og 3 smale foster, der for hand paa Egen Kost skal arbeide i 14 dage, saa lenge hands Kræfter det tillader. her om de gave hin anden haanden, og sag[en] frafald.

Hr: Docter og Notarius Geelmuydens skiøde af 27 Nobr: 1762 til Mathias Trones paa 11 mrk: smør og 1 faarskind uden bøxel i Trones, blev læst.
Daniel Christensøn Eitrem skiøde af 28de Octbr: 1763 til Christen Danielsøn paa Et pund 3 mrk: smør med bøxel i Eitrem, blev læst.

Elling Ingebrigt!! Schæchedahlen viste fællen af En voxen Biørn som hand i aar har skut paa Schækedahls grund. blev betalt 2 rd:

Jørgen Sandven viste fællen af en voxen Biørn, som hand i aar [har] skut paa gaarden Eitrem grund, blev betalt 2 rd:

Dend 29de Octbr: Er ved Kingtserviig høsteting følgende passeret.

Udj sag[en] indstevnt af Johan/n/es Hofland Contra hands steeModer med Laværge Haldor Helleland, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og
Afsagt.
Contra-Citanten paastaar Dom efter Lovens 5 B: 1 C: 1ste, 2den og 8de art:, som handler om Contracter. men her ved lader det, ligesom hand vil holde fingere over dend 7de art: Sag[ens] sam/m/enheng er ellers den/n/e: Hoved Citanten overlader sin Steemoder En part af gaarden Hofland til brug og beboelse, der om her paa Tingstædet, ved som/m/ertinget nest afvigte aar 1762, slutter forlig med sin Steemoders Lauværge, som er Contra-Citanten, for 4re aar, leverer sit Zignete fra sig, til at sætte under Contracten eller det løfte, og saa Reiser fra Tingstædet. Efter hand var bort Reist, lader Contra Citanten Contracten i pen/n/en forfatte som hand vil, og lader tvende Mænd, der ej havde hørt paa deres samtalle, sætte deres Zigneter til vitterlighed under Contracten. dette var stridig mod den af Contra Citanten allegerede Lovens 5te B: 1 Cap: dends 7de art: Saasnart Hoved Citanten faar underretning om Contractens indhold af 26de Maj 1762, at den ej forklarede, hvorleedes de 4re aar skulde forstaaes, Saasom hoved Citanten vil have dem forstaaet fra sin Faders døds tiid høsten 1760, og Contra Citanten fra Contractens dato, anlæges sag her om. Contra Citanten har forgieves giort sig umage, sin paastand med vidner at beviise og oplyse. Da som Contracten af 26de Maj 1762 ej med vidner kand oplyses og bekræftes, og Contra Citanten, i hoved Citantens fraværelse, ej har ladet Contracten forfatten!!, eller ved dends forfattelse, saaleedes forholdet sig, som den af ham allegerede Lovens 5 B: 1 Cap: dends 7de art: byder, Saa Kiendes for Ret, det Contracten af 26de Maj 1762 bør være Mortificeret, og i ingen deel kom/m/e hoved Citanten til minste forbintlighed. processens omkostninger ophæves paa begge siider.

Arne Jensøn Widnes skiøde af 28de Octbr: 1763 til Jon Arnesøn paa En Løb smør med bøxel i gaarden Widnæs, blev læst.
Lars Olsøn Aga og medJnteressende skiøde af 28de Octbr: 1763 til Ole Jonsøn paa Et pund 9 mrk: smør med bøxel i gaarden Willure, blev læst.
Thore Oppedahl og Endre Mochestad skiøde af 28de Octbr: 1763 til Østen Mikkelsøn paa Et pund smør med bøxel i gaarden Luttro, blev læst.
Helje Jacobsøn Hildahl skiøde af 29de Nobr: 1762 til Jørgen Tronsøn paa En halv Løb smør, En qvart huud med bøxel i gaarden Hildahl, blev læst.
Jørgen Hildahls gields brev af 30de Nobr: 1762 til Michel Johan/n/essøn Oppedahl for 190 rd:, mod pant ½ Løb smør, ¼ huud i gaarden Hildahl, blev læst.

Jon Mariager udgivene bøxel brev med Rewers, af 14de Octbr: 1763, til Arne Siursøn paa 2 pund 6 mrk: smør i gaarden Twet, blev læst.
Samson Gundersøn skiøde af 21de Septbr: 1763 til Tosten Samsonsøn paa Hestegillen kaldet. blev læst.
Torbiørn Alsager skiøde af 17de Octbr: 1763 til Aamun Torgiersøn paa 1 pund 11 mrk: smør i gaarden Jndre Alsager, blev læst.

1763: 64

1763.

Torbiørn Olsøn Lotte gields brev af 16de Septbr: 1763 til Haldor Tobiasøn Helleland for 220 rd:, mod pant ½ Løb smør, ½ huud med bøxel, samt overbøxel til et Spand smør, udj gaarden Lotte yttre Thuun, blev læst.
Jacob Jacobsøn Ernæs og medJnteressendere udgivene skiøde af 28de Octbr: 1763 til Lars Torbiørnsøn paa 2 pd: 2 7/8 mrk: smør i Lotte Mitthuun, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere, til sine Regnskabers Bilag, lige saadan/n/e documenter som ved Jondahls høste Ting findes Specificeret. skatte Restansens beløb var (ope rum). Extra skattens Restance var (ope rum). og som ingen noget mod det oplæste havde at erindre, var hand Rettens atestation begierende, som billigens blev efterkom/m/et.

De Laugrettesmænd som Retten tilstundende aar skal betiene bleve opnævnte, og ere alle Nye, sc: Jacob Sandwen, Wiching Wasthuun, Jørgen Jaastad, Ole Larsøn Helleland, Svend Larsøn Lotte, Knud ibdm:, Samson Qwalnæs, og Iwer Torbiørnsøn Utne.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophæved.

Dend 24de Nobr: blev Retten betiendt paa Gaarden yttre A[a]lviigen, udj den paa fol: 58 inCaminerede besigtelse sag, med det der Specificerede Laugret, nærværende Bøygde Lensmanden Germun Berven.
Hvorda for Retten fremstoed Tron Isaaksøn Fladebøe og gav tilkiende, det hand med Muntl: Continuation stevning her til aastædet, som itzige Eier til En part her udj gaarden, har ladet stevne og indkalde Siowat Nielsøn Jndr: Aalviigen, der i mange aar som leilending, deels selv, deels ved sine Børn og tienere, har styret den/n/e jorde part, til at giøre anvisning paa dette jordebrugs tilhørende, samt at bivaane Rettens besigtelse og Taxsation over huusenes brøstfældighed, til aaboeds erstatning. samt at anvise jordebrugets tilhørende Teiger. under Reservation af skovens besigtelse i beleilig aarsens tiider. og endelig, at modtage Dom til aabods svarelse med sagens omkostninger, vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte leilending Siowat Nielsøn møtte, tilstoed lovlig varsel i et og alt, og var villig anvisning at giøre.
Efter nogen samtale, declarerede Parterne forlig saaleedes. det Siowat Nielsøn udj Broderlig Kærlighed betaler til Citanten i huuse aabod og sag[en]s bekostning, penge 60 rd:, samt giver Citanten Et stave Nøst staaende inde ved Næsset. hvor imod Citanten selv betaler Retten. og den af Parterne som først giver anleedning til misforstaaelse eller uenighed, skal betale til Præstegieldets Fattig Lægds Casse 10 rd: som Lensmanden med En Mand hos den skyldige udpanter, i fald mindelig betalning ej strax paafølger. dette forlig de med henders Reckelse for Retten bekræftede, og der om skiød Lavretten til prov.

Sorenskriveren for den/n/e dags foretning 1 rd:, Lensmanden 3 mrk:, Laugretten per Mand 16 s:, er 1 rd: tilsam/m/en for den/n/e Session 15 Mrk:, som af Citanten blev betalt.

1763
.....
1764

(1764: 64)

Anno 1764, dend 8de Martj blev Retten betiendt paa Gaarden Scheje udi Steensdahlen i Wiigøer Præstegield, med det paa fol: 47 Specificerede Laugret, undtagen for Ole Melstvet sat Thore Østensøe, og for Aad Olsøn Fosse sad Siur Larsøn Norrem, nærværende Bøygde Lensmanden Germun Olsøn Berwen.

At Retten ej i den/n/e sag blev betiendt dend 12te Decbr: sidstl:, er aarsag, at hoved Citanternes Fuldmægtig Niels Traae havde hos Sorenskriveren begiert sag[en] forfløtt, fordj hand ej til den dag, neml: den 12 Decbr:, kunde blive ferdig med documenternes Revition.

hvorda for Retten fremstoed Procurator Traa for Soldat Svend Scheje, og først tilbage leverede de ham af Retten dend 6de Septbr: sidstl: udlaante documenter, neml: 1°: Contra Citant:[s] indlæg af 25 Maj sidstl: 2°: skiftebrevet af 1ste Apriil 1762. 3°: tvende af Blechenberg udCopierede Extracter. 4°: stevningen af 21de Maj sidstl: 5°: Et Tingsvidne af 19de Octbr: 1762. 6de: En underRettes aastæds Dom. 7de: skiftebrevet af 3 Maj 1727. 8de: En penge mangels lysning af 22de Octbr: 1757. 9de: hoved stevningen af 19de Nobr: 1762. 10de: Et Tingsvidne af 22de Octbr: 1759. Dernæst Comparenten æskede sagen i Rette efter foregaaende stevnemaal, nest at fornem/m/e om de indstevnte møder.

Contra Citanten møtte, refererede sig til sit forige, og lagde i Rette Et af hand[s] Fader dend 21de Octbr: 1751, til hands Broder Jan Swendsøn udgivene bøxel brev paa 1 pd: 3 mrk: smør, ¼ huud, som er halve deelen af det her omtviste[de] brug, sam/m/e er saa lydende.

1764: 64b

1764.

Endelig lagde Contra Citanten i Rette et af hands Fader den 24de Martj 1745 til benævnte Jan Svendsøn udstæde skiøde paa det andet halve nu omtviste[de] brug her udj Gaarden, er saa lydende.

Niels Traa paa sin Principals vegne sagde, føren hand vil gaae yderligere til process, vilde forsøge at stifte Freed og Eenighed imel: Brøderne, vilde proponere Et saadant forliig, neml: som følger: at hoved Citanten Svend Olsøn Scheje udløsser Contra Citanten af den/n/e paastevnte Løb efter vurdering, og saa vil hand bøxle ham den igien paa aaremaal til Et omrøm/m/e, da hand imidler tiid kand være sig om, enten for Eie eller leie paa et andet stæd, der om var begierende hands svar.

Contra Citanten sagde, det hand som En Eenfoldig Mand, betynget med Kone og Børn, der for ingen Raad til at have Procurator der \kunde/ svare En Procurator, siden hand selv er alt for Eenfoldig til at svare, der for skyder sin sag under Dom/m/er og Mænd efter de i Retten fremlagde breve, formodende En Retfærdig Dom.

Traa anmerckede, at Contra Citanten ej var at beqvem/m/e til noget forlig, endskiønt at baade den høyst ærede Ret, saavelsom andere begge Parterne paarørende, har vildet see at kunde forlige dem, altsaa fandt Comparenten fornøden, paa sin siide at slutte sagen til Doms, hvor til hand indleverede sit skriftlige forsæt af 6de Febr: sidstl:, med hosfølgende Extract af

Matriculen under Hr: Kam/m/er-Raad og Fogden Juels haand, med ydmygst begier det i Acten vorder inddragen, hvor efter hand ydmygst sluttede sag[en] til Doms.

Dom/m/eren tilbød Parterne, at som de stedse har haft alle documenterne hos sig, snart det ene partj og saa det andet, hvor ved Dom/m/eren er bleven betagen al leilighed til at igienem læsse brevene og sagen at overveie, der for tilbydes Parterne, om de inden 4re ugger vil høre Dom her paa Aastædet, eller om de vil bie at høre Dom/m/en afsiges paa dette Aars Som/m/er ting. begge Parter svarede, omkostninger at spare, vare de fornøyede med at høre Dom afsagt paa dette Aars Som/m/erting.

Afskeediget,

sag[en] forfløttes til Doms Afsigelse, til Som/m/ertingets Anden Tingdag med dette skibreedes Almue, der Parterne haver at møde, Dom at anhøre, og haver Laugretten som Meddomsmænd paa Tinget at møde, Dom med Sorenskriveren at afsige.

Dend 23de Febr: blev Retten betiendt paa Gaarden Spaanem, beligende i Grawens Præstegield og Ulwiig Kirckesogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, som efter Loven er opnævnt, sc: Peder Hielmewold, Dawiid Hylle, Anders Hylle, Elling Aandeland, Lewer!! (Lewor) Osse, Bertel Lissebræche, Iwer Torblaa og Tosten Rondestvet, nærværende Bøygde Lensmanden Lars Wambem,

hvorda for Retten fremstoed Iwer Pouelsøn Herrej og gav til kiende, det hand som Eier til 1 Løb smør, ½ huud og ½ td: salt her udj gaarden Spaanem, efter Auctions skiøde af 18de Octbr: 1763, for Juul nestl: aar vidnes[fast?] lovl: har udsagt sin broder Siur Poulsøn, der sam/m/e haver i brug uden Eie eller leie, sam/m/e at fraviige den/n/e vaar og for Citanten oplade, efter som Citanten sider paa sin steesøns jord, der for nu selv trængende, og da benævnte hands broder ei i mindelighed vil viige, uagtet hand ej og bruger En lige andel her i gaarden, og altsaa ej er trængende, saa har Comparenten været nødsaget, her til Aastædet, til den/n/e tægtedag at indkalde atter benævnte sin broder Siur Poulsøn, vidner at anhøre om lovl: opsigelse, samt Dom at modtage 1°: til at giøre ham huus Ryddig, at Citanten nu kand flytte til gaards. 2°: at fraviige bruget lovl: faredag den/n/e vaar. 3°: at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstævnte møder, og ellers lagde i Rette sit adkomst skiøde, saa lydende.

Den indstevnte Siur Poulsøn møtte, tilstoed lovl: varsel, som og at hand for Juul lovl: er udsagt, altsaa ufornøden at høre vidner. men bød sig til forliig paa følgende maade: hand, som Elste Broder, vilde løsse jorden saal: som den i forrige tiider har været ansat, neml: for 175 rd:, og give sin Moder aarlig vilkaar, neml: 2 td: Korn, føde for hende 2de Kør og 6 smaler lovforsvarlig, og for sin forseelse mod Moderen, vil hand betale alle de omkostninger som er anvendt paa Auctionen med videre, og end dog give dem 30 rd:

Citanten med Moder {Lisbet} Ingebor Spaanems Laugværge og søn Torchiel Poulsøn Leqwe sagde, til forliig vil de byde deres søn og broder følgende: jorden er efter auctions skiødet 472 rd:, der af vil de skiencke Siur Poulsøn de 172 rd:, saa hand skal faae jorden for 300 rd: disse 300 rd: skal blive staaende i jorden uden Renter[s] svarelse, hvor imod Siur Poulsøn

skal give sin Moder i aarlig vilkaar, de af ham selv anbudne 2 td: Korn, og føde 2de Kiør og 6 smaler, samt lade sin Moder til hendes dødsdag blive i den smaae Røgstue, hvor hun selv Eier den halve, og Siur Poulsøn eier den halve, samt beholde den Buu hun haver. men naar hun ved døden afgaar, skal begge huusene følge jorden. og saa lenge hun lever, have fornøden ildebrand af skoven.

Den indstevnte Siur Poulsøn med Eed bekræftede ej at vilde giøre det.
Citanten paastoed Dom efter sin stevning.
Siur Poulsøn paastoed opsettelse.
Citanten protesterede her imod, saasom tiiden er for ham om hand til jorden skal fløtte, der for urgerede paa Dom.

Afskeediget,

efter Siur Poulsøns paastand, udsættes sag[en] til dend 12de Martj, da Retten i den/n/e sag atter her skal vorde betiendt.

Jorde Tirsdagen dend 1ste Maj, blev Retten betiendt paa Gaarden Jndr: Langesetter, beligende i Kingtserwiig Præstegield og Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laug Rett og meddoms mænd, der efter Loven er opnævnt, sc: Torbiørn Olsøn Buu, Lars Aamunsøn ibdm:, Aamun Pedersøn Urem, Johan/n/es Siursøn Twet, Mats Jacobsøn Huus, Asbiørn Brynildsøn ibdm:, Peder Torgielsøn Hougse og Iwer Torgielsøn ibdm:, nærværende Bøygde Lensmanden Joen Torgielsøn Hougse.
hvorda for Retten fremstoed Lars Wichlichsøn yttre Twet og gav tilkiende, det hand nest afvigte aar for Juel til den/n/e tægtedag med Muntlig varsel her til aastædet har ladet stevne og indkalde Encken Britta Jonsdatter med Lauværge Niels Jonsøn øvre Qwale, samt Enckens Børn med deres Formyndere, sc: Jon Johan/n/essøn med Formynder Torfind Torfindsøn indr: Buu. Synneve Johan/n/esdatter med Formynder Erich Knudsøn Langesetter, vidner og andere bevisligheder at anhøre om Citantens Odel og Løsnings Ret til det brug bem:te Encke Britta Jonsdatter med Børn Eier, bruger og beboer her udj gaarden Indr: Langesetter, der ventelig skal være 3 Spand smør med bøxel og herlighed. her om Dom at anhøre til at modtage Løsnings penge efter Loven, der forhen i mindelighed er buden, samt gaarden at fravige og Røddig giøre, og endelig, at svare processens omkostning. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Elias Torchelsøn Langesetter og Niels ibdm:, Niels Ellingsøn Berwe, Encken Christj Hougse, samtlig at svare til de qwæstioner dem bliver foresat om den paastevnte Odel, vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.
Encken med Lauværge, de benævnte Formyndere, og samtlige vidnerne møtte alle og vedtog lovlig varsel.
Citanten viste penge for Retten, som hand sagde at være 60 rd:, og om en liden stund skulde 40 rd: kom/m/e der til, saa det i alt bliver 100 rd:, nu fick hand 41 rd:, tilsam/m/en 101 rd:, om den indstevnte Encke dem i mindelighed vilde modtage.
Encken med Lauværge svarede, det de ej viste hvad Ret Citanten havde til den/n/e paastevnte jord, der for ej kunde modtage Løsnings penge.
Citanten paastoed de indstevnte vidner forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
Citanten lagde i Rette sine skriftlige qwæstioner af dags dato, forfattet til vidnerne, sam/m/e var bilagt med lovl: stemplet papiir, der Efter hand begierede vidnerne Examinerede. sam/m/e er saa lydende.
1ste vidne, Elias Torchielsøn, boende pa Gaarden Langesetter, sagde sig gam/m/el 51 aar, er ingen af Parterne beslægted eller besvogeret. til 1ste qwæst: svarede, ved ej andet. under den/n/e qwæstion Enckens Lauværge tilspurte vidnet, hvorleedes Poul Ørjansøn kom her paa Langesetter at boe. Resp: hand blev gift med [en] Encke ved Navn Ingeri Jonsdatter, som boede her og Eiede gaarden med hendes første [mand] Asbiørn. men Poul Eiede intet her i gaarden da hand giftede sig med sam/m/e Encke. til Citant:[s] 2de qw: svarede ja, det er med sandhed. til 3de qw: svarede, hvad aar Dom/m/en var af, kand vidnet ej sige: men hand havde End!! (En) Dom som hand leverede vidnet, sam/m/e vidnet igien leverede til sal: Johan/n/es Langesetter, da hand løste godset fra vidnet. hvad Dom/m/en indeholdt, ved

vidnet ej, om den lyde paa Poul Ørjansøn eller hands huustroe Ingeri Jonsdatter, ved vidnet ej. men hand boede her i nogle og 20 aar med sin Kone, førend hand skiøde godset til vidnet, og levede Konen ham over. til 4de qw: svarede, her om Refereres til svaret ved 3de qwæst: til 5. qw: svarede jo, alle breve med Dom blev vidnet leveret, da vidnet Kiøbte gaarden, og hand levere[de] dem fra sig, da Johan/n/es Langesetter løste gaarden tilbage. Retten tilspurte vidnet, om hand viste hvor nær indstevnte Encke Britte Jonsdatter var beslægted med den omvundene Kone Ingeri Jonsdatter Langesetter. Resp: {Britte} \Ingeri/ Jonsdatter Langesetter var Farmoder til indstevnte Encke Britte Jonsdatter Langesetter. som ingen af Parterne havde videre at tilspørge vidnet, aflagde vidnet Eeden og blev demiteret.

2det vidne, Niels Larsøn, boende her paa gaarden Langesetter, sagde sig gaml: 43 aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogeret. Citanten saavelsom Lauværgen begierede, det de fremsatte qwæst: maatte bruges til alle vidnerne. til 1ste qw: svarede vidnet som første vidne. til Laugværgens her under

1764: 65b

1764.

fremsatte qwæst: svare[de] som første vidne, med tillæg, at dette omtvistede gods, var i begyndelsen, af vidnets besteModer pantsat til Asbiørn Langesetter. til Citant:[s] 2de qwæst: svarede som første vidne ja. Til 3de qw: svarede, ved ej aaret, men har hørt sige, at hand vandt det, men om dom/m/en lydede paa Poul eller hands Kone, ved vidnet ej, og boede hand her siden over 20 aar, dog overlevede hands Kone Ingeri Manden, som først døde. til 4de qwæst: svarede ja, det har vidnet hørt sige. til 5de qw: svarede, ved intet her om. til Rettens ved første vidne fremsatte qw: svarede vidnet som første vidne. om alt vidnet aflagde Eeden og blev demiteret.

3de vidne, Niels Ellingsøn Berwen, sagde sig gaml: 67 aar, og at hand og Encken Britte Langesetter[s] Fader var søskene børn, og var hands Moder og Enckens Moder Søskene. Til Citantens 1ste qwæst: svarede som første vidne. til Laugværgens her under fremsatte qw: svared som første. til Citantens 2de qwæst: svarede ja. til 3de qw: svarede, ved intet her om. til 4de qw: svarede, ved ej videre her om, end at have hørt saa sige. til 5te qw: svared, ved slet intet her om. til Rettens fremsatte qwæst: hved første vidne, svarede som første og andet vidne svaret har. Eedfæstede sit vidnes bryd og blev demiteret.

4de vidne, Christj Heljedatter, er Encke, boende paa Gaarden Hougse, sagde sig gam/m/el 66 aar, og at være i 4de leed med indstevnte Encke beslægted. til Citant:[s] 1ste qw: svarede som de andere vidner. til Laugværgens her under fremsatte qw: svarede som de andere vidner, med tillæg, ved ej det Poul Eiede noged her i gaarden føren hand blev gift med Encken Ingeri Langesetter. til Citant:[s] 2den qw: svarede ja. til 3de qw: svarede, ved ej noget her om. til 4de qw: svarede ja, mindes det vel. til 5te qw: svarede, ved intet her om. til Rettens fremsatte qw: svarede som de andere vidner. og her om aflagde Eeden.

Citanten for Egen regning begierede sag[en] udsat paa nogen tiid, for at faae den omvundene Dom beskreven.

de indstevnte havde her imod ej noged at erindere.

Afskeediget,

sag[en] paa Citantens forlangende udsættes til En, for andere Embets foretninger beqvæm tiid, hvorom Parterne betiids ved Lensmanden skal vorde underrettet naar tægtedagen ska[l] blive.

og betalte Citanten til Retten, saasom til Sorenskriveren for den/n/e dag 2 rd:, diet penge 4 mrk:, Lensmanden, som har tilkaldet Laugretten og ellers gaaed Rettens Middel til haande, kand ej ringere have end 1 Rd:, Laugretten per Mand 24 skil:, [er 2 rd:], tilsam/m/en 5 rd: 4 mrk:, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Dend 4de Maj blev Retten betiendt paa Gaarden Windahl, beligende i Grawens Præstegield, Kircke Sogn og Tinglav, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Siur Eie, Richold ibdm:, Ebbe ibdm:, Lars Røn/n/estrand, Jørgen Store Berge, Gun/n/er ibdm:, Elling Undeland og Conrad ibdm:, nærværende Bøygde Lensmanden Lars Wambem.
hvorda for Retten fremstoed Niels Olsøn Hagestad og gav tilkiende, det hand som Odels berættiged til 3 Spand jordegoeds med bøxel og herlighed her udj gaarden Windahl, med Muntlig stevning for Juel i nest afvigte aar til Jorde-Tirsdagen indeværende aar, og atter til den/n/e Tægtedag lovligen har ladet stevne og her til aastædet indkalde de tvende Eiere og her paa Gaarden boende Mænd Ole Iwersøn og Aamun Jørgensøn, at, siden de ej i mindelighed har vildet modtage de anbudne Løsnings penge, da at anhøre Citantens Odels breve og vidner, der efter Dom at modtage, det de af ham som rette Odels mand bør modtage Løsnings penge, Gaarden at fravige, og at svare processens omkostning. til vidner udj sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Iwer Windahl, Aslach Iwersøn Windahl. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.
de samtl: indstevnte møtte og vedtog lovl: \varsel/.
Citanten viste penge for Retten, som hand sagde at være 120 rd:, om de indstevnte dem i mindelighed for jorden end nu vilde modtage.
de indstevnte vederparter svarede Nej, det de ej kunde modtage disse penge, da de har paa jorden lagt al deres velfærd.
Citanten lagde i Rette følgende breve, 1°: Et Odels Mageskifte brev af 8de Octbr: 1680, hvor efter Citantens Faders Farfader Ole Torchielsøn Opheim er bleven Eier for den/n/e nu paastevnte jord. 2°: Et arveskifte brev af 23de Maj 1707, hvor efter Citantens Farfader Siver Olsøn Leqwe er i arv tilfalden dette paastevnte gods med det meere her udj gaarden Windahl. 3°: Et Mageskifte brev af 22de Octbr: 1740, hvor efter Citanten[s] Fader Ole Siursøn Leqwe med sin svoger Torchiel Jonsøn Wichnes, har til sig Mageskiftet disse nu paastevnte 3 Spand smør, eller Rettere 2 Spd: smør, ½ huud. bem:te breve er saa lydende.
Citanten paastoed de indstevnte vidner

1764: 66

1764.

forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Iwer Aslachsøn, sagde sig gaml: 84 aar, er til huus her paa gaarden, og er Fader til det andet indstevnte vidne, som og Fader til indstevnte vederpart Ole Iwersøn Windahl. vidnede, det hand i sine unge aar bøxelede den/n/e jordepart af Siur Olsøn Leqwe, og nogle aar der efter lyste vidnet sin penge mangel, saasom den var hands sande Odel. der efter Citantens Fader Ole Siursøn Leqwe tilbød ham godset til løsning, men vidnet kunde ej skaffe penge. kand formeedelst sin høy alderdom ej mindes videre. Parterne havde ej noget at tilspørge den/n/e gamle Mand, der for aflagde Eden og blev demiteret.
2det vidne, Aslach Iwersøn, søn af nest foregaaende vidne og broder til indstevnte Ole Iwersøn, har boet her paa Gaarden i 34 aar, men nu opsagt jorden for sin søn, er ellers barnefød og opfosteret samt al sin tiid været her paa Gaarden, sagde sig til St: Hans tiid 62 aar gam/m/el, forklarede, at være indkaldet at vidne, hvem hand kiøbte sit gods af her udj gaarden, der om vidner hand, det hand kiøbte det af Siur Lione, og er ej det paastevnte gods, videre havde hand ej i den/n/e sag at vidne.
Citanten begierede sag[en] paa nogen tiid udsat, for lovl: at indkalde Rette Odels vidner.

Afskeediget,

sag[en] efter Citantens paastand udsættes, og kand tiiden, formeedelst andere Embedets foretninger, nu ej fast sættes, men tægtedagen skal blive ved Lensmanden begge Parter betiids ankyndiget.

den/n/e Session betaler Citanten saaleedes, Sorenskriveren for den/n/e dags foretning 2 rd:, diet penge 4 mrk:, Laugretten per Mand 1 mrk: 8 s:, er 2 rd:, Lensmanden, for at tilkalde Laugretten, som og at gaae Rettens Middel til haande, kand ej ringere have end en Rd:, tilsam/m/en 5 rd: 4 mrk:, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde kiendt.

Dend 10de Maj blev paa **Gaarden Næss med Jondahls skibreede[s] Almue holden Et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 58 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Lars Torbiørnsøn Aase sad Samson Olsøn Ougestad. nærværende inden Retten Hr: Kam/m/er Raad og Foged Andreas Juel, med Bøygde Lensmanden Germun Olsøn Berven og dend Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst følgende blev publiceret:
1°: Forord: af 7de Febr: 1764, angaaende visse Forordninger udj den under 23 Septbr: 1762 paabudne Extra-skatt for Norge.
2°: Rente-Kam/m/erets ordre af 11 Febr: h: a:, at Fogderne udj Sund- og Norhor skal bruge den Moderation med de fattige Odel og selvEier Bønder, hvis Børn der er under 16 aar, ej betaler for dem Extra skatten, men beløbet ligefuld udj Qwartals Extracterne forklaret bliver anført, til nærmere forventende foranstaltning.
3°: Rente Kam/m/erets Ordre af 28 Jan: h: a:, det ingen maae betale Extra skatten med Banco sedler, uden den Mand med Kone som haver 10 Børn af den alder at der for Extra-skat betales.
4de: Rente Kam/m/erets Ordre af 21de Jan: h: a:, at Fogderne under det Syndre Bergenhuusiske Amt, alvorlig bliver befalet, det de med al fliid og yderste Nidkiærhed Vigileres for skattens promte inddrivelse, og at Restancen ved udpa[n]tning vorder inddreven, eller Fogderne sickert at vente der for at blive Mulcteret og straffede.
5°: Rente Kam/m/erets ordre af 24de Martj h: a:, det ingen fleere Jnteressentere maae antages udj det efter Forord: af 5 Maj 1760 oprettede almindelige Pensions-Cassa paa Lives-tiid.
6de: Den Constituerede Stiftbefalingsmand Hr: Etats-Raad Bager[s] Ordre af 3de Martj sidstl: til Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel: J anleedning af det Kongl: allernaadigste Rescript af 22de Octbr: 1762, om de vaaben Almuen i følge Loven bør holde, har Hr: Etats-Raad og Amtman Fleischer til Krigs-Cancelliet indgaaet med forestilling, om icke Bønderne, formedelst deres Fattigdom, maatte nyde hver Et af de i Arsenalerne henlagde gamle Geværer med Bajonetter etc: da den/n/e Ordre blev publiceret, svarede den ganske Almue Eenstem/m/ende, det ingen af dem endnu formeedelst Extra skatten og deres store fattigdom, havde anskaffet dem de allernaadigst paabudene vaaben, der til den/n/e tiid har været og er dem en umuelighed. og vilde vores allernaadigste Konge allernaadigst tillade, det de til lættelse maatte nyde de gamle geværer med Bajonetter, der i Arsenalerne ere henlagde, blev det En stoer lettelse i disse svære tiider for det heele land. dog saa, at disse geværer og Bajonetter maatte blive ligende i Arsenalerne udj beredskab, saa at hver Mand, naar fornødenheden det udfordrede, kunde anam/m/e sit gevær. men skulde de, neml: Almuen, En hver strax modtage Et saadant gevær, blev det landet til meere byrde end lettelse.

Hr: Marcher udgivene bøxel brev med Rewers, af 26de Octbr: 1763, til Niels Siversøn paa En halv Løb smør, ¼ huud i gaarden Qwale, blev læst.
Hr: Marcher med Ole Nielsøn og Siver Larsøn Mageskifte brev af 20de Octbr: 1763, betræffende Tvende buehuuse paa Præstegaarden i Jondahl, blev læst.

Anders Christophersøn Langenæsset gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Hans Larsøn Tørviigen fordj hand har taget En af Citantens tilkiøbte søe(?) vedere (sauvær), som hand havde hos sine brødere paa Aase, der om vidner at anhøre, Dom at modtage til undgieldelse, og processens omkostning at erstatte. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Lars Torchelsøn Tørviigen, Johan/n/es ibdm:, Lars Torbiørnsøn Aase og Lars Samsonsøn ibdm: vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

de samtlig indstevnte møtte og vedtog lovl: varsel, undtagen det vidne Lars Torbiørnsøn Aase, som ved skafferen Lars Rasmussøn lod lysse sit forfald, som er, at hand er syg og sengeligende, der for ej kand møde.

Citanten paastoed de mødende vidner forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive [ved] sandhed.

1ste vidne, Lars Torchielsøn, boende paa Gaarden Tørviigen, efter aflagde Eed vidnede, at have hørt sige

1764: 66b

1764.

det Anders Langenæsset og som og andere havde kiøbt vedere Søe(?) (værsau). men vidnet har aldrig vitterlig seet dend omtvistede veder. det hand ellers er stevnt til at vidne, er, at Anders Neestleeden aar om høsten, begierede af vidnet, det hand vilde følge ham til Hans, da de kom der, begierede Anders det Hans vilde lade dem see skindet af den væder hand havde slagted. der til Hans svarede, ieg har ladet Toe Mænd see det, og i kand alle tiider faae det at see, men de fick ej noget skind at see. Hans sagde ellers, det Anders kunde faae skindet at see paa Tinget, om hand det vilde. siden har vidnet seet skindet, og var det et hvit Kol: hoved. og som Hans sine smaler er mercket med et skaaret haa paa hornet, og den/n/e væder havde været Kollet, saa var den Mercket i øret med Hans sit sædvanlige boemercke, undtagen under skaaret. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

2det vidne, Johan/n/es Torkielsøn, boende i Tørviigen, efter aflagde Eed vidnede i et og alt lige som første vidne.

3de vidne, Lars Samsonsøn, tienende halv hos sin Fader paa Ougestad, og halv hos en anden Mand, sagde sig gaml: 19 aar, og har været til Herrens bord. efter aflagde Eed vidnede, at i nest forige aar om høsten blev vidnet og Lars Torbiørnsøn Aase bedet om, af Hans Tørviigen, det de skulde see hvorleedes vederen var mercket, da den gick paa Marcken iblandt de andere smaler, og var da i det venstere øre Et saadant mercke ..... (hellande mot høgre liknandes talet 14, der toppen av 1 er vidareført i ein bue til toppen av den lengste loddrette streken i 4) er tilbageste parten, (: saaleedes tegned vidnet mercket med et støcke Kride :) og i det høyere øre var en Kløft need igienem. men som begge parter Kanede sig vederen, da siger Anders til Hans, har du bedere ret til vederen end ieg har, saa tag den. der til Hans svarede, Nej, tag er aflagt. videre havde vidnet ej at forklare, saasom hand gick fra Parterne.

Citanten paastoed det {fo} udeblivende vidne, som har taged til gienmelle ved at lysse sit forfald, forelagt til neste ting. sagde ellers at det mercke som vidnet har tegned, er ej, eller findes ej, i det skind af den veder Hans har slagted.

Hans Larsøn Tørwiigen sagde, det hand med Muntl: varsel har ladet Contra stevne hoved Citanten til at anhøre vidner om hvorleedes og paa hvad maade hand tog den omtvistede veder, samt at anhøre hands Eed, at virckelig er hands Egen veder hand har taged og slagted, der efter at anhøre frikiendelse Dom for hoved Citantens tiltale, og at svare ham processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Christopher Christophersøn Aase og Anders Christophersøn ibdm:, begge brødere til hoved Citanten. vil fornem/m/e om de møder.

hoved Citanten tilstoed den/n/e Contra stevning at være ham forkyndt.

Contra Citanten paastoed de tvende mødende vidner forhørte, siden de begge var her ved Retten nærværende, da Eedens forklaring blev oplæst.
1ste vidne, Christopher Christophersøn, boende paa gaarden Aase, er fuldbroder til hoved Citanten, efter aflagde Eed vidnede, at begge Parter stoed og Kivedes om vederen, at de begge vilde tilEgne dem den, da siger vidnet til Contra Citanten, siden hvercken hand eller Anders kunde døm/m/e dem imel:, at naar hand, Contra Citanten, med Eed kunde bekræfte, det vederen var hands, kunde hand tage den. der til Contra Citanten svarede Nej, hand kunde ej tage den føren hoved Citanten vilde levere den hvor hand havde taged den, neml: iblandt Contra Citantens andere smaler. da vidnet forestille[de] ham, det hands broder havde taged den tillige med 3 á 4 andere smaler, ham tilhørende, og altsaa kunde være en mistagelse, der var en ærlig sag. da {hoved Citanten} \Anders/ tog et Toug og bant om vederen og leverede den saa til Contra-Citanten, som tog imod vederen. Parterne havde ej noged at tilspørge vidnet.
2det vidne, Anders Christophersøn, boende paa Gaarden Aase, er fuldbroder til næste vidne, og altsaa og til hoved Citanten, efter aflagde Eed vidnede, det hand gick efter et tog!! (tau), bad saa begge Parter at de ej lengere skulde Kives om vederen, men den som havde Ret til den skulde tage den. og mindes da vidnet at hands broder, hoved Citanten, levere[de] vederen til Hans, sigende, er det Din, maae du gierne have den. dette sidste bejaede og det første vidne saa at være passeret.

Afskeediget,

dend indstevnte Lars Torbiørnsøn Aase forelæges under Lovens faldsmaal at møde til neste Ting.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa Tinget ophævet.

Dend 11 Maj blev paa **nest forbem:te gaard Næss med Østensøe skibreede[s] Almue holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 60 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Michel Steene sad Hans Løpse, for Siowat Netteland sad søn/n/en Ole Netteland. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel med bøygde Lensmanden Germun Næss og dend Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som her foran ved Jondahls Ting paa dette blad findes Extraheret.
Til den ordre om geværer og Bajonetter blev af den/n/e Almue svaret lige som Almuen i Jondahl svaret har.

Siowat Olsøn udgivene skiøde af dags dato til Ole Siowatsøn paa 1 pd: 3 mrk: smør, ¼ deel huud uden bøxel i gaarden Netteland, blev læst.
Germun Olsøn Næss udgivene gields brev af 21de Octbr: 1763 til Niels Pedersøn Nedr: Fylkedahlen for laante penge 300 rd:, mod underpant Gaarden Næss, og andeel i Aasen Øde, samt alle Specificerede Creature og løsøre, blev læst.
Christopher Haaversøns udgivene skiøde af dags dato til Sergiant Johan Galtung paa 1 pd: 16 ½ mrk: smør i gaarden Kaldestad, blev læst.
Siur Biørnesøn Ryche og medJnteressendere udgivene skiøde af 21 Octbr: 1763 til Tosten Ingebrigtsøn paa 1 pd: 15 mrk: smør, ¼ huud i gaarden Soldahl, blev læst.

1764: 67

Tosten Ingebrigtsøn Soldahl udgivene gields brev af 21de Octbr: 1763 til Torbiørn Olsøn Soldahl for 63 rd:, mod underpant 1 pd: 21 mrk: sm:, ¼ huud i gaarden Soldahl, blev læst.
Niels Hansøn øvre Wiig udgivene pante brev af dags dato til Arne Klywe for 90 rd:, mod underpant 4 ½ mrk: smør, 1/8 f:skind, 1/8 g:sk:, 1/8 td: salt i gaarden øvre Wiig, læst.
Swend Olsøn Scheje udgivene \skiøde/ af dags dato til Ole Swendsøn paa 18 Mrk: smør i gaarden Scheje, blev læst.
Johan Galtung udgivene skiøde af 20de Octbr: 1763 til Engel Hansøn øvre Dahlen paa 6 ¾ mrk: smør med bøxel i gaarden Kaldestad, blev læst.
Hans Jonsen Giøen og medJnteressendere udgivene skiøde af 21 Januarj 1764 til Tosten Hagtorsøn paa 1 pd: 16 ½ Mrk: smør i gaarden Kaldestad, blev læst.
Siur Nielsøn med de øvrige Gaarden Bervens beboere skriftl: decleration og tilstaaelse af 22de Octbr: 1763 om Watnedahlene, det sam/m/e tilhører gaarden Norrem, blev læst.
Provstinde Gelmejdens udgivene bøxel brev med Rewers, af 2 Maj 1764, til Torbiørn Olsøn paa 1 Løb 6 mrk: smør, ¾ huud i gaarden Nedr: Wiig, blev læst.

Lars Swerqwesøn Birkenes og medJnteressendere af Strandebarm, efter forige tiltale Contra Lars Erichsøn Thole, æskede sag[en] i Rette og sagde det de vare 9 Mand [som] stoed for sag[en], {og nu} neml: den først benævnte fra Birkenes, Tosten Haaversøn Bræche, Torbiørn Engedalen, Torger Hugaas, Hans Torbiørnsøn Fosse. disse møtte, og som deres Jnteressendere angav Niels Siursøn Solberg, Torger Knudsøn Siusetter, Endre Engelsøn Engedahlen og Lars Torgiersøn Store Fosse. de mødende Citanter gav tilkiende, det de paa samtliges vegne med Muntlig Continuations stevning til dette Ting har indkaldet Lars Erichsøn Thole, vidner at anhøre, neml: Lars Monsøn Sandven, og i stæden for det paa seeneste Ting Navn givene vidne Gyri Siursdatter Thole, som siden ved døden er afgangen, er under Lovens faldsmaal indkaldet Anders Pedersøn Aarhuus og Arne øvre Axnes, der efter og i følge hoved stevningen, den paagieldende Dom at anhøre. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
for den paagieldende Lars Thole[s] vegne møtte hands Jorddrot Monsr: Hejberg og fremlagde sit skriftlige forsæt af dags dato, saa lydende.
Citanterne Urgerede paa vidnernes antagelse.
de sidst benævnte tvende vidner møtte, men det først benævnte, Lars Monsøn Sandwen, efter paaraabelse møtte ej, men blev svaret, det hand var paa sin reise til Byen.
Kaldsmændene Lars Rasmussøn Norrem og Johan/n/es Germunsøn Næss afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt under Lovens faldsmaal for vidnet Lars Monsøn Sandwen udj hands Egen stue og udj hands Eget paahør.
Edens forklaring blev de mødende vidner forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste, eller i sag[en] 5te vidne, Anders Pedersøn, er boendes paa Gaarden Aarhuus, efter aflagde Eed vidnede, at paa høste-Tinget, her uden for paa Tingstædet, efter sagen havde været for her i Retten, stod Citanterne og Lars Erichsøn Thole og taltes sam/m/en om sag[en], og vidnet kom til gaaende, da hørte vidnet det Lars Erichsøn Thole sagde til Citanterne, det hand havde giort galt, og havde ej Hejberg været, havde hand lenge siden Reist til Strandebarm og bedet om forladelse, men nu giver hand ham Diævelen. da siger Citanterne til vidnet og det andet vidne, det hører i paa. fremdeeles sagde Lars Erichsøn, ieg skal Reise og forlige mig om sagen, at de kand blive Tyv som Tyv er, og fri som fri er, og sagen skal ej kom/m/e videre. Monsr: Hejberg tilspurte vidnet, da disse ord blev talt her paa Tingstædet, om de da icke vare beskienckede hver Mand, eller hvem af dem. Resp: hand merckede ej paa dem om de var drucken eller icke, thj hand kunde ej see noget fylderi paa dem.
2det, eller 6de vidne, Arne Larsøn, boende paa øvre Axnes, efter aflagde Eed vidne[de], at her paa Tingstædet, i høst, efter at sagen havde været i Rette, stoed Citanterne og Lars Thole

her ude paa Marcken hen/n/e ved smien, og talte sam/m/en, da gick vidnet tillige med det andet hen til dem, saasom vidnet vilde tale med Strandebarmerne, som de kom der hen, talte de sam/m/en om sag[en], da siger vidnet til Lars Thole, du skulde dem/m/et for Elven føren den kom i becken, du skulde døvet sagen føren den kom i Rette: der til svarede Lars, det har Hejberg, hand, neml: Lars, gick i 2 á 3 dage som hand var fra sig selv, hand vilde ud og bede Strandebarmerne om forladelse, men Hejberg forbød ham det. fremdeeles sagde ham, men nu vil ieg Reise ud og bede Strandebarmerne om forladelse, og saa giver ieg Diævelen om Hejberg. og saa skulde hand Reise til Strandebarm og bede om forladelse, saa skulde de blive Tyve som Tyve var og fri som fri var, fordj det var i hands hierte at de vare Tyve alle, og det tængte hand ej en gang paa.

Afskeediget,

Lars Monsøn Sandwen forelæges under Lovens faldsmaal, til næste Ting at møde.

Dend 12de Maj blev med Østensøe Tinget Continueret, er passeret som følger.

Haagen Aamunsøn Twet skriftl: penge Mangel lysning af 7 Maj h: a: for Thore Thoresøn som Odels pretendent til 1 Løb, 1 huud i gaarden Sandwen, blev læst.

Niels Tronsøn øvre Wiig og medJnteressendere udgivene skiøde af 17 Febr: h: a: til Ole Pedersøn paa 14 mrk: smør og Et faarskind i gaarden Røen, blev læst.

Peder og Lars Niels-søn/n/er udgivene bøxel brev med Rewers, af 4 Maj h: a:, til Lars Olsøn paa En halv Løb smør, 3/16 deel Løb salt i gaarden Norrem, blev læst.

1764: 67b

1764.

Tron Siursøn Twet gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde de 2de Mænd Thron Fladebøe og Jørgen Berven under Lovens [falds]maal at møde, deres vidnesbyrd at aflæge, det Citanten, der er En boesiddendes jordebrugende bonde Mand paa Gaarden Twet her udj Ting lauet, er Fader og Eeneste rette Arving til Samson Tronsøn Twet, som foer paa China og paa reisen ved døden er afgangen, alt til Et lovskicket Tingsvidnes erholdelse, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

vidnerne møtte og vedtog lovl: varsel. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive med sandhed.

1ste [vidne], Thron Isaaksøn, boende paa Gaarden Fladebøe, efter aflagde Eed vidnede, det Tron Siursøn Twet og Maritte Ewinsdatter er bønder folck boende paa Gaarden Twet, og ere lovlige ægtefolck og begge nu i live være[nde]. disse haver udj deres lovlige ægteskab avlet En søn ved Navn Samson Tronsøn Tvet, som omtrent for 3 aar siden fra Bergen med En Dansk China farer er afgaaen, og paa Reisen, efter Røgte, ved døden skal være afgangen, altsaa, om saa er, bliver disse hands Forældere hands Eeneste lovlig Arving.

2det vidne, Jørgen Isaaksøn, boende paa Gaarden Berven, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Citanten end ydermeere tilspurte den gandske tingsøgende Almue, der nu er forsamlet for at betale Extra-skatten, om det icke er dem vitterligt og med god sandhed, hvad disse tvende vidner har forklaret. her til al Almuen Enstemig svarede, at det er en dem alle saa bekiendt sag, at det er den pure sandhed, hvad disse Tvende vidner har forklaret.

Citanten lagde i Rette til Actens følge, En skriftlig Fuldmagt af dags dato, hvor udj hand giver Hr: General-Krigs Com/m/issaire Geelmuyden magt at oppebære de Midler som findes efter den/n/e hands ved døden afgangne Søn, og der for til vedkom/m/ende at udstæde Et lov[lig?] Afkald. bem:te Fuldmagt er saa lydende.

Citanten var Tingsvidne begierende om hvis passeret er, som blev ham billiget.

Thron Isaaksøn Fladebøe gav tilkiende, det hand høyligen maae beklage sig, hvorleedes hands Egen Kiødelig Broder Niels Isaaksøn Botnen, med meged uanstændige ord i vidners paahør, ham høylig har graweret, og da den/n/e hands broder, ej alleene i minste deel vil fortryde sam/m/e, men end ydelmeere pucker paa sam/m/e. saa har hand mod sin villie høyst beklagelig været nødsaget, til sit ærlige Navn og Røgte at see Conserveret, ved Muntl: varsel til dette Ting, at lade stevne og indkalde benævnte sin broder Niels Isaaksøn Botnen, vidner at anhøre om hands uanstændige tale, der for Dom at modtage til undgieldelse efter sagens befundende beskaffenhed, samt at svare processens omkostning. Til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Peder Fladebøe og Jon Olsøn den ældre, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

disse tvende brødere bleve saaleedes for Retten forligte, at den indstevnte Niels Botnen offentlig for Retten bad sin broder, Citanten, om forladelse, til ydermeere at forsone sin forseelse, betaler hand til fattig lægds Cassen 6 rd:, og til sin broder i omkostninger 2 rd:, der med Citanten var fornøyet og frafald sag[en]. for disse 8 rd: Caverede Jørgen Berven, det hand inden 8te dage dem som selvskyldner skulde betale. og som ingen af Præstens Medhielpere var nærværende, blev Laugretten betydet, det strax for Sogne Præsten at om/m/elde, paa det de 6 rd: til fattig lægds Cassen strax kand vorde inddreven.

Fogen lod inden Retten oplæse og Examinere Restancerne, som attesteret. 986 rd:

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa Laugretten demitteret,

og Retten igien beklæd med det Laugret som paa fol: 47 udj Scheje sagen findes Specificeret, for Dom med Sorenskriveren at afsige, (mrkn: Sak dat. 8/3.1764 på pag. 64/64b)

og bliver da først over den/n/e sag følgende beregning at giøre, saasom Sorenskriveren for 3de Sessioner 4 rd:, diet penge for En Reise dag til hver Session, 2 rd:, Dom og brev penge 5 mrk: 4 s:, Laugretten, der nu 4de gang møder, per Mand 4 mrk:, er 5 rd: 2 mrk:, Lensmanden for hver gang at tilkalde Laugretten, som og at gaae Rettens Middel til haande, 2 rd:, for det stemplet papiir som til den/n/e sag af hoved Citanten burde været brug[t], 1 rd: 48 s:, tilsam/m/en 15 rd: 68 s:

og som begge Parter nu møder, blev af Sorenskriveren og Laugretten som Meddoms Mænd saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

At den/n/e Familie Green og Afkom fra gam/m/el tiid, her udj Gaarden Scheje, Først har Eiet En Løb smør jordegoeds med bøxel og herlighed som deres sande Odel, hoved bøle og Aasæde, beviises med Arveskifte brevet af 3 Maj 1727, passeret efter hoved Citanten, Soldat Swend Olsøn Scheje[s] Farfaders moder Maritte Nielsdatter Scheje, og Et der udj anført gave brev af 10de Maj 1713, der alt her ad Acta er tilført. Den/n/e Løb jordegoeds Eier, bruger og beboer hoved Citantens Fader Ole Swendsøn Scheje den dag i dag er, som sin Faders og Forfædres ældgamle hoved bølle og aasæde, vide Arveskifte brevet af 1ste Apriil 1762, samt Tingsvidnet af 22de Octbr: 1759, og det der udj indførte skiøde. Dernæst har hoved Citantens Farfaders fader Jan Swendsøn Scheje, som det allegerede skiftebrev af 3 Maj 1727 oplysser, og med de der udj anførte tvende breve af 25de Aug: 1688 og 28 Junj 1707 bekræftes, tilforhandlet sig En Løb jordegoeds med bøxel og herlighed i bem:te Gaard Scheje, og efter hiemtings aastæds Dom afsagt dend 26 Junj 1739 bleven hands søn Svend Jansøn, som var hoved Citantens Farfader og Contra Citantens Fader, til Odel. Disse tvende Løber, ligesom de fra ældgamle tiider stædse har været

Tvende og for hin anden frem/m/ede adskilde Mænds brug og Eiendom, Vide det allegerede skiøde af 25de Aug: 1688, der sam/m/e oplyser, saa er de og stedse siden bleven tvende Mands brug, som de endnu ere, saa at, siden den gamle Jan Swendsøn i aaret 1688 kiøbte den ene Løb, er disse tvende løber hver for sig stedse bleven brugt af Fader og Søn, som tvende Mænds brug. Da hoved Citantens Farfader Svend Jansøn ved døden afgaar, efterlader hand sig 5 Søn/n/er og En Datter, der alle vare Fuldmyndige, Vide Arveskiftebrevet af 1ste Apriil 1762, og som disse Børn med levebrød alle vare forsiunede, undtagen den yngste Søn Niels Swendsøn, som er Contra Citanten, har Moderen med Tvende Søn/n/er Knud og Swend Svendsøn/n/er declareret, Vide Arveskiftebrevet af 1ste Apriil 1762, dets pag: 23, 24 og 25, at være fornøyed med arv i løsøre og penge, paa det den/n/e deres Søn og broder kunde ved arv kom/m/e til levebrødet. I anleedning af den/n/e Decleration faldt den/n/e Eene omtrettende Løb Contra Citanten Niels Swendsøn til arv og Eiendom, dette arveskiftebrev af 1ste Apriil 1762 er til dato upaatalt, og altsaa i sin fulde Kraft. At hoved Citanten udj sit indlæg af 6de Febr: Nestleeden forestiller, det hand ved dette skifte ej var tilstæde, men i Kongens tieneste: da var det ufornøden at hand der skulde være tilstæde, thj hand havde der intet at bestille, saasom hand ingen arving var. mens det var nock at hands Fader, som var arving, der var tilstæde og hørte paa og var med i al den tale og gerning som skeede og blev forettet. Disse tvende Løber er det hoved Citantens Fader Ole Swendsøn Scheje vil giøre til hovedbøle, fordj den ene Løb, som hands Farfader kiøbte, liger i sam/m/e Gaard Scheje som det gamle hoved bøle ligger. men hands Søn, hoved Citanten, oplysser, med Een i Retten fremlagt og ad acta tilført Extract af Matriculen, det gaarden Scheje er 4re Løber. Naar nu hoved Citantens Fader Ole Swendsøn kunde faae til kiøbs de andere tvende Løber, mon hand da vilde det alt skulde blive hovedbøle for hands ælste Søn, og de andere hands Børn der fra aldeeles være udelugt. Paa oven anførte grund Ole Swendsøn Scheje i sit Eget Navn virckelig anlæger sag, men, paa det hand kunde spare Rettens løn og det stemplede papiirs bekostning, lader hand Søn/n/en Svend Olsøn, der den tiid var til Kiøbenhavn som Soldat Comanderet, udvircke for sig allernaadigst Beneficium paubertatis, det Ole Swendsøn som Een formuende Mand ej saa lettelig kunde erholde, oplader sag[en] for sin Søn, formeenende at det ord Soldat havde En sterckere igien/n/em trængende virckning. Saaleedes er da Søn/n/en Svend Olsøn bleven hoved Citant. Da nu Lovens 5te Bog, 2det Capit: 63 art: byder, det ælste Søn viger til hoved Bølet: kand ej forstaaes om andet, End det som den gamle Olding har haft til odel, brug og beboelse, og ej kand forstaaes om det hands Desendentere har tilkiøbt. og som hoved Citanten Swend Olsøns Fader Ole Swendsøn Scheje Eier og beboer Den Løb jordegods i Gaarden Scheje som har været den gamle Oldings hoved bølle Mand efter Mand, der i sin tiid falder hoved Citanten til arv, saa Kiendes for Ret, det indstevnte Niels Svendsøn Scheje for hoved-Citantens tiltale bør frj at være. betræffende processens omkostning, da betale hoved Citanten til Retten, med indberegned det stemplede papiir, efter den beregning der ad acta er tilført, 15 rd: 68 skil:, i det øvrige ophæves omkostningerne paa begge siider.

Dend 16de Maj blev paa **Grawens skibreede[s] Tingstue holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting med bem:te Grawens Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 62 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad med Bøygde Lensmanden Lars Wambem og dend Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som paa fol: 66 ved Jondahls Tinget findes Extraheret.

Til den ordre angaaende de gaml: Geværer og Bajonetter, der om Almuen svare[de] saaleedes [som] ved Jondahls Tinget svaret er.

Ole Tostensøn Sæd udgivene skiøde af 25de Ap: 1764 til Tosten Olsøn paa Et pund Tre Marcker smør med bøxel i gaarden Sæd, blev læst.
Tosten Olsøn Lægrei og Andwe Nielsøn Schaar udgivene skiøde af 25de Apriil 1764 til Hans Olsøn paa 2 pund 6 mrk: smør i gaarden øvre Lægrei, blev læst.
Elling Halsteensøn Bagne udgivene Odels Transport af 12 Apr: 1764 til David Ørjansøn paa 12 mrk: smør i gaarden Hotle, blev læst.
Johan/n/es Olsøn Qwale og Aschout Aschoutsøn ibdm: indgaaende Contract af 11 Apriil 1764 om gaarden Qwale[s] indløsning, blev læst.
Jon Knudsøn Lægrei udgivene \skiøde/ af 25de Octbr: 1763 til Asser Halsteensøn paa Et pund 3 mrk: smør, ¼ huud med bøxel [i] gaarden Sæbøe, blev læst.
Frue Alstrup udgivene bøxel brev med Rewers, af 12 Maj 1764, til Lars Ellingsøn paa 2 pund 1 ½ Mrk: smør udj gaarden Traae, blev læst.
Michel Grimsøn Haaems udgivene pandte brev af 16de Maj 1764 til Sogne Præsten Hr: Pouel Schnabel for 110 rd:, mod underpandt 2 pund 20 mrk: smør, 2/3 huud \udj gaarden Haaem/, blev læst.
Torbiørn Aamundsøn Synnestwedt udgivene pandte brev af dags dato til Sogne Præsten Hr: Pouel Schnabel og Christopher Siursøn Hieltnes for 120 rd:, mod underpandt 19 mrk: smør, 1 ¼ huud, {læst} udj gaarden Synnestwedt, blev læst.
Lars Monsøn Houchenes udgivene pandte brev af dags dato til sin yngre broder, unge Lars Monsøn Houchenes for 120 rd:, mod underpandt 9 mrk: smør, ½ faarskind med bøxel, samt overbøxel til 18 mrk: smør, 1 faarskind udj gaarden Houchenes, læst.
Hr: Pouel Schnabel udgivene bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Andwe Andwesøn paa ½ Løb smør, ½ huud udj gaarden Windahl, blev læst.

1764: 68b

1764

Ole Aamundsøn Fylchedahlens udgivne skiøde af dags dato til Ole Hansøn Nedre Spilden 1 Løb 4 ½ mrk: smør uden bøxel i gaarden Nedr: Spilden, blev læst.
Hr: Poul Schnabel udgivne bøxel brev med Rewers, af 14 May h: A:, til Lars Johannesøn Hylden paa 1 ½ spand smør udj gaarden Hylden, blev læst.
Christopher Siursøn Hieltnes udgivne skiøde de dags dato til Asgout Colbeensøn 18 mrk: smør, ½ bukskind med bøxel i gaarden Torblaae, læst.
Iwer Pouelsøn Herrejs udgivne skiøde af dags dato til Christopher Østensøn Aassem Een skove Teig, Anders Teigen kaldet, under Aassems Ejendom beliggende, blev læst.
Arveskifte brev[et] af 2den May 1764, slutted efter Guroe Olmoesdatter Lillethuun, læst, og var stervboen ejende jordegods udj gaarden og arvetompten Lille Thuun, 1 pund 2 ½ mrk: smør, 1 ¾ g:skind for 84 rd: 3 mrk:, som saaledes til arvingerne er udlagt, Enckemanden Tosteen Nielsøn 5 ¼ mrk: smør, 1 ¾ g:skind for 42 rd:, datteren Anna Baarsdatter 7 mrk: smør for 14 rd:, Baar Andwesøn 7 ¼ mrk: smør for 14 rd: 3 mrk:, Sigri Baarsdatter 7 mrk: smør for 14 rd:, tilsam/m/en 1 pund 2 ½ mrk: smør, 1 ¾ g:skind for 84 rd: 3 mrk:
Tosteen Nielsøn Lille Thuun med Jnterresserede udgivne skiøde af dags dato til Endre Olsøn Lille Thuun 1 pund 7 ½ mrk: smør, 1 ¾ g:skind med bøxel i gaarden Lille Thuun, blev læst.
Magnus Iwersøn øwre Leqwens udgivene pandte brev af dags dato til Christopher Siursøn Hieltnes for 150 rd:, mod underpant 2 Løber 13 mrk: smør med bøxel. {blev læst} udj gaarden Øvre Leqwens første thuun, blev læst.

Dend 17de Maj er ved Grawens Ting følgende passeret.

Anders Pedersøn Herrej til Cancellie Raad Fleischer udgivene Pantebrev af 9de Apriil 1763, indført i Pantebogen paa fol: 7, blev efter paategnede qvittering af 11de April 1764 til udslettelse anvist.
Ole Halsteensøn Midaas udgivene Pante brev af 23 Maj 1759, indført i Pantebogen pa fol: 497, blev efter paategnede qvitering af 23de Octbr: 1763 til udslettelse anviist.
Cancellie Raad Fleischer og medJnteressendere udgivene skiøde af 11 Apriil 1764 til Katla Tosteensdatter paa 3 Spd: 1 mrk: smør i gaarden Herrej, blev læst.
Katla Tostensdatter Herrej udgivene gields brev af 11 April 1764 til Cancellie Raad Fleischer for 150 rd:, mod 3 Spd: 6 mrk: smør i gaarden Herrej til underpant, blev læst.
Ole Halsteensøn Midaas udgivene gields brev af 25de Apriil 1764 til Ole Endresøn Kollenes for 150 rd: mod 1 pd: 3 mrk: smør, ½ g:sk:, ½ f:sk: i gaard: Midaas til underpant, blev læst.

Simon Lione viste fællen af Een voxen Biørn, som hand i høst sidstleeden havde skut, Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel betalte til ham 2 rd:

Lensmanden Lars Wambem gav tilkiende, det hand for Borgermanden udj Bergen, Berent Olsøn, med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Magnus Magnusøn Nedr: Lægrei for Crediterede Korn vahre til dend Sum/m/a 12 rd:, der ej imindelighed her været at bekom/m/e, der om Dom at modtage til betaling, samt processens erstatning skadesløs. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte møtte, tilstoed lovlig varsel, og sagde, det hand aldring!! har handlet med den Mand, Kiender ham ei heller, ved end icke hvor hand boer, og her om tilbød sig strax inden Retten at aflæge sin saligheds Eed med opragte fingere.
Citanten forestillede, at den/n/e Borgermand for 4re aar siden var her hiem/m/e at fordere sine skyldemænd, og da blev ham sat pant for fordringen, dog saa at pantet forblev i den indstevntes giemme eller ansvar. der om, den indstevnte er kaldet at anhøre de tvende vidner Sølfest Wiig og Ole Lilletuun, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, dem Citanten paastoed forhørte.
de indstevnte vidner møtte. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.
1ste vidne, Sølfest Gun/n/ersøn, boende paa Gaarden Wiig, efter aflagde Eed vidnede, at for 4re aar siden var den/n/e Byemand der hiem/m/e, da kom Magnus Lægrei sin Kone Maritte til vidnet, og sagde, det den/n/e Mand fordrede penge hos hendes Mand, men hand havde ej oppebaaret noget hos ham, men det var deres søn Christopher Magnus-søn som havde giort den gield, dog fick de sette ham pant, at vidnet vilde gaae med hende for at see og høre der paa. da vidnet nu kom til Lægrei, var Magnus Lægrei med søn Christopher gaaed afsides bort, og da saa vidnet det Byemanden opskrev nogle Klæder, børser og andet, som dog skulde blive i huuset, saasom den indstevntes huustroe Maritte, der nu her for Retten er nærværende, lovede inden 5 á 6 uger at betale ham sine penge, men vidnet mindes ej hvor høy Sum/m/en var.
2det vidne, Ole Knudsøn, er huusmand paa Lilletuun, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne, med det tillæg, at Konen Maritte forsickrede Byemanden, at naar søn/n/en om 7 ugger havde giort sin Kongsberg Reise, skulde hand faae sine penge.
Citanten paastoed sag[en] til næste Ting udsat, for at producere end bedere oplysning.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

1764: 69

1764.

Lensmanden Lars Wambem gav tilkiende, det Lars Herrej har til dette Ting ladet stevne og indkalde Soldat Hal Olsøn Schielwiigen, staaende under Hr: Major Borse Compagnie, fordj hand har tilsagt Citanten tieneste paa Et aar, og nu ej vil gaae i tienesten, hvor over Citanten er skam/m/elig Fixeret og i legervold med sin jords dørckelse, der om Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torchiel Leqven og Knud Sysse afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt udj Moderen Orlog Halsdatter[s] paahør, siden søn/n/en Hal Olsøn ej vilde lade sig finde.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

den lovlig indstevnte Hal Olsøn Schielewiigen forelæges at møde til næste ting.

Magnus Leqwen for Niels Syssen gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Torbiørn Lindebræche for skyldig værende, som blev ved skeede avregning i stevnevidnernes paahør 15 rd:, der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning, vil fornem/m/e om indstevnte møder.

Torbiørn Lindebræche blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Torchiel Leqwen og Knud Syssen afhiemlede stevningen at være Torbiørn Lindebræche lovlig forkyndt udj hands Eget paahør.

Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Torbiørn Lindebræche forelæges at møde til neste ting.

Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere skatte Restancen, og der om var Rettens attestation begierende, som blev efterkom/m/et. 1031 rd:

Ole Andersøn Lægrei gav tilkiende, det hand var skyldig til Jørgen Morsin 5 rd:, dem hand har betalt til Lensmanden Lars Wambem mod qvittering. og da Comparenten kom til Bergen, blev hand af bem:te Morsin forceret under trudsel af arrest, atter at betale bem:te 5 rd: til Morsin mod qvitering, saa hand nu har betalt disse 5 rd: tvende gange, det hand med de 2de qviteringer kand beviise. altsaa til dette Ting med Mundtl: varsel indkaldet atter benævnte Lensmand Lars Wambem, Dom at modtage til at betale ham de 5 rd: tilbage med processens omkostning. vil fornem/m/e om hand møder.

Lensmanden Lars Wambem møtte, tilstoed varselen og sagde, hand maa forundre sig over Citantens adtraae til proces, da hand tilstaar, efter sin qvittering at have af Citanten anam/m/et 5 rd:, har og tilsendt Morsin pengene, der for hand har Morsins qvittering, men som Morsin har irret i det hand paa Nye har taged penge af Citanten, saa har Comparenten skrevet Morsin til, sendt ham Copie af sin udgivene qvitering, og bedet ham i mindelighed at see den/n/e forseelse Redresseret, hvor om Citanten, der iler til process, er videndes. begierede altsaa sag[en] til næste ting udsat, for at erholde Morsin[s] svar, da hand ventelig sicker Redresserer sin forseelse.

Afskeediget,

sagen gives Rum til næste ting.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophæved.

Dend 19de Maj blev paa **Tingstædet Utne med Kingtserviig og Røldahls skibreeders Almuer holden Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 64 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Swend Larsøn Lotte sad Christopher Langesætter, og for Knud Larsøn Lotte sad Svend Larsøn Eidnæs. Nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med de 2de Bøygde Lensmænder Jon Torchielsøn Hougse og Helje Monsøn Hamre, samt den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som ved Jondahls-Tinget paa fol: 66 findes Extraheret.
da den/n/e Almue til dend Ordre om de vaaben de bør holde, samt om Geværene og Bajonetter paa Arsenalerne, svarede saaleedes som al den øvrige Almue her udj Hardanger ved de foregaaende Tingers holdelse svaret har.

Ole Østensøn Buue udgivene gields brev af dags dato til Ole Tostensøn Reisetter for 60 rd: laan, mod 4 ½ Mrk: jordegoeds i gaarden Buue til pant, blev læst.
Tosten indre Alsager og medJnteressendere udgivene skiøde af 17 Maj 1764 til Aamun Torgiersøn paa Et pund smør i gaarden Indr: Alsager, blev læst.
Tosten Siursøn og Aamun Torgiersøn udgivene skiøde af 17de Maj 1764 til Torgier Tostensøn paa 1 pd: 6 mrk: smør, ½ huud og ½ Løb salt i gaarden Jndr: Alsager, blev læst.
Siur Ølwersøn øvre Berven udgivene skiøde af 29de Nobr: 1763 til Ølwer Siursøn paa Toe pund 18 mrk: smør i gaarden øvre Berven, blev læst.
Elen Nielsøn Schieldaas udgivene skiøde af 31 Martj 1764 til Knud Elensøn paa Tolv Mrk: smør, ½ geedskind i gaarden Schieldaas, blev læst.
En Lavtings Dom, afsagt for Bergens Lautings Rett dend 16de Febr: 1763, hvor ved Jon Jærandsøn tilfindes Løsnings Retten til 1 pd: 19 1/5 mrk: smør i gaarden Growe for 53 rd: 19 1/5 s:, som sande Odels Mand, blev læst.
Lars Aslachsøn Mehuus udgivene skiøde af 25de Apriil 1764 til Jon Jærandsøn paa 1 pd: 19 1/5 Marcker smør i Gaarden Growe, blev læst.
Arveskifte brevet sluttet dend 4 Julj 1763 efter Ole Samsonsøn, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds udj gaarden Hildahl 1 Løb smør, ½ huud, vurderet 270 rd:, og udlagt som følger, Først til stervboets Creditorer, Ole Gribsøn Ødwen 1 pd: 17 ½ mrk: smør, ½ huud for 178 rd: 3 mrk: Jon Haldorsøn Mochestad og Aad Jonsøn Aga, begge udlagt 16 mrk: smør for 48 rd: Haaver Olsøn Præstegaard 6 ½ Mrk: smør for 19 rd: 3 mrk: Resten udlagt til Arvingerne, saasom til Encken Sigri Knudsdatter 5 Mrk: smør, til Børnene Michel, Samson og Niels Olssøn/n/er, hver En Marck smør Jordegoeds.

1764: 69b

1764.

Hr: Provsten Atche udgivene bøxel brev med Rewers, af 17 Decbr: 1763, til Ole Erichsøn paa 6 Mrk: smør i gaarden Hæng udj Røldahl, blev læst.

Hans Blom gav tilkiende, det hand for Cord Sporing udj Bergen til dette Ting med Muntl: varsel har ladet stevne og indkalde Jon Monsøn Sexe for skyldig værende 22 rd: 3 mrk: 6 s: for Crediterede Korn og andere vahre, og da ingen betalning imindeligelighed har været at erholde, er hand indkaldet at anhøre Dom til betalning med processens erstatning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Jon Sexe lovlig forkyndt udj hands Eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Jon Monsøn Sexe forelæges at møde til neste Ting.

Tosten Reisetter og medJnteressendere efter forige tiltale Contra gaarden Kambestad beboere, æskede sag[en] i Rette, og vilde fornem/m/e om de møder siden Rettens forelægelse er dem lovl: forkyndt.
Peder Kambestad møtte paa Egene og sine medbrødere[s] vegne, og sagde, det den/n/e sag ei kand oplysses, mindere afgiøres, føren den til aastædet vorder forfløt, dets aarsag paastoed sagen til aastædet.

Afskeediget,

sag[en] henvises til aastædet, hvor den efter lovlig behandling, siun og grandskning bør ordeeles.

Tosten Johan/n/essøn Biørke udgivene skiøde af 14 Maj 1764 til Peder Iwersøn paa En Løb smør, 2 Løber salt i gaarden Nedr: Berven, blev læst.
Peder Iwersøn Nedr: Berven udgivene skiøde af 19 Maj 1764 til Wichlich Pedersøn paa 1 Løb smør, 2 5/6 Løb salt i gaarden Nedr: Berven, blev læst.
Arveskifte brevet af 25de Apr: 1764, sluttet efter Jon Samsonsøn, blev læst, og var stervboet Eiende ½ Løb smør med bøxel i gaarden Qvitne, vurderet 54 rd:, og udlagt i arv til følgende Arvinger. Encken Mari Christensdatter 18 mrk: smør, børnene Samson og Christen Jonsøn/n/er, hver 3 ½ Mrk: smør, Lars Jonsøn 3 mrk:, Torbiør, Ingebor og Mari Jonsdøttere, hver 2 mrk:, Niels Samsonsøn 1 mrk:, Gyri og Mari Samsonsdøttere, hver ½ Mrk: smør.
Helje Monsøn Hamre udgivene gields brev af dags dato til Helje Rasmussøn Sæwereid for 48 rd: 3 mrk:, mod Et pd: smør i gaarden Hamre til underpant, blev læst.

Dend 21de Maj Er ved Kingtserviig Som/m/erting passeret som følger.

Samson Siursøn Qwalnæs udgivene skiøde af 19 Maj 1764 til Christopher Ingebrigtsøn paa 1 pd: 12 mrk: smør, ¼ huud i gaarden Qwalnæs, blev læst.
Thormoe Christophersøn Røtte udgivene gields brev af 29 Octbr: 1763 til Halvor Langesetter for 40 rd: laan, mod 1 pd: 5 ½ mrk: smør, 1 5/6 Løb salt i gaard: Røtten til underpant, læst.
Hr: Kam/m/er-Raad Juel Freedlysning af 21de Octbr: 1763, over Øe-Kalven ved Qwamsøen, det ingen der maae opsætte Creature til beite, blev læst.
Jon Hansøn gields brev af 29de Octbr: 1763 til Knud Aadsøn Sandwiigen for 40 rd: laan, mod Et pund 22 mrk: smør i gaarden Store Røtte til underpant, blev læst.
Haaver Lotte og medJnteressendere udgivene skiøde af 28de Octbr: 1763 til Lars Larsøn paa 1 pd: smør, ½ f:sk: uden bøxel, og 3 mrk: smør med bøxel og overbøxel i gaard: Lotte, læst.
Lars Aamunsøn Aalwiigen udgivene bøxel brev med Rewers, af 21de Octbr: 1763, til Johan/n/es Torgildsøn paa 2 pd: 21 mrk: smør, ½ huud i gaarden House, blev læst.

Fogden lod inden Retten oplæsse og Examinere skatte Restansen, hvis beløb var 1323 rd: 4 mrk: 1 s: som blev atesteret.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, hvorfor Tinget blev ophævet.

Den 29de Maj blev Rætten betient paa Gaarden Nedre Traae, beliggende i Jondahls skibreede og Kirke sogn, Strandebarms Præstegield og \Jondahls/ Tinglav, med efterskrevne LaugRætt, som efter Loven er opnævnt, sc: Lars Hallerager, i hands stæd sad Johannes Johansøn Tuft, Ole Berge, Iwer ibdm:, Samson Ouestad, Iwer Ouestad, i hands stæd sad Od Olsøn Ouestad, og Jørgen ibdm:, nærværende Bøygde Lensmanden Giermun Olsøn Berven;

Hvorda for Rætten fremstod Torbjørn Wichlegsøn Nedr: Traae, og sagde det Hand af hands Værfader Samson Indresøn \med søn Endre Samsonsøn/ havde kiøbt her udj Gaarden Nedr: Traae 1 Løb smør Jordegoeds, og da det formeentlig er Odels goeds, har hand til den/n/e Tægte dag, her til stædet ladet indkalde selgerne til Een ved Rettens Middel lovlig Huuse besigtelse og Taxation, til beviis i sin Tiid, om Huusenes nu iværende Tilstand, og deres Værd, vil fornem/m/e om bemelte Samson Indresøn \medr Søn/ møder.

Selgerne Samson Indresøn \og Sønnen/ mødte, og sagde, at være fornøyet med den/n/e Forretnings Foretagende, vilde og sam/m/e bivaane.

Torgier Alsager lod tilføre, det hand nu i Retten fremlagde fulde Løsnings Penge for Jordegoedset her i Gaarden paa {sin} Myndl: Ole Samsonsøn Traaes vegne;

Torbjørn Wichligsøn protesterede her imod, og sagde, det hand ej tog imod dem, og at hand ikkuns havde ladet til denne Tægte dag indkalde sin Værfader til en lovlig Huuse besigtelse.

Da blev med Forretningen fortfaret, og af begge Parter paa dette Jordebrugs tilhørende Huuser giort anviisning.

1te: Een Røgstue med Een tilbygt skygge i brøstet, er Reent bedærvet i alt, {og kand ej ansees for højere Værd end} her i Eier Samson Indresøn 1/3de part, og Citanten de 2/3de parter, er værd	6 rd: 4 mrk:
Lateris	6 rd: 4 mrk:

1764: 70

1764.

Transport	6 rd: 4 mrk:
En Mad bue, hvorj svillene, spærene og Taget samt den underste deel af Tøm/m/eret reent bedærvet, {er ej meere værd end} heri ejer Samson 1/3 part, og Citanten 2/3de parter, er ej meere værd end	3 2
En Senge bue med en Vee skygge i brøstet, er alt gam/m/elt, spærer og Tag reent forfaldet, Samson Eier 1/3 part, og Citanten 2/3de parter, er værd	4
Et Jldhuus opsadt med Staver, bedærvet bordtag samt spærrer, Tag gandske forfalden, Samson eyer 1/3 part, og Citanten 2/3 parter, som kand ansees at være værd	4
Een høe Løe med en Floer under, og et Fios ved Floren tilbygt som Een halv Tække, samt Een Stand i den øverste Ende af Løen. Floren næsten gandske bortraaden, og Fioset Rent Raadent tilligemed et lidet skud under sam/m/e Tag, den nederste grinde af Løen er skakseegen, og den Eene stav forraadnet, Taget paa Løen i en slet tilstand, Samson ejer 1/3de part, og Citanten 2/3de parter, der kan være værd	10 4
Et lidet Fios, det underste Omfar gandske bedærvet, taget noget forfalden, Samson ejer 1/3 part, og Citanten 2/3 parter, som er værd	1 4
Summa	27 rd:

som intet videre var at foretage, bliver følgende beregning at giøre. Sorenskriverens skyds frem og tilbage har Citanten forskaffet, Diett Penge Een dag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rdr:, Laugretten pr: Mand 16 s:, er 1 rdr:, Lensmanden 1 rdr:, tilsam/m/en den/n/e Forretning bekostning foruden beskrivelsen, 4 rdr: 4 mrk:, som af Citanten blev betalt.

Dend 18de Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Mochestad, beligende i Kingtserviig Præstegield og Ullensvangs kk: sogn udj Hardanger, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Haldor Helland, Thomas Jaastad, Ole Thronæs, Samson Siursøn Qwalnæs, Østen Jordahl, Elling Hougse, Torbiørn Ølwersøn Hougse, Jacob Johansøn Langesetter, nærværende Bøygde Lensmanden Jon Torgielsøn Hougse.

hvorda for Retten fremstoed Lars Tostensøn Mochestad paa Egene og sine granders vegne her paa Mochestad, sc: Wichlich Siursøn, Siur Jæransøn, Encken Herbor Samsondatter, Lars Jonsøn, samt gaarden Kambestad beboere, Sven Michelsøn, Peder Arnesøn og Olle Olsøn, og gav tilkiende, det de samtlige med Muntlig varsel til den/n/e tægtedag, her til aastædet har ladet stevne og indkalde Gaarden Resetter Eiere og beboere, saasom Sogne Præsten her til Gieldet, Hr: Provsten Atche, der en liden deel i gaarden pro Officio er beneficeret, Tosten Isaaksøn Resetter, Ole Tostensøn ibdm:, Jacob Jacobsøn, Ole Larsøn, Ole Olsøn, Ole Wichlichsøn og Wichlich Olsøn, at anhøre vidner om den rette gamle Merckes gar paa Giethellerne, og at faae sam/m/e igien paasat. item i hiem/m/e marcken paa bøen at faae Marckeskield needsat, steent og Reent, samt Merckes gar med, eller paasat om fornøden giøres. Om alt at modtage Dom saavel i hovedsag som processens omkostning, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Ole Larsøn, som haver det beneficerede gods i Resetter til bøxel, møtte og tilstod lovl: varsel, og i Rette lagde sin Jorddrot Hr: Provsten A[t]che skriftl: indlæg af dags dato, bilagt med lovlig stemplet papiir, saalydende. de øvrige samtlige opsiddere og beboere af Gaarden Resetter møtte alle, og en hver for sig vedtog lovlig at være kaldet.

Citanterne paastoed deres indstevnte vidner forhørte, sam/m/e er Knud Mochestad, Peder ibdm:, Gunilde Wastuun, Torchiel Rogdeberg, Maritte Tostensdatter Twisme, Endre Mochestad, Johan/n/es Hofland og Ole Wichingsøn Kambestad. disse benævnte vidner møtte alle, undtagen Gunilde Wastuun, hvis kom/m/e ventes. Eedens forklaring blev de mødende vidner forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Knud Aamunsøn, boende her paa Gaarden i det Syndre thuun, sagde sig gam/m/el 72 aar, er ingen af Parterne enten beslægted eller besvogret. vidnede, at have hørt sige af sal: Siur Rogdeberg, som omtrendt for 4re aar siden ved døden er afgangen, det Gethelle{rne}ren ej havde hørt Resetter til i hands opallen (: skal være i hands ungdom :) og siunede Siur Rogdeberg vidnet en gam/m/el steen gar, som havde været merckes gar imellem Resetter og Mochestad. end videre siunede hand vidnet, som end nu er tilsiune, hvor ledet paa steengaren havde været, hvor igienem dette Thuun i Mochestad og Kambestad maatte Reise, naar de vilde Reise til støels. Retten tilspurte vidnet, hvor gam/m/el Siur Rogdeberg var da hand døde. og, om hand var beslægted med nogen paa Mochestad eller Kambestad. Resp: ved ej hvor gam/m/el hand var, men hand var en meget gaml: Mand, hand var voxen karl da vidnet var en liden gut, og nu er vidnet 72 aar. om den/n/e Mands slægtskab ved vidnet ej videre, end at hand var beslægted med Tosten Resetter. 2°: om vidnet kand giøre anvisning. Resp: ia.

1764: 70b

1764.

Citanten tilspurte vidnet, om Siur Rogdeberg icke havde sagt vidnet [h]vad den gar her nere betyde, som Resetter nu vil have til Merckes gar. Resp: Siur Rogdeberg sagde, hand viste ej hvad slags gar det var, og vidnet vilde ej spørge ham noget videre der om. Reisetter Manden tilspurte vidnet, om det, saa lenge det kand mindes, ved af nogen anden Merckes gar at sige, end det Træegierde som staaer her neere. Resp: i den tiid vidnet har boet her, som er over 30 aar, har vidnet ej vist af anden gar at sige.

Som det var seent ud paa aftenen, blev sag[en] udsat til i Morgen tiilig.

Dend 19de Junj blev den/n/e nest forbemelte aastæds sag atter foretaged, er saaleedes som følger forettet.
begge Parter møtte.
2det vidne, Peder Isaaksøn, er boende i det Syndre thuun her paa Gaarden Mochestad, sagde sig gam/m/el 51 aar, er i 3de leed beslægted med Citanten Lars Tostensøn Mochestad. vidnede, at for 6 aar siden blev hand af Resetter Mændene hentet, for at see det træe gierde, der endnu er staaende, det sam/m/e ej blev forsvarlig holden, saa at Creaturene gick der over. da saa vidnet garen at den var needraadnet, og siuntes som der ej var lagt ved i den paa 3 aar. og var der en slet backe op med en stoer vei for Creaturene som de havde giort over det at garen laae øde, men hvem garen skulde holde, ved vidnet ej, saasom Mochestad, Kambestad og Resetetr alle dage har skiendes der om. fremdeeles forklarede vidnet, at have boet her paa gaardens Syndere thuun i 21 aar, og i al den tiid har disse 3de gaarders beboere, Forældere og Børn stedse skiendes om Gethelleren, og har de alle til fællets brugt det, og om bruget skiendes. kand giøre anvisning. Parterne havde nu ej noget at tilspørge vidned.
3de vidne, Torchiel Siursøn, boende paa Gaarden Rogdeberg, sagde sig gam/m/el 50 aar, er beslægted med begge Parter paa Resetter, Mochestad og Kambestad. vidnede, at for mange aar siden, kand ej mindes hvorlenge, da hentede Mochestad Manden vidnets Fader, nu sal: Siur Rogdeberg, for at see garen, da siger vidnets Fader, er det Merckes gar, saa har i intet videre vidne behov. men hvad gar det var hand talte om, ved vidnet ej, icke heller nogen tiid har været der i Marcken hvor nu trætten om føres. Parterne havde ej noget at tilspørge dette vidne, som Eedfæstede sit udsigende og blev demiteret.
4de vidne, Maritte Tostensdatter, gift med Samson Gun/n/ersøn Gillet under Twisme, sagde sig gam/m/el 62 aar, er Fadersøster til Citanten Lars Jonsøn Mochestad. vidnede, at være barnefød her paa Gaarden, og var vidnet 25 aar gam/m/el da hun blev gift her fra gaarden. og i den tiid vidnet var her, beitede saavel Mochestad, Kambestad og Resetter Creature paa Getheller, da var det faae tiider at Resetter Creature kom der. og giettede Mochestad de frem/m/ede Geeder, som de havde kiøbt, paa Getheller. Mochestad slog græs paa Getheller, og har vidnet med hendes sal: Moder baaret mangen En græs børre der fra. og vidnets sal: Fader havde En huus Tøs som slog græs der, og bar høet under helleren. kand intet mindes om steengaren, men Træe garen her nere, som kaldes Ilaget, var saaleedes, at stundum laae der nogle busker, og stundum intet. kand giøre anvisning hvor de slog græs, Gethelleren og Ilaget eller Træegaren. Citanten tilspurte vidnet, hvem der optog den Nye gar Ilaget. Resp: Farbroder til vidnets sal: Fader Tosten, hand var huusmand her paa Mochestad, hand opsatte den gar for at slaae græs.
5te vidne, Endre Østensøn, boende her paa Gaarden i Syndre Thuunet, sagde sig gam/m/el omtrendt 50 aar, ved det ej til visse, hands Kone at være i 3de leed beslægtet med Citanten Lars Tostensøn Mochestad, vidnede, at have hørt sige af Citanten Lars Tostensøns Fader Tosten Larsøn, som for mange aar siden ved døden er afgangen, det hands Fader havde hugget ved i Getheller, og aldrig der om hørt nogen Keglen. Tosten, den omvundene, vilde havft den tvist om Getheller afgiort, og der om talte med granderne, men da hand ej fick dem der til, sagde hand, ja efter min død, bliver der om en anden Justits. ved intet videre end det hand har hørt og udsagt, og altsaa kand ingen anvisning giøre. Citanten tilspurte vidnet, om hand icke ved det Mokestad og Kambestad har haft deres brug paa Getheller med Kangel!! (Krangel). Resp: ved slet intet om noget brug videre, end at Creaturene der kand have gaaet om hin anden. som Parterne ej havde noget at tilspørge vidnet, aflagde det Eeden og blev demiteret.
6de vidne, Johan/n/es Jacobs:, boende paa Gaarden Hofland, sagde at være gaml: i det 52 aar, og at hands Kone var søster til Citanten Lars Tostensøn, vidnede, at have hørt sige af sin sal: Værfader, at da hand var dræng og var hiem/m/e hos sin Fader, da huggede hand skieved i

Getheller, og at Kambestad havde haft en huusMand ved Navn Tosten Lofthuus. hand sat gierde i de skaare og slog dem. disse ord har vidnet som sagt er hørt af sin værfader, og videre ved hand

1764: 71

1764.

Ei om den/n/e sag. fremdeeles erindrede vidnet sig, at have af bem:te sin værfader hørt sige, at der havde været en gam/m/el steen gar. men vidnet har ej seet den. og anckede hands Værfader paa, at hand for længe havde forsømt at tale paa den sag: sigende, Gud velsigne min gode Eier, ieg har ej giort vel mod ham, at ieg har forsømt at tale paa sag[en], ieg vil ej røre det i min tiid, for uenighed i grandene, min tiid kand snart være, Gud Naade efterkom/m/erne, naar de gamle dør bort, har de intet at bestørcke dem med. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

7. vidne, Ole Wichingsøn, værende hos sin søn Citanten Ole Olsøn Kambestad, sagde sig gam/m/el 78 aar, er barnefød paa Gaarden Kambestad, har boet der og været der al sin tiid, vidnede, at i sin ungdom, da hand var bleven saa stoer at hand kunde leede efter Øg, hvor om hand var udgaaen at leeede efter, og som hand kom gaaendes, stoed En Dreng ved Navn Ole, som tiente hos gamle Ole Resetter, og gierdede den gamle gar som var oven for Gedheller. En Dreng ved Navn Tosten Lofthuus, som \havde/ været huus Dreng først paa Mochestad og siden paa Kambestad, hand lagde først nogle busker needen for Gedheller, hvor nu den nye gar er, og slog græsset i Gedheller. den/n/e Nye gar har Mochestad og Kambestad stedse holdet, dog med stoer Kangel!! (Krangel), men i hvor mange aar de har holdet den, mindes vidnet ei, dog har vidnet med sine grander holdt garen i al sin tiid, og hands Fader holdt den {i sin tiid} \før ham/. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som ellers lovede at giøre anvisning.

det 8de vidne, Gunilde Wastuun, er endnu ej her kom/m/en, men ventes.

Tosten Resetter med samtlige Gaarden Resetter beboere gav tilkiende, det de med Mundtlig varsel har ladet Contra stevne samtlige hoved Citanterne, at anhøre deres Contra vidner angaaende det omtvistede stycke udmarck Gedheller, samt Dom at modtage saavel i hoved sag[en] som processens omkostning. de vidner som til sag[en]s oplysning er indkaldet, ere Aamun Utne, Agotte Bleje, Ole Olsøn Sexe, Jacob Bleje, Maritte Mouge, Kari Haaversdatter, Aad Wichlichsøn Qwæstad, Bottolph Bleje, Niels Aakre og Ole Store Naa, dem Contra Citanterne paastoed forhørte.

hoved Citanterne tilstoed den/n/e Contra stevning at være dem lovl: forkyndt. som alle Contra vidnerne møtte, blev Eedens forklaring dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Aamun Tostensøn, værende paa Gaarden Utne hos sin svoger, sagde sig gaml: 66 aar, er Farbroder til hoved Citanten Lars Jonsøn Mochestad, vidnede, at være barnefød her paa Gaarden Mochestad, og var 26 aar gam/m/el da hand Reiste her fra gaarden, i den tiid hand var her paa Gaarden, var den neederste gar under Gedheller Merches gar, som blev vedlige holden af Kambestad, og Mochestad hold sin andeel af garen lengere ud, og kom hvercken Mochestad eller Kambestad Creaturene i Gedheller, uden de brød dem op over garen. ved slet ingen gar af at sige oven for Gedheller, uden hvad Resetter kunde indgierde dem et slotte Træe. om alt vidnet vel kunde giøre anvisning, men som vidnet gaar ved tvende Krycker, desuden har saadan svaghed at hand ej kand Ride, er det en umuelighed for ham at kom/m/e op til det omtviste[de]. vidnet forklarede fremdeeles, det Resetter Manden i den omvundene tiid alleene huggede ved i Gedheller. hoved Citanten tilspurte vidnet, at da vidnet var paa Bleje, og slog græs i Gedheller, hvem der gam ham lov, eller om hand slog ulovet. Resp: har ej slaget i Gedheller. 2°: om vidnet ej hørte Kaglen!! (Kaklen?) om

Gedheller i den omvundene tiid. Resp: Nej, har ej hørt saadant. som Parterne ej videre havde at tilspørge vidnet, aflagde vidnet Eeden efter Loven og blev demiteret.
2det vidne, Agotte Knudsdatter, er Encke, værende hos hendes søn paa gaarden Mit-Bleje, sagde sig gam/m/el 77 aar, er ingen af Parterne vitterlig enten beslægtet eller besvogret. vidnede, ej at være vidende om anden gar end den under Gedheller som stoed der i hendes ungdom, og har vidnet siden, tillige med hendes sal: Mand, hugget ved oven paa Gedheller, og der til havde lov af Lars Resetter, som for nogle aar siden ved døden er afgangen. og kand vidnet, i fald det for alderdom kand kom/m/e der op, giøre anvisning. Creaturene , saavel Resetter som Mochestad og Kambestads, gick om hin anden der oppe, thj der er saa lavet af Naturen, at de ej vel kand holde Creaturene fra hin anden. Contra Citanterne tilspurte vidnet, om det andet kand vide, end at det io har været stedse Resetter Eiendom der oppe. Resp: ved ej andet end det saa har været.

1764: 71b

1764.

3de vidne, Ole Olsøn, er boendes paa Gaarden Sexe, sagde sig gam/m/el 60 aar, er i slægtskab baade paa Resetter og Mokestad, er søskendebarn med Wichlich Mokestad, og i 3de leed med Ole Wichlichsøn Resetter. vidnede, at hand for 30 aar siden tiente hos begge Ole Olsøn Resetter, den ene ugge hos den ene, og den anden ugge hos den andne, den Ene Ole Olsøn er nu død, og den anden lever, som nu er her. i den tiid vidnet tiente der, var hand med sin huusbonde, snart den ene og snart den anden, at giære garen oven for Gedheller, den gar som staar op og need, saasom de der havde slotte. den gar under Gedheller holdt Kambestad Manden vedlige, og blev kaldet merckes gar. om alt vidnet kand giøre anvisning. vidnet forklarede, det Mochestad og Kambestad souv og geedsmalle undertiiden beitede i Gedheller, eller oven for nederste garen, men ej Nøds-Creaturene, uden det kunde være en gieldfange. ellers huggede Resetter Manden, vidnet[s] huusbonde, ved imellem disse tvende gare om vinteren, og om som/m/eren slog hand græs der.
4de vidne, Jacob Knudsøn, boende paa gaarden Bleje, sagde sig gam/m/el 48 aar, er ingen af Parterne vitterlig enten beslægted eller besvogret, vidnede, at da hand var 15 eller 16 aar gam/m/el, da saae vidnet den øverste gar, som den tiid stoed ved magt, og slog Resetter inden for garen. den neederste gar stoed og sam/m/e tiid, og staar end nu, og ved vidnet ej rettere end den nederste gar blev holden for Merckes gar. vidnet sagde ellers at kunde giøre anvisning. ellers gav Lars Resetter vidnets Fader lov at hugge ved paa Gedheller.
5te vidne, Maritte Larsdatter, værende hos hendes søn paa Gaarden Mouge, sagde sig gam/m/el 80 aar, er hoved Citanten Lars Tostensøn Mochestads Farsøster, og er Søskendebarn til dem paa Resetter, vidnede, at være barnefød her paa Mokestad, og var 26 aar gam/m/el da hun drog her fra, og i den tiid vidnet var her, var den gamle gar som gaar i Gedheller En Merckes gar. om den {nye} gar som er oven for Gedheller, ved vidnet ej noget, og kalder vidnet den en Nye gar. der kom ingen af Mockestad eller Kambestad Creature oven for garen, uden de brød sig der over, men smalen kunde undertiiden kom/m/e der. vidnet sagde ellers at kunde giøre anvisning. Contra Citanten tilspurte vidnet, om det paa de tiider hørte andet sige end at Resetter Eiede oven paa Gedheller. Resp: Nej, hørte ei andet sige.
6de [vidne], Kari Haaversdatter, er huus-Tøs paa gaarden Mit-Bleje grund, sagde sig gam/m/el 62 aar, er ingen af Parterne vitterlig beslægted, vidnede, at have af Resetter Manden i 26 aar haft lov at have slotte paa Gedheller, og slaaer der end nu med deres love. den gar som gaar under og i Gedheller, har i al vidnets tiid været holden for Merckes gar, og har Kambestad Mændene gierdet den. kand ej sige det Mochestad eller Kambestad Creature i den omvundene tiid er kom/m/en oven for garen, uden de har brudt dem over. har ej andet hørt end at Resetter her Eiet Gedheller. ved intet om den gar som siges at have været oven for Gedheller. kand giøre anvisning.

7de vidne, Aad Wichlichsøn, boende paa Gaarden Qwæstad, sagde sig gam/m/el 50 aar, er broder til Contra Citanten Ole Wichlichsøn Resetter, vidnede, at \da/ den øverste gar blev sat, var vidnet saa stoer, at hand var med sin sal: Fader at sætte og gierde den gar til en slotte, og den neederste gar stod der dend tiid, og blev anseet for en merckes gar, ved ej andet, ej heller har hørt andet, end at Resetter Eiede Gedheller. ved intet om Creaturenes beiten. kand giøre anvisning. forklarede videre, det Kambestad har vedlige holdet den neederste gar. og naar der kom brud paa garen, kom Mokestad og Kambestad Creature op i Gedheller. har ej hørt nogen Kangel eller mangel om Eiendommen, men hvad der kand have været om Creaturene, der om kand vidnet ej sige noget.

8de vidne, Bottolph Larsøn, værende hos sin datter paa Gaarden Bleje, sagde sig gam/m/el 61 aar, er ingen af Parterne vitterlig beslægted, vidnede, at have gaaet paa det nu omtvistede siden hand var lidet barn, og gaar der end nu ofte, forklarede at den øverste gar omtrendt for 30 aar siden af Resetter Manden blev paasat for en slotte. men den Nederste gar, som stedse har været holden for en Merckesgar, har Kambestad Manden holdt vedlige. har aldrig hørt andet, end at Resetter har Eiet Gedheller som deres Eiendom. naar Merckes garen er i støcker, kand det hende at baade Mochestad, Kambestad og Bleje Creature kand kom/m/e op i Gedheller at beite. Vidnet sagde at kunde giøre anvisning.

9de vidne, Niels Wichlichsøn, boende paa Gaarden Aakre, sagde sig gam/m/el i det 50 aar, er med begge Parter beslægted, vidnede, at for mange aar siden, da Siur Rogdeberg havde siunet Mochestad Mændene Mercket, var Resetter Mændene hos den/n/e Siur for at høre hands ord, og bar det i

Kæklen med dem: da siger Siur Rogdeberg, det begge parter havde brugt det nu omtvistede, hvor til Lars Resetter, som nu er død, svarede, det er Løgn. videre kunde vidnet ej mindes, ej heller ved noget om den/n/e sag. som Parterne ej havde noget at tilspørge vidnet, aflagde det Eeden efter Loven og blev demiteret.

10de vidne, Ole Iwersøn, er boendes paa Gaarden Store-Naae, sagde sig gaml: 42 aar, og er Contra Citanten gamle Ole Olsøn Resetter vidnets Morbroder, vidnede Conform med nest foregaaende 9de vidne. og her om aflagde Eeden.

hernæst forføyede Rettens Personer dem i Marcken til det omtvistede stæd, og det i følge af alle de Tvistende Parter, for at modtage den anvisning vidnerne har loved at vilde giøre, og sam/m/e at siune og grandske. dette støcke omtvistede Marck, er i udmarcken, som siunes efter Naturen og Situationen, at det i gamle dage kand have tilhørt Mokestad og Kambestad.

1ste hoved vidne Knud Mochestad anviste hvor den omvundene steen gar havde staaed, og leedet paa garen skulde have været. hands aflagde vidnesbyrd blev ham forelæst, det hand med Eed efter Loven bekræftede.

2det hoved vidne Peder Mochestad giorde anvisning paa den needfaldene gar og den vei Creaturene havde giort ved det at garen laae øde. hands aflagde vidnetsbyrd blev ham forelæst, det hand Eedfæstede.

4de hoved vidne Maritte Tostensdatter, anviste den needere gar under og i Gedheller, samt hvor græsset i Gedheller var bleven slaaen. hendes aflagde vidnesbyrd blev vidnet forelæst, det hun med opragte fingere Eedfæstede.

7de hoved vidne Ole Wichingsøn Kambestad giorde anvisning paa den gar under og i Gedheller, som hand Kalder Nyegar. hands vidnesbyrd blev ham forelæst, det hand med Eed bekræftede.

hoved Citanten frafald det indstevnte 8de vidne Gunilde Wasthuun, der end nu ei møder.

2det Contra vidne Agotte Knudsdatter giorde anvisning paa garen under og i Gedheller, sigende, ej andet at være vidende end at den gar var Merckesgar, hendes aflagde vidnetsbyrd blev hende forelæst, det vidnet Eedfæstede.
3de Contra vidne Ole Olsøn Sexe giorde anvisning paa det stæd hvor hand med sin huusbonde havde gierdet den øverste gar, som og anviste den nederste gar, der af Kambestad Manden blev hold[en] vedlige. vidnets aflagde vidnesbyrd blev det forelæst, som af vidnet med Eed efter Loven blev bekræftet.
4de Contra vidne Jacob Knudsøn Bleje giorde anvisning hvor øverste gar havde været, og hvor nederste gar var. hands vidnetsbyrd blev ham forelæst, det hand Eedfæstede.
5te Contra vidne Maritte Larsdatter Mouge giorde anvisning paa garen under og i Gedheller, den vidnet kalde en Merckesgar. vidnets aflagde vidnetsbyrd blev det forelæst, da vidnet det med Eed bekræftede.
6de Contra vidne Kari Haaversdatter Mit Bleje anviste garen under Gedheller, og hvor hun paa Gedheller slaar græs, hendes aflagde vidnesbyrd blev vidnet forelæst, som bekræftede det med Eed efter Loven.
7de Contra vidne Aad Wichlichsøn Qwæstad giorde anvisning hvor den øverste gar havde staaed, anviste den nederste gar. vidnets forklaring blev det forelæst, som bekræftede sam/m/e med Eed efter Loven.
8de Contra vidne Bottolph Larsøn Bleje anviste hvor den øverste gar havde staaed, oghvor den nederste gar staaer. hands vidnesbyrd blev ham forelæst, det hand med Eed bekræftede.

Afskeediget,

da det er seent ud paa aftenen, beroer det med sagens videre procedur til i Morgen tiilig.

Dend 20de Junj blev den/n/e sag atter foretaged i begge Parters nærværelse.
hoved Citanterne paastoed, efter anden post i deres hoved stevning, det marckeskield her paa hiemmebøen, dem og gaarden Resetter imel: maatte Needsættes.
Contra Citanterne svarede samtlige der med at være fornøyet, naar Marckeskieldet kand blive needsat efter deres gamle Kan og brug, der om en hver paa sin side nu vilde giøre Retten anvisning.
Sorenskriveren med Laugretten i følge begge Parter forføyede dem ud paa bøen hvor Marckeskieldet skal needsættes. da blev os af begge Parter giort anvisning hvor Marckeskieldet skulde needsættes, saasom inde ved Elven i Weedahlen hugget En Kors som visser ud efter den gamle {gar} stee[n]gar, og siden imel: Resetter, Kambestad og Mokestad hugget 22 Kars og needsat 4re Marckesteene og 2 vinckel glopper, den sidste er hugget i en stoer steen og viiser beent op efter til en liden beck, siden gaar byttet lige efter bæcken op til Indre Bleje Eiendom, ellers gaar byttet efter ager Reener, hvor intet Mercke kunde settes, som og efter Kirsebær garene der er sat lige i byttet. ellers er dette Marckeskiel af den beskaffenhed, at der umuelig kand læges snor fra Et Marckeskield til Et andet, men Resetter ved dette Marckeskield er saaleedes skild fra de tvende andere gaarder at Eiendom/m/en bliver som gam/m/elt været haver.
hoved Citanterne forestillede, at som de nu imindelighed, her udj hiem/m/e Marcken paa bøen ved lovl: Marckeskield er skild ved Resetter, og ej noget mindelig

1764: 72b

forlig efter deres tilbud om udmarcken er at erholde. saa i henseende at Forordningen af 1719 befaler at der skal giøres En afritzning over det omtvistede, men ingen her {...} findes, der forstaar saadant at forette, og at bekoste En saadan Mand fra Bergen, er det omtvistede ej vært, ligesom deres formue ej strækker til saadan bekostning at giøre, saa begierede de alleene uden afritzning En skildsmisse Dom om udmarcken, paa det de Kunde vide deres pligter, og

erindrede om Processens omkostning, der er, foruden Rettens løn, for Sorenskriverens skyds, Mænds opnævnelse og Rettens underholdning i 3de dagge, 18 rd:, og saaleedes indlader sag[en] til Doms.

Contra Citanterne paastoed Dom.

Bliver da først følgende beregning at giøre: Sorenskriveren for En Reisedag 4 mrk:, trende dages foretning 4 rd:, Laugretten per Mand daglig 20 s:, er 5 rd:, Lensmanden for at tilkalde Laugretten og ellers at gaae Rettens Middel til haande, kand ei ringere have end 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 10 rd: 4 mrk:, hvor til kom/m/er efter Citanternes paastand deres bekostning 18 rd:, bliver saa i alt den/n/e foretnings bekostning 28 rd: 4 mrk:

Da blev af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Ved siun og grandskning, falder det i begyndelsen udj øyesiun, som det omtvistede støcke udmarck Gedheller, efter Situationen, kunde have tilhørt Mochestad og Kambestad, da Merckesgaren burde gaaed efter Fieldbrunen. men, naar \man/ need imod Elven staar og betragtete al garen Rent op igienem, da har den Nedre deel af garen, som Mochestad vedlige holder, lige saa lidet fuldt Fieldbrunen som den øverste af garen har fuldt den, der gaar under og i Gedheller (: hvor oven over liger det omtvistede støcke Marck :) der har været vedlige holdt af Kambestad. altsaa bortfalder dette Argument af sig selv, der for vil sag[en] grundes paa de førte vidner, der deels ere u-partiske og deels alt for meged nær beslægted. Naar samtlig vidnernes udsigende samles, er det beviist og oplyst, at det omtvistede støcke Marck Gedheller har været Resetter tilhørende i længere tiid end dobbelt hævd. Det bliver under sagen Merckelig, at hoved Citanten Ole Olsøn Kambestad[s] Fader Ole Wichingsøn Kambestad, gam/m/el 78 aar, er barneføed paa Kambestad, har boet der og været der al sin tiid, vidner, det hand og hands grander i all hands tiid har holdet garen under og i Gedheller, og at hands Fader for ham havde holdt den gar. dette bliver Et Kraftig beviis mod hoved Citanterne, umeldet de andere stercke vidner der sag[en] grundig oplyser. under sag[en]s Procedur er Observeret, det hoved Citanterne ei vil ansee gerdet for Et Merckes gierde: men, hvorfor skulde Et gierde Marcken igienem udj udmarcken paasættes. sandelig ej for luften eller til Tiidsfordriv, men som Et merckes gierde imellem angrænsende Naboer, ligesom den andeel af gierdet som Mochestad har holdt, er stedse bleven vedlige holdet som et merckes gierde, altsaa den andeel som Kambestad over dobbelt hævds tiid i sam/m/e Marck og stræckning har vedlige holdet, at være Merckes gierde. Efter saadan sag[en]s beskaffenhed Kiendes for Ret, i følge Lovens 5 B: 5 C: 3 og 4 art:, at det støcke udmarck Gedheller bør følge og tilhøre Resetter som dends sande Eiendom. og bør hoved Citanterne efter Lovens 3de Bogs 12de Cap: strax at sætte Merckes gierdet i lovlig stand, saavel oppe under og i Gedheller, som ellers over alt, eller bøde efter Loven, om anderleedes for eftertiiden dem vorder overbeviist. betræffende Processens omkostning, da som hoved Citanterne, der har opfordret Retten, betaler Rettens Personer efter den beregning som ad Acta er tilført, saa i henseende, at det Marckeskield som i hiem/m/e Marcken paa bøen er bleven Needsat, er Contra Citanterne paa Resetter til lige fordeel mod Mokestad og Kambestad, saa bør Contra Citanterne i omkostningerne kom/m/e hoved Citanterne til hielp med 8 rd:, som af Contra Citanterne betales inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under lovlig Adfær.

Dend 1ste Aug: blev paa Østensøe skibreede[s] Almindelig Tingstæd Gaarden Næss, holden Extra-Ting, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laug Ret som paa fol: (ope rum) findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Michel Larsøn Steene sad Swend Walland, for Ole Herrestwet sat Haagen Twet, for Knud øvre Bircheland sad Jørgen Berven, for Siowat Netteland sad q <q Ellef Nedr: Axnes, og for Aamun Kaldestad sad Siur Olsøn Axnes.> {Niels Walland}, og det i følge Høyædle og Welbaarne Hr: Etats-Raad Bager, som

Constitueret Stiftbefalingsmand, hands ordre af 10de Julj h: a:, grundende Bøygde Lensmandens angivelse af 29de Junj, og Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels forestilling af 10de Julj, der alt er ord efter andet saalydende.

Hvorda for Retten fremstoed Bøygde Lensmanden Germun Olsøn Berven og gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne med Muntl: varsel til den/n/e Tægtedag har ladet stevne og indkalde Siur Hagtorsøn Thole som brodersøn og defensor for sin Farbroder, fattig lem Iwer Larsøn øvre Axnes, der den 25 Junj sidstleeden i Kaldestadlien, ude paa Marcken,

med sin Egen {Kiv} Kniiv skal have ombragt sig selv, og først dend [27] Junj, paa det om/m/elde stæd er bleven funden, dend indstevnte Defensor vidnerne at anhøre, Dom at modtage hvorleedes der med hands Farbroders døde legeme skal forholdes, som og om hovedlods forbrydelse. Til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Christopher Kaldestad med huustroe, Tosten Kaldestad med huustroe, og Aamun Kaldestad med huustroe, at aflæge Eedelig forklaring om den/n/e selv dræbtes liv, levnet, forhold og andere omstændigheder, der kunde have anleediget ham til selvMord. saa er og som vidner indkaldet Niels Tostens: Walland og Peder Olsøn ibdm:, som dend 27de Junj, da det døde legeme blev funden, sam/m/e besigtigede, der om nu at aflæge deres Eedelig forklaring, hvor efter hand paastaar Dom efter sag[en]s beskaffenhed i følge Lov. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

Defensor møtte, tilstoed lovl: varsel, ligesaa alle de indstevnte vidner, undtagen Amun Kaldestad[s] huustroe Ingier Christophersdatter, som ej møtte, men Manden tilstoed det hands Kone er lovlig kaldet, men er bleven saa svag at hun umuelig kunde møde.

Actor paastoed de samtlige mødende vidner Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Christopher Haawersøn, boende paa Gaarden Kaldestad, efter aflagde Eed vidnede, at den/n/e dræbte Iwer Larsøn var som en fattig lem lagt i lægd hos ham og de fleere paa Kaldestad og Sandwen, havde været i 4re uger i lægd hos vidnet, der efter i 8te dage hos Tosten Kaldestad, og saa er den/n/e ulyckelige gierning skeed i dend tiid hand var hos vidnet, var hand, Iwer Larsøn, Frisk og sund, føyelig og skickelig i alle maader, har aldrig hørt, seet eller fornum/m/et noget daarligt af den/n/e gamle dræng at begaae. dagen efter Ste Hansdag i aar, som var den 25de Junj, blev hands!! (hand) savnet, da alle paa Gaarden søgte efter ham, undtagen vidnet, som var Reist paa skoven indtil dend 30de Junj, da hand hiem kom og fick høre hvad som passeret var. videre havde vidnet ej at forklare, eller parterne det at tilspørge.

2det vidne, Anna Tostensdatter, er gift med nest foregaaende første vidne, efter aflagde Eed vidnede Conform med Mandens vidnesbyrd, undtagen her udj, at da Iwer Larsøn paa 3die dag var savnet, var vidnet med den 3de dag, neml: Onsdagen, at søge efter Iwer Larsøn, og havde vidnet sin grandes lidet pigebarn med sig for at søge efter ham, og fandt de ham i Kaldestadlien tæt med allemands veien. der laae hand paa sit ansigt død, og som vidnet saa blod paa hands fingere, blev vidnet forskrækket, og uden videre at see paa ham, løb strax til Folck og sagde det, paa det der strax kunde kom/m/e bud til Præsten og Lensmanden, har ej siden været paa det stæd, og altsaa ej heller seet ham, siden den omvundene tiid, ved ej heller videre at Kunde forklare.

3de vidne, Tosten Hagtorsøn, boende paa Kaldestad, efter aflagde Eed vidne[de], at den/n/e Iwer Larsøn, som var over 70 aar gam/m/el Dreng, var som fattig lem i lægd hos vidnet, hand var frisk og sund i alle maader, villig, freedelig og skickelig i al sin adfærd, vidnet har aldrig hørt eller seet noget uskickeligt paa ham eller af ham. for 2 aar siden havde vidnet ham ligeleedes i lægd, og da var hand i alt, ligesom i aar. hand, Iwer Larsøn, kom i aar i lægd hos vidnet, og var der næt i 8te dage, {kand} hand kom paa en Mandag, og dend 2den Mandag,

som var dend 25de Junj sidstl:, blev hand savnet, og som vidnet Reiste paa skougen, blev hand søgt af vidnets huustroe med andere grander og Naboer, og var hand funden død ligende paa Marcken da vidnet kom hiem. siden var vidnet hen/n/e med andere for at læge ham i Kiiste. hand laae paa sit ansigt i Kaldestadlien, tæt oven for allemands-vejen, og havde hand stucket sig med en Kniv beent ind igien/n/en struben, og stoed Kniven fast i struben, og staar der endnu, og er det hands egen Kniv hvor med hand har giort den gierning. hand havde stucket sig tvende gange. den første gang noget oven for, men da var Kniven ej gaaen ret ind. men den anden gang havde hand truffet ret i struben, lidet lengere nere end første gang, og da var Kniven i struben indstucken tæt til skaftet. nu er der saadan stanck at intet Men/n/eske kand kom/m/e det steed nær. vidnet havde ej videre at forklare.

1764: 73b

1764.

4de vidne, Christj Haagensdatter, er gift med nest foregaaende 3de vidne, efter aflagde Eed vidnede Conform med Manden om den selv dræbtes lægd, liv og levnet. havde været med at søge efter ham, og da hand var funden, blev hun saa bange, da hun alleene kom til at see hands hoved, at hun ej saae videre paa ham, men gick strax bort.

5te vidne, Aamun Siowatsøn, boende paa Kaldestad, efter aflagde Eed vidnede, ej at Kiende videre til den selv dræbte Iwer Larsøn, end at hand havde seet ham gaae der paa Gaarden Kaldestad, hvor hand var lagt i lægd, og var det ej end nu kom/m/en til den tiid at vidnet skulde have ham i lægd. saa ej noget uskickeligt eller galenskab af ham. saa at hand, endskiønt meget gam/m/el, var frisk og sund. hand blev savnet paa en Mandag, som var dend 25de Junj sidstl: da hand, Iwer Larsøn, var funden og blev lagt i Kiiste, som var 4re gamle uskrubbede fiele, var vidnet med og saae den selv dræbte, som havde med sin Kniv stucket sig 2de gange, den første gang oppe under hagen, med den anden gang lige ind i struben, og stod Kniven i struben til skaftet, og staar der end nu, thj hand blev lagt i Kiisten ligesom hand fandes. Nu er der saadan stanck, at intet Men/n/eske kand kom/m/e stædet nær.

6te Er besigtigelse vidne Niels Tostensøn Walland, efter aflagde Eed vidnede, at dend 27 Junj sidstl:, var vidnet tillige med Peder Olsøn Walland, efter Lensmandens Ordre, hende at besigtige dend selv dræbte Iwer Larsøn øvere Axnes, hvis legeme laae dødt i Kaldestadlien, et lidet steenKast oven for allemands veien. da saae vidnet, det hand havde stucket sin Egen Kniv ind i strubben paa sig, og det lige ind til skaftet. og var det hands egen Kniv, saasom vidnet Kiende Kniven, ved det at Iwer Larsøn i forige aar havde lagt i lægd hos vidnet, hvor vidnet daglig havde seed Kniven. hand laae død paa sit ansigt, dog noget til høyere siden, og Kniven stoed fast i struben, den vidnet lot blive i hullet sidendes, videre kunde hand med det andet vidne ej see, fordj halsen, hagen og hænderne var over alt fuld med blod. vidnet har ellers aldrig, af den/n/e Iwer Larsøn, seet eller hørt nogen galenskab, daarlighed eller uskickelighed, og var hand vel 70 aar gam/m/el.

7de vidne, Peder Olsøn Walland, efter aflagde Eed vidnede i alt Conform med nest foregaaende 6de vidne.

Actor paastoed Dom efter sagens befundene beskaffenhed.

Defensor havde ej noget at forestille videre, end at, da alle maae give hands Farbroder et got skudsmaal, haabede hand, det hand nyder Christen Kirckegaard.

Da blev af Sorenskriveren og Laugretten som meddomsmænd, saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Af de mange forhørte Edelige vidners forklaring, kand ej findes minste deel, der kunde have givet den/n/e fattige lægds lem anleedning eller aarsag til at dræbe sig selv. saa her alleene kand Suponeres, det hand som høy aldrende, og der ved ventelig, meget Endfoldig, har, for at kom/m/e ud af Verden, ombragt sig selv. thj Kiendes for Ret efter Lovens 6 B: 6de Cap: 21

art:, det Iwer Larsøn øvre Axnes legeme ej bør begraves i Kircken eller paa Kircke gaarden. men paa Marcken strax at needgraves, og det afsides fra almindelige veie, og hands hoved lod at være Kongen hiemfalden.

Dend 13de Aug: blev Retten betiendt paa Gaarden Grøwe, beligende i Røldahl under Suldahls Præstegield og Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Thomas Swensøn Houstvet, Daniel Christensøn Eitrem, Torgier Larsøn Alsager, Torbiørn Ølwersøn Hougse, Niels Jonsøn øvre Qwale, Torbiørn Jacobsøn Lotte, og Haawer Larsøn ibdm:, nærværende Lensmanden Jon Torchielsøn Hougse.
hvorda for Retten fremstoed Jon Jærandsøn Grøwe, tillige med hands frende Østen Jordahl, og gav tilkiende, det hand, Jon Jærandsøn, der efter Lautings Dom afsagt den 16de Febr: 1763 for Bergens Laugtings Ret, er Rette og sande Odels mand til 1 pd: 19 1/5 mrk: smør her udj gaarden, det hand og efter bem:te Doms indhold strax haver indløst, men formeedelst veiens besverlighed, først der paa erholdet skiøde den 25de Apriil dette aar.

1764: 74

1764.

og som hand, Jon Jærandsøn, selv er huusvild og altsaa trængende, har hand vidnesfast for Juel nest afvigte aar, udsagt opsidderen Mons Olsøn, der er en vil!! (vilt?) frem/m/ed mand og uden lovlig adkomst eller love besidder jorden, den at fravige Rette faredag indeværende aar, men har ej vildet, uagtet al venlig formaning, stolende paa det Rettens Middel, saa høyt op til fields ej kunde kom/m/e føren nu snee og Iis er borte og veien aaben. altsaa har hand, Jon Jærandsøn, med Muntl: varsel til den/n/e Tægte[dag] indkaldet Mons Olsøn at anhøre Citantens breve og vidner, der efter Dom at modtage til udjagelse af gaarden, og at have sit frøe og arbeide forliist, samt at svare den/n/e Kostbare processes omkostning. til vidner om udmindelsen er under Lovens faldsmaal indkaldet Ole Gryting og Ole Berge. vilde fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder. lagde i Rette til Actens følge den om/m/elde Laugtings Dom med skiødet. som her indføres.
Mons Olsøn møtte, tilstoed at være lovlig udsagt af gaarden for Juul, tilstoed og at være stevnt til den/ne Tægte[dag] her for Retten at møde, men ej i hvad sag.
Kaldsmændene {Helje Hamre og} Ole {Berge} øvre Berge og Ole Nedr: Berge med ed afhiemlede efter en liden sæddel saaleedes at have stevnt: Mons Growe stevnes til at møde paa gaarden Grøwe til den 13 Aug: førstkom/m/ende for Retten at anhøre vidner, det hand lovl: er udsagt fra gaarden for Jon Jærandsøn, og som hand desuagted har fordristed sig, gaarden Grøwe uhiemlet at saae, da at modtage Dom til undgieldelse og gaardens fravigelse, samt at svare processens omkostning.
Retten tilspurte den indstevnte, med hvad Ret hand besidder den/n/e jord, og at hand i Retten vilde fremlæge sit hiem/m/el og adkomst breve.
Mons Olsøn svarede, hand ingen adkomst haver, men at hand haver Kiøbt gaarden af Halwor Natland, som boer Sør, uden adkomst at nyde, og hand har sagt, det Comparenten skal sidde indtil hand faar sine penge. videre havde hand ej til sag[en]s oplysning, men skiød sig under Dom/m/eren og Laugretten.
Citanten paastoed Dom til den indstevntes udkastelse af jorden. item at have sit sædeKorn og sit arbeide forbrudt, samt at svare den/n/e aarsagede processes omkostning, som er Rettens underholdning i aftes og i dag, Sorenskriverens fløtning 8te Miile her op, lige saa hiem igien, Mænds opnævnelse, stevninge[n]s forkyndelse, Dom og brev penge, i alt 12 rd: foruden Rettens løn.
og som intet videre af Parterne var at forestille, bliver, føren Dom afsiges, følgende beregning at giøre. Sorenskriverens fløtning fra sit hiem og her op til Fieldet, 8te Miile, haver

Citanten besørget, ligesaa hiem igien, diet penge for 3de Reisedage 2 rd:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand for 8 Miile Reise her op, 4 mrk:, og for den/n/e dags foretning 24 s:, er 7 rd: 2 mrk:, Lensmanden, der har Reist ligesaa langt, som og for Laugrettens tilkaldelse og ellers at gaae Rettens Middel til haande, kand ei ringere have end som 1 rd: 3 mrk:, bliver Rettens løn 12 rd: 5 mrk:

og blev da af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten beviiser med Lautings Dom afsagt den 16 Febr: 1763, hvis finale afsigt ad Acta er tilført, det hand er Odelsmand til det brug her udj gaarden Grøwe, som af indstevnte Mons Olsøn beboes, og er Citantens lovlige Eiendom. dernæst beviiser hand med Mons Olsøns Egen tilstaaelse, der ad Acta er tilført, det hand, Mons Olsøn, for Juul nest afvigt lovlig er udmindet, jorden at fravige, saa Citanten paa sin siide har efterlevet Lovens 3 B: 13 Cap: 1 art: Den indstevnte Mons Olsøn, uagted hand intet hiem/m/el til gaardens beboelse haver, saa Retten ej kand vides hvorleedes eller paa hvilcken grund hand som en aldeeles frem/m/ed har faaen gaarden til beboelse, har, uagted

1764: 74b

1764

lovlig udmindelse, dog saae[t] jorden og sam/m/e beboer. muligens paa fundament, det Rettens Middel uventelig skulle kunde kom/m/e den lange besværlige og meged farlige vej her op. Thj Kiendes for Ret, som Citanten selv er Boeslidsmand, bør hand efter den allegerede Lovens 3 B: 13 C: 1 art:, at være nærmest til gaardens besiddelse, og bør Mons Olsøn forbydes gaardens besiddelse, og efter Lovens 3 B: 14 C: 1 art:, at have al Avlen forbrudt til Citanten som Jorddrot. vil Mons Olsøn icke strax fare af Jorden, da haver Citanten efter den sidst allegerede Lovens articul at melde sig hos Kongens Foged, som med Bøndernes hielp fører Mons Olsøn af jorden, hvor ved hand bliver forfalden i de Bøder som Loven byder. betræffende processens omkostning, da som Citanten, der har opfordret Retten, betaler efter den beregning acten er tilført, saa bør Mons Olsøn at betale til Citanten i omkostninger 20 rd:, og til Justits Cassen 1 rd: 60 s: inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Dend 13 Aug: blev Retten betiendt paa Gaarden Seim, beligende i Røldahl, med efterskrevene Eedsorene Laug Rettes mænd Christopher Langesetter, Thomas Jaastad, Daniel Eitrem, Torgier Alsager, Torbiørn House og Torbiørn Jacobsøn Lotte, nærværende Lensmanden Joen Torchielsøn House, der efter tillagde ordre og fuldmagt møtte paa Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels vegne, for at i agt tage og paasee Kongens Intresse, og lagde hand i Rette den Constituerede Stiftbefalingsmand Hr: Etats-Raad Bagers skrivelse af 27de Martj sidstleeden, saalydende.

hvorda for Retten fremstoed Knud Olsøn og Joseph Pedersøn som beboere af den/n/e gaard Seim, og beklagede dem hvorleedes deres paaboende gaard Seim, tillige med heele Røldahl, udj nest afvigte 1763 aar, paa En Fredag aften og Natten til Løverdagen, udj Aug: Maaned, 5 ugger for Michelsdag, af sterck platz Regn med Torden og Lynen, blev i en hast over svim/m/et med vand, saa alt laae under vand, Kornet paa agerne med høet, deres hugster og alt hvad de eiede, hvor over de af forskræckelse, tillige med al Almuen vilde flygte paa Fieldene til deres sætter boelig. men, paa veien, møtte dem sætter huusene, Melcke Køller, Melck, ost og smør, hvor over de aldeeles blev forsagt og viste intet Raad at gribe til, i disse ulyckelige omstændigheder, har disse tvende beboere forliist, foruden deres Korn og høe, En deel ager og Engeland, det de begierede besigtiged og Taxeret til aftags erholdelse.

Sorenskriveren med Laug Retten og Lensmanden i følge af disse tvende opsiddere, forføyede os i Marcken for at besigtige og grandske den/n/e gaards tagende skade, der er befunden saaleeedes: dette Kircke-sogn Røldal, som liger 5 store Miile til Fields, udj en Dahl, der har en stoer Fersk søe eller vand, hvor om gaardene ligger, og er Dalen omringet med høye store bratte fielde, hvor fra, da den stercke Regn er falden, er udgaaed mange store steenskreer, der med sig har udReevet mange store træer og megen skov, der alt har stoppet det Ferske vands udløb, som da i en hast har opvoxet og over svim/m/et det heele Kircke sogn, har udreevet og bort taged paa det steed, og paa et andet land overdækket med store steen Røyser, da den/n/e gaard har forliist i agger over halv anden tønde udsæd, og af bøe eller Engeland er bort taged over 9 Nøds Foster.
vi er(k?)yndede os strax hvad

1764: 75

1764

disse tvende beboere i aar har udsaaet, samt hvor mange Nød de i dette aar paa Gaarden har fød. og befantes af dem begge i aar at være udsaaet En tønde 2 skiepper havre, og at de begge føder 5 Nød og en Øg. gaarden blev da feldt og aftaged 2 Spand smør i skatte, og Landskylden 12 mrk:

	skatteskyld	landskyld
Gaarden efter Matricul No: 17 skylder i skat {og landskyld} af, og i landskyld af	1 Løb smør	2 pd:
der af Knud Olsøn efter skiøde af 9 Junj 1763 Eier i skatteskylden, og i landskyld	3 Spand smør	1 pd: 12 mrk:
Joseph Pedersøn {Eier} svarer, efter skiøde af 26de Octbr: 1756, i skat af, og i landskyld	1 Spd:	12 mrk:
og som skaden er lige efter proportion af deres Eiendom, saa bliver Knud Olsøn i dette aftag lodtagen for ¾ part, saasom i skatteskylden aftaged, og landskylden	1 ½ Spand	9 mrk:
hands Eiendom var forhen i skat, og landsky:	3 Spd:	2 Spd:
nu fældt og aftaged	1 ½ Spd:	9 mrk:
bliver igien skatteskylden, landsk:	1 ½ Spd:	1 ½ Spd:
Joseph Peders: brug var i skattesk:, og landsk:	1 Spd:	12 mrk:
Nu feldt og aftaged	9 mrk:	3 mrk:
bliver igien skatteskylden, og landsk:	9 mrk:	9 mrk:
gaarden var forhen i skatteskylden, landsk:	1 Løb	2 pd:
nu feldt og aftaged	½ L:	12 mrk:
bliver gaardens beholdning i skatt og landsk:	½ L:	1 pd: 12 mrk:

Saaleedes efter vores beste skiøn og aflagde Troskabs Eed feld og aftaged, som allerunderdanigst indlades til allernaadigst approbation.

Sam/m/e dag blev Retten betiendt paa Gaarden Gryting, i bemelte Røldahl, med oven anførte Laug Ret, da preludiun og alt anføres lige som ved første foretning, med tillæg i slutning af min forklaring over skadens tildragelighed, at dette Kircke-sogn Røldahl, af den/n/e tagne skade, seer ud som en Fæstning, der af Fienden har været beleiret, indtagen, Ruineret og sløyfet. den/n/e gaard Gryting beboes af Ole Aamunsøn som selvEier. det forliiste er al bøen eller Engen, der med store steen Røyser er over dækket, al ildebrænde eller skov, der aldeeles er borte, af ager lagt tilbage til Eng for at faae høe. har saaed i aar 2 tønder havre, og fød 2 Nød, en hest, den hand nødvendig maae have for at føre over Fieldene fra [a]ndere Bøygder,

det opsidderen fornøder til livs ophold. efter saadan beskaffenhed blev gaarden fældt og aftaget i skat og landskyld 2 pd: smør,

den/n/e gaard Gryting under Matricul No: 12 skylder i skat og landskyld af	1 Løb smør
som Eies og beboes af Ole Aamunsøn efter skiøde af 12 Martj 1746, blev nu feldt og aftaged i skat og landskyld	2 pund smør
bliver igien udi skat og landskyld	1 pund smør

sluttes som ovenmelt ved første foretning.

sam/m/e dag paa Nedr: Berge, der ligeleedes tragteres som ved første og anden gaard er anført. den/n/e gaard Nedr: Berje Eies og beboes af Orm Olsøn. det forliiste er ager til 2de tønder sæd, samt al brendeskov, og bøe eller Engeland til 9 á 10 Nøds Foster. har i aar udsaaet 1 tønde havre, og Føder 2 Nød i 1 øg eller hest. er Fældt og aftaget i skat og landskyld 2 pund smør, og Korn tiende 2 Mæler.

den/n/e gaard Nedr: Berje under Matricul No: 8 skylder i skat og landskyld af	1 Løb smør, og i Kornt: 3 Meller
som Eies og beboes af Orm Olsøn efter skiøde af 23 Maj 1757, er nu fældt og aftaged i skat og landskyld	2 pund smør, Kornt: 2 Meller
bliver igien i skat og landsk:	1 pund smør, og Kornt: 1 Melle

sluttes som første foretning.

atter sam/m/e dag paa Gaarden øvre Berje med underligende Øfsthuus. tilhørende Røldahls Kircke, har forliist i ager 1 td: 2 skiepper udsæd. i bøe eller Engeland forliist 10 Nøds foster, forliist

1764: 75b

1764.

forliist!! al brendeskov. maae læge til Eng af ager af mangel paa gødning 1 tønde udsæd. har i aar udsaaed 1 tønde Korn, og føder 2 Nød 1 øg. er fældt og aftaged i skat og landskyld 2 pd: smør, og Korntiende 2 ½ Mælle.

Gaarden øvre Berje under Matricul No: 7 skylder udj skat og landskyld samt Korn tiende, af	1 Løb smør, Kor[n]t: 4 ½ M:
som bruges og beboes af de tvende leilendinger Aasmun Olsøn og Ole Olsøn, der bruger hver halve gaarden, og har taged lige skade. Gaarden er nu fældt og aftaged i skat og landskyld	2 pd: smør, Kornt: 2 ½ M:
bliver i behold udj skat og landsk:	1 pd: smør, Kornt: 2 Mæler

sluttes lige som den første foretning.

Dend 14de Aug: blev Retten betiendt paa Gaarden Grøwe, beliggende i Røldahls Kircke-sogn, Suldahls Præstegield og Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laugrettes mænd, der efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Thomas Swendsøn Houstvet, Daniel Eitrem, Torger Alsager, Torbiørn House og Torbiørn Jacobsen Lotte, nærværende Lensmanden Jon Torgielsøn Hougse,

hvorda for Retten fremstoed Jon Jærensøn og sagde det hand som Odelsmand efter Lautings Dom af 16de Febr: 1763, og skiøde af 25de Apriil dette aar, her til aastædet og til den/n/e

tægtedag med Muntl: varsel har ladet stevne og indkalde Lars Aslachsøn Meehuus, hvor fra hand efter Dom og skiøde har indløst sit Odel her udj gaarden Grøwe, at værende ved huusebesigtigelse og vurdering over huussenes brøstfældighed, samt Dom at modtage til at betale aaboden og at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om hand møder.
dend indstevnte Lars Aslachsøn Meehuus møtte og vedtog lovlig varsel.
Parterne declarerede at være bleven forligt saaleedes, det Lars Aslachsøn Meehuus til Citanten betaler i huuse aabod og sagens omkostninger i alt 36 Rdr:, og det til Alle Helgens dag skal disse 36 rd: af Lars Meehuus til Citanten rigtig blive betalt. dette forliig de med hænders Ræckelse for Retten bekræftede, og der om Laugretten skiødt til provs.

Sam/m/e dag blev Retten betiendt paa Gaarden Præstegaard kaldet, med oven anførte Laugret. preludium som forhen. dend store Elv som i Øster fra høyeste field needfalder dalen igienem og need til Røldahls vandet, er ved den/n/e stercke vandfald overgaaed al gaarden og bort taged meere end 2/3 part af gaardens ager og bøe eller Eng, saa Elven nu løber tæt ved huusene, der strax vil Rives og fløttes, ellers bliver de, neml: huusene, med første stor vandflom, af Elven bort tagen, som nu stedse u[d]river sand, steen og mul[d]. det som nu er forliist er ager til 1 ½ tønde udsæd, og af Eng til 4re Nods foster. har i aar udsaaed 3 skiepper havre, og føder En Koe og et Riis Nød (: er et ung beest der mest fødes med Riis :), gaarden blev feld og aftaged i skat og landskylden 1 pund smør, og i Korntiende 1 Mælle Korn.

Gaarden efter Lensmandens forklaring, er under Matricul No: 15, og skylder i skat og landskyld af	1 pd: 12 mrk: smør, Kornt: 2 Mæler
som {be}bruges af leilendingen Jacob Jacobsøn efter bøxel seddel af 28 Martj 1752, er nu feld og aftaged	1 pd: smør, Kornt: 1 Mæle
bliver gaarden i skat og landsk:	12 mrk: smør, Kornt: 1 Mæle

sluttes som den første foretning.

hernest blev Retten betiendt paa Gaarden Horre {Mittuun} \Indr: Thuun/, som efter Matriculen har No: 1, hvor af dette Thuun efter opsiddernes skiøder skal være en Løb, der af er forliist i ager en tønde Korn udsæd, og af Engeland eller bøe 8 Nods foster i høe. har i aar ickun udsaaed 1 ½ td: Korn, lagt ager igien af mangel paa høe og giødning, føder 5 Nød og 1 øg. blev felt og aftaget i skat og landskyld ½ Løb smør, og i Korn tiende 1 Mæle Korn. her i dette Indr: thuun boer tvende

1764: 76

Eiere, som bruger i skatt og landskyld 1 Løb smør, Kornt: 3 Mæler.

Niels Pedersøn Eier og bruger efter skiøde af 9 Junj 1755	2 Spand s:	
og yder Korntiende	1 ½ M:	
er Nu feldt og aftaged	1 ½	
bliver i behold		1 Spd: sm:, Kornt: 1 M:
Siur Olsøn Eier og bruger efter skiøde af 18de Martj 1745	2 Spd: sm:	
og yder Korntiende	1 ½ M:	
Er nu feldt og aftaged	1 ½	
bliver i behold		1 1
Er saa Gaardens beholdning		2 Spd: sm:, Kornt: 2 M:

sluttes som de andre foretninger.

End videre blev Retten betiendt paa Gaarden Horre yttr: Thuun, som liger under Matricul No: 1. det forliiste er af Engeland eller bøe, som er saa aldeeles borte at ej noget igien kand ventes, og det forliiste er i høe 4re til 5 Nods foster. Nødsaget altsaa at læge ager til bøe, af mangel paa giødning og høe. har i aar saaed 1 tønde havre Korn, og føder 3 Nød, kand ingen øg holde. Er nu feldt og aftaged 1 Spd: smør.

Dette yttere thuun i Horre er i skat og landskyld ½ Løb, eller	2 Spd: smør
som Eies og beboes af Wætle Olsøn efter skiøde af 28de Octbr: 1757.	
Er nu feld og aftaged i skat og landskyld	1
bliver dette Thuuns beholdning udj skat og landskyld	1 Spd: smør

Dend 15de Aug: blev Retten betiendt paa Gaarden Grøwe, alt med sam/m/e Laugrett. Lars Aslachsøn Meehuus, som efter skiøde af 19 Julj 1742 Eier Et pund q <q 4 4/5 mrk:> smør med bøxel og herlighed i skat og landskyld, hand anviiste skaden, som er ved den stercke Regnfald En stoer steen skree af høyeste fieldet udfaldet, og har bort taged bøe eller Engeland til 5de Nød foster, føder nu ickun 2de Kiør og {1 Kalv} q <q 1 øg>, af ager er bort taged 4 skiepper udsæd, men faar læge ager tilbage til Eng af mangel paa giødning, for at faae meere høe. hands sætter Marck er og aldeeles ved den/n/e skree, som der fra har begyndt skaden fra høyeste fieldet, bort tagen. Kand ickun saae 5 skepper havre. gaardebruget blev feld og aftaged 13 4/5 {12} mrk: smør i skat og landskyld. Den/n/e gaard Grøwe under Matricul No: 6, er i skat og landskyld 1 Løb smør.

Jon Jærandsøn Eier, som ingen skade har taged	1 pd: 19 1/5 mrk:	
Lars Aslachsøn Eier efter skiøde af 19 Julj 1742	1 pd: 4 4/5 mrk:	
Er		1 Løb smør
dette Lars Aslachsens brug og Eiendom er feld og aftaged 13 4/5 mrk: smør i skat og landsk:		15 mrk: smør
gaarden var forhen		1 Løb smør
Er nu feldt i skat og landskyld		13 4/5 mrk:
bliver dends beholdning i skat og landskyld		2 pd: 10 1/5 mrk: sm:

atter paa Gaarden Twete under Matricul No: 14. Eieren og opsidderen Ole Swensøn anviiste skaden, som er af 6 store steen skreer fra høyeste fieldet need gaaen i den store Elv der løber fra Øster need i Røldahls vandet, disse steenskreer har opfyldt Elven, saa at den stercke Regn fald er gaaen umaadelig over sine grenser, og haver her paa Gaarden bort Reevet og aldeeles borttagen af bøe eller Engeland til 9 Kørs Foster. Eieren \til gaarden/, saavelsom Kircke Eieren, forklarede, det gaarden er udj skattesk: ½ Løb smør, men udj landskylden 1 pd: 18 mrk: smør, hvor af bondegodset er 1 pd: 12 mrk:, og Røldahls Kircke Eier 6 mrk: smør. paa Gaarden fødes end nu 6 Kør og 1 øg, og i ager udsaaes 1 ½ tønde havre. Gaarden blev feld og aftaged i skatteskylden 12 mrk: smør, og i landskylden 18 mrk: smør. Gaarden var forhen i skatteskyld 1 pd: 12 mrk:, i landskyld 1 pd: 18 mrk:

		skatteskyld	landskyld
der af Eieren og beboeren Ole Swends: efter skiøde af 8 Septbr: 1750 Eier		1 pd: 12 mrk:	(1 pd: 18 mrk: - kyrkja sin part 6 mrk: = 1 pd. 12 mrk:)

er nu feld og aftaged i skatteskylden	12 mrk:		
og i landskyld	16 mrk:		
bliver hands Eiendom		1 pd:	20 mrk:
Røldahl Kircke Eier forhen i landsk:			(6 mrk:)
er nu feld og aftaged	2 mrk:		
bliver igien			4 mrk:
bliver gaardens beholdning		1 pd:	1 pd:

1764: 76b

1764

Dernæst Retten betiendt paa Gaarden Østerhage under Matricul No: 2. Eieren og beboeren Thore Knudsøn anviste skaden, der er kom/m/en af en meget stoer steen skree, udgaaen fra høyeste fieldet, og giort En meget stoer steen Røyse, der har bort taged af bøe eller Engeland til 3 Nods foster, og af ager ½ td: udsæd. føder nu 7 til 8 Nød, eller 7 Nød, 1 Riis bæst og 1 øg, saaer 2 tønder 2 skepper havre. blev fæld og aftaged i skat og landskyld 12 mrk: smør, og i Kornt: ½ Mæle.

Gaarden, der ej forhen har nødt noged aftag, var udj skat og landskyld	1 Løb smør, Kornt: 3 Mæler
som Eies og beboes af Thore Knudsøn efter skiøde af 18 Martj 1745. Er nu feld og aftaged	12 mrk: smør ½ M:
bliver gaardens beholdning i skat og landskyld	2 ½ pd: smør, Kornt: 2 ½ M:

Derefter blev yttre Hage besigtiged. sam/m/e gaard ligger under Matricul No: 13. Leilendingen Knud Olsøn samt Eieren Gral Olsøn Odlands broder Wætle Olsøn Horre anviiste skaden, der er kom/m/en af 1 stor og 4 smaae steen skreer udgaaen af høyeste fieldet og need over Gaardens {ager og} bøe, hvor ved er forliist 8te nods foster. tilbage lagt ager af Mangel paa høe og giødning, til 1 ½ td: udsæd. har i aar udsaaed 1 tønde 2 asker havre, og føder 2 Nød og 1 øg, der behøves til at hente det fornødene til livs ophold. gaarden blev aftaged i skatteskylden 1 pd: 6 mrk:, men i landskylden ickun 18 mrk:, samt i Korntiende 1 ½ Mæle.

	skatteskyld	landskyld
Gaarden var forhen i skatteskylden og landsk:	2 ½ pd: sm:	2 pd:, Kornt: 3 M:
hvor til Bonden Gral Olsøn Odlen!! (Odland) er Eier, men beboes af leilendingen Knud Olsøn efter bøxelbrev af 26de Octbr: 1762. Er nu feldt og aftaged	1 pd: 6 mrk:	18 mrk: 1 ½
bliver gaardens beholdning	1 pd: 6 mrk: smør	1 pd: 6 mrk:, 1 ½ M:

Atter paa Gaarden Aadland under Matricul No: 10. Eieren og opsidderen Wraal Olsøn giorde os anviisning paa Gaardens skade, som er paa yttre siiden fra høyeste fieldet og Need igienem skov, Marck, ager og Eng, og lige need i Røldahls vandet, er udgaaed en meget stoer steen skree, der har bort taged alt lige indtil de blotte bare steen hamre, saa det aldrig kand ventes til forbedring, og er der ved forliist ager 1 td: udsæd, og af Engeland 4re Nods Foster. paa indre siiden af gaards huusene, omtrendt mit op i Marcken mod Fieldet er udgaaed 7 steenskreer, men marcken paa disse stædet, siden steen, gruus er gaaed i Røldahls vandet, er af den beskaffenhed at den om nogle aar efter haanden kand groe over igien, altsaa bliver for den/n/e

sidst om/m/elte skade, ej noged aftag at giøre. mens nødvendig for den først om/m/elde store skade. gaarden har tilforn ej nødt noged aftag. kand nu saa 2 ½ td: havre, føder 12 Nød og 1 øg. bliver feld og aftaged i skatteskylden 1 pd: smør, og i landskylden 18 mrk: smør.

	skatteskyld	landskyld
Gaarden var efter Matriculen i skattesk:, og landsk:, samt Korntiende ydes	4 Spd: 12 mrk:	4 Spd: 6 mrk:, 4 ½ Mælle
hvor til Wraal Olsøn Aaland efter Skiøde af 26de Octbr: 1756 er Eier. Er nu felt og aftaged i skattesk: [og landsk:]	1 Spd: 6 mrk:	1 Spd: Kornt: 1 ½ M:
bliver dends beholdning skatteskyld og landsk:	3 Spd: 6 mrk:	3 Spd: 6 mrk:, Kornt: 3 M:

Gaarden Botnen under Matricul No: 23. Er et plats. Eieren Lars Olsøn møtte og anviiste hvorleedes Tvende store skreer fra høyeste fieldet er udgaaed, og bort taged al skov, Marck, ager og Eng, med alle Eierens huuse, samt alt det hand Eiede og havde, saa hand med Kone og 4re Børn, Reedede dem med flugten, er ej haab, det i Mands Minde kand blive over groed, {thj det} men paa Nordre siden af platset findes et lidet ager støcke i behold paa 1 skieppe havre Korns udsæd, saa er og oppe under fieldet hist og her noget græs, hvor af kand samles til Et Nøds Foster. saa at platset, i fald Eieren vil bebygge det, hvor til hand er nødsaget med Almuens hielp, siden hand ej noged andet tilholdstæd haver, kand dette plats nu ansees for 3 mrk: smør i skatteskyld, og altsaa feld og aftaged 9 mrk: smør.

Den/n/e gaard eller platz var efter Matriculen i skatteskyld	12 mrk: smør
har ej forhen nødt aftag. Eieren Lars Olsøn sagde, da hands huuse og Eiendeeler af skreen blev bort tagen, blev hands andkomst breve borte. platset er nu feldt og aftaged	9
bliver dets beholdning skatteskyld	3 mrk:

1764: 77

1764.

Sluttelig blev dend gaard Grytøre under Matricul No: 21 besigtiged, selveieren og beboeren Baar Herbrandsøn anviste os skaden, der er kom/m/en af en ved dette platz fra høyeste fieldet needfaldende store Elv, der ved den stercke Regn er steeget over sine grentser, hvor til er kom/m/en En fra høyeste fieldet udgaaen stoer steen skree, der alt har bort taged gaardens skov, Marck, og paa Østre siide af gaardens huuser al bøe og ager, samt 3de huuser, og udført det paa Røldahls-vandet, saa at opsidderen med Kone og 12 Børn maatte Redde livet med flugten. men paa den Vestere side af huusene blev i behold en ager, hvor udj er saaed 1 ½ skieppe havre, af Engeland eller bøe er i behold et Nøds Foster. det forliiste paa Østere siiden af huusene er Engeland [til] 3 Nøds Foster, og af ager 5 skiepper udsæd, der aldeeles er borte, og ej meere kand ventes at vorde overgrod. altsaa blev den/n/e gaard eller platz feld og aftaged 14 mrk: smør i skatteskylden, og i Korntienden ½ Mæle.

Gaarden var forhen i skatteskylden	18 mrk: smør, Kornt: 1 M:
som Eies af beboeren Baar Herbransøn efter skiøde af 14 Martj 1746. har ej forhen nødt aftag, er nu feld og aftaged	14 ½
bliver dette plats beholdning i skatteskylden	4 Mrk: sm:, Kornt: ½ M:

Dend 27de Aug: blev Retten betiendt paa Gaarden Utne, beligende i Kingtserviig Præstegield og Kirckesogn, med efterskrevene Edsorene Laug Ret, der efter Loven er opnævnt, sc: Siur

Haastape, Mads Huus, Michel Siursøn Lotte, Torger Larsøn Alsager, Mathias Næss, Haaver Larsøn Lotte, Jacob Swendsøn Huus og Sølfest Swendsøn ibdm:
hvorda for Retten fremstoed Iwer Olsøn Utne, Iwer Torchiels: ibdm:, Aamun Jørgensøn ibdm:, og Iwer Torbiørnsøn Utne, og gav tilKiende, det de med Muntl: varsel her til aastædet til den/n/e Tægtedag har ladet stevne og indkalde gaarden Housse Eiere og beboere til at anhøre vidner, betræffende gam/m/el kan, brug og Marckeskield imellem disse tvende gaarders støels havner, med videre som kand fornødiges om den/n/e sag at i Rette føre, og ere de indstevnte vederparter Torbiørn Ølwersøn House og hands Eier Elias Torchielsøn Langesetter, item Elling Hansøn House, disse tvende, der besønderlig forhen med Citanterne har indgaaed forlig, trætte at forekom/m/e, men sam/m/e forlig ej efterkom/m/ed. item Encken Christj Heljedatter House med Laugværge Sølfest Heljesøn House, Lensmanden Jon Torchielsøn House, Peder Torchiels: House, Lars Aamunds: Indre Aalviigen med hands trende leilendinger Ole Tostensøn House, Johan/n/es Torchielsøn ibdm:, og Iwer Torchielsøn ibdm:, alle at modtage Dom til Marckeskields Needsættelse, steening og Reening, samt at svare processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Ole Ølwersøn Utne, Aamun Gun/n/ersøn ibdm:, Aslach Gun/n/ersøn Utne, Siur Endresøn, Huusmand paa Utne, Iwer Arnes: Alsager, Siri Knudsdatter, huuskone paa yttre-Alsager, Ingeri Knudsdatter, huuskone paa Hestham/m/er, Christj Erichsdatter, tiener hos Iwer Torbiørnsøn Utne, Dordei Erichsdatter, tiener hos Aamun Utne, Nock tvende vidner angaaende det sluttede forlig, Jacob Johan/n/essøn Langesetter og Niels Larsøn ibdm: vil fornem/m/e om de samtlige indstevnte møder.
de indstevnte vederParter møtte alle, undtagen Johan/n/es House, for ham møtte Ole House, som sagde det hand for sin svoger tog til gienmæle, og tilstoed de samtlige lovlig varsel. ligeleedes møtte samtl: indstevnte vidner.
Parterne begierede, det Sorenskriveren og Laugretten vilde følge dem til det omtvistede stæd, da de vilde giøre et forsøg om mindelig forliig. den/n/e deres paastand blev dem billiget, hvor med den halve dag frugtesløs blev bordreven!! (bortdreven?).
Ved hiemkomsten, og efter at Retten var sat, begierede Parterne atter tiid til at betæncke dem paa forliig. Efter lang sam/m/entale blev Parterne saaleedes foreenede: Fra Gillet oven for Langeskar og tvers ud over til becken i Fossen, skal samtlige Housse beboere og Citanterne paasette En gar, som siden skal holdes vedlige af Torbiørn og Elling House samt Citanterne. 2°: oven for den/n/e gar og de mercker eller Marckeskield som nu skal paasettes, skal blive Fellets beite, som tilforn været har, horn mod horn og Kløw, og som Utne Mændene

1764: 77b

1764

Nødsaget faar drive paa Fieldstøllen føren Hougse Mændene, saa skal Utne giette sine Creatuere saa de ej kom/m/er oven for disse Mercker føren til den tiid Hougse kom/m/er der med sine Creature, siden skal Hougse igien giette deres Creature saa de ej kom/m/er Needen for disse Mercker, uden det skeede i sterck skind eller i et haart uvæir q <q som dog skal skee mod House villie, og ej som nogen frihed.> Merckerne blev, efter begge Parters anvisning Needsat saaleedes: oven for Langeskarv paa den yttere siide af Gillet Needsat Een Merckesteen, som visser ud til Fossen i Heiebraadet, udj En jordfast steen hugget En Kors, sam/m/e visser tvers ud over uden for det yderste Giil, udj en stoer steen hugget En Kors, som visser tvert ud over til Field Nutten.
Citanterne paastoed deres omkostninger for Mænd[s] opnævnelse, stevningens forkyndelse for 23 Personer, Dom og brev penge, Retten med de Mange men/n/eskers underholdning, tilsam/m/en 18 rd:, foruden Rettens løn, der bliver saaleedes at beregne, Sorenskriveren for den/ne dag med diet penge til aastædet, 2 rd: 4 mrk:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:, tilsam/m/en 4 rd: 4 mrk:, bliver den/n/e sags omkostning 22 rd: 4 mrk: her om blev Parterne

saaleedes forEened, det Torbiørn og Elling Housse begge betaler til Citanterne 10 rd:, hvor imod Citanterne tager det øvrige hos dem selv og betaler Retten, efter indførte beregning.

Anno 1764, d: 3 September, blev Retten betiendt paa gaarden Fladebøes Øfre Thuun, beliggende i \{Strandebarms Præstegield}/ i Jondahls Tinglaug, Kirckesogn og Strandebarms Præstegield, med efterskrevne af Fogden opnevnte Eedsorene Laugrettes Mænd, Sc: Aamund Twedt, Tørres Monsøn Sætwedt, Ole Tørwigen, Ole Berge, Iwer jbdm:, Johannes Tuften, Mickel Sambland, og Lars Christophersøn jbdm: Nerværende Lensmanden Giermund Olsen Næss.

Hvorda for Rætten fremstoed dend Dannemand Tosteen Wiglichsøn Fladebøe og gav til kiende, det hand med Muntdlig og lovlig varsel \her til aastædet/ har ladet Stævne og Jndkalde 3de sine grander, Sc: Peder Iwersøn q <q med Eier Joen Sæhle>, Brynnild Siursen og Salamon Larsen Fladebøe, samt Joen Berjesøn Brattebøe som Ejer til et støcke Marck der støder an jmod Citantens Ejendom, alle til denne Tægte dag at møde til at anhøre vidner, først, at faae De 3de første benevnte til at {fra} holde deris Smaler fra Nordre siden af {støelen} Elven støelen Ossedahl. 2°: fordi de paa hiemme bøen med deris Smaler driver over hans bøe for langt ud paa Som/m/eren. 3de: stevnes de for at have taget sig til at bruge og giort sig en Nye vej med deris Melcke Kiør til et stæd der kaldes Jnden for Swartewatten, der før har været fælles bejte for deris og hans gield fæe. 4to: Til at Jgien lægge under fæe foed alle de slaatter som de haver udgierdet af fællets udmarck. 5to: Er Salomon Stævnt for hand skal have slaget høe fra ham paa et sted kaldet Omskaar og Wasdahlen. 6to: er Peder Stevnt at tilbage levere dend Damskycke Tompt der er taget af min Ejendom, sam/m/e at ombytte jmod det vederlaug Citanten har nødt. 7mo: Stevnes de alle 3de at giøre dend Alfare vej saa Rum som vidnerne dend kand forklare {dend} at v(ere?) vejen for nær. 8: har hand og Stevnt dem for adskillige

1764: 78

1764.

huuse Tompter de skall have fornermet ham med. 9to: Stevnet dem alle 3de for Een vand Kilde vej, hvis Kilde de paa hans brug \og Eiendom/ nyeligens skal have optaget og anlagt, jmod at have Casseret og forkasted dend gamle deris Egen brynd, der haver tilhørt dem i Andet Thuun. 10: stevnet de alle 3de til her om at anhøre følgende vidner, som under lovens faldsmaal er Jndstevnt, Sc: Peder Pedersøn Espeland, Lars Pedersøn Sæetwedt, Knud Nielsøn Fladebøe, Siur Nielsøn Qwaale, og Britta Knudsdatter Fladebøe. Resserwerende sig i øvrigt alt hvis hand som Citant kand finde fornøden at lade tilføre, og ellers pro 11te vilde der efter faae sin Eiendoms Jord ved lovlig Mod og Marckeskield lovlig steenet og udreenet fra sine Contraparter, og de alle sluttelig at betale ham denne Processes omkostning.

for de 3de opsiddere her paa gaard[en], Peder, Brynnild og Salamons vejgne mødte Bøygde Procurator Hans Waage og tog til gienmæhle lovlig stevnemaal for saavidt dem vedkom/m/er. for Peder Iwersøn Fladebøes Ejer Jon Sæhle, boende nest ved Bergen, \møtte ei nogen/. hvad andten hand til sag[en] lovlig er stevnt eller icke, veed \leilendingen/ {hand} ej om. Jndstevnte Jon Sæhle blev paaraabt 3de gange, mens mødte ej, ej heller lod møde for sig.

Stevne vidnerne Jørgen Oygestad og Tollef Iwersøn Torwigen, med Eed og opragte fingre for Retten afhiemlede at have med meere end 10 ugers varsel til denne Tægtedag stevnt Jon Sæhle for sin Egen boepæl, og som hand ej selv eller huustroe var hiem/m/e, men paa sam/m/e tid Rejst til brøllup, forkyndte de stevningen for hans grande (: hvis navn de ej Spurdte efter eller veed :) samt hans Tieneste pige, hvis navn de ej heller efterspurdte.

Lars Berjesøn Brattebøe mødte og tog til gienmæhle paa sin broder Jon Bergesøns vegne, og sagde ham lovlig at være Stævnt.

Ligesaa mødte Samtlige vidnerne, som alle tilstod lovlig varsel, og at være stævnte at aflegge deris vidnesbyrd under lovens faldsmaal udj Et og alt de veed, denne Sag betreffende at forcklare.

Citanten Tosteen Wiglicksøn paastoed sine vidner førte. da Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og de formahned at blive ved Sandhed.

derpaa fremstoed første vidne, Peder Pedersøn Espeland, tilholdende paa sam/m/e gaard, sagde sig at være gam/m/el 67 aar, er jngen af parterne vitterlig endten beslægted eller besvogret. vidnede, at have boet her paa gaarden fra 1730, er 27 aar, {hand} har boet som Lejlending, 12 aar forhen Tiendte hand som hosbonds dræng hos sin Moder som Encke, og ellers været opauvlet paa denne gaard. Citanten tilspurte vidnet, 1°: om hvorleedes hand var her som Lejlending paa gaard[en], og før medens hand styrte med Moderen, brugte med Smalen paa Stølen Ossedahl, endten det var paa Nordre eller Søndre siden de af Nedre Thun havde sit bejte. Rsdo: de havde deris Smale bejter paa Sør Siden, mens fæe bejtet var {saa vel} \alleene/ for Needer \Thuun paa Nordre og Søndre/ side af Elven i Ossedahl. 2°: om gield feme!! (fenne?) beite jnden for Swartewatten var til felles for begge thuns Creature, eller om det øvre Thun var alleene. Rsdo: begge Thuunene brugte det til gield fænne bejte. 3°: om vidned veed der var vej med Nedre Thuuns Melke Creatuure jnd om Swarte vatten, og om de der bejtede. Rsdp: vidste ej her om. 4°: hvorledes Jndstevnte Salamon slog græs inden for Omskaar. Rsdo: slog ej jnd paa ham mens hand boede her, ved ej her om. 5te: om motting dammen {med skycke} laae det Nedre Thuun eller Øvre Thun til. Rsdo: tilhørte Øvre Thun, mens Nedre Thun havde givet et støcke paa Nordre siden af deris egen til vederlaug. veed ej der paa at giøre anvisning. 6te: {bli} om der paa Nedre Thuun stod dend Skycke opbygt paa Øvre Thuns grund, men nu findes opbygt af Peder eller icke. Rsdo: der stod {...} skycke baade før og siden, og grun-

1764: 78b

1764.

den tilhører Øvre Thuun. 7°: om Salamon icke flyttede sit Stavbur paa øde Tompt som tilhørte Øvre thunet. Rsdo: det omspurdte Stavbur staar mit iblandt de andre gaards huuser. veed ej hvad Plads{es} eller grund det staar paa. 8°: om vidnet ej veed om hand i dend tid hand boede her og hans grander {dend tid} \den tid/ var fornøjet med dend gamle vand brønd de dend tid havde paa deris Egen Eiendom, og at de een nye Brynd paa min Eiendom haver optaget. Rsdo: de tog deris vand udj Een Kielde som hørte Øvre Thuns grund til, mens aldrig kand {være} Nedre Thuun \vere/ foruden begge af disse Kielder. 9°: om vidnet veed {om} naar dend sidste brønd blev optagen paa Øvre Thuns bøe, og om ej ved Traad og Track Nedre Thuun giør Øvre Thuuns Manden paa sit græss i Som/m/er og vaar tiden ved dend sidste vedtagne brynd stor skade. Rsdo: ved ej {her} om dend nye brunds optagelse. vidnet Sagde at \kand/ giøre anvisning om brug \i marken/ saavelsom hiem/m/e. vidnet {havde} \blev/ nerværende tid ej videre af Parterne {at vorde} tilspurdt; hvorfor det blev for saa vidt demitteret.

Andet vidne, Lars Pedersen Sætwedt, sagde sig at være tilholdende paa sam/m/e gaard og i brød hos sin Svoger Tørris, der har til ægte Torbiør Larsdatter, den/n/e hans datter. og at være gam/m/el 63 aar. vidnede til Citantens qwestioner. Sc: til første, om hand veed hvorleedes, jmedens hand var hiem/m/e hos Moderen, de brugte med Smalene paa Støelen Ossedahl, endten det var paa Nordre eller Søndre Siden, havde sit bejte. Rsd: de havde deris Smale bejter paa Søre Siden uden for Elven Ossedahl, vidnede i øvrigt [i] et og alt som første vidne om denne Post vundet haver. 2° qwest: Rsdo: det var til fælles for bægge Thuuns gield fænne. til 3. qw: Svarede Nej, der var jngen vej for 30 aar siden, da sam/m/e tid Sæhlet \paa/ Ossedahls Støel ved en Snee skreede blev bort tagen, og flødt der fra {i} paa Nordre siden af Elven, hvor de nu staar paa, som er Nedre Thuuns virckelige fæbejte, mens Smale bejtet

tilhører Øvre Thunet udj Nord Lien kaldet, jnden for Elven. 4to qw: Rsdo: veed jndted herom: 5to om Mottinge dam/m/en laae det Nedre eller Øvre Thuun til. Rs: denne dam blev brugt af Peders fader Iwer i dend tid, og laae i Thunet, og de Øvre Thun slog dend græs Næve om dam/m/en, vidste ej hvem af Thunene dend ellers tilhørte. 6to qw: Rsdo: Stod paa sam/m/e sted som dend nu findes opbygt, med \den/ forandring, istæd: for dend var tilforne tilbygt een b.. meeres(?) nu for sig selv opbygt, veed ej hvem af Thuunene grunden tilhører. 7° Rsdo: fløttede det lidet Needere, og for at faae virckelig tomt til et Stue huus hand der sam/m/e steds opsad, maatte hand for sig selv Need Riive en ham self tilhørende Skycke. 8to Rsdo: var fornøjet med dend gamle brønd i hands tid hvor Creatuurene da gick. veed ej om dend Nye optagne brund. dend gamle Kilde ligger lige fra Huusmandens Knud Nielsøns Søndre Stue Nov. 9°: Rsvo!! vidste jndted herom. videre havde Parterne ej at tilspørge vidnet. Thj {det} blev det for Nærværende tid demitteret.

3dier Vidne, Knud Nielsøn Fladebøe, sagde sig at være til huuse paa gaarden hos Citanten, og at vere jnde paa 70 Aar, vidnede til første qvestion. Rsdo: de haver bejted saa vel paa Søndre Som Nordre Siden af Elven Kaldet Ossedahl, mens hvor Sælet nu staar, kaldet Nordlie, og ligger Jnden paa Elv[en?]. Sagde Ellers at saa vidt Fænne Creatuurene angaaende, paa Nordre side kunde kom/m/e frem, haver alle tider hørt Nedre Thuunet

1764: 79

1764

til, bejte, mens Smale bejte for de Nedre Thun maae gaae paa Sør Siden; og over Elven, som kaldes Nordlie, har ej nogen af Nedre Thuuns Smaler kom/m/et i beite, mens Smalen ligger om Natten paa Stølen Nordlie ved Sæhlet, mens om Morgenen drives de af Nedre Thuuns opsiddere paa deris \Egen/ Eiendom uden for Elven. 2to qwest: Rsdo: vidnet var for 30 á 40ve aar siden {.....} deels hiem/m/e, og deels Tiendte her paa gaarden, da vidste vidnet ej andet end at det var Samfælles bejte baade for Øfre og Nedre Thuns {fæ} gield fænn {beste} \Creatuure/. 3to {qw: Tosten Flatebøe anmerckede .....} qwestion til dette vidne: om der var nogen vej dend tid at Rejse jndom i Svarte vatten med \Nedre Thuuns/ Melcke Creatuure. Rsdo: Svarede Nej, der var jngen vej dend tid. 4. qt: Rsdo: vidnet veed at Salamon slog græs jnden for Omskaar, vidste ej Rettere end at det tilhørte ham, mens lengere jnd maatte hand ej kom/m/e: med dette tillæg, at fra første tid hand veed, havde Salamon {i gaaende} 2de Creatuure Nøets fæe gaaende under Geede støel, som haver været Mangel om af begge parter, der \er/ af dem, alle {...} slagne om hver andre, uden at av beede h(an?) anden frihed. 5to: Rsdo: da hand, vidnet, var een liden gudt, laae dam/m/en needen for floers dørren, tilhørende Iwer, som var Jndstevnte Peder Iwersens fader, siden har vidnet seet Dam/m/en flytted ved huul paa sam/m/e floer i det andet brøst at være ombytted for ungefæhr over 20 aar siden. og dette kunde beviises af andre. og der jmod blev givet et stycke bøe under Een Agger Reen under Bæck aggeren kaldet. 6to: Rsdo: Stoed tilbygt boen, mens nu er frataget buen og bygt for sig selv lidet lenger frem. vidste ej hvem Grinden tilhørte. 7°: qw: Rsdo: noget støcke \blev den flødt/, dog meener Vidnet paa halvparten, ved ej hvem grunden tilhørte. 8. Rsdo: Sagde; at Mit paa Vindteren kommer Nedre Thuns mændene med Deris Creatuure beleiligst til dend Nedre Kilde, bruger ellers dend gamle Kilde om Som/m/eren, der er liggende i Sør fra Comparentens huus Nov. 9de: Rsdo: dend skade Citanten her ved tager, kand ej være stoer, mens er dog til en slags fornermelse. Sagde at kunde giøre Anviisning paa Ossedahl og Nordlie, og da Parterne ej denne tid havde at tilspørge vidnet \mere/, blev det demiteret jndtil det igien efter belovelse møder.

4de vidne, Siur Nielsøn Qwale, tilholdende paa sam/m/e gaard, sagde sig at være gam/m/el 63 aar, vidnede til Citantens 1te qwest: Svarede, her om ej at være stævnt at aflegge vidnesbyrd, dett sam/m/e sagde hand ej at kunde svare til de fleere 8te qwestioner, mens dette veed vidnet at være stevnt af Tosten Wiglichsøn Fladebøe, {om at med ham self at have}

\som dend der haver/ været beskickelse vidne, dog med Citanten selv at gaae {med vidnet} paa Salamon Fladebøes ager, og der visede Tosteen vidnet en {en ham, Sc:} \bem:te(?)/ Salamon tilhørende agger, dend hand, Citanten, sagde, at Salamon havde med een Spade lidt i Reenen taget af Aggeren, saa vidt Synlig, paa et {et} lidet støcke, der ej kand være til 3de fods Maal \udvidet paa Tostens Bøe/, og er passeret dette for 2 aar siden. Citanten frafaldt dette vidne.

5te vidne, Britta Knuds Datter, tilholdende her paa gaarden Fladebøe, sagde sig at være gam/m/el 70 aar. vidnede til Citantens 1te qwest: Svarede, Støelen Ossedahl kaldes {..} baade jnden som uden for Elven, Nordlien er {fællets} \Nods/ bejte alleene for Nedre Thuun, mens Smale bejte for Øvre Thuun viste hun ej for alderdoms skyld at giøre forcklaring om \meere/. Citanten frafaldt og dette vidne.

Lensmanden Hans Hansøn Waage, som Procurator

1764: 79b

1764.

paa de Jndstevntes veigne, for Retten fremstillede sig, og udj Retten lagde sit skriftlig: Contra stevnemaal af dato d: 18de Augustj h: a:, som for Retten lydelig blev oplæst, med Stempl: papir et stk: af No: 18 til 6 s: belagt, og er saa lydende.

Derefter Lensmanden Hans Waage, i andleedning {sine qwes} sin J rette lagde Stevning, til vidnerne fremlagde sine Skriftlige qwestioner af dags dato, belagt med lovlig Stemplet Papiir, saa lydende.

Som det var langt ud paa Aftenen, udsættes med forrettningen jndtil i Morgen.

Dend 4de September blev denne Sag atter foretagen i begge Parter saavelsom deres begges vidners Nærværelse.

Da møtte Contra Citanternes Procurator Hans Waage og vilde fornem/m/e om Jndstevnte Tosteen Wiglichsøn møder, saa og om vidnerne, der alle under Lovens faldsmaal {..} ere Jndstevnte, nu møder.

Jndstevnte Tosteen Wiglichsøn Fladebøe mødte og tilstoed lovlig at være Stevnt efter dend J rette lagde skriftlige stevning, og vedtog dens Jndhold i Et og alt, sagde og at være stævnt at anhøre alle de i Stævnemaalet benævnte vidner, saavel benevnte som ubenevnte.

de Jndstevnte vidner mødte alle, Sc: Peder Pedersøn Espeland og Knud Nielsøn Fladebøe, hvilcke 2de vidner forhen haver aflagt deris vidnesbyrd i Sag[en], stevned af hoved Citanten. Ellers \møtte/ Jon Qwaale, Niels Baggaarden, Siur Qwaale, Od {Qwaale} Brattebøe, Christi Larsdatter {Tosnes} \Dr(æge?)brechen/, {Maritta Præstegaard og Britta Knudsdatter Drægebræchen}, som alle vedtog lovlig at være stævnt, deris vidnesbyrd i Sag[en] at aflegge. End nu er Jndstevnt med mundtlig varsel Siur Baggegaard, Lars Brattebøe, {og} Sigri Fladebøe, q <q og Peder Wiglichsøn Fladebøe>, alle at Svare til de af Contra Citanterne eller deris fuldmægtiges {efter} Stevnemaal{et} og de J rette lagde qwestioner. ville fornem/m/e om de Samtlige møder. de Sidst benævnte vidner mødte alle, som tilstoed lovlig varsel.

der efter Contra Citantens fuldmægtig begiærede de Jndstævnte \vidner/ alle lovlig forhørt. og at Svare til de i gaars dag i Retten lagde qwestioner.

da for Retten fremstoed Første Contra vidne, Peder Pedersøn, sagde sig at være boende eller tilholdende paa gaarden Espeland, og i gaar at {være} have aflagt sin vidnesbyrd efter Stævnemaal af hoved Citanten, svarede til Contra Citanternes qwestioner, Sc: Till 1te qwest: Svarede, haver hørt det saa at være af andre, meedens Jeg {.....} brugte gaarden deres selv som Lejlending, dels og med min Moder styrde udj en tid af 46 aar, laa det i en lang tid for Ufreed af Skadelige Creatuure ubrugt, mens ved ej hvorlenge, har ellers i Een 30 aars tid været brugt af Nedre Thuuns opsiddere efter sigende. hoved Citanten under denne qwestion

tilspurte vidnet, om vidnet veed hvor lenge i disse omvundne 30ve aar de {s..} Nedre Thuuns Mændene Sad hiem/m/e, {og} af hvad aarsag, og i hvor mange aar af gangen. Rs: var ej vist god for at sige det til nogen visshed, mens det hendte sig stundum formeedelst megen faldene Snee de ej paa nogle aar kunde drive til støels med deris Creatuure. 2°: om vidnet ej veed, at Tosten Wiglichsøn haver for saa lang tid hand haver boet her, med sine Creatuure bejtet dette Sætter bejte med Nedre Thuuns Creatuure sam/m/e stæds ved Svarte vatten uformeenet af Nedre Thuuns opsiddere. Rsdo: vedste aldeeles jnted herom. har spurt af andre i disse sidste aar at Tosten skal have drevet et eller 2de beest til støels, mens veed ej herom noget til vished. 3°: om hand ej veed at Smalen, Tosteen tilhørende, har gaaet

1764: 80

1764

der \jnden/ paa Swarte Wattens støel i dend omvundne tid. Rs: ved ej herom, med mindre de kom der u-løves. Til {hoved} \Contra/ Citantens 2den qwestion Svarede vidnet, at have besvaret dette under første \Contra/ qwestion. veed ej meere. 3° \Contra/ qwest: Rs: det forholder sig saa i alt med Sandhed. under denne qwestion tilspurte hoved Citanten vidnet, om de med skiødesløshed ej ofte lod Creatuurene bejte Øvre Thuuns bøe meedens de driver. Rsdo: veed ej noget her om. Til Contra Citantens 4de qwest: Rsdo: brugte der Een liden slaatte, veed ej meere herom at sige. 5te qwest: Rsdo: jo, de har brugt dend om vindteren, naar de ej har kundet kom/m/e til Elven, meedens der haver været vand at faae, forstaae dend gamle Kielde, der er paa Øvre Thuuns Ejendom. 6te qwest: frafaldt Contra Citanterne til dette vidne. 7de qwest: Rso: i vidnets tid var det Brynnilds og hands qvinde Hæst-stæd, veed ej hvis Ejendom Stæd[et] var. 8. qwest: Rsdo: vidste ej noget herom. 9de: vidste ej heller her om. 10. Rsdo: jo, Mottinge dam/m/en har være[t] brugt af Peder, og hans fader for ham, Sc: Iwer, i een tid af 20 til 30 aar. og skal have faaet et støcke marck til vederlaug under Breck ageren, saaleedes \er/ sagt for ham, mens ved ej der om at kunde giøre anviisning. 11de Rsdo: jo, det forholder sig saa, mens hvem Tufterne tilhører, endten Øvre eller Nedre Thuun, veed vidnet ej. 12te qwest: Rsdo: var lidet af mig mens Jeg boede her. Svaret til arbeid eller vøling, veed ej hvorleedes Tosten har holdt broen i dend tid hand har boet der, og jmeedens vidnet haver været der fra gaarden. lovede ellers at giøre anvisning paa Fæe og Smale bejte ved Svartevatten. videre havde parterne Nærværende tid \ei/ at tilspørge vidnet.

Andet Contra vidne, Knud Nielsøn, Sagde sig at tilholde her paa gaarden, og at være huusmand hos hoved Citanten. Svarede til \Contra/ Citanternes første qwest: Rsdo: jo, det forholder sig saa, undtagen at et Aars tid {føren} efter de omspurte 30 aar de havde opsadt deris Støls huuse i Nord Lie, kom ej Nedre Thuuns fænne Creatuure i bejtet {ved og} til Svarte vatten, mens alle tider siden; huuse tompterne veed vidnet ej Rettere \end/ at tilhøre Nedre Thun, saa de Nedre Thuun med sine Nøust Creatuure og gield fæe støeler der, mens er tillige Smale bejte for Øvre Thuunets Smaler. Contra Citantens fuldmægtig fant fornøden under denne qwestion at tilspørge vidnet, {at} om vidnet veed at \hoved/ Citantens Nøst best og gield fæe kom paa Stølen jnden for Svarte vatten. Rsdo: Paa nogle aar har Øvre Thuns manden med Nedre Thuuns mandens Creature til støls ladet følge 3 á 4 Creature af Nøst og gield best, {til støls}, mens med hvad Ret viste vidnet ej. hoved Citanten tilspurte vidnet under denne første \Contra/ qwest: om vidnet ej veed, at i disse omvundene 30 aar Nedre Thuuns opsiddere ofte jmellem mange aar efter hin anden – et, Toe, Tre, Fire eller 5 aar har været hiem/m/e, og ej kom/m/et paa støl[en] {i og} ved Svarte-Vatten. Rsdo: har været ofte jmellem for Snee og U-føre at være hendt. Contra Citantens fuldmægtig tilspurdte vidnet {for} 2den \Contra/ qwestion. Rsdo: ved ej at Tosteen der haver haft noget brug, ej heller veed at hand trænger til der at have noget brug, mens forjnden der blev opbygt støls {da} huuse, gick begge Thuunenes gield fæe der. 3to: Ja, det forholder sig saa i Sandhed. 4to

qw: Rsdo: har brugt nu som før hands formænd brugte i lang tid. sagde og at Tosteen har slaget der nogen tid af disse sidste aar, mens det er skeed ved Trodsighed og ondskab \af/ de begge, baade Tosteen i Øvre Thuunet og {.....} Salamon i Nedre Thuunet. 5to Rsdo: jo, de har brugt dend Kielde som er og ligger Sønden for vidnets huuse nov saa lenge om vaaren og paa Sommeren der faaes vand, \siden/ nødes de at gaae til Elven. dend Nederste omtvistede og af hoved Citanten paastevnte Kilde var til førEnd hoved Citanten kom der. hoved Citanten tilspurdte vidnet under denne qwestion, om vidnet ej veed at hans bøe tager Skade ved Traad og Track af Nedre Thuns Manden naar de der tager vand til deris Creatuurers fornødenhed. Rsdo: tager ingen skade saa lenge det skeer om vinteren. 6te \Contra/ qwestion. Rsdo: har hørt det hans Egen huusbond Tosteen har giort det. 7mo Rsdo: veede Kosten har været saa vel Brynnild som hans formend tilhørende over i 40 aars tid som vidnet mindes, veed og at Tosteen haver bygt et fioes paa sam/m/e stæd. hoved Citanten tilspurte vidnet, om veede kosten var Citan-

1764: 80b

1764

ten tilhørende, og om Brynnild eller hans formend havde sin veed der liggende om vaar og Som/m/er, vindter over uadspurdt, og slog høe der hvor Kosten var. Rsdo: Jndtil veede Kosten slog hand, Tosteen, om Som/m/eren græss, mens der laae veed i Kosten, og altsaa om hand end vidnet u-vidende ejede veede Kostens grund, kunde hand ej faae slaae dend. vidste ej at denne kost nogen tid var frie for at der jo alle tider har ligget veed, som hand har seet, lidet eller meget. veedste ej at Brynnild nu {ej} havde nogen veede Kost stæd. 8°: Rsdo: vidste jndted her om nu meere end før. 9°: Rs: veed ej andet end Tosteen i Øvre Thuunet har slaget der nogle mange aar nogle børrer, veed ej at Nedre Thunet har slaget der. Et lidet støcke har Salamon \med sin fader \ud/gierdet af Melstøls marck og ligger ved Samsons qverne huus. 10. qwest: Rsdo: forholder sig saa i Sandhed, og har vidnet hørt at hand skal have faaet et støcke bøe til vederlaug under Bræck Ageren. 11te Rsdo: veed ei andet, end at alle Nedre Thuuns huuser nu staar som de forhen ere opbygte, veed ej hvem af Parterne der ejer grunden. 12te Rsdo: Til denne tid ved hand {ej} \at/ hand \ej/ har Svaret noget til sam/m/e. Sagde ei at kunde giøre \nogen/ anviisning, hvorfore vidnet aflagde Eeden og blev demiteret.

Treedie vidne, Jon Odsøn Qwaale, sagde sig at boe og være tilholdende paa gaarden Qwaale her ner hos liggende. Svarede til \Contra/ Citanternes første qwestion Rsdo: forholder sig efter qwestionen i alt som omspurt er, og sagde tiden at være i den/n/e som/m/er Netto!! 30 aar. 2° qwest: har i dend omvundene tid ej der haft noget brug, ej heller trænger der til, mens har ellers Øvre Thun Støels bejte frit for sig selv, der tilhører sam/m/e thuun. veed ej videre. 3do qwest: Rsdo: veed ej andet. 4. qwest: Rsdo: vedste jndted her paa at Svare. 5te qwest: Rsdo: vidste ej heller her om. 6. qwest: Rsdo: veed ej heller her om. 7°: Rso: Sagde, Brynnilds og hans formand havde deris veede stæd paa sam/m/e grund hvor Tosteen nu haver opsadt een fios. 8. qwestion Resp: ved ej her om, mens agerne ere nu som de vare fra vidnet kand mindes. 9do qwest: Rsdo: de i Øvre Thuun, eller Øvre Thuuns Manden, har slaget der. 10. qwest: Rsdo: Saa lenge vidnet mindes har Mottinge dam/m/en tilhørt Peder og hans formand, jmod at skulle have givet Øvre Thun et støcke bøe til vederlaug, der er og skal ligge under Breck ageren. 11te qwes: Rsdo: ja, det forholder sig saaleedes som omspurt er. 12te qwest: Rsdo: ved ej at have skaffet noget til dessens vedligeholdelse. Sagde ej at kunde giøre anvisning paa Ossedahl, Nordlie eller Swarte wattens Støel, og da jngen af Parterne havde vidnet noget at tilspørge, aflagde vidnet Eeden og blev demiteret.

4de Contra vidne, Niels Olsen, boende paa Baggaarden, sagde sig at være gam/m/el 52 aar, er jngen af Parterne vitterlig beslægtet eller besvogret, undtagen vidnets huustroe er \Søster til Contra Citant/ {Jndstæfnte} Salamons hustroe Maritta, vidnede til 1te Post: Rsdo: i ald

denne tid ved vidnet ej andet end forholder sig saa lige efter qwestionens Jndhold. Til 2° qwest: Rsdo: vidste aldeeles jnted her om. Til 3° qwest: \Rs:/ forholder sig saa i ald dend tid vidnet har været her, omtrent i en tid af 30 aar, da er med Smale driften forholdt sig over Broen som omspurt er. 4° qwest: Rsdo: om denne qwest: veed vidnet ej det Ringeste at forklare. 5te qwest: Rsdo: vedste ej heller her om. 6te qwest: Rsdo: vedste ej her om. 7° qwest: Rsdo: i alle de 30 aar vidnet har været her boende, ved hand at veede Kosten tilhørte Brynnild og hans formænd, paa hvilcken Tuft nu Tosteen haver opbygt

1764: 81

1764.

et fios. 8de qwest: Rsdo: vedste jngen deel her om. 9to qwest: Resp:do har gaaet forbie og seet der har været slaaet; af hvem veed icke, mens har hørt, at Øvre Thuuns Manden skal have slaget der. 10de qwest: Rsdo: Mottinge dam/m/en ved vidnet ej Rettere end at have tilhørt baade Jndstevnte Peder, og hans fader for ham, jmod at Øvre Thuns Manden skal have faaet et støcke Bøe til vederlag, hvor ligger hand ej veed. 11te qto: Rsdo: veed ej i nogen deel her om. 12. qwest: Rsdo: forleeden Som/m/er var vidnet med at opbygge denne Broe, da vedste hand at Øvre Thuns Manden Tosteen ej tillod een fiel til broens opbyggelse, ej heller var med i arbejdet, ej heller havde nogen paa sine veigne. Kunde ej giøre nogen anviisning paa de omtvestende Stæder, saasom hand der J marcken ej var bekiendt, mens er Een fremmed Mand. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, hvorfore hand aflagde Eeden.

5de vidne, Siur Nielsøn, boende paa gaarden Qwaale, sagde sig at være gam/m/el 62 á 63 aar {gam/m/el}, og ej at være nogen af Parterne beslægted eller besvogret. vidnede til \Contra/ Citanternes 1te qwestion, Rsdo: det omspurdte Sætterbejte ved Swarte vatten ved vidnet at have været i 28 eller 29 aar, mens et aar før var Støls huusene opbygt i Nordlie. 2° qwest: Rsdo: veed ej at have haft noget brug der, uden for et aars tid siden eller i fior Som/m/er var 3 á 4 Creatuure, Tosten tilhørende, i Sørsiden af fieldet her fra, veed ej Øvre Thuns Manden Trænger til disse omspurte støls havner, henseende til, at naar hand benytter sig af sine Egne Støls havner, er hand selv bierget med sin Støel Grytting. 3° qwest: Rsdo: for omtrent nogle og 40 aar siden tiente vidnet hos Iwer Pedersen her paa gaarden. da forholdt det sig med Smalens drift over broen lige som i efter kom/m/ende tid, og nu i dend dag i dag er skeer. 4to qwest: Rsdo: under Geedestøel ved vidnet ej bytte videre end Salamons fader som hans formand slog der, og Salamon, hans Søn, har slaget det indtil denne dag. om Omskaar vedste hand ej noget at forcklare. 5te qwest: Rsdo: Nedre Thuns Manden haver brugt bægge Kildeene, baade dend gamle og Nye, om vindteren naar de har kundet bekom/m/e vand til deris Creatuure, og naar der i dem ej var vand at bekom/m/e, maatte de søge Elven. 6te qwest: Rs: veed ej her om, mens har hørt det Tosteen skal have giort det. 7° qwest: Rsdo: Svarede, veede Kosten havde Brynnild og hans formand saalenge vidnet tiendte her og veed, seer at et fios er paa Tompten opbygt, som er skeed af Tosteen i Øvre Thuunet. 8de qwest: Rsdo: vidste ej noget her om at sige. 9. qwest: Rd: har seet der har været slaget, og veed sam/m/e er skeed af Øvre Thuns Manden eller hans folck. 10. qwest: Rsdo: Mottinge dam/m/en ved vidnet at tilhøre Peder, og laae sam/m/e Dam Needen for floeren før, og er dend sam/m/e som ligger bagen paa floren, veed og at Øvre Thuns Manden her jmod har faaet et støcke \Eng/ til vederlaug af Bøe, under Bræck ageren. {foruden dette blev fremsat} 11te qwest: Rsdo: det forholder sig lige som qwestionen omformelder. 12te qwest: Rsdo: ved ej hand haver ført noget Tilfang til broe at opbygge, ej heller var der selv at giøre arbejde, ej heller \sente/ nogen i hans stæd. vidnet lovede at giøre anvisning paa hvorleedes brug har været i Ossedahl, Nordlie og \ved/ Swarte vatten.

Contra Citanternes fuldmægtig Procurator Hans Waage frafaldt de Jndstevnte 2de vidner Aad Larsen Brattebøe og Lars Bergesøn jbdm:, fordi de ej kand vidne om meere end de forhen af{vundene}\hørte/ vidner vundet haver.

9de vidne, som unævnt udj Stevningen, Sigri Jens Datter, sagde sig at være 80 aar gam/m/el, er Encke, og er Moder til Contra Citanten Peder Iwersøn, Svarede til Contra Citanternes 4de qwest: Rsdo: veed ej andet at jnd paa en tid af 50 Aar har Salamon, og fader for ham, slaget græss under Gedestøl, ligesaa i Omskaar. Vilde og Kand her paa disse omvundne stæder giøre anviisning, dersom hun for alderdoms skyld bliver god for at kand kom/m/e til stæderne. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, hvorfore det for Nærværende tid blev demiteret.

7de vidne efter Stevnemaalet, Maritta Præstegaard, sagde sig at være gam/m/el 60 aar, er ugift og til huus paa Præstegaard. {Svarede} \Sagde/ ej at være Nogen af Parterne endten beslægted eller besvogret. vidnede til Contra

1764: 81b

1764.

Citanternes Jrettelagde 4de qwest: Rsdo: for omtrent 23 aar siden og der over har Contra Citanten{s fader} Salamon og hans fader Lars, som nu er død, begge brugt slaatten under Geede støel, ligesaa i Omskaar. sagde paa disse stædet at kand giøre anviisning.

8de vidne, Britta Knudsdatter, sagde sig gam/m/el 69 Aar, og at tilholde paa gaarden Drægebrecke, og er huus tøss der sam/m/e stæds, sagde ej at være Nogen af Parterne vitterlig beslægted eller besvogret. vidnede til Contra Citanternes 4de qwest: Rsdo: veed ej andet saa vit vidnet mindes, og i dend tid hun for omtrent en tid af 28 aar siden tiente Contra Citanten Salamon Larsen, slog hand de omspurte stæder baade under Geede stølen og Omskaar kaldet. ligesaa og fader for ham, veed ej sam/m/e slaatter er brugt eller slaaet af nogen anden: kand vide at giøre anviisning paa disse stæder, mens formaar ej formeedelst Alderdom og Svaghed det at kunde giøre. Og som Parterne ej havde videre at tilspørge vidnet, aflagde det Eeden efter Loven.

her med denne dag tog Ende.

dend 5te September forføiede Rettens Middel dem med Parterne og vidnerne til de omtvistede stæder, for at jmodtage dend anviisning \paa/ stæderne vidnerne har belovet at giøre, og derefter sam/m/e at Siuvne og grandske.

første hoved vidne Peder Pedersøn Espeland, for ham blev oplæst hans forhen aflagde forklaring, dend hand tilstod saa at være, giorde anviisning \paa/ Ossedahl forrige støel, Nord lie og gield fænne beitet jnden for Swarte vatten. sagde at have vidnet med begge Parter, og da hand sit vidnesbyrd pro et Contra havde som melt sig hørt forelæse, og da Parterne ej havde noget at tilspørge vidnet, aflagde det Eeden efter Loven.

Andet hoved vidne Lars Pedersøn Sætwedt, for ham blev oplæst hans aflagde forklaring og vidnesbyrd, da hd: giorde anviisning paa Ossedahl, Nordlie og jnden for Swarte watten, til Swarte vands Lejte. og som Parterne ej videre havde at Spørge vidnet, aflagde det Eeden.

{før det Andet} \hernest/ blev Contra Citanternes 5te vidne \Siur Nielsøn Qwaale fremkaldet, og/ efter at for ham blev oplæst hans aflagde forklaring, giorde anviisning paa Ossedahl, Nordlie og \ved/ Swarte vatten. og da Parterne ei havde noget videre at tilspørge vidnet, aflagde det Eeden.

De af Parterne paastevnte og af vidnerne omvundene Stæder som os blev anviist, af Et hvert vidne i sær, saa og af Parterne pro et Contra, blev af os taget udj Nøjagtig besigtelse saaleedes.

Ossedahl kaldet, som har været stædse og ald tid Smale bejte for Nedre Thuun, ligger i Sør, og formeedelst Een af fieldet Need kom/m/ende Snee {Sk} og steen skreede for mange aar siden der Needgick, bort tog dens Sæhls huuser, som der efter af bemelte Nedre Thuunets

opsiddere blev ført over Elven, Ossedahls vandet kaldet, paa Nordre side af Elven, og er det dend støel vidnerne nu, i dets stæd, kalder Nordlie. og har meernevnte Nedre Thuns opsiddere, siden Sæhls huusene saaleedes blev flødt paa Nord siden, holdet sig Een Broe over Elven, at de om dagen, naar de det bejter om Som/m/eren, kunde jage deris Smale Creature paa Sør side af Elven, som er deris Nedre Thuns Rette Smale bejte, sam/m/e broe saae og forefandt vi nu at ligge oplagt ved Een stor steen paa Nordre side af Elven, det de maae giøre saa snart de fløtter fra støllen; bemerckede og sandt at være det Øvre Thuuns Mandens Smaler bejter alleene paa Nordre side af Elven, kaldet Nordlie, og skulle de ej vendte de kand kom/m/e lenger ind end til Skvat Rusten; vi kunde ej andet see, end at {de} Nedre Thuns Mændene lidet i Sør fra det stæd {st} paa Ossedal, hvor deris Sæhls huuse ved dend foromnevnte Snee skreede for mange aar siden udtagen, jo billig kunde have

1764: 82

1764.

jgien opbygt sig fornødne Sæhls huuse paa Sør siden, uden at fløtte dem paa Nordre siden, hvor de nu staar, og kaldes Nordlie, der er som Sagt Øvre Thuuns Mandens Smale bejte.

hvad angaar 2det Thuuns fæebejte, der skal ligge jnden for Swarte vatten. da befandt vi dette bejte ubeqvem at Nedre Thuuns Mændene der skulle {kunde} have bejte med deris Melke Creathuure, allerhelst at det sam/m/e steds ej findes Sæhls huuse opbygt, andre end der findes paa Nordlie, og Kunde dette bejte ej være Nedre Thuuns Creatuure jnden for Swarte watten meere end noget over 8te dage{s bejte}.

hoved Citanten Tosteen Fladebøe paastoed self Sag[en] udsat, fleere vidner om det paastævnte at faae ført. ville selv anmelde sig hos dommeren at faae Tægtedag, jndtil hvilcken tid dem i Sag[en] atter kand falde i Rette.

Contra Citanternes fuldmægtig Procurator Hans Waage paa sine Principalers veigne havde ej noget her jmod at erjndre.

Afskeediget.

Sag[en] vorder paa hoved Citantens begiær udsadt til saadan tid hand giør anmodning om hos dom/m/eren at faae opnævnt Tægte dag, jnden hvilcken denne Sag Jgien paa hans begier og foregaaende Stævnemaal falder i Rætte.

hernest hoved Citanten betalte følgende denne Rettergangs omkostning: saasom: Citanten har forskaffet {Retten} Sorenskriveren skyds for sin Persohn til aasted[et], og lige saa fløtter ham hiem Igen. Sorenskriveren for 3de dages forrettning 4 rd:, diet Penge 4 mrk:, Laugrettem per Mand dagl: 24 s:, ere 6 rd:, Lensmanden 1 rd: Tilsam/m/en dend Sum/m/a \NB er/ 11 rd: 4 mrk:, som ved Endelig dom i Sag[en] skal vorde paakiendt.

Dend 1ste Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Store-Grawen, beligende i Grawens Præstegield og Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Iwer Ellingsen Eie, Johan/n/es Jonsøn ibdm:, Richol Erichsøn ibdm:, Lars Siversen Nessem, Johan/n/es Siursøn ibdm:, og Ole Larsøn Dahle, nærværende Lensmanden Lars Larsøn Wambem.

hvorda for Retten fremkom Sogne Præsten her til Præstegieldet, Welærværdige Hr: Poul Schnabel, der har opfordret Retten, for at faae den/n/e Gaard Store-Grawen, der skylder af 3 Løber mindere 6 Mrk:, hvor af Præste Encke sædet er 1 ½ Løb smør, og Grawens Præstebord allernaadigst beneficeret 1 ½ Løb smør mindere 6 Mrk:, at faae sam/m/e 1 Løb 1 pd: 6 Mrk: smør udskift, uddeelet og udsteenet fra Præste Encke sædet, da her paa Gaarden sidder tvende leilendinger, Knud Ellingsøn og Andwe Aamunsøn, der begge møder, og nu bruger hver halve gaarden, der ved at faae afgiort hvilcken leilending der skal tilhøre Sogne Præsten, og hvilcken der skal tilhøre Præste Encken. alt ifølge Sogne Præstens ansøgning af 16de Septbr:

1763, og der paa falden Hans Exellence Hr: Geheime-Raad von Cicignons Resolution af 29de Nowbr: sam/m/e aar. samt Præste Encken Madam Frorop[s] skivelse af 25de April h: a:, med Lauværgens skrivelse af 17de nest forhen, der alt er saa lydende.

paa Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juels vegne møtte Lensmanden Lars Larsen Wambem og vedtog lovl: varsel, samt i Rette lagde dend ham meddeelte Ordre og fuldmagt af 17de Maj h: a:, saa lydende.

De her paa Gaarden boende tvende leilendinger forestillede, det de, som Gaarden best bekiendt, kunde bedere skifte Gaarden end Laugretten, der er frem/m/ed, altsaa har de skift gaarden inden og uden gierdes i tvende lige gode parter. men, om de 6 Mrk: som Præste Encke parten skal være støre end Præste parten, der om viste de indtet at udrette, saasom de ej viste hvilcken af leilendingerne der skulde tilhøre Præste Encken.

her blev af Retten vedtagen, det ingen af Leilendingerne bør vide hvem af dem der skal tilhøre Præste Encken, men der om skal Kastes lod, naar først leilendingerne, som best bekiendt, har i foreening taged, inden og uden gierdes, 3 mrk: fra hver halve gaard, som læges, efter at lod er Kasted, tilbage til Præste Encke parten, hvor efter steenings foretningen skeer og Marckeskieldet needsettes. efter faae tiimers forløb forklarede begge leilendinger, det de nu fra hver halve Gaard, udj god forening, haver taged 3 Mrk: inden og uden gierds, som er 6 Mrk:, der efter lod kastning tilfalder Præste Encke parten. mens dette af leilendingerne blev forRettet, havde Retten udj tvende smaae sedler skrevet de tvende leilendingers Navne, En hvers Navn udj sin særdeeles seddel, og sam/m/e sam/m/en Rullet som tvende smaae stolper, der vel var ombunden med Traae og lagt udj en liden skaal, vel om Røstet. der efter blev, siden jorden nu er skift, inden

1764: 82b

1764.

Retten i Parterne og Leilendingernes nærværelse, taged Et lidet Barn som var 2 aar gaml:, og dette drenge Barn betydet, at det til Præste Encken Madam Frorop skulde tage En seddel eller stolpe. men barnet tog begge sedlerne paa En gang. da blev sedlerne atter lagt i skaalen og vel om Røsted, barnet tog anden gang begge sedlerne. Endelig blev sedlerne 3de gang lagt i skaalen og vel om Røsted, da barned tog dend 3die gang til Præste Encken En seddel eller stolpe, hvor udj stoed Andwe Aamunsøn, som da bliver Præste Enckens leilending, og blev strax til hands brug lagt de udbyttede og udskiftede 6 Mrk: jordegoeds. saaleedes blev Knud Ellingsøn Sogne Præstens leilending, som faar til brugs 1 Løb 1 pd: 6 mrk: smør, og Præste Enckens leilending faar 1 Løb 1 pd: 12 mrk: smør, der efter forom/m/elde skifte og deeling saaleedes blev udsteenet.

Først hiem/m/e Marcken af ager og bøe.

I Stoer ageren under Reenen needsat en Marckesteen som viser mit op i ageren til dend anden Marckesteen, som viser op i en jordfast steen, der udj en Kors der viser op til Knud sin Floers Naav. Præste Encken Eier ager og bøe paa dend Nordre, og Præsten paa den Sør side af dise Mercker.

Knud sin Kirsebær have og Glasstue ageren, Præste parten tilhørende, er indhægnet, fra Præste Encke ageren og Kirsebær have, med 2 Marckeskield steene, En vinckel gloppe, en Ordinaire gloppe, En C gloppe og En Kors udj en jordfast steen.

I Myren ved Kircke-veien tæt hos bæcken Needsat En Marckesteen som viser lige beent op i 6 efter hin anden Needsatte Marckesteene, hvor af den sidste viser op til Bøegarden, i et Berg der hugget En Kors, og i de tvende Marckesteene som staar under Myr ageren, er hugget i hver En vinckel gloppe. Præste Encken Eier ager og Bøe paa den Sør side af dise Mercker, og Sogne Præsten paa den Nordre siide.

I Kircke hougen oven for Kirckegaarden Needsat En Marckeskieldsteen som viser op i 4re efter hin anden Needsatte Marckeskield steene, dend sidste viser efter den dybeste vei op til

Nederste Røvs leitet, der paa dend Sør side af veien Needsat En Marckeskieldsteen der viser udj En Fos i Elven, siden gaar byttet op efter Elven til den øverste Røvs leitet, der Needsat En Marckeskield steen tæt ved Elven, sam/m/e viser tvers over Allemands-veien i trende efter hin anden Needsatte Marckeskieldsteene, den sidste er staaende i Bøegaren ved Røwslee. Sogne Præsten Eier ager og Bøe paa Sør siden af dise Mercker, og Præste Encken paa dend Nordre side.

I Kirckeviigen ved Elven, ved veien Needsat En Markeskiel steen, sam/m/e viser efter veien i tvende andere Marckeskieldsteene, i den sidste hugget En vinkel gloppe, der viser Need til vandet, der Needsat Een Marckeskielsteen, under disse Mercker Eier Præste Encken, og oven med uden for Merckerne Eier Sogne Præsten.

I Nodeteigen Nere ved vandet, udj en jordfast steen hugget en gloppe, der viser op under veien i en Marckeskieldsteen, Sogne Præsten Eier paa den Nordre, og Præste Encken paa den Sør side af disse Mercker.

Kircke ageren, Sogne Præsten tilhørende, blev med Femten Markeskieldsteene indhægnet fra Præste Enckens Bøe.

hvormed den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 2den Octbr: blev med den/n/e foretning fortfaret, og er passeret som følger.

I Bøen, Kalv hagen kaldet, udj en flad steen hugget En gloppe som viser op i et Kors der viser op til veien i en Marckeskieldsteen, hvor udj er En Tee gloppe. Præste Encken Eier paa Sør siden af disse Mercker, og Sogne Præsten paa den Nordre side.

Fra sidst benævnte Tee gloppe og op i Syv efter hin anden Needsatte Marckeskield steene, den sidste viser op i Et skarv udj En vinckel gloppe. Præste Encken Eier paa den Nordre siide af dise Mercker, og Sogne Præsten paa den Sør siide.

1764: 83

1764.

Paa Tweiten Need ved vandet, Needsat En Marckeskieldsteen, som viser op i Tree efter hin anden Needsatte Marckeskieldsteene, den sidste viser op til veien i en vinckel gloppe udj en jordfast steen, der viser efter veien hiem efter udj en gloppe i en jordfast steen, sam/m/e viser til forhen om/m/elde Tee gloppe. uden og oven for disse Mercker Eier Sogne Præsten, og inden samt needen for Merckerne Eier Præste Encken.

hiemen for Kalvehagen ved vandet, i en flad steen hugget En gloppe, sam/m/e viser op i en Marckeskield steen, der atter viser op i en gloppe, sam/m/e viser op i en ham/m/er, der hugget En vinckel gloppe. Præste Encken eier paa den Nordre, og Sogne Præsten paa den Sør siide af dise Mercker.

Fra sidst ommelde vinckel gloppe der viser ud efter i en gloppe En Marckeskield steen, der viser ud i en vinckel gloppe udj Et skarv. Præste Encken Eier oven for disse Mercker, og Sogne Præsten under dem.

Fra sidst berørte vinckel gloppe Needefter til En Marckesteen, sam/m/e viser Need til veien i en jordfast steen, der hugget En vinckel som viser efter veien ud efter til forberørte Tee gloppe. uden og oven for disse Mercker Eier Præste Encken, og inden og under dem eier Sogne Præsten.

uden for Kircken ved veien hugget En vinckel gloppe som viser op efter bæcken til Nettelands ageren, der needsat En Marckeskield steen som viser op i en gloppe udi en stoer jordfast steen, sam/m/e viser op i tvende Markeskieldsteene, den sidste er staaende under Nettelands løe Naave, og viser op i 4re efter hin anden Needsatte Marckeskieldsteene og 4re efter hin anden huggede glopper, dend sidste gloppe viser op til Welkes byttet. Præste Encken Eier paa den Sør side af disse Mercker, og Sogne Præsten paa den Nordre siide.

Sogne Præsten Eier Et støcke af Nettelands ageren som ligger i Præste Enckens bøe, og blev indhægned med 8te Marckeskieldsteene.
En slaatte Teig ligende ved Windahls veien, Sogne Præsten tilhørende, blev indhægned med 7 Marckeskields steene, Tvende vinckel glopper og En Ordinaire gloppe.
Ved Præste Encke partens heste-stald er Needsat En Markeskieldsteen som viser op i Tvende efter hinanden huggede glopper, den sidste viser op til en vinckel gloppe, sam/m/e viser i Øst udj en vinckel gloppe i en stoer steen, sam/m/e viser op i en gloppe, der viser op til Lille Grawens byttet. Præste Encken ei[er] paa Nordre, og Sogne Præsten paa Søer siden af disse Mercker.
Imellem hagen og Bøen, Fra en Kors i Kalvhage garen gaar byttet efter med garen i Tvende Korser, Fem Marckeskieldsteene, dend sidste viser op til En Marckeskieldsteen ved Røwsleet. Sogne Præsten Eier hagen, og Præste Encken Bøen.
Et Meelstøels træe er skift med en Marckeskieldsteen, En C gloppe og en Ordinair gloppe. Præste Encken Eier paa den Nordre, og Sogne Præsten paa Sør siden af disse Mercker.
I {ha} Kalv hagen ved Vinter braadet Needsat en Marckeskieldsteen, som viser op til et Kors, Toe Marckeskieldsteene, Tvende glopper, den sidste viser op i Bierget udj en Kors, sam/m/e viser ind igienem Notteteigen til Et Kors, Syv Markeskieldsteene, og atter Tvende Kors, den sidste Markeskieldsteen viser ind til Breedmyren i Lille Grawens byttet. Sogne Præsten Eier paa Østere, og Præste Encken paa Westere siden af disse Mercker.
Saaleedes den/n/e dag til ende bragt.

Dend 3de Octbr: er fremdeeles saaleedes passeret.
I Sweedahls-Teigen ved Elven i Almindings vaen, er hugget Et Kors som viser op i Tvende efter hin anden Needsatte Marckeskieldsteene, samt Tvende Korser, den sidste er i en Bergnolde, og viser lige op til Lille-Grawens byttet. Sogne Præsten Eier paa den Westere, og Præste Encken paa den Østere siide af disse Mercker.
I Lysse, af en steen i vandet som visser i Tvende efter hin anden Needsatte Marckeskieldsteene, En Kors, En gloppe i en stoer steen oppe paa braadet, der viser atter op i Tvende efter hin anden Needsatte Marckeskieldsteene, der atter viser op i En Kors udj En Berg Nolde, der fra op i en Kors udj Berget, der viser ligge op i Fieldet. Sogne Præsten Eier paa den Nordre, og Præste Encken paa Sør siden af dise Mercker.

1764: 83b

1764.

Udj nest benævnte Lysse, og den omnævnte Nordre side, kom/m/er atter Mercke imellem Store-Grawen og Nedere Hagestad tilhørende Lysse, saasom af Lysse.Fossen og lige beent i vandet. her Eier Store Grawen paa Sør og Nedere Hagestad paa Nordre siiden af dette bytte.
som nu al Marcken inden og uden gierdes er skift og deelet, samt Marckeskieldet de Tvende Eier[e?] til Store Grawen imellem Needsat og dem adskildt, bliver igien at steenet!! (steene) Thuunet dem imel: saasom.
Fra den Marckeskieldsteen ved Præste Enckens Kirsebær gar, og op i den anden Marckeskieldsteen, hvor udj er en gloppe som visser i Neederste stue Nov. dette Mercke visser thuun garen. siden gaar Mercket efter stuue vægen, q <q og saa fra Nederste Noven tvers over og siden> beent igienem Thuunet i Øst til en gloppe udj En jordfast steen imod løen, sam/m/e viser til en Marckeskieldsteen ved Enckens Stalds Nov. Præste Encken Eier Thuunet paa øvre, og Sogne Præsten paa Needere siden af disse Mercker. dog beholder En hver sine gamle huuse Tompter saaleedes som de nu haver dem, dog skal leilendingen Andwe Aamunsøn, og leilendingen Knud Ellingsøns Steefader fløtte begge deres Stavbuer.
Som intet videre var at forette bliver følgende beregning over den/n/e foretnings bekostning saaleedes: Fogden for Mænds opnævnelse 1 rd:, Sorenskriverens skyds frem og tilbage har

Sogne Præsten besørget, diet penge for En Reise dag 4 mrk:, incaminations penge 5 mrk: 4 s:, Trende dages foretning 6 rd:, Laugretten per Mand 3 mrk: 12 s:, er 3 rd: 4 mrk: 8 s:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 13 rd: 28 s:, som af Sogne Præsten blev betalt, og den/n/e forretning sluttet.

Dend 4de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Store Grawen, med de her næst foran Specificerede 6 Laugrettesmænd, nærværende Bøyde Lensmanden Lars Larsøn Wambem, efter tilkaldelse af de her paa Gaarden boende Tvende leilendinger Knud Ellingsen og Andwe Aamunsøn, som gav tilkiende, det de lovlig havde indkaldet deres Naboer, som med deres Eiendom grænser og anstøder her til gaarden Store-Grawens Eiendom, til en lovlig steenings foretning og Marckeskields Needsættelse dem imellem, og er sam/m/e gaardens Lille Grawens Eier og beboere, Welke beboere, Windahl og Hougsnes beboere, og vilde fornem/m/e om alle møder.

Fra Gaarden Lille-Grawen, der er Hr: Lieutenant Niels Dahls tilhørende, møtte hands tieneste Dreng Joseph Ellingsøn, og i Rette lagde sin hosbondes skriftlige forsæt af 22 Septbr: sidstl:, bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende. Siden Sogne Præsten ved den/n/e foretning ej møder, blev Comparenten tilspurt, om hand havde den af hands Hosbonde paaberaabte Contract, hand da i Retten den vilde fremlæge. her til Comparenten svarede, hand havde den ei, men den beroer hos hands hosbonde.

Da blev saaleedes

Eragted:

Secund Lieutenant Niels Dahl tager til deels, ved sit skriftlige forset, til gienmæle ved den/n/e steenings foretning{s}, men, som hand, udj benævnte sit skriftlige forsæt af 22de Septbr: h: a:, beraaber sig paa En skriftlig Contract af 29de Aug: sidstleeden, oprettet imellem Store og Lille-Grawens beboere. Saa Kiendes for Ret, det ingen steenings foretning bør foretages imellem Gaardene Store og Lille Grawen føren Contracten vorder lagt i Rette, paa det Retten ej skal foretage noged der kunde stride mod den om/m/elde Contract, der ventelig lovgemæs er indrettet, hvor over Dom/m/eren lettelig kunde sættes i hasard. Som og, da Gaarden Store-Grawen Er Hands Kongl: Maj:ts lovmæssige Eiendom, er det høyt fornøden for Dom/m/eren allerunderdanigst at Observere, det Hans Maj:ts Eiendom Gaarden Store-Grawen, ved den om/m/elde Contract ej i minste deel vorder prejudiceret. Paa dise grunde beroer med steenings foretning[en] imel: disse Tvende Gaarder, indtil Lieutnant Dahl i Retten

1764: 84

1764.

fremlægger Contracten. men, skulde Hr: Lieutenant Dahl ej vilde beqvæm/m/e sig, den oft om/m/elte Contract i Retten at fremlæge, da, forsaavit Contracten i allerminste deel kunde fornærme hans Maj:ts Eiendoms Gaard Store Grawen, bliver Contracten uefterrettelig, og som ugiort, og aldeeles af ingen betydning. Med steening og Marckeskields needsettelse imel: Store-Grawen og de andere indkaldede Naboer, bør med foretning[en] fortfares lovgemæs.

Fra Gaarden Welke møtte Lars Madsen som selvEier, og blev da imellem disse tvende gaarder efter Parternes {forening} anvisning needsat følgende Marckeskield, og det udj Sogne Præsten Hr: Schnabels nærværelse, der nu møtte.

saasom af Breedmyren i Sydwest til et Kors, derfra i en Marckeskieldsteen, alt i Sydwest, saa i et Kors, derfra i en Marckeskieldsteen og saa i et Kors i Store-Notten, derfra i et Kors udj en Fos, derfra i tvende efter hinanden Needsatte Marckeskieldsteene, den sidste viser til Elven, siden et støcke op efter Elven til en gam/m/el Marckeskieldsteen, sam/m/e viser i Sydwest udj tvende gamle Marckeskieldsteene. dette er Mercket imellem Welke og Store-Grawen.

Nu begynder udj sam/m/e linie Marckeskieldet imellem Store-Grawen og Windahl. og møtte Jørgen Hougsnæs som svoger til Encken Sidselle Torfindsdatter Windahl, da Marckeskieldet efter begge Parters anvisning blev Needsat.

Først ved en Merckeskieldsteen der viser i forhen bemelte linie udj Sydwest til en gam/m/el Marckeskieldsteen, derfra til en Nye Needsat Marckeskieldsteen, sam/m/e viser udj Tvende efter hin anden udj jordfaste steene huggede glopper, den sidste viser i sam/m/e linie til et Kors i Kirckedahls-Kleiven, der fra til en gloppe som viser til Windahls tøm/m/erløb, hvor blev hugget en vinckel gloppe. her endes Windahls byttet.

Nu kom/m/er Marckeskieldet imellem Store-Grawen og Hougsnæs. og møtte Jørgen med Tron Hougsnæs, der tillige med Store-Grawens beboere anviste hvor Marckeskieldet skulde Needsettes, som er fra sidst benævnte vinckel gloppe og Need efter et Gil til Tweite, i en steen der hugget en gloppe som viser Need til vandet, der udj et skarv hugget en Kors, som er ende Mercket imellem disse tvende gaarder.

og som intet videre var at forette, bliver følgende beregning at giøre: Sorenskriveren for den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 1 mrk: 8 s:, LensManden 1 rd:, tilsam/m/en 4 rd: 1 mrk: 8 s:, der af betaler Welke 1 rd: 1 mrk:, Windahl 2 mrk: 6 s:, Hougsnæs 1 rd: 3 mrk: 5 s:, og Store Grawen Resten, og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 6de Octbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Windahl udj den paa fol: 65 og 66 incaminerede Odels sag, med det der Specificeret Laugret, undtagen for Siur Eie, der til vidne i sag[en] er indkaldet, var opnævnt og sad Lars Madsøn Welke, nærværende Lensmanden Lars Larsøn Wambem.

hvorda for Retten fremstoed Citanten Niels Olsøn Hagestad, og i Rette lagde sin skriftl: Continuations stevning af 14 Septbr:, skal være dette aar, bilagt med lovl: stemplet papiir, saalydende.

de indstevnte vederparter blev paaRaabt, og møtte Ole Iwersøn, der vedtog det stevningen er ham lovlig forkyndt. Siur Torchielsøn Hougse møtte for sin sal: svoger Aamun Jørgensøn, og søster, Encken Sidselle Torchielsdatter, som Laugværge, tilstoed stevningens lovlige forkyndelse. ligeleedes møtte de tvende indstevnte vidner.

Citanten lagde i Rette Et skiøde af 21de Octbr: 1729, hvor med hand beviiser, det hands Farfader Siur Olsøn Leqwe har solt dette paastevnte goeds til sin svoger Torchel Jonsøn Wichenes, sam/m/e Mageskiftede med Citantens Fader Ole Siursøn, og er Mageskiftebrevet forhen i Rette lagt. end videre lagde hand i Rette til actens følge en Extract af Hardanger Justits Protoc:

1764: 84b

1764

til beviis, at den/n/e sag har her inden Retten været foretaged dend 16 Julj 1757. dise tvende breve er saa lydende.

Citanten paastoed de tvende indstevnte og mødende vidner forhørte. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Andwe Tostensøn, er boende paa Gaarden Lionne, er i andet og fierde leed med Citanten beslægted, sagde sig gaml: 75 aar, vidnede, det Ole Opeim var Fader til Siur Olsøn Leqve, sam/m/e var Fader til Ole Siursøn Leqve, der var Citanten Niels Olsøn Hagestads Fader. videre veste vidnet ei i sag[en] at svare. Retten tilspurte vidnet, hvor fra Siur Olsøn Leqve havde faaed godset, og om hand havde Eiet det i hævds tiid. Resp: ved ej et grand her om. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som efter Loven aflagde Eden og blev demiteret.

2det vidne, Anders Torchelsøn, boende paa Gaarden Ophem, sagde at være lige i fierde leed med Citanten beslægted, er gam/m/el 53 aar, vidnede i et og alt, til spørs\maal/ med giensvar, Conform med her næst foran forhørte vidne, og vist ej noged videre, der om aflagde Eeden.
Citanten sluttede sagen paa sin siide, og paastoed Dom efter hands stevninger.
Vederparterne sagde det de ved Muntl: Contra stevning til den/n/e tægtedag har ladet varsle hoved Citanten, vidner samt Odels breve at anhøre, der efter Dom at modtage saavel i hovedsag[en] som paaførte omkostninger. og er de indkaldede vidner Siur Eie, Britte Lionne, Richol Torblaae og Maritta Siursdatter Wambem. men de 2de sidst benævnte vidner møder ej, men de 2de først benævnte møder, dem de paastoed Eedelig forhørte.
Kaldsmændene Torchel Poulsøn Nedr: Leqwe og Knud Ørjansøn Lysse afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt under Lovens faldsmaal for Richol Torblaae udj hands Kone Ingebor Olsdatter[s] paahør, siden Manden ej lod sig finde, og udj Marita Siursdatter Wambems Eget paahør.
hoved Citanten tilstoed den/n/e Contra stevning at være ham lovlig forkyndt.
Contra-Citanterne begierede de tvende mødende vidner forhørte. disse tvende først benævnte vidner var her i stuen og for Retten og hørte paa da Edens forklaring blev hoved Citantens vidner forelæst, og altsaa nu af Dom/m/eren formaned om Eedens betydning, samt at have Gud og sandhed for øye.
1ste Contra vidne, Siur Torgersøn, boende paa Eie, sagde at være i andet og tredie leed med Encken Sidselle Windahl beslægted, safde sig gam/m/el 69 aar. vidnede, det ej nogen i Mands minde, fra dend ældgamle stam/m/e af, har beboet dette omtvistede jordegoeds, end de indstevnte med deres forfædere. Fra første fær af boede her en gam/m/el Mand ved Navn Aslach, hand havde tvende døttere, sc: Britte Aslachdatter, var gift med Aad Olsøn Windahl, og arvede godset med den/n/e sin Kone. disse Folck avlede 2de søn/n/er, ælste søn Eilef Aadsøn, anden søn Aslach Aadsøn, som begge kom her paa det omtvistede gods at boe. Eilef Aadsøn avlede Niels Eilefsøn, som kom her at boe, og er omtrent for 2 aar siden ved døden afgangen. den/n/e Niels Eilefsøn havde ingen Børn, derfor oplod sit gods for sin søstersøn Aamun Jørgensøn, der i den/n/e som/m/er ved døden er afgangen, hvis Encke Sisselle Torchielsdatter nu staar for sag[en]. den anden søn af Aad Olsøn Windahl var Aslach Aadsøn Windahl, hand avlede Iwer Aslachsøn Windahl, der ligeleedes boede her paa det halve omtvistede gods, og lever hand endnu som en meget gam/m/el Mand, hand avlede Ole Iwersøn Windahl, som boer her og er Contra Citant. har hørt sige, at dette goeds kom fra den/n/e green til Espeland, der fra til Ulwiig, hvor fra disse sidste i grenen kiøbte det tilbage igien. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.
2det Contra vidne, Brite Siursdatter, gift og boende paa Gaarden Lione, sagde at være gaml: i det 58de aar, og at være Fadersøster til hoved Citanten, vidnede, det hendes søster, {af} som var gift med Torchel Wichenes, kiøbte af deres Fader dise omtvistede 3 Spd:

jordegoeds, og siger deris Fader Siur Olsøn Leqve disse ord: hand kunde vel drive dem ud som sat paa Godset, men det var synd, fordj det havde været deres Odel. vidnet vidste ej videre at forklare, derfor bekræftede det aflagde vidnesbyrd med Eed, og blev demiteret.
Contra-Citanterne paastoed sag[en] udsat paa nogen tiid for at faae de tvende udeblivende vidner her ind for Retten, som og for at opsøge fleere vidner.

Afskeediget

Den af Contra-Citanterne forlangende udsettelse billiges dem indtil dend 5te Febr: tilkom/m/ende aar, da ventelig føret kand blive saaleedes at her til kand blive Kom/m/endes, og betaler hoved Citanten den/n/e Session, saasom Sorenskriverens skyds hiem, siden hoved Citanten siger ej at kunde skydse, {2 mrk:} med 2 mrk:, diet penge for en Reisedag 4 mrk:,

denne dags foretning 1 rd:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 4 mrk:, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en 4 rd: 2 mrk: da ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Dend 20de Octbr: blev i **Hærensholmen med Jondahls skibreede[s] Almue holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 58 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Lars Torbiørnsøn Aasse sad Samson Ougestad, og for den ved døden afgangne Peder Olsøn Ougestad sad Aad Jonsøn Ougestad. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Bøygde Lensmanden Germun Berven og den Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret som følger
1°: Forordning af 13 Apriil 1764, om Tingenes holdelse i Hedemarkens Fogderie.
2°: Placat af 20de Aug: 1764, angaaende Princesse-styrs eftergivelse.
3°: Forord: af 2 Apriil 1764, angaaende de af de Kongl: undersaatter paa udenrigske Handelstæder oprettende Contracter, at skal af de Danske Consuls, naar nogen der er etableret, bekræftes og underskrives.
4°: Hr: Geheime-Raad von Cicignon skrivelse af 11de Septbr: 1764 til Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, angaaende St: Jørgens Hospital indlemmede Spedalske syge, deres bekostnings beløb 193 rd: 53 s:, som Reparteres paa dette Fogderies Almue.
5°: Rente Kam/m/eRets anordning f 12de Maj 1764, om Rodemestere ved Extra-skatten.
6°: Rente Kam/m/erets skrivelse af 1 Septbr: 1764 til Hr: Geheimeraad von Cicignon, hvor udj bekiendtgiøres at Hands Maj:ts dend 27de Aug: nest forhen, allernaadigst har fritaget Bønderne over alt i Norge for at betale den paabudne extra-skatt, saavel for de fattige der befindes paa deres Gaarde og Grunde, som og for deres tieneste Folck og Børn, naar børnene tiene hos Forældrene eller andre Bønder, og de saavelsom tieneste-Folckene icke haver til aarlig løn 10 rd: udj penge eller værdj.

Birke-Dom/m/er Andreas Lamberg udstæde arveskifte brev af 17 Maj 1764 efter afgangne Ole Gribsøn Ødwen, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Sætvet med underliggende plats Goutetvet, der skylder af Landskyld 1 Løb 13 ½ mrk: smør, 1 huud med bøxel, vurderet 173 rd: 1 mrk: 8 s:, og udlagt i arv til Encken Kari Gertsdatter ½ Løb 6 ¾ mrk: smør, ½ huud for 86 rd: 3 mrk: 12 s:, til søn/n/en Gert Olsøn ligesaa ½ Løb 6 ¾ mrk: smør, ½ huud for 86 rd: 3 mrk: 12 s:
Torjer Christophersøn med Jnteresserede udgivne skiøde af 20de Octbr: 1764 til Christopher Christophersøn Aasse paa 1 pd: 14 Mrk:r smør med bøxel og Herlighed i gaarden Aasse, blev læst.
Lars Olsøn Herrestvedt med Jnteresserede udgivne skiøde af 20de Octbr: 1764 til Niels Ingebrigtsøn paa 2 pd: 1 ½ mrk:r Smør med bøxel og herlighed i gaarden Herrestvedt, blev læst.
Arveskifte brevet af 2den Augustj 1764, slutted efter Aagotte Torjers datter, blev læst, og var stervboden eiende 1 pd: 23 mrk:er smør med bøxel og herlighed i gaarden Aasse, vurderet 58 rd:r 4 mrk: 8 s:, og udlagt i Arv til følgende Arvinger, som ere børnene Christopher og Torjer Christopherssøn/n/er og Anders Christophersøn dend ældre, hver 9 Mrk:r smør, Anders Christophersøn dend yngre 8 Mrk:r smør, datterSøn/n/en Ole Heinesøn og døttrene Britte og Marte Christophersdøttre, hver 4 mrk:r smør.
Arveskifte brevet af 27de April 1764, slutted efter Ragna Haaversdatter, blev læst, og var Stervboden

ejende 1 pund Smør uden bøxel og Herlighed i gaarden Samblands 2det Thuun, vurderet for 16 rdr: 3 mrk:, og udlagt i arv til følgende Arvinger, Enkemanden Michel Samsonsøn 12 mrk:r smør, børnene, søn/n/en Haaver {Michel}\Iwer/søn 3 mrk:r smør, døttrene Helga, Anna, Britta og Guro Iversdøttre, hver 1 ½ mrk: smør, og Guro og Inga Tostensdøttre, hver 1 ½ mrk: smør.

Arveskifte brevet af 4de Augustj 1764, slutted efter Britte Iversdatter, blev læst, og var stervboden ejende 1 ½ mrk: smør uden bøxel og herlighed i gaarden Sambland, vurderet for 1 rd:r 3 s:, og udlagt i arv til følgende Arvinger, broderen Haaver Iversøn ½ mrk: smør, søstrene Helga og Anna Iversdøttre, hver sine ½ mrk: smør.

Arveskifte brevet af {4de} 26de April 1764, slutted efter Guro Nielsdatter, blev læst, og var Stervboden ejende 2 Spand 9 mrk:r smør med bøxel, og overbøxel til andre 9 mrk:r smør, udj gaarden Bræche, vurderet 52 rd:r 3 mrk:, og udlagt i Arv til følgende Arvinger, Enkemanden Iver Olsøn 2 Spd: smør, Johan/n/es Eilefsøns børn 4 ½ mrk: smør, Niels Eilefsøn 4 ½ mrk: smør, ligesaa var Stervboden ejende udj gaarden Fosse 1 huuds Landskyld med bøxel, vurderet for 36 rd:r, og udlagt i Arv til følgende Arvinger, døttrene Magdelj, Christj og Hildegun/n/a Eilefs døttre, hver 1/3 huud.

Torchel Iversøn Schielnes og Berge Iversøn Om/m/a skriftlig Forpligt af 20de Octbr: 1764 til deres Forældre {Be} Iver Bergensøn!! og Magdelj Iversdatter, hvad de aarlig skal nyde til Livs ophold, for gaardens Opladelse, blev læst.

Berje Iversøn Om/m/a udgivne skiøde af 20de Octbr: 1764 til Torchel Iversøn Sielnes paa 1 Spd: smørs Landskyld med bøxel i gaarden Svaasand, blev læst.

Hans Larsøn Tørviigens skriftlige Declaration af 20de Octbr: 1764, at mangle penge som Odels prætendent til gaarden Tørviigen, blev læst.

Hr: Kam/m/er Raad og Fogden Juel lod inden Retten oplæsse og Examinere følgende bilager ved hands allerunderdanigste Regnskaber. 1°: om Tingskydsen. 2°: det Ordinaire Tingsvidne indeholdende 10 poster. 3°: de Kongl: skatters Restance 36 rd: 5 mrk: som ej nogen noged der imod havde at erindre, var Hr: Kam/m/er-Raaden Rettens attestation begierende, som blev efterkom/m/ed.

de Laug-Rettes mænd som Retten tilstundende aar skal betiene bleve opnævnte, er følgede, Jørgen Ougestad, Lars Larsen Drage, Johan/n/es Tuften, Lars Torchielsøn Tørwiigen, Ole Iwersøn ibdm:, Tollef Iwersøn ibdm:, Hans Larsøn ibdm:, og Ole Berge, alle gamle Laug Rettes mænd.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophæved.

Dend 22de Octobr: Er paa **nest forbenævnte stæd Herensholmen med Østensøe skibreede[s] Almue holden Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 60 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Aamun Kaldestad sad Faderen Christopher Kaldestad. Nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Germun Næss og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret de Forordninger og Ordres som paa dette folio ved Jondahls Tinglav findes Extraheret.

1764.

En Odels Dom, afsagt dend 4de Septbr: 1761 imel: Lars Swendsen og Lars Nielsen om En andeel i Gaarden Røsseland, blev oplæst.

Arveskifte brevet af 1ste Aug: 1764 efter Siowat Olsøn Netteland, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden Netteland ½ Løb smør uden bøxel, vurderet 36 rd:, og udlagt i Arv til Encken Marta Tostensdatter 18 mrk: smør for 18 rd:, til børnene Ole og Swend Si[o]vat søn/n/er, hver 9 mrk: smør for 9 rd:

Hr: Cancellie-Raad Boalth udgivene bøxelbrev med Rewers, af 8de Nobr: 1763, til Niels Tronsøn paa 1 Løb smør, 1 huud i gaarden Birke, blev læst.

Provstinde Geelmuydens udgivene bøxel brev med Revers, af 2 Janu: 1764, til Lars Erichsøn paa 1 Løb smør, ½ tønde salt i gaard: Thole, blev læst.

dito udgivene skiøde af 16de Octbr: h: a: til Jon Simonsøn paa 1 Løb smør, 2 Løber salt i gaarden Fundeland med underligende ødejord Jilaas, blev læst.

Et dito skiøde af sam/m/e dato til Anders Siurs: paa 1 pd: sm:, 2/3 hd: i gaard: Moe. læst.

Eet dito skiøde af sam/m/e dato til Elling Brigts: paa ½ Løb sm:, 1 hd: i gaard: Moe, læst.

Eet dito af sam/m/e dato til Lars Larsøn junior paa ½ Løb sm:, 1 huud i gaard: Moe, læst.

Eet dito af sam/m/e dato til Michel Ols: paa 2 pd: smør, 1 1/3 huud i gaarden Moe, blev læst.

Eet dito af sam/m/e dato til Ole Siurs: paa ½ Løb sm: og 1 hd: i gaard: Moe, blev læst.

Arne Larsen Axnes udgivene gields brev af 19 Maj 1759, indført i Pante bogen paa fol: 492, blev efter paategnede qviter: af 16de Octbr: 1764 udslet.

Arveskifte brevet af 1 Junj 1764 efter Astrj Olsdatter Steene, blev læst, og var stervboen Eiende Jordegoeds i gaarden Steene 2 pd: 12 mrk: smør, 1/3 deel huud med bøxel, vurderet 84 rd:, og udlagt for gields fordring til Lars Baarsen Steene 2 pd: 3 mrk: smør, 1/3 huud for 73 rd: 3 mrk: Resten i arv til Arvingerne, saasom Enckemanden Ole Isaaksen Steene 4 ½ mrk: smør for 5 rd: 1 mrk:, søn/n/en Ole Olsøn 1 ½ mrk: smør for 1 rd: 4 mrk: 8 s:, Inga, Syneve og Fria Olsdøttere, hver 1 mrk: smør for 1 rd: 1 mrk:

Johan/n/es Olsøn udgivene skiøde af dags dato til Henrich Olsøn paa 2 pd: 13 ½ mrk: smør, ¼ huud, 1 faarskind i gaarden Steene, blev læst.

Henrich Olsøn Steene skriftl: forpligt af dags dato til Johan/n/es Olsøn Steene, hvad hand aarlig skal nyde til livs ophold, for gaarden Steene[s] opladelse, blev læst.

Dend 23de Octbr: er ved Østensøe-Tinget passeret som følger.

Tron Isaaksøn Fladebøe for sin broder Jørgen Isaaksøn Berven med de øvrige opsiddere paa Gaarden Berven, sc: Siur Nielsøn, Haagen Siursøn, Johannes Nielsøn, Ole Siursøn, Steg Olsøn og Lars Holgersøn, gav tilkiende, det de med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Gaarden Wallands beboere Niels Tostensøn, Tosten Nielsøn, Peder Olsøn, Swend Knudsøn og Siur Samsonsøn, formeedelst deres modtvillighed og deels efterladenhed i at holde Merckesgierde vedlige imel: disse tvende gaarders hiem/m/e hage, efter hvers jordskyld. til sam/m/e at opfyld og efterkom/m/e, Dom at modtage, som og for processens omkostning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

af de indstevnte møtte Tosten Nielsøn, som møtte paa egene og sin Fader Niels Tostensøn[s] vegne, og tilstoed lovlig varsel. Peder Olsøn møtte paa egene og sin søn {Swend Knudsøns} \Siur Samsonsøns/ vegne, og tilstoed varselen. Svend Knudsøn møtte og tilstoed varselen, men sagde det hands Eier, Sogne Præsten Hr: Blytt, havde forbudet ham ej at møde, siden hand som Eier ej var stevnt.

disse mødende vederparter sagde, det de siunes ej at holde garen, siden de ingen Creature har, der kand skade Citanterne, der imod holder Citanterne geeder, hvilcke ej kand udgierdes,

og som sam/m/e geeder stedse tilføyer Comparenterne skade, siunes dem ufornøden at holde garen førgieves.
Citanterne sagde, det [de] gierne vil afskaffe geederne naar det tilføyer skade, for at holde grande freed.
de indkalde[de] sagde, det de gierne vil holde deres andeel af garen vedlige, naar de for geedernes skade vorder fritagen, erindrede her ved, det en deres grande Christopher Walland ej er stevnt til den/n/e sag, og altsaa kunde de ej svare for ham.
Citanterne paastoed alleene Dom efter Loven over de indstevnte.
som Parterne efter Rettens tilspørgelse ej videre havde at fremføre eller paastaae, blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt:

Da de indstevnte selv tilstaar ej at have holdet Merckes garen vedlige, saa Kiendes for Rett, det En hver efter Lovens 3 Bogs 12 Capitel bør at holde sin andeel vedlige. eller lide og undgielde efter Loven. og paa det vides kand en hvers andeel af garen som ulovlig befindes, bør gierdet efter Lovens 3 Bogs 12 C: 19 art: skiftes. Da det ej er giørligt at udegierde geeder, bør sam/m/e, efter Citanternes tilstaaelse og giorde tilbud, afskaffes. betræffende processens omkostning, da betaler de indstevnte Wallands beboere, En for alle, til Citanterne 2 rd:, inden 15 dage efter

1764: 86b

1764

Dom/m/ens forkyndelse, under Nam og Execution.

Provstinde Gelmuydens udgivene skiøde af 16de Octbr: 1764 til Niels Knudsøn paa ½ Løb sm:, En huud i gaarden Moe, blev læst.
Michel Olsøn Moe udgivene gields brev af 22de Octbr: 1764 til Isaak Siowatsøn for 400 rd: laan, mod underpant 2 pd: sm:, 1 1/3 hd: i gaard: Moe, blev læst.

Hr: Cam/m/er-Raad og Fogden Juel lod inden Retten oplæse og Examinere følgende bilager ved hans Allerunderdanigste Regenskaber: 1mo: Specification over aftagene paa eendeel gaarder udj Jondahl og Østensøe skibreeder. 2do: Odel skatte Mandtallet, for dito skibreeder. 3tio: det Ordinaire tingsvidne indeholdende 10 poster. 4to: de Kongel: skatters Restance 46 rd:r 4 mrk: 12 s: Som ej nogen noget derimod havde at erindre, var Hr: Cam/m/e-Raaden Rettens Attestation begiærende, som blev efterkom/m/ed.

de Laug Rettes-Mænd som Retten tilstundende Aar skal betiene bleve opnævnte, ere følgende, sc: Michel Steene, Ole Nætteland, Guttorm Lie, Ole Hærrandstvedt, Elling Lie, Knud Bircheland, Christopher Kallestad, og Aamund Diønne.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophæved.

Dend 25de Octbr: blev paa **Eie-Grund ved søen i Grawens sogn med Grawens skibreede[s] Almue holden Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret som paa fol: 62 findes opnævnt og Specificeret, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Lars Larsøn Wambem og den Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som ved Jondahls-Tinget paa fol: 85 findes Extraheret og antegned.

Bircke Dom/m/er Andreas Lamberg udstæde Arveskifte brev, sluttet efter Ole Gribsøn Ødwen, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods udj gaarden Tweite ½ Løb smør, ½ b:skind, og ½ g:skind med bøxel, vurderet 114 rd:, og i arv udlagt søn/n/en Wichlich Olsøn.
Arveskifte brev af 24de Septbr: 1764, sluttet efter Aamun Jørgensøn, blev læst, og var stervboen Eiende og tilhørende jordegoeds i gaarden Windahl 18 Mrk: smør, ¼ huud med bøxel, ansat for 112 rd: 3 mrk: der af udlagt først for gields fordringer til Creditorene, Neml: til Lars Nessem 3 Mrk: sm:, ¼ huud for 50 rd:, til Jørgen Hougsnes 2 mrk: sm: for 8 rd: 2 mrk:, til Siur House 3 mrk: smør for 12 rd: 3 mrk:, til Siowat Welke 1 mrk: sm: for 4 rd: 1 mrk: Resten i Arv udlagt til Encken Sidselle Torfindsdatter 4 ½ mrk: smør for 18 rd: 4 mrk: 8 s:, og til Jørgen Olsøn Hougsnes i arv 4 ½ mrk: for 18 rd: 3 ort.
Snare Arnesøn Sa[a]qvitne pantebrev af 21 Maj 1759, indført i Pantebogen paa fol: 495, blev efter paategnede qvitering af 26 Martj 1764 udslet.
Niels Nielsen Fylkedahls udgivene skiøde af dags dato til Erich Nilsøn paa 1 pund 3 mrk: sm:, ¼ b:skind, ¾ f:skind, ½ K:skind i gaarden Nestaas, blev læst.
Et auctions skiøde under dato 18de Octbr: 1763 til Iwer Poulsøn Herrei paa 1 Løb sm:, ½ huud og ½ tønde salt i gaarden Spaanem, blev læst.
Lars Snaresøn Saaqvitne skriftlige forpligt af 22 Martj 1764 til sine Forældre paa hvad de i aarlig vilkaar til livs ophold skal nyde, for gaarden Saaqvitne[s] opladelse, blev læst.
Arveskifte brevet af 3 Maj 1764, sluttet efter Guri Jonsdatter Buu, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Indre Buu 2 pund 2 ¼ Mrk: smør, 2 2/3 g:skind, 1/6 huud med bøxel, vurderet 150 rd: 2 mrk: 13 s:, og udlagt først der af for gields fordring til Creditoren Lars Aalwiigen 1 pund smør for 45 rd: Resten i arv udlagt til Enckemanden Torfind Torfindsøn Buu 2 ¼ mrk: smør, 2 2/3 g:skind, 1/6 huud for 60 rd: 2 mrk: 13 s:, til søn/n/en Endre Torfindsøn 9 mrk: smør for 16 rd: 5 mrk: 4 s:, og til døttrene Sidselle, Syneve og Guro, hver 5 mrk: sm: for 9 rd: 2 mrk: 5 s:
Arveskifte brevet af 21 Maj 1764, sluttet efter Siur Larsøn Qwandahl, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Qwandahl 20 Mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 18 Mrk: smør, 1 g:skind, Præstebordet Beneficeret, og 2 mrk: sm:, 1 Kalvskind, Kingtserviig Kircke tiljørende. vurderet 80 rd:, og udlagt i Arv til Encken Ranvei Samsonsdatter 10 mrk: sm: for 40 rd:, og til Lars Nielsøn 10 mrk: smør for 40 rd:, alt med bøxel og overbøxel efter andeel.

1764: 87

1764.

Randwei Samsonsdatter og Abselon Christiansøn Fylkedahl udgivene skiøde af dags dato til Lars Davidsøn paa 20 Mrk: smør med bøxel, og overbøxel til 20 Mrk: sm:, 1 g:skind, 1 Kalvskind, i gaarden Qwandahl, blev læst.

Dend 26de Octbr: Er ved Grawens Ting passeret som følger.

Arveskifte brevet af 24 Febr: 1764, sluttet efter Anna Olsdatter Sæwertvet, blev læst, og var stervboen ejende jordegoeds i gaarden Sæwertvet 1 Spand smør med bøxel, vurderet 54 rd:, og udlagt i arv til Enckemanden Eilef Snaresøn Sæwertvet 9 mrk: smør for 27 rd:, til børnene, saasom søn/n/erne Ole, Snare og Tollef Eilef-søn/n/er, hver 1 ½ Mrk: smør for 4 rd: 3 mrk:, og til Døtterne Ingebor, Guro og Brita Eilefs døttere, hver 1 Mrk: smør for 3 rd: (mrkn: mangler 1 ½ mrk: i det utlagte)

Andwe Endresøn Halanger og Iwer Johan/n/essøn Erdahl udgivene bøxelbrev med Rewers, af 25de Octbr: 1764, til Engel Simonsøn paa En halv Løb smør og Et halv buckskind i gaarden Halanger, blev læst.

Da det har været brugeligt med skaffer tienesten her i Præstegieldet, det En jordemand aarlig har maatte betale for sit aar, naar hands tour faldt, til skafferen 10 Mrk: Danske. men da udgifterne for Almuen i nogle aar har været store, har skafferne i disse sidste trende aar ej erholdet deres løn, saa de har været nødsaget at Klage. altsaa blev skaffer løn/n/en inden Retten saaleedes lignet, det hver Almues Mand for tilkom/m/ende aar 1765 betaler 4 s:, paa det skafferne kand faae den tilkommende og tilgode havende løn, men siden aarlig betales af hver Mand 3 skil:, og skulde Officerene afgaae, da bliver det ickun aarlig 2 skil: som af hver Mand betales. den/n/e skaffer løn betales hvert aar paa høstede!! (høste) Tinget, naar og tillige at skatterne betales og erlæges.

Lensmanden Lars Wambem gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Poulsøn Spaanem og Ole Westrem, vidner at anhøre om deres øvede slags[maal], derefter Dom at modtage til bøders udreedelse og processens erstatning. som vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Siur Olsøn Spaanem og Ole Hielmewold, vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.
de tvende indstevnte forbrydere møtte efter paaraabelse, og vedtog lovlig varsel. ligeleedes møtte de indstevnte vidner, dem Actor paastoed Eedelig forhørt. Edens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
1ste vidne, Siur Olsøn, boende paa gaarden Spaanem, efter aflagde Eed vidnede, at dette paastevnte er passeret i dette aars som/m/er paa en ørckedag, og det paa Gaarden Spaanem, hvor hen Ole Westrem var kom/m/en, og har vidnet intet hørt eller seet, uden, efter at de noget havde drucket, kom vidnet og saae det Siur Spaanem og Ole Westrem laae oven paa hin anden i Thuunet, kand ej erindere Rettere, end at Ole Westrem laae oven paa Siur Spaanem. og som vidnet, tillige med indstevnte, vare gandske drukene, kand vidnet ej erindere nu hvorleedes de sloges, endskiøndt vidnet skilde dem ad, og var nærværende, foruden det andet indstevnte vidne, Siur Spaanems Kone. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.
2det vidne, Ole Poulsøn, boende paa Gaarden Hielmevold, efter aflagde Eed vidnede, at dette paastevnte slagsmaal skeede i som/m/er paa en Mandag paa Gaarden Spaanem, hvor hen vidnet udj et ærende kom, da Siur Spaanem bad vidnet ind i stuen for at faae en gang dricke. da vidnet kom ind i stuen var Ole Westrem der inde, og vare de begge, neml: Siur og Ole, druckene. disse tvende skiendes om en Røldøling, og som Siur gick ud, gick Ole tillige med vidnet efter, og som vidnet vilde gaae et støcke bort, og i det sam/m/e saa sig tilbage, blev vidnet var at de tvende i Thuunet havde baaret i haab med hin anden, og at Ole laae oven paa Siur. da vidnet {strax spr...} saae at Siur Olsøn og Siur Poulsøns Kone med børnene skilte dem ad.
Actor begierede sag[en] udsat til neste ting, for at indkalde Siur Poulsøns huustroe til vidne.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Lars Larsøn Wambem gav til kiende, det hand paa Justitiens vegne til dette Ting med Muntl: varsel har ladet stevne og indkalde Magnus øvre Leqwen og Iwer ibdm:, vidner at anhøre om deres øvede slagsmaal, derefter Dom at modtage til bøders udreedelse og processens erstatning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Tron Syssen, Aamun Tuften, Jens Nedr: Leqwen og Iwer ibdm: vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
de tvende forbrydere møtte og tilstoed lovlig varsel. ligeleedes møtte de indstevnte vidner, som Actor paastoed forhørte. disse vidner var her inde paa tinget, og hørte

1764

Eedens forklaring oplæsse i en anden sag, og altsaa ved hvad Eeden betyder, og der om af Dom/m/eren blev formanet.

1ste vidne, Tron Johan/n/essøn, boende paa Gaarden Syssen, efter aflagde Eed forklarede ej at have seet eller hørt noget om dette slagsmaal videre, end at Magnus og Richol Leqwen stoed en gang og talte der om, og da siger Magnus, det Richol som skilde dem ad, holdt hands haand. Parterne havde ej noged at tilspørge dette vidne.

2det vidne, Aamun Magnussøn, boende paa Tuften, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e vaar paa Gaarden øvre Leqwen, saae vidnet det Magnus og Iwer ude paa Marcken sloges. men hvor om de sloges, {ve} hørte vidnet ej, saasom hand noget langt borte paa en ager stoed i sit arbeide. vidnet sagde, saa vit hand kunde see, slog Magnus først, og saa bar det i haaben med slagsmaal, indtil de selv skiltes ad. ellers var Iwer sin broder Richol hos dem. Iwer Leqwen tilspurte vidnet, om hand icke ved, det hands huusbonde Magnus gick need fra sit arbeide og overfald Comparenten. Resp: hand gick need fra sit arbeide, men i hvad forsæt, ved vidnet ej. dog var deres Klam/m/er om En veite. Magnus Leqwen tilspurte vidnet, om icke Iwer gick ved sine veiter og vælede paa sin bøe, og Comparenten gick ved sine veiter og vælede paa sin bøe. Resp: ved ej videre end at de vare ved veiten da de sloges. 2°: om vidnet icke saa det Iwer tog Magnus i haaret. Resp: kand ej sige det, fordj hand var saae langt borte, med!! (men) saae at det bar i hob saa de begge slog.

3de vidne, Jens Ørjansøn, boende paa Nedr: Leqwen, efter aflagde Eed vidnede, ej at have seet eller hørt det aller ringeste af det paastevnte. ja end icke en gang var hiem/m/e da det paastevnte skal være passeret.

4de vidne, Iwer Aslachsøn, boende paa Nedr: Leqwen, efter aflagde Eed vidnede, ej at have været nærværende, men Magnus kom til vidnet, at hand, vidnet, vilde gaae med for at see paa en veite. da vidnet kom til veiten, sad Iwer og hands broder Richol ved veiten. da siger Iwer til Magnus, du kom/m/er og overfalder mig. Magnus svarede, og I ere begge om mig. videre ved vidnet ej.

Actor paastoed sag[en] til neste ting udsat for at indkalde til vidne Richol Leqwen.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Lensmanden Lars Larsøn Wambem gav tilkiende, det hand paa Justitiens vegne med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Magnus øvre Leqwen og Richold ibdm:, vidner at anhøre om deres med hin anden øvede slagsmaal, der efter Dom at modtage til bøders udreedelse og processens erstatning. som vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Torfind Leqwen, Aamun Tuften og Sigri Leqwen. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

de tvende forbrydere møtte og tilstoed varselen. de indstevnte vidner møtte, undtagen Sigri øvre Leqve, som ej møtte, men Manden Magnus Leqwe tilstoed det den/n/e hands huustroe var lovl: stevnt, men som hun har et spæd barn ved brøsted, kunde hun den/n/e gang ej møde.

Actor paastoed de tvende mødende vidner Eedelig forhørt, og det udeblivende vidne forelagt til næste Ting. de 2de vidner var i dag her paa Tingstuen da Eedens forklaring udj en sag blev oplæst, og hørte der paa, saa de tilstoed at vide hvad Eeden betyder. og altsaa af Dom/m/eren om deres Eed blev formanet.

1ste vidne, Torfind Johansøn, tienende hos Magnus Leqven, er Soldat ved Hr: Major Borse Compagnie, efter aflagde Eed vidnede. Magnus øvre Leqwen begierede til vidnerne at fremsette følgende qwæstioner, 1°: om vidnet hørte noget ont imel: Comparenten og Richol da de stoed i Thuunet og snackede. Resp: Richol sagde at de 2de Mand som Magnus havde

taget til at besigtige en veite, var skeed paa det onde. men Magnus benægtede at det ej var skeed af onde, og underbad sig. og her om trættede de. 2°: da Magnus tackede for skiencken og bad god Natt, om vidnet da ej saae, det Richol gick efter ham. Resp: Nej. 3°: om vidnet icke hørte et don eller slag ved Comparentens stuedør. Resp: jo, hand hørte et lidet don som naar en bøxer et stæd ud over. da hørte vidnet det Magnus Raabte, er du gal, er du gal, hvad giør du, hand giør vold paa mig. da vidnet hørte dette skrig, sprang vidnet op af sin seng, siden det var seent paa aftenen Mit-som/m/er beel i dette aar, da alle var need lagt, uden disse tvende, og gick til dem. og med det sam/m/e hand kom til dem, kom og Richols broder Iwer Leqwen, da saae vidnet det Richol laae oven paa Magnus, og laae de neere paa jorden ved en stue-veg, hvor der var gandske Mørck[t,]

1764: 88

1764

saa vidnet ej kunde see hvorleedes Richol havde fat paa Magnus, men alleene saae det hand laae oven paa Magnus. da tog vidnet i Richold sin axel for at skille dem ad, men Richolds broder Iwer Leqwen tog vidnet og slengede ham der fra, sigende: lad dem drages som Karle. og som vidnet ej var mægtig til at stride mod Iwer, kunde vidnet ej skille dem ad. der efter kom Magnus sin Kone Sigri for at skulle dem ad: men Iwer slengede hende fra. endelig kom Richold sin anden broder Hans for at skille dem ad, da Iwer og slengede ham der fra, men Hans sprang til i Iwer og fick dem begge op, og da havde de hin anden i haaret. Magnus lyste da Kongens Freed for sig, men Richold blev ved at slaae paa Magnus, end og ved hands egen stue dør. da Magnus havde lyst Kongens freed for sig, sor!! (svor) Hans dyrt, det hand skulde skilde dem, og da tog Hans sine brødere Richol i den ene og Iwer i den anden haand og hold dem, da Magnus sled sig fra dem og sprang bort. Hans sine brødere af sinne Rev Hans sin skiorte i støcker fra oven need i beltet, men hvem af dem der giorde det, kunde vidnet i den/n/e tumult ej see. Magnus tilspurte vidnet, for det 3die, om icke Richol strax efter søgte efter Magnus og vilde pa nyt have fat paa ham. Resp: kand ej sige det, Richol for strax bort, men ved ei paa hvad veie. dagen efter laae Magnus paa sin seng al dagen, og saae vidnet, det hand var blaae under sit øye: men hvor af Magnus sin svaghed var, kand vidnet ej sige.

2det vidne, Aamun Larsøn, er boendes paa Tuften, efter aflagde Eed vidnede, at i dette aar[s] som/m/er da vidnet var paa arbeide hos Iwer øvre Leqwen, en aften efter at vidnet var needlagt, hørte hand skrig, da stoed vidnet op og gick bort hvor hand hørte skriget. da vidnet kom der, var Magnus borte, men Richol var der og tog haar af sit hoved og siunede vidnet, sigende, det Magnus havde Revet ham. men om aftenen , føren de needlagdes, kom vidnet hen i løen hvor Richold sad og Magnus stoed, og da vilde Richold endelig det Magnus skulde drage Krog med ham.

Afskeediget.

det lovlig indstevnte vidne Sigri øvre Leqve forelæges under Lovens faldsmaals straf, til næste Ting at møde.

Magnus Iwersøn øvre Leqwen gav tilkiende, det hands grande Iwer Olsøn øvre Leqve havde taged sig for at giøre en axte eller Kiøre vei over hands bøe eller Eng, hvor over Comparenten fandt sig nødsaged at giøre lovlig forbud paa sam/m/e foretagende. men Iwer Olsøn det uagted Kiørte der over, og i saa maader over traaede det lovlige forbud. altsaa fandt sig høylig aarsaged med muntlig varsel til dette Ting at indkalde bem:te sin grande Iwer Olsøn Leqven, vidner at anhøre om og hvorleedes hand har handlet mod forbudet. derefter Dom at modtage til forbudets Confirmation som lovligt, samt undgieldelse fordj hand har handlet mod forbudet, og endelig, at svare saavel forbudets som den/n/e sags bekostning. som vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Richold Torblaae, Torfind Johan/n/essøn øvre Leqwen og Richold Olsøn ibdm: vilde fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Iwer Olsøn øvre Leqven møtte og tilstod lovlig varsel.
Citanten lagde i Rette det Effectuerede forbud, skriftlig udstæd af Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel under 24de Octbr: h: a:, saa lydende. Citanten urgerede paa de indstevnte vidner, der alle møtte og sagde det de i dag her paa Tingstuen har hørt Dom/m/eren oplæse Eedens forklaring, saa de ved hvad Eeden betyder, der om af Dom/m/eren blev formanet.
1ste vidne, Richol Madsøn, boende paa Gaarden Torblaae, efter aflagde Eed vidnede, at i dette aars som/m/er, efter at Magnus Leqwe havde giort forbud, saa vidnet i græsset, at der var Kiørt over Magnus sin Engebøe saaleedes: der var Kiørt efter veien, men dog ud paa bøen, men vidnet saae ej hvem som Kiørte, men Magnus sagde det Iwer havde giort det, dog var Iwer ej hos dem da Magnus sagde disse ord. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.
{2det vidne, Torfind Johansøn} Iwer Leqwen tilspurte vidnet endnu, om vidnet har hørt eller seet, at der har været Kiørt anden vej. Resp: ved \ej/ af anden vei, og at det er vei imellem gaardene, ved ej at det er axte vei.

1764: 88b

1764.

2det vidne, Torfind Johan/n/essøn, er Soldat, tienende hos Citanten, efter aflagde Eed vidnede, det hand i den/n/e som/m/er, efter at Magnus Leqwe havde giort forbudet, saae det Iwer Leqve og hands broder Richol, som Kiørte først, det de begge Kiørte den vei som var sat forbud paa. og gick hesten ligge efter gange veien, men Meierne af høeslæden gick paa bøe. og var vidnet, den tiid, efter Magnus Leqwe Ordre at slaae græsset under veien, efter at det første læs var Kiørt, men veien som var sat forbud paa, forbød Magnus mig at slaae. Citanten tilspurte vidnet, om hand icke ved, det Iwer med slæen Kiørte need igien/n/em al Citantens bøe, da Iwer vilde Kiøre Kuld veed. Resp: hand har seet at der var Kiørt en slæde Need {imel:} i den gange vei som er imellem gaardene, hvilcken vel er sam/m/e vej som høet var Kiørt, men ej sam/m/e. men hvem som den gang havde Kiørt, saa vidnet ej, har ellers hørt det Magnus har bedet Iwer ej at Kiøre over hands bøe. Iwer tilspurte vidnet, om der er nogen anden vei. Resp: Nej, og kom vidnet der til gaarden hand var 3 ½ aar gam/m/el, og er nu 28 aar gam/m/el. og kand vidnet sige med sandhed, det Iwer sin Fader stedse har Kiørt sit tør høe paa det støcke vei, hvor om nu tvistes. har og hørt, føren forbudet skeede, det Iwer sin broder Richold kom til Magnus og bad ham om, det hand vilde slaae veien. der til Magnus svarede, eftersom Iwer stenger sin bøe, har og slaaet sin bøe op igien/n/em som hand kand Kiøre paa, saa slaaer ieg ej veien for ham. og var Iwer sin bøe slaaet saa hand kunde Kiøre ud af sin løe og Need igien/n/em sin slagene bøe, uden at kom/m/e paa uslagen vei eller bøe.
3de vidne, Richol Olsøn, tienende hos sin broder, indstevnte Iwer øvre Leqwen, sagde ej at være stevnt til vidne i den/n/e sag, der om hand begierede stevne vidnerne afhørte.
Kaldsmændene Torchiel Nedr: Leqwe og Knud Sysse afhiemlede stevningen saaleedes. at som Magnus Leqwen havde 5 á 6 sager som de skulde stevne for Magnus Leqven, og en deel vidner i hver sag, og ingen skriftlige stevninger, saa det er dem en umuelighed at huske og giøre Eed for, hvad heller dette vidne er stevnt eller icke.
Citanten sagde, det hand frafalder dette vidne, under Reservation i beleilig tiid om fornødiges at føre det. sagde ellers det hand har forgiet at anføre tvende andere vidner der er indstevnte, og er Iwer Leqven stevnt sam/m/e vidner at anhøre, neml: Aschiel Qwale og Aschiel Torblaae, dem hand begierede Eedelig forhørte.
dend indstevnte Iwer Leqven tilstoed at være kaldet, disse tvende vidner at høre.
de benævnte tvende vidner sagde, det de i dag og ofte her paa Tingstuen har hørt Edens forklaring oplæsse, da de af Dom/m/eren blev formaned.
4de vidne, Aschiel Aschoutsøn, boende paa gaarden Torblaae, efter aflagde Eed vidne[de], at hand i den/n/e som/m/er kom med en baad som hand vilde have bort i Fieldet, og da bad hand Iwer om forlov at Kiøre, da sagde Iwer, de kunde Kiøre efter veien saa best som de

kunde, siden ingen havde slaaet bøen. men siden viste Magnus dem en anden vej som kaldes søe veien, hvor de kunde Kiøre. men i den vei som Iwer viste dem, havde de kommet i Magnus sin tyck Eng, havde hand ej kom/m/ed og forhindret dem.
5te vidne, Aschiel Samsonsøn, er boendes paa gaarden Qwale, efter aflagde Eed vidnede, at have været med 4de vidne at føre den omvundene ba[a]d, og vidnede i et og alt ligesom 4de, nest foregaaende, vidne har forklaret, med tillæg at Iwer havde sagt, naar de kom op oven for Thuunet, kunde de Kiøre paa bøen uden at kom/m/e paa Magnus sin bøe. men da vi kom op imod thuunet, hvor vj saae Magnus sin tyck Eng, standsede vj af os selv for icke at Kiøre i tyck engen, og da var det at Magnus kom til os og siunede os søe veien.
Iwer øvre Leqwen begierede sag[en]

1764: 89

1764.

udsat til næste Ting, for at oplyse den paa sin siide.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Andwe Windahl gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Berge Traae for afKiøbte og betalte vare, neml: En Kaaber Keedel for 12 rd:, og En Rødsidet horned Koe for 5 rd: her vidner at anhøre, derefter Dom at modtage til at levere Citanten dette ham tilsolte, eller og de modtagne 17 rd:, samt at svare processens omkostning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Lars Traae, Elling ibdm:, Lars Hagestad og Magnus ibdm: vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare, undtagen vidnet Lars Hagestad, som møtte.
stevne vidnerne Niels Nielsøn Dahlen og Ole Hansøn Nedr: Spilden afhiemlede stevningen at være Berge Traae lovl: forkyndt udj paahør af Joseph Traae og hands Kone, siden Berge Traae ej lod sig finde.
Citanten forestillede, det hand i den/n/e sag har brugt diwerse KaldsMænd, og de andere Kalds mænd, der har stevnet vidnerne, nu ej møder, begierede hand, siden det er beviist, det stevningen for Berge Traae er lovlig forkyndt, at det ene mødende vidne maae vorde afhørt, og Berge Traae forelagt til neste ting at møde, paa det hand kand lovlig indkalde de nu udeblivende vidner.
det mødende vidne Lars Olsøn fremstoed for Retten og sagde, i dag og ellers ofte her inden Tinge har hørt Eedens forklaring læsse, og ved hvad Eeden betyder. da vidnet af Dom/m/eren blev formanet.
vidnet sagde at være Skoleholder i Eifiord Kircke-sogn, aflagde Eeden og vidnede, at have hørt paa Berge Traae[s] egen tilstaaelse, at hand sagde det Andwe Windahl havde laant ham 10 rd: paa Kaaber Keedelen, siden blev de forEenede, det Andwe skulde give Berge 2 rd: til, og saa var Keedelen solt til Andwe. og tilstoed Berge at have bekom/m/ed de sidst om/m/elde 2 rd:, saa Kobber Keedelen var Andwe tilhørende. men om Koen havde vidnet ej hørt paa deres tale.

Afskeediget,

den lovlig indstevnte Berge Traae forelæges at møde til neste ting.

Hr: Pouel Schnabels udgivne bøxel brev med Revers, af 25de Octbr: 1764, til Knud Ellingsøn paa een Løb, et pd: og 6 mrk: Smør i gaarden Store Graven, blev læst.
Hr: Pouel Schnabels, Sogne Præst til Gravens Præstegield, udgivne bøxel brev med Revers, af 25de Octbr: 1764, til Christopher Eilevsen paa Et Spand Smør, som er een liden jordepart, Munche-tejen kaldet, udj Ulviig, læst.

Ole Tostensøn Westrem udgivne bøxel brev med Revers, af 25de Octbr: 1764, til Tormoe Olsøn Teigen paa Een bord Sauv med sine Jnventaria, opbygt paa Erdahls øde grund, og det paa 10 aar, blev læst,

Wiglich Larsøn yttre Tweite udgivne gields brev af 26de Octbr: 1764 til Wiglich Olsøn Ødven for 400 rd:r laan, mod underpant ½ Løb smør, ½ b:skd: og ½ gdskd: med bøxel, udj gaarden yttre Tweite, blev læst.

Lars Siursen øvre Spilden pante brev af 25de Maj 1761, indført i Pandtebogen paa folio 17, blev efter paategnede Qwittering af 26de Octbr: 1764 udslett.

Lars Siursen øvre Spilden udgivne gields brev af 16de Maj 1764 til Torjer Halsteensen Bilden for 140 rd:r laan, mod underpant 1 Løb smør med bøxel udj gaarden Spilden, blev læst.

Jørgen Torbiørnsøn Store Bergo udgivne skiøde af 27de Octbr: 1763 til Søn/n/en Torbiørn Jørgensen paa 1 Spand smør, ¼ gdskd: med bøxel i Gaarden Store Bergo, blev læst.

Christopher Siursøn Jeltnes og Ole Tostensen Westrem med hin anden indgangne Contract af 12te April 1764, om hvor mange Creature en hver i hin andens field bejte maae lade indsætte, blev læst.

Dend 27de Octbr: er ved Grawens ting passeret, som følger.

Hr: Hans Chasten Atche, Provst over Hardanger Provstie, og Sogne Præst til Kintzerwiigs Præstegield, udgivne bøxel brev med Rewers, af 24de Octbr: 1764, til Holger Haldorsen Biotvedt paa 1 pd: 9 mrk:r smør, ½ bckskd: i gaarden Lund i Ejfiord, blev læst.

dito udgivne bøxel brev med Revers, af 24de Octbr: 1764, til Knud Larsøn Søbøe paa 15 mrk:er smør, ½ bckskd:, samt 1 ½ Spand smør, alt i gaard: Lund, læst.

Wiglich Olsøn Ødvens udgivne skiøde af 26de Octbr: 1764 til Wiglich Larsøn Yttre Twedto paa ½ Løb smør, ½ bskd: og ½ gskd: med bøxel i gaard: Yttre Tvedto, læst.

1764: 89b

1764.

Lensmanden Lars Larsøn Wambem for Borger Manden Berent Olsøn efter forige tiltale Contra Magnus Lægrei, æskede sag[en] i Rette og indleverede Notari Publicus Geelmejden[s] udstæde Notarial foretning over afgangne Peder Andersøn Middelbust og Citanten Berent Jacobsøn Ousen[s] handels bøger, ord efter andet saa lydende. {og}

dend indstevnte Magnus Lægrei møtte ved Siur Brimnæs, som sagde, det Magnus Lægrei Refererede sig til det forige, og benægtede aldeeles, ej at have bekom/m/ed de paastevnte vare, og der om var villig at aflæge Eeden.

Citanten paastoed Dom.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten Berent Jacobsen Ousen har anlagt sag mod Magnus Magnussøn Nedr: Legrei for skyldig værende 12 rd: for Crediterede Korn vahre. hvor om er ført 2de vidner, der har forklaret det Citanten for 4re aar siden var her hiem/m/e, og udj dend indstevntes boe og udj hands fraværelse, men [i] hands huustrues nærværelse, opskrev En deel boehave som skulde være ham til pant og forsickring for sin fordring, dog at dette pant skulde forplive!! i Magnus Lægrei[s] boe og giem/m/e, uagtet at Magnus Lægrei[s] huustroe benægtede denne gield, men at det maatte være hendes søn der havde giort den gield. videre har Citanten i Rette lagt, Et, ved Notarius Publicus, forfattet udtog af Citantens med sin afgangne sviger Fader Peder Andersøn Middelbust hold[t]e Kiøbmands Bøger, der giver følgende oplysning, Neml: at det ej er indstevnte Magnus Magnusøn Lægrei der har oppebaaret det paastevnte, men Magnus

Christophersøn Lægrei, hvilcket maae være En feilskrivelse, og at varene er hiemsendt med hands søn Christopher Magnussøn. item, at de Crediterede vare ickun beløber til 10 rd: 2 mrk: 8 s: da søgemaalet er 12 rd: fremdeeles siger bem:te Notarial Jnstrument eller udtog, af 27de Aug: sidstleeden, at den der udj Extraherede Regning for 10 rd: 2 mrk: 8 s: for Crediterede vare dend 9de Martius 1756, findes udj afgangne Peder Andersen Middelbust Authoriserede Original Kiøbmands hoved Bog. saadan Kiøbmands Bog bør efter Lovens 5 B: og 13de Capitul have Fidem. og, som bem:te Notarial udtog siger, at den/n/e Regning udj hoved Bogen findes overstrøgen. Er Regningen overstrøgen, er det urim/m/eligt og lovstridigt, noget søgemaal der efter at anlæge. thj der Supponeres lovgemæs, det Regningen er afgiort, betalt eller Liqvideret. fremdeeles siger dette Notarial udtog, det Regningen ordlydende findes indført i Citantens Egen u-authoriserede handels Bog. saadan handels Bog strider mod Lov, altsaa Kand ingen Fidem have. hvor til kom/m/er, det indstevnte Magnus Magnusen Lægrei har tilbudet sig inden Retten, med Eed at fralæge sig sigtelsen, det hand ej har bekom/m/ed de paastevnte vare, Kiender ej Citanten, ved end icke hvor hand boer. efter saadan sagens beskaffenhed Kiendes for Ret, det indstevnte Magnus Magnussøn Lægrei for Citantens tiltale bør fri at være. Processens omkostning paa begge sider ophæves.

Torchiel Sygnestvet gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Magnus Rondestvet for skyldig værende 6 rd: for en afkiøbt Øg, her om vidner at anhøre, dom at modtage til betalning og processens erstatning. vidnerne, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Michel Haaem, Erich ibdm:, og Jon Skeie, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Magnus Rondestvet blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare, endskiønt hand er paa Tingstædet.

vidnerne møtte, dem Citanten paastoed forhørte.

Kaldsmændene Torchiel Leqwe og Knud Sysse afhiemlede stevnemaalet at være lovlig forkyndt Magnus Rondestvet i Eget paahør. ligesom de og har seet ham her paa Tingstædet ved dette Ting.

Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Michel Grimsøn, boende paa gaarden Haaem, efter aflagde Eed vidnede, det hand efter Citantens forlangende, omtrent for 14 eller 16 dage siden, som var i Tirsdags 14 dage, beskickelsevis var hos Magnus Rondestvet

1764: 90

og tilspurte ham, om hand icke Reedelig havde kiøbt Øgen af Torchiel Sygnestvet. her til Magnus Rondestvet svarede jo, ieg har Reedelig kiøbt Øgen, og skicket Torchel Sygnestvet de 6 rd: og tilstoed Magnus det Øgen var ham leveret.

2det vidne, Erich Olsøn, boende paa Haaem, efter aflagde Eed vidnede, det hand efter Magnus Rondestvet[s] forlangende gick med ham for at høre paa den tale hand {h} vilde have med Torchel om den Øg hand havde kiøbt af ham. vidnet gick med Magnus, og var det tilig i som/m/er. da de kom til Torchel, siger Magnus til ham, hvorleedes hand skulde bære sig af med den Øg hand havde Kiøbt af ham, siden den ej var saa god som hand havde tænckt, og vilde det Torchiel skulde tage den igien. Torchiel svarede, ieg kand ej tage mod den. saa gick vidnet med Magnus til søen, hvor vidnet blev, men Magnus gick ene op igien til Torchiel. da Magnus atter kom need til søen, siger hand, ja, Torchiel tog mod Øgen, og enten det var at hand bad ham eller lovede ham, hvilcket ord det var, mindes vidnet ej, at hand skulde føre Øgen til Scheie. men Torchiel var ej hos at høre paa den/n/e tale.

3de vidne, Jon Endresøn, tienende hos sin Fader paa Gaarden Scheje, efter aflagde Eed vidnede, det Magnus havde sagt til vidnet, det hand havde loved Torchiel at føre Øgen ud paa saven til vidnet. og sagde Magnus at det var den Øg hand havde Kiøbt af Torchiel.
Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

dend lovl: indstevnte Magnus Rondestvet forelæges at møde til næste ting.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Anders Torchelsøn Opheim fordj hand i aar har lovet frem/m/ede at indsette deres Creature til beite i Fællets støels-Marck Vaslien, uden at have Fællets MedEiere deres tilstaaelse til sa[a]dant love, ja dem aldeeles uafvidende. der om Dom at modtage til undgieldelse samt processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Torchiel Leqwe og Knud Sysse afhiemlede stevningen at være Anders Opheim lovlig forkyndt i Eget paahør.
Citanten erindrede om lavdag.

Afskeediget,

den lovlig indstevnte Anders Opheim forelæges at møde til neste ting.

Ole Westrem for Kiøbmanden i Bergen, Samson Krøger, gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Elling Lille Berge for skyldig værende 11 rd: 5 mrk: 12 s: der for Crediteret ham En Sæck humle. Og da ej mindelig betalning har været at erholde, er ham kaldet Dom at modtage til betalning med processens erstatning, vil fornem/m/e om den indkaldede møder.
dend indstevnte Elling Lille Berge blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Torchiel Leqwe og Knud Sysse afhiemlede at være saaleedes forkyndt Elling Lille Berge at modtage Dom til betalning for den sæck humle hand efter Regning har bekom/m/et, samt at svare processens omkostning, og som Elling Lille Berge ej lod sig finde, blev stevningen med lovl: varsel forkyndt i hands huus-Kone Abelu Poulsdatter[s] paahør, som lovede at sige ham det.
Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

dend indstevnte Elling Lille Berge forelæges at møde til neste ting.

Niels Sysen efter forige tiltale Contra Torbiørn Lindebræche, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovl: at have for sin vederpart ladet forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om hand nu møder.
den forelagde Torbiørn Lindebræche blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Torchiel Leqve og Knud Sysse afhiemlede forelægelsen at være Torbiørn Lindebræche lovl: forkyndt udj hands Kone Ragnilde Aamunsdatter[s] paahør, siden Manden ej lod sig finde.
Citanten paastoed Dom efter sin stevning.
Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten har til dette aars Som/m/er-Ting anlagt sag mod Torbiørn Lindebræche for skyldig værende 15 rd:, og da dend indstevnte ej møtte, er hand af Retten forelagt til dette Ting at møde. dernæst Citanten har beviist forelægelsen ligeleedes lovlig at være forkyndt. og, dog hvercken møder Torbiørn Lindebræche, eller for sig lader møde til forsvar. med denne

hands udeblivelse og taushed, hand, Torbiørn Lindebræche, ligesom samtycker og tilstaar søgemaalets Rigtighed. Thj Kiendes for Ret, det Torbiørn Lindebræche til Citanten bør betale de paastevnte 15 rd:, og i Processens omkostning 3 rd:, inden 15ten dage efter dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Baar Lægrei gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Andersøn Herrej for skyldig værende 6 rd:, og da hand ej i mindelighed vil betale, at modtage Dom til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte Lars Herrej blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Tosten Lægrei og Tosten Olsøn ibdm: afhiemlede stevningens lovlige forkyndelse i paahør af Lars Andersøn Herrej[s] Kone Maritta Lassedatter[s] paahør, siden Manden ej lod sig hiem/m/e finde.
Citanten erindrede om Laudag.

Afskeediget,

Lars Andersøn Herrej forelæges at møde til næste Ting.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel for dette skibreede lod oplæse og Examinere ligesaadan/n/e documenter som ved Østensøe Tinget findes Specificeret, samt skatte Restansen for dette skibreede, hvis endelig Sum/m/a var 154 rd: 37 s:, og som alt befantes Rigtig, var hand Rettens atestation begierende, som blev billiget.

De Laugrettesmænd Retten skal betiene tilkom/m/ende aar 1765 bleve opnævnte, og ere Nye, Andwe Windahl, Tron Sysse, Aschiel Qwale, Peder Herrej og David Hotle. gamle, David Moe, Siur Olsøn Spaanem og Baar Lægrei.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, derfor blev Tinget ophæved.

Dend 29de Octbr: blev paa **Gaarden Utne med Kingtserviig og Røldahls skibreeders Almue holden Et Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det paa fol: 64 opnævnte og Specificerede LaugRet, undtagen for Jacob Sandwen sad Jørgen Freim, for Ole Helleland sad Christopher Langesetter, [for] Knud Lotte sad Aamun Tostensøn Utne, for Samson Qwalnæs sad Samson Qvitne, og for Iwer Torbiørnsøn Utne sad Aamun Gunnersøn Utne. Nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Lænsmændene, af Kingtserviig Jon Torchielsøn Hougse, og af Røldahl Helje Monsøn Hamre, samt dend Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger og Ordres som ved Jondahls skibreede findes paa fol: 85 ved høstetinget antegned.

Bircke dom/m/eren over Rosendahls godset hands udstæde arveskifte brev af 17de [Maj] 1764, sluttet efter afgangne Ole Gribsøn Ødwen, blev læst, og var stervboen Eiende pantegoeds udj Gaarden Hildahl 2 pd: 11 ½ mrk: smør med bøxel, for 178 rd: 3 mrk:, der var udlagt i arv til Encken Kari Giertsdatter Ødwen 1 pd: 5 ¾ mrk: smør for 89 rd: 1 mrk: 8 s:, og til datteren Jørenne Olsdatter Resten 1 pund 5 ¾ mrk: smør for 89 rd: 1 mrk: 8 s:

Lars Knudsøn Twet viste fællen af {En} \tvende/ voxene Biørne, som hand i aar har skut. Hr: Kam/m/er Raaden betalte til ham 4 rd:

Niels Horre i Røldahl viste fællen af En voxen Biørn, som hand i som/m/er har skut. blev af Hr: Kam/m/er Raad Juel betalt 2 rd:

Lensmanden fra Røldahl, Helje Monsøn Hamre, for den i nest afvigte aar 1763 ved sterck vandfald, Elvebrud og Fieldsk[r]eer skadelidende Almue i Røldahl, fremlagde 14 stk: aftags foretninger over de skadetagende Jorder, der alle lydelig og tydelig inden Retten blev Almuen forelæst. dernæst Lensmanden paa de skadetagendes vegne, fremsatte for den Tingsøgende Almue følgende Qwæstioner: 1°: om det icke er den her tilstæde værende Almue bekiendt, den store skade disse jorder i Røldahl haver taged, nest afvigte aar 1763, ved det stercke vandfald og Regn, af Elvebrud og Fieldsk[r]eer. 2°: om disse jorder icke høylig trænger til det passerede aftag. her om Comparenten ydmygst var begierende Retten vilde modtage Almuens svar.
Dend gandske Tingsøgende Almue Eensstem/m/ende svarede, det de som oftest er nødsaget igien/n/em Røldahl at Reise, og da med Et meget ømt hierte har anseet den ødelægelse og store ulycke ved vandløb, Elvebrud og Fieldskreer, der næst afvigte aar er overgaaed Røldahls beboere paa deres Jorder, huuser og fattige Eiendeeler. og skal dette Kirckesogn blive ved magt, behøves Nødvendig En hver gaards skeede aftag. om det skulde mangle, maae stædet nødvendig forlades og blive øde.
Comparenten var Tingsvidne begierende

1764: 91

1764

om hvis passeret. som blev billiget.

Brynild Arnesøn Borge og Jon Anvesøn Hildal udgivene skiøde af 9de Junj 1763 til Knud Olsøn paa en halv løb smør i gaarden Seim. blev læst.
Arveskifte breved af 20 Juni 1764, sluttet efter afgangne Torbiør Joransdatter Naae, blev læst, og var stervboen Eiende jordegods i Gaarden Store-Naae 1 pund 8 ¼ mrk: smør, 3/8 Løb salt med bøxel og overbøxel, vurderet 100 rd:, der af først udlagt til Creditorene for gields fordring, saasom søn/n/en Asbiørn Erichsøn 10 ¼ mrk: sm:, 3/8 Løb salt for 38 rd: 1 mrk: 7 11/19 s:, Johan/n/es Bleje 2 mrk: smør for 5 rd: 3 mrk: 10 18/19 s:, Resten udlagt i Arv, saasom til Enckemanden Erich Asbiørnsøn 10 mrk: smør for 28 rd: 6 14/19 s:, til søn/n/erne Asbiørn og Erich Erich-søn/n/er, hver 3 mrk: smør for 8 rd: 2 mrk: 8 8/19 s:, til døtterne Brita den ældere, Britta den yngere og Elj Erichsdøttere, hver 1 mrk: smør for 2 rd: 4 mrk: 13 9/19 s:, dog har Britta den ældere faaen 2 mrk: for 5 rd: 3 mrk: 10 18/19 s:

Helje Rabbe gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel paa sin huustroes vegne til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin værbroder Halwor Mansager at møde i Rette med Arveskifte brevene efter Fader og Moder samt broder, for at aflæge rigtighed for Citantens huustroes arv, som og at jevne med den/n/e hands svoger, hvad hand meere end skiftebrevene indeholder kand have oppebaaret, som er: Først, at den indstevnte paa egen fortieneste har været borte i 12 aar, og Citantens huustroe Ingelew Larsdatter tient sine Forældere til hun var 30 [aar] gam/m/el, uden at nyde nogen løn. 2det: at da den indstevnte bekom Fader[en]s gaard, fick hand sæde Kornet hos Moderen, hvor imod søsteren ej noged vederlag har bekom/m/ed. 3de: har Moderen bekosted den indstevntes Brøllup med 20 rd:, søsteren intet. 4de: Moderen gived den indstevnte 4 rd: i et sølv støb, en sølvskee for 1 rd:, et Tinfad for 5 mrk:, og søsteren intet. 5de: Er den indstevnte Citanten skyldig paa hands huustroes arv efter Faderen

4 rd: 6de: Moderen gav dem hver sin Kalv, men den indstevnte behold begge Kalvene. 7de: bekom/m/ed af Moderen 4re souer, der ej er betalt. 8de: arvede Moderen i gaarden Traae i Jondahl 13 mrk: smør, som den indstevnte har solt, samt 2 rd: i en baad, og 2 rd: i et Nøst, der alt af den indstevnte er solt, og Moderen eller Søsteren har ej faaed noged der af. om alt den indstevnte at modtage Dom til rigtigheds afleggelse og giengieldelse, samt processens erstatning. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte Halwor Mansager møtte, tilstoed varselen og lagde i Rette følgende skiftebreve, af 6de Octbr: 1744 efter Faderen Lars Olsøn Mansager, af 5te Octbr: 1745 efter broderen Ole Larsøn, ungKarl, og af 17 Maj 1763 efter Moderen Gunilde Halvordatter. hvor af en Extract ad Acta vorder indført, saavit som sag[en] kand oplysse. dend indstevnte svarede til første post, det hand tiente sine Forældere lige saa lenge, uden at faae løn. 2°: har i 6 aar leveret Moderen sæde Kornet tilbage, til hielp ved vilkaaret til livs ophold. 3°: paastoed det Citanten bør sam/m/e beviise, thj hand paastaar selv at have bekosted sit Brøllup. 4de: lovede at beviise, det søsteren har faaen jevnt mod den/n/e gave. til 5te: svarede, det er Rente penge af Arven som Citanten kand bekom/m/e, naar hand dem vil afhænde. til 6de: benægtede sam/m/e. til 7de: svarede, det hand benægter sam/m/e. til det 8de: svarede, pengene for Jordegoedset har Moderen bekom/m/ed og selv fortæret: baaden slaget i støcker, og Nøsted af forraadnelse needfalt, saa Moderen ej bekom noged. begierede sag[en] til næste Ting udsat, for sag[en] med vidner at oplysse.

Afskeediget,

den af Halwor Mansager forlangende udsettelse til Neste ting, billiges.

Lensmanden Jon Hougse for Cort Spøring udj Bergen efter forige tiltale Contra Jon Monsøn Sexe, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse, ligesom og, den paagielden[de] i aftes var her paa Tingstædet, og betalte paa søgemaalet 10 rd:, saa der nu paa Regningen, den hand i Rette læger bilagt med lovl: stemplet papiir, ickun Rester 12 rd: 3 mrk: 6 s:, der om, som processens omkostning, hand paastoed Dom. dend i Rette fremlagde Regning af 8de Febr: dette aar, er saa lydende.

den indstevnte Jon Monsøn Sexe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Christopher Langesetter og Tosten Isaaksøn øvre Qwale afhiemlede forelægelsen at være Jon Sexe lovl: forkyndt i hands grandes tieneste Dreng Ole Nielsøns paahør, siden ingen anden lod sig finde. men da Jon Sexe i aftes var her paa Tingstædet og betalte de 10 rd: paa Regningen, tilstoed forelægelsen at være ham forkyndt.

Citanten refererede sig til sit forige og paastoed Dom.

1764: 91b

1764.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citantens søgemaal er, efter Regning af 8de Febr: dette aar, for de indstevnte Jon Monsøn Sexe i aaret 1759 Crediterede vare, til den Sum/m/a 22 rd: 3 mrk: 6 s: hvor paa den indstevnte i gaar aftes her paa Tingstædet til Citantens Comitent skal have betalt 10 rd: Rester 12 rd: 3 mrk: 6 s: hvor for paastaaes Dom. Thj Kiendes for Ret, det indstevnte Jon Monsøn Sexe bør betale de Resterende 12 rd: 3 mrk: 6 s: til Citanten, samt i Processens omkostning 2 rd:, inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution.

Arveskifte brevet af 27 Apriil 1764, sluttet efter afgangne Thore Olsøn Branstvet, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i gaarden Branstvet 1 pund 12 mrk: smør, ½ huud med bøxel, ansat for 162 rd:, der af først udlagt til Asbiørn Olsøn Alsager for gields fordring 8

mrk: smør for 24 rd:, Resten udlagt i arv til arvingerne, Nemlig Encken Britta Thomasdatter Branstvet 5 mrk: smør, ½ huuds for 69 rd:, til søn/n/erne Ole, Thomas, Swend og Aad Thoresøn/n/er, hver 4 3/5 mrk: smør for 13 rd: 4 mrk: 12 4/5 s:, til Døtterne Ingeri og Brita, hver 2 3/10 mrk: sm: for 6 rd: 5 mrk: 6 2/5 s:

Peder Samsonsøn Frøsviig gields brev af 28de Octbr: 1758, indført i pante bogen paa fol: 486, blev efter paategnede qvitering af 13de Octbr: 1764 i pante bogen udslet.

Omund Aasmundsøn Waswiig udgivne skiøde af 29de Octbr: 1764 til Aasmund Omundsen paa 1 pund 21 mrk:er smør med bøxel i gaarden Waswiig, blev læst.

Thore Ormsøn BratteTeig udgivne skiøde af 29de Octbr: 1764 til Thore Thoresøn paa 18 mrk:er smør med bøxel udj Pladset Bratteteig kaldet, under gaarden Qwerland i Suldahls Præstegield, blev læst.

Daniel Christensen Ettrem med samtlige Jnteresserede udgivne skiøde af 29de Octbr: 1764 til Samson Jonsøn Qwittne paa 32 ½ mrk: smør med bøxel i gaarden Qwittne, blev læst.

Iwer Pedersøn Tochem udgivne skiøde af 29de Octbr: 1764 til Tosten Iwersøn paa 1 pund 7 ½ mrk: smør, ½ huud i gaarden Tochem, blev læst.

Hr: Christen Heiberg, Residerende Capellant til Kintzerwiig Præstegield, med gaarden Hellelands beboere indgangne Contract, indeholdende 12 Poster, dateret dend 31 Martij 1764, blev læst.

Rolf Biørnsen Seljestad udgivne skiøde af 29de Octbr: 1764 til Swend Haagensøn paa 4 mrk:er smør med bøxel i gaarden Seljestad. blev læst.

dito udgivne skiøde af 29de Octbr: 1764 til Ole Olsøn paa 12 mrk: sm: i gaard: Seljestad, læst.

Arveskifte breve[t] af 20de Junj 1764, slutted efter afgangne Siur Gribsøn Mochestad, blev læst, og var stervboden ejende jordegods i gaarden Mochestad yttre Thuun 1 Løb smør med bøxel for 108 rd:r, som saaleedes til arv: er udlagt i arv, Enken Herbor Samsonsdatter 1 pund 12 mrk:er smør for 54 rd:r, Søn/n/erne Grib og Peder Siursøn/n/er, hver 10 ½ mrk: smør for 15 rd:r 4 mrk: 8 s:, Samson {J} Siursøn 10 mrk:er smør for 15 rd:r 4 mrk: 8 s:, datteren Guro Samsonsdatter 5 mrk:er smør for 7 rd:r 3 mrk:

Arveskifte breve[t] af 26de Apr: 1764, slutted efter afgangne Ole Thorsøn Mæhland, blev læst, og var stervboden ejende jordegods i gaarden Mæhland 1 pund 1 ½ mrk: smør med bøxel, ansat for 148 rd:r 3 mrk:, deraf først udlagt til Niels Ragde for gields Fordring 18 mrk:er for 34 rd:r, Haldor Espe for gields Fordring udlagt 15 mrk:er sm: for 45 rd:r, Resten udlagt i arv til arv: sc: Enken Christj Olsdatter 8 ½ mrk: smør for 25 rd:r 3 mrk:, døttre Marta og Karj, hv[er] 4 mrk:r sm: for 12 rd: (mrkn: slik som det står skrive her, så stemmer ikkje reknestykket. Med set ein jordegodset i buet til 2 pund 1 ½ mrk: smør, så går det opp).

Erik Knudsøn Mouge udgivne gieldsbrev af 29de Octbr: 1764 til Sondre Siursøn Jaastad for 90 rd:r \laan/, mod underpant 1 pund 18 mrk:r smør, 21/65 huud og 21/23 Løb saldt udj gaarden Mouge, læst.

Dend 30de Octbr: Er ved Kingtserwiig høsteting passeret som følger.

Arveskifte brevet af 22de Junj 1764 efter afgangne Guro Knudsdatter Luttro, blev læst, og var stervboen Eiende jordegoeds i Gaarden Luttro 18 mrk: smør med bøxel, ansat for 72 rd:, og imel: arvingerne saaleedes lodned, Enckemanden Johan/n/es Østensøn 11 mrk: smør for 44 rd:, den sal: Kones Børn Anders {og Jørgen} Olsøn 3 ½ mrk: for 14 rd:, Jørgen Olsøn 2 1/3 mrk: smør for 9 rd: 2 mrk:, Aase Olsdatter 1 1/6 mrk: sm: for 4 rd: 4 mrk:

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Britta Samsonsdatter Gillen for begangne leiermaal og barn avling

med drengen Endre Siursøn Utne, der om Dom at modtage til bøders u[d]reedelse og processens erst[at]ning, vil fornem/m/e om hun møder.
dend indstevnte Britte Samsonsdatter blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevning[en] at være lovl: forkyndt Brita Samsonsdatter i Eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Brita Samsonsdatter forelæges at møde til neste Ting.

1764: 92

1764

Helje Jacobsøn Mæland skriftlige pengemangels declaration af 27de Octbr: 1764 for de tvende Pigebørn Anna og Mari Hansdøttere som Odels prætendentere til 3 Spd: sm: i gaarden Sexe, blev læst.
Lars Aamunsøn Aalviigen udgivene skiøde af 29de Octbr: 1764 til Elling Hansøn paa 3 Spand smør, 1/3 huud, 1/6 deel buckskind og 2 pund salt med bøxel, og overbøxel til ½ Spd: smør, ½ pund salt og 1/24 deel huud i gaarden Hougse.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, til bilager ved hands allerunderdanigste Regnskaber, lod inden Retten oplæse og Examinere følgende 1°: Odels Mantallet. 2°: Specification over aftagene. 3°: om skatternes gotgiørelse for gaarden Mokestad. 4°: om Tingskydsen. 5°: det ordinaire Tings vidne indeholdende 7 poster. 6de: skatte Restansen. som ingen noged her imod havde at erindre, var Hr: Kam/m/er Raaden Rettens atestation begierende, som blev billiget.

De Laugrettes mænd som Retten tilstundende aar 1765 skal betiene bleve opnævnte, og ere følgende, Helje Jordal, Aamun Degrenæs, Lars Buue, Peder Mochestad, Iwer Berwe, Jon Berven, Elling Kiebse og Iwer Schaaltvet, alle nye.

Peder Samsonsøn Frøswiig udgivene skiøde af 29de Octbr: 1764 til Haldor Olsøn Espe paa 1 pund 22 2/5 mrk: smør, 1/6 deel huud i gaarden Frøswiig, blev læst.
Haldor Olsøn Espen udgivene bøxel brev med Rewers, af dags dato, til Peder Samsonsøn paa 1 pd: 22 2/5 mrk: smør, 1/6 deel huud i gaarden Frøswiig, blev læst.
Niels Jonsøn øvre Qwale som Lauværge for Enken Britta Jonsdatter Langesetter udgivne gields brev af 30te Octbr: 1764 til Lensmanden Jon Torgildsøn Hougse for 65 Rd:r laan, mod underpandt 9 mrk:r smør, ½ huud med bøxel i gaarden Langesetter, tillige med alle Ejendeeler som hun nu eller her efter ejendes vorder, blev læst.
Haldor Olsøn Espe udgivne frelse sæddel til Peder Samsonsøn Frøswiig, datteret d: 30te Octbr: 1764, paa gaarden Frøswiig, blev læst.
Johan/n/es Michelsøn Fladebøe udgivne skiøde af 8de Maij 1764 til Anders Larsøn Trones paa 15 ½ mrk: smør med bøxel udj gaarden Ouenes, blev læst.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophæved.

Dend 4de Decbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Lindebræche, beligende i Grawens Præstegield og Ulwiig Kirckesogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Ole Johan/n/esøn Haaem, Aslach Aslansøn!! dend yngere Ourdahl, Torchel

Poulsøn Nedr: Leqwe, Gun/n/er Poulsøn Store-Berge, Elling Pedersøn Undeland, Lars Wichlichsøn Tweto, Lewor Osse, Lars Andersøn Lionne, nærværende Bøygde Lensmanden Lars Wambem.

hvorda for Retten fremstoed bøygde Procurator Traae for Ole Westrem, der selv ved Retten er nærværende, og gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel her til aastædet til i dag har indkaldet sin Leilending Torbiørn Poulsøn Lindebræche, at anhøre vidner og andere beviisligheder om Citantens fordring, deels Kongl: skatter og Jorddrottelige Rettigheder, til Regningens beløb 71 rd:, hvor for hand har været nødsaged ved Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel[s] Effectuerede Arrest foretning af 24de Octbr: sidstleeden, at see sig betryget. videre at anhøre vidner og beviisligheder om hands opførsel og forhold med sin Eier og Jorddrot, til sin første fæstes forbrydelse og gaardens fravigelse. tillige at være nærværende ved gaardens huusers besigtigelse til aabods erlangelse. om et og alt Dom at modtage til arrestens Confirmations, med gaardens fravigelse, fordringen med huus aaboden og processens omkostning at betale. vidnerne, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Siur Olsøn og Siur Poulsøn Spaanem, Niels Rouswold og hands Kone, Aad Andersøn Wambem. vil fornem/m/e om den paagieldende møder, og lagde i Rette til Confirmations paaKiendelse den Effectuerede Arrest foretning, saa lydende. End videre lagde Citanten i Rette En af dend indstevnte Torbiørn Lindebræche Egenhændig underskrevet Regning, dateret 11de Nobr: 1763, bilagt med lovl: stemplet papiir. end videre, dend indstevntes beviis for 17 rd:, af 11de Nowbr: sam/m/e aar, bilagt med lovl: stemplet papiir, alt saa lydende.

dend indstevnte Torbiørn Lindebræche møtte, tilstoed at være stevnt til i dag, men ej saaleedes som stevningen er incamineret, neml: at anhøre vidner, saa mange som fornøden giordes, og at lide Dom til at betale gields fordring 71 rd:,

1764: 92b

1764.

og at anhøre Dom om den giorde Arrest.

Kaldsmændene Anders Hylle og Ole Hielmewold afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt saaleedes som af begge Parter er indført, undtagen at de ej har stevnt paa huusebesigtelse, ej heller stevnt Torbiørn Lindebræche at anhøre Dom til gaardens fravigelse, men vel at høre Dom i de øvrige poster.

Citanten anmerckede at stevne vidnerne har udeglemt at forkynde stevningen efter Ole Westrems ordre, i de tvende poster, der for Reserverede sin lovl: tiltale til Kaldsmændene, og ellers tog sig Reserveret Continuations stevning i sag[en].

Torbiørn Lindebræche forestillede, det hand til Citanten havde solt sin gaard for 700 rd:, for der med at betale hands gield. af den Sum/m/a havde Citanten, efter hands Egenhændige Regning af 29de Januarj 1763, dend Comparenten lagde i Rette til actens følge, bilagt med stemplet papiir, ickun betalt for gaarden 636 rd: 2 mrk: 8 s:, thj de 12 rd: er inddragen i den af Citanten i Rette lagde Regning, herforuden afgaar for 1000 bord 26 rd: 4 mrk:, der ligeleedes i sam/m/e Regning er inddragen. naar de fradrages, er ickun paa gaarde Kiøbet betalt 609 rd: 4 mrk: 8 s: Rester saa 90 rd: 1 mrk: 8 s: paa Gaarde Kiøbet. naar nu Citanten der udj afdrager de fordrende 71 rd:, tilkom/m/er Comparenten end nu 19 rd: 1 mrk: 8 s: dend fremlagde Regning er saa lydende.

Citanten Replicerede, det hand aldeeles benægtede den af Torbiørn Lindebræche i Rette lagde Regning, aldrig at have skrevet eller underskrevet sam/m/e, lagde ellers i Rette dend indstevntes skiøde af 20de Debr: 1762, til beviis det kiøbe Sum/m/en er betalt, bem:te skiøde er saa lydende.

dend indstevnte Torbiørn Lindebræche paastoed Citantens Regning, hvorleedes disse 700 rd: er bleven betalt.

for Retten fremstoed dend indstevntes broder Torchiel Poulsøn Lindebræche som Odels prætendent her til gaarden, og paastoed løsning, til Citanten \bød/ strax 100 rd:, som hand viste for Retten, det Resterende, naar endelig afregning vorder giort, vil hand inden Julen betale.

Citanten her til svarede, at de anbudne 100 rd: til gaardens løsning kand ej forslaae, men naar ham fulde penge bliver tilbuden af den Rette Odels berettiged, vil hand dem modtage.

begge Parter begierede sag[en] udsat til i Morgen, for at see den i mindelighed afgiort. i videre fald, Reserverede Parterne dem deres lovl: Ret i Morgen at procedere.

Torchiel Lindebræche tog de anviste 100 rd: tilbage i sit Eget giem/m/e.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til i Morgen billiges parterne.

1764

.....

1765

(1765: 92b)

Anno 1765.

Dend 5te Febr: blev i følge Rettens seeneste Kiendelse, dend Odel sag, incamineret paa fol: 65, atter foretagen her paa aastædet Windahl, da Retten blev beklæd med det paa fol: 65, 66 og 84 Specificerede Laugret, nærværende Lensmanden Lars Larsen Wambem.

Contra Citanterne møtte og gav tilkiende, det de, følgelig Rettens Kiendelse, til den/n/e tægtedag med Muntlig varsel her til aastædet har ladet stevne hoved Citanten Niels Olsøn Hagestad, vidner samt brevskaber at anhøre, og ere de indkalde[de] vidner Richold Madtzen Torblaae og Iwer Aslachsøn Nedr: Leqven, vil fornem/m/e om de møder, da de paastaar dem Eedelig forhørt.

Hoved Citanten møtte og tilstoed den/n/e Contrastevning ham lovlig at være forkyndt.

ligeleedes møtte de indstevnte vidner, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

Richol Madtzen, boende paa Gaarden Torblaae, fremstoed for Retten og sagde sig gam/m/el 42 aar, og at være i 3de leed beslegted med indstevnte Aamun Windahls Kone, vidnede, at have hørt, omtrendt for 10 á 12 aar siden, det Britte Leqwe sagde at have hørt af hindes Fader,

1765: 93

1765

sal: Siur Olsøn øvre Leqwen, som var hoved Citantens Farfader, det hand havde sagt til sin datter Britte Lionne, at vilde hun have jord saa skulde hun Reise her hid og besee Windahl. saa Reiste begge søsterne Britte Leqwe og Britte Lionne her hid til Windahl og besaa Gaarden. da de kom hiem igien, siger Britte Lionne til sin Fader, Gud bevare mig fra at kom/m/e til Windahl, da Faderen svarede, synes du det, det er vel at du siger det, fordj det er synnd at faae de Mænd ud som sidder der, det er deres gamle Odel. da Parterne ej havde noged at tilspørge vidned, aflagde vidned Eeden efter Loven og blev demiteret.

det vidne Iwer Aslachsøn, boende paa Gaarden Nedr: Leqwe, fremstoed for Retten og sagde sig gam/m/el 37 aar, og at hands Kone og hoved Citanten[s] Kone ere Søskene Børn, vidnede, at have hørt af sin Værmoder Britte Leqwe sige, efter sin Fader Siur Leqwe, det hand sagde at de Mænd paa Windahl havde Odelen til Windahl, men det er vel 100 aar siden. Parterne havde ej noged at tilspørge vidned, som aflagde Eeden og blev demiteret.

Contra Citanterne sagde, det de end nu haver tvende vidner, der uden varsel nu møder, dem de paastoed Eedelig forhørte, og ere sam/m/e Endre Andersøn Scheje og Torger Halsteensøn Bilde. disse tvende fremstoed for Retten og sagde, det de var kom/m/en her ind i stuen og hørte paa da Eedens forklaring blev oplæst, saa de som gamle Mænd ved hvad Eeden betyder.
Endre Andersøn, boende paa Gaarden Scheje, sagde sig gam/m/el 61 aar, og at være Søskene Barn med Contra Citanten Ole Windahl. vidnede, at have hørt sige af Maritta, En datter af Siur Olsøn Leqwen, det hand, Faderen, skulde have sagt, den gang Siur Lionne begierede hands datter Britte Lionne, jeg har ingen jord at sette docker paa, thj Windahl er deres Odel som boer der paa, saa det giør icke gott at sætte docker der paa. Parterne havde ej noged at tilspørge vidnet, der aflagde Eeden efter Loven.
Torgier Halsteensøn fremstoed for Retten, og sagde at være i vilckaar hos sit Barn paa Gaarden Bilden, er 67 aar gam/m/el, er ingen af Parterne beslægted. vidnede, at Aad Aslachsøn boede her paa Gaarden Windahl, hand havde tvende søn/n/er, sc: Eilef og Aslach, som begge kom her at boe. Eilef havde En søn ved Navn Niels, som boede her efter Faderen, efter Niels kom den her indstevnte Aamun. Aslach havde En søn ved Navn Iwer, som efter Faderen boede her paa Gaarden, og lever end nu, hand har atter indsat sin søn, den indstevnte Ole Iwersøn. og har vidnet stedse hørt sige, det Windahl var det Folckes Odel. da Parterne ej havde noged at tilspørge vidned, aflagde det Eeden og blev demiteret.
Hoved Citanten lagde i Rette sit skriftlige forsæt af 30de Januarj 1764, som var bilagt med lovl: stemplet papiir af dette aar, saa lydende.
Parterne paa begge siider paastoed Dom.
og lagde Contra Citanterne følgende breve i Rette: 1°: Et Pergement skiøde af 7 Nobr: 1632. som udviser stam/m/e Faderen til den needstigende og end nu paaboende Odels linie. 2°: et skiøde af 25de Aug: 1666. og et dito af 16de Apriil 1667. og et dito af 17de Apriil 1667, som tilstaar vores green og afkom Odel og aasæde Retten. et dito af 10 Nobr: 1679. disse viser hvorleedes godset er kom/m/en fra vores green og qwidsel, endskiønt vi stedse har og endnu beboer godset. 3°: Et brev af 29 Decbr: 1704, der udviser det vore forfædere stedse har Conserveret aasæde Retten. 4°: tvende skiøder af 20de Apriil 1741, som udviiser, det vi igien har indløst godset fra hoved Citantens Fader. og endelig, Ole Iwersøn Windahls indlæg, bilagt med stemplet papiir, hvor

1765: 93b

1765

Contra Citanterne paastoed Dom. det fremlagde er alt saa lydende.

Afskeediget,

sag[en] optages til Doms afsigelse indtil i Morgen.

Dend næst paafølgende 6de Februarj blev den/n/e sag atter foretagen i begge Parters nærværelse.
og bliver da først over den/n/e samling følgende beregning at giøre, saasom Sorenskriverens fløtning her til aastædet haver hoved Citanten til veie bragt, ligesaa hiem igien. diet penge for en Reisedag 4 mrk:, tvende dages foretning 1 rd: 4 mrk:, Laugretten per Mand i tvende dage, udj dette meget vanskelige føre, 2 mrk: 8 s:, er 3 rd: 2 mrk:, Lensmanden, som har gaaed Rettens Middel til haande, kand ej ringere have end som 4 mrk:, tilsam/m/en den/n/e samlings bekostning 6 rd: 2 mrk:,
og blev da af Sorenskriveren og Laugretten saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt

Af de forhørte vidner, som i sær de i Rette fremlagde breve, oplyses: det de indstevnte Contra Citanter, Deres Forfædere Mand efter Mand needstigende til disse indstevnte, alt fra Aaret 1632 til den/n/e tiid, har været deels Eiere til disse af hoved Citanten Niels Olsøn Hagestad

paastevnte 3 Spand smør, eller Rettere 2 Spd: smør, En halv huud Landskyld her udj Gaarden Windahl, og deels som leilendinger beboet og brugt dette jordegoeds, og nu atter til sidst i 23 fulde aar Eiet og beboet det som deres Rette og sande Aasæde. Med Pergement skiøde af 7de Nowbr: 1632 oplyses det Stam/m/efaderen Aslach Olsøn har kiøbt dette jordegoeds fra nogle paa Woss boendes: den/n/e Mand med sine Desendentere har Conserveret godset, sig og sine til Odel og Aasæde, med al lovlig hævd, alt indtil de aaringer 1666, 1667 og 1679, da dette goeds er solt til Torbiørn Aamunsøn Espeland. dog, har den/n/e Torbiørn ved skriftlig document under 17de Apriil 1667, tilstaaet Eilef Windahl og hands søskene aasæde Retten at maatte nyde. ligesom et andet document af 29de Decbr: 1704 udviser, det den/n/e green stedse har søgt at Conservere aasæde Retten. Den/n/e om/m/elde Torbiørn Espeland har igien, uagted hand ingen Odels hævd der paa havde fanged, og tvert imod sin skriftlige tilstaaelse af 17de Apriil 1667 om aasæde Retten, ved Mageskiftebrev af 8de Octbr: 1680 Mageskiftet godset fra sig til Ole Torchielsøn Opheim, som var hoved Citantens Farfaders fader. Efter den/n/e Ole Torchielsøn Opheim eller Ouse, er den/n/e Gaard Windahl udj arv, Vide arveskiftebrevet af 23de Maj 1707, tilfalden søn/n/en Siur eller Siver Olsøn Leqwe, som var hoved Citantens Farfader. atter har Siur Olsøn Leqwe ved skiøde af 21de Octbr: 1729, efter at hand der paa havde fanget lovlig hævd, solt dette goeds til sin datter Brita Siursdatter og hendes Mand Torchel Jonsøn Wichnes. Da Siur Olsøn Leqwe[s] søn Ole Siursøn Leqwe, der var hoved Citantens Fader, efter Mageskiftebrev af 22de Octbr: 1740, fra bem:te sin svoger Torchel Jonsøn Wichnes, tilMageskifter sig denne Gaard Windahl. saa den/n/e Gaard Windahl har været Et Ætlæg, Neml: Fader med Børn og Børnebørn tilhørende fra 8de Octbr: 1680 og indtil aaret 1741, der er meere end Tvende gange lovlig hævd, dog at de indstevnte Contra Citanter stedse har beboed det som deres med Forfæderes gamle Aasæde. Den/n/e Ole Siursøn Leqwe, som var hoved Citantens Fader, har ved skiøde af 20de Apriil 1741, atter solt den/n/e gaard Windahl til de ældgamle Odels Pretendentere, som er Contra-Citanterne, der endnu til den/n/e dag Eier og beboer det som deres gamle Odel og aasæde. her skulde Man snart falde paa de Tancker, det Contra Citanterne i disse sidste 23 aar havde fanget Nye hævd paa deres ældgamle Odel og aasæde, men hoved Citanten beviiser med En i Retten fremlagde og ad Acta tilført Extractum Protocolli, det hand i aaret 1756 til Jorde Tirsdagen 1757 havde paaAncket sin Odel, og at sagen her inden Aastæds Retten dend 16de Julj 1757 virckelig har været foretaged, hvor ved hævden er bleven interrumperet, saasom Contra Citanterne til den tiid ickun havde Eiet deres gamle Odel i 16 aars Rolig besiddelse. Efter saadan sagens beskaffenhed, Kiendes for Ret, efter Lovens 5 Bogs 5 Cap: 1 art:, det Odel og Løsnings Retten til disse paastevnte 2 Spand smør, Een halv huud her udj Gaarden Windahl, bør følge og

1765: 94

1765

tilhøre hoved Citanten Niels Olsøn Hagestad og hands lovlige Decendentere. dog saa: da den daglige Erfarenhed nocksom haver oplyst, at der findes de Odels Prætendentere der aldrig havde tænckt paa, at indtale deres Odel, men nu da jordegodset er stegen, over Folckets mængde, til en anseelig priis, har der været de, der har indtalet deres Odel, og strax efter Dom, solt det til En frem/m/ed for høyere priis. ja vel de, der for ud!! (forud?) for en høyere priis har solt det til frem/m/ede, med den Condition, det selgeren selv ved Retten skulde indtale sit Odel. da den/n/e uanstændige omgang er stridig mod Lov, ja mod al Naturlig billighed, det En Odels Prætendent, alleene for at vinde nogle Daler hos En Frem/m/ed, vil Ruinere En, ja som her paa Gaarden, Tvende Famillier: saa paaliger det Retten, saa meget mueligt og Lovligt skee kand, den/n/e uhæld at see forekom/m/ed. Thj Kiendes for Ret, Efter Lovens 5 Bogs 3 Capitul og 7 art:, det hoved Citanten Niels Olsøn Hagestad bør, føren det kand tillades ham at løsse jorden, sværge sin Eed, at hand vil løsse Gaarden Windahl sig selv

til Odel, og icke til nogen anden at selge, Transportere eller afstaae den/n/e paastevnte jordepart. og, Naar hoved Citanten saaleedes inden Retten har aflagt sin Eed, da i henseende at jordegods her paa disse stæder er opstegen i en meged anseelig priis, saa i betragtning at Contra Citanterne og deres Forfædere i og over 130 aar har lagt al deres sved og arbeide her paa Gaarden, og bragt Gaarden i den gode stand den nu er udj, bør hoved Citanten, i følge den sidst allegerede Lovens Capituls 5 art:, at løsse disse 2 Spand smør og En halv huud (: naar først er taged i Consideration de omkostninger hoved Citanten paa den/n/e process, tiid efter anden, har anvendt, endskiøndt hand selv i den største deel har været aarsag :) i billigste med 300 rd:, da Contra Citanterne ved Lovlig skiøde hiemler hoved Citanten det paastevnte Jordegoeds. betræffende Processens omkostning, da som hoved Citanten betaler Rettens Personer for den/n/e samling, efter den beregning som ad Acta er tilført, med 6 rd: 2 mrk:, saa bør omkostningerne imel: Parterne paa begge siider ophæves.

Jorde Tirsdagen dend 16de Apriil blev Retten betiendt paa Gaarden Osse, beligende i Grawens Præstegield og Ulviig Kircke-sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret af Kingtserviig Præstegield, der efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Lars Torchielsøn Aga, Jon Swensøn Hougstvet, Haldor Tobiasøn Helleland, Thomas yttre Jaastad, Torgilds Torgildsøn ibdm:, Peder Torchielsøn Hougse og Jørgen Pedersøn Jndr: Jaastad, nærværende deres Lensmand Jon Torchielsøn Hougse.

hvorda for Retten fremstoed Bøygde Procurator Niels Stephensøn Traae for Lensmanden Lars Larsøn Wambem, som selv her for Retten er nærværende, og gav tilkiende, at hand for Juul i nest afvigte aar med Muntlig stevning har ladet stevne og indkalde Elling Davidsøn Osse her til aastædet til den/n/e Tægtedag at anhøre Odels vidner og gamle Odels adkomster, som formeenentlig Odels berettiget {paa sin Kones og Brita Pedersdatter,} til 2 pund 14 ½ mrk: smør og ½ huud med bøxel og herlighed her udj gaarden Osse, der om at lide Dom til at modtage løsnings penge 2 rd: 2 mrk: Marcken, som {for} beskickelse viis er bleven ham anbuden, og end nu i Retten frembydes, om den indstevnte dem end nu i mindelighed vil modtage. altsaa vilde Citanten først fornem/m/e hvad den indstevnte vilde svare.

Den indstevnte møtte, tilstoed at være kaldet til den/n/e Tægtedag, men ej af Lensmanden Lars Larsøn Wambem paa hands Kones vegne, men vel af bem:te Lensmand og Lewor Osse paa deres egne vegne. sagde ellers, det hand ej modtog disse anbudne penge. i det øvrige vilde {dog} tage til gienmæle for at faae ende paa sag[en].

Traae for Citanten anmerckede, det ingen penge bliver modtagen, maatte hand nødsages, at paastaae de lovlig indstevnte vidner, som under Lovens faldsmaal til i dag her er indkaldet, som ere Elling Undeland og Lars yttre Twete, som skal forklare hvor nær Citantens Kone til Odelen er berettiget. for det andet, vidner til at forklare hvor mange penge den indstevnte har gived for godset, sc: Richold Davidsøn Aase, Baar ibdm:, Halsten ibdm:, og Ole

1765: 94b

1765

Eilefsøn Sæwertvet. Endelig er den indstevnte kaldet at svare Processens omkostning.

de indstevnte vidner møtte alle, undtagen Richol Davidsøn Osse, som ligger i sygdom, ham Citanten frafald. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1: vidne, Elling Pedersøn, boende paa Gaarden Undeland, sagde sig gam/m/el 73 aar, og at hand var i slegte linien i 3de leed med Citanten{s?}, q <q men med hands huustroe> huustroe!! i 5te leed. vidnede, det Ole Torchelsøn Ophem, død for mange aar siden, hand eiede dette paastevnte goeds. hand havde En søn Navnl: Jon Olsøn, som boede paa Westrem, er død, havde 7 søn/n/er og 3 døttere. Elste søn, Siur Jonsøn Westrem, død, havde En søn og 2de døttere efter sig, men søn/n/en er død. døtterene er Marita Jeltnes, lever, og Gyri Ødwen,

lever. Siur Jonsøn Westrem[s] søn, som er død, navnl: Jon Siursøn Westrem, har 2de søn/n/er efter sig som lever, og er Ole Westrems steebørn. Jon Olsøn Westrem[s] anden søn er {Niels} Torchiel Jonsøn Leqwe, død, har Een datter efter sig. Aamun Jonsøn, Lars Jons: Møen, Ole Jonsøn, Peder Jonsøn, boer her i Osse, og Anders Jonsøn Schierve, boende paa Woss. men hvem af disse fem sidste søn/n/er er ældere end den anden, ved vidnet ej. men Peder Jonsøn Osse, som endnu lever og boer her paa Gaarden, er Fader til Citantens Kone Brita Pedersdatter. Traae tilspurte vidnet om Begge Olsdatter, som var stam/m/e faderen Ole Torchelsøn Ophems datter, ej ved døden afgick uden livs arvinger. Resp: hun boede her paa Osse og eiede dette omtvistede gods, og hun efterlod sig ingen livs arvinger. 2° qw: om vidnet icke ved at Peder Jonsøn Osse var sidst igien levende Elste brodersøn til den/n/e afdøde Begga Olsdatter, da hun døde. Resp: hand var den ælste af de brøder søn/n/er som da levede, men ej Elste broder søn. 3de qw: om icke Citantens huustroe Brite Pedersdatter er ægtefød datter af Peder Osse. Resp: jo. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet. da vidnet aflagde Eeden efter Loven og blev demiteret.

2det vidne, Lars Wichlichsøn, boende paa Gaarden Twet, gaml: vel 50 aar, er i 4de leed beslegtet til Citantens Kone. vidnede, at sal: Jon Olsøn Westrem og Begga Olsdatter Osse vare Søskene, og var Ole Ophems Børn. Begga Olsdatter døde uden livs arvinger. Citantens Kone Brite Pedersdatter har vidnet ej andet hørt om, end hun er Peder Osse[s] ægte datter. den/n/e Peder Osse er Jon Olsøn Westrem[s] søn, ej den ælste, ej heller den yngste. og var der ingen ældere af broder søn/n/erne som levede, da Begga Osse døde. Parterne havde ej noged at tilspørge vidnet, som aflagde Eden.

3de vidne, Baar Davidsøn, værende her paa Gaarden, er dend indstevntes broder, som forestille[de] det hand med de andere hands brødere er indstevnt at vidne hvor mange penge de for godset af sal: Elling Andvesøn Osse har bekom/m/et, der om hand fremlagde Et skiøde af 30de Octbr: 1744. som udviser hvad penge de for godset har bekom/m/ed, og vilde vidnet gierne aflæge Eden, det hand hvercken meere eller mindere end der staaer i godset for sin andeel har bekom/m/ed. bem:te skiøde er saa lydende. vidnet aflagde Eeden, det hand hvercken meere eller mindere i penge har bekom/m/ed end skiødet om/m/elder.

4de vidne, Halsteen Davidsøn, i ligemaade aflagde Eden, det hand hvercken meere eller mindere i penge eller penges værd for sin andeel i godset har bekom/m/ed, end skiødet om/m/elder.

ligesaa aflagde det 5te vidne {Eilef} Ole Eilefsøn Sæwertvet Eden, det hands Kone Abelone Davidsdatter ej meere eller mindere i penge eller penges værd for hendes andeel haver bekom/m/ed, det hand som Mand pengene haver modtaged, lige efter skiødet.

Dend indstevnte Elling Davidsøn Osse sagde, det hand ej noged havde med det skiøde at bestille, og var ham aldeeles uvedkom/m/ende hvad Elling Andwesøn Osse havde indløst godset for. saasom den Mand var ham aldeeles frem/m/ed. og hvercken bekiendt, beslægted eller besvogret.

Niels Traa for Citanten lagde i Rette Et samfrende skiftebrev af 23de Maj 1707 efter Ole Torchelsøn Ophem eller Osse, som oplyser dette gods. og vilde fornem/m/e hvad Contra parten har at fremlægge. det

1765: 95

1765

fremlagde er saa lydende.

Niels Traa for Citanten begierede sag[en] udsat, til en for Dom/m/eren beleilighed!! tiid, for at see sig forsiunet med breve ud af stiftets Arciv, der sag[en] grundig kand oplyses.

den indstevnte havde her imod ej noged at erindre.

Afskeediget.

Den af Citanten forlangende udsettelse billiges indtil dend 1 Junj førstkom/m/ende. den/n/e Session betaler Citanten saaleedes, Sorenskriverens skyds har Citanten skaffet, Diet penge 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laug Retten per Mand 2 mrk:, er 2 rd: 4 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 6 rd: 2 mrk: da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt lovgemæs.

Nock en sag her paa Osse med forbem:te Laugret.
hvorda for Retten fremstoed Bøygde Procurator Traa for Lewor Olsøn Osse, som selv her for Retten Sisterer, og gav tilkiende, at hand for Juul afvigte aar har stevnet og indkaldet Elling Davidsøn Osse, som formeenentlig Odels berettiged paa sin Kones vegne {Guro Torbiørnsdatter,} til 3 Spd: 8 mrk: smørs Landskyld uden bøxel heri Gaarden Osse, som og for Juul vidnesfast er tilbuden løsnings penge 1 rd: 1 mrk: for Marcken, og end nu tilbydes og presenteres penge her i Retten, om Contra Parten dem i mindelighed vil imodtage. endelig haver Citanten under Lovens faldsmaal indkaldet 2de Odels vidner, sc: Elling Undeland og Lars yttre Twete, som skal forklare hvor nær Citantens huustroe til Odelen er berettiged.
hvad godsets løsning er belangende, der om fremlagde Citanten et skiøde af 30de Octbr: 1744, saalydende.
dend indstevnte møtte, tilstoed varselen, sagde ej at kunde modtage de anbudene penge, men maatte have meere. sagde ellers, hvad Elling Andwesøn har indløst godset for, er ham aldeeles uvedkom/m/ende.
de indstevnte vidner møtte, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
1ste vidne, Elling Pedersøn, boende paa Gaarden Undeland, gaml: 73 aar, er i 3de leed beslægtet til Citantens Kone, men hund!! (hun) i 5te leed, vidnede, at Torbiørn Andwesøn Osse var Fader til Citantens Kone Guro. og hendes Fader og Elling Andwesøn Osse {der} vare brødere efter Faderen, men havde hver sin Moder. om det paastevnte gods nu var Fader eller Moders Odel, ved vidnet ej. Da ingen havde noged at tilspørge vidned, aflagde de[t] Eeden og blev demiteret.
2det vidne, Lars Wichlichsøn Tweto, gaml: vel 50 aar, er i 4de leed beslegted til Citantens Kone, vidnede, det Elling Andvesøn og Torbiørn Andwesøn vare brødere, og at Citantens Kone er Torbiørn Andwesøns ægte datter. ved intet om Odels godset at kunde forklare. Traa tilspurte vidnet, om icke Andwe og Elling, Fader og søn, hver havde tvende Kødelige søstere. Resp: jo. 2°: om icke Elling Andvesøn døde uden livs arvinger. Resp: jo, ligesaa hands Kone Begga Olsdatter. vidnet aflagde Eeden og blev demiteret.
Traa begierede paa nogen tiid sag[en] udsat, for at faae i Stifts archivet grundig oplysning.
dend indstevnte havde her imod ej noged at erindre.

Afskeediget,

sag[en] udsettes til dend 1 Junj. og betaler Citanten den/n/e foretning med diet penge for en Reisedag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 2 mrk:, er 2 rd: 4 mrk:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en 6 rd: 2 mrk: da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Dend 18de Apriil blev Retten betiendt paa Gaarden Børse, beligende i Grawens Præstegield og Ulwiig Kircke-sogn, med efterskrevene Laugret, der efter Loven var opnævnt, sc: Johan/n/es Andersøn Frøsten, Bertel Lisebræche, Elling Undeland, Conrat ibdm:, Jørgen Store Berge, Gun/n/er ibdm:, Lars Lionne, og Lars Andersøn ibdm: nærværende LensManden Lars Larsøn {ibdm:} Wambem.

hvorda for Retten fremstoed Procurator Traae for Ole Magnussøn Børse, som selv her for Retten Sisterer, og gav tilkiende, at hand mod sin villie er bleven nødsaget, først med skriftlig beskickelse for Juul afvigte aar, under 17de Decbr: sidstl:, at beskicke sin svigerfader Iwer Magnussøn Børse. dernæst med skriftl: stevning sam/m/e tiid ved beskickelse vidnerne forkyndt ham Muntlig stevning. dernæst en skriftlig Continuations stevning til den/n/e tægtedag, af 18de Martj sidstl:, hvor til hand refererer sig i alle Puncter og Clausuler. og endelig fremlagde hand Citantens skiøde af 23de Octbr: 1762. og vil fornem/m/e den indstevnte

1765: 95b

1765.

Møder. stevningen, som var bilagt med lovl: stemplet papiir, samt beskickelsen og det i Rette lagde skiøde, lyder et efter andet som følger.

Magnus Iwersøn Leqwe møtte for sin Fader Iwer Magnus-søn Børse, og paa egene vegne til vedermælle, og tilstoed stevningens lovlige forkyndelse. sagde ellers, det hands Fader efter gave brev af 31 Julj 1724 har været Eier her udj gaarden af 1 Løb smør, 1 b:sk:, 1 g:skind uden bøxel, det hand sam/m/e aar af Fogden paa Kongens vegne, med det meere her udj gaarden bøxlede. men sam/m/e bøxelbrev er ham fra kom/m/ed, dog er det alle vitterligt det hand som leilending har beboet og brugt gaardebruget i 40 aar. af den/n/e hands Eiendoms Landskyld har hand solt til Comparenten ½ Løb smør, 1 b:sk:, 1 g:sk: Landskyld, saa hands Eiendom ickun er ½ Løb, eller 2 Spd: smør, det hand beboer og bruger under sin forige bøxel fra Fogden paa Kongens vegne. det fremlagde gavebrev er saa lydende.

Traa benægtede det tilførte, at den indstevnte uden beviis haver bøxlet.

dend indstevnte begierede sag[en] paa nogen tiid udsat, for at beviise det hand lovlig har bøxlet for livs tiid al den/n/e jordepart, og altsaa sine endnu Eiende og brugende 2de Spand smør.

Traae her imod havde ej noged at erindre, og for den/n/e sinde frafald de indstevnte vidner.

Afskeediget,

sag[en] udsættes til dend 29de Maj førstkom/m/ende. og betaler Citanten den/n/e foretning saaleedes. skyds for Sorenskriveren frem og tilbage har Citanten forskaffet, diet penge for en Reise dag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 16 s:, er 1 rd: 2 mrk:, Lensmanden 1 rd:. tilsam/m/en 5 rd:, da der ved endelig Dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

Dend 6te Maj blev Retten betiendt paa Gaarden Medaas, beliggende i Gravens Præstegield og dito Kirke sogn, med Efterskrevne Eedsorne {Ee} Laugrettes Mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Lars Siovatsen Røn/n/estrand, Iver Ellingsen Eje, Richold Erichsen ibdm:, Knud Ellingsen Store Graven, Giørgen Olsen Kierland, og Mads Larsen Welken, nærværende Lensmanden Lars Wambem.

hvorda for Retten fremstoed de tvende den/n/e gaards beboere, Iver Larsen og Erich Olsen, som var begiærende det Markeskiel, steening og Reening dem imellem af Retten maatte blive nedsatt efter dend Anviisning de lovede at ville giøre,

i Anledning af for anførte declaration, forføjede Rettens Personer i følge af begge Parter sig i Marken for at nedsætte Markeskiæl, og blev da først begyndt paa hiem/m/e bøen.

I Alstøe skarvet ved Geele hugget Een X som viiser op i en jordfast steen, \der/ hugget Een gloppe, sam/m/e viiser op i Kirke Vejen, der hugget \atter/ een gloppe, sam/m/e viiser bent op i en stoer jordfast steen imel: kirke Vejen og Riis Hovde, hvor udj blev hugget en gloppe, der viiser bent op i en Markeskiæls steen, hvor udj er huggen en L gloppe, imellem Riis hovde tejen og Kirke Vej tejen, i en liden berg Nulte, der hugget en gloppe, som viiser Jnd i en

Markesteen, {sam/m/e viiser Jnd i en Markesteen} der viiser ind i berglage, sam/m/ested huggen en X, Citanten Iver Ejer Neden og Inden for, og Vederparten \Erich/ uden og oven for disse Mærker.

I Riis hovdo og Midgotto tejen, udj en jordfast steen hugget en L gloppe, som viiser op i en jordfast steen huggen en gloppe, der igien viiser op i en stoer steen, der huggen en C gloppe, der viiser beent op i en stoer jordfast steen kalden Kors steenen, der huggen en X, der viiser op til en steen, der huggen en C gloppe, sam/m/e Kors viiser og bent ind i en Markeskiæls steen, der igien viiser ind i en jordfast steen, hvor der bleven huggen \en gloppe/, dend viiser Jnd i en Markesteen, der atter viiser Jnd i Svart Orren, Iver Ejer oven for, og Erich ned for disse Mærker.

Imellem Peder steenen og Torfels tejen, udj en berg ham/m/er under Svarte Svae, der huggen en X, viiser tvers over Elven, der udj en jordfast [steen] huggen en gloppe, derfra bent op i en stoer steen atter huggen en gloppe, derfra bent op til en Marksteen paa braadet, der viiser op til en jordfast steen {huggen} under Almen/n/ings Vejen, der en huggen gloppe, her af ejer Erich paa Søre, og Iver paa Nordre siden af disse Mærker.

Imel: Torfels

1765: 96

1765

tejgen og Kirke Vejen udj Geelen begynder en bek, og lige efter bekken, udj Torfels bekken, der en gloppe som viiser efter bekken i en jordfast steen, der huggen en gloppe der atter viiser op i en jordfast steen, der huggen en L gloppe, som viiser hen til en Marksteen, derfra i en jordfast steen huggen en L gloppe, Iver Ejer i Søer, og Erich i Nord af disse Mærker, og af Kirke Vej tejgen og Megotto tejgen Ejer Iver i West, og Erich i Øst.

Imellem Ege tejgen og Slet haugen er huggen i en jordfast steen en X som viiser op i en steen, der en C gloppe der viiser i en anden steen, der og huggen en C gloppe, som viiser hen til en steen hvor der blev huggen en L gloppe, der viiser op til en Markesteen ved Haavaas bytte, heraf ejer Iver i Nord, og Erich i Søer,

sam/m/e Kors viiser i Søer i en Markesteen der viiser hen til en jordfast steen, hvor der blev huggen en Enkel gloppe, der viiser i Søer i en Markesteen, derfra i en {jordfast} \Marke/steen, hvor der er huggen en L gloppe, derfra i en West i en jordfast steen, der huggen \en/ gloppe, som viiser hen i en Markesteen, der huggen en L gloppe, sam/m/e viiser i Søer \i/ en Markesteen, der viiser i en jordfast steen, hvor der blev huggen en L gloppe som viiser i {Ød} Øst, Iver Ejer i Søer, og Erich i Nord af disse Mærker.

Ved Geede teigen nedsatt en Markesteen, derudj huggen L gloppe, sam/m/e viiser ind i een L glopper!! der viiser op i Haavaas Vejen, hvor der i en jordfast steen er huggen en L gloppe, der viiser Jnd efter Vejen, hvor der er nedsatt en Markeskiels steen, Iver Ejer i Nord, og Erich i Søer for disse Mærker.

I Eske tejgen er i en jordfast steen ved bekken huggen en gloppe, sam/m/e viiser op i en nedsatt Markesteen der viiser op til braadet, hvor der i en jordfast steen er hugget en gloppe, der viiser op til 2de efter hin anden Nedsatte Markeskiæls steene, hvoraf dend sidste viiser op til Een jordfast steen, der hugget en gloppe som viiser op til en Nedsatt Markesteen, der igien viiser til bøe garen, Iver Ejer i Nord, og Erich i Søer af disse Mærker.

I Kalhage tejen ved bøegaren er en jordfast steen, derudj hugget X, som viiser beent Ned efter i 3de efter hinanden Nedsatte Markeskiæls steene, hvoraf dend sidste viiser Ned i en stoer jordfast steen, der hugget en gloppe som viiser ned i en liden jordfast steen, der hugget en L gloppe, sam/m/e viiser i Sør i en jordfast steen, der hugget en gloppe som viiser beent Søer i Kalhage Fossen. Iver Ejer Sør, og Erich Nord for disse Mærker.

I Skorpe Myren er en jordfast steen, der udj hugget en Vinkel gloppe, sam/m/e viiser op ad i Fem efter hin anden huggede glopper og 2de Nedsætte Markesteene, hvoraf dend sidste

gloppe viiser op i bøe garen, da der udi en jordfast steen er huggen en X {i en jordfast steen}, heraf Ejer Erich paa dend Westre, og Iver paa dend Østre siide af disse Mærker.
I det gamle Mølstøls træe blev nedsat en Markesteen under garen, som viiser Ned ad i 4re efter hin anden Nedsatte Markesteene og 3de glopper, i dend sidste af disse Markesteene er huggen en L gloppe, som er Ende Mærket. her af Ejer Iver paa Westre, og Erich paa Østre siide.
Ved Geele er Nedsatt een Markeskiæls steen, som viiser op over Stoer ageren, da der ved Øverste Ende af ageren blev Nedsatt en Markesteen, som viiser op paa braadet, der hugget en gloppe i en liden jordfast steen, der viiser atter op til Een jordfast steen, hvor der blev huggen en gloppe, som igien viiser op under Nye lænde ageren, hvor der udj en jordfast steen blev huggen en vinkel gloppe, der viiser Jnd i en jordfast steen, der huggen en gloppe, som atter viser over Smie Elven i en jordfast steen, der huggen L gloppe. Iver Ejer thuune[ne] neden for huusene i Sør, og Erich ejer thuunene neden for huusene i Nord, over for huusene ejer Erich i Øst, og Iver i West.
\under/ Slet haug Vejen er en steen, der huggen {der huggen} en L gloppe, sam/m/e viiser Ned i Salsaa ageren i tvende efter hinanden nedsatte Markesteene, hvoraf dend sidste viiser ned i Enden paa ageren i en jordfast steen, der huggen en L gloppe, heraf Ejer Iver i Nord, og Erich i Søer.
Almindings Vejen er Jndhengnet med 1 Nedsætt Mærkesteen og 4re glopper.
Humer gars ageren blev Jndhegnet med 6 Markesteene og 2de

1765: 96b

1765

glopper, Iver ejer ageren, og Erich bøen.
Af Elven i Nord gaar byttet i 3 Nedsatte Markesteene og 2de glopper, hvoraf dend sidste viiser til en før anført L gloppe, i en Nedsatt Markesteen, som er Ende byttet, Erich ejer oven for, og {Erich} \Iver/ neden for disse Mærker.
Neden for huusene ved Almindings vejen, i een Ager hiørne, der nedsatt en Markesteen som viiser i Nord, tvers under Ageren i 2de andre Nedsatte Markesteene, dend sidste staaende ved hiørnet af Ageren, som viiser op udi 2de andre Nedsatte Markesteene, hvoraf dend sidste viiser tvers over Myren til en anden Ager Reene, hvor og blev Nedsatt en Markesteen, som viiser ned med Ageren i 3de efter hin anden huggede glopper, dend sidste viiser Ned til Een forhen huggen Kors, heraf Ejer Iver bøen, og Erich ageren.
Angaaende Humle garen og Qværne støen, er begge Parterne saaleedes foreenede, at Iver skal beholde Qværne støen frie og frelst, samt Qværne huus Vejen ubehindret, til Vederlag her imod skal Erich beholde ubehindret Humle garen i Selve tejen.
Saaledes er den/n/e dag til Ende bragt.

dend 7de Maj blev den/n/e Forretning atter foretagen, da Udmarken med skov Marken blev saaledes udsteenet.
Fra Galte vattne op til Galte steenen, der huggen en X som viiser op til fem efter hin anden hugne glopper, hvoraf dend sidste viiser op til Kiødnedahls skarve, der huggen en X som viiser lig{g}e i Vas Kiønnen. heraf Ejer Iver i Øst, og Erich i West.
I Mølstøls ham/m/eren huggen X som viiser op i en Nedsatt Markesteen, der viiser op til en jordfast steen, der huggen X som viiser op paa Fager tvedt brækkene, der huggen en X som viiser op i \en/ ham/m/er, der atter huggen X, som viiser op i en stoer jordfast steen i Støls haugen under Myren, der en X som viiser i Støls steenen, der huggen en X, som er Ende byttet. Iver Ejer paa Søre siide, og Erich paa Nordre siide af disse Mærker.

I Støls bøen i Nord ligger en steen, Røm/m/e steen kaldet, der en X som viiser i Sør i en Nedsatt Markesteen, der viiser Sør i Stampe steenen, der huggen X, der viiser lige i bekken, Iver Ejer paa Westre Kanten, og Erich paa Østre siide af disse Mærker.
bekken Rund om kring Sælsbøen mærker dens Kreds, bøen er her oven skift tvert igien/n/em,
ellers er aftalt imellem begge Parter det Een hver af dem har 6 allens Friehed fra Mærkerne til at Jndhægne dem buur Ræcke.
Ved Skiøn Fossen ligger en Ham/m/er, der huggen en X som viiser bytte efter Elven op i Gaubhelder hamren, der huggen en X, Erich ejer paa Søre, og Iver paa Nordre siiden af disse Mærker.
Som Jntet videre var at forrette, bliver følgende beregning at giøre. Sorenskriverens Fløttning haver Parterne forskaffet, diet Penge for Een Rejse dag 4 mrk:, tvende dages Forretning 3 rd:r, Laug retten per Mand 3 mrk:, er 3 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, er tilsam/m/en 7 rd:r 4 mrk:, hvor af Een hver af opsidderne betalte det halve, og saaledes er den/n/e Forrettning sluttet.

Dend 13 Maj blev i **Hærensholmen med Jondahls skibreedes Almue holden Et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 85 findes opnævnt, sc: undtagen for Johan/n/es Tufte sad Iwer Berge. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, med Bøygde Lensmanden Germun Berven og den Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret {Kon}
1°: Kongl: Allernaadigste Forordning af 2 Apriil 1765, om forandring for Bonde standen udj den under 23 Septbr: 1762 udgangne Forordning om Extra-skatten, med hosføyet Formular til Mantallernes indrettelse. og Rente Kam/m/erets skrivelse af 6de Ap: 1765 til Fogden, dets angaaende.
2°: af 7 Septbr: 1764, anlangende til hvilcke Fæstninger i Norge Delinqventer skal hendøm/m/es, som er \til/ den nærmeste af disse 6, Friderichstad, Kongswinger, Trundhiem, Aggershuus, Fridærichsteen og Wardøehuus.
3°: af 18de Decbr: 1764, hvorleedes Land Eiendom/m/er i Norge maae adskilles.
4de: af 26de Decbr: 1764, General Pardon for de som fra Landlægderne ere undvigte, naar de inden (?) aar indfinder dem.
5de: af 27de Decbr: 1764, ligeleedes for de som {af}

1765: 97

1765.

fra søe lægderne ere undvigte.
6de: Kam/m/er Placat af 7de Decbr: 1764, angaaende forandring udj den 4de art: udj den om stemplet papiirs brug udgivene Forordning af 23 Januarj 1719, det Creditor og Debitor, som de kand foreenes, maae modtage og udgive saa mange Obligationer for den Capital som paa en dag er udlaant.
7de: Rescribt af 24de Nobr: 1764, om de af ungdom/m/en som forsøm/m/er skolen.
8de: det udreednings pengene skal blive en bestandig Indtægt for den Kongl: Cassa, af 7de Apriil 1764 fra Rente Kam/m/eret til Fogden.
9de: Hr: Geheime Raad og Stiftbefalingsmand von Cicignons Placat af 23de Apriil 1765, at de som modtager den ham med Gevalt aftvungne Extra-skats tilbage leverelse maa vente at blive anseet, som de{r} der Loven kaldes Skov-Røvere.

Johan/n/es Haandegaard og medInteressendere udgivene skiøde af 20de Octbr: 1764 til Niels Johan/n/essøn Wiig paa 1 Løb smør i øde gaard Twetedahl, blev læst.
Joen Johan/n/essøn Sæhle udgivene skiøde af 6 Maj 1765 til Knud Siursen Mundem ½ Løb ¾ mrk: smør i gaarden Fladebøe, blev læst.

Fogden Hr: Cam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæse og Examinere de Kongelige Skatters Restance, hvis Sum/m/a er 239 rd:r 13 s: da Jngen der imod havde at Erindre noget, var Hr: Cam/m/er-Raaden Rettens Attestation begiærende, som blev efterkom/m/et.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget \for/ den/n/e gang ophævet.

Dend 14 Maj blev paa **nest forbem:te Stæd Hærensholmen med Østensøe skibreede[s] Almue holden et almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med følgende Laugret, Siur Bircheland, i hands stæd Lars Schaalem, Ole Iwersøn øvre Bircheland, i hands stæd Lars Holgersøn Berven, Tollach Netteland, i hands stæd Tosten Nielsøn Sanuen (Sanven), Johan/n/es Erichsøn Steene, i hands stæd Jon Reistvet, Lars Olsøn Moe, i hands stæd Brigt Nedr: Wiig, Siur Knudsøn Moe, Johan/n/es Siursøn øvre Wiig, og Hans {Isaaksøn} \Jacobsen/ ibdm:, nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Germun Olsøn Berven og dend Tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Forordninger, Rescripter, med Ordres som ved Jondahls Ting hernæst foran findes Extraheret og antegned.

Maria Susan/n/a Friman, Sl: Provst Christopher Geelmuydens Efterleverske, udgivne skiøde af 2den Nobr: 1764 til Brigt Olsen Nedr: Wiig paa 1 Løb smør, ¾ Huud udj gaarden Nedre Wiig, blev læst.
dito udgivne skiøde af 2den Nobr: 1764 til Lars Brigtsen Nedre Wiig paa 1 Løb 5 Mrk:r smør og ¼ Huud udj gaarden Nedre Wiig, blev læst.
Ole Isachsen Steene udgivne Pandte brev af 26de Januarj 1764 til Lars Baarsen Steene paa 74 rd:r laan, mod underpandt 2 pd: 12 mrk:r smør, 1/3 huud, {læst} udj gaarden Steene Øvre Thuun, læst.
Herbor Olsdatter Norreims med hendis nu afdøde Mand Salomon Erichsøn oprettede og indgangne Foreening med paafølgende Kongl: Allernaadigst Confirmation, at alle deres Fællets Ejendeele skal tilhøre den lengst levende uden Vederlag til den afdødes arv:, hvilket i følge saadan Kongl: tilladelse dateret Kiøbenh: dend 18de Febr: 1757, nu allene tilhører Enken Herbor Olsdatter, som dend længstlevende, blev læst.

Fogden Hr: Cam/m/er-Raad Juel lod inden Retten oplæse og Examinere de Kongl: Skatters Restance, hvis Sum/m/a er 476 rd:r 56 s:, da Ingen derimod havde Noget at erindre, var Hr: Cam/m/er-Raaden Rettens Attestation begiærende, som blev efterkom/m/et.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget for den/n/e gang ophævet.

Dend 17de Maj blev paa **Eie grund holden Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting med Grawens skibreede[s] Almue**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 90 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for David Moe sad Iwer Eie, for Siur Olsøn Spaanem sad Torchel Sygnestvet. nærværende inden Retten Fogden Hr: Kammer-Raad Juel med Bøygde Lensmanden Lars Wambem og den Tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret de Forordninger og Ordres som paa fol: 96 og her 97 ved Jondahls Ting er Specificeret.

Lensmanden Lars Wambem paa Justitiens vegne efter forige tiltale Contra Richol øvre Leqwe, æskede sag[en] i Rette, og sagde lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse for vidnet Siri Olsdatter, vil fornem/m/e om det med veder-parterne møder.

for Retten møtte sagvolderen Richol Leqve med den overfaldene Magnus, samt vidnet Siri Olsdatter.

Actor paastoed det mødende vidne forhørt. Eedens forklaring blev vidnet forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

vidnet Siri Olsdatter sagde at være gift med den overfaldene Magnus Leqwe, aflagde Eeden og vidnede, at det første hun hørte, var at Magnus bad Richol god Nat, og tackede ham for dricke. strax der efter hørte vidnet don, og der efter at Magnus Raabte, er du gal, hvad giør du. da stoed vidnet op af sin seng, thj det var Nat, og gick ud. da saa vidnet det Richol laae oven paa Magnus, og med begge sine hænder holdt Magnus i haaret, og drengen Torfind stoed og vilde skille dem ad, men broderen

1765: 97b

1765

Iwer Rev ham der fra, og sagde, lad dem drages. da gick vidnet til for at skille dem ad, men Iwer, der nu her for Retten er nærværende, Rev vidnet der fra, og sagde de skulde drages. endelig kom Hans og vilde skilde dem ad: men Iwer Rev ham der fra, da Hans med magt sprang til og skilde dem ad, da Iwer ret!! (rev) Hans sin skiorte i støcker ved at vilde hindere Hans. disse trende, neml: Hans, Iwer og Richol ere brødere. Magnus Leqwe tilspurte vidnet, om hun icke hørte, det hand Raabte at Richol giorde vold paa ham. Resp: ja, hun hørte det føren hun kom ud af stuen, at Magnus Raabte, hand giør vold paa mig. 2°: da hand, nemlig Magnus, fick snige sig fra Richol og sprang bort, om icke Richold end da gick efter ham. Resp: saa at Richol gick bort, men ved ej i hvad henseende, saasom vidnet af forskræckelse ej var god for at gaae efter ham. Procurator Traa for Richol tilspurte vidnet, om hun icke hørte af Richol, da Iwer kom til dem, og saa det Magnus og hands Dreng var begge om Richol. Resp: Nej, drengen Torfind tog i Richol for at skille dem ad, og da Iwer kom, Rev hand Torfind der fra, og sagde, de skulde drages. 2°: om vidnet icke hørte det Iwer skiød til provs over at Drengen med sin hosbonde var med at slaae Richol. Resp: Nej, Iwer {v} sagde, det Torfind var med sin huusbonde om Richol, hvortil Drengen svarede Nej, hand vilde ickun skille dem ad. 3°: om Aamun Tufte icke var sam/m/e tiid paa stædet. Resp: Nej, hand Reiste strax da de var skild ad, og disse ord passerede siden efter.

Procurator Traa paa Richold Leqve vegne begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at indkalde Contra vidner, som og at indvarsle de første vidner til nøyere Examen.

Actor sagde, det hand til vedermælle med Muntl: varsel i sag[en] haver indkaldet Iwer Leqwe, ligesom hand og for Retten møder. havde intet at erindre mod den forlangende udsettelse.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til neste Ting billiges.

Magnus Leqwe efter forige tiltale Contra Iwer Leqwe, æskede sag[en] i Rette, og vilde fornem/m/e hvad Iwer Leqve havde at forestille.
Iwer Leqwe forestillede, at den sag er af den beskaffenhed, det hand af Nød maatte Kiøre den forbudne vei, og altsaa kand sag[en] ej ret oplysses uden den kom/m/er paa Aastædet, hvorhen hand begierede sag[en] forfløt.
Citanten havde her imod ej noged at erindere.

Afskeediget,

sag[en] forfløttes til aastædet, indtil den 13 Junj førstkom/m/ende, som bliver tægte dagen.

Sogne Præsten Hr: Pouel Schnabels udgivne bøxel brev med Revers, af 17de Maj 1765, til Peder Olsen dend yngre paa 7 3/11 Mrk:r smør udj gaarden Schaar, læst.
Lars Aamundsen Buu udgivne bøxel brev med Rewers, af 17de Maj 1765, til Peder Olsen paa ½ huud, 10 8/11 Mrk:r smør udj gaarden Schaar, læst.
Christopher Siursen Jeltnes udgivne skiøde af 20de April h: A: til Trond Johan/n/esen Syssen paa 9 Mrk:r smør, ¼ huud udj gaarden Syssen, blev læst.
Trond Johan/n/esen Syssen udgivne gields brev af 20de April h: A: til Christopher Siursen Jeltnes for 60 rd:r laan, mod underpandt 9 Mrk:r smør, ¼ huud udj gaarden Syssen, blev læst.
Christopher Siursen Jeltnes udgivne skiøde af 20de April h: A: til Halsteen Magnusen Syssen paa 9 Mrk:r smør, ¼ deel huud udj gaarden Syssen, blev læst.
dito udgivne skiøde af 20de April h: A: til Knud Øriansen Syssen paa 9 Mrk:r smør, ¼ huud udj gaarden Syssen, blev læst.
dito udgivne skiøde af 20de April h: A: til Niels Iversen!! (Johannesen?) Syssen paa 9 Mrk:r smør, ¼ huud udj gaarden Syssen, blev læst.
Jacob Olsen Nedre Tvedt udgivne skiøde af 4de Maj \h: A:/ til Hans Aamundsen Wiig paa 1 pd: 3 Mrk:r smør udj gaarden Nedre Tvedt, blev læst.
Halsten Magnusen Syssen udgivne gields brev af 20de April h: A: til Christopher Siursen Jeltnes for 60 rd:r laan, mod underpandt 9 Mrk:r smør, ¼ huud udj gaarden Syssen, blev læst.
Niels Johan/n/esen Syssen udgivne gields brev af 20de April h: A: til Christopher Siursen Jeltnes for 60 rd:r laan, mod underpandt 9 Mrk:r smør, ¼ dl: huud udj gaarden Syssen, blev læst.
Knud Øriansen Sysen udgivne gields brev af 20de April h: A: til Christopher Siursen Jeltnes for 60 rd:r laan, mod underpandt 9 Mrk:r smør, ¼ huud udj gaarden Syssen, blev læst.
Christopher Siursen Jeltnes udgivne bøxel brev med Revers, af 7de Nobr: 1764, til Aamund Larsen for 10 aar paa 1 Løb smør udj gaarden Lægrej, blev læst.

Ole Westrem efter forige tiltale Contra Anders Opheim, æskede sag[en] i Retten, og gav tilkiende, det hand med Muntl: Continuations stevning til dette Ting haver indkaldet sin vederpart, vidner at anhøre om det belovede græsgang i deres fælles tilhørende Waslien, og er vidnerne, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, Torchel Nedr: Leqwen og Knud Syssen, vil fornem/m/e

om de møder.
Anders Opheim møtte og tilstoed at være indkaldet for at høre beskickelse vidner.
de indstevnte vidner møtte. Eedens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
1ste vidne, Torchel Poulsøn, boende paa Gaarden Nedr: Leqwen, efter aflagde Eed vidnede, at nestleeden aar[s] høst blev vidnet med det andet vidne befalet af Ole Westrem at tilspørge Anders Ophem, om hand Ene havde loved yttere Wichenes og Wattetvet at beite med deres

Creature i Wasliens fællets græsgang, eller om de andere medEiere havde været med at love. dette deres ærende forettede De. da Anders Opheim gav til svar, det hand havde været Eene om at love.
2det vidne, Knud Ørjansøn, er boendes paa Gaarden Sysse, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.
Citanten lagde i Rette et aastæds forliig og Marckeskields brev af 7de Octbr: 1756, hvor af hand begierede her i acten inddragen saa meged som taler og bevidner fælletsskab. sam/m/e er saalydende. hvornest Citanten paastoed Dom.
Procurator Traa møtte for Anders Ophem og sagde, at Ole Westrem først maae beviise hvor dette paastevnte fællig skal være, som vel icke kand skee føren hand stevner sag[en] til aastædet. der om Comparenten begierede Rettens kiendelse.
Citanten sagde, det hand har loved Christopher Jeltnes paa sin støel, og derom til actens følge fremlagde den dem imel: oprettede Contract af 12de Apriil 1764, saa lydende.

Afskeediget.

sag[en] henvises til aastædet, hvor den efter lovlig procedur, siun og grandskning bør orddeeles.

Hr: Capitain Hierman gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Iwer Børse for skyldig værende 3 rd: 1 mrk: 1[7] s: efter giorde afregning 1762, da hand blev skyldig 11 rd: 17 s:, har siden betalt 8 rd:, Rester 3 rd: 17 s:, der om dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Tron Sysse og Aschiel Qwale afhiemlede stevningens lovlige forkyndelse udj hands datter Inga[s] paahør, siden Iwer Børse selv ej var tilstæde. og lovede datteren at sige det til hendes Fader. ellers møtte de Iwer Børse paa hiem veien, da de forkyndede ham deres ærende og hvorleedes det var udrettet.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget.

Iwer Børse forelæges at møde til næste Ting.

Torchel Sygnestvet efter forige tiltale Contra Magnus Rondestvet, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse for Magnus Rondestvet, vilde fornem/m/e om hand møder.
Procurator Traae møtte for Magnus Rondestvet og tilstoed Rettens forelægelse at være ham lovlig forkyndt, og fandt fornøden sag[en] med Contra stevning at begegne, derfor begierede sag[en] til neste Ting udsat, og begierede en gienpart af alt hvis i sag[en] passeret er, beskreven meddeelt.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til neste Ting billiges, og bør ham den forlangende gienpart beskreven meddeeles.

Ole Hansøn Nedr: Spildens pantebrev af 25de Octbr: 1763, indført i Pante Bogen paa fol: 16, blev efter paategnede qvittering av 3de Apriil 1765 til udslettelse anviist.
Joseph Olsen Graven udgivne skiøde af 17de Maj h: A: til Lars Ellingsen paa 1 Løb 5 ¼ Mrk: smør udj gaarden Holven, blev læst.
Guro Torchilsdatter Aurdahl med Laugværge Torchel Pouelsen Nedre Leqvens samt fleere Jnteresserede udgivne skiøde af 22de Febr: h: A: til Torchil Gundersen Aurdahl paa 18 Mrk:r smør, ½ b:skd: udj gaard: Aurdahl, læst.

Lars Ellingsen Holven med Joseph Olsen Lille Graven, deres udgivne gields brev af 17de Maj h: A: til Jan Hansen Pych for 400 rd:r laan, mod underpandt 1 Løb 3 Spand 5 ¼ mrk: udj gaarden Holven, blev læst.
Maria Margarita, sal: Hr: Frorups Enkes, med Laugværge J: Wiggers, udgivne bøxel brev med Revers, af 18de Octbr: 1764, til Andve Aamundsen paa 1 ½ Løb smør udj gaarden Store Graven, blev læst.
Colbeen Olsen Øvre Torblaae udgivne pandte brev af 17de Febr: 1761, jndført i Pandte bogen paa Folio 570, blev efter paategned Qvittering af 22de April 1764 til udslettelse anviist.

1765: 98b

1765.

Dend 18de Maj er ved Grawens Som/m/er-Ting følgende passeret.

Ole Westrem for Samson Krøger i Bergen efter forige tiltale Contra Elling Lille Berge, æskede sag[en] i Rette. og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse.
Procurator Traa møtte for Elling Lille Berge og tilstoed forelægelsen at være ham lovlig forkyndt, men fordringens rigtighed kunde ej tilstaaes, formeedelst Leqvidations Regning Parterne imellem ej er avgiort, altsaa begierede Comparenten sag[en] til neste Ting udsat, for imidlertiid at see sag[en] i mindelighed afgiort.
Citanten havde ej noged her imod at erindre.

Afskeediget,

Sag[en] billiges til neste Ting udsat.

Niels Tronsøn Røn/n/estrand for Borgeren udi Bergen, Aamun Lii, gav tilkiende at have med Mundtlig varsel ladet indkalde Hal Olsøn Frøsten for skyldig værende 6 rd: 5 mrk: 8 s: for bekomne og ham Crediterede vare, Dom at lide til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om dend indkaldede møder.
dend indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Tron Syssen og Asbiørn Qwale afhiemlede stevningen at være Hal Frøsten lovlig forkyndt udj Eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

dend lovl: indstevnte Hal Olsen Frøsten forelæges at møde til neste Ting.

Baar Lægrei efter forige tiltale Contra Lars Andersøn Hærej, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens forelægelse, vil fornem/m/e om Lars Hærej møder.
Lars Hærej møtte, tilstoed at have bekom/m/ed til laans de 6 rd:, men meente det sam/m/e kom til afkortning paa hands Kones arv, hos Formynderen {Baar Lægrei}.
Citanten replicerede, det haand bør haand svare, er ham uvedkom/m/ende hvad hands vederpart hos hands Kones formynder kand have at paastaae. og da sigtelsen ved Egen tilstaaelse er Reen, paastoed Dom med erindring om processens bekostning.
Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Da indstevnte Lars Andersøn Hærej selv her for Rætten har tilstaaed at have hos Citanten til laans bekom/m/ed de paastevnte 6 rd: Saa Kiendes for Ret, det hand sam/m/e bør betale, og søge sin Regres {hos sin huustroes Formynder}, saaleedes som hand best ved og lovlig skee kand. Saa bør og Lars Hærej til Citanten at betale i processens omkostning 2 rd: 48 s:, alt inden 15ten dage efter Dom/m/ens lovlig forkyndelse under Nam og Execution.

Lensmanden Lars Larsøn Wambem fremstoed for Retten og tilkiendegav gav paa Egene og den samtlige Almues vegne af Grawens skibreede og Kircke-Sogner, at da de med forskræckelse haver hørt den opførsel som af Folcket udj Naboe Fogderiet er skeed, i det at de saa voldsom og formastelig haver angrebet, ei alleene Den Høyeste Øvrighed i Bergen, men end og den Øvrighed, som over den/n/em nermest er satt, saa ved at tæncke paa deres Gud, kand de ej andet, end offentlig declarere den afskye, som de udj sit hierte for saadant bær, og til den ende, at ligesom deres hierter stedse haver været fyldt med den fuldkomneste lydighed for Deres Konge, og ære for Den Øvrighed, som af Deres Konge er sadt, saa beder de her ved, at det maatte være den/n/em tilladt vedfølgende skriftlige decleration det at igientage, og at stædets Øvrighed sam/m/e for deres Naadige Konge vilde needlægge. dend skriftl: decleration af 29 Apriil sidstleeden, er saa lydende.

Da den/n/e decleration var oplæst, Raabte al Almuen overlydt, at det var deres hiertes villie, og vilde de vove liv og blod med alt det de Eier, for lydighed mod deres allernaadigste Konge, og mod deres Øvrighed som af Kongen var sadt.

Lensmanden begerede Tingsvidne om hvis passeret er. som blev billiged.

Hr: Lieutenant Niels Dahl udgivne skiøde af 1te Martj h: A: til Lars Pedersen paa 2 Pd: 1 ½ mrk: Smør, 1 b:skd: udj gaarden Traae, blev læst.

dito udgivne skiøde af 1te Martj h: A: til Hans Pedersen Seim paa 1 pd: 8 1/3 Mrk:r smør med bygsel, og overbygsel til 13 1/13 Mrk:r Smør, Gravens Præstebord beneficeret, og 1 7/78 Mrk:r Smør, Berg: Rectr: tilhørende, udj Nedre Seim, læst.

dito udgivne skiøde af 1te Martj h: A: til Joseph Olsen paa 2 Løber smør og 1 Huud udj gaarden Lille Graven, læst.

1765: 99

1765.

Joseph Olsen Lille Graven udgivne gields brev af 10de April h: A: til Hr: Lieutenant Niels Dahl for 700 rd:r laan, med underpandt 2 Løber smør og 1 Huud, {udj} samt alle de Ejendeeler hand nu Ejer eller her efter Ejendes vorder, udj gaarden Lille Graven, blev læst.

Hans Pedersen Nedre Seim udgivne gields brev af 16de April h: A: til Hr: Lieutenant Niels Dahl for 200 rd:r laan, mod underpandt 1 pd: 8 1/3 Mrk:r smør med bøxel, samt overbøxel til 13 1/13 Mrk:r smør, Gravens Præste bord beneficeret, og 1 7/78 Mrk:r Smør, Berg: Rectr: tilhørende, udj gaarden Nedre Seim, blev læst.

Lars Pedersen Traae udgivne gields brev af 17de Maj h: A: til Hr: Pouel Schnabel for 100 rd:r laan, mod underpandt 2 pd: 1 ½ mrk: smør, 1 b:skd: udj gaard: Traae, læst.

Fogden Hr: Cam/m/er-Raad Juels Fredlysning følgelig Ole Tostensen Vestreims forlangende paa Støels pladsen Kleppe kaldet, beliggende oven for Hylde Eigne, dateret 18de Maj 1765, læst.

Ole Tostensen Westrem udgivne skiøde af 18de Maj 1765 til Torbiørn Pouelsen Lindebræche paa 3 Spand smør og 3 gd:skd: udj gaarden Lindebræche, blev læst.

Torbiørn Pouelsen Lindebræche udgivne gields brev af 18de Maj h: A: til Ole Tostensen Westreim for 615 rd:r laan, mod underpandt 3 Spand smør og 3 gd:skd: udj gaard: Lindebræche, samt alt det hand nu og herefter vorder Ejende, blev læst.

Fogden Hr: Cam/m/er Raad Juel lod Jnden Retten oplæse og Examinere de Kongl: skatters Restance, hvis Sum/m/a er 541 rd:r, og da Jngen havde Noget derimod at erindre, var Hr: Cam/m/er-Raaden Rettens Attestation begiærende, som blev efterkom/m/ed.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget den/n/e gang ophævet.

Dend 20de Maj blev paa **Gaarden Utne med Kingtserviig og Røldahl skibreeders Almuer holden Et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sagefalds Ting**, da Retten blev beklæd med det Ordinaire Laugret, som paa fol: 92 findes opnævnt og Specificeret, undtagen for Helje Joredahl sad Lars Tostensøn Mochestad, for Iwer Schaaltwet sad Ole Jonsøn Aga. Nærværende inden Retten Fogden Hr: Kam/m/e-Raad Juel, med Lensmændene, af Kingtserviig skibreede Jon Hougse, og af Røldahl Niels Hamre, med de Tingsøgende Almuer.

da allerunderdanigst og underdanigst blev Publiceret de Forordninger og Ordres som ved Jondahls Som/m/er-Ting paa fol: 96 og 97 findes Specificeret,
samt Et Kongl: Reschribt af 8 Martj 1765, som paabyder, det Almuen af disse tvende Kircke-sogner, sc: Kingtserviig og Ulensvang, aarlig skal betale til den Residerende Capellan 8 skil: af hver Løb Jordegoeds, for skyds til Kingtserviig og Odde, samt Natte [hold]? ved den sidste Kircke, hvilcken Contigent Præstens Medhielpere skal inCassere hver Januarj og Junj Maaneder.

Lensmanden Niels Hamre for Helje Rabbe æskede sag[en] i Rette efter forige tiltale Contra Halwor Mansager, og vil de anhøre de bevisligheder vederparten har beloved at føre.
Halwor Mansager møtte og sagde, det hand har tvende vidner i sag[en], men har ej haft forstand til at lade stevne Helje Rabbe sam/m/e at anhøre. og som hand nu fornem/m/er, dets aarsag ej faar ført sine vidner, derfor begerede end nu sag[en] til neste ting udsat.
Citanten her imod havde ej noged at erindre.

Afsagt,

sag[en] udsættes til Høstetinget.

Lars Aslachsln Mehuus gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette ting har ladet indkalde Wetle Olsøn Horre, som Cautionist for Mons Olsøn, at betale 36 rd: til allehelgens tiider sidstleeden, og da Wetle Horre dette sit løfte ej har opfyldt, er hand faldet Dom at modtage til betalning, samt processens erstatning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Hamre og Orm Nedr: Berge afhiemlede stevnemaalet at være Wetle Horre lovl: forkyndt i Eget paahør.
Citanten erindrede om Lovdag.

Afskeediget,

Wetle Olsøn Horre forrelæges at møde til dette Aars høsteting.

Arveskifte breve[t] af 4de Febr: h: A:, slutted efter afgangne Giøa Larsdatter, blev læst, og var stervboden ejende jordegods udj garden Aga 2 Pd: 6 Mrk:r Smør, 2 Løber Saldt, med bøxel, for 168 rd:r, som saaleedes til Arv: er udlagt, sc: Enkemand: Lars Olsen 18 Mrk:r smør, 2 Løber Saldt for 84 rd:r, Søn/n/ene Johan/n/es og Hans Larsøner, hver 10 ½ mrk: smør for 24 rd:r 3 mrk:, døttrene Sigrj, Martha og Anna, hver 5 mrk:r smør for 11 rd:r 4 mrk:
Deisa Nielsdatter, Enke af!! (efter) Sl: Torchild Aamundsøn Odland, med Laugværge Niels Heljesen Hamre, udgivne skiøde af 20de Maj h: A: til Wraal Olsen Odland paa 18 Mrk:r smør, 1 ½ Mæhl Korn, {læst} udj gaarden yttre Hagen.
Arne Erichsen Hæng udgivne skiøde af 10de April h: A: til Erich Olsen paa 9 Mrk:r smør udj gaard: Hæng, blev læst.

Herborg Samsonsdatter, Enke af!! (efter) Sl: Siur Mochestad, med Laugværge Lars Larsen Bleje, udgivne skiøde af 20de Maj 1763 til Wiglich Siursen Maachestad paa 18 Mrk:r smør, ½ gd:skd: udj gaarden Maachestad, blev læst.
Peder Halstensen med Jntereserede udgivne skiøde af 10de April 1765 til Ole Pedersen paa 1 pd: 12 Mrk:r smør, 1 gd:skd: udj gaarden Strand, blev læst.
Hr: Cancellie-Raad Johan Sechman Fleischer udstæde Auctions skiøde af 30 April h: A: til Kiøberen Svend Ellensen paa ½ Pd: smør, ½ gd:skd: udj gaarden Schieldaas, læst.

1765: 99b

1765

Knud Ellensen Schieldaas udgivne skiøde af 10de April 1765 til Svend Ellensen paa 12 mrk:r smør, 1!! (1/2?) gd:skd: udj gaarden Schieldaas, læst.
Christen Siursen øvre Sexe paa sin Myndtl: Madelj Pedersdatter[s] vegne, lyste Pænge Mangel, de dato 27de Octobr: 1764, til 12 Mrk:r Smør, 1/6 huud udj gaarden Aasse, læst.
Arveskifte breve[t] af 27de April 1764, slutted efter afgangne Margaretha Haachensdatter, blev læst, og var stervboden Ejende jordegods udj gaarden og Arvetompten Luttro 1 Spand smør med bøxel, for Sum/m/a 40 rd:r 12 s:, som saaledes blev udlagt, sc: Enkemanden Arne Østensen 9 Mrk:r smør for 20 rd:r 6 s:, Søn/n/en Haachen 6 Mrk:r smør for 13 rd:r 2 mrk: 4 s:, og datteren Ragnilde Arnesdatter 3 Mrk:r smør for 6 rd:r 4 mrk: 2 s:
Lars Aamundsen yttre Buu tilligemed Haldor Thobiasen Helleland udgivne bøxel brev med Revers, af 21de April 1764, til Asbiørn Hansen paa 1 Løb smør udj gaarden Sandven, blev læst.
Thobias Olsen Espe udgivne bøxel brev med Revers, af 20de Maj h: A:, til Thobias Pedersen Jaastad paa ½ Løb smør udj gaarden Jisberg, blev læst.
dito udgivne bøxel brev med Revers, af 20de Maj h: A:, til Lars Samsonsøn paa ½ Løb smør udj gaarden Jisberg, blev læst.
Helje Monsen Hamre udgivne Pænge Mangels Lysning paa Myndtl: Lars Nielsens Veigne, de dato 20de Maj h: A:, til ½ Løb smør udj gaard: Horre.
Johan/n/es Olsen Aga udgivne gields brev af 15de Januarj h: A: til Aamund Jørgensen Uttne og til Jon Olsen Aga, for 200 rd:r laan af dem hver, der giør tilsam/m/en 400 rd:r, mod underpandt, saasom til Aamund Jørgensen Uttne 1 pd: 3 Mrk:r smør, ¼ t:de Salt udj gaarden Aga, og til Jon Olsen Aga 1 Pd: 3 Mrk:r smør, 1 Løb Saldt udj gaarden Aga, tillige med underliggende skove teig Orre kaldet, hvor af Eenhver pandtsættes dend halv deel. læst.
Niels Halversen Buer paa sin søn Jon Nielsens Vegne, lyste Penge Mangel, de dato 20de Maj h: A:, til 4 ½ Mrk:r smør udj gaarden {A} Buer, læst.
Asbiørn Hansen Sandven lyste Penge Mangel til ½ Løb smør udj gaarden Jndre Langesetter, datteret dend 20de Maj h: A:, blev læst.

Lensmanden Siur Aamunsøn Ringøen paa Egene og Kingtserviig Kircke-Sogn[s] Almues vegne, gav tilkiende, det hand med Mundtl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Michel Siursøn Lotte, Torger Alsager, Johan/n/es Twet og Ole House, vidner at anhøre om hvorleedes de har bygt Almuens stue ved Kingtserviig Kircke, samt at de har loved stuen i forsvarlig stand at sette, og sam/m/e ej efterkom/m/ed. der om Dom at modtage til skadens og processens omkostningers erstatning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
af de indstevnte møtte Torger Alsager og Johan/n/es Twet. da de med Almuen saaleedes blev forenede. det Sorenskriveren betaler 4 mrk:, og hver Almues Mand 3 skil: Danske, til en jern Beet, da de indstevnte selv forsvarlig skal giøre eller bekoste arbeidet, saa stuen inden høst[en] vorder færdig.

Dend 21 Maj Er ved Kintzerwiigs Som/m/er ting passeret som følger.

Arveskifte breve[t] af 7de Febr: h: A:, slutted efter afgangne Jacob Iversen, blev læst, og var sterboden ejende jordegods udj gaarden Ystenes 2 pd: 11 ¾ Mrk:r smør, ½ b:skd: med bøxel, for 80 rd:r 1 mrk: 4 s:, som saaledes til Arv: er udlagt, Enken Ingebor Nielsdatter 1 pd: 1 ¾ mrk: smør, ½ bk:skd:, for 40 rd:r 3 mrk: 4 s:, Søn/n/en Niels 14 Mrk:r smør for 16 rd:r 2 mrk:, Søn/n/en Iver 13 ½ Mrk:r smør [for] 15 rd:r 4 mrk: 8 s:, og datt: Britta 6 ½ Mrk:r smør for 7 rd:r 3 mrk: 8 s:

Ole Isachsen Berven med Jnteresserede udgivne skiøde af 21 Maj h: A: til Isak Olsen paa 1 Løb 18 Mrk:r smør udj gaarden Berven, læst.

Helje Gribsen Sæverhage med Jnteresserede udgivne skiøde af 20 Maj h: A: til Greib Siursen Maachestad paa 1 pd: 12 Mrk:r smør udj gaarden Mochestad, læst.

Herbor Samsonsdatter Mochestad med Laugværge Lars Jndre Bleje, udgivne skiøde af 21 Maj h: A: til Ole Store Naae paa 1 pd: 8 Mrk:r smør udj gaarden Store Naae.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel æskede sag[en] i Rette Contra Brita Samsondatter med Fader Samson Gunnesøn som hendes forsvarer, og da Brita Samsondatter, foruden legemlig omgiengelse med Drengen Endre Siursøn Utne, der i mindelighed har betalt sine leiermaals bøder, har qvinde Men/n/esket, som Rette barnefader udlagt gift Manden Asbiørn Endresøn Twisme, som ved Continuations stevning er i sag[en] indkaldet at anhøre qvindens bekiendelse, samt Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om vedkom/m/ende møder, og lagde i Rette til actens følge, Sogne Præstens atest af 10de Maj h: a:, saa lydende.

qvinde Men/n/esket Brite Samsondatter med hendes forsvar Faderen Samson Gunnersøn Gilen møtte: og sagde qvinde-Men/n/esket, at det Barn hun her for Retten staar med, som er Et Drenge barn, har hun avlet ved gift Manden Asbiørn Endresøn q <q Twisme> {Utne}, der nu her for Retten er nærværende.

Asbiørn Endresøn Twisme møtte, tilstoed varselen, men benægtede aldeeles, icke at have haft legemlig omgiengelse med

1765: 100

1765

Dette qvinde Men/n/eske, og altsaa ej heller Fader til hendes barn. qvinden forklarede, det hun stedse har haft legemlig omgiengelse med Asbiørn Tvisme alt fra hand var Dreng. Asbiørn Twisme sagde selv at det er i den/n/e vaar 6 aar siden hand blev gift. qvinden vedblev hendes bekiendelse, sagde ellers det Drengen Endre Utne havde gaaed efter hende i Et heelt aar, med løfte at vilde ægte hende, men Asbiørn Twisme er hendes Rette barne fader.

Actor tilspurte qvinde Mennesket: 1°: om hun da fast vedbliver den bekiendelse hun for Præsten og Meenigheden haver aflagt. Resp: ja, Asbiørn Twisme er hendes barne fader. 2°: om hun icke paa en tiid kand have haft omgiengelse med dem begge, neml: gift manden Asbiørn og Drengen Endre, saaleedes at hun selv kand være uviis om, hvem af dem der er hendes barne fader. Resp: der var En Maaned imellem fra hun havde omgiengelse med Asbiørn og indtil hun havde omgiengelse med Endre, og falder hendes Regning ud, det {hun} Asbiørn er hendes barne fader.

Actor begerede sag[en] udsat til høstetinget, for at indkalde drengen Endre Siursøn til Examen.

Afskeediget,

Den forlangende udsettelse billiges.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Enckemanden Siur {Olsøn} \Pedersøn/ og Tøssen Anna

Michelsdatter for begangne leiermaal og i løsagtighed avlet barn, q <q derom Dom at modtage til bøders udreedning og processens omkostning>, og er Tøssens Fader Michel Endresøn Lote som hendes forsvar tillige indkaldet. vilde fornem/m/e om de møder, og lagde i Rette Sogne Præstens Atest af 10de Maj sidstl:, saa lydende.

Siur {Olsøn} \Pedersøn/ blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

qvinde Men/n/esket Anna Michelsdatter med Fader Michel Endresøn Lotte møtte, og tilstoed hun det Siur Pedersøn Schaftedalen er Fader til det Tøsse barn hun for 5 uger siden har fød til Verden.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Siur Pedersøn lovl: forkyndt i paahør af Torbiørn Lindebræche, der lovede at sige ham det.

Actor erindrede om Lavdag.

Afskeediget

Siur Pedersøn Schaftedalen forelæges at møde til neste ting.

Swend Larsøn Lotte gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Swend Widnes, vidner at anhøre om at have tilstaaet, det hand har hugged Olderved i Citantens skouv. derfor Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

for den indstevnte møtte broderen Torbiørn Lotte, tilstoed lovl: varsel, og at hand har hugget veden med Knud Lote Mittuuns love, der for indkaldet bem:te Knud Lotte at tilstaae sit love, eller sam/m/e sig ved Eed at fralæge.

den indstevnte Knud Lotte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Christopher Langesetter og Elling House afhiemlede stevningen at være Knud Lote lovl: forkyndt i Eget paahør.

Torbiørn Lotte erindrede om Lavdag.

hoved Citanten, siden hands vederpart tilstaar hugsteren, frafald de indstevnte vidner.

Afskeediget,

Knud Lotte Mittuun forelæges at møde til neste høste-Ting.

{Lensmanden Jon Hougse gav tilkiende} Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel gav tilkiende, det for ham er Klaged over den uorden der indsniger sig i bøygden mod den Kongl: Forordning om tieneste Folck, da ingen kand faae tienere, uden at give dem den løn de paastaaer, da den almindelige løn i Bøygden er for En Dreng aarlig 3 rd:, og saa Klæder til værdie 3 rd: men Drengen nu opsetter løn/n/en i 10 rd:, det Drengen Jacob Jacobsøn skal have giort mod Encken Brita Thomasdatter Branstvet. der om de begge med Muntlig varsel til dette Ting er indkaldet til ungieldelse og Processens erstatning. vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte blev paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Hougse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være Jacob Jacobsøn lovl: forkyndt i Eged paahør, som svarede, at det ej var hands alvor at hand vilde have 10 rd: løn, men 9 rd: vilde hand have. Encken havde de ej stevnt, saasom de der til ingen ordre havde.

Actor Erindrede om Lavdag for Jacob Jacobsøn.

Afskeediget,

Jacob Jacobsøn forelæges at møde til næste Ting.

En ligedan sag mod Drengen Tosten Henrichsøn for 13 rd: løn, og hosbonden Haldor Espe, der skal have gived 13 rd: løn: begge at lide Dom til undgieldelse og processens erstatning, vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene (: neml: de sam/m/e som nest oven :) afhiemlede stevningen at være de indstevnte lovl: forkyndt i Eged paahør.
Citanten paastoed Lavdag.

Afskeediget,

Haldor Espe med tieneste Dreng Torsten Henrichsøn forelæges at møde paa dette aars høsteting.

1765: 100b

1765.

Lensmanden Jon Hougse fremstoed for Retten paa Egene og den samtlige Almues vegne af Kingtserviigs skibreede, og tilkiendegav, at da hannem fra Lensmanden udj Grawen, Lars Wambem, er tilsendt den Decleration som Almuen der i skibreedet har fundet sig anleediget at giøre, i henseende til den Tumult og Allarm som Folket i Naboe-Fogderiet haver forøvet; saa da Almuen her i skibreedet ei bær mindere afskye for saadan opførsel, og Kunde de for Deres Konge ned legge deres hierter, da skulde der udi sees den uskyldighed og villighed, som af nogen undersaatt kand ventes og forlanges. de beder der for, at sam/m/e skriftlige decleration, der nu her med i Retten frem lægges, af den/n/em maatte antages, og ved det at den maatte needlæges for Deres Konges fødder, det i Naade maatte ansees, at de ere og altiid forbliver de lydigste undersaatter, for Deres Konge staar færdig med liv, blod og gods, og for den Øvrighed, som af deres Konge er sadt, haver al den ære og ligeleedes lydighed, som den/n/em, som undersaatter tilkom/m/er. Dend fremlagde Declaration er saa lydende.
Almuen, som med Een Mund, Raabte over lydt, at den/n/e Declaration er deres hierters villie, og at de er aldeeles og fuldkom/m/en villi[g] til at opoffere liv, blod, gods med alt det de Eier og har, mod indenlands og udenlands som vil opætte dem, {dem} mod!! (med?) den lydighed Deres Allernaadigste From/m/e Konge tilkom/m/er. vil og til sidste aandedræt ære og adlyde den Øvrighed Kongen over dem haver sat.
Lensmanden var Tingsvidne begerende om hvis passeret er. som blev billiget.

Ole Iversen Naae pandte brev af 20de Maj 1760, Jndført i Pandte bogen paa folio 533, blev efter paategned Qvittering af 20de Maj h: A: til udslettelse anvist.
Arveskifte breve[t] af 7de Julj 1764, slutted efter afgangne ungeKarl Knudt Jacobsen, blev læst, og var stervboden ejende Jordegods udj gaarden Lothe 3 Spand smør for 81 rd:r., som saaledes er udlagt, sc: Creditor Peder Hofland 12 Mrk:r smør for 18 rd:r, Creditor Herborg Pedersdatter 21 Mrk:r smør for 31 rd:r 3 mrk:, Moderen Herborg Pedersdatter med trende fuldbrødre, sc: Peder, Ole og Tosten Jacobsøn/n/er, hver 3 Mrk:r smør for 4 rd:r 3 mrk:, fuldsøstrene, Magnilde og Anna, hver 1 ½ Mark for 2 rd:r 1 mrk: 8 s:, halvbrødrene Johan/n/es og Helje, hver 1 ½ mrk: smør for 2 rd:r 1 mrk: 8 s:, og halvsøstrene, Sigrj, Martha og Margretha, hver 1 mrk: smør for 1 rd: 3 mrk:
Herborg Pedersdatters med Laugværge Haldor Thobiasen Helleland, samt Flere Jnterresserede, deres udfgivne skiøde af 21de Maij h: A: til Peder Jacobsen paa 2 pd: 6 Mrk:r smør udj gaarden Lothe, blev læst.
Hr: Provsten Atke udgivne skiøde af 19de Decbr: 1764 til Peder Johansen Jaastad paa ½ Løb smør uden bøxel i gaarden Qvalnes, læst.
Enken Britta Thomasdatter Brandstvedt udgivne gields brev af 30te Octbr: 1764 til Asbiørn Olsen Jndre Alsager, {mod under} for 70 rd:r laan, mod underpandt 5 Mrk:r smør, ½ huud udj gaard: Brandstvedt.
Hr: Provsten Atke udgivne bøxel brev med Revers, af 30te Nbr: 1765!! (1764?), til Peder Johansen Jaastad paa ½ Løb 4 ½ mrk: smør i gaard: Qvalnes, læst.

Hans Hansøn Utne gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet indkalde Encken Anna Reisetter til at beEedige den bekiendelse hun for skifteRetten dend 2den Apriil sidstl: haver aflagt, betræffende Citantens fordring i stervboen efter hendes sal: Mand. og er Enckens Lauværge Ole Trones tillige indkaldet, vil fornem/m/e om de møder.
de indstevnte møtte og lagde i Rette Arveskiftebrevet efter Manden, hvor af her ad acta tilføres saa meged den/n/e sag er vedkom/nm/ende.
Enckens forklaring for skifteRetten den 2 Apriil sidsl: blev hende forelæst. da hun tilbød sig at aflæge Eeden, saaleedes det hendes Mand ej videre for hende havde tilstaaed, ej heller var hun videre om Citantens fordring vidend[e]. men dette var at Observere, det hendes Mand ej havde sat Taxten paa baads leien og Kiør {fo} leien, ej heller paa den favn ved, men sam/m/e blev sat af hendes Lauværge efter som priisen er giengs. i det øvrige vil beEedige hendes salig Mands udsigende. Enckens forklaring blev Encken forelæst, og der ved betydet samt vel betencke sig. der efter Encken Encken!! aflagde Eeden efter hendes giorde tilbud, hvor med Citanten var fornøyet og sag[en] ophæved.

Fogden lod inden Retten oplæse og Examinere skatte Restancen, og der over var Rettens atestation begierende, som blev efterkom/m/ed.

1765: 101

1765.

Efter 3de gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev dette Ting ophæved.

Dend 29de Maj blev {i følge Rettens seeneste Kiendelse} paa Gaarden Børse Retten betiendt udj dend paa fol: 95 Jncaminerede Sag, og med det der Specificerede Laugrett, i følge Rettens afsagde Kiendelse.
hvorda for Retten fremstod bøygde Procurator Niels Traae for Ole Magnusen Børse og Jnclusive tilbage leverede de Ham af Retten udlaante Documenter. dernæst æskede Sagen i Rette efter forrige tiltale, og vil fornem/m/e om de Jndstævnte møder og nu kand fremstille det paaberaabte bøxle brev.
Magnus Iversen Leqve mødte for sin Fader Iver Magnusen Børse, og sagde, at den/n/e tiid paa Aaret da jorden skulle dørkes, Creaturene frembringes, haver været som for Knap til denne tægte dag, beviis om bøxelen at frembringe. Men bæres nogen tvivl om sam/m/e, da nødes hand Sag[en] paa nogen tiid at forlange udsatt, det at beviise, som all Almuen tillige med Citanten er bekiendt.
Procurator Niels Traae for Citanten sagde, at hands seeneste Rettens Holdelse begiærede Sag udsatt for nogen tiid paa sam/m/e Fundment som nu, altsaa formeener Comparenten at det allene er et omsvev og unyttige udflugter, siden hand nu i en 5 á 6 Ugers tiid har havt tiid nok endten at besørge sig Extractum af Hardanger Justitz Protocoll, eller og til i dag indkaldet vidner, der fore maae bæres største tvivl om at aldrig noget bøxel brev haver været udstæd.
dend Jndstævnte Referede sig til det Forrige, og {der imod} protesterede mod all overiilelse.
Procurator Niels Traae {Jncaminerede} \i Rette lagde/ sin {St} udstyrede skriftlige Continuations Stævning af 8de hujus, hvorved den Jndstævnte kaldes at anhøre vidner til lovl: skifte og deeling, samt Steenings Forretning imel: Citanten og dend Jndstævnte. og er dend i Rette lagde Continuations Stævning, som blev oplæst, biilagt med lovl: stempled Papiir, af følgende Jndhold.
Efter lang Samtale declarede Parterne Forliig, saaleedes: 1°: dend Jndstævnte Iver Magnusen fraviger dend ½ Løbs brug her udj gaarden til lovl: Faredag 1766, og sam/m/e

aldeles til brug og beboelse overlader sin Svoger Citanten, som siden, naar dend Jndstævnte ved døden er afgangen, løser sam/m/e halve Løb Smør for 4 mrk: Mrk:en, er 24 rd:r, dem hand J skifte {Jndle} Contant Jndleverer. Herforuden skal dend Jndstævnte i dette Aar tække Stavbuure, og overlade sin Svoger Citanten den frem/m/este Part til brugs. og saaledes var de aldeles frietagen for at svare nogen Andeel i den/n/e Processes omkostning. 2do: mod ovenstaaende bepligter Citanten sig Aarlig at svare sine Sviger Forældre saa lenge de lever i Vilkaar Een tønde Korn, saa godt som der avles paa Jorden, og vel flyd, samt føde Een Koe og Fire Smaler, og deraf levere drotten. Jtem forsyne dem med Huus, Varme, Fornøden Jlde brand, Agt og tilsiun i deres Alderdom og Svaghed. men naar Een af Sviger Forældrene ved døden afgaaer, da ophører det halve Vilkaar, saa at den Efterlevende ikkun nyder Aarlig halvedeelen af forbeskrevne Vilkaar, dog saaledes at Citanten Aarlig føder Een Koe, men nyder halve Foster løn i betalning. 3tio: dend smaae Kirsebær Have under Stuen, med al den Frugt der udj avles, beholder ligeledes Sviger Forældrene til deres døde dag. Endelig blev aftalt mellem dem, at saalænge Iver Magnusen selv er god for at hugge og Kiøre sin fornøden Jlde brand, skeer det ved Ham selv, men naaer alderdom eller Svaghed betager ham Kræfterne, skal Citanten besørge det hugget og fremført.

dette Forliig Parterne for Retten med Hænders Rækkelse bekræftede, hvorom Laug Retten blev skydt til Prov.

Som Jndtet videre var at forrette, bliver følgende beregning at giøre, Sorenskriverens skyds til Aastædet har Citanten besørget, men hand besørger sig selv Hiem, er 3 mrk:, diet-Penge for Een Rejse dag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 1 rd:r, Laugretten per Mand 16 s:, er 1 rd:r 2 mrk:, Lensmand: 4 mrk:, tilsam/m/en 4 rd:r 1 mrk:, som af Citanten blev betalt, og saaledes den/n/e Sag sluttet.

Dend 1ste Junj blev Retten betiendt paa gaarden Osse udj den paa Fol: 94 Jncaminerede Odel Sag, med det der Specificerede Laug Rett, nærværende Lensmanden Jon Hougse.

hvorda for Retten fremstoed bøygde Procurator Niels Traae for Lensmanden Lars Larsen Wambem, og æskede Sag[en] i Rette efter Forrige tiltale, og dernæst fremlagde en Extract af Hardanger Fogderies Arve og skifte Protocoll, {Rigtig Extraheret af Stifts Arcivets Fuldmægtig J} under dato 23de Maj 1707, ord efter andet saa lydende. dernæst producerede Comparenten Sogne Præsten Hr: Pouel Sch[n]abels Attest af 31te Maij sidstleeden, og begiærede sam/m/e {til} ad Acta tilført. Nok Een Attest af sam/m/e dags dato, den Comparenten ligeledes ad Acta begiærede tilført. bem:te 2de Attester ere ord efter andet saa lydende. dernæst Referede sig Comparenten til de forhen i Retten fremlagde documenter, og altsaa ærbødigst Submitterede Sagen til doms, efter Lovens 5te bogs

1765: 101b

3de Capt: 14 Art:, som og efter Forord: af 26de Maij 1752, med Paastand om omkostningers Erstatning i alt med 35 rd:r.

Elling Davidsen Osse Replicerede, det hand ej vidste Hvem hand skulde træde til Forsvar imod, siden Sag[en] er paastævnt i Citantens Navn, og procederes udj hands Huustrues Navn. der fore paastod Stævningen ved Kalds-Mændene afhiemlet.

Procurator Niels Traae Replicerede for Citanten, at dend Jndstævnte Elling Osse ved sidste Rettes Holdelse tog til Gienmæle udj den/n/e Sag, uden at protestere mod Stævningens lovl: Forkyndelse, altsaa formeente Comparenten, at hand nu ikke, naar hand Een gang har taget til Gienmæle og tilstaaed Søgemaalets Rigtighed og de fremlagde documenters gyldighed, paastoed Comparenten at den/n/e Exception bortfalder af sig selv som unyttig.

dend Jndstævnte Elling Davidsen har tilstaaed at være lovl: kaldet af Citanten Lars Larsen Wambem, men da Sag[en] er procederet i Citantens huustroes Navn, er det hand vil vide hvem Rette Sagsøger er, derfor paastaaer Stevning[en] afhimelet. da den/n/e paastand har biifald af Lov, Kiendes for Ret det Stævningen ved Kaldsmændene bør afhiemles.

Kalds Mændene Torchel Aamundsen Sygnestvedt og Lars Larsen Osse fremstoed for Retten og efter Loven med Eed afhiemlede Stævningen, at have forkyndt den i Lars Larsen Wambem[s] Navn, uden at have nævnt hans Huustroes Navn, saasom de dertil Jngen Ordre havde. Niels Traae tilspurte disse 2de for Retten staaende vidner, om de begge var med som de nu har aflagt Eed, første gang for Juuel at stævne. Resp: det vidne Torchel Sygnestvedt var med baade at forkynde stævningen til første tægte dag, som og til den/n/e i dag, da hand til den/n/e tægte dag i dag havde med sig Lars Larsen Osse, men til første tægte dag havde han med sig Eilef Snaresen Sævertvedt, og er stævningerne begge gange forkyndt i Lars Larsen Wambems Navn, og ej i hans Huustroes Navn. det andet Stævne vidne, som var med at forkynde hoved Stævningen, Eilef Snaresen Sævertvedt, afhiemlede Stævningen saaledes, at da hand med Torchel Sygnestvedt for Juuel næst afvigte Aar var her at forkynde hoved stævningen, var Lensmanden Lars Wambem selv med dem, og tilbød den Jndstævnte først Løesnings Penge, sigende, det var ligemeget om løesningen skeede i hans eller huustroes Navn, og da den Jndstævnte ej vilde modtage Løesnings Penge, blev hand stævnt i Lars Larsens Wambem[s] Navn, og ej i hans huustroes Navn.

Procurator Traa Reserverede sig til sit Forrige, og paastaaer Dom.

Elling Osse paastoed Sag[en] udsatt, indtil hand kunde begiegne dem med Contra Stævning.

Afskeediget,

følgelig dend Jndstævntes Paastand udsættes Sag[en] til Een for dom/m/eren beqvem dag, dend Elling Osse ved sin udstyrede Contra Stævning lovl: bekiendt giør, naaer den er vorden determineret. Citanten betaler den/n/e Session saal: Sorenskriveren for en Rejse dag diet Penge 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 1 rd:r, Laugretten per Mand 2 mrk:, er 2 rd:r 4 mrk:, Lensmanden 4 mrk:, tilsam/m/en 5 rd:r, da der ved Endelig Dom paa omkostningerne skal vorde kiendt.

Sam/m/e dags dato, blev atter Retten betiendt paa gaarden Osse, udj den paa Folio 95 Jncaminerede Sag, med det paa Fol: 94 Specificerede Laug Rett,

hvorda for Retten fremstoed bøygde Procurator Niels Traae for {Iver} Levor Olsen Osse, der selv for Retten er nærv:, og æskede Sag[en] i Rette efter forrige tiltale og Stævnemaal, om den formeenentlige Odels-Rett som hand paa sin Kones vegne, Guro Torbiørns datter, til 2 Pu[n]d 2 Mrk:r smør uden bøxel her udj gaarden Osse, og dernæst Reserverede sig til de forhen i Rette lagde documenter, som og til det gave brev, eller Rettere, SamFrænde skiftebrev, af 27de Maj 1707, i Rette lagd i næst forrige Sag, og her til den/n/e Actes Følge Jnddragen, saa lydende. Comparenten i Rette lagde Sogne Præsten Hr: Schnabels Attest af Ministerial bogen, dateret 31te Maj 1765, dend hand begiærede ad Acta tilført, bemelte er saa lydende.

1765: 102

1765

vil fornem/m/e om dend Jndstævnte Møder.

dend Jndstævnte Elling Davidsen Osse, endnu som forhen, tilstaaer at være given lovlig varsel fra Citanten Levor Osse. men da hand, som Een aldeeles frem/m/ed for Odel til den/n/e jord, der er saa langt derfra som Østen fra Westen, og hand nu procederer Sag[en] i sin Huustroes Navn, paastoed hand Stævningen afhiemled.

Niels Traae for Citanten bar største Forundring over Contra Parten, at hand nu Exciperer mod Stævnemaale[t], som dog Protocollen og det her sidende Lav-Ret skal være et fast beviis paa, at hand sidste Rettes holdelse tog til gienmæle i den/n/e Sag. og nu til Sagens Forvirrelse paastaaer at Stævne vidnerne skal afhiemle Stævnemaalet, som ventelig efter saa lang tiids Forløb kand være gaaen dem i glem/m/e, aller helst da de til Jorde tiirsdagen, som de havde stævnet til, da ikke blev æskede til afhiemling.

Eragtning,

Stævning[en] i følge Lov[en] bør afhiemles.

Kalds Mændene Torchel Sygnestvedt og Eilef Sævertvedt afhiemlede hoved Stævningen at være forkyndt i Levor Osse sit Navn, og ej hans Huustroes Navn derved Nævnt, saasom de dertil Jngen Ordre havde. Procurator \Traae/ fremsatte for Stevne vidnerne følgende Qvæstioner, sc: 1mo: om ikke disse tvende Kalds Mænd hørte at Levor Osse sagde at hand tilbød Elling Davidsen Løesnings Penge for noget Jordegods her udj gaarden, som var hans formeenentlig Kones Odel. Resp: Jo. Elling Osse tilspurte Kalds Mændene, om de ikke hørte den ommælte tiid, som var for Juuel næst afvigte, da Hoved Stævningen blev ham forkyndt, hvem det var som stævnede, om ikke da Lensmanden svarede, Jeg og Levor stevner; vidnerne svarede, Jo, det er saa i sandhed.

Elling Osse begiærede Sag[en] paa nogen tiid udsatt for at begengne dem med Contra Stævning.

Afskeediget.

i følge af dend Jndstævntes Paastand, udsættes Sag[en] til en beleilig tiid for dom/m/eren, dend, dend Jndstævnte Elling Osse ved sin udstyrende Contra Stevning lovl: bekiendt giør, naar dend af dom/m/eren vorder beram/m/et. Citanten betaler den/n/e Session saaledes, Sorenskriverens diet Penge for en Rejse dag 4 mrk:, den/n/e dags Forrett: 1 rd:r, Laugretten pr: Mand 2 mrk:, er 2 rd:r 4 mrk:, Lensmand: 4 mrk:, tilsam/m/en 5 rd:r, da der paa omkostningerne skal ved Endelig Dom vorde paakiendt.

Dend 3de Junij blev Retten betiendt paa gaarden Wattetvedt, bel: i Gravens Præstegield og Ulwiig Kirke-Sogn, med Efterskrevne Eedsorne Laug.Rett, sc: Iver Eje, Johan/n/es ibdm:, Richold ibdm:, Siur Torchilsen ibdm:, David Hylle, Elling Osse, Torchil Sygnestvedt og Magnus Øvre Leqven, nærværende ved Retten Lars Larsen Wambem.

hvorda for Retten fremstoed bøygde Procurator Niels Traae for agtbare og velfornem/m/e dan/n/emand Christopher Siursen Jeltnes, og gav tilkiende, det hand med skriftl: Stævning af 26de April sidstl: her til Aastædet til den/n/e tægte dag har ladet stævne og Jndkalde de til den/n/e gaard Wattetvedt omliggende og angrænsende Naboer, sc: Magnus og Tosten Rondestvedt, Johan/n/es og Aschel Qvale, Helje og Michel Haaem, samt Sogne Præsten, Velærværdige Hr: Pouel Schnabel, for saavidt han pro Officio udj de om/m/ælte gaaarder til deels kand være Ejere, for at faae den/n/e gaard Wattetvedt fra bemelte Naboer ved lovl: Markskield, steening og Reening udskift fra de andgrænsende, med videre efter Stævningens Jndhold, den hand i Rette lagde, biilagt med lovl: stemplet Papiir, ord efter andet saa lydende, Lit: A.

Af de Jndstævnte mødte for Magnus Rondestvedt hans broder Ole Olsen Rondestvedt, som gav tilkiende det bem:te hans broder ligger svag, tilstoed lovl: varsel, og lagde i Rette et gam/m/elt Markeskield brev imell: disse 2de gaarder, af dato 28de Junj 1677, ord efter andet saa lydende, Litt: B.

Tosten Rondestvedt mødte ligeledes og tilstoed lovl: varsel.

de øvrige Jndkaldede Naboer, sagde Citanten efter sigende, ej møder føren Rettens Middel kom/m/er til det angrænsende.

ligeledes mødte Vidnerne Asgut Torblaae og Jens Leqve. dem Citanten paa dette Stæd, paastoed forhørte. og blev Eedens Forklaring for alle Jndstevnte lydelig oplæst, og alle Vidnerne af dom/m/eren formaned at blive ved Sandhed.

1ste Vidne, Asgut Asgutsen, boende paa gaarden Torblaae, sagde sig gl: 40 aar, er Jngen af Parterne Endten {af} beslægtet eller besvogred.

Citanten var begierende til Vidnerne at fremsætte følgende Qvæstioner, og at Retten derom vilde modtage deres Svar, Reserverede Sub Qvæstionibus i fornøden tilfælde. 1mo: om ikke disse 2de Vidner vare overværende med Christopher Jeltnes og begge Jndstævnte Rondestvedt Mænd\ene/ {den} sidst afvigte Vinter. 2do: om de da ikke hørte og saae at Rondestvedt Mændene giorde anviisning paa \en/ bøjet Furre, hvorudj var huggn en gam/m/el X, som de holdt for at være Rett Markeskield. 3tio: om Vidnerne ikke da hørte at Citanten Christopher Jeltnes og tilstoed

1765: 102b

at sam/m/e Furre var han/n/em og andviist af hans Forfædre, som et Markeskield. 4to: om de ikke og hørte af Citanten at hand syntes det End nu gik noget for nær hands Ejendom.

til forestaaende Qvæstioner Vidnet svarede som følger. 1mo: Ja, det er saa. 2do: Jo, det omspurte er saa. 3tio: Ja. 4to: Ja, hand hørte ham sige det. Retten tilspurte Vidnet, om hand kand giøre anviisning paa dend Furre. Resp: Ja. de Jndstævnte Rondestvedt Mændene tilspurte Vidnet, om hand ikke hørte, dend omvundene tiid, det de sagde at de ej vilde holde den Furre for Markeskield, men holdt dem efter det gl: Markeskields brev. Resp: Magnus Rondestvedt anviiste Furren, og sagde at hands God-Fader havde viist ham dem!! (den), som Mærke, men da den kom forlangt ned paa ham, vilde han ej holde den for Mærke, men holdte det gamle Mærke. Ole Olsen Rondestvedt lod tilføre, at naaer dend Furre holder linien af Mærkerne, efter det gamle Markeskiælds brev, vil de holde det for Mærke. men træffer det ej i linien, vil de aldeles ikke holde det for Mærke, men Rette dem efter det gl: Markeskiælds brev.

Andet vidne, Jens Øriansen, boendes paa gaarden Nedre Leqven, sagde sig gl: 30 Aar, er Jngen af Parterne beslægted eller besvogred. svarede til Citantens Qvæstioner som følger. 1mo: Jo, hand var med. 2do: Jo, hand baade hørte og saa dend. 3tio: Jo, hand hørte det. 4to: Jo, det er sandhed. til Rettens Qvæstioner svarede Jo, hand kand giøre Anviisning. til Rondestvedt Mænd[e]ne[s] Qvæst: svarede som første vidne, med tillæg, at det var begge Rondestvedt Mændene der anviiste Furren, og talede Ordene, med ydermere tillæg, at om Furren træffede linien, vilde de holde den, vis ikke, holdt de dem ej for Mærke.

Citanten begiærede at Rettens Personer vilde forføje sig i Marken, for at modtage dend Anviisning vidnerne vilde giøre, som blev efterkom/m/ed.

og blev os da af begge Parter anviist, efter Markeskiælds breve[t] af 28de Junj 1677, det Første Ende mærke, som er en skiel-steen, hvor vi sad Compassen, da sam/m/e skulde viise til andet Ende-mærke; fra Norden til Østen og lidet Østligere, til Sønden til Westen, og lidet Westligere udj Et Kors i et Skarv i Kleiven, der vj atter sad Compassen, som viiser fra Sønden til Westen og lidet Westligere til første Ende-Mærke, Norden til Østen og lidet Østligere. Jmel: disse tvende Ende Mærker falder tvistigheden imel: Parterne, da det ommælte Markeskields brev siger at Mærket gaaer fra det første Ende-Mærke ud ad i Røsten, og saa i andet Ende Mærke. her i Midden var Parterne uviss hvor {Øst} Røsten skull være, Een hver ville have det paa sit Stæd, saa Parterne anviist trænde Stæder, som de kalde Røsten. de tvende Stæder var strax ved den om/m/ælte Compass linie, dog lidet Østlig, men det tredie Stæd kaldet Røsten fandtes at være i Compass linien, Østen for disse Mærker Ejer Citanten, og paa dend Westre Siide Ejer de Jndstævnte Rondestvedt Mændene. de tvende forhørte Vidner giorde Anviisning paa dend omvundene Furre med dend gl: Kors udj. og fantes

Korsen at være hugget neden ved Roden paa Furren. dette Furre træe staaer imel: de tvende om/m/ælte Ende Mærker, dog nærmest det Ende-Mærke i Sønden, og efter Compassen i lige linie med de om/m/ælte tvende Ende-Mærker. Saaleedes ved Siun og grandskning befunden.
Efter lang Samtale bleve Parterne foreenede om Markeskiels Nedsættelse, og blev imel: de 2de Ende Mærker efter Parternes Anviisning nedsatt 6 skiel-Steene, og udj berg skarv og jordfaste Steene hugget 10 Kors.
Saaledes er den/n/e dag til Ende bragt.

dend 4de Junj blev den/n/e Forret: atter foretagen, og blev da Markskieldet nedsatt imel: gaardene Wichnes og Wattetvedt.
da mødte Haaver Wichnes, Iver Jbdm: mødte paa Egne og Ørians Wichnes vegne, og for Andfind Wichnes mødte Lars Wambem, da Alle tog til gienmæle, og blev Markeskiellet imel: disse gaarder efter Parternes Foreening og Anviisning nedsatt saaledes.
Fra {skiel} skiel steenen i Trannemyr haug, som skiller Jmel: Rondestvedt, Wattetvedt, og Yttre Wichenes, gaaer byttet imel: Wattetvedt og Yttre Wichenes omtrent i Nordost, udj otte efter hin anden huggede Korser, tvende Nye skielsteene og tvende {gaml:} gamle, tvende vinkel glopper, som dog {alt følger} viiser linien op ved Wattetvedt garen, og den i ben linie omtrent i Norden til Westen til 3de efter hinanden huggede Korser, hvor da

1765: 103

den sidste er hugget i een Skarv Nult, strax Jnden for Wattetvedt Vejen. under disse Mærker ejer Yttre Wichenes, og oven for er Wattetvedts Eiendom.
Fra sidst ommelte Kors gaaer byttet imel: Wattetvedt og Jndre Wichenes op efter til en {Kors} gl: Kors i Kors-Furre-hougen, som er bytte Jmel: Wattetvedt, Jndre Wichenes og Haaem. Imel: disse tvende Mærker, som er skiæl Jmel: Wattetvedt og Jndre Wichenes, er udj sam/m/e linie hugget tvende Nye Korser.
ligeledes mødte de Jndstævnte gaarden Qwale og Haaems beboere, og tog til gienmæle.
Citanten lagde i Rette en Aastæds og Steenings Forrett: passeret 1716, d: 19de Nobr: og efterfølgende dage, hvoraf en Extract her ad Acta tilføres for saavidt Mærkerne betreffer imel: Wattetvedt og Haaem, hvorefter hand paastoed imel: 3de og 4de Markeskiel, som er tvende Kors, nedsatt for tvistighed skyld et á toe Mærker, siden distancen imel: disse \2de/ Mærker er saa lang at mand ej Rettelig kand see linien, hvorover Michel Haaem har hugget over dend rette linie, det hand nu agter at beviise, om Michel Haaem skulde sætte sig imod den/n/e billige og lovlige paastand. NB Michel Haaem svarede, det hands Folk imod hans vidende havde hugget et træe over linien af Mærkerne, tilstod gierne at der imell: blev sadt et Mærke, naar der ikkuns træffes den Rette linien q <q her fremlagde Citanten en Aastæds agt, passeret d: 10de Augustj 1716, med paastand, at det paa pag: 28 som er Jnsigneret, her udj Acten maatte Jnddrages.> Citanten var fornøjed med hans tilstaaelse. Reserverede sin Paastand om dom til Afstraffelse og Erstatning for tilføjet Skade.
begiærede allene nu at Rettens Middel vil umage dem til Aastædet for at nedsætte det Eene Markeskiel.
Af forberørte Kors i Kors-Furre-haugen, i tvende andre gl: Korser, hvoraf dend sidste viiser til en Nye nedsatt Markesteen, som viiser i trende efter hinanden gl: Korser, hvoraf dend sidste er staaende ved Hiemlemyrossen, som er Ende Mærket, q <q og fremlagde Sogne Præsten Hr: P: Schnabels skriftl: Jndlæg de dato 3de Junj h: A:, ord efter andet saa lydende>, heraf Ejer Wattetvedt paa dend Sydvestre, og Michel Haaem paa den Nordøstre siide af disse Mærker.
Jmel: Wattetvedt og Ole Johansen {Haaem} den yngre Haaem gaar byttet af forberørte Kors i lige linie ned ad til en gl: Kors, som viiser i Fire efter hinanden Nye og nu hugne Korser,

hvoraf dend sidste viiser til en gl: Kors hugget i en Steen, sam/m/e viiser ned til Qvals byttet, hvor der tet ned i bergs trom/m/en {er} blev huggen en nye Kors, som er Ende mærke, paa Sydvestre siide ejer Wattetvedt, og Haaem paa Nordostre siide af disse Mærker.

{Jmell: Wattetvedt og Qvale er Stranden afdeelt. Fra dend nye} dend sidst ommælte Kors viiser hen til Qvale og Wattetvedt, hvor berget skiller Jmel:, saa gaaer byttet Jmel: Qvale og Wattetvedt, lige efter bergs Rammen, i en Kors huggen i en berg ham/m/er strax Jnden for Qvales løbet, derfra ud efter i en vinkel gloppe som viiser op og ud, derfra udj en Kors midt for Drive løbe udj Een ham/m/er, sam/m/e Kors viiser til bekken, der er sluttningen paa byttet, under disse Mærker ejer Qvale op til berg Rosten eller Mærkerne, og alt det som er oven for tilhører Wattetvedt.

Fra Drive bekken begynder atter byttet imel: Haaem og Wattetvedt, strax uden for bekken huggen en Kors, som viiser omtrent i Nordost til en gl: Kors ved Wattetvedt byttet under Kinne lien kaldet, den/n/e liden Skove teig, Haaem tilhørende, lignende en baade Pligt, hvor imell: er nedsatt 3de skielsteene og hugget 3de Kors, Wattetvedt ejer paa dend Østre siide, og Haaem paa den Westre af disse Mærker.

Jmell: Wattetvedt og Haaem, fra Drive steen, hvor udj staaer en gl: Kors, som viiser ud ad i tvende efter hinanden huggede Korser og en needsatt Markesteen, som viiser atter ud til en gl: Kors i en berg Nolte, som viiser til en Nye nedsatt Markesteen og en gl:, hvilken viiser ud {til} efter Vejen til Drive bekken, hvor der blev nedsatt en Nye Markesteen, derudj huggen en T gloppe, der viiser ned efter bekken til Drive, hvor der er huggen en Kors, som tilforne er om/m/ælt, paa dend Østre side ejer Haaem, og Wattetvedt paa dend Westre af disse Mærker.

Fra be:te T gloppe og lige udj en jordfast steen der huggen Een Kors, som viiser ud i en {nedsatt} gl: Markeskiel Steen, der viiser i trende efter hinanden huggede Korser, hvoraf den sidste i sam/m/e linie viiser i en nedsatt Markesteen, der viiser hen i 2de efter hinanden huggede Korser, her af dend sidste viiser hen i en nedsatt skielSteen, der igien \hen/viiser i en Kors hugget i een jordfast Steen, derfra viiser {til} hen til en nedsatt Markesteen, derfra til en Jordfast Steen, hvorudj er huggen en Kors som viiser til {en ned} 3de efter hinanden nedsatte Marke Steene, der igien viiser til 2de efter hinanden huggede Korser, hvoraf dend sidste er huggen i Lille Tur-Kleiven, som var et gl: Mærke.

1765: 103b

1765

heraf ere {9 Nye} de 9 Mærker med Korser og skielsteene indberegnet gl:, og otte Mærker af Korser og skielSteene, som nu bleve nedsatte. Wattetvedt ejer paa Westre, og Haaem paa Østre side af disse Mærker.

da nu Ring Steenings Forrett: om gaarden Wattetvedt Marker og Ejendeeler er til Ende bragt, bliver følgende bereigning at forfatte over den/n/e Forrett:[s] bekostning, som er Sorenskriverens skyds har Citanten forskaffet, kom/m/er hand ikkun til gode 3 rd:r, Laugretten per Mand 48 skil:, er 4 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en 8 rd:r 4 mrk:

Niels Traae for Citanten Repliserede, at som her ej mere var at forrette, forrestillede hand Citantens omkostning at beløbe sig til 9 rd:r 2 mrk: 4 s:, foruden Rettens løn, som dom/m/eren selv behager at tilregne sig, paastoed ellers paa Citantens vegne, at dom/m/eren {vildeg} ved sin Kiendelse vilde stadfæste den/n/e Forretning. begierede Ellers den/n/e Forrett: fra først til sidst paa lovl: stemplet Papiir beskreven meddeelt.

Alle Parterne efter Foreening declarede at være fornøyed med det Omkostninger[ne] blev lignet efter Løbetallet, hvorda gaarden Rondestvedts opsiddere betaler 5 rd:r 5 mrk:, gaarden Wichenes opsiddere betaler 8 rd:r 5 mrk:, gaarden Haaems opsiddere 7 rd:r 4 mrk: 4 s:, gaarden Qvale[s] beboere betaler 3 rd:r 3 mrk: 6 s:, gaarden Wattetvedt 2 rd:r 10 s:, tilsam/m/en 28 rd:r 4 s: hvorimod Citanten, der har opfordret Retten, betaler Rettens Personer efter dend bereigning ad Acta er tilført.

dernæst, og som Jntet videre var at forret[te], blev saaledes for Rett Kiendt, Dømt og Afsagt.

det Markeskield i disse dage er nedsat efter Parternes Kiærlig Foreening, imel: gaarden Wattetvedts Marker og Ejendom/m/e, og de grændsende Naboer, bør ej alleene nu, men stedse, at blive et uomstødelig Markeskield og RetteSnoer for alle angræ[n]sende, ubrødelig at holde, under Straf og bøders udreedelse efter Loven for dem som bevislig sam/m/e overtræder. Saa bør og de Jndstevnte at betale til Citanten efter deres Foreening og den beregning over omkostninger[ne], der ad Acta er tilført, Een hver for sig, inden 15ten dage efter dom/m/ens lovl: Forkyndelse under Nam og Execution.

Dend 5te Junj, blev Retten betiendt paa gaarden Haaem, beliggende i Gravens Præstegield og Ulviig, med det paa Fol: 102 Specificerede Laug Rett, nærværende bøjgde Lensmanden Lars Wambem.

hvorda for Retten fremstoed for dend agtbare dan/n/emand Christopher Siursen Jeltnes, som selv for Retten er nærværende, bøjgde Procurator Niels Traae, og gav tilkiende, at have med skriftl: Stevning af 26de April sidstl: ladet stevne og Jndkalde til i dag her til Aastædet eftermeldende Citantens Naboer, Helje og Michel Haaem, Johan/n/es og Aschild Qvale, Magnus og Tosten Rondestvedt, saavel som Sogne Præsten, Velærværdige Hr: Pouel Schnabel, som beneficeret Ejer til Michel Haaems brug. betræffende Jords skifte og deel:, steening og Reening Jnden og uden gierds, imel: ovennævnte Naboers Ejende Jorder og Jordeparter. til Sam/m/e tiid og Stæd er og Jndstævnt under Lovens Faldsmaal, eftermeldende Vidner, først imod Rondestvedt{s} er Helje Haaem, Ole Jbdm:, og Ole Skielviigen. dernæst imod Helje Haaem, er Vidner Hagtor Larsen, Ole Westrem, \og/ Lars Yttre Tvedte. med flere om fornødiges udstevnte der her for Retten møder at anhøre. Reserverede sig til sam/m/e Vidner at fremsette Qvæstioner, som Retten vilde behage at modtage deres Svar, og i fornødne tilfælde, Reserverede sig Sub Qvæst:, og saa videre efter Stevningens Formæld, dend hand i Rette lagd[e] med lovl: Stepled Papiir under No: 18 til 6 skill:, ord efter andet saa lydende, Lit: A.

Traae for Citanten i Rette lagde en gl: Aastæds Forrett: de dato 19de Junj 1731, hvoraf hand begiærede i Acten Jnddragen alt fra Pagina 20 til {41} 45, saavidt som Jnsigneret er. bemelte er saa lydende,

1765: 104

1765

L: B. i øvrigt Reserverede sig til Stævningen, med Paastand omkostningernes Erstatning, og vil fornem/m/e om de Jndstævnte møder.

Af de Jndstævnte mødte Helje Haaem, der tilstoed lovl: til i dag her til Aastædet at være kaldet. for Johan/n/es og Aschil Qvale mødte Lars Samsonsøn Qvale, og paa deres Vegne vedtog lovl: Varsel. For Magnus og Tosten Rondestvedt mødte paa deres Vegne Procurator Niels Traae, der ligeledes tilstoed lovl: Varsel, og declarerede at \de/ aldeeles vare foreenede med Citanten Christopher Jeltnes, og at de selv med ham har været i Marken og lagt Merke til hvor de af Rettens Middel vil have lovl: Markskield nedsatt.

Niels Traae for Citanten bad Retten at det med Michel Haaem maatte beroe til i Morgen, da der først andstøder til hans Ejendom.

Niels Traae for Citanten, saavel som og for de Jndstævnte og mødende Parter, declarerede, at de med gode Ven/n/ers Sam/m/enhandling og langsam tale ere blevne foreenede, at de med Rettens Middel kunde faae Merkeskield dem Jmell: nedsatt, og altsaa var begiærende at Rettens Personer vilde følge dem i Marken, Markeskield at nedsætte, som Parterne efter

Foreening vilde giøre Anviisning \paa/. sam/m/e blev efterkom/m/ed. hvor da Rettens Personer forføjede sig til Marken,

og er da først {af nedsatte} imel: Rondestvedt og Haaem, ved Grim/m/eSteenen i berge, huggen en Kors, som viiser op til Furre løbe, hvor der efter hinanden er huggen 5 Korser, her af dend sidste er huggen paa berg {Nove} Naave paa Furre løbe, sam/m/e viiser Jnd ad til Een Kors huggen i en bergs Naav, der viiser Jnd efter i 3 efter hinanden huggede Korser, heraf dend sidste viiser Jnd til Een Markesteen, dend viiser atter i toe efter hinanden huggede Korser, hvoraf dend sidste er staaende oven paa Grim/m/edahls \løbe/, og viiser i lige linie til en Nedsatt Markesteen, hvorudj er huggen Een Vinkel gloppe, der viiser tvers over Aasen i tvende efter hinanden hugne \Klopper/, der af dend sidste viiser i een Markesteen, der igien viiser til \2de/ {en} gl: glopper, der af dend sidste viiser ned ad til een gl: gloppe, som nu blev forbedret til en L: gloppe, der viiser beent ud efter i 5 efter hinanden hugne {glopper} Kors, deraf dend sidste viiser til et berg ved Søen, kaldet Lotte, der huggen en Kors, som Er Ende byttet. paa dend Westre og yderste siide Ejer {Haa} Hoved Citanten, og paa dend Nordre {og Øst} Rondestvedts opsiddere, og paa dend Østre side af disse Mærker Ejer Helje Haaem.

belangende Huusmands \pladset/ Berje kaldet, er Citanten som Ejere for 1 ½ Løb og 6 Mrk:r med bøxel og herlighed i gaarden Haaem, og ligesaa meget er Jndstevnte Helje Haaem Ejere af i sin beboende gaard Haaem, ere de saaledes foreenede, at nyde hver dend halve Part aarlig af Huusmands {...} \pladset[s]/ afgift, men dog med den Forskiæl, at {saavidt som Huu} græsgang for Huusmanden bliver fællig af begge Parter uden Forskiæl, ligeledes fornøden løvskov og brænde Ved.

Videre blev fortfaren med Markeskields Nedsettelse Jmel: Hoved Citanten og Helje Haaem, saavidt Hilleberstranden angaaer, der Eene tilhører Helje Haaem, og {er} gaaer da byttet fra Een for ommæ[l]t gl: Kors staaende paa bergs Naave uden for Stygge løbe kaldet, som viiser Jnd ad bergs trom/m/en, hvor der blev huggen Een Kors, som viiser lige Jnd efter i 3de efter hinanden huggede glopper, samt 2de C glopper, hvoraf dend sidste viser i 3de efter hinanden huggede Enkelte glopper, deraf dend sidste viiser Jndad til Drive Fossen, der huggen i en jordfast steen Een Kors, som er Ende mærke.

hermed blev den/n/e dag til Ende bragt.

dend 6te Junj, er den/n/e Forrett: atter foretagen,

og ere alle de Mærker samt Merkeskields steene, som i gaar bleve nedsatte, som og de{r} der i dag skal nedsættes, nedsatte, og skeede med {begg} alle Parters Kiærlige Foreening, og efter dend Anviisning alle Parter, dend Eene med dend anden giorde.

Hr: Pouel Schnabel, der efter ovenanførte Stævnings Formæld, som beneficiarius til 6 Spd: og 6 Mrk:r her udj gaarden Haaem, her til Aastæde lovl: er kaldet, lod Jndlevere for Retten et Jndlæg de dato

1765: 104b

1765

3de Junj h: A:, dend hand begiærede ad Acta tilført, bemelte er ord efter andet saa lydende. L: C.

Hernæst blev da fortfaret med Markeskields Nedsættelse, og er da Jmell: Citanten og Helje Haaem, efter den i gaar dags i Rette lagde gl: Markeskields Forrett:, begyndt{es} først ved Hiemlemyr Vejen hos dend gl: Markesteen, hvorudj staaer huggen en T gloppe, som viiser i tvende efter hinanden nedsatte {gl:} og nu forfriskede skieldsteene, og 3de glopper, samt 4re Nye Korser, der alle viiser efter hinanden i been linje ned til Søen udj en stoer Steen, hvor udj blev huggen en Kors, som er Ende mærket, Synden for disse Mærker ejer Citanten, ligeledes uden for, Norden og Jnden for Helje Haaem.

Jmel: Citanten og {Johan/n/es Qvale} Aschil Qvale er tet ved Søen i en berg Nolte i Rød steenen huggen en Kors, der viiser beent op i berget, der hugget en gloppe som viiser op til bergs trom/m/en, hvor der er huggen L gloppe, som igien viiser ud efter til en Kors i højeste bergs trom/m/en, der viiser efter bergs trom/m/en ud{j} til Wattetvedts bytte. heraf Ejer Qvale uden for disse Mærker og neden for, og Citanten Jnden og oven for.

da saaledes var fortfaren, fremstoed Michel Haaem for Retten og sagde lovl: her til Aastædet til den/n/e tægte [dag] at være kaldet, sagde ellers med Citanten at være foreened, begiærede derfore det Retten, saasom de derom i Kiærlighed vare foreenede, vilde, efter dend Anviisning {de} begge Parter {kunde} \vilde/ giøre, nedsette Markeskield dem Jmel:, og blev da begyndt i et gl: Kors i Wattetvedt bytte ved Hiememyr ossen, som viiser Jnd ad over Myren i en berg Nolte, der huggen en Kors, der viiser i en Markesteen og et Kors i sam/m/e linie, derfra Jnd ad til Een gl: skieldsteen, som atter viiser til en Nye Markesteen, der igien viiser til en Kors huggen i en jordfast Steen ved Vejen, sam/m/e viiser Jnd til en forbem:t gl: Markesteen, derudj en gl: T gloppe, sam/m/e er Ende Mærke. heraf ejer Citanten paa dend Sydostre, og Michel paa dend Nordvestre siide.

{Cit} Niels Traae for Citanten Replicerede, at da nu saaledes udj udmarken var ved Rettens Middel efter Parternes Anviisning og deres foregaaende Kiærlige Foreening nedsatt Markeskield, bad hand Retten vilde gaae ud til Agger og bøe, der at nedsette Markeskield, hvortil Citanten Reserverer sig til dend gl: i Rette lagde Steenings Forrett: i alle sine ord, Clausuler og Puncter. og om der ved brug som Citanten ikke ved, skulde være skeed nogen Mislighed, da det nu maatte Rettes, eller og, om det Jmel: Markeskieldene skulde befindes Nogen lang Distance, da der imel: at nedsette Markeskield. hermed Parterne declarerede at være fornøjede, og {begiærede at} altsaa forføjede Retten sig ud paa bøen og Ageren, for der at nedsette Markeskield, efter dend Anviisning som Parterne efter foregaaende Foreening vilde giøre.

hvorda først begyndtes paa Humlegars ageren, som Citanten Ejer, og blev Jndhegnet fra Helje Haaems bøe i en Rundeel med 5 Markesteene, {neml: 5 Steene} og 4 glopper, hvoraf de toe ere hugne i de forb:te Markesteene.

Selgeforskaattet kaldet, Helje tilhørende, blev fra Citantens bøe Jndhægnet med 3 Markesteene og 3 glopper.

{Smie ageren} oven for Smie ageren af en gl: Kloppe er {byttet Jm og} Citantens ager skifte[t] fra Helje sin bøe med 6 Markesteene, tvende glopper, hvoraf dend sidste viiser til en gl: Markesteen, hvorudj er huggen Een Nye gloppe, som er Ende mærke.

Jldhuus ageren er Jndhegnet med {11 Markeskield steene} 2 glopper og 8te Steene, deraf \i/ dend sidste \er huggen en gloppe som/ viiser til {Jldhuus Naave} Lofts Naave. heraf ejer Helje ageren, og Citanten bøen.

Nimel ageren, er Jndhegnet fra Citantens bøe, med 8te Marke Steene, 3 glopper og Een L gloppe, og tilhører ageren Michel Haaem, og bøen Citanten.

J Dahlen paa bøen gaaer byttet Jmel: Citanten og Michel Haaem, af Skintne lede, ved Ødvens byttet, lige op ad vejen i 4 efter hinanden huggede C: glopper, der af dend sidste viiser op til en jordfast steen, der huggen en Kors som viiser tilbage til Søe Vejen, der huggen

i en gl: gloppe en L gloppe, som er Ende Mærke, og {sk} Ejer Citanten paa dend Søndre og Østre siide, og Michel paa dend Nordre og Westre side af disse Mærker.

{Sæls} Ved Wichnes Ledet er en gl: Markesteen, der viiser ned til en anden nu nedsatt Markesteen, der viiser ud efter i en jordfast steen, der huggen en gloppe, der viiser {ud} til en nedsatt Markesteen, derfra til en gl: Markesteen, fra bem:te igien udi tvende efter hinanden

huggede, som viiser ud efter til en gl: Markeskields steen under Sælshaugen, som er Endemærke. paa Sydostre side ejer Helje, og paa Nordre siide Citanten.

Angaaende Humle garen, hvoraf Citanten ejer dend halve deel, og {J} Helje dend anden halve deel, er Parterne saaledes foreenede, det Citanten tager hvor hand seer sig best beqvem/m/et til en huusetompt af 9 all: længde og 8 alners breede, her i thuun garen, der imod beholder Helje Haaem Eene allene Humle garen. Thuun garen bliver ellers til fældes saaledes som den fra gl: tiid været haver.

da nu saaledes med Forret: er fortfaren, og nu Jntet mere er at forrette, bliver følgende beregning over den/n/e Forrett:[s] omkostning at forfatte, som er Sorenskriveren{s}, da Citanten har besørget skydsen, 3 rd:r 4 mrk:, Laugretten per Mand 48 skill:, er 4 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en 8 rd:r 4 mrk:

Niels Traae for Citanten {forestill}[\sag/]de det ej mere var at forrette, forestillede det Citantens omkostninger beløber sig til 18 rd:r 2 mrk: 4 s:, foruden Rettens løn, dend dom/m/eren selv behager at tilregne sig, paastoed ellers paa Citantens vegne, det dom/m/eren ved sin Kiendelse vilde stadfæste den/n/e Forrett:, begiærede og den/n/e Forrett: fra først til sidst beskreven meddeelt.

Parterne declarerede at være fornøjede med, det omkostningerne blev lignet efter Løbe tallet, og betaler Haaems opsiddere 19 rd:r 4 mrk:, gaarden Qvales beboere 2 rd:r 4 mrk: 12 s:, og gaarden Rondestvedt 4 rd:r 3 mrk: 8 s:, hvorimod Citanten, saasom han har opfordret Retten, betaler Rettens Personer efter dend beregning ad Acta er tilført.

da nu Jntet videre var at forrette, blev saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

det Markeskield som i disse dage af Rettens Middel, efter Parternes Kiærl: Foreening, imel: gaarden{s} Haaems Marker og Ejendom/m/e, samt de angrænsende Naboer, er nedsatt, bør ej allene nu, men stedse for eftertiiden, at blive et uryggelig{t} og uomstødelig{t} Markeskield, som og Een Rette Snoer, for alle an og tilstødende Naboer, ubrødelig at holde, om de ej efter Loven med straf og bøder vil ansees, som sam/m/e beviislig overtræder. Saa bør og de her Jndkaldede og Jndstævnte at betale til Citanten Een hver for sig, efter dend beregning som her ad Acta over Omkostning: er tilført, Jnden 15 dage efter dom/m/ens lovl: Forkyndelse, under Nam og Execution.

dend 7de Junj, blev Retten betiendt paa gaarden Jndre Wichenes, bel: i Gravens Præstegield og Ulwiig Kirke sogn, med det paa Fol: 102 Specificerede Laugret, nærværende Lensmanden Lars Larsen Wambem.

hvorda for Retten fremstoed for dend agtbare dan/n/emand Christopher Jeltnes, bøjgde Procurator Niels Traae, og gav tilkiende, at have med skriftl: stevning, de dato 26de April sidstleeden ladet stevne og Jndkalde sine lejlændinger, Anfind Jndre Wichenes, Haaver, Ørians, og Iwer Yttre Wichenes, for dem Jmel: disse tvende Jorder at faae steenet og Reenet baade Jnden og uden gierds, som og Jeltnes og Jndre Wichenes, med lovl: Markeskield at faae skildt fra hinanden. Endelig er og stevnt gaarden Haaems opsiddere som anstøder til {.....} \disse/ grændse mærker. neml: Michel Haaem, og Ole den ældre Jbdm:, Erich Jbdm:, saavel som og Velærværedige Hr: Pouel Schnabel som pro Officio{...} \er/ beneficiarius til en del jorde marker udj de Jndstævntes jorder. J øvrigst Reserverede hand sig til stævningen, dend hand i Rette lagde, biilagt med lovl: stempled Papiir, ord efter andet saa lydende, L: A. vil ellers fornem/m/e om de Jndstævnte møder.

af de Jndstævnte mødte paa Andfind Jndre Wichenes vegne Lars Larsen Wambem, og tilstod lovl: varsel, sagde {ellers} og at vilde gaae i Marken med Rettens Middel, for der at giøre anviisning paa {hvorledes der} Markeskieldes nedsettelse, efter dend oplysning hand af Andfind har faaen. ligeledes mødte og Haaver og Ørians Wichenes, der alle vedtog lovl:

varsel, paa Iver Yttre Wichenes vegne mødte Ørians Yttre Vichenes, og tilstod lovl: varsel, belovede og at vilde giøre anviisning efter som gl: Markeskield har voren. End og mødte og for Retten Michel Haaem paa sine med flere gaarden Haaems beboere, som [h]er til Aastædet er kaldede, deres vegne, og tog

1765: 105b

1765

til Vedermæle, samt tilstoed lovl: varsel. Sogne Præsten Hr: Pouel Schnabel lod Jndlevere et skriftl: Jndlæg, de dato 3de Junj h: a:, det hand paastoed ad Acta tilført, sam/m/e er saa lydende, L: B.

Niels Traae for Citanten Replicerede, at da alle de Jndstævnte mødte og tog til gienmæle, som og belovede at giøre {dend} Anviisning om disse gaarders gl: brug og Mærkestæder, bad hand Retten vilde behage at gaae ud i Marken for at modtage dend belovede Anviis:, som og efter nøje siun og grandskning, som Rett og billigt kunde ansees Jmel: disse ovennævnte jorder, at nedsette Markeskield. som blev efterkom/m/ed.

og {da} forføyede da Rettens Middel sig i Marken, for først at udsteene de gaarder Yttre og Jndre Wichenes, hvor da blev {ved} begyndt ved Søen i Gamlestaae kaldet, ved bekken, der huggen en Kors, som viiser op ad til en {gl:} \anden/ Kors, derfra igien Jnd ad til en Kors hugget i et skarv, der igien viiser op ad bekken ved Mærkets gierde, i 3 efter hinanden nedsatte Markesteene, der af dend sidste viiser op ad til een Kors, som viiser op ad til toe efter hinanden nedsatte Markesteene, der igien viiser til en Kors, der viiser til toe efter hinanden nedsatte markesteene, deraf dend sidste viiser opad i 4re efter hinanden huggede Korser, toe Markesteene og atter tre {glopper} Korser, deraf dend sidste er staaende tet under bøe garen, som viiser op over garen i lige linie i 8te efter hinanden i berg {ud} hugne {glopp} Korser, dend sidste staaende i en berg nolte i Wattetvedt bytte, som er Ende mærke for Yttre Wichenes, og Ejer Yttre Wichenes uden for, og Jndre Wichenes Jnden for disse mærker.

fra sidst bem:te Kors ved Wattetvedt byttet gaaer byttet i toe efter hinanden hugne Korser, deraf dend sidste viiser op til Kors-Furre hougen, hvor der er staaende en gl: Kors, som er byttet Jmel: Jndre Wichenes, Wattetvedt og Haaem, og Ejer Wattetvedt paa den Søre, og Jndre Wichenes paa dend Nordre side{r} af disse mærker.

her fremstoed Procurator Traae for Citanten og i Rettelagde Et Markeskields brev af 19de Nobr: 1716, hvoraf hand begiærede i Acten Jnddragen fra Pag: 19 til 20, saavidt sam/m/e er Jndcirklet: bemelte er saa lydende under L: C.

{her blev da fortfaren} da nu saaledes Jmel: gaardene Jndre og Yttre Wichenes er udsteenet og skifted, forføjede Rettens Middel sig til de tvende gaarder Jndre Wichenes og Jeltnes, for at fraskille de tvende gaarder fra hinanden,

og blev da begyndt i Udmarken, der(?) under Klopperne kaldet, hvor der i en gl: Markesteen ved Haaems byttet blev huggen en Vinkel, som viiser omtrent i West i en nu nedsatt Markesteen, der viiser i lige linie til en gl: Kors i et {gl:} skarv i Kloppe vejen, der viiser til fire efter hinanden i lige linie hugne Korser, hvorimel: er nedsatt en skieldsteen, dend sidste Kors viiser atter til toe efter hinanden hugne Korser, der viiser til en Markesteen ved vejen, der fra i 4re efter hinanden hugne Korser, her af dend sidste viiser ned i Dokken paa Older fladen, der nedsatt en markesteen, som igien viiser til en Kors huggen i en berg Nolte, der viiser ned til Kleiven i Wichenes vejen, hvor der findes en gl: men nu forfrisket Kors, som igien viiser ned ad til en Kors, hvilken viiser i lige linie til en Markesteen, sam/m/e viiser ned ad i 4re efter hinanden {huggene} i berg Nolter hugne Korser, der af dend sidste er staaende ved Søen i Klobben kaldet, sam/m/e er Ende mærke, her af ejer Jeltnes paa dend Nordre, og Jndre Wichenes paa dend Søndre side.

Niels Traae for Citanten lod tilføre, at da her Jntet videre var ved dette Aastæd at forrette, begiærede hand at {Retten} \Dom/m/eren/ vilde beregne Rettens løn, som blev

efterkom/m/ed, neml: Sorenskriveren for en Rejse dag i Diet Penge 4 mrk:, den/n/e dags Forrett: 2 rd:r, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:r, Lensmand: 1 rd:r, tilsam/m/en 5 rd: 4 mrk:, som {af} Citanten godvillig tilbød sig at betale, saasom lejlændingene ej syntes at det var fornøden Rettens Middel at opfordre til noget Markeskields nedsættelse, eftersom Jngen tvistighed dem eller Naboerne til den/n/e dag haver {ej} rejst sig.

Traae for Citanten begiærede det Rettens Middel ved sin Kiendelse, vilde stadfæste dette Markeskield{s Forrett:} som her i dag er forretted, q <q og tillige begiærede den/n/e Forrett: med sine biilager beskreven meddelt,> {som blev efterkom/m/ed}. og er da, saasom Jntet mere var at forrette, saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

det Markeskield, som i dag [imel:]? disse gaarder Jndre og Yttre Wichenes, Jeltnes og andstødende Naboer er vorden nedsatt, bør nu, som og for Eftertiden og Efterkom/m/ere, at blive en urøggelig og {...-}

1765: 106

1765.

uforanderlig Rette Snoer, for alle nærgrænsende, om de ej efter Loven med bøder og straf vil vorde anseet, som sam/m/e bevislig overtræder.

dend 10de Junj blev Retten betiendt paa Skove-tejgen {Bag} Bangsnes kaldet, bel: under gaarden Ærdahl, i Eifiord kirke sogn og Gravens Præstegield, med efterskrevne Eedsorne Laugrettes Mænd, sc: Elling Osse, Ole Andersen Legrej, Thomas Wiig, Sølfest Jbdm:, David Hylde, Gunder Store Berge, Iver Eje og Johan/n/es ibdm:, Nærværende Lensmanden Lars Wambem.

hvorda for Retten fremstoed Iver Johan/n/esen Ærdahl, og gav tilkiende, det hand til den/n/e tægte dag med Mundtl: varsel har ladet stævne og Jndkalde Ole Tostensen Westrem, som her andgrænsende Ejer til gaarden Bolstad, Vidner at anhøre betreffende gl: Kan og bytte deres Ejendom imel:, dernæst efter Dom at faae lovl: Markeskield nedsatt, og endelig at svare Processens omkostning. saa er og ved sam/m/e Mundtl: Stævning Jndkaldet Lars Andersen Herrej, som paa dend anden siide af den/n/e Skove tejg med sin Ejendom anstøder, at faae dem Jmel: lovl: Markeskield nedsatt, hvor dog Jngen tvist dem Jmel: findes. til Vidner udj Sagen, gl: Kan Jmel: den/n/e Skove tejg og gaarden Bolstad, er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Haaver Schaar, Andfind Leqve, Elling Undeland, Ole Endresen Sæbbøe, Torbjørn Jbdm:, Knud ved Herrejs Nøste, Siur Brimnes, Niels Siursen Bangsnøste, Corpor: Svend Brymnes, Nicholaj Siursen Brimnes. vil fornem/m/e om de samtl: Jndstevnte møder.

For Ole Tostensen Westrem mødte Procurator Traae og vedtog lovl: varsel. For Lars Andersen Herrej, efter paaraabelse, vilde Jngen svare. de samtl: Jndstevnte Vidner mødte.

Kaldsmændene Peder Andersen Herrej og David Hotle afhiemlede Stævningen at være Lars Andersen Herrej lovl: forkyndt udj Eget Paahør.

Edens Forklaring blev Vidnerne forelæst, og formaned at blive ved Sandhed.

Parterne begiærede en liden Dilation, for at see om de kunde kom/m/e til Forliig.

Efter Nogens tiid[s] Forløb, som Jntet Forliig var at vente, urgerede Citanten paa Vidnernes Forhør.

1ste Vidne, Haaver Aamundsen, boende paa gaarden Schaar, sagde sig gl: 79 Aar, er Jngen af Parterne Endten beslægtet eller besvogret, vidnede, at i al sin tiid har hand hørt sige det byttet imel: Ba[n]gnes og Bolstad, var i Sandviig ved Søen, og {da} Dahlen eller Gillet beent op igien/n/em, hvorpaa hand kunde giøre anviisning.

Citanten begiærede det hands Svoger Haldor Helleland maatte gaae i Rette for ham, som blev billiget.

Traae tilspurte Vidnet, om hand har hørt sige, det Bangnes tejgens Ejere har haft noget brug til det omvundene Mærke, eller {til} \forbi/ den bek som løber igien/n/em Dahlen. Resp: ved Jntet herom. 2do: om Vidnet ikke har hørt sige, at i Sandviig er Rore bytte eller halvfierding skifte. Resp: jo, hand har hørt det. Citanten Replicerede, at hvad som er Rore bytte eller halvFierding skifte, vedkom/m/er ej Skoge bytte eller Markeskield. Parterne havde ej videre at tilspørge Vidnet.

2det Vidne, Andfind Torbiørnsen, boende paa gaarden Leqve, sagde sig gl: 78 Aar, er Jngen af Parterne endten beslægtet eller besvogret, vidnede, at Iver Hougse, der omtrent for 20 Aar siden ved døden er afgangen, mens hand levede var hand tillige Ejere for gaarden Ærdahl, hvorunder Skove tejgen Bangsnes er henhørende, hand gav Vidnet lov, fra Sandwiig efter Gillet og ud efter at hugge i den tunge, hvorom nu tvistes, alt hvad hand fandt tjenlig til Huus behov, da Vidnet forestillede ham Frygt om Nogen sam/m/e Hugster vilde paa-anke, svarede Iver Hougse, hug du frit, ieg skal forsvare. Vidnet sagde ellers at kunde giøre Anviisning paa Sandviig, Gillet og tungen, hvor hand havde hugget. Forklarede ydermere, det Skove tejgens Mærke var paa Søre siden fra Lindedahlen op over Fieldet, ned igien/n/em Dahlen eller Gillet til Sandwiig. Traae tilspurte Vidnet, om Bolstad Manden saae eller vidste at hand huggede der. Resp: ved ej derom, hand var ej nærværende, saasom Vidnet ikkun huggede et Aar der saa meget hand kunde nøtte. Traae benægtede {alt} hvad Vidnet haver sagt.

3de Vidne, Elling Pedersen, boende paa gaarden Undeland, sagde sig gl: 73 Aar, er i 3de {l} og fierde leed beslægted {Ol} Jndstevnte Ole Westrem, vidnede, at omtrent for 30 Aar eller mere, hørte hand tvist imel: sal: Tosten Herrej, som dend tiid ejede Bolstad, og Gutorm, som boede paa Ærdahl, om dette bytte. Tosten Herrej vilde have byttet i {løb} tøm/m/er løbe, og Guttorm Ærdahl vilde have det i Sandwiig, men som de vare gode Men/n/er, agtede de ej videre om den/n/e tvist. Vidnet sagde ellers at kunde giøre Anviisning saavel paa tøm/m/er løbe som Sandwiig. Jngen af Parterne havde ej Noget at tilspørge Vidnet.

{Ole} 4de Vidne, Ole Endresen, er boende paa gaarden Sæbøe, sagde sig gl: 60 Aar, er Jngen af Parterne Endten beslægted eller besvogred, vidnede, at have hørt sige af Pouel Sæbøe, der nu ved døden er afgangen, som i levende live sagde til Vidnet, det byttet Jmel: Bangsnes og Bolstad er fra Sandviig og Dahl op igien/n/em, men Vidnet kand Jngen Anviisning herom, som Een frem/m/ed, giøre, siden det ikkun var Een tale uden Anviisning, og er det 4 Aar siden Pouel Sæbøe ved døden afgik: hand havde tjent hos Lars Ærdahl, som var Fader til Iver Hougse. da Jngen af Parterne havde Noget at tilspørge Vidnet, og som hand Jngen Anviisning kunde giøre, bekræftede hand sit Vidnesbyrd med Eed efter Loven, og blev demitteret.

5te Vidne, Torbiørn Tormosen, er boendes paa gaarden Sæbøe, sagde sig gl: 33 Aar, er Jngen af Parterne endten beslægted eller besvogred, vidnede, det hand var nærværende da Pouel Sæbøe, kort før sin død, talede de af 4de Vidne omvundene ord, og altsaa vidnede i et og alt Conform med fierde Vidne, og videre [vidste]?

1765: 106b

1765.

Vidnet ej. Traae tilspurte dette Vidne, saavel som næst foregaaende 4de Vidne, om Bolstads Ejeren var kaldet at være nærværende {paa} for at høre Pouel Sæbøes ord. Resp: begge Vidnerne svarede Nej. derpaa Vidnet aflagde Eeden og blev demitteret.

6te Vidne, Knud Siursen, huusmand ved gaarden Herrejs Nøste, sagde sig gl: over 60 Aar, er Jngen af Parterne endten beslægtet eller besvogret, vidnede, at have hørt Een Snak eller tvist imel: sal: Tosten Herrej og sal: Guttorm Ærdahl om byttet, Tosten vilde have det her ude ved tøm/m/er løbe, og Guttorm Ærdahl vilde have det inde i Sandviig. men der blev Jntet videre af end dend sam/m/e tale. Vidste Jntet at forklare om bruget, men kunde giøre Anviisning paa de tvende Mærker som viiser det omtvistede Støkke, saasom hand har tjent i 2 á 3 Aar paa

Ærdahl, og altsaa er dem vel betient!! (bekiendt?) Traae tilspurte Vidnet, om hand kunde erindre hvor lenge det er siden hand tjente der. Resp: kand ej med Sandhed sige hvor lenge, men det er over 20 Aar.

7de Vidne, Siur Nicolajsen, boende paa gaarden Brimnes, sagde sig gl: 68 Aar, er Jngen af Parterne endten beslægted eller besvogred, vidnede, at fra sin barndom har hand aldrig hørt andet sige end at Ærdahl har Ejet fra Sandviig og Dahlen op igien/n/em, men hvor nær Ærdahl huggede, kand Vidnet ej sige. men da gl: Tosten Herrej blev Ejere for Bolstad, vilde hand have Mærke i tøm/m/er løbe. sagde videre, at kunde giøre Anviisning paa bemelt Stæder. Traae tilspurte Vidnet om hand kand erindre hvor lenge det er siden at Tosten Herrej blev Ejere for Bolstad. Resp: Nej. 2do: om Vidnet ikke veed hvorledes det omtvistede Stycke har været brugt. Resp: Nej. 3tio: hvor Vidnet ved at giøre Anviisning paa de omvundene Mærker, siden hand ej ved om bruget. Resp: hand var her i forrige tiider med sin Fader og arbejdede paa tiære, og hand viiste ham disse Mærker.

8de Vidne, Niels Siursen, er huusmand ved Bangs Nøste, sagde sig gl: 34 Aar, er Jngen af Parterne endten beslægted eller besvogred, vidnede, at omtrent for 17 eller 18 Aar siden tjente hand hos Guttorm Ærdahl i toe Aar, og da hørte hand sige som en tale, at byttet skulde være i tøm/m/er løbe, og undertiden at det skulde være i bekken, og fra bægge stæder skulde det gaae Dahl[en] op igien/n/em, men de huggede ej i hans tiid til byttet, ham vitterligt. Citanten tilspurte Vidnet, om hand i den omvu[n]dene tiid ligeledes hørte sige at byttet skulde gaae i Sandviig. Resp: kand ej erindre om det blev sagt i den tiid hand tjente der, men siden ofte har hørt Folkes tale at byttet skule være i Sandviig. 2do: om hand i den omvundene tiid hørte sige eller saae, det Bolstad Manden huggede til byttet, eller huggede i det nu omtvistede støkke Mark. Resp: den tid hand tjente der, har hand hverken seet eller hørt sige saadant. men siden hand tjente der, har hand seet det Bolstad Manden har hugget i det omtvistede støkke Mark. 3tio: hvor mange Aar det er siden hand saae at Bolstad Manden huggede der, og hvem det var som huggede. Resp: det er omtrent 16 á 17 Aar siden hand saae Ole Westrem at huuge der.

9de Vidne, {Corporal} Svend Siversen Brimnes, Corp: ved Hr: Major Børses Compagnie, sagde sig gl: i det 32 Aar, er Ingen af Parterne Endten beslægted eller besvogred, vidnede, at da hand var omtrent 16 á 17 Aar gl: tjenede hand hos Guttorm Ærdahls Enke, ligesaa hos hands Søn, i alt udj 1 ½ Aar, og i den tiid hørte sige at byttet gik fr[a] Sandviig og Dahl[en] op igien/n/em, men om brug[en] har Vidnet ej hørt eller seet Noget, kand giøre Anviisning paa det omvundene.

10de Vidne, Nicholaus Siursen \Brimnes/, til huus paa gaarden Ærdahl, sagde sig gl: 40 Aar, er Jngen af Parterne endten beslægted eller besvogred, vidnede, at for 14 Aar og paa 15de Aare[t] herfore, tjente hand hos Guttorm Ærdahl, og det udj 4 ½ Aar, i dend tiid hørte hand ej andet end at Ærdahl ejede i Sandviig og Dahl[en] op igien/n/em, og førend Vidnet kom der at tjene, dog ej lenge før, fik Drengen Lars Magnusen /: huusmands søn ved Herrejs Nøste :/ tilladelse at hugge Noget Huuse tøm/m/er i det nu omtvistede støkke Mark, men om Guttorm Ærdahl som lejlending, eller Iver Hougse som Ejere dertil, gav ham tilladelse, ved Vidnet ikke, saasom hand ikkun saae at hand huggede der. Vidnet sagde ellers at kunde giøre anviisning paa de omvundene Mærker, saasom hans Huusbonde havde viist ham det.

1765: 107

1765

Traae for Ole Tostensen Westrem, som selv nærværende, gav tilkiende, det han med muntl: Contra Stevning her til Aastædet til den/n/e tægtedag har ladet Contra Jndkalde hoved Citanten, Vidner at anhøre om gl: Kan og brug, samt Hæfd til og paa det omtvistede støkke Mark, derefter Dom at modtage til hans formeenentlige Ejendoms beskiærmelse, og at betale de Jbragte omkostninger. til Contra Vidner udj Sag[en] er Jndkaldet under Lovens

Faldsmaal, Lars Wiglichsen Tvedto, Sølfest Bagne, Christian Bolstad, Elling Bagne, og Heine Meehuus, vil fornem/m/e om de Jndstævnte møder.

Hoved Citanten tilstod Contra stævningen lovl: at være ham forkyndt.

Contra Vidnerne mødte ligeledes alle, og blev Eedens Forklaring dem forelæst.

1ste Contra Vidne, Lars Wiglichsen, boende paa gaarden Tvedto, sagde sig at være over 50 [Aar] gaml:, er i 4de leed med Ole Westrem beslægted, vidnede, at Guttorm Ærdahl havde hugget Nogle træer i det omtvistede stycke Mark, hvor mange Aar det er siden, mindes Vidnet ej, da sagde Lensmanden Anders Hansen Undeland, paa sin Søsters Katarina Herrej[s] vegne, som hendes Laugværge, tilspurte sal: Iver Hougse som Ejer til Ærdahl, om hand vilde have Process for dend hugster, hvortil Iver Hougse svarede Nej, hand vilde Jngen Process have. Videre forklarede Vidnet, det de omvundne tvende Mænd talede ellers om Een bek som skulde være mærke Jmel: de tvistendes Ejendom. men Vidnet veed ej af anden bek at sige, end den bek der løber Dahle[n] ned Jgien/n/em. har ellers hørt sige at Sandviig er halvfierdings bytte, men aldrig hørt sige det Sandviig var bytte jmel: Bolstad og Bangsnes. kand Jngen Anviisning giøre, undtagen paa bekken som løber Dahlen ned Jgien/n/em, ej heller er vidende hvor de omvundene træer bleve huggede. Contra Citanten tilspurte Vidnet, om hand ikke omtrent kand mindes hvormange Aar det er siden de tvende omvundene Mænd havde den samtale. Resp: kand slet ikke erindre det, men over 20 Aar synes hand det er, kand ej sige noget med Sandhed. 2do: om Iver Hougse den omvundene tiid leverede de hugne træer til Lensmanden Anders Hansen. Resp: ja, Iver Hougse leverede træerne til Lensmanden, som igien forærede dem til Vidnets Svoger, der var lejlending og boede paa Bolstad. {3tio:} Parterne havde ej mere at tilspørge Vidnet. Hoved Citanten lod tilføre, at som Iver Hougse var Een gl: skrøbelig Mand der Jngen livs Arvinger havde, for Freed og Roelighed skyld i sin Alderdom, bortgav de huggede træer, kand ej betage Efterkom/m/ernes Ejendoms Rett, besyndelig da det ej beviises hvor de blev huggede.

2det Contra Vidne, Sølfest Jensen, boende paa gaarden Bagne, sagde sig gl: 65 Aar, er Jngen af Parterne endten beslægted eller besvogred, vidnede, aldrig at have hørt andet end at Dahlen og bekken i Dahlen er Markeskield imel: Bangsnes og Bolstad, og mener {at} hand at bekken i Dahlen giør byttet ned i Søen. Contra Citanten tilspurte Vidnet, 1mo: om Vidnet har hørt om de træer lejlændingen paa Ærdahl havde hugget, hvorledes sam/m/e blev afgiort imel: Lensmanden Anders Hansen Undeland og Iver Hougse. Resp: Nej, hand hørte ej paa Lensmanden og Iver {og} Hougse[s] tale. men paa dend tale som var imel: Tosten Herrej og Guttorm Ærdahl om de træer der var hugget der inde hvor nu tvistes, men ved ej hvor træerne vare huggede. men de tvende tvistede om træerne, da Guttorm Ærdahl sagde hand var ikkun Een lejlænding, og altsaa ej vilde have nogen tvist derom. hvorover Tosten Herrej fick træerne. 2do: om Vidnet ikke veed at det omtvistede stycke Mark altiid har været brugt saa lenge Vidnet mindes, under gaarden Bolstad. Resp: kand ej sige andet end at hand har seet det Bolstad har brugt det omtvistede stycke mark, og er kom/m/en der ned med tøm/m/er, og er det omtrent 20 Aar siden hand saae at Bolstad Mændene kom der ned med tøm/m/er. Hoved Citanten tilspurte Vidnet. 1mo: om hand ved at det tøm/m/er som Bolstad Manden førte ned igien/n/em tøm/m/er løbe, det sam/m/e tøm/m/er var hugget i det omtvistede stycke Mark, eller oven for sam/m/e. Resp: der var hugget Noget oven for og noget Neden for. 2do: om Vidnet ved at der i det omtvistede er mange gange hugget siden hand blev bekiendt her paa stæden. Resp: ved Jntet videre herom end hvad hand har forklaret. 3de: om Vidnet aldeles ikke har hørt det byttet var i Sandviig. Resp: Nej. Contra Citanten tilspurte ydermere Vidnet, om hand har hørt eller seet, det Ærdahls Manden har havt Noget brug i det omtvistede stycke, nu i disse omvundene 20 Aar. Resp: Nej. Vidnet sagde ellers at kunde giøre Anviisning paa Dahlen og bekken.

3de Contra Vidne, Christian Gundersen, boende paa gaarden Bolstad, som lejlænding, og har byxlet af Contra Citanten, da hans Fader opsagde Jorden for ham, saa hand er barnefød og

opavled paa gaarden, sagde sig gl: 31 Aar, vidnede, at have hørt {al} i disse 2 á 3 Aar sige det byttet er af bekken i Dahlen, og at Ole Westrem vil have byttet {af} \efter/ bekken i {tøm} Dahlen og ned i Søen, og Ærdahl vil have det efter tøm/m/er løbe, og saa lenge Vidnet kand mindes har Bolstad brugt til bekken. Contra Citanten tilspurte Vidnet, om hand kand mindes, det Ærdahls Manden

1765: 107b

har brugt der i disse sidste 20 Aar. Resp: {Johan/n/es} Nej, men Johan/n/es Hallanger, Der er hoved Citantens Fader, da hand ejede Ærdahl, hugged Jnden Om bekken løvskov, og da hand havde hugged, gik hand til Vidnes Moder og sagde det hand meente at have hugget for nær byttet, dette, Vidnes Moder nogle Aar derefter, da hun var bleven Enke, fortalte Vidnet. Hoved Citanten tilspurte Vidnet om hand aldeles ikke kand forklare at have hørt sige, det byttet skulde gaae i Sandviig. Resp: jo, hand hørte det af Een og Anden sige som Een Snak, men selv ej kand sige det for vist. 2do: om Vidnet ved at der i hans tiid mange gange har været hugget tøm/m/er i det omtvistede stycke. Resp: ja, 3 gange har der vor[en] huggen i hans tiid, af hans Huusbonde Ole Westrem. {3tio:} og meener hand at der er 3 Aar siden han huggede første gang. Vidnet sagde at kunde giøre Anviisning paa bekken, tøm/m/er løbe, Sandviig og Dahlen, samt hvor tøm/m/eret har voren huggen i disse 3 Aar.

4de Vidne, Elling Halstensen, boende paa gaarden Bagne, sagde sig gl: 47 Aar, {er} sag\de/ hans huustroe er noget liidet beslægted med Andve Hallanger, som er hoved Citantens huustroes Fader, vidnede at have hørt af andre sige, det byttet imel: Bangsnes og Bolstad skulde være udj bekken i Dahlen, men har ej hørt hvor langt det bytte skulde gaae ned, ej heller hørt Noget om tøm/m/er løbet eller Sandviig, da Vidnet Jngen Anviisning her neden til hvor trætten er, kand giøre, og Parterne ej havde Noget at tilspørge Vidnet, aflagde Vidnet Eeden efter Loven og blev demitteret.

5te Vidne, Heine Guttormsen, boende paa gaarden Meehuus, sagde sig gl: 40 Aar, {er} sagde det hans Huustroe {v} er Sødskene barn til Contra Citanten Ole Westrem, og at Vidnet selv er i 3de led beslægted med hoved Citanten Iver Ærdahl. {vidnede} sagde videre at være fød og opdraged paa gaarden Ærdahl, hvor hans Fader Guttorm Ærdahl boede som lejlending. vidnede, lidet eller Jntet at have hørt om byttet videre end at Dahlen blev kaldet byttings Dahlen, og om tøm/m/er løbe her nere at være bytte, var ofte med sin Fader her i Skoven og huggede, men hand kom aldrig at hugge der hvor nu de omtvistede stæder er, har hørt sige siden han kom fra Ærdahl, hvilket er 10 Aar siden, som Een Snak iblandt Folket, at byttet var i Sandviig. Contra Citanten tilspurte Vidnet om hand hørt eller seet, det Ærdahl har brugt i det omtvistede stycke. Resp: saa lenge hand kand mindes har hand hverken seet eller hørt det. Vidnet sagde ellers at kunde giøre Anviisning paa byttings Dahlen, tøm/m/er løbe og Sandviig. Hoved Citanten tilspurte Vidnet, om hand kand sige, saa lenge hand kand mindes, at være vidende det Bolstad har brugt det omtvistede stycke Mark. Resp: har slet ikke seet og slet ikke ved hvem som har brugt der.

Rettens Middel med begge Parter forføjede sig i Marken for at modtage dend Anviisning Vidnerne kand giøre.

Efter at alle Vidnerne havde giort Anviisning, og alle Observationer nøje iagt taget, declarerede Parterne Forliig, saaleedes, at byttet bliver i bekken udj Dahlen og ned igien/n/em tøm/m/er løbe, hvor der efter Parternes Anviisning, som de belovede i Morgen at giøre, siden dagen nu alt er forløben, skal Markeskieldet nedsettes, og Een hver af de 3de Parter at betale 1/3 deel af den/n/e Forretnings omkostninger. Saa skal og de trende Furrer der af Contra Citanten i Aar er hugget imel: tøm/m/er løbe og bekken, og ligger ved Roeden, Contra Citanten, som dem haver hugget, tilhøre, imod at Hoved Citanten hugger trende lige gode Furrer udj Contra Citantens Mark og Skov.

dend 11te Junj blev den/n/e Forretning atter foretagen,
og Markeskield nedsatt imel: Bolstad og Bangsnes efter begge Parters Kiærlige Foreening og giorde Anviisning, saaledes: paa dend Nordre siide af Bangsnes, neden ved Søen udj Et Skarv, huggen Een Kors, som viiser op i 4re efter hinanden huggede Korser udj tøm/m/er løbe, disse 5 Kors viiser det omtvistede, fra dend øverste og 5te Kors gaaer byttet igien/n/em Dahlen op efter bekken. udj 10 efter hinanden huggede Korser udj berg Nolter og jordfaste Steene, J sam/m/e linie en Markeskield steen, som viiser atter i Een Kors udj Een jordfast steen, sam/m/e viiser til dend anden og sidste Markskield steen, der Endelig viiser tvers over Skarre eller Field Rosten.

1765: 108

1765

Paa dend Jndre siide af disse 18 Mrk:r Ejer Bolstad, og paa dend yttre siide Ejer Bangnes.
dend om/m/ælte linie paa Sør siiden af Skarre eller Field Rosten, udj en stoer Steen huggen en Kors, derved mødte Jndstevnte Lars Andersen Herrej[s] broder Peder Andersen Herrej, som tillige med hoved Citanten giorde Anviisn: hvor Markeskieldet skulde være Jmel: gaarden Herrej[s] Ejendom og Bangnes, fra dend nu om/m/ælte Kors og ned efter igien/n/em Lindedahlen udj 4re andre efter hinanden hugne Korser i berg Nolter, hvoraf dend sidste er huggen i Skarv neden ved Søen. Jnden for disse Mærker fra Field Rosten i Skarret og ned efter, ejer Herrej, og uden for Bangsnes, {saa Søen} at Bangsnes fra Søen i Norden og tvers over til Søen i Søer er adskilt fra de andre Marker og Jorder.
Som Jntet videre var at forrette bliver følgende bereigning over den/n/e Forrettnings Omkostning at giøre, Sorenskriveren[s] Diet Penge for en Rejse dag 4 mrk:, tvende dages Forrett: 3 rd:r, Laugrett: per Mand 48 skill:, er 4 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en 8 rd:r 4 mrk: Hoved Citanten paastoed sine Omkostninger, der udj alt beløber tilsam/m/en 16 rd:r, {tilsam/m/en 24 rd:r 4 mrk:} tilsam/m/en den/n/e forrettnings omkostninger 24 rd:r 4 mrk:, deraf Contra Citanten efter Foreening betaler til Hoved Citanten 8 rd:r 1 mrk: 5 s:, Lars Andersen Herrej, der Jngen deel har haft i trætte[n], men ikkuns i Steenings verke[t], betaler til hoved Citanten ¼ Part, som er 6 rd:r 1 mrk:, det øvrige, som er 10 rd:r 1 mrk: 11 s:, tager hoved Citanten hos sig selv, og som den der har opfordret Retten, betaler Rettens Personer efter dend beregning ad Acta er tilført, og saaledes den/n/e Forrettning sluttet.

dend 13de Junj, i Continuation Rettens Kiendelse med dette Aars Som/m/erting dend 17de Maj, blev Retten betiendt paa gaarden Øvre Leqve i Gravens skibreede og Ulwiig Kirkesogn, med Efterskrevne Eedsorne Laug-Rettes-Mænd, sc: Elling Undeland, Conrad Jbdm:, Jørgen Store Berge, Gunder Jbdm:, Lars Torbiørnsen Lione, Lars Andersen Jbdm:, Iver Eje og Johan/n/es Jbdm: nærværende Lensmanden Lars Larsen Wambem.
Hvorda for Retten fremstoed Procurator Traae for Iwer Olsen Øvre Leqve og gav tilkiende, det hand med en skriftl: Contra Stevning af 17de Maj sidstl: til den/n/e tægtedag har ladet stævne og her til Aastædet Jndkalde sin grande Magnus Iversen Leqve, som Hoved Citant, Vidner at anhøre betræffende den forbudne Kiørsel vej, Jtem at anhøre Vidner, det hand med sine Folk har lagt en Nye vej, og nedtraaed Contra Citantens uopskaarne Ager og bøe, til skade og Fornærmelse, som og at hoved Citanten har Jndskrænket og forhindret den fra gl: tiid fornødne og til begge gaarders brug brugelige bue vej og Støels vej. Jtem at være nærværende ved Siun og grandskning efter Vidnernes Anviisning og Markeskields Forrettningen. Endelig dom at modtage til Forbudets underkiendelse, Rette vejes Conservation, og Processens Erstaning, med videre efter Stævningens Jndhold, den hand i Rette lagde, biilagt med lovl: stempled Papiir, ord efter andet saa lydende. til vidner udj

Sag[en] er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Anfind Nedre Leqve, Iver Børse, Herborg Nedre Leqve, Niels Hagestad, Trond Sysse, Giermund Torblaa, Torchil Nedre Leqve, Iver Jbdm:, Jens Jbdm:, Torfind Johan/n/esen Hielmewold, Dordie Opheim, og Sigrj Olsdatter Øvre Leqve, som hand paastoed Eedelig forhørte, og vil fornem/m/e om de samtl: Jndstævnte møder.

Hoved Citanten Magnus Iversen Leqve mødte og tilstoed at den oplæste Contra Stævning er ham lovl: forkyndt. J det øvrige Protesterede Kraftigst imod gaarden Nedre Leqvens beboeres Jndkaldelse af Contra Citanten som vidne i Sag[en}, da hand, Hoved Citanten, ved skriftl: Continuations Stævning af 24de Maj sidstl: har Jndkaldet Nedre Leqvens beboere, som sine Contra Parter i Sag[en], derfore haabede og paastoed de ej som vidner vorder admitteret, og derom i Rette lagde benævnte sin Continuations Stævning, biilagt med lovl: stempled Papiir. Sam/m/e blev oplæst, og er saa lydende.

Contra Citanten sagde, det hand frafalder gaarden Nedre Leqvens beboere som vidner i Sag[en], ligesaa dend Post udj Stævningen om Nedre Leqve[s] bue-Rekke og Støels Vej, og allene vedbliver de øvrige Poster udj sin Stævning, og derom Urgerede de Jndkaldede vidner forhørte.

de Jndkaldede Vidner mødte alle, og blev da Eedens Forklaring dem forelæst, og formaned at blive ved Sandhed.

1ste Vidne, Iver Magnusen, boendes paa gaarden Børse, er Fader til Hoved Citanten Magnus Leqve, og Farbroder til Contra Citanten Iver Leqve, sagde sig gl: 72 Aar, vidnede, at være barnefød og opfostred her paa gaarden, hvor hans Fader boede, paa det brug Contra Citanten Iver Leqve nu beboer, og selv i mange Aar været Ejere for det brug hans Søn, Hoved Citanten, beboer. Traae tilspurte vidnet om hand ikke veed og har hørt, fra al dend tiid hand kand mindes, at den/n/e vej fra Øvre Leqve som gaaer ligned!! (lige ned?) med ageren

1765: 108b

1765

og til Nedre Leqven, har stedse været Øvre Leqvens Axste Vej, at kiøre deres Høe op med. Resp: Fra Hiørne af ageren har det stedse været en gl: Kiørsel Vej for Øvre Leqve at Kiøre deres Høe. men under agerReenen har det ikkun været en gange Vej imel: gaardene. 2do: om hand og ikke veed at her af thuunet har været en gl: brugelig Søe Vej, og {derpaa} \om hand/ kand giøre Anviisning paa begge Veje. Resp: Jo, det er saa at der er og har været en gl: Søe Vej, og kand hand paa begge Veje giøre Anviisning. 3tio: om vidnet ikke veed at gaarden Øvre Leqve har haft en gl: bue-Rekke og Støels Vej, og hvor den begynder her fra gaarden af og til bøe garen. Resp: jo, og kand derom giøre Anviisning. Hoved Citanten tilspurte Vidnet, om hand veed at den gl: bue-Rekke og Støels Vej har været brugt til den/n/e tiid. Resp: vidnet drog her fra gaarden for 42 Aar siden, og da giorde hans sal: broder, som var Contra Citantens Fader, en anden Støels Vej. 2do: om ikke Vidnet veed at, at naar nogen kiørte bygnings Materialier Søe Vejen op, om de da ikke, naar de kom op imod gaardens Huuser, forloed Søe Vejen og kiørte op imel: Fiose[t] og Løen, uden at der blev stænget for dem, eller sam/m/e Kiørsel blev dem hinderlig. Resp: Naaer Aarsens tiid tillod det, blev kiørt saaledes som omspurt er, men paa andre tiider af Aaret blev kiørt den Rette Vej op igien/n/em thuunet. 3tio: om Vidnet ikke veed at der har været en gl: gange Vej til gaarden Sysse. Resp: jo. Traae sagde at den/n/e Vej i en Aastæds Sag og Markeskields Forrett: er aldeles afskaffet. og som sam/m/e Forrett: til dato er upaa-anket, og altsaa usvækket, er og bliver det urøggeligt at sam/m/e Vej til gaarden Sysse er aldeles afskaffet. J det øvrige tilspurte Traae Vidnet, om den nye bue Rekke Vej, som hands broder har anlagt, er bleven Jndskrænket eller formeent, førend Hoved Citanten Magnus Leqve kom her at boe. Resp: veed Jntet derom. Hoved Citanten tilspurte Vidnet, om hand veed det hand har Jndskrænket Vejen. Resp: veed slet Jntet herom.

2det Vidne, Niels Olsen, boende paa gaarden Hagestad, sagde sig gl: 41 Aar, og at Vidnes Huustroe er Moder Søster til Iver Leqve, og Magnus Leqve sin Huustroes Moders Fader Søster. til Traaes første Qvæstion {svarede} ved første Vidne, svarede dette Vidne som første Vidne. til anden Qvæst: Resp: som første Vidne. til 3de Qvæst: svarede ja, det er saa, kand anviise den. til Hoved Citantens Qvæst: svarede 1mo: veed ej hvad der er skeed siden hand drog fra gaarden, som er 30 Aar siden. vel videndes at Iver Leqve sin Fader oprødede een Nye støels Vej, men veed ej hvad som er bleven brugt. 2do: veed Jntet derom. 3tio: veed slet Jntet derom. til Traaes Sub Qvæst: svarede, veed ej derom. til hoved Citantens Sub Qvæst: svarede Vidnet, veed Jntet derom.

3de Vidne, Trond Johan/n/esen, boende paa gaarden Syssen, sagde sig gl: 49 aar, er Jngen af Parterne endten beslægted eller besvogred. Parterne begiærede, det de ved første Vidne fremsatte Qvæst: fremdeeles maatte følges. til Contra Citant:[s] første Qvæst: svarede Vidnet, som første Vidne. 2do: veed Jntet om Søe Vejen. 3tio: veed Jntet om den gl: støels Vej. til Hoved Citantens Qvæst: svarede, 1mo: veed Jntet derom. 2do: veed ej derom. 3tio: vejen til Sysse har nu været brugt i disse sidste 20 Aar. til Traaes Sub Qvæst: svarede Vidnet, veed Jntet herom. til Hoved Citant:[s] Sub Qvæst svarede, 1mo: veed Jntet derom. herunder hoved Citanten tilspurte dette vidne, om hand ikke veed, at den/n/e Nye Støels Vej nu i 24 Aar af granderne har været brugt upaa-anket og upaakiært. Resp: i disse 24 Aar vidnet har været paa Sysse, har Vejen voren brugt uden paa-anke af Sysse-Mændene, veed ej hvad de andre grander har giort. Traae sagde, betræffende de omvundene Veje, havde hand for den/n/e sinde vidner nok, og derfor frafaldt flere vidner dis angaaende at føre, dog under Forbeholdenhed om fornødiges, sam/m/e i belejlig tiid at føre. men angaaende Støels Vejens Jndskrænkning, vilde hand endnu have et par Vidner afhørte, som og angaaende Contra

1765: 109

1765

Citantens ager og bøe[s] Nedtrædelse i følge Stævnemaale[t]. og ere sam/m/e Vidner Aamund Larsen Tufte og Aamund Magnusen Jbdm:, Torchel Nedre Leqve og Iver Jbdm: benævnte Vidner, som vare nærværende da Eedens Forklaring blev oplæst, bleve fremkaldede, og er

første Vidne, Aamund Larsen Tufte, er huusmand hos Contra Citanten Iver Leqve, sagde sig gl: 44 Aar, er Jngen af Parterne beslægted eller besvogred. efter aflagde Eed vidnede, at i nest afvigte Aar 1764 saae Vidnet det Magnus Leqve Jndskrænkede Støels Vejen saaledes at hand opsatt et giærde eller gaer i Mælstøels træe, som ej forhen havde været, hvorved Vejen blev Jndskrænket eller hindret, og kand Vidnet paa sam/m/e giærde giøre Anviisning. Traae tilspurte Vidnet, om hand ikke veed at i den omvundene tiid, det Grin/n/et i Støels Vejen blev tillukket som et fast gierde. Resp: hand saae at der ej var noget Grind, men et giærde, som Magnus Øvre Leqve[s] tjeneste Folk opsadt, da de fløttede giærde op fra sit gl: Stæd, hvor tilforn havde været grind. 2do: om ikke Vidnet veed at der med Contra Citantens brugelige Vej, baade med sine Creature, som og med sine Hæste, er bleven til Krogs forlænget, eller og maa bryde ud paa andres {Qvæs} Ejendom/m/e at lægge Vej. Resp: Jo, det er ham til Krogs for Hands hæste og Creature, saa hand nødsages at drage anden Vej. Hoved Citanten tilspurte Vidnet, om det {har} var den Støels Vej som har været brugt siden hand kom her til gaards. Resp: det var dend ældgl: støels Vej hvor hand fløttede gare[n], og ej den Støels Vej som nu bruges. dog bruges begge Vejene, der begge falder paa Citantens Ejendom.

2det Vidne, Aamund Magnusen \Tufte/, er huusmand hos \hoved/ Citanten Magnus Leqve, sagde sig gl: 49 Aar, er Faderbroder til hoved Citantens Huustroe, efter aflagde Eed vidnede, at næst afvigte Aars Vaaren opflyttede Magnus Leqve sine Folk garen paa dend gl: støels Vej, og ej sadte noget grind derpaa. hvorom Vidnet kand giøre Anviisning. til Traaes første Qvæst: ved næst foregaaende Vidne, har Vidnet svared udj sit vidnesbyrd. til 2den Qvæst:

svarede, jo, nogen Krog maae hand giøre. til Hoved Citantens Qvæst: svarede Vidnet, som næst foregaaende Vidne. End videre tilspurte Hoved Citanten {herunder} Vidnet, om garen blev opsatt, førend Creaturene {ble} var opreist til Støels, eller efter at de var opreist. Resp: veed ej Rettere end gare[n] blev opsatt førend Creaturene var Reiste til Støels.

3de Vidne, Torchel Nedre Leqve, sagde sig gl: 34 Aar, og at være Sødskene barn med Magnus Leqve, og i 3de leed med Iver Leqve beslægted. vidnede efter aflagde Eed at i næst forrige Aar saae Vidnet, efter at Magnus Leqve havde skaaret sin Ager, det hand bar Korn Stauvrer og gik dermed igien/n/em Iver sin Ager, der ej var skaaren. paa begge agerne Vidnet kand giøre Anviisning, men ej accurat Anviisning paa hvilket Stæd Magnus bar Korn Stauvrene \igien/n/em/ {imel:} Iver sin Ager. Traae tilspurte Vidnet, om Vidnet ikke veed at Contra Citanten holder en Aaben utilsaaed Vej igien/n/em sin Ager, paa det Hoved Citanten kand kom/m/e til sin Ager. Resp: jo, det er saa, og kand derom giøre Anviisning. 2do: om Vidnet ikke veed at Magnus Leqve kiørte noget tøm/m/er over Iver sin bøe uden for den Rette Vej forleeden Som/m/er. Resp: veed ej om det skal være Vej eller bøe, hvor Magnus sin dræng opkiørte en tøm/m/erstok, men kand giøre Anviisning hvor hand kiørte Stokken. 3tio: om ikke veed at hand da kiørte forbie den af Vidnerne forhen omvundene Rette Kiørsel Vej, dermed at spare sin Egen bøe. Resp: det Stæd hvor hand kiørte tøm/m/er stokken har Jngen Con/n/exion eller Samling med den for omvundene Vej. Hoved Citanten fremsatte for Vidnet følgende Qvæstion, sc: om ageren havde nogen skade af det han gik igien/n/em den, og om ikke Ageren var skiærendes. Resp: der blev en Vej eller gang igien/n/em Ageren, men hvad Skaden blev, derom kand Vidnet Jntet sige, saasom den Agtsomhed ej blev fordret af ham, men de som siden skar Ageren, kand best forklare Skaden. gav heller Jngen Agt om Ageren var skiærendes. 2do: om Vidnet ikke har hørt det Hoved Citanten siden efter tilbød Contra Citanten at giøre ham vederlag for den skade han paa Ageren havde tilføjet ham, og det uden nogen Process. Resp: Nej, har ej hørt det. Traae tilspurte her under Vidnet, om hand ikke hørte forleed: høst efter den omvundene tiid, at Iver Leqve tilbød Magnus at de skulde efterlade all dispute, og bruge de gl: Ordinaire Veje, som fra gam/m/elt har været, saa vilde hand eftergive al den Skade ham var vederfaren. Resp: jo, det er saa som omspurt, men Magnus dertil svarede Nej.

4de Vidne, Iver Aslachsen, boende paa gaarden Nedre Leqve, sagde sig gl: 38 Aar, er Jngen af Parterne endten beslægted eller besvogred, vidnede efter aflagde Eed, at hand næst forrige Aar saae at Magnus Leqve og hans Folk giorde Vej igien/n/em Iver sin Korn Ager, men greede Kornet til side det beste de kunde, sagde at kunde giøre Anviis: paa begge Agerne, men ej accurat hvor de gik igien/n/em Agerne, dog omtrent. til Traaes første

1765: 109b

1765

Qvæst: svarede jo, men den Aabne Vej er længere oppe. Anden Qvæst: om tøm/m/er stokken forbi gaaes, ligesaa tredie. til Hoved Citantens første Qvæst: svarede, ja, ageren tog skade, men det blev ej af Vidnet forlanged at taxere sam/m/e. til 2den Qvæst: svarede, jo, havde hørt det, men Iver vilde det alt tvist skulde om Vejen under det sam/m/e forliiges, og det vilde Magnus ikke. til Traaes Qvæst: svarede vidnet, jo, det er saa, men der blev kuns talt om dend Eene Vej.

Traae sagde det Contra Citanten Endnu havde 2de Vidner, som er Torfind Johan/n/esen Hielmevold, der næst afvigte Aar tjente hos Hoved Citanten, Jten!! (Jtem) Sigrj Olsdatter, der begge har voren nærværende i dag og hørt Eedens Forklaring oplæse, dem hand paastoed Eedelig forhørte.

5te Vidne, Torfind Johan/n/esen Hielmevold, nu tjenende hos Sogne Præsten Hr: P: Schnabel, sagde sig gl: over 28 Aar, er Jngen af Parterne Endten {bl} beslægtet eller besvogred, efter aflagde Eed vidnede. Traae tilspurte Vidnet, 1mo: om hand ikke i næst

afvigte Aar, da hand tjendte hos Magnus Leqve, med sin Husbonde, eller efter hans Ordre, kiørte noget tøm/m/er over Iver Leqves bøe, og {det} paa hvad tiid af Aaret det var. Resp: jo, det var omtrent paa disse tiider i forrige Aar, da hand efter Magnus Leqve[s] Ordre kiørte tøm/m/er, og det et lidet stycke over Iver sin bøe. 2do: om ikke vidnet saae, at da \der/ saaledes var begyndt med Kiørselen, blev af Iver Leqve nedsatt Stænger eller gierde for at Concervere sin bøe. Resp: jo, hand forestængte. 3tio: om vidnet ikke da saae \at/ sam/m/e \gierde/ blev nedkast, og af hvem, samt siden kiørt lige fult. Resp: veed Jntet herom, men kand giøre Anviisning hvor hand kiørte, baade før og efter at bøen var stauret. 4de: om Vidnet ikke efter sin husbonds Ordre, forleeden høst kiørte Raae-Høe over Contra Citantens bøe uden hans tilladelse, og hvor mange læss, eller dage den/n/e Kiørsel paastoed. Resp: jo, men kand ej sige hvor mange læss, og eller hvor mange dage hand kiørte, siden Magnus havde Een mængde Raae høe, men det var ikkun et lidet stycke hand kiørte over Ivers bøe, som var 2 á 3 Stæder, sam/m/e stæds kort og sam/m/estæds længere, og kand Vidnet paa Stæderne giøre Anviisning. 5to: om ikke disse overkiørte Stæder vare uslagne. Resp: jo, som/m/e Stæder var græset slaaet, og som/m/e Stæder ikke, kunde være paa 1 all: eller 2, som stod uslaaen. 6to: om ikke Vidnet var efter sin Husbonds Ordre, paa Iver sin grund og {derfra} opbrød Nogen Steen, og sam/m/e over Iver sin bøe førte hiem til thuunet, og hvad tiid det var paa Aaret. Resp: jo, hans Husbond var selv med da [de]? brød Steen paa Ivers bøe, og drog den til thuune paa Riise buske, saasom hans Huusbonde byggede en stald omtrent paa den/n/e tiid af Aaret. og sagde omtrent at kunde viise Stædet hvor Steenen blev brut. Hoved Citanten tilspurte Vidnet. 1mo: om hand ikke forbød vidnet ej at Kiøre over Iver sin bøe efter at dend var stauret. Resp: efter at bøen fuldkom/m/en var bleven stauret, forbød ham!! (han) ham at kiøre, men de kiørte ej videre. 2do: om Vidnet ikke hørte, at hand sagde, vi skal heller bære tøm/m/eret til Løen. Resp: jo, hand sagde det efter at bøen var stauret, men de kunde slippe for at bære det, hvorom Vidnet vil giøre Anviisning:

6te Vidne, Sigrj Olsdatter, er gift med Hoved Citanten Magnus Leqve, og er i andet og {J} 3de leed med Iver beslægtet. sagde sig gl: 24 aar, efter aflagde Eed, fremsatte Traae følgende Qvæst:

Magnus Iversen Leqve declarerede at være ufornøden flere Vidner at føre om tøm/m/er Kiørselen, Jtem om Raae høes Kiørelse over Iver sin bøe, som og over de Steene hand paa Ivers bøe har opbrudt, saasom hand alt saadant tilstaaer at have giort, og er fornøjet med den Anviisning næst foregaaende Vidne har lovet {at} derom at giøre.

Traae, efter den/n/e tilstaaelse, frafald det sidste Vidne.

1765: 110

1765

Hoved Citanten sagde, det hand formærkede at hav[e] irret i at Jndkalde gaarden Nedre Leqven[s] beboere, da det dog er en Sag for sig selv, altsaa for nærværende tiid frafalder sin Stævning i dend Post, med Forbeholdenhed af lovl: Paatale i belejligere tiid, Urgerede allene paa vidners overhørelse i Sag[en] mod Contra Citanten Iver Leqve, og ere vidnerne, som under Lovens Faldsmaal er Jndkaldet, Knud Sysse, Richold Hagestad, Anfind Torblaae, Richold Jbdm:, Pouel Huuse, Johan/n/es Holmen, og Simon Lione, foruden de 2de Vidner Asgaut Torblaae og Aschild Qvale, der forhen paa tinget har aflagt deres vidnisbyrd og nu er Jndkaldet for at giøre Anviisning.

Traae sagde, det hand paa sin Principals vegne tilstoed Hoved Citantens Continuat: Stævning at være ham lovl: forkyndt. men som Sam/m/e Continuations Stævning Jndkalder hans Principal, vidner at anhøre, uden at navngive eller fastsætte tingen hvorom Vidner skal føres, at hand kunde være betænkt paa Forsvar i selve(r?) Ca(s?)su, saa protesterede hand Kraftigst imod Stævningen, som ulovl: at vorde afviist, og dernæst producerede i Rette et Markeskields brev de dato 15de Junj 1756, hvorefter hand Reserverede sig sam/m/e at maatte efterleves, og

i acten Jnddrages, og om saa skulde være skeed, føren Parterne havde taget den/n/e Forrett: beskreven, at Nogen Mislighed ved brug skulde være begaaen, maatte det ansees som en uvidenhed, og altsaa maatte bortfalde af sig selv som en Unyttig Paastand, men herefter dags sam/m/e Forrett: maa blive for os i alle skiel og skifter en fuldkom/m/en Rette Snoer, og herom vil forvente hoved Citantens Svar endten med Nej eller Ja. Sam/m/e er saa lydende.

Hoved Citanten sagde det hans i Rette lagde Cont: Stæv: af 24de Maj sidstl: udviiser at have Jndkaldet Contra Citanten allene vidner at anhøre om hvorledes han har brugt imod Markeskields Forrett: af 15de Junj 1756, og det siden de begge udj forrige Aar 1764 tog den beskrev:, derom allene paastoed de lovl: Jndstævnte vidner Eedelig forhørte. i det øvrige declarerede paa sin siide Markeskield Forrett: ubrødelig at blive en RetteSnoer, og sig sam/m/e at holde efterrettlig.

Traae sagde, paa dend Maade havde hand ej Noged mod de Jndstævnte vidners Førelse at erindre, og i saa Fal[d] frafaldt sin Protest.

de samtl: Jndstævnte Vidner vare i dag her nærværende og hørte Eedens Forklaring læse, samt Dom/m/erens Formaning.

1ste Vidne, Anfind Halsen, boende paa gaarden Torblaae, sagde sig gl: 45 Aar, og at hands Huustroe er Sødskene barn til begge Parter, efter aflagde Eed vidnede, at i næst afvigte Aars Som/m/er, fem á sex Uger her efter, saa hand at der af Iver sit Folk var slaaen 3 stive all: forbi eller over Markeskieldet inde paa Tuftene, men om det var før eller efter at Parterne havde bekom/m/et Markeskields brevet beskreven, veed Vidnet ikke, og saae Vidnet Markeskieldet tydelig, hvor over var slaaen græs eller høe, ligeledes saae han her nere paa bøen et lidet stycke som var slaaet en alen om Markeskieldet. Parterne havde ej noget at tilspørge Vidnet, som blev demiteret.

2det Vidne, Richold {Mock..} Madsen, boende paa gaarden Torblaae, der forhen i Sag[en] angaaende Arresten eller Forbudet, paa tinget har aflagt sin Eed, derfor af Dom/m/eren blev formaned under forhen aflagde Eed nu at vidne sin Sandhed, om dette paastævnte, og blev hands vidnisbyrd Conform i Et og alt med næst foregaaende vidne, sagde ellers, efter sit forhen aflagde vidnisbyrd, at kunde giøre Anviisning hvorledes der var kiørt imod det af Magnus Leqve udvirkede og Effectuerede Forbud.

Contra Citanten sagde, det hand giærne tilstædede hoved Citanten at føre det vidne Knud Sysse betræffende Forbudet, uagtet hand ikke [er]? stævnt sam/m/e at anhøre i dend Casu.

3de Vidne, Knud Øriansen Sysse, fremstoed for Retten og sagde, det hand ej var stævnt vidnisbyrd at aflægge om Arresten eller Forbudet. Hoved Citanten sagde, det hand ikkun havde stævnt den/n/e Mand til at vidne og giøre Anviisning hvorledes Iver sin bøe var slaaen, og ej Hoved Citantens, da Forbudet paa Vejen skeede. Contra Citanten havde ej noget derimod at Erindre. da Vidnet aflagde Eeden efter Loven og vandt. det hand i Forrige Aar, da Arresten skeede, saae at Iver sin bøe vaar!! (var) slaaen op igien/n/em, men om der var slaaen lidet eller meget, gav hand ej agt paa, men Magnus sin bøe var slet ikke bøen!! (slaaen?), men kand giøre Anviisning hvorledes Iver havde slaaen som en Vej op igien/n/em, men om der var slaaen saa Iver kunde kiøre op i thuunet, veed Vidnet ej. sagde ellers at have seet hvorledes Iver Leqve havde stauret sin bøe, for Magnus sit tøm/m/er Kiørsel, men var ej vis paa derover at giøre nogen Anviisning. Contra Citanten tilspurte Vidnet, om hand ikke var Een som giorde Forbudet, hvad ord der da passerede ved Forbudet. Resp: jo, han var ved Forbudet som vidne, men kand nu ej efter saa langs!! tiid[s] Forløb mindes hvad ord der blev talte, saasom sam/m/e af ham er forklaret for Fogden, der forfattede Forbudet skriftl:, og sam/m/e udstæde, hvor ordene findes anført.

1765: 110b

Traae for Contra Citanten, bad Retten vilde fare ud paa de omtvistede stæder, og imodtage den Anviisning som vidnerne har belovet at giøre, og i øvrigst forblev sit forrige i Rette lagde, under benægtelse imod alt det som Hoved Citanten, der ej med lovl: beviis er biilagt.

Hoved Citanten sagde, det hand for nærværende tiid, under forbeholdenhed i fornøden tilfælde, frafaldt de vidner Richold Hagestad, Pouel Huuse, Johan/n/es Holmen og Simon Lione.

derefter Rettens Personer i følge af Parterne forføjede dem til de omtvistede Stæder, for at modtage Vidnernes Anviisning. da Et hvert vidne i sær giorde sin Anviis: lige efter deres aflagde vidnesbyrd.

1ste Vidne, Iver Magnusen Børse, efter at hand hafde giort Anviisning, Eedfæstede sit Vidnisbyrd med oprakte Fingre, og blev demitteret.

2det Vidne, Niels Olsen Hagestad, efter aflagde Vidnisbyrd giorde Anviis:, og sam/m/e Eedfæstede med oprakte Fingre efter Loven.

3de Vidne, Trond Johansen Syssen, giorde Anviis:, aflagde Eeden, og blev demitteret.

de øvrige Vidner giorde Anviis: hver for sig, betreffende deres omvundene Skade.

de 2de Vidner Aschaut Torblaae og Aschild Qvale giorde Anviis: hvor de Folk med baaden!! hafde Kiørt, hvorom paa tinget de haver aflagt deres Vidnisbyrd, og befantes sam/m/e Stæd aldeeles ikke at være paa Magnus Leqve[s] bøe.

Efter at Rettens Middel var hiemkom/m/en af Marken, sagde Traae, at saasom hand fornem/m/er at Magnus Leqve {Jntet} ej vil modtage det ham uden Retten {giorde} tilbudne Forliig, vilde han fornem/m/e hvorledes hand som Hoved Citant vil slutte Sagen.

Hoved Citanten Magnus Leqve {svarede} sagde, at \da/ det Jndstævnte Vidne, neml: Richold Leqve, ej møder, fornødiges ham til Sagens Oplys: at faae Jndkaldet, eller og tilbyder min Naboe forliig paa den Maade, endten at giøre Vej efter bytte imel: os, {saa} eller og at hver bruger Vej paa sin Ejendom, og Een hver tager sine Omkostninger hos sig selv, vil derfore fornem/m/e hvad Contra Citan[ten] her til vil svare. hvis ikke de vil Jndgaae dette Forliig, begiærer han Sag[en] paa nogen tiid udsatt.

Contra Citanten sagde, det at være aldeeles umueligt saadant Forliig at imodtage, men tilbyder at de gl: omvundene Veje maae blive ubehindret, saa og at hand Erstatter den/n/e Aastæds Forrett:[s] bekostning billigst med 24 rd:r, og saa fremdeeles at holde sig dette i Rette lagde Markeskields brev i alle sine ord, Clausuler og Puncter efterretl:, og saaledes i Et og alt den/n/e saavelsom forrige af ham anlagde Process ophævet.

Hoved Citanten svarede, at hand umuelig kand indgaae dette Forliig, men proponerede saaledes, det Een hver svarer sine Omkostninger, og fremdeeles forblive med Vejene, som gl: har været, dog ikkuns at beholde Een støels Vej.

Contra Citanten sagde ej hertil at kunde svare Noget, men Refererede sig til sin forrige Proposition.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges hoved Citanten. og som Sorenskriveren formedelst andre beram/m/de Forrettninger nu ej kand determinere tægte dagen, skal den betids blive begge Parter bekiendt giort. imidlertiid betaler Iver Leqve med den/n/e Session, {efter} saaledes, Sorenskriverens Diet Penge for en Rejse dag 4 mrk:, den/n/e dags Forrett: 2 rd:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, er 5 rd: 4 mrk:, tilsam/m/en den/n/e Forrett:[s] omkostning 29 rd:r 4 mrk:, da der ved Endelig Dom paa omkostningerne skal vorde tjendt!! (kjendt).

dend 14de Junj, i Continuation af Rettens Kiendelse paa \dette Aars/ Som/m/er tinge dend 17de Maj, blev Retten betiendt paa gaarden Westrem, beliggende i Gravens Præstegield og Ulwiig Kirke sogn, med det paa fol: 108 Specificerede

1765

Laug Rett, nærværende Lensmanden Lars Wambem.

hvorda for Retten fremstoed Ole Tostensen Westrem og gav tilkiende, det hand til den/n/e tægte dag med muntl: varsel har ladet stævne og Jndkalde Anders Torchilsen Opheim, Vidner at anhøre om fornødiges, samt være nærværende ved lovl: Siun og grandskning efter Markeskields breve[t] af 7de Octobr: 1756, og Endelig Dom at modtage efter hoved Stævningen, samt at svare Processens Omkostning, vil fornem/m/e om dend Jndstævnte møder.

Procurator Traae mødte for Anders Torchilsen Opheim, og vel tilstoed at være Jndkaldet til i dag at anhøre Vidner, som og at imodtage Dom efter hoved stævningen, men aldeles ikke er Jndkaldet til nogen Siun og grandskning, og altsaa Exciperer imod den Post i Stævningen. sagde ellers at Anders Torchilsen Opheim er kun Ejere for een deel i sin paaboende gaard, men er {beneficeret Kors K} beneficeret dend ældste Reciderende Capellan til Dom Kirken i Bergen, {og} der/ ej hertil ved lovl: Stævnemaal \er/ Jndkaldet, findes fornøden at protestere mod den/n/e Stævning som ulovl:, og altsaa paastaaer dend vorder afvist til videre lovl: behandling.

Citanten sagde, at da benefeciarius, nu afgangne Hr: Lyder Fasting, ved skrivelse af 20de Septbr: 1757, hvorom Markeskields breve[t] forklarer, var fornøjet med at Markeskieldet blev nedsatt, holdt Citanten ufornøden at Jndkalde beneficiarius til den/n/e Sag. haabede derfore hans Stævning havde fremgang.

Traae for Anders Opheim Replicerede, at da den/n/e Forrige Ejer Hr: Lyder Fasting nu ved døden er afgangen, som Citanten beraaber sig paa udj hans skrivelse, at have declareret sig fornøjet med Steenings Merke imel: disse gaarder, men aldeles ikke kand beviise at den/n/e beneficiarius med det i Rette lagde Forliig at være fornøjet, altsaa vedblev ham sit Forrige om Stævningens Afviisning, og forventer dend højstærede Rettes Kiendelse.

Kaldsmændene Trond Sysse og Lars Hagestad blev fremkaldet for at afhiemle Stævningen, og forklarede saaledes, det de ej havde Kaldet Anders Opheim til nogen Siun og grandskning, saasom de derom Jngen Ordre fra Citanten havde.

bereigning over den/n/e Session, saasom Sorenskriverens Fløttning besørger Citanten, Diet Penge for en Rejse dag 4 mrk:, den/n/e dags Forrettning 2 rd:r, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en 5 rd:r 4 mrk:

Eragtning.

det udj Retten fremlagde Markeskields brev af 7de Octbr: 1756, udviser, det nu Jndstævnte Anders Torchilsen Opheim, der deels er Ejer og deels lejlending for sit paaboende brug i gaarden Ophem, den gang, sin Jorddrot uafvidende, har Jndgaaet et Forliig, der har Aarsaged den/n/e Process og Rettergang. og da den incaminerede Stævning oplyser det Citanten ej har Jndkaldet dend Jndstevnte lejlendings Jorddrott til den/n/e Sag, ej heller stevnet til Siun og grandskning, der burde være den Rette grund til den/n/e Sags sande oplysning. Saa Kiendes for Rett, det Stevningen som ulovlig afviises. og betaler Citanten den/n/e Session med 5 rd:r 4 mrk: efter den beregning som ad Acta er tilført.

dend 5te August, blev Retten betient paa gaarden Koppre, beliggende i Strandebarms Præstegield, Jondahls Kirke Sogn udj Hardanger, med efterskrevne Eedsorne Laugrætt, der efter Loven er opnævnt, sc: Jon Under-Haugen, Aschild Eje, Christopher Aasse, Jver Augestad, Aad Jbdm:, Tollef Tørviigen, Lars Christophersøn Samland og Aamun Tvedt. nærværende bøygde Lensmanden Giermund Olsøn Berven.

hvorda for Retten fremstoed Lars Larsøn Traae og gav tilkiende, det hand med mundtl: varsel næst afvigte Aar for Juul til Jorde tiirsdagen indeværende Aar, og atter til den/n/e tægte dag har ladet stævne og Jndkalde Jon Bergesøn Brattebøe, nu Koppre, at anhøre Odels Adkomst breve som Odels Prætendent til 1 pund 3 Mrk:r smør Landskyld, med bøxel og herlighed, her udj gaarden Koppre, for det andet, at anhøre saavel Odels Vidner, som vidner om at den Jndstævnte i mindelighed er tilbuden Løesnings Penge for disse paastævnte 1 pd: 3 Mrk:r, og Endelig, at imodtage Dom om Odelen at fravige, Løesnings Penge at modtage, og at svare Processens omkostning. under Lovens Faldsmaal er Jndkaldet som vidner om Odelen, Samson Larsøn Brattebøe, Lars Bergesøn og Samson Larsøn Haugen, de tvende første foruden at fremlegge Eendeel Arveskifte breve. fremdeeles Jndkaldet som vidner, under Lovens Faldsmaal, at forklare om de i mindelighed anbudne Penge. vil fornem/m/e om de Jndstævnte møder.

dend Jndstævnte Jon Bergesøn Koppre mødte for Retten og tilstoed dend Jndcaminerede Stævning at være ham lovl: forkyndt.

Citanten viiste Penge for Retten, som hand sagde at være 20 rd:r, om den Jndstævnte sam/m/e i mindelighed vilde imodtage.

dend Jndstævnte Jon Bergesøn Koppre sagde, det hand ej tog [i]mod Løesnings Penge, men underkastede sig Rætten. tilstoed ellers, for at forkorte Sag[en], det Løesnings Penge forhen i mindelighed af Citanten er ham tilbuden, saa det bliver ufornøden derom vidner at føre.

Citanten tog de anviiste Penge i sit Eget giem/m/e.

Aad Brattebøe fremstoed for Retten og sagde, at være Jndkaldet baade som vidne, og tillige at fremlægge de i hænde havende Skifte breve, som ere, af 21de Octbr: 1728 efter afgangne Lars Bergesøn Brattebøe, der var Citantens Moder-Fader, og oplyser sam/m/e, det hands Elste datter er Anna Larsdatter, {der} har været Moder til Citanten. 2do: Et Skifte brev af 2den Octbr: 1742, som er efter Citantens Moders Moder {Begga Aadsdatter} Inga Aadsdatter. {3tio: Et Skifte brev af 28de Septbr: 1752}

Citanten paastoed i Acten tilført alt hvis i disse skifte breve findes til Sag[en]s oplysning, saasom Arve-linien, de Skiøder, der handler om gaarden Koppre, item alt hvad skifte brevene taler om gaarden Koppre, at maatte vorde i Acten Extraheret.

Lars Bergesøn Brattebøe fremstoed for Rætten og sagde som vidne at være Jndkaldet, og at fremlægge, 1mo: Et skifte brev af 14de Maj 1743 efter Berge Larsøn, der var dend Jndstævnte Jon Bergesøn Koppre[s] Fader. 2do: Et skifte brev af 20de April 1763 efter afg: Bol Jonsdatter, som var dend Jnd-

1765: 111b

stævntes Moder.

dend Jndstævnte Jon Bergesøn Koppre paastoed ad Acta tilført Een Extract af disse tvende skifte breve, Arve linien og gaarden Koppre vedkom/m/ende. de fremlagde breve er saa lydende.

Citanten frafald de Jndstævnte vidner, og efter de i Rette komne breve paastoed dom om Odel og Løesnings Retten efter sit Stævnemaal.

dend Jndstævnte Jon Bergesøn Koppre sagde, det hand med mundtl: varsel til den/n/e tægte dag her til Aastædet har ladet Contra stævne Hoved Citanten til at anhøre hands i hænde havende Odel og Hæfds breve, derefter dom at modtage til hands Friekiendelse for paalagde Process, og at svare ham ibragte omkostninger. vil fornem/m/e om Hoved Citanten tilstaaer Contra Stævningens lovl: Forkyndelse.

Hoved Citanten tilstoed Contra Stævningen at være ham lovl: forkyndt.

Contra Citanten lagde i Rette et skiøde af 20de Octbr: 1732, udgived af Lars Larsøn Øvre Traae, og lovl: til tinge sam/m/e dag publiceret. bem:te Lars Larsøn Øvre Traae var Hoved

Citantens Fader efter hans Egen tilstaaelse, den/n/e Lars Larsøn Øvre Traae har solgt Et Pund Een Mark Smør af det omtvistede gods til Berge Larsøn Brattebøe, som var Contra Citantens Fader. 2do: Et skiøde af 20de Octbr: 1752, udgived af Contra Citantens Farbroder Aad Larsøn Brattebøe, og sam/m/e dag lovl: til tinge læst, den/n/e Aad Brattebøe sælger 13 ½ Mark Smør af det omtvistede gods til Contra Citanten og hans brødre, som ham for gields Fordring var udlagt i skifte af 14de Maj 1743 efter hans broder, som var Contra Citantens Fader. 3tio: Et skiøde af 15de Octbr: 1763, læst til tinge dend næst paafølgende 20de Octbr:, hvorefter Contra Citanten har Jndhiemlet dette nu paastævnte gods 1 Pund 3 Mrk:r Smør. 4to: tvende Præste Attester, begge dateret d: 6te Febr: Jndeværende Aar, og biilagt med lovl: stempled Papiir, disse documenter hand paastoed Acten tilført, og var dom begiærende.

Hoved Citanten lagde i Rette sin declaration om Pænge mangel, læst til tinge d: 18de Octbr: 1762, disse forb:te documenter ere saa lydende.

Som Parterne til Sag[en]s Oplysning ej videre havde at forestille, men var dom begiærende, bliver følgende beregning at giøre. Sorenskriverens skyds til og fra Aastædet har Hoved Citanten forskaffet, diet penge for en Rejse dag 4 mrk:, den/n/e dags Forrettning 2 rd:r, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:r, Lensmanden for at tilkalde Laugretten, som og at gaae Rettens Middel til haande, kand ej mindre have end som 1 rd:r, tilsam/m/en 5 rd:r 4 mrk:

Hernæst blev af Sorenskriveren og Laugretten saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Efter de af Parterne i Retten lagde breve, og deres derover giorde forklaring, der ej paa enten af siiderne er vorden modsagt, befindes den/n/e Sag at være af følgende beskaffenhed. Arveskifte brevet af 21de Octbr: 1728 efter afgangne Lars Bergesøn Brattebøe, der var hoved Citantens Morfader, og de der udj anførte tvende skiøder af 3de Augustj, og 25de Octbr: 1703, der begge her ad Acta er tilført, oplysser og avbeviiser, det hoved Citantens Moder Anna Larsdatter[s] Forældre Lars Bergesøn Brattebø med huustroe Inga {Larsdatter} Olsdatter har Ejet her udj gaarden Koppre Een Løb 9 Marker smør, eller Rettere 3 Spand smør og 3de g:skind gam/m/el Landskyld med bøxel og herlighed, hvorpaa de efter Lovens 5te Bogs 5te Capt: 1te Art: har fanged lovl: Hævd, dem og deres Æt til Een fuldkom/m/en Odel. heraf har Hoved Citantens Fader Lars Larsøn Øvre Traae, der havde til Ægte Lars Bergesøn Brattebøe[s] ælste datter Anna Larsdatter, solt til Contra Citantens Fader Berge Larsøn Brattebøe, efter tinglyst skiøde af 20de Octbr: 1732, Et pund og Een Marck smør, og efter Et andet skiøde af 7 Nobr: 1742 /: der ej i Retten er vorden fremlagt, men findes Extraheret udj Arveskifte breve[t] af 14de Maj 1743, forettet efter Contra Citantens Fader Berge Larsøn Brattebøe :/ har benævnte hoved Citantens Fader Lars Larsøn Traae og Endre Eie solt til Contra Citantens Fader Toe Mrk: smør, tilsam/m/en det paastevnte jordegods Et pund 3 Mrk: smør, som Hoved Citanten paa-Anker til Jndløsning, efter Lovens 5te Bogs 3de Capit: 14 Art:, Lovens Ord ere disse: Børn maae løese det Odels gods, som deres Fader eller Moder haver solt udj deres umyndige Aar. her imod oplysser Contra Citanten, umeldet hand med Fader og {Moder} Farbroder har Ejet godset stedse siden 1732, med tvende Præste Atester, begge af 6te Febr: indeværende Aar, som bevidner det Hoved Citanten er fød den 6te Octbr: 1733, af Ægte Forældre Lars Larsøn Traae og Anna Larsdatter, der var Copuleret 1715. var Hoved Citanten ej til da Faderen i Aaret 1732 solte det Eene pund og Een Mark smør, kand ej heller siges, det godset er solt i Hoved Citantens umyndige Aar. thi een umyndig, enten er heller har været til. men Hoved Citanten, der først er kom/m/en til verden den 6te Octbr: 1733, kand ej siges in \Re..../ a...a at have været til dend 20de Octbr: 1732. havde Hoved Citantens Forældre ingen Odels Ret siden den var solt, da de avlede hoved Citanten, kand ej heller siges det hands Rett er solt i hans umyndige Aar. Efter Saadan Sagens befundende beskaffenhed, Kiendes for Rett, det Contra Citanten for Hoved Citantens tiltale, betræffende det Eene pund og Een Mrk: smør i gaarden Koppre, bør frie at være. men betræffende de toe Mark: smør som Hoved Citantens Fader har solt til Contra Citantens Fader d: 14 Maj 1743, da

som sam/m/e ej har lagt under Et Æt i Hævds tiid, bør benævnte toe Mark: smør blive Hoved Citanten til Løsning for 4 mrk: danske hver Mrk: smør, som er efter de i Retten fremlagde breve. betræffende processens omkostning, da betaler Hoved Citanten, der har opfordret Retten, til Rettens Personer, efter den beregning ad Acta er tilføt, 5 rd:r 4 mrk:, i det øvrige ophæves processens omkostning paa begge siider.

dend 6te Aug: blev Retten betiendt paa gaarden Fladebøe, udj dend paa fol: 77 Jncaminerede Sag, da Retten blev beklæd med det der Specificerede Laug Rett, nærværende Lensmanden Giermund Olsøn Berven.
hvorda

1765: 112

1765

For Retten fremstoed Hoved Citanten Tosten Wiglichsøn Fladebøe og gav tilkiende, det hand med Mundtl: Continuations Stævning til den/n/e tægte dag her til Aastædet Jndkaldet Contra Citanterne paa Fladebøe Nedre Thuun, sc: Peder Iversøn, Brynild ....søn, og Salomon Larsøn, med deres nu værende Ejere Knud Siursøn Mundem, at anhøre Een deel nye Vidner til at oplysse Hoved Stævningen, som og Eendeel af de forhen førte Vidner, til at svare paa nogle Qvæstioner, og ellers Samtl: Vidner at giøre Anviisning, og ere de forhen afhørte Vidner, Peder Pedersøn Espeland, Knud Nielsøn Fladebøe, Lars Pedersøn Sætvedt. af Nye Vidner, Bol Iversdatter, Siri Jonsdatter, der forhen har aflagt Vidnesbyrd, Nye, Anna Bi[r]cheland, {Sirj Knuds} Bol Brynildsdatter Ouestad, Siur Jonsøn Borgen, Gl: Vidner, Britta Knudsdatter Fladebøe, Gier Wiglichsdatter Fladebøe, Peder Wiglichsøn Fladebøe, begge sidste Nye Vidner, der alle under Lovens Faldsmaal ere Jndkaldet. vil fornem/m/e om de møder.

Contra Citanterne med deres Ejer mødte og tilstoed varselen.

1ste Vidne, Peder Pedersøn Espeland, der forhen har aflagt Vidnisbyrd under sin i Sag[en] forhen aflagde Eed, til Hoved Citantens Qvæstioner svarede. 1mo Qvæst: om Vidnet veed at Brynild Fladebøe tilforne, hand og hans Formand, havde deres vede Kost der hvor hans Stav-buue nu staar. Resp: Jo, de havde deres vede Kost der, men det er over 30 Aar siden at Stav buuen der blev opbygt. 2do: om det ikke var paa Hoved Citantens grund der hvor vede Kosten tilforen var, og hvor den nu er. Resp: det var alt her ind i gaarden imel: Huusene, og veed Vidnet ej hvem grunden ejede, og hvor de nu har deres Vede Kost, har de haft den over 30, og maaske nærmere 40 Aar. 3° Qvæst: om Vidnet veed at Contra Citanterne har kasted deres veed neden for Huusene ligeledes paa Hoved Citantens grund. Resp: veed Jntet herom, uden naar Sneen har lagt, der da efter dem kand have lagt en busk. Hoved Citanten havde ej mere at tilspørge Vidnet.

2det Vidne, Knud Nielsøn Fladebøe, der under sin i Sag[en] forhen aflagde Eed til Hoved Citantens Qvæst: svarede: 1ste Qvæst: om vidnet veed hvorlænge {paa} begge Parter har sadt hiem/m/e og ej kom/m/et paa stølen Øssedahlen, der er Field støel. Resp: det kand være undertiiden en 3 á 4 Aar de ej kunde kom/m/e paa dend støel for Snee. men naar de har sidet hiem/m/e, er det skeed af begge Parter. og naar de har draget op, er det og skeed ved begge Parter. kand ellers ikke sige med nogen vished hvor mange Aar af gangen at det er skeed, det de har ma[a]t[tet] sidet hiem/m/e. 2den Qvæst: om øvre Thuuns Smaler ikke har beitet ved Svartevatten naar de har været paa Støelen. Rs: jo, øvre Thuunes Smaler drager hvert Aar om Svarte-vandet, men ej Nedre Thuunet. Hoved Citanten havde ej mere at tilspørge Vidnet.

3de Vidne, Lars Pedersøn Sætvedt, der under sin forhen i Sag[en] aflagde Eed til Vidnes Qvæst: svarede. 1ste: om Nedre Thuuns veede Kost laae om Som/m/eren ved Hoved Citantens Fiose-brøst. Resp: ja. 2do: om ikke veede Kosten forhen laae der hvor Brynild

nu har sin boe. Re[s]p: jo, men det er 41 Aar siden. Parterne havde ej videre at tilspørge Vidnet.

4de Vidne, Sirj Jonsdatter Fladebøe, der under sin i Sag[en] forhen aflagde Eed, til Hoved Citantens Qvæst: svarede. 1ste Qvæst: om vidnet veed hvor mange Aar de har sidet hiem/m/e, siden Hoved Citanten kom her at boe, og ej kom/m/et paa Ossedahl Stølen. Resp: tvende Aar vist, er ej god for at mindes det med nogen Sikkerhed. 2do: om den Kilde neden for Knud sin Floer er Nys optagen. Resp: det er paa 5, 6 eller 8 Aar siden.

5te Vidne, Britta Knudsdatter Fladebøe, som ej møder, derfor Hoved Citanten for nærværende tiid sam/m/e Vidne frafaldt.

de Jndstævnte Nye vidner mødte alle, for dem Eedens Forklaring blev oplæst, og formaned at blive ved Sandhed.

1ste Vidne, Boel Iversdatter, gift med Hoved Citantens broder, der begge boer her paa gaarden, og styrer eller bruger med Hoved Citanten her udj Øvre Thuune, sagde sig gl: 31 Aar. Citanten til vidnet fremsatte følgende Qvæst: 1mo: om vidnet veed at hand har haft {sid} sine Giel-Fæn/n/er frem til Svarte-vandet at bejte, og hvor længe det er siden. Resp: for 8te Aar siden havde Hoved Citanten sine Giæl-Fæn/n/er der hen at bejte, men om Contra Citanterne der om var vidende, veed vidnet ej. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, som aflagde Eeden og blev demiteret.

Andet Vidne, Anna Olsdatter Birkeland, værende hos Samson Bircheland, sagde sig gl: 62 Aar, er Jngen af Parterne beslægted eller besvogred, til Hoved Citantens Qvæst: svarede. 1ste Qvæst: om vidnet kand mindes hvor længe det er siden at Hoved Citanten var med sine Giæl-Fen/n/er ved Svarte-vandet at bejte. Resp: er 8te Aar siden, veed ej om Nedre Thuunet derom var vitterlig. Parterne havde ei videre at tilspørge vidnet, derfore aflagde Eeden og blev demiteret.

3de Vidne, Boel Brynildsdatter, boende paa gaarden Ouestad, gift med Tosten Ougestad, gl: 48 Aar, er Jngen af Parterne beslægted eller besvogred, til Hoved Citantens Qvæst: svarede. 1ste Qvæst: om Vidnet veed hvorledes Nedre Thuunet brugte med sine Giel-Fæn/n/er ved Svarte-vandet, da vidnet var her paa gaarden. Resp: ved Jntet derom. 2do: om Vidnet veed hvorledes Nedre Thuune brugte med sine Mælke Kiøer. Resp: de drev dem Jnd til Svarte-vandet om Morgenen, og hentede dem hiem igien om Aftenen, og tjente Vidnet her i 3 Aar, og er det 12 Aar siden vidnet kom her fra gaarden. 3tio: hvorledes Nedre Thuune brugte Vand Kilden da vidnet tjente her. Resp: Nedre Thuunet brugte dend øverste Kilde naaer vandet var stort, og ellers øste Vand hvor de Kunde. Parterne havde ej videre at tilspørge vidnet, derfore aflagde Eeden og blev demitteret.

1765: 112b

1765

4de Vidne, Siur Jonsøn Borgen, tjenende hos Endre Sætvedt, er 29 Aar gl:, er Jngen af Parterne enten beslægted eller besvogred, til Hoved Citantens Qvæstioner svarede. 1ste Qvæst: om der laae nogen Veed ved Hoved Citantens Fios da Vidnet tjente her. Resp: stundum laae de[r] noget, og stundum lidet eller Jntet. og er det paa Andet Aar siden hand tjente her, da hand tjente i 2 Aar hos Contra Citanten Brynild Nedre Thuun. Parterne havde ej videre at tilspørge Vidnet, der aflagde Eeden og blev demitteret.

5te Vidne, Gier Wiglichsdatter, er Hoved Citantens Søster, hvorfor hand Hende frafalt.

ligesaa frafaldt han det 6te Vidne Peder Wiglichsøn Fladebøe, der er hans broder, og ikkun Jndstevnt til Vedermæle.

Hoved Citanten paastoed dom efter sit Hoved Stævnemaal og hvis i Retten er passeret.

Contra Citanterne lagde i Rette deres skriftl: Forsætt af dags dato, biilagt med lovl: stempl: Papiir, og er saa lydende.

Afskeediget.

Hoved Citanten haver, i følge Forordningen af 31te Martj 1719, at lade forfatte Et {Citutu} Cituations Carte over de omtvistede Aastædet, og sam/m/e i Retten fremlægge til Eftergrandskning, føren Endelig dom i Sag[en] bør afsiges. til dend Ende Sag[en] paa nogen tiid udsettes, indtil Hoved Citanten derom giver dom/m/eren Efterretning, da tægte dag til dom/m/ens afsigelse strax skal vorde efter tiidens omstændighed beram/m/et. og betaler Citanten den/n/e Session, saasom Sorenskriveren diet Penge for Een Rejse dag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 4 mrk:, Laugretten per Mand 24 s:, er 2 rd:r, Lensmanden 3 mrk:, tilsam/m/en 3 rd:r 5 mrk:, da der ved Endelig dom paa omkostningerne skal vorde Kiendt.

d: 14de Augustj, blev Retten betient paa gaarden Røen, bel: i {G} Wiigøers Præstegield og dito Kk: Sogn, tillige med Efterskrevne Eedsorne Laug-Rettes Mænd, der efter Loven er opnævnt, sc: Tosten Nielsøn Sandven, Lars Nielsøn Røsseland, Johannes Herrestvedt, Ha[a]gen Tvedt, i hans Stæd sad Erich Wangdahl, Lars Olsøn Nedre Axnes, og Niels Hagtorsøn Wangdahl. nærværende Lensmanden Giermund Olsøn Berven.

Hvorda for Retten fremstoed Ejeren og beboeren her paa gaarden Røen, sc: Ole Pedersøn, og gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til den/n/e tægte dag her til Aastædet har ladet stævne og Jndkalde sine andgrænsende Naboer, saasom af gaarden Berven, Siur Nielsøn, Haagen Siursøn, Johannes Nielsøn, Ole Siursøn, Lars Holgersøn, Steeg Olsøn, og Jørgen Isachsøn. fra Gaarden Nedre Wiig, Lars Brigtsøn. og fra gaarden Øvre Wiig, Johannes Siursøn, Niels Hansøn, Hans Jacobsøn, og Johannes Pedersøn, dom at modtage til at nedsætte og paasætte Mærkes giærde eftersom Een hver gaard skylder, siden de ej der til i mindelighed har været at formaae, derom vidner, som under Lovens Faldsmaal er Jndkaldet, at anhøre, det de i mindelighed derom har været anmodet, paa det hand, Citanten, kand have sin Ejendom i Roelig Hævd. og Endelig ved dom at svare Processens omkostninger, alt efter Andeel. til vidner om det mindelige tilbud er Jndkaldet Eilef Larsøn Nedre Axnes og Johannes Giermundsøn Næss. vil fornem/m/e om de Jndstævnte møder.

de Jndstævnte Vederparter mødte Alle, og vedtog alle i mindelighed at Mærkes giærde blev nedsatt efter Een hvers læge bour, undtagen Steeg Olsøn Berven og Lars Holgersøn, hvis Ejendom her til ej grændser.

J anleedning heraf forføjede Rettens Personer, i følge begge Parter, dem i Marken for at opmaale Ejendom/m/ens Strækning,

først, imel: Røen og Berven befantes Mar\ke/skieldes distance at være 583 Favner, hvoraf Berven, for de {7 be} 5 beboere, som hertil grændser, hvis Ejendom skylder af 6 Løber 2 pund og 6 Marker, kom/m/er til at giærde 557 Favne, og Røen, der skylder af 22 ½ Mark, kom/m/er til at giærde 26 Favne, som atter blev opmaalet fra Noven i Nøste[t] ved Søen og op efter til et Aske-træ, hvorudj blev skaaren Een Kors.

derefter blev Markeskieldet opmaalt imel: gaarden Røen og Øvre- med Nedre-Wiig, hvis Ejendom er 5 Løber 2 pund og 17 Mark:r, og befantes Markeskiældes Strækning at være 546 Favne, deraf Øvre- og Nedre-Wiig giærder 518 Favne, og Røen 28 Favne, som for Røen blev atter opmaalt fra Søen og op efter 28 Favne til Een birk\e træe/, hvorudj blev skaaren Een Kors.

Som Jntet videre var at forrette bliver følgende bereigning at giøre, Sorenskriverens skyds frem og tilbage har Citanten bekostet, Diet Penge for Een Rejse dag 4 mrk:, den/n/e dags Forrett: 2 rd:r, Laug-Rette per Mand 24 s:, er 1 rd:r 4 mrk:, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en 5 rd: 1 mrk: Citanten sagde det hans udlagde omkostninger, foruden Rettens Løn, er med Rettens underholdning, Mænds opnævnelse, Stævningens Forkyndelse, og Sorenskriverens Fløttning, i alt 7 rd:r, hvorfor hand paastoed dom, tilsam/m/en den/n/e Forrettnings omkostning {13 rd:r 1 mrk:} 12 rd:r 1 mrk:, herom Parterne var fornøjede, det

omkostningerne blev lignet efter Løbetallet, hvoraf kom/m/er da paa Berven at svare 6 rd: 2 mrk: 12 s:, og paa Øvre og Nedre Wiig 5 rd:r 3 mrk: 3 s:
da blev saaledes for Ret Dømt og

Afsagt.

Saaledes som opmaalt er, bør Een hver af de indstævnte gaarder, deres beboere, efter Lovens 3 B: 12 Cap: 17 art:, inden 3de Maj tilkom/m/ende Aar 1766 have deres andeel giærde lovforsvalig opsat, og fremdeles Aarlig stedse vedlige holde, saa at hvert Aars 14 Maj kand holdes grande stevne, for at eftersee om gierdet er forsvarligt. hvis brøst da findes, om ej strax opRetter for sig, straffes hand efter Loven. betræffende omkostningerne,

1765: 113

1765

da som Citante\n/{rne}, der har opfordret Retten, betaler efter den beregning ad acta er tilført med 5 rd:r 1 mrk:, betaler de Jndstævnte efter Foreening til Citanten, saasom Berven betaler 6 rd:r 2 mrk: 12 s:, og Øwre med Nedre Wiig betaler 5 rd:r 3 mrk: 3 s:, inden 15ten dage efter den/n/e doms forkyndelse, under Nam og Execution.

dend 23de Septbr: blev Retten betiendt paa Gaarden Yttre Qvalviigene, bel: i Kintzerviigs Præstegield og dito Kirke Sogn, tilligemed Efterskrevne Eedsorne Laugrettes Mænd, der efter Loven er opnævnt, sc: Torbiørn Olsøn Buue, Lars Aamundsøn Jbidem, Lars Olsøn Svartvedt, Elling Jonsøn Jaastad, Asbiørn Brynildsøn Huus, Guttorm Svartvedt, Erich Knudsøn Langesætter, og Jacob Johansøn Jbidem, nærværende Lensmanden Jon Torchildsøn Haugse.
Hvorda for Retten fremstoed Endre Aamundsøn Qvalviigen og gav tilkiende, det hand med mundtl: varsel til den/n/e tægte dag her til Aastædet har ladet stævne og Jndkalde sin grande Helje Heljesøn Qvalviigen, vidner at anhøre, 1mo: at dend Jndstævnte har fløtted Markeskields gar[e]n paa Citantens Ejendom, og der hugged paa Citantens bøe af dend Ham tilhørende Skouv, 2do: at anhøre vidner, det hand paa andre Stæder har holdet giærde ulovligt, saa at Creaturene har tilføjet Citanten Skade paa hans gres, 3tio: at anhøre vidner, det hand, sc: dend Jndstævnte, har lovet at fløtte Markeskields gar[e]n tilbage igien, og er dend gamle gar nu først efter at hand var stævnt, neml: sidsleden Onsdag, opsatt garen paa sit Rette stæd. 4to: at høre vidner om de Skiælds Ord dend Jndstævntes Huustroe mod Citanten i den/n/e Som/m/er har udtalt, og Endelig om alt Dom at modtage til Undgieldelse og Processens Erstatning. vil fornem/m/e om dend Jndstævnte møder.
Vidnerne, der under Lovens Faldsmaal er Jndkaldet, ere Christopher Langesætter, Torgier Alsager, Lars Torgildsøn Aga, Jon Qvalviigene, Gunder Qvalviigen, og Svend Widnes, samt Arne Widnes.
dend Jndstævnte Helje Heljesøn Qvalviigene mødte og vedtog Stævningen.
samtl: jndstævnte vidner mødte ligeledes, da Eedens Forklaring blev dem forelæst, og af Dom/m/eren formanet at blive ved Sandhed.
1ste Vidne, Christopher Rasmusøn Langesætter, er Skyds skaffer her i Kirke Sognet, vidnede, at i den/n/e Som/m/er bleve Parterne foreenede i Vidners paahør, det den Nye gar, som Helje Qvalviigen havde opsatt, skulde afskaffes, men Giærdet skulde sættes efter dend gamle Gar-Moe, i følge Markeskiælds breve, og skulde baade ord og gierninger være eftergivne. Citanten tilspurte vidnet, om hand i den/n/e Som/m/er, da hand var her, saae nogen Gar oppe paa Skarve. Resp: Nej, Garmoe var der, men ej Giærde opsatt, hvorom Vidnet sagde at kunde giøre Anviisning. Parterne havde ej videre at tilspørge Vidnet.
Citanten lagde i Rette et Markeskiælds Forretning, passeret dend 2den Maj og Efterfølgende dage 1752, med paastand sam/m/e ad Acta maae vorde tilført, og er saa lydende.

2det Vidne, Torgier Larsøn, boende paa gaarden Alsager, vidnede i et og alt Conform med første vidne, og sagde om den gamle Garmoe hvor Giærdet skulle staae at kunde giøre Anviisning.
3de Vidne, Lars Torgildsøn, boende paa gaarden Aga, vidnede ligeledes i et og alt Conform med første og andet Vidne, og lovede at giøre Anviisning.
4de Vidne, Jon Larsøn, er Soldat ved herr Major du Wahls Compagnie, vidnede, at oppe i Furre Haugen havde Helje Qvalviigen i den/n/e Vaar, neden under den gamle Gar, paa Citantens bøe opsatt en Nye Gar, og afslaaet dend gamle Gar, som er Markes Giærde, hvorom Vidnet kand giøre Anviisning. forklarede ellers, at sidstleeden tiirsdag saae hand Kiørene neden paa Aamund og Endre sin bøe, hvor de havde deres Høe i Hædsker. da gik Citanten til dend Jndstævntes Huustroe Sigrj Sølfestdatter, og i Vidners paahør, tilspurte hende, hvi de ikke opsatte Gar[e]n paa sit Rette Stæd, at Creaturene ej skulde kom/m/e. dertil Konen Sigrj svarede, det hand, neml: Endre, havde kiøbt Skriverne, sidste gang da de vare her hiem/m/e, til at giøre Uræt. Fremdeeles sagde Hun, det Endre om Nætterne kom med Jnd Veed stycker (: er Veed stycker som bruges til baader at bygge :) og at hands Kone kom med Nøglerne og lugte op for Ham. Parterne havde ej noget at tilspørge Vidnet.
5te Vidne, Gun/n/er Steensøn, boende paa Jndre Qvalviigen, vidnede om Giærdet ligesom fierde Vidne har forklaret, og derom kunde giøre Anviisning. om Kiørene som vare komne Jnd i Høet, vidnede og som fierde Vidne. men om de ord som Helje Qvalviigens Kone Sigrj havde udtalt, derom forklarede dette Vidne, det Hun sagde til Endre at hand havde kiøbt {af} av Skriveren, men om det var til at giøre Rett eller Urett, kand Vidnet ej mindes, ej heller mindes de andre ord hun den gang udtalte.

1765: 113b

1765

6te Vidne, Svend Jacobsøn, boende paa gaarden Widnes, vidnede, at endskiønt hand nu er 60 Aar gam/m/el, har hand ej seet Gar før paa det Stæd hvor den Nye Gar i Aar er opsatt, som er i Teige braadet, derom Vidnet kand giøre Anviisning. Parterne havde ej noget at tilspørge Vidnet.
7de Vidne, Arne Jonsøn, boende paa gaarden Widnes, vidnede Conform med 6te Vidne, og derom vilde giøre Anviisning, sagde ellers at være omtrent 66 Aar gam/m/el.
dend Jndstævnte Helje Heljesøn Qvalviigene lagde i Rette en {Aast} Hiemtings Aastæds Dom afsagt her paa gaarden dend 20de Julj 1753, hvis Finale Afsigt er saa lydende.
Citanten gav tilkiende, det hand endnu havde et Vidne som er lovligen Jndstævnt, men forgiæt ved Stævningens Jncamination at navngive, sam/m/e er Martha Siursdatter, gift med femte Vidne Gun/n/er Qvalviigen, og som Hun nu for Retten møder, paastoed hand Hendes Vidnesbyrd. Eedens Forklaring blev hende forelæst, og formaned at blive ved Sandhed. {derefter} vidnede, efter aflagde Eed, at tidlig i Som/m/er, da Creaturene var kom/m/en ind i Endre sit Hædske Høe, hvorom Endre tiltalede Sigrj Sølfestdatter, da hun svarede, det hand, Endre, sidste gang havde avkiøbt Skriveren at giøre urætt. Citanten tilspurdte Vidnet, hvad Sigrj havde sagt om Endre og hans Kone. Resp: kand Jntet mindes derom. Parterne havde ej videre at tilpørge Vidnet, blev derfore demiteret.
Hernæst Dom/m/eren i følge af begge Parter forføjede sig i Marken for at modtage dend anviisning Vidnerne belovede at giøre. og blev da af Vidnerne anviist nedre Mølstøls Vejen, hvor under var trende Hædsker med Høe, de tvende af Creaturene synder brudt og Høet nedtraad. ligesaa Høet nedtraad i den tredie Hædske. End blev os anviist Melstøels Lede paa Furre haug, hvor Gar[e]n gaar til og i Elven ved Biotvedt bytted, hertil [paa?]stod Helje Qvalviigen at have giort giærde færdig sidstleeden Onsdag. Fremdeles blev os viist den gamle Gar paa Gløs, ligesaa paa Kiønneberg, hvor det var at see at det gamle giærde var nys giort færdig, saasom der sad færsk løv paa giærdefange[t], og en Haaben Koe-Møg laae inde

paa bøen, hvor og Helje Qvalviigen tilstod nylig at have giort Giærde færdig. Endelig blev os anviist i Teige braadet, hvor Helje Qvalviigen tilstod nyelig at have giort det gamle giærde færdig. der neden under blev os anviist det Nye Giærde som Helje Qvalviigen i Aar har opsatt, og Endskiønt Citanten til {den/n/e tiid} \dette aar/ har slaaet eller ladet slaae den/n/e teig, saa stod dog Teigen nu uslaaen, af en Frygt hos Citanten, fordie Helje Qvalviigen derfore havde sadt et Nytt giærde. Vii eftermaalte da den/n/e Teig, som var imellem gamle og Nye giærde, paa det bredelste!! 52 Sællandske Allen, og i længden 273 Alen.

Hernæst blev for et hvert Vidne oplæst dets aflagde Vidnesbyrd. saasom

1ste Vidne, Christopher Langesætter, for ham oplæst hans aflagde Vidnesbyrd, det hand tilstod tillige med sin giorde Anviisning Rigtig at være, og sam/m/e med Eed efter Loven bekræftede.

2det Vidne, Torgier Alsager, for ham ligeledes oplæst hans aflagde Vidnesbyrd, det hand tisltoed tillige med sin giorde Anviisning Rigtig at være, og sam/m/e med Eed efter Loven bekræftede.

3de Vidne, Lars Aga, for ham og oplæst hans aflagde Vidnesbyrd, det hand tilstod tillige med sin giorde Anviisning Rigtig at være, og sam/m/e med Eed bekræftede.

4de Vidne, Jon Larsøn, for ham og oplæst hans Vidnesbyrd, tillige med sin giorde Anviisning, hvilket hand tilstoed Rigtig at være, og sam/m/e med Eed efter Loven bekræftede.

5te Vidne, Gun/n/er Jndre Qvalviigen, for Ham oplæst hans aflagde Vidnesbyrd, det hand tillige med sin giorde Anviisning tilstoed Rigtig at være, derfore {afl} sam/m/e med Eed bekræftede.

6te Vidne. Svend Widnes, for ham oplæst hans aflagde Vid-

1765: 114

1765

[nesbyrd,] Hvilket hand tillige med sin giorde Anviisning tilstoed i Sandhed at være. Dom/m/eren tilspurte dette Vidne, at som hand er en Mand paa 60 Aar, er fød og opdragen paa gaarden Widnes, og med gaarden Widnes Ejendom grændser op og under det i Aar opsadte Nye giærde, hvem der da har slaaet og brugt den Teig ovenfor det Nye giærde, siden Markeskields Steeningen skeede den anden Maj 1752. Resp: saa længe Vidnet kand mindes har Citanten og hans Fader Aamund Qvalviigen brugt den Teig, kand ej sige noget Aar at have seet det Helje Qvalviigen eller hands Folk at have slaaet den Teig. om alt Vidnet efter Loven aflagde Eeden.

7de Vidne, Arne Widnes, for Ham oplæst hans aflagde Vidnesbyrd, Hvilket Hand tillige med sin giorde Anviisning tilstode i Sandhed at være, og til Rettens ved 6te Vidne fremsatte Qvæstion svarede i et og alt ligesom 6te Vidne, hvilket alt hand med Eed efter Loven bekræftede.

Citanten paastod Dom.

Helje Qvalviigen paastod Sag[en] udsat, for at begegne den med Contra Stævning til sin oplysning.

Afskeediget

Sag[en] efter Helje Qvalviigens Forlangende udsettes, og da i dette Aar ere fastsatte Forrettninger, hvorpaa Tingene følger, derefter Marken alt med Snee er bedækket, saa skal Tægte dagen til Vaaren Parterne betiids vorde kundgiort.

Sorenskriverens Skyds har Citanten forskaffet, Diet Penge til Aastædet 4 mrk:, den/n/e dags Forrettning 2 rd:r, Laugretten per Mand 24 s:, er er!! 2 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en 5 rd:r 4 mrk:, som Citanten betaler, da der ved Endelig Dom paa Sag[en]s Omkostninger skal vorde Kiendt.

dend 10de Octbr: blev Retten betiendt paa gaarden Mochestad, beliggende i Kintzerviigs Præstegield og Ullensvangs Kirke Sogn, tilligemed Efterskrevne Eedsorne Laug-Rettes Mænd, som efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Rasmusøn Langesætter, Lars Torgildsøn Aga, Ole Wiglichsøn Reizætter, Ole Larsøn Ibidem, Peder Isachsøn Mochestad, og Peder Torgilsøn Hougse, nærværende Lensmanden Jon Hougse.

Hvorda for Retten fremstod Siur Jærandsøn Mochestad, som gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til den/n/e Tægte dag haver ladet stævne og Jndkalde sin grande Lars Jonsøn Mochestad, fra Hvilken Hand har tilkiøbt sig bruget, som skal være Halvedeelen af det Lars Jonsøn forhen ejede, at faae sam/m/e Jnden og uden giærds skift og deelet, samt steenet og Reenet. Saa er hand og Jndkaldet at svare sin Andeel i den/n/e Forrettnings Omkostninger. vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder.

den Jndstevnte Lars Jonsøn mødte, tilstoed varselen, og sagde at være villig til at skifte og lade steene og Reen Jorden, men for sin Fattigdom, der alle er bekiendt, formaar hand ej at svare Omkostningerne.

Citanten Replicerede, det hand Vidnesfast har tilbuden Lars Jonsøn at skifte i mindelighed, Omkostning at spare, da hand det ej har vildet, har Citanten været nødsaget at kalde Retten til lovlig behandling.

Parterne declarerede, om skifte og deeling at være saaledes foreenede, det Rettens Middel strax kand nedsætte Markeskieldet efter den Anviisning de lover at vilde giøre.

J Anledning heraf, Rettens Personer med begge Parter forføjede dem til Hiem/m/e Marken at nedsette Markeskield imel: Agger og bøe. og er efter Parternes Anviisning følgende Markeskield nedsat.

Aske flæk Ageren er neden under, uden og oven for Jndhægnet med 6 Markesteene og 3de Kors, Hviken Ager skal tilhøre Citanten, og saa megen bøe som findes Jnden for disse Mærker.

Godfar flæk Ageren kaldet, er Jndhægnet neden, uden og oven for med 5 Markesteene og 2de Korser, Hvilken Agger tillige med saa megen bøe som findes Jnden for sam/m/e Mærker, skal tilhøre Citanten.

Lang Aggeren kaldet, er paa dend yttre side og oven for Jndhægnet med 5 Markesteene og Een Kors, den/n/e Agger tillige med saa megen {saa megen} bøe som findes Jnden for disse Mærker, skal tilhøre Lars Jonsøn.

Selje flæk Aggeren kaldet, er Jndhægnet med 2de Steene og Een Kors, Aggeren tilhører Lars Jonsøn, og bøen uden for disse Mærker hører Citanten til,

Grundvold Aggeren kaldet, er Jndhægnet paa dend øvre Siide med 2de Steene og Een Kors, Hvilken Agger tillige med bøen inden for disse Mærker tilhører Lars Jonsøn.

Barreine-teigen, i Salomon Mochestads brug liggende, og grændser an mod Knud Aamundsøn{s} Mochestad[s] brug, der tilforne er udsteenet, tilhører Citanten.

Wattesten-Aggeren, som støder an mod {Jnd} Endre Østensøn, Jon Haldorsøn, Lars Tostensøn og Wiglich Siursøn Mochestad, deres brug, tilhører Citanten.

Lie Aggeren kaldet, som støder an mod Salomon Larsøn Mochestad og Peder Ibdm:[s] brug, tilhører Citanten.

Supdahls Aggeren, der grændser mod Peder Mochestad og Lars Tostensøn[s] Ejendom, tilhører Citanten.

Tufteflæk Aggeren, mod hvilken Salomon Larsøn, {og} Endre Østensøn og Lars Jonsøn[s] Ejendom anstøder, tilhører Citanten.

Qvælva-teigen, er skiftet tvers over med 2de Korser og Een Marke{stod}steen, Citanten ejer ovenfor disse Mærker, og Lars Jonsøn neden for.

Espe teigen, er ligesaa skiftet tvers over {for} med Een Kors og Een Markesteen, neden for disse Mærker ejer Citanten, og Lars Jonsøn oven for.

Fagerflaaten, er skiftet tvers over med 2de Korser, Citanten ejer oven for, og Lars Jonsøn neden under.
Torebræke teigen, er og skiftet tvers over med 2de Steene og Een Kors.

1765: 114b

1765

Citanten ejer neden under disse Mærker, og Lars Jonsøn oven for.
Swee-teigen, er fra Kambestad vejen beent op efter udsteenet og deelt med 4 Korser og Een Markesteen, uden for ejer Citanten, og Lars Jonsøn Jnden for disse Mærker.
Styke teigen, der grændser an mod Knud og Peder Mochestad[s] Ejendom, og er tilforne udsteenet, tilhører Citanten allene.
Holme-teigen, der støder an mod Lars Tostensøn Mochestad[s] Ejendom, tilhører Citanten allene.
{J udmarken er saaledes udsteenet}
Oghage-teigen, der af Elve-teigen tilhører Citanten, tillige med Flaaten. derimod skal Lars Jonsøn have Kriketeigen og Haugen.
J udmarken er saaledes udsteenet.
Paa dend Jnderste Ende af Slettebruen er huggen en Kors, viiser efter vejen til Kalhaug, huggen en Kors i berge. Citanten ejer oven for disse Mærker, og Lars Jonsøn Neden for.
Jnden for Rissedahlen, i en jordfast steen huggen Een Kors, som viiser op efter i tvende efter hinanden hugne Korser, dend sidste huggen i et Skarv. Citanten ejer Jnden for, og Lars Jonsøn uden for disse Mærker.
J Rissedahlen huggen i bækken i en jordfast steen Een Kors, der viiser op efter bækken, paa dend indre siide af bækken der huggen Een Kors. uden for disse Mærker ejer Citanten, og Lars Jonsøn {uden} Jnden for.
uden for Rissedahlen, i Fellen, er nedsat en Markesteen paa dend øvre siide af vejen, der viiser op efter i tvende hugne Korser, dend sidste huggen i et berg, inden for disse Mærker ejer Citanten, og Lars Jonsøn uden for.
ved Omshellen, i en jordfast Steen huggen en Kors, der viiser op efter i en Markesteen og Een Kors, huggen i en Jordfast steen. Lars Jonsøn ejer Jnden for disse Mærker,
{og} derfra nedsat en Markesteen, q <q hvorudj er huggen een vinckel gloppe> der viiser beent ud til Maure Kleiv, i tvende andre Markesteene. Citanten ejer neden for, og Lars Jonsøn oven for.
Hiem/m/e Thuune[t] er skift saaledes,
Nederst i Løe Møningen nedsat een gloppe som viiser ned efter, og er ellers Nederst i Damstøen. I det øvrige beholder hver af Parterne de Tufter som deres Huuser staar paa. oven for Løe-Møningen ligger en øde tumpt som tilhører Citanten. dend Udløe som nu staar paa Lars Jonsøn[s] bøe har Citanten opbygt. der imod ejer Lars Jonsøn Een gl: Udløe som nu staar paa Citantens bøe, herom blev vedtaget det Lars Jonsøn til Vaaren opbygger sin gl: Udløe saa den bliver ligesaa god som den Udløe Citanten ejer paa Lars Jonsøn[s] bøe, da Een hver beholder den Udløe som staar paa hans bøe.
Som Jntet videre er at forrette, bliver at beregne den/n/e Forrettnings Omkostrning, saasom Sorenskriverens skyds frem og tilbage har Citanten bekosted: Diet Penge for een Rejsedag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, Laug Retten per Mand 24 s:, er 1 rd:r 3 mrk:, Lensmanden 1 rd:r, er 5 rd:r 1 mrk: Citanten paastod, foruden Rettens løn, end og sine udlagde, som er for Mænds opnævnelse, Stævningens Forkyndelse, Jndcaminations Penge, og Rettens Underholdning i den/n/e dyre tiid, i alt 15 rd:r, tilsam/m/en den/n/e Forretnings bekostning 20 rd:r 1 mrk:, og som hos den Jndstevnte ej Noget er at bekom/m/e, forbeholdt han sin Regress til skadesløs betalnings Erholdelse hos den der i sin tiid agter at Jndløse Jorden.

dend 17de Octbr: blev i **Hærrandsholmen med Jondahls skibreede[s] Almue holden Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev beklæd med det paa fol: 85 og 97 Specificerede Laug Ret. nærværende inden Retten Fogden Her: Andreas Juel, tillige med Lensmanden Giermund Olsøn Berven, {da All} og dend da til stæde værende Almue,

da Allerunderdanigst, og underdanigst bleve oplæste de Kongelige Forordninger, som her til Publication ere ankomne.
1mo: For{bud}\ordning/, hvorved ald utilladelig Forsamling og Sam/m/enkaldelse af Almuen i Norge under Livs Straf forbydes, dateret dend 5te Julj 1765.
2do: Rescript af 5te Julj 1765, angaaende dend troeskab, som Gravens, Kintzervigs og Røldahls skibreeder \her/ udviiser mod deres Arve Konge, hvorved de forsikres om hands Mayestæts bevaagenhed.
3tio: Rescript af 7de Junj 1765, hvorved Almuen i Hardanger tillades at kiøbe Korn i Stavanger Ambt.
4to: Hr: Geheime Raad von Cicignons skrivelse af 13de Septbr: 1765 til herr Cam/m/er-Raad Juel, angaaende Delinqventers underholdning, som paa Løbe tallet skal lignes.
5to: Herr Geheime Raad von Cicignons skrivelse til herr Cam/m/e Raad Juel, angaaende St: Jørgens Hospital[s] indlem/m/ede Spedalske Syge Restance med 97 rd:r 6 s:, som skal Jndcasseres.
6to: General forst Amptes skrivelse af 19de Julj 1765, angaaende Mærknings Penge.
7mo: her: Geheime Raad von Cicignons skrivelse af 26de Augustj 1765 til herr Cam/m/er Raad Juel, angaaende Tienden i Strandebarm, at dend efter Loven skal betales in Natura som sædvanligt har været.

1765: 115

1765

Wiglich Gitlesøn Jartaas udgivne skiøde af 12te Octbr: 1765 til Anders Giertsen Kierreviig paa 1 Pund 10 ½ mrk: smør i gaarden Bake, blev læst.
Johan/n/es Larsøn Haldanger med Enken Sigri Nielsdatter udgivne skiøde af 10de April 1765 til Haldor Olsøn Espe paa 1 Løb smør i gaarden Sætvedt, læst.
Iver Olsøn Sælsviig udgivne skiøde af 11te Januarj 1765 til Eilef Larsøn Nedre Axnes paa 2 Spand smør med bøxel, og overbøxel til 7 1/5 mrk: Smør, udj gaarden Bræche, blev læst.

Aslach Gun/n/ersøn Kaland gav tilkiende, med Muntlig Stævning her til dette ting at have ladet stævne og Jndkalde Tollef Pedersøn Torvigen for skyldig værende 6 skiepper Havre Korn, á 1 mrk: skieppen, er 1 rd:r:, som Actor i skifte efter afgangne An/n/a Jonsdatter Torvigen {arvelig er}, som var dend Jndstævntes Kone, Arvelig er tilfalden, der om Dom at modtage, enten til at tilbage levere Kornet \in Natura/, eller og i Penge at betale ham dens værd, som og Processens Omkostninger at erstatte. vil fornem/m/e om dend Jndsævnte møder,
den Jndstevnte blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare. Paa hands vegne møt[t]e Svogeren Helje Torjersøn Tørvigen, og forklarede {at ville betale til Actor} saaledes at være foreenede, det hand til Citant: betaler det paastævnte og Omkostningerne for det øvrige at eftergives.
dermed Citanten var fornøjed og frafaldt Sag[en].

Iver Larsøn Traae gav tilkiende, at have have med Muntlig stævning paa sine og medEjeres vegne, nemlig Johan/n/es Handegaard og Iver Johan/n/esøn Øyerhavn, {at have} ladet stevne og Jndkalde Samson Endresøn Traae, fordi hand tiid efter anden har udgiærdet af fælles Hage, og fornem/m/elig i dette Aar, da de i Mindelighed har tilbudet ham at afgiøre Sagen, \omkost: at spare/, hvortil hand ej har været at formaae, derom i et og alt Dom at modtage, saavel til giærdets Nedrivelse, og det der hen at fløtte hvor det fra gam/m/el tiid staaet og været haver, som og at svare processens Omkostninger skadesløs, vil fornem/m/e om dend Jndstævnte møder.

dend Jndstævnte blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.

Kaldsmændene Giermund Olsøn Berven og Erich Jørgensen Underhaugen afhiemlede stævningen at være ham lovlig forkyndt i Eget Paahør.

til Vidner i Sag[en] er under Lovens Faldsmaal indkaldet Michel Samland og Helje Sæverhagen at vidne om, det dend Jndstævnte {imindelighed} i Mindelighed er tilbuden Sag[en] at afgiøre, omkostninger at spare. ligeledes er og i Sag[en] indkaldet som Vidner Arne Larsøn Eiken og Johan/n/es To[r]childsøn ibdm:, at vidne om hvorledes dend Jndstævnte tiid efter anden har udgiærdet af fælles Have.

de Jndstævnte Vidner mødte alle, dem Citant: paastod {Eedelig} afhørte. Eedens Forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved Sandhed.

1ste Vidne, Michel Michelsøn, boende paa gaarden Samland, sagde sig gl: 45 Aar, er i 4de leed med dend Jndstævnte beslegted, efter aflagde Eed vidnede, at hand for 3 ugers tiid siden var med det andet Vidne Helje Sæverhagen til dend Jndstævnte Samson Traae, og tilspurte ham om hand i mindelighed vilde forfløtte Gar[e]n paa sit gamle stæd for at spare omkostninger. dertil dend Jndstævnte svarede, at gar[e]n skulde staae indtil der gik dom i sag[en], da hand vilde svare til stævningen. Citant: tilspurte vidnet, om dend Jndstævnte ikke dend tiid sagde at Actor havde Revet og sleden ham. Resp: {hand sagde at} da {havde} de kiørte Creaturene igien/n/em Marken, sagde dend Jndstævnte at de havde Revet og sleden Ham, men hvem der havde giort [det]?, veed Vidnet ej. Citan: havde ej mere at tilspørge vidnet, derfore blev demiteret.

2det Vidnede!! (Vidne), Helje Gribsøn, boende paa gaarden Sæverhagen, er noget lidet i slægt med dend Jndstævntes Huustroe, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt lige med første Vidnede!! til Citantens Qvæstion svarede og som første Vidne, med tillæg, at de ord som dend Jndstævnte sagde, at de havde Reven og slidet ham, sagde hand til Citanten. Citanten havde ej mere at tilpørge Vidnet, derfore blev demiteret

3de Vidne, Arne Larsøn {Eiken}, boende paa gaarden Eiken, sagde sig gl: 40 Aar, er i 4de leed med dend Jndstævnte beslægtiged, vidnede, at {hand} \dend Jndstævnte/ i en tiid af 3 Aar har udgiærdet 3 smaa flækker eller støkker bøe, som haver lagt i fælles beite eller giærde, hvilket hand til deels selv haver giort, og deels ved sin Søn.

1765: 115b

1765

Retten tilspurte Vidnet, om hand paa det omtvistede støkke bøe eller Have kand giøre Anviisning. Resp: ja.

4det Vidne, Johan/n/es Torchildsøn, boende paa gaarden Eiken, sagde sig gl: over 50 Aar, er Jngen af Parterne, ham vitterlig, enten beslægted eller besvogred. vidnede at {hand} \Samson Traae/ i en tiid af 3 Aar, deels ved sig selv og dels ved sin Søn har ladet udgiærde 3 smaae flækker eller støkker bøe, der tilforne har lagt i fælles Hage eller bøe, hvilket hand i Som/m/er haver slaaet og bortført Høet. Retten tilspurte Vidnet om hand paa det omtvistede kand giøre Anviisning. Resp: ja.

Citanten Erindrede om Lavdag.

Afskeediget

dend Jndstævnte Samson Endresøn Traae forelægges at møde til næste ting.

dend 18de Octbr: er ved Jondahls ting passeret, som følger.

Fogden Her: Cam/m/er-Raad Juel lod Jnden Retten oplæse og Examinere følgende documenter til bilag ved hands Allerunderdanigste Regenskaper 1mo: det Ordinaire tingsvidne indeholdende 10 poster. 2do: betræffende tingskydsen. 3tio: Odels Mandtallet. 4°: de Kongl: skatters Restance, som er 28 rd:r 2 mrk: 6 s: 5to: Restance Register over Extra skatten, hvis Endelige Sum/m/a er (ope rum). 6to: Specification over Aftagene paa Eendeel gaarder i Jondahl. Som Jngen havde Noget at erindre var Hr: Cam/m/er Raaden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

de Laug-Rettes Mænd som Retten tilstundende Aar skal betiene bleve opnævnte, og ere Nye, Peder Wiglichsøn Fladebøe, Roal Beriesøn Svaasand, Wiglich Jonsøn Samland, Lars Knudsøn Handegaard, Tosten Pedersøn Ouestad, Ole Pedersøn Ouestad, Niels Jngebrigtsøn yttre Hærrestvedt, og gamle, Jørge Hærrestvedt.

Efter trende gange udraabelse var ej Nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget for dette skibreede ophævet.

dend 18de Octbr: blev paa **forbemelte Stæd Hærrandsholmen med Østensøe skibreede[s] Almue holden et Almindelig Høste, Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev betient i Herr Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischers Absance af hands Eedsorne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med det paa folio 97 Specificerede Laug Ræt, der alle selv personligen mødte, nærværende inden Retten Fogden, herr Cam/m/er Raad Juel med bøjgde Lensmanden Giermund Olsøn Berven, og den da tilsøgende Almue,

da Allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret de Kongl: Forordninger, Rescripter og Ordres, som paa næst forrige folio ved Jondahls ting findes Extraheret.

Lars Samsonsøn Røsseland med Huustroe Kari Haaversdatter oprettede og indgangne Foreening, med paafølgende Kongl: Allernaadigst Confirmation, at alle deres Fælles Ejendeeler skal tilhøre dend lengstlevende, dog saa at dend længstlevende skal give den afdødes Arv:!! (Arvinger) 10 rd:, og dersom den længstlevende i Eenlig eller Enke stand skulle afgaae, da Fælles boe efter Loven at deeles mellem begge deres Arv:, Hvilket i følge saadan Kongl: tilladelse, dateret Fredensborg Slot d: 20de Julj 1765, nu allene tilhører Enken Karj Haaversdatter, som dend længstlevende. læst.
Giermund Olsøn Berven med Jnterresseredes udgivne skiøde af 28de Decbr: 1764 til Ole Larsøn paa 1 Huuds Landskyld i gaarden Fosse, blev læst.
Arne Larsøn øvre Axnes udgivne Pante brev af 21 Octbr: 1760, indført i Pante bogen paa folio 541, blev efter paategned Qvittering af 12 Octbr: h: A: udslet.
Johan Plate Brun, øverst Residerende Capellan til Dom Kirken i Bergen, udgivne bøxel brev med Revers, af 22de Augustj 1765, til Trond Isachsøn Fladebøe paa Een Nøste tompt udj Fiæren paa gaarden Botnen, læst.

hvor for Retten fremstoed Tosten Nielsøn Sandwen og gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde sin svoger og Rosmand Ole Christopher[søn], Dom at modtage til at fravige gaarden Sandwen som Citantens Eiendom, og

at svare processens omkostning, fordj dend indstevnte som En svoger og Rosmand har dristed sig utilbørlig at hugge skoven, samt været ulydig og opsætsig, i det hand giør og lader selger og forandrer Citantens til bruget Eiende Creature, uden at give ham som Eier et got ord der for, og mod Citanten, som en gaml: Mand, fører Et haart og opsetsig levnet. der om at anhøre Naboernes vidnesbyrd, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, sc: Jon og Tosten Haagen-søn/n/er Sandwen, Lars Torsøn og Lars Monsøn ibdm:, vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

dend indstevnte Ole Christophersøn møtte, vedtog stevningen i alle maader at være ham lovl: forkyndt, men benægter aldeeles de i stevningen anførte aarsager, som aldeeles ubevislige, og for det øvrige i alt halv!! (hand?) protesterer mod de indstevnte vidners førelse,

1765: 116

1765

som nogle, der aldeeles mod Lovens bydende ej kand gielde, efterdj de sam/m/e er Citanten al fornær beslægtede.

Citanten svarede, det hand kunde her til ej sige andet, end hvad vidnerne i skov og Marck kunde anvise.

Afskeediget,

da Citanten fornem/m/elig sigter den indstevnte, for tilføyet skade paa skov[en], som og, des aarsag vil have ham, som en Rosmand, af jorden ud-Dømt, saa henviises sag[en] til aastædet, hvor Citanten indkalder alle de vidner der om den tilføyede skade kand giøre anvisning, da der ved endelig Dom i sag[en] skal vorde Kiendt, hvilcke vidner der kand Reise eller sag[en] fælde.

Niels Pedersøn Fylkedalen gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lensmanden Germun Olsøn Berven, Dom at modtage til at indfrie sin til Citanten udgivene Pante Obligation af 21de Octbr: 1763 med Capital 300 rd:, og Renter af sam/m/e fra Obligationens dato indtil betaling skeer, med skadesløs omkostninger, der for at taale indførsel, Nam og Execution i Pantet med alle sine Eiendeeler, aller helst, da Obligationen er ham lovlig opsagt. vil fornem/m/e om den indstevnte møder, og ellers lagde i Rette til actens følge, det udj stevningen paaberaabte pantebrev, der er saa lydende.

dend indstevnte Germun Berven mødte, tilstoed varselen at være ham lovlig forkyndt. ligesaa tilstoed Obligationen at være ham lovlig opsagt, begerede alleene fordrag og sag[en] udsat til i morgen eftermiddag, da hand vilde see sin Creditor tilfreds stillet.

Citanten havde her imod [ej]? noget at erindre.

Afsagt,

sag[en] udsettes til i morgen eftermiddag.

Brigt Ellingsøn Moe gav tilkiende, det hand med skriftl: stevning af 24de Septbr: sidstl: til dette Ting har ladet stevne og indkalde Germun Arnesøn Steene, Dom at anhøre til at modtage Løsnings penge for Et pund smør i gaarden Steene, og sam/m/e at fraviige og Rødig giøre lovlig faredag tilkom/m/ende aar 1766, samt at svare processens omkostning. til vedermæle er i sag[en] indkaldet Anders Moe og Elling Brigtsøn ibdm:, med videre efter den skriftl: stevnings indhold, den hand, belagt med lovl: stemplet papiir, i Rette lagde, saa lydende.

Germun Steene møtte, tilstoed stevningen at være ham lovlig forkyndt: sagde ellers, ej at være uvillig Løsnings penge at modtage, naar det med sickerhed kunde skee, saa den umyndige Ole Olsøn Steene, hvis formynder Anders Moe i sag[en] er indkaldet, hands Ret der ved ej vorde Graveret.

den indkaldede Anders Moe efter paaRaabelse møtte ej, icke heller den indkaldede Elling Moe, som er Citantens Fader, hvor om hand, Citanten, forklarede, det hands Fader, som ufornøden ej møder, siden hand haver sin Faders skriftlige afstaaelse paa Odel og Løsnings-Retten.

Kaldsmændene Germun Olsøn Næss og Lars Rasmus-søn Kalvhagen afhiemlede den skriftl: stevning at være Anders Moe lovlig forkyndt udj Eget paahør.

den indstevnte Germun Steene sagde at være ufornøden vidner at høre, det Citanten imindelighed har tilbudet ham Løsnings penge, saasom hand sam/m/e i al sandhed tilstaar, men ej penge[ne] har kun/n/et mottage af den forhen anførte aarsage.

Citanten sagde, det hand maatte fornem/m/e sag[en] her ej kunde orddeeles, derfor begierede den til Værnetinget, som er Aastædet, henviist, med for[be?]holdenhed af hoved stevning[en]s inhold, og ellers Reserverede sig al lovlig Reservanda.

Afskeediget,

sag[en] henviises til Aastædet, hvor den jorde-Tirsdagen, efter lovlig procedur og oplysning, bør paaKiendes.

Arveskifte brevet af 30te April 1765, slutted efter afgangne Giermund Kittelsøn Berje, blev læst, og var Stervboen ejende Jordegods udj gaarden Berje 18 mrk: Smør, 1 huuds Landskyld med bøxel, andsat for 63 rd:r, som saaledes til Arv: er udlagt: Søn/n/en Kittel Giermundsøn 13 ½ mrk: Smør for {4 mrk:} 15 rd:r 4 mrk: 8 s:, Søn/n/erne Guldbrand og Ole Giermundsøn/n/er, og datter Karj Giermundsdatter, hver 1 ½ mrk: smør, 1/3 deel huud for 15 rd:r 4 mrk: 8 s:

Guldbrand Giermundsøn med Jnteresserede udgivne skiøde af 1?de (12de?) Octbr: 1765 til Kittel Giermundsøn paa 1 Løb smør, 1 Huud, med bøxel, udj gaarden Berje, blev læst.

Lars Larsen Moe udgivne gields brev af dags dato til Sogne Præsten herr Blyt for 250 rd:r laan, mod underpandt ½ Løb smør og 1 Huud med bøxel i gaarden Moe, blev læst.

Trond Siursøn Tvedt med Jnteresserede udgivne skiøde af 11te April 1765 til Aamund Thoresøn paa 18 mrk:r smør, 1 g:skd: i gd: Telstøe, læst.

1765: 116b

1765

d: 19de Octbr: er ved Østensøe ting passeret som følger.

Maria Susanna Frimann, Sl: Provst Gelmejdens Efterleverske, udgivne bøxel brev med Revers, af 3de Nobr: 1764, til Arne Olsøn Thole paa 1 Løb Smør og ½ tynde Salt udj gaarden Thole. blev læst.

Henrich Endresøn Scheje udgivne skiøde af 18de Octbr: 1765 til Endre Henrichsøn paa 18 mrk:r Smør, 1/6 huud med bøxel i gaard: Scheje, læst.

Niels Knudsøn Moe udgivne gields brev af 18de Octbr: h: A: til Ole Nielsøn Norrem med flere Jnteresserede, paa 250 rd:r laan, mod underpandt ½ Løb Smør og 1 Huud med bøxel i gd: Moe, læst.

Arveskifte breve[t] efter afgangne Mons Tollachsøn Nætteland, slutted den 14de Augustj 1765, blev læst, og var stervboen ejende jordegods udj gaarden Nætteland 18 Mrk:r Smør, ¼ deel Huud med bøxel, og overbøxel til lige saa meget, som saaledes til Arv: er udl:, sc: Søn/n/en Tollach Monsøn ¼ deel Huud for 18 rd:r. Søn/n/en Ole 9 mrk:r Smør for 18 rd:r, døttrene Karj og Guri Mons døttre, hver 4 ½ mrk: smør for 9 rd:r.

Ole Erichsøn Schaare med Jnteresserede udgivne skiøde af 18de Octbr: 1765 til {Ole} Erich Olsøn paa 2 pd: 9 3/8 mrk: Smør i gd: Schaar. læst.

Ole Monsøn Netteland med Jnterresserede udgivne skiøde af 18de Octbr: h: A: til Tollach Monsøn paa 2 pd: 6 Mrk: Sm:, ½ Huud med bøxel, og overbøxel til ligesaa meget, i gaarden Netteland. læst.

Herbor Olsdatter med tilkom/m/ende ægtefælle Jon Rasmusøn Skaalem, deres indgangne skriftl: ægteskabs Contract, dateret d: 11te Septbr: 1765, og Jndholdende 3 Poster. blev læst.

Niels Swendsøn Scheje gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aamun Knudsøn Twet, Lars Tostensøn Scheje og Johan/n/es Erichsøn Steene, deres Eedelig vidnesbyrd at aflæge, betræffende den grove beskyldning Citanten er vorden tillagt, Reserverende sig, efter vidnernes førelse, ved Continuations stevning sag[en] til Doms at paatale. vilde fornem/m/e om de indstevnte vidner møder.

de indstevnte vidner møtte alle og tilstoed lovlig varsel.

Retten tilspurte Citanten, hvem der var indkaldet disse vidner at anhøre. Citanten svarede, at det var hands uforstandighed, ja rettere hands forglem/m/else eller forsøm/m/else, ej at have indkaldet sin Contra part, disse vidner at anhøre, begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at naae lovlig varsel.

Afskeediget,

sag[en] udsættes til neste Ting.

Aamund Pouelsøn Eide af Ous Præstegield udgivne skiøde af 13de Maj h: A: til Ole Knudsøn Øvre Bircheland paa 1 Løb Sm: i gd: Birkeland, læst.

Niels Pedersøn Fylkedahlen efter den i gaar til i dag nu eftermiddag udsatte sag Contra Lensmanden Germun Olsøn Berven, æskede sag[en] i Rette, og paastoed, siden den indstevnte ej i minste deel havde opfyld sit løfte, Dom efter stevningens indhold.

dend indstevnte Germun Berven møtte, og sagde det hand ingen penge kunde bekom/m/e, men paastoed sag[en] udsat til neste Ting, eller til en saadan Tægte dag som Dom/m/eren behager.

Citanten protesterede mod al videre opsættelse, da hand tilforn har været stevnt for sag[en], men sam/m/e afbedet, hvor over gielden, i stæden for afdrag, er voxet, saa at hand nu er insufficant. der for, om Retten giver opsættelse, Reserverer Citanten sin tiltale til Dom/m/eren, for alt det hand paa sin lovlige fordring maatte til Kort Komme.

Dom/m/eren tilspurte den indstevnte, om hand kunde stille sin Creditor nogen Caution og forsickring, til en fast tiid at betale. dend indstevnte svare[de] Nej.

Citanten urgerede paa Dom.

Da blev saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten søger dend indstevnte Germun Olsøn Berven for En han/n/m forstragt Capital stoer 300 rd:, efter Pante forskrivelse af 21de Octbr: 1763, Tinglyst 11 Maij 1764, med efterstaaende Renter fra Obligationens dato indtil betalningen skeer. Dend indstevnte har her imod ej nogen [som hand]? kunde forrestille til sin befrielse. tilstaar fordringens rigtighed, som og, at den ham lovlig er vorden opsagt, beklager alleene sin penge mangel, Altsaa Kiendes for Ret, det indstevnte Germun Olsøn Berven bør efter benævnte sin forskrivelse betale til Citanten dend paastevnte Capital 300 rd: med Renter fra Pante brevets dato og indtil betalningen skeer, samt udj processens omkostning 3 rd:, alt, den indstevnte at efterkom/m/e inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse, under Nam og Execution samt indførsel udj pantet.

Johannes Nielsen Berven udgivne gields brev af 22de Octbr: 1759, indført i Pante bogen paa fol: 509, blev efter paategned Qvit: af 17de Octbr: 1765 udslet.

de Laug Rettes Mænd som anstundende Aar skal betiene Retten bleve opnævnte, og ere alle Nye, Lars Tostensøn Scheje, Michel Guttormsøn Lie, Aamun Ellingsøn Jbdm:, Torchel Michelsøn Thole, Ole Isachsøn Steene, Jon Olsøn Botnen, Ole Giermundsøn Schaare, og Lars

Brigtsøn Nedre Wiig.

Fogden Herr Cammer-Raad Juel lod Jnden Rætten oplæse og Examinere følgende documenter, til biilag ved hans Allerunderdanigste Regenskaber, sc: 1mo: det Ordinaire tingsvidne Jndeholdende 10 poster. 2do: betreffende tingskydsen. 3°: Odels Manstallet. 4°: de Kongl: Skatters Restance, som er 76 rd:r 2 mrk: 2 s: 5°: Restans Register over Extra skatten, hvis Endelige Sum/m/a er (ope rum). 6°: Specification over Aftagene paa Eendeel gaarder i Østensøe. Som Jngen havde Noget her imod at erindre, var herr Cam/m/er-Raaden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget for den/n/e gang ophævet.

d: 21de Octbr: blev paa **Eie Grund ved Søen i Gravens Sogn med Gravens skibreede[s] Almue holden almindelig Høste og Skatte og Sagefalds ting**, da Retten blev betient i Hr: Cancellie Raad Fleischers Absance af hands Eedsorne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med det paa fol: 90 Specificerede Laug Rætt, undtagen for Siur Olsøn Spaanem sad Lensmanden Lars Larsøn Wambem, nærværende inden Rætten Fogden Hr: Cam/m/e-Raad Juel, med Lensmanden Lars Larsøn Wambem,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord:, Rescripter og Ordres, som paa fol: 114 ved Jondahls ting findes Extraheret og antegned.

Lensmanden Lars Larsøn Wambem udgivne gields brev af 18de Maj 1765 til Provstinde Maria Susana Frimann, sal: Prost Gielmeygdens efterleverske, paa 220 rd:r laan, mod underpandt 1 Løb Smør udj gaarden Wambem, blev læst.

Poul Nielsøn Haldanger udgivne gields brev af 27de Nob:r 1762, indført i Pante bogen paa fol: 14ten, blev efter paategned Qwitering af 10de Nobr: 1764 udslet.

Asbiørn Maabøe viste Fællen af en voxen biørn, som hand i Aar har skudt paa Hølls grund, derfore blev af Fogden betalt 2 rd:r.

Iver Lione viste Fællen af Een voxen biørn {og Een voxen dito}, som hand i Aar har skudt paa Sysse grund, derfore blev betalt 2 rd:r.

Lensmanden Lars Wambem efter forige tiltale Contra Richold og Magnus Leqve, æskede sag[en] i Rette.

Parterne, eller sagvolderne, møtte, declarerede at være indbyrdes forligte, og vilde for deres forseelse betale til de fattige 10 rd:

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel paa Justitiens vegne der med var fornøyet. da pengene strax blev betalt og til Sogne Præsten leveret. og saaleedes og paa alle sider frafalden.

Baar Lægrei gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Assar Garretuun, vidner at anhøre angaaende det hand skal have slaget Citantens søn Aamun Baarsøn, der for Dom at modtage til undgieldelse og processens erstatning. til vidner er under Lovens faldsmaal indkaldet Sølfest og Kari Wiig. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

dend indstevnte Assar Garretuun møtte og tilstoed varselen, men benægtede sigtelsen.

vidnet Sølfest Wiig møtte, men Kari Wiig efter paaRaabelse møtte ej.

Citanten lyste selv Kari Wiigs forfald, som er at hun liger svag, og ellers er lovlig kaldet, begerede hende forelagt, og det mødende vidne forhørt.

vidnet Sølfest Gun/n/ersøn Wiig, der er en gam/m/el Laugrettesmand og ofte inden Retten hørt Eedens forklaring læsse, saa hand ved hvad Eeden betyder, fremstoed for Retten med opragte fingere [og] aflagde Eeden, og der efter vidnede, at i som/m/er, da vidnet var hiem/m/e ved sit huus, hørte hand et skrig. vidnet gick for at see hvad det var, da saa vidnet Aamun Baarsøn, og spurte om det var ham som skreeg, da Aamun svarede ja, Assar havde slaget ham, og saa vidnet lidet blod i hands næsse, men vidnet saae ej Assar. Parterne havde ej noget at tilspørge vidnet.

Assar sagde, det hand aldeeles benægter den/n/e sigtelse.

Afskeediget,

Kari Wiig forelæges under Lovens faldsmaal til næste Ting at nøde.

Torchel Sygnestvet efter forrige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Magnus Rondestvedt, og paastoed Dom.

Bøygde Procurator Traa for Magnus Rondestvedt møtte, og gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til den/n/e tægte [dag] har ladet Contra stevne hoved Citanten, vidner at anhøre og Dom at modtage, samt at svare processens omkostning, og er vidner under Lovens faldsmaal indkaldet Tosten og Ole Rondestvedt, vil fornem/m/e om de møder.

Hoved Citanten protesterede mod disse vidner, saasom Tosten Rondestvet er Contra-Citantens Farbroder, og Ole er hands Kødelig Broder.

Traa sagde, det at være ham ubekiendt, det vidnerne vare saa nær beslægtede, altsaa begierede sag[en] til neste Ting udsat, for at indkalde lovlige og u-partiske Contra vidner.

Afskeediget,

sag[en] vorder endnu Engang udsat til næste Ting.

Ole Monsøn Meehuus udgivne gields brev af 21 Octbr: h: A: til Johannes Haldanger paa 120 rd:, mod underpandt 18 ¾ mrk: Smør med bøxel, og overbøxel til 2 5/8 mrk:, Gravens Præstebord beneficeret, og 2 5/8 mrk:, Eifiord Præstebord beneficeret. læst.

Fogden her: Andreas Juel udgivne Fred Lysning, dateret d: 4de Junj 1763, til Si(ur) Haaversen Schaar paa et Støls beite Rembedahlen kaldet, blev læst.

1765: 117b

1765

Josep Olsøn Lille Graven udgivne bøxel brev med Revers, af 18de Maj h: A:, til Lars Ellingsøn Holven paa 3 Spand Smør i gaarden Holven. læst.

Bøygde Procurator Traa for Klockeren her i gieldet, Brun Heins, og Torchel Nedr: Leqve, gav tilkiende, det hands Principaler med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde opsidderne paa gaarden Torblaa, sc: Iwer Torblaae, Salamon, Anfind, {Siur}, Germun, Isaak, Siur, Sølfest, Richold og Aschout, fordj de ej getter deres geeder \og souvsmaler/, men lader dem aarlig gaae ugættet, hvor ved de, paa Citanterne deres slatter tilføyer dem stoer skade,

som og, at de indstevnte aarlig, og besønderlig Siur Andorsøn Torblaa, needriver eller \lader/ needrive Muuren under Klockerens udløe, hvorved hand paa sit høe tager stoer skade, om alt dom at modtage til undgieldelse, og processens erstatning. vil fornem/m/e om de indstevnte møder.

de indstevnte bleve paaRaabte, men ingen vilde svare.

Citanten gav end videre tilkiende, det hand tillige med Muntlig varsel om begge poster havde indkaldet vederparterne, vidner at anhøre, og er vidnerne under Lovens faldsmaal kaldet, sc: drengen Sølfest, Aad Heljesøn, Guri Haaverdatter og Aamun Larsøn Tufte, Iwer øvre Leqve og Magnus ibdm:, hvilcke alle møder, undtagen Drengen Sølfest.

Kaldsmændene Tron Sysse og Aschiel Qvale afhiemlede stevning[en] at være for alle benævnte, som og for vidnerne under Lovens faldsmaal, lovlig forkyndt.

Traa paastoed de mødende vidner alle forhørte, med paastand om forelægelse for de udeblivende sagvoldere, som og for det ene ej mødende vidne.

Afskeediget,

siden det er seent paa aftenen, udsettes sag[en] indtil i Morgen Klocken 9 Formiddag.

Dend 22de Octbr: Er ved Grawens høsteting passeret som følger.

Dend nest ovenstaaende sag, som i aftes blev udsat, blev nu foretaged.

Traa urgerede paa vidnernes Examen. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Aad Heljesøn, tienende hos Elling Osse, efter aflagde Eed vidnede, at have seet det Aschout Torblaa sin Kone tillige med Et pige Barn giettede og fulde med souv smalen ind paa Citanternes slaatte, som var uslaaet og stoed med sit græs, dog var noget lidet græs slaaet, men den meste part stoed igien, og skeede det i den/n/e høst. har og seet i aar det geede smalen har været der inde. slaatten ligger ellers i udmarcken, dog indgierdet. Traa tilspurte vidnet, om hand den omvundne tiid, icke saa og hørte det Torchel Leqve sende sin Tøs at jage smalen af slaaten. og om icke den omvundene Kone sagde til Tøssen, lad smalen gaae. Resp: ja, det omspurte forholder sig i sandhed. vidnet forklarede fremdeeles, at have seet i nest afvigte vinter, det Siur Torblaae Rev Muuren under Klockerens udløe, saaleedes at de geeder som bøxede ind i løen, kunde igien slippe ud. Thj løen er af den beskaffenhed, at en geed fra backen af kand bøxe ind igienem lugen paa løen. men inden til er løen saa dyb at geeden ej kand bøxe ud igien, saa det har hendt sig, at et best har lagt død der inde, fordj det ej kunde kom/m/e ud, og altsaa af sult laae død.

2det vidne, Guro Haaver-datter, tienende hos Torchel Leqve, som er Citant, efter aflagde Eed vidnede, at i den/n/e som/m/ers høst blev vidnet af sin huusbonde Torchel Leqve hensendt at jage smalen af hands indgierdede udslaatte: {da vidnet kom ind paa slaaten, var} Aschout sin Kone og Iwer sin datter \var/ det!! (de?) \der/ {og} giette souvsmalen inde paa slaatten, hvor den meste part af græsset stod uslaaet. og da vidnet vilde udjage smalen, siger Konen til Tøsse barnet Mari, lad smalen gaa. saasom Konen ej saa vidnet at jage smalen, og muligens sluttede at {det var} det var Mari som jagede smalen, siden \hun/ for skouven ej kunde see, og da vidnet med sin huusbonde og Dreng havde udjaged smalen, kom Konen efter dem løbendes. har og seet at geed smalen har været inde paa slaatten da den var uslaaet, og siden efter at de har været der inde og Revet høet af hæskerne. ja, end og efter at der var stevnt paa sag[en] har geederne været der og giort skade. vidnet har og seet i sidst afvigte Vinter, det Siur Torblaae har revet og spendt Muuhren ud under Klockerens udløe.

3de vidne, Aamun Larsøn, huusmand paa Tufte, efter aflagde Eed vidnede, at have i nest forige aar, tiilig om sommeren, seet det Salamon Torblaa sin Foster søn Lars var inde paa Citantens sin indgierdede slaatte, og der giettede souv smalen. ved sam/m/e tiider, dog paa en

anden dag, saa vidnet det Richold Torblaa sin søn Mads giettede smalen inde paa den/n/e slaatte. har og seet det Torblaae[s] geeder har i dette aar været inde paa

1765: 118

1765

Slaatten og giort skade. sidstleeden vinter saa vidnet, det Siur Torblaae Rev muuhren under Klockeren[s] udløe. Traa tilspurte vidnet, om hand icke hørte paa det Torchel Leqve skiende paa Drengen Mads da hand giettede smalen paa slaatten, og hvad Drengen da svarede.

Eragtning,

Da det er over Aar siden den tale er passeret, bør vidnet mod Loven ej give svar til den/n/e qwæstion.

Citanten frafald alle de øvrige vidner, da sagen nock er oplyst, og alleene erindre om Lavdag for de indstevnte vederparter.

Afskeediget

de samtlig indstevnte øvre og Nedre Torblaae beboere forelæges at møde til næste Ting.

Lars Siowatsøn Røn/n/estrand udgivne gields brev af 1ste Junj 1759, indført i Pante bogen paa fol: 511, blev efter paategnede Qvitteringer af 21 Januarj h: A: og 19 Octbr: h: A: udsl:

Katla Tostensdatter med Laug værge Tosten Andersøn Legrej og flere Jnteresserede udgivne skiøde af 22de Octbr: h: A: til Tosten Andersøn Herrej paa 1 Pd: Smør i gaarden Herrej, blev læst.

Herr Capitein Hierman efter forrige tiltale æskede Sag[en] i Rette Contra Iver Børse, og gav tilkiende lovl: at have ladet forkyndet Rettens foreleggelse for Iver Børse, vil fornem/m/e om dend Jndstævte møder.

dend Jndstevnte Iver Børse blev 3de gange paaraabt, men Jngen vilde svare.

Kalds Mændene Askild Samsonsøn Qvale og Trond Johansøn Sysse afhiemlede {Stævningen at være} Rettens Forelæggelse at være ham lovl: forkyndt i Eget paahør.

Citanten paastod Dom, tillige med Erindring om den/n/e processes Omkostning.

{Afskeediget,}

{Sag[en] optages til Dom [om]? en liden stund. Efter Nogen tiids forløb blev den/n/e Sag atter foretaget, da saaledes}

\Da/ blev for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten har til dette Aars Som/m/er ting den 17de Maj ladet Jndkalde Iver Børse for skyldig værende 3 rd:r 1 mrk: 1 s:, og da Sagvolderen ej første gang honorerede Retten, blev ham forelagt at møde til dette nu holdende Høste ting, hvilken foreleggelse at være ham lovl: forkyndt, Citanten noksom har beviist: men, da ej den Jndstevnte Iver Børse Selv, ej heller hans Forsvar, Sig for Retten har presenteret; med hvilken stiltienhed den Jndstævnte Sagvolder ligesom approberer og vedgaar Søgemaalet Rigtig at være. \Saa/ {Efter saadan Sag[en]s beskaffenhed} Kiendes for Rett, det dend Jndstævnte Iver Børse til Citanten bør betale de paastevnte 3 rd:r 1 mrk: 1 s:, og i Processens Omkostninger 2 rd:r, alt inden 15ten dage efter Dom/m/ens lovlige forkyndelse under Nam og Execution.

Johan/n/es Olsøn Buue udgivne gields brev af 23de Junj 1750, indført i Pante bogen paa fol: 332, blev efter paategned Qwit: af 5te Octbr: h: A: udslet.

Torbiørn Lindebræche for Giestgiveren Hans Hansøn Utne, gav tilkiende det hands Principal med muntlig stævning til dette ting har ladet stevne og Jndkalde Siur Pedersøn Schaftedahl, {for} deels for laante Penge, og deels for afkiøbte vahre, skyldig værende 3 rd: efter dem

imel: giorde Afregning og dend Jndstevntes Egen tilstaaelse, derom dom at modtage {til betalning} til betalning og processens Erstatning. vil fornem/m/e om dend Jndstevnte møder.
dend Jndstevnte Siur Schaftedahl blev 3de gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Kaldsmændene Berge Nielsøn Traae og Andve Andvesøn Windahl afhiemlede stævningen at være ham lovlig forkyndt i hans Huusbondes Iver Trondsøn Schaftedahls Paahør, {saasom} der lovede at ville sige ham det, saasom hand ej selv var hiem/m/e.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

dend Jndstevnte Siur Pedersøn Schaftedahl forelægges at møde til næste ting.

Niels Trondsøn Røn/n/estrand for Kiøbmanden Aamund Lie i Bergen, gav tilkiende, det hand paa sin Principals vegne med muntl: stævning til dette ting har ladet stevne og Jndkalde Siur Pouelsøn Spaanem for skyldig værende 20 rd:r 1 mrk: 6 s:, derfore har bekom/m/ede Korn vahre og brændeviin, og ej \i/ mindelighed betalning har været at bekom/m/e, er det nu hand er kaldet at lide Dom til betalning og processens Erstatning: vil fornem/m/e om dend Jndstævnte møder;
dend Jndstævnte Siur Pouelsøn Spaanem mødte og tilstod varselen at være ham lovlig forkyndt, tilstaar Fordringens Rigtighed i alle Maader; men sagde tillige at hand for een tiid af 8de dage siden med dend til Bergen indreiste Ole Westrem haver indsendt de skyldig værende 20 rd:r 1 mrk: 6 s:, hvilke hand i den/n/e dag tænker at være Citanten Jndhændiget, og om saa skulde skee at {Penge} af dend til Bergen indreiste Ole Westreim, med Pengenes betalning nogen Mislighed skulle begaaes, forpligter hand sig, saa snart hand derom bliver underrettet, Pengene til Citanten at betale.

1765: 118b

1765

Niels Røn/n/estrand paa sin Principals vegne begierede, at da Sag[en] af dend Jndstevnte Sagvolder i alle Maader {begiæ} tilstaaes, tillige med Forsikrer om Pengenes betalning, saa begiærer hand Sag[en] udsat q <q til næste ting> indtil hand fra sin Principal om Pengenes betalning kand vorde fuldkom/m/en underrettet, med den/n/e Reservation, at i fal[d] Pengene ej af den Jndstevnte er bleven, eller straxen vorder betalt, da at have sin Ret og tiltale til ham til Næste ting uforkrænket.

Afskeediget

sag[en] udsættes til Næste ting, da Citanten, i fal[d] betalningen ej af den Jndstevnte {vorder} er skeed, eller straxen i Mindelighed bliver afbetalt, Reserveres ham i alle Maader sin Ræt og tiltale til den Jndstævnte, til næste ting.

Procurator Traae for Johannes Frøsten gav tilkiende med Muntlig {til} Stævning til det[te] ting at have ladet stevne og Jnkalde Lars Andersen Herrej for Kiøbte og anamte vahrer, Een Hæst, og tvende Kiør, for dend Sum/m/a 32 rd:r, derpaa betalt 27 rd:r, Rester altsaa 5 rd:r, derom Dom at liide til gieldens Rigtige betalning, og processens Omkostning skadesløs at erstatte. vil fornem/m/e om den lovlig Jndstevnte møder.
den Jndstevnte Lars Andersøn {Lars Andersøn} Herrej mødte, men benægtede aldeeles Stævningens Forkyndelse, saasom hand ej den tiid stævningen skulle være forkyndt, var hiem/m/e, ej heller har hørt det førend nu her for Rætten, sagde ellers at vilde tage til Gienmæhle, tilstaar ogsaa at være Citanten skyldig paa de af Ham afkiøbte Creature 4 rd:r, {men} hvilke 4 rd:r hand tilbage har holdet, saasom Citanten havde lovet at vilde overlade og sælge ham 20 Pd: Smør, som dend Jndstevnte end nu \ei/ til den/n/e tiid har bekom/m/et, men den 1 rd:r som Citanten siger skulle Reste, benægter hand aldeeles.

Traae paa Citantens vegne tilspurte dend Jndstevnte Lars Herrej, om hand ikke for 4 á 5 Aar siden kiøbte hos Citanten Een Hæst for 20 rd:r, og 2de Kiør for 12 rd:r, og sam/m/e Creature anamte. Resp: dend Jndstevnte Lars Herrej tilstaar at have kiøbt de ommælte 2de Kiøer og Een Hæst af Citanten, og sam/m/e til sig anam/m/et, men sagde at deres Akkord og Foreening var at dend Jndstevnte Lars Herrej skulle betale til Citanten 31 rd:r, og Vaarværke af Hæsten, som og Een Rulle Engelsk tobak, eller og 32 rd:r i Penge, derpaa Citanten var fornøjed med Vaarverke af Hæsten og Een Rulle Engelsk tobak, samt 31 rd:r i Penge. Traae for Citanten benægtede aldeeles det af Citanten til Sagvolderen belovede Smør. og Hvad {den Eene Rulle} Vaarverket af Hesten anbelanger, frafaldt han, paastod allene Dom for dend ene Rulle tobak og de {31 rd:r} 4 rd:r.

Lars Herrej paastod Sag[en] udsat til næste ting, for med Contra stevning at beviise de belovede 20 Pd: smørs Rigtighed.

Afskeediget,

Sag[en] udsættes til Næste ting.

Ebbe Eie gav tilkiende med Muntlig stævning til dette ting at have ladet stevne og Jndkalde Niels Johansøn Espeland fordi hand haver nedbrudt en Hæske, Citanten tilhørende, og paa Citantens Grund staaende, derom dom at modtage til undgieldelse og processens Omkostninger at erstatte. {vil fornem/m/e om dend Jndstevnte møder, de} som Vidner at anhøre, der under Lovens faldsmaal ere Jndkaldede, sc: Anders Tostensøn Nessem og Siur Siursøn Jbidem. vil fornem/m/e om de med den Jndstevnte møder.

den Jndstevnte Niels Johansøn Espeland mødte og tilstod lovlig varsel. af de lovlig Jndstevnte vindner!! mødte Siur Siursøn Nessem, det Citanten paastod Eedelig afhørt.

Kalds Mændene Berje Nielsøn og Andve Andvesøn Windahl afhiemlede stevningen at være det udeblivende {lov} Vidne lovlig forkyndt i Eget Paahør.

Eedens Forklaring blev det mødende vidne forelæst, og af Dom/m/eren formanet at blive ved Sandhed.

1ste Vidne, Siur Siursøn, boende paa gaarden Nessem, sagde sig gl: 30 Aar, og at være Sødskene barn saavel til Citantens som dend Jndstevntes Kone, efter aflagde Eed vidnede, at hand strax efter Paaske hellig dage kom fra et bryllup, saa hand var lit drukken, og da kom hand til den omtvistede Hæske, da hand saae at Nogle trover i dend Eene Hæske Ende var nedreven, men Resten af Hæsken stod oppe. men hvem som havde nedreven Hæsken, det kand Vidnet ej sige, ej heller mindes han eller veed om det var giort før hand kom der, eller den gang. Citanten tilspurte vidnet om

hand ej saae det den Jndstevnte Niels Espeland gik tvert igien/n/em Hæsken. Resp: kand ej mindes det, ej heller saae hand det.

Citanten begiærede at det lovlig Jndstevnte skiønt udeblivede Vidne maatte blive forelagt at møde til næste ting.

Afskeediget,

det lovlig indstevnte vidne Anders Torjersøn Nessem forelegges at møde {til næste ting} under Lovens Faldsmaal straf til næste ting.

Fogden, her: Cam/m/er Raad Juel, gav tilkiende, det hand paa Justitzens vegne til dette ting har ladet stevne og Jndkalde Adam Magnus: Nedre Legrej med Kone Randvej Asbiørnsdatter for fortidlig Sam/m/enleje, derom dom at modtage til bøders udredelse efter Loven, som og Processens Omkostninger at erstatte. vil fornem/m/e om de Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Adam Magnusøn Nedre Legrej med Kone Randvej Asbiørnsdatter blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Kalds Mændene Peder Andersøn Herrej og Lars Larsøn Wambem {mødte og tilstod varselen} \afhiemlede/ stævningen at være de{m} \indkalde for [deris] boepæll/ lovlig forkyndt i Naboe Knud Nielsøn Herrej[s] Paahøer, der lovede at vilde sige dem det.
Actor lagde i Rette Sogne Præstens Attest de dato 7de Octbr: 1765, ord efter andet saa lydende. og Erindrede tillige om Lavdag.

Afskeediget,

den Jndstevnte Adam Magnusøn Nedre Legrej med Kone Randvei Asbiørnsdatter forelægges at møde til næste ting.

Michel Heljesøn Hielmoe udgivne gields brev af 12te April 1765 til Ole Aamundsøn Fylkedahlen paa 99 rd:r laan, mod underpandt 1 Pd: 3 Mrk: Smør, ¾ bk:skd: med bøxel i gaarden Hielmo, blev læst.
Torbiørn Jørgensøn Store Berge udgivne gields brev af 2den Nobr: 1764 til Christopher Siursøn Jeltnes paa 80 rd:r laan, mod underpandt 1 Pd:, ¼ g:skd: udj gaarden Store Berge, blev læst.
Siur Østensøe!! (Østensøn) Hielmoe med Jnteresserede udgivne skiøde af 11 April h: A: til Michel Heljesøn Hielmoe paa 16 ½ mrk: Smør, ¼ b:skd: udj gaarden Hielmoe, læst.

Siur Poulsøn Spaanem sagde, det Ole Westrem, som er paa sin Reisse, havde til ham leveret et brev med indlagde papiirer fra Samson Kryger udj Bergen, og bedet ham æske sag[en] i Rette i!! Contra Elling Lille Berge, efter forrige tiltalle. det ham leverede brev med indlagde, hand lagde i Rette. sam/m/e er brevet til Ole Westrem med En Regning over fordringen, begge af 12de Septbr:, og et indlæg af 16de dito, alt bilagt med lovlig stemplet papiir, saa lydende.
Bøygde Procurator Traa for Elling Berge møtte og sagde, det hands Principal, der er paa sin lovlig Reise, og altsaa mangler Comparenten oplysning til at svare paa det indleverede, derfor nødsaged at begiere en gienpart af det indleverede, og sag[en] til neste Ting udsat, for at kom/m/e til lovlig forsvar.

Afsagt,

sag[en] endnu En gang for alle udsættes til neste Ting, og bør dend paagieldende at nyde gienpart af det i sag[en indgived er.

Fogden herr Andreas Juel udgivne Fredlysning af dags dato til beboerne paa Øvre og Nedre Thuun udj gaarden Hagestad paa dens udmarker, saavelsom hiem/m/e bøen ved dend saakaldede Brachenes og hiem/m/e haven, blev læst.

dend 23de Octbr: er ved Gravens ting passeret som følger.

Ole Aamundsøn Wiig udgivne skiøde af 22de Octbr: h: A: til Ole Østensøn Tvedte paa 1 ½ Spand Smør udj gaarden Tvete, blev læst.
Ole Østensøe!! (Østensøn) Tvedte udgivne gields brev af dags dato til Christopher Siursøn Jeltnes paa 60 rd:r laan, mod underpandt 1 ½ Spd: Sm: i Gd: Tvete, læst.
Johan/n/es Olsøn Buue udgivne gields brev af 22de Octbr: h: A: til Ole Endresøn Kollenes paa 115 rd:r laan, mod underpd: 3 Spd: Sm: i Gaard: Jndre Buue.

Anno 1765, d: 23 Octbr:, er paa Eide Grund udi Gravens Skibreede sadt og holdet en lovlig Rett af den af høy Øvrighed constituerede Dommer, Fogden Kammer-Raad Andreas Juel.

Retten beklæd med den Laug-Rett som her i Protocollen forhen findes andførdt og Retten ved dette Almindelige høste-ting haver besadt;
hvorda Velædle og Velbr: Hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischer haver indkaldet Velædle og Velbr: Hr: Capitaine Hierman til at modtage Dom til at indfrie sin til ham udgivne Pante Forskrivelse af 18de Aug: 1745 med Capital 200 rd:, og Renter fra 18de Aug: 1765 og indtil betaling skeer, med skadesløse Omkostninger.
den indstævnte Hr: Capitaine Hierman mødte Selv for Retten og tilstoed lovlig at være kaldet, og at Obligationen er ham lovlig opsagt; begiærede Sagen til neste

1765: 119b

Ting udsadt for at søge Penge.
Citanten Hr: Cancellie-Raad Fleischer forbeholdt al lovlig Rettergang, og i øvrigt havde ey noget mod den forlangdte udsettelse at erindre.
Eragted.
Sag[en] udsættes til neste Rett, naar Almindelig Sage ting nest kommende 1766 aars Som/m/er holdes.

Fogden her: Camer Raad Juuel lod inden Retten oplæse og for dette skibreede Examinere lige saadan/ne Documenter som ved Jondahl og Østensøe ting findes Specificeret, som og skatte Restancen for dette skibreede, hvis Sum/m/a var 193 rd:r 4 mrk: 3 s:, som og den Resterende Extra skatt, hvis Sum/m/a er (ope rum), og som alt befantes Rigtig, var Hr: Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

de Laug Rettes Mænd som Retten anstundende Aar skal betiene bleve opnævnte, og ere følgende alle Nye, Ole Jensen Jordre, Mons Torbiørnsen Jbdm:, Lars Ellingsøn Holven, Torbiørn Jørgensen Store Berge, Wiglich Larsøn Yttre Tvedte, Niels Nilsen Jndre Tvedte, Anders Jacobsen Øvre Tvedt og Aslach Endresen Garrethuun.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, derfore blev tinget ophæved.

d: 24de Octbr: blev paa **tingstædet Utne med Kintzerviigs og Røldahls skibrede[s] Almue**, da Retten blev betient i herr Cancellie Raad Fleischers, tilligemed det paa 92 Specificerede Laug Rætt, undtagen for Helje Jordahl sad Christopher Langezætter, for Aamund Degrenes sad Thomas Jaastad, for Peder Mochestad sad Thomas Svendsøn Haugstvedt, for Iver Berve sad Ole Isaksøn Berven, for Elling Kiebse sad Aamund Gunderøn Utne, for Iver Scholtvedt sad Erich Knudsøn Langezætter, nærværende inden Retten Fogden herr Cam/m/er-Raad Juuel, med bøjgde \lensmd:/ af Kintzerviig Sogn {og}, Jon Haugse, og lensmanden for Røldahls skibreede, Helje Hamre,

da Allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord:, Rescripter og Ordres, som paa Jondahls ting ved fol: 114 findes Extraheret.

Karj Giertsd: Ødven med Laugværge Ole Westrem og Jnteresserede udgivne skiøde af 20de Maj 1765 til Michel Olsøn Hildahl paa 1 Løb Sm:, ½ huud i gaard: Hildahl. læst.

Michel Olsøn Hildahl udgivne gields brev af 20de Maj 1765 til Halvor Jonsøn Langezætter og Enken Karj Giertsdatter paa 240 rd:r laan, mod underpant 1 Løb Smør, ½ huud i gaarden Hildahl, blev læst.
Iver Olsøn Horre udgivne skiøde af 23de Octbr: h: A: til Mons Michelsøn paa en Teig, Eggevigen kaldet, under gd: Horre, der ej er skyldsat. blev læst.
Erich Larsøn Lofthuus udgivne gields brev af 27de Octbr: 1758, Jndført i Pante bogen paa fol: 486, blev efter paategned Qwitering af 28de Martj 1765 udslet.
Erich Larsøn Lofthuus udgivne skiøde af 28de Martj h: A: til Ole Jonsøn Aga paa 1 Løb 3 Mrk:r Smør udj Gaarden Lofthuus, blev læst.

Samson Jonsøn Qvitne viste Fællen af Een voxen Biørn, som hand i Aar har skudt paa Qvitne Grund, derfore blev af Fogden betalt 2 rd:r.

{Niels} Peder Knudsøn Rabbe viiste Fællen af en voxen biørn, som hand i Aar har skudt paa Berge grund, derfore blev betalt 2 rd:r.

Aamund Jordahl viiste Fællen af Een voxen biørn, som hand i Aar har skudt paa Buuer grund, derfore blev betalt 2 rd:r.

Lars Aslachsøn Meehuus efter forrige tiltale Contra Wetle Olsøn Horre, som Cautionist for Mons Olsøn Berge, æskede Sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet forkynde Rettens Foreleggelse for dend Jndstevnte, som og ladet Jndkalde Wetle Horre til at høre Vidner, om det hand som Cautionist har q <q gaaet> god for Citanten at betale de Mons Olsøn Berge til Citanten skyldig værende 36 rd:r, derom dom at modtage til betalningt og processens Erstatning. vil fornem/m/e om de Jndstevnte møder. Viderne, der under Lovens Faldsmaal er Jndkaldet, ere Christopher Rasmusøn Langezetter og {Jon Torgildsøn Haugse} Thomas Haugstvedt. vil fornem/m/e om de med de 2de Jndstevnte \vidner/ møder.
de 2de Jndstevnte, Wetle Horre og Mons Berge, blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Kalds Mændene Niels Heljesøn Hamre og Wraal Olsøn Odland afhiemlede \Forelæggelsen og/ stevningen at være ham lovlig forkyndt i Eget Paahør.
Citanten begiærede Vidnerne Eedelig afhørt.
Vidnerne Christopher Langezetter og Thomas Haugstvedt sagde, det ej at være \fornøden/ Eeden den/n/em at forelæse, saasom de ofte, baade her paa tinget og andre stæder, har hørt den læse, saa de veed hvad den betyder. thi blev Vidnerne af dom/m/eren formanet at blive ved Sandhed.
1ste Vidne, Christopher Rasmusøn, boende paa gaarden Langezetter, sagde sig gl: 74 Aar, er Jngen af Parterne beslægted, efter aflagde Eed vidnede, at hand i Som/m/er!! (Sam/m/e?) q <q høst> et Aar siden var paa gaarden Grøve i Røldahl, der i en Odels trette, da hand hørte {ej} at Wetle Horre caverede {for} og belovede

1765: 120

for Mons Olsøn Berge at betale Jnden Alle helgens dag sidstleden \til Citanten/ de paa huuse Omkostningerne skyldig værende 36 rd:r, og dersom hand til Alle helgens dag ej Pengene kunde bekom/m/e, skulde hand dog strax efter Alle helgens dag Pengene afbetale. Citanten havde ej noget at tilspørge vidnet, derfore blev demiteret.
2det Vidne, Thomas Svendsøn, boende paa Gaarden Haugstvedt, sagde sig gl: 63 Aar, er Jngen af Parterne beslægted, efter aflagde Eed vidnede, at hand i Som/m/er!! (Sam/m/e?) {et} <høst et> Aar siden var \i/ {paa} Een Odels trætte paa gaarden Grøve i Røldahl, da hand hørte

det Wetle Horre belovede og sagde sig god for enten til Alle helgens dag sidstleden, eller strax efter, til Citanten {de} at betale de for Mons Olsøn Berge de hand til Citanten paa huuse Omkostningerne skyldig værende 36 rd:r. Citanten havde ej noget videre at tilspørge dette vidne. men paastod dom.

Afskeediget

Sag[en] optages til doms {Een liden stund} til i Morgen Klokken 9 Formiddag.

dend 25de Octbr: er med Kintzerviigs ting Continueret.

da derudj næst forrige Sag blev saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Med 2de Eenstemige Vidners aflagde Eedelige Forklaring har Citanten beviist, det Wetle Horre, som Forlover for Mons Berge er pligtig at betale paastevnte 36 rd:r, som Mons Berge paa Huuse Aabod skal være skyldig, har ogsaa beviist det Rettens Foreleggelse, falden afvigte Som/m/er ting, er Forloveren Wetle Horre lovlig forkyndt; Men da Citanten har anlagt Sag[en] mod Wetle Horre som Forlover, hvor hand Søger sin Prætention, uden først at søge {sin prætention} Debitor Mons Berge: Sa kiendes for Rett; det Citanten Lars Aslachsøn Meehuus først bør søge sin prætention hos Skyldneren Mons Berge, og gotgiøre hvad der hos ham efter lovlig Medfart til prætentionens Fyldestgiørelse eller Afdrag befindes; da den Jndstevnte Wetle Horre, som Forlover for Skyldneren Mons Berge, bør betale, det, som paa Prætentionen enda maatte mangle, med ibragte Omkostninger, Jnden 15ten dage efter den/n/e doms lovlige Forkyndelse under Nam og Execution skadesløs.

Jon Torgildsøn Haugse for Rolv Biørnesen Seljestad gav tilkiende, det hands Principal med Muntl: varsel til dette ting har ladet stevne og Jndkalde Aasmund Larsøn Horre, Dom at modtage til at Jndfrie sin til ham udgivne Pante Forskrivelse af 1ste Junj 1758, og Renter fra Obligationens dato indtil betalningen skeer. som og at {anhøre Vidnerne} betale den/n/e Processes Omkostninger skadesløs.

dend Jndstevnte Aasmund Larsøn Horre blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.

Kalds Mændene Niels Heljesøn {og} Hamre og Wraal Olsøn Odland afhiemlede stevningen at være ham lovlig forkyndt i Eget Paahør.

Jon Haugse for Citanten erindrede, at da Obligationen er ham lovlig opsagt, men ej til dette ting ladet Opsigelses Vidner Jndkalde, er hand nødsaget Sag[en] til næste ting at begiære udsat, Vidnerne at Jndkalde; med Paastand at dend Jndstevnte Aasmund Larsøn Horre maatte Lavdag forelegges.

Afskeediget,

Sag[en] paa Citantens Forelangende udsettes til næst anstunde[nde] Som/m/er ting. da den Jndstevnte Aasmund Larsøn Horre forlegges at møde.

Helje Hamre gav tilkiende med muntl: varsel til dette ting at have ladet stevne og Jndkalde Ole Aamundsøn Gryting, fordi hand ulovlig haver frataget Citanten en ham tilhørende støel \Targe/{Tørge}buue-dahlen kaldet, den Citanten formeener sig at være Ejere af. da den Jndstevnte {...} Ole Gryting ej har brugt den til {Een} sin Egen Fordeel, men lejet den bort til Frem/m/ede. herom dom at modtage til undgieldelse efter Sagens befundne beskaffenhed, og Processens Omkostninger at Erstatte. vil fornem/m/e om dend Jndstevnte møder.

den Jndstevnte Ole Aamundsøn Gryting mødte og tilstod lovlig at være stevnet, men sagde ej anderledes at have brugt stølen Torgebue dahlen kaldet, end efter den Jmel: ham, sc: dend Jndstevnte, og Citanten, deres Jndgangne Ordag forbund, der mell: dem er Jndgaaen, saaledes at Eenhver hvert Andet Aar skulde bruge stølen, hvilken Foreening dend Jndstevnte Ole Gryting sagde at være opretted for 3 á 4 Aar siden, men tilstaar, det Citanten ejer dend halve

deel af støelen, og han selv dend Andre halve, men at deres foreening er saaledes, at dend paastevnte Støel skulde bruges af Citanten det Eene Aar, og dend Jndstevnte {Aar} Een anden gl: støel, der \og/ er til fælles for dem begge, {at} og saaledes vexle om hvert Aar, det paastaar {at} dend Jndstevnte at kunde beviise med Vidner.

Citanten Helje Hamre begiærede Sag[en] til Aastædet henviist, for der med Vidner, samt {Gr} Siun og grandskning at beviise det den paastevnte \Støel/ Eene og allene tilhører ham, hvilket hand ej førend paa Aastædet, hvorhen hand begiærer Sag[en] forfløt, kand gotgiøre.

{Citanten} \dend Jndstevnte/ havde ej noget herimod at Erindre.

Afskeediget,

Sag[en] {hen} paa Citantens Forlangende henviises til Aastædet, da hand sig hos Dom/m/eren om tægte dag har \at/ anmælde. hvor {den} da Sag[en] paa Aastædet efter lovl: Procedur og Rettergang bør ordeeles.

Aad Wiglichsøn Qvæstad udgivne skiøde af 24de Octbr: 1765 til Wiglich Odsøn paa 1 Løb 9 Mrk:r Smør, ½ huud og ½ Løb Salt udj gaarden Qvæstad, blev læst.

Jon Andvesøn Hildahl udgivne skiøde af 24de Octbr: h: A: til Helje Hamre og Orm Gryting paa 1/3 deel udj Røldahls Kirke i Suldahls Præstegield, blev læst.

Friderich Pedersøn Jaastad udgivne gields brev af dags dato til Haldor Thobiasøn Helleland paa 50 rd:r laan, mod underpandt alle de Creature, samt andre Ejendeele hand nu ejer eller eiendes vorder.

1765: 120b

1765

Ole Jacobsøn Helgevold med Jnteressered, udgivne \Transport/ skiøde af 21de Maj h: A: til Ole Iversøn Store Naae paa 1 Løb 4 ½ mrk: Smør, ¾ Løb Salt i gd: Store Naae, læst.

Actor Hr: Kam/m/er-Raad Juel efter forige tiltale Contra gift Manden Asbiørn Tvisme og løsqvinde Men/n/esket Britta Samsonsdatter, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende ved Continuations Muntlig stevning at have ladet indkalde Entre!! (Endre) Siursøn Utne til forklaring, hvad Tiid hand havde omgiengelse med løs-qvinden Britta Samsonsdatter, der tillige er indkaldet, sam/m/e bekiendelse at anhøre, vil fornem/m/e om de møder.

de indstevnte møtte begge, og havde qvinde Men/n/esket til forsvar, siden hendes Fader ved døden er afgangen, hendes broder Tosten Samsonsøn Gillen, der tillige møtte.

Endre Siursøn Utne forklarede, det hand forhen har gived tiiden tilkiende for sin Sogne Præst Hr: Provsten Atche, og siden den tiid slaget det i glem/m/e, saa hand nu ej rettelig kand mindes, naar hand havde med den/n/e qvinde omgiengelse.

Actor begerede sag[en] til neste Ting udsat, for at erholde en grundigere og bedere oplysning.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse billiges.

Actor Hr: Kam/m/er-Raad Juel æskede Sag[en] i Rette efter forige tiltale Contra leiermaals begiengerne Siur Pedersøn og Anna Michelsdatter, sagde ellers, det Enckemanden Siur Pedersøn imindelighed har betalt sine bøder, saa hand nu ickun paastoed Dom over Tøssen Anna Michelsdatter til bøders udredning, og erindrede om processens erstatning.

{Da blev} paa Qvinde Men/n/eskets vegne, efter paaraabelse, var ej nogen der vilde svare.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Foruden den af Anna Michelsdatter offentlige giorde bekiendelse for Retten, det hun i løsagtighed har ladet sig besvangre af Enkemanden Siur Pedersøn, beviiser Actor end

ydermere med Sogne Præstens Attest, der her ad Acta er tilført, det Qvinde Men/n/esket Anna Michelsdatter for den/n/e bedrevne Synd har udstaaet Kirkens Disciplin, thi Kiendes for Rett efter Lovens 6te Bogs 13de Capt: 1ste Art:, det Anna Michelsdatter bør bøde 12 Lod Sølv, er 6 rd:r, og derforuden at betale til Actor i Processens Omkostninger 2 rd:r 3 mrk:, alt at efterkom/m/e inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Execution; og i Mangel af sam/m/e at udreede, da at lide paa Kroppen efter Øvrighedens Kiendelse.

Johan/n/es Olsøn Mandsager udgivne gields brev af 25de Octbr: 1765 til Jacob Christensen Ettreim paa 52 rd:r laan, mod underpandt 1 pd: 23 3?/67 mrk: S: J gd: Mandsager.

Svend Lotte, efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Svend Jacobsøn Widnes, og gav tilkiende Rettens forelægelse at være ham lovlig forkyndt, vil fornem/m/e om hand møder.

Torbiørn Lotte møtte for sin broder Svend Widnes, som ligger i svaghed, og sagde, det hands broder med Muntl: varsel i sag[en] haver indkaldet Knud Lotte, der har gived ham lov at hugge den paastevnte Older. vil fornem/m/e om Knud Lotte møder.

dend indstevnte Knud Lotte møtte og sagde, at have gived Svend Widnes lov at hugge i sin egen skov, og sagt ham hvor hand skulde hugge: der ved betydet Swend Widnes, at have gived sin egen huusmand lov at hugge i sam/m/e deel, der som Svend saa at huusmanden havde hugget der, skulde Svend ej hugge, men kom/m/e til Comparenten igien. Svend gick op at hugge, og skal have hugget needen for docken, som er paa Svend Lotte[s] Eiendom, her om Comparenten gierne vil aflægge sin Eed paa den/n/e tilstaaelse i sandhed at være.

Torbiørn Lotte paa sin broders vegne begierede sag[en] udsat til næste Ting, da, om Gud vil hands broder lever, vil hand selv kom/m/e til Tinge, for med Eed at bekræfte, det hand ej viste andet, end at det var paa Knud sin Eiendom hand huggede veeden, herforuden vil hand med vidner beviise, det Citanten selv har taged den største og beste deel af veeden og soldt til Berg-Forvalteren i Sundhorleehn.

Afskeediget,

den forlangende udsettelse til neste Ting billiges.

Swend Lotte gav tilkiende, det hand med muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Torbiørnsøn for skyldig værende 15 rd:r 28 s:, som er efter et arveskiftebrev efter Citantens Moder, med Renter af sam/m/e udj 5 ½ aar, der om at modtage [Dom] til at betale den/n/e Capital med Renterne og processens omkostning, vil fornem/m/e om den indstevnte møder.

dend indstevnte Lars Torbiørnsøn møtte, tilstoed varselen, og sagde at have tilbudet Citanten, hands Farboder, Capitalen, og for det jordegoeds Citanten i skiftet for sin fordring er udlagt, der af at svare ham Landskyld, men hands Farbroder vilde ej modtage Capitalen uden hand fick Renter, det at betale siunes den indstevnte ej at være billigt, da der af jordegodset er betalt Odelskat, altsaa siuntes at være for hart, om hand skulde betale sin Farbroder Renter.

Citanten fremlagde arveskiftebreved efter sin

Moder, dateret 9de Apriil 1760, der oplysser at paa skiftets bekostning er udlagt i dend jordepart som den indstevnte tilkom at indløsse, jordegoeds 6 1/8 mrk: smør for 8 rd: 2 mrk: 8 ½ s:, og paa Citanten udj arv i bem:te gaard Lotte 5 mrk: smør for 6 rd: 5 mrk: 4 s:, da som Citanten har betalt skiftets omkostning, er det ham tilkom/m/er disse 11 1/8 mrk: smør jordegoeds i den indstevntes jordepart udj gaarden Lotte for 15 rd: 28 s:, hvoraf hand paastaar

Renter fra skiftebrevets dato til betalning skeer. besønderlig da Citanten for 2 aar siden har gived sin brodersøn skiøde paa dette udlagde jordegoeds. det fremlagde skiftebrev, hvoraf her ad Acta en Extract tilføres, saa lydende.

Comparenten Lars Torbiørnsøn sagde, aldrig at have vægret sig for at betale Renten for disse tvende sidste aar jorden har været ham tilskiødet, men af de første 4re aar ickun at betale Landskyld, hvor til hand stedse har været villig, formodede her om en frikiendelse Dom.

Citanten paastoed Dom efter sin stevning.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

det fremlagde skiftebrev, holden efter Citantens Moder d: 9de April 1760, udviiser, at der paa skiftets Omkostninger er udlagt 6 1/8 mrk: Smør i Gaarden Lotte for 8 rd:r 2 mrk: 8 ½ s:, som af Citanten er betalt ved skiftebrevets Jndløsning. Sam/m/e skiftebrev beviiser, det Citanten efter sin sal: Moder arvelig er udlagt 5 mrk:r Smør i bem:te gaard Lotte for 6 rd:r 5 mrk: 4 s:, tilsam/m/en som Citanten i den paastevntes Jord er bleven Ejer for 11 1/8 mrk:r Smør for 15 rd:r 28 ½!! s:, som er dend af Citanten paastevnte Capital, hvoraf hand fra skiftebreves dato paastaar Rente. af Acten oplyses ligeledes det dend Jndstevnte Lars Torbiørnsøn først i Aaret 1764 af Citanten har erholdet skiøde paa dette forbem:te i gaarden Lotte udlagde Jordegods; saa at Citanten selv i Aarene 1760, 61, 62 og 1763, Jnclusive haver Ejet godset, og den Jndstevnte ikkun i disse sidste tvende Aar, sc: 1764 og 1765, for hvilke tvende sidste Aar Comparenten Lars Torbiørnsen ej har været uvillig efter Actens Formæld Renter at betale; efter saadan Sag[en]s befundne beskaffenhed, kiendes for Rett, det den Jndstevnte Lars Torbiørnsøn til Citanten bør erlegge de paastevnte 15 rd:r 28 s:, samt for dend tiid Citanten selv har ejet godset Aarlig at svare ham Landskylden af de forb:te 11 1/8 mrk:r Smør, og for den tiid den Jndstevnte Lars Torbiørnsen har ejet godset, til Citanten at betale Renten af de paastevnte 15 rd:r 28 s:, som er for tvende Aar. J det øvrige omkostningerne paa begge sider ophæves; hvilket alt den Jndstevnte Lars Torbiørnsen haver at efterkom/m/e Jnden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Execution.

Aasmund Olsøn Berge skriftl: Penge Mangel paa søn Niels Aasmundsøn[s] Vegne, dateret d: 23 Octbr: h: A:, til 2 pund 12 Mrk:r Smør i gaarden Øvre Hagen, læst.

Arveskifte breve[t] efter afgangne Anna Asbiørnsdatter, slutted den 19de April 1765, blev {....} læst, og var stervboden ejende Jordegods udj Arvetpt: Diønne 1 Løb Smør, 1 huud, ½ Løb salt for 281 rd:r 1 mrk: 8 s:, som saaledes til Arv: er udlagt. Enkemanden Ørians Jonsøn 1 Pd: 3 mrk: sm:, 1 huud, ½ Løb salt for 168 rd:r 4 mrk: 8 s:, Søn/n/en Jon 6 Mrk:r sm: for 15 rd:r, Søn/n/en Asbiørn 1 Pd: 2 mrk:r sm: for 65 rd:r, og datteren Christj 13 mrk:r smør for 32 rd:r 3 mrk:

Jon Mariager, Forstander for Seminarium Fridericianum, udgivne bøxel brev med Revers, af 24de Maj 1765, til Siur Johansøn paa 1 Løb Sm:, 1 huud i Gaard: Tvedt, læst.

Friderich Pedersøn Jaastad skriftlige Penge Mangel af 24de Octbr: 1765 paa sine børns Vegne til ½ Løb 9 Mrk:r Smør i gaarden Jndre Jaastad. læst.

d: 26de Octbr: er med Kintzerviig ting Continueret.

Lensmanden Jon Haugse paa Justitiens vegne gav tilkiende med Muntlig varsel til dette ting at have ladet stevne og Jndkalde Peder Halsteensen Strand, Jon Gutormsøn, Guttorm Tronsøn, samt Arne og Aamund, alle opsiddere og beboere paa gaarden Jordahl, fordi de imod Forbudet af 29de Octbr: 1760 har fordristet sig at ville føre Næver af Landet og Sør efter, der sam/m/e at afhandle og selge, hvilken Næver dend 1ste Octbr: sidstleden blev af Lensmanden Jon Haugse giort \forbud/ paa. herom alt de Jndstevnte Dom at modtage til undgieldelse og Processens Erstatning, vil fornem/m/e om de samtlig Jndstevnte møder.

dend Jndstevnte Peder Strand, tillige med beboerne paa gaarden Jordahl, sc: Jon Guttormsøn, Gutorm Tronsøn, samt Arne og Aamund, blev 3de gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Kalds Mændene Jon Haugse og Christopher Langezætter afhiemlede stevningen at være dem lovlig forkyndt ved Søen hos Giestgiveren i Odde, Johan/n/es Olsøn, hvor Kaldsmændene fandt dem, da de Jndstevnte var fornøjet med stevningens forkyndelse, saa de {Jndstevnte} ej vilde at Kaldsmændene sig til deres hiem skulle umage.
Actor Erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

dend Jndstevnte Peder Strand, tillige med beboerne og opsidderne paa gaarden Jordahl. forelegges at møde til næste ting.

Erich Knudsøn Langezetter paa sine Egne og flere Granders Vegne, sc: Elias og Halvor Yttre Langezetter, samt Niels og Jacob Jndre Langezetter, gav tilkiende,

1765: 121b

1765

det hand tillige med de andre forbem:te hans grander, alle Jnclusive, til dette ting har ladet stevne og Jndkalde Niels Jonsøn og Wiglich Olsøn, begge boende paa gaarden Øvre Qwale, at lide dom til at afhegne deres Geeder fra alle Citanternes Ejendom/m/e, saavel Jnden som uden gierds. herom dom at modtage og Processens Omkostninger at Erstatte. vil fornem/m/e om de 2de Jndstevnte møder.
de 2de Jndstevnte, Niels Jonsøn og Wiglich Olsøn Øvre Qvale, blev 3de gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Kalds Mændene Jon Haugse og Christopher Langezætter afhiemlede stevningen at være dem lovlig forkyndt i den Jndstevntes Niels Jonsøn hans Kones Britta Iversdatter[s] Paahør, der lovede at vilde sige Manden det, og i dend Jndstevntes Wiglich Olsøns Eget Paahør.
Citant: Erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

de 2de Jndstevnte Sagvoldere Niels Jonsøn og Wiglich Olsøn Øvre Qvale {af} forelægges at møde til næste ting.

Lars Torbiørnsøn Lotthe udgivne gields brev af 29de Octbr: 1764 til Knud Olsøn Sandvigen paa 55 rd:r laan, mod Underpd: 2 Pd: 2 7/8 mrk: Sm: i gd: Lotte, læst.
Arveskifte breve[t] sluttet den 30te Septbr: 1765 efter afgangne Helje Knudsøn Jordahl, blev læst, og var stervboen ejende Jordegods udj Arvetompt: Jordahl 1 Løb 1 pd: 8/11 mrk:r smør for 96 rd:r 4 mrk: 5 s:, som saaledes til Arv: er udlagt, sc: Enken Torbiør Tostensdatter 2 pd: 8/11 mrk:r Smør for 48 rd:r 4 mrk: 5 s:, brøderne Aamund, Ole og Siur med broderdatter Christj Knudsdatter, som!! (samt) flere brødre efter dend sal: Mand, sc: Jon og Mongs Helje Søn/n/er, hver 6 6/7 mrk:r Smør for 6 rd:r 5 mrk: 2 2/7 [s:], Søstrene Angun/n/a og Aase, hver 3 3/7 mrk:r Smør for 3 rd:r 2 mrk: 9 1/7 s: Nok er stervboen \eiende/ de 15 3/11 mrk:r Smør uden bøxel i gaarden Jordahl, som saaledes er bleven udlagt, sc: Enken Torbiørn 7 3/11 mrk:r Smør for 2 rd:r 3 mrk:, brøderne Aamund, Ole, Siur, Jon og Mongs med broderdatter Christj Knudsdatter, hver 1 1/7 mrk: Smør for 2 mrk: 5 5/7 s:, og Søsterne Angun/n/a og Aasse, hver 4/7 mrk:r Smør for 1 mrk: 2 ?/7 [s:]

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Drengen Jacob Jacobsøn, og gav tilkiende, lovlig for benævnte Dreng at have ladet forkynde dend ham af Retten paa som/m/ertinget sidstl: givene Lavdag til dette Ting at møde. saa er og med muntl: varsel til dette Ting til vedermælle indkaldet Enckens!! (Drengens) Madmoder, [Encken] Britta Thomasdatter Branstvedt. vil fornem/m/e om de møder.

dend indstevnte Jacob Jacobsøn møtte og sagde, hand havde vel paastaaet og paastaar 9 rd:, men ved ej hvad hand faar.

paa Encken Brite Branstvet[s] vegne møtte hendes Fader Thomas Svensøn Haugstvedt og sagde, det hands Datter som Encke var forlængen!! (forlægen) for tieneste Dreng, og da hand ingen kunde faae for den i Bøygden værende almindelige tieneste løn, som er Klæder til 3 rd: og 3 rd: i penge, tilsam/m/en 6 rd:, var hand nødsaget at byde den/n/e Dreng Klæder til 3 rd: og 5 rd: i penge, men som Drengen Jacob Jacobsøn ingenlunde vilde tiene der for, og hands datter som Encke maatte have En Dreng ved jorden, maatte hand fornøye Drengens paastand, som var Klæder for 3 rd: og 6 rd: i penge, tilsam/m/en 9 rd:, Klæderne har hand alt faaed, men ej pengene.

Actor paastoed Dom.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

den Kongl: Forordning af 9de Augustj 1754 byder, det tienere ej maae paastaae, ej heller huusbonden give mere lønn en giengs er i Bøygden, da den Almindelige løn for Een tieneste dreng her udj Hardanger er Klæder til 3 rd:r og Penge 3 rd:r, tilsam/m/en 6 rd:r, og Acten oplysser at den Jndstevnte Jacob Jacobsøn har paastaaet i løn 9 rd:r, dem Enken Brita Branstvet har været nødsaget som Enke at tilstaae ham, med Klæder for 3 rd:r, dem hand alt har bekom/m/et for dette Aar, og i Penge 6 rd:r, som Endnu mangler: Efter saadan beskaffenhed Kiendes for Ret, efter Allerhøyst bemelte Kongl: Forordning, det Jacob Jacobsøn ej bør tage, fordre eller paastaae mere løn for Aaret end 6 rd:r, Klæderne derudj Jndberegnet til 3 rd:r, skulde hand driste sig at fordre eller tage mere lønn, bør hand, Jacob Jacobsøn, indsettes paa Arbeide i Bergens Tugthuus Een Maaned for hver Rixdaler hand tager mere end den sædvanlige løn. Saa bør og den indstevnte Jacob Jacobsøn i Processens Omkostning at betale til Actor 2 rd:r 3 mrk: inden 15ten dage efter den/n/e doms forkyndelse, under Nam og Execution.

Jørgen Olsøn Jnstenes med Jnteresserede udgivne skiøde af 25de Maj 1765 til Anders Olsøn Lutro paa 7 Mrk:r Smør i gaarden Lutro, læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Haldor Olsøn Espe med tieneste Dreng Tosten Henrichsøn, og gav tilkiende, lovlig for de tvende benævnte at have ladet forkynde Rettens forelægelse at møde til dette Ting, vil fornem/m/e om de nu møder.

de indstevnte og forelagde blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Jon Haugse og Christopher Langesetter

1765: 122

1765.

afhiemlede Rettens forelægelse at være lovlig forkyndt hos bonden Haldor Olsøn Espe med tieneste Dreng Tosten Henrichsøn, og det udj hosbondens Eget paahør, siden tieneste Drengen ej var tilstæde eller hiem/m/e.

Actor begierede sag[en] til næste Ting udsat, for at undersøge og faae oplyst om disse 13 rd: tieneste løn er betalt, og hvorleedes, eller om de skal betales, siden den Almindelig tieneste løn her udj Hardanger ickun Aarlig er i penge 3 rd: og Klæder for 3 rd: til en fuldvoxen Dreng.

Afskediget,

sag[en] udsættes til neste Ting.

Jon Aamundsøn Øfre Berven udgivne gields brev af 5te Junj 1747, Jndført i Pante bogen paa folio 247, blev efter paategned Qwitering af 19de October 1765 udslet.

de Laug-Rettes Mænd som Retten anstundende Aar skal betjene bleve opnævnte, og ere alle Nye, sc: Arne Siursøn Tvedt, Ole Torbiørnsøn Buue, Johannes Torgildsøn Haugse, Ole Odsøn Qvæstad, Ole Tostensøn Reizætter, Lars Knudsøn Mouge, Østen Michelsøn Luttro og Guttorm Larsøn Alsager.

Fogden herr Cam/m/er Raad Juuel lod Jnden Retten oplæse og Examinere følgende Documenter til biilag ved hans Allerunderdanigste Regenskaber, sc: 1mo: det Ordinaire tingsvidne Jndeholdende 10 poster. [2do:] Angaaende tingskydsen. 3tio: Odels Mandtallet. 4to: de Kongl: Skatters Restance, som er 228 rd: [0] mrk: 4 s: 5to: Restance Register over Extra-skatten, hvis Endelige Sum/m/a er (ope rum). 6to: Specification over Aftagene paa Eendeel gaarder i Kintzerviig skibreede. 7mo: Om skatternes godtgiørelse for gaarden Mokestad. 8°: et dito ligedan for gaarden Bleje og Mokestad.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

1765
.....
1766

(1766: 122)

Anno 1766

d: 5te Maj, blev paa Gaard: Ryche, bel: i Wigøers Præstegd: og Østensøe Kirkesogn, Retten betiendt med efterskrevne Eedsorne Laug-Rett, som efter Loven er opnævnt, sc: Tron Jsachsøn Yttre Aalviigen, Ole Halversøn Fosse, John/n/es Siursøn Øwre Wiig, Niels Hansøn Øwre Wiig, Giermund Holgersøn Nedre Wiig, Lars Brigtsøn Hellestvedt, i hans stæd sad Hans Michelsøn Løpse, Ole Olsøn Melstvedt, og Kittel Giermundsøn Berje, Nærv: Jnden Retten Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Øwre Wiig.

hvorda for Retten fremstoed opsidderen her paa Gaarden, Johan/n/es Siursøn Rychen, og gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til den/n/e tægte dag har ladet stævne og Jndkalde sin grande Siur Biørnesøn Rychen, ved Rettens Middel at faae Rettet, skifte og deeling, deres brug i gaarden dem imel: i lige deele. Jtem ved Retten at faae opreist skiæld og steening dem imel: Jnden gierds, og Endelig at svare anvendte Omkostninger. Vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder.

den Jndstevnte Siur Biørnesøn mødte og tilstod lovl: varsel.

begge Parter var begiærende det Rettens Middel ville følge med dem i Marken for at oversee Markeskiældet, om de selv Jndbyrdes kunde træffe Forliig, Jfølge heraf, da alle Mærker vare overseede, declarerede begge Parter at være foree\ne/de, begiærede det Rettens Middel alleneste vilde nedsætte Markeskiældet efter den Anviisning de Selv vilde giøre.

hvorda først blev begyndt i Udmarken,

saasom, i Solems ham/m/eren Nedsat Een Markesteen, som viiser Søer udefter Vejen til tre efter hinanden Nedsatte Markesteene, deraf den sidste er Ende Mærke, Citanten ejer over Vejen, og Vederparten Neden under.

Ved søen er huggen Een {glopp} Kors, som viiser lige op efter Alskaar beken, til Riis breke, der huggen X, der atter viiser lige efter Alskaar beken op til Alskaarberge, der atter huggen X,

der igien viiser op efter bekken til Øgterberg, der og huggen X, som er Ende bytte. Citanten ejer paa Jndre siden af disse Mærker, og Vederparten Siur paa yttre siiden.
J Stranden kaldet, er ved Søen Nedsat een Markesteen, der viiser op i en Jordfast steen, hvor udj er huggen X, der viiser op i et berg, hvorudj er huggen X, som er Ende bytte. Citanten ejer paa yttre siide af disse Mærker, og Vederparten paa Jndre siden.
J Stranden {kaldet} er en ager, Stoer Ageren kaldet, sam/m/e er Jndhegnet med 4re Markesteene, Ageren tilhører Vederparten, og bøen {til} Runden om tilhører Citanten.
Haugs Ageren er Jndhegnet med tre Markesteene, ageren tilhører Vederparten, og bøen paa yttre side tilhører Citanten.
J Snauberge, i Et hvidt bleeg i skarve[t] huggen Een gloppe, som viiser Ned i Øge Myren, der Nedsat een Mk:steen, der viiser til Nederste Ende i Geede stien, der huggen en gloppe, sam/m/e viiser til Perems giærde, hvor der blev Nedsat een Mk:steen, som er Ende Mærke. Citanten ejer Jnden for, og Vederparten Siur uden for disse Mærker.
Hernæst blev {begyndt} \fortfaren/ paa hiem/m/e bøen, hvorda blev begyndt,
ved Perems giærde Nedsat een Markesteen, som viiser langst efter ham/m/eren, Jndtil 2de efter hinanden Nedsatte Markesteene, den sidste er Ende-

1766: 122b

1766

Mærke, oven for disse Mærker ejer Citanten, og Neden for Vederparten.
Paa Støttebaken ved Elven Nedsat en Mk:skd:steen, som viiser Jnd efter til een Markesteen og Een gloppe huggen i et skarv, der viiser Jnd og Ned efter i tvende Nedsatte Mk:steene, den sidste staaende ved Elven, der igien viiser op til Een gloppe og Fire Markesteene, hvoraf den sidste er staaende oppe ved Kiigelie vejen, som er Ende Mærke. den/n/e teig tilhører Citanten.
J Brattebaks Kleiven er huggen Een gloppe, som viiser skros Jnd efter i 4re glopper og 2 Markesteene, den sidste viiser op i Een gl: Markesteen, der Er Ende bytte, den/n/e teig tilhører Vederparten.
Under Brattebaks Kleiven er Nedsat Een Markesteen, som viiser Ned til 2 efter hinanden {hugne glopper} Nedsatte skiældsteene, den sidste viiser {langs E} lige Ned i Elven, siden gaaer byttet lige efter Elven Ned til Steen Kloppen, hvor der er Nedsat en Markesteen, som er Ende bytte, Citanten ejer paa Østre, og Vederparten paa Westre siide af disse Mærker.
Besse-halw-fierdingen er Jndhegnet med Sex Markesteene, sam/m/e tilhører Citanten allene.
Dahlen kaldet, er Jndhægnet med 1 Mk:steen, Een gloppe og Een L gloppe, {sam/m/e tilhører} Citanten ejer paa Westre, og Vederparten paa Østre siide af disse Mærker.
Saaledes er den/n/e dag til Ende bragt.

Dend 6de Maj er saaleedes passeret.
i udmarcken,
i Gære needsat 2 Mk:sk:steene og hugget en gloppe. Citanten Eier paa Østre siden af disse Mercker, og Vederparten paa Westre.
J hiem/m/e Marcken.
ved Søer aggeren, ved qverne becken needsatt En M:sk:steen, siden gaar byttet efter becken op til Fossen. Citanten Eier paa Øster, og Vederparten paa Westre siden.
Søe aggeren steenet op og Need med 2de M:sk:steene. Citanten Eier Østre, og Vederparten paa Westre siden af Merckerne.
Stor aggeren, Needere parten, steenet tvert over med 2de M:sk:steene, Nedere partern ved søen Eier Vederparten. det andet støcke Eier Johan/n/es, som er Citanten.

øvre parten paa Stoer aggeren skift tvert over med 2de M:sk:steene, Citanten Eier den øvre part, og Vederparten den Nedere part.
Krog ageren, et støcke der af, er udsteenet med en L gloppe, 3 M:sk:steene og en Kors. Vederparten Eier det med Mercker indhægnede støcke, og Citanten det øvrige.
humlegar støcket indhægned med 5 M:sk:steene, og er Vederpartens Eiendom.
betræffende vederpartens huusmand, som har sit qwærne huus paa Citantens Eiendom, og giør vei der til paa hands bøe. der om blev saaleedes sluttet, det vederparten vedtog strax at fløtte qvernehuuset et lidet støcke paa sin egen grund, og at forbyde sin huusmand ej at kom/m/e paa Citantens bøe, siden hand desuden havde vei til qvernhuuset.
Som intet videre var at forrette, paastoed Citanten sine omkostninger, som er for Rettens underholdning, Mænds opnævnelse, stevningens forkyndelse, incaminations penge, tilsam/m/en 8 rd:, foruden Rettens løn, hvorom hand paastoed Dom. Rettens løn er, foruden skyds som Parterne skaffer, saasom diet penge 4 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laug Retten per Mand 40 skil:, er 3 rd: 2 mrk:, LensManden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 8 rd: bliver den/n/e foretnings bekostninger i alt 16 rd:, her om Parterne blev forened at svare hver det halve. da vederparten Siur Ryche strax betalte Rettens løn, og saaleedes den/n/e foretning sluttet.

Dend 10de Maj blev Retten betiendt paa Gaarden Sandstøe, beligende i Kingtserviig Præstegield og Ulensvangs kk: sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, der efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Langesetter, Thomas Svensøn Haugstvet, Jon Svensøn ibdm:, Ole Tostensøn Haugse, Svend Rasmussøn Ystenes og Jørgen Olsøn Jnstenes. nærværende Lensmanden Jon Haugse.
og det efter tilkaldelse af Swend Magnus-søn, som gav tilkiende, det hand som itzige Eiere efter skiøde af 9de Junj 1763 til 2 Løber salt, og faarskind 2 stk:, med bøxel, her udj Gaarden Sandstøe, med Muntl: varsel til den/n/e tægte dag her til aastædet har ladet stevne og indkalde forige Eier, selgeren Lars Erichsøn Sandstøe, at være nærværende ved lovlig huusse besigtigelse og Taxsation af Rettens Middel, over den/n/e sig tilforhandlede jordeparts tilhørende huusser, i hvad stand og værdj hand dem har anam/m/et, føren hand bekynder!! (begynder?) at bygge og sætte huusene i lovforsvarlig stand, alt til sin sickerhed i fornøden tilfælde. vil fornem/m/e om den indkaldede selger møder.
dend indkaldede selger Lars Erichsøn Sandstøe møtte, tilstoed lovl: at være kaldet, vilde og bivaane den/n/e foretning.
Citanten paastod huusene besigtiget og efter iværende tilstand Taxcerede hvad et hvert huus kand være værd, da hand paa et hvert huus vil giøre anvisning.
blev os da i følge begge Parter anviist.

1: liden gaml: Røgstue, giort til Et Jldhuus, undergrunden næsten borte, og aaben, svillerne forRaadnede, veggene meged beskadiget, og tøm/m/eret har skut sig. taget er til intet, aaben og til needfalds. det som er nøttigt blev anseet, siden dette huus gandske		

vil Rives, af værdi til		2 rd:
2: stavbur, bygt af tøm/m/er. væggene er gode, men under grunden paa indere siden forraadned, taged til intet, den frem/m/este sville af foraadnelse taged skade. det gode, som det nu staar, blev anseet af værdj for		7 rd:

3: liden gam/m/el Mørck sengebue, væggene forraadnede og til intet nøttig, taged er gott. huuset vil needrives. huusets værd, som det staar, blev anseet for		2 rd: 3 mrk:
4: smale-Fios, har været slet opbygt, af meget slet tøm/m/er, er gam/m/el og til største deel forraadnet, taged meged gam/m/el og slet, i Nøds tilfælle kand det staae et par aar, saa vil det Rives, nu er det værd som det staar		2 rd: 3 mrk:
5: løen, den nederste deel der af, er Citantens tilkiøbte brug tilhørende. er En stave løe, der ved En liden svale. alt gam/m/el og meged forfalden. taged er gam/m/elt, {har i mange} \er.!! er 10/ Aar \siden det/ {ei værdt} \det blev tæckt/. under løen er Møde floren af graae steen opbygt. gam/m/elt og meged forfalden. {vil alt Rives, er nu værd} i løen En stav ganske Raaden, er alt nu værd		7 rd:
6: halv deelen i et gam/m/el forRaa[d]ned Nøst ved søen. tagged Reent til intet, den halvedeel af alt som kand blive brugelig, er værd		1 rd:
7: En udløe, dend yderste, blev af begge Parter selv vurderet for 9 mrk:, der af Citanten Eier halv deelen, er Nock En udløe, den inderste faldet, af {begge} Lars Erichsøn selv vurderet for 3 mrk:, er Citantens halve deel	4 mrk: 8 s: 1 mrk: 8 s:	
bliver Citantens halve deel i begge disse huuser		1 rd:
Sum/m/a disse huusers nu værende værdi		23 rd:

Som intet videre var at forette, begierede Citanten den/n/e Forretning sluttet, med declaration, at den har Kosted ham, med Mænds opnævnelse, stevningens forkyndelse, incaminations penge, Sorenskriverens skyds frem og tilbage, Rettens underholdning, i alt 10 rd: foruden Rettens løn. sam/m/er, diet penge for en Reise dag 4 mrk:, den/n/e dags foretning 2 rd:, Laugretten per Mand 20 s:, er 1 rd: 1 mrk: 8 s:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 4 rd: 5 mrk: 8 s:, som af Citanten blev betalt.

Den 13de Maj blev Retten betient paa Gaarden Eie, beliggende i Gravens Præstegield og Kirke sogn, og det udj den her paa bemelte Gaards Grund staaende Gravens Præstegields almindelige Tingstue; med efterskrevne Eedsorne Laug Ret, der efter Loven er opnævnt, sc: Absalon Christians: Følkedalen, Jens Ellingsøn Nedr: Følkedalen, Tosten Brynildsøn Hamre, Ole Endresøn Kollenæs, Lars Ellingsøn Holven, Ole Tostensøn Westrem, Siur Poulsøn Spaanem, Conrad Andersøn Undeland, Nærværende Lensmanden Niels Tronsøn Rønnestrand.

Hvorda for Retten fremstoed Hans Johansøn Pyck som Eiere og beboere af en Andeel her udj Gaarden Eje, og gav tilkiende, det hand med skriftlig Stevning af 26de April sidstleeden, her til Aastæden til den/n/e Tægte dag har ladet indkalde sine Grander, beboere og Eiere her udj Gaarden Eje, sc: Johan/n/es Jonsøn Eje, Torger Erichsøn ibdm:, medEiere til hands brug Johan/n/es Hallanger, {Iwer Ellingsøn Eje}, Lars Olsøn Eje Kongsthuun, at være nærværende ved Rættens Middel at faae skifte og deele Huuser med Huuse Tompter her paa Gaarden Eje Mithun, samt ald anden Gaardens tilhørende Eiendom, og at anhøre Vidner saavel om gam/m/el Kan, Huuse Tumpter, med Hugster, og videre den/n/e Sag vedkom/m/ende efter de Qwæstioner dem i Rætten vorder forestillet. og endelig, de jndstevnte at være Nærværende ved Syn og Granskning, samt Mod og Markeskields Nedsættelse, om alt Dom at modtage i Hoved Sag[en], og at svare Processens Omkostning. Vidner i Sag[en] ere Siur Jørgensøn Eje, Torger Kiærland, Godwind Nedre Wasenden, {og] Iver Ellingsøn Eje, {Vil f} og Ole

Pedersøn Rønnestrand. Vil fornem/m/e om de indstevnte Vederparter møder. Den i rette lagde skrivtlige Stevning, som var bielagt med lovl: stemplet papiir, blev oplæst og ere saa lydende:
de indstevnte Vederparter mødte alle og tilstoed Stevningen at være dem lovl: forkyndt.
Parterne, i følge Rettens Middel, begiærede at tage Eie Mit-Thuuns Thuuns Gaards Grunde og Huuse-Tumpter i syn og Granskning, i Haab om mindelig Foreening at treffe; Hvormed den/n/e dag frugtesløs blev henbragt.

Den 14de Maj blev den/n/e Sag atter foretaget udj begge Parters Nærværelse,
da Sorenskriveren tilholdt dem at fremkom/m/e med deres Adkomst breve eller Skiøder til deres Eiendom/m/e.
{Johannes} Parterne declarerede her paa med hinanden {saaledes} \om gaards Thuunet og Huuse Tumpterne/ at være foreenede, og bleve følgende Markeskieldssteene nedsatte \saaledes/.
Nederste Mærke ved Iwer Eies Ager er hugget en T Gloppe, som viiser hen op i en stoer Steen under F(lors?) Nooven, Johan/n/es Hallanger tilhørende, \deri/ blev hugget en Kors som viiser

1766: 123b

1766

hen over Huuserne op i Ager Reenen blev nedsat en Markesteen. Dise Markesteene skiller imel: Johan/n/es Hallanger og Iwer Eie, saaledes at Johan/n/es Hallanger ejer paa den Østre Siide af dise Mærker henimod Lars Kongsthuuns Eiendom, og Iwer Eie paa den Westre Siide.
Neden ved Ageren under Huusene nedsat en Markesteen som viiser hen over Huusene \op/ i Ager Reenen nedsat en Markesteen; dise Mærkersteene skiller imel: Johan/n/es Jonsøn Eei!! (Eie) og Iwer Ellingsøn ibdm:, saa at Iwer Eei!! (Eie) ejer paa den Østre, og Johan/n/es paa den Westre Siide.
ligeledes neden ved Ageren under Huusene Nedsat en Markesteen som viiser hen over Huusene op i \førstbenævnte/ Ager Reenen nedsat en Markesteen. dise Markesteene skiller imel: Johan/n/es Jonsøn Eie og Hans Johan/n/esøn Pyck, saa at Johan/n/es Jons: ejer paa den Østre, og Hans Johan/n/esøn Pyck paa den Westre Siide hen til ud i Thuus Eiendom.
Herforuden declarerede Parterne i deres giorde Forliig saaledes at være foreenede, at Hvem som blev Eiere af de felles Gaardens Huuser, skulle Grunden eller Tumpten tilhøre {den} Huuset og den som udløser de Andre.
da blev først Røgstuen af dem samtlig saaledes taxeret, at Eenhver for sin Andeel enten vilde have eller give 6 rd:r, er 30 rd:r, derom blev Parterne foreenede, det Citanten udløser Johan/n/es Hallanger og Johan/n/es Jonsøn hver for sin 5te part med 6 rd:r, saa Citanten bliver Eiere i den/n/e Stue for 3/5 part, og Iwer Ellingsøn for 2/5 part.
ligesaa blev Loftet med Under-buen af dem sat for 25 rd:r, er per lod 5 rd:r, da Citanten deraf ligeledes udløser de forbemelte tvende Mænd, saa Hand bliver Eiere for 3/5 part, og Iwer Ellingsøn for 2/5 p:
3de, Huus som er fællig Mad-Stue eller Jld-Huus, opsat for 10 rd:r 2 mrk: 12 s:, og bliver til Løsning for Citanten og Johan/n/es Hallanger, saa Johan/n/es {Johan/n/es} Jons: og Iwer Ellingsøn tager penge for deres Andeele.
Og blev ellers aftalt og sluttet, at de som skal tage penge i dise 3de Huuse, skal udfløtte inden 3de Aar fra dato, da de først faaer penge for deres Andeel. Men kand de fløtte snarere, da skal de have betalning for deres Andeel saa snart de fløtter.

Øyer-Teigen skilt imel: Citanten og Lars Eje Kongsthuun ved 4re Markeskieldssteene efter hinanden Nedsatte, oven for dette Markeskield eyer Lars Kongsthuun, og paa dend Anden Siide mod Elven eyer Citanten.

Under Huusene udj et Skarv hugget en Kors, som er imel: Johan/n/es Jonsøn Eje og Citanten.

Citanten Hans Pyck gav tilkiende, det Hand med Johannes Hallanger er bleven foreened, i det at Citantens Søn Hans Utne for 200 rd:r haver afkiøbt John/n/es Hallangers Eiendom her udj Gaarden, efter den imel: dem i dag sluttede accord, saa at Citanten ingen videre Forretning forlanger, men vel med sin Søn om Markeskieldet skal vorde foreenet, derfor begiærede den/n/e Forretning slutted, med paastand om Omkostningerne, som er for Underholdningen i dise 2de dage, Mænds opnævnelse, incamminations penge, Stevningens Forkyndelse, Sorenskriverens Skyds hiem igien, tilsam/m/en foruden Rettens Løn, 17 rd:r. Her bliver at beregne Rettens Løn, som er Sorenskriveren for 2de dages Forretning 2 rd:r, Laug Retten per Mand 3 mrk:, er 4 rd:r, Lensmanden 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens Løn 8 rd:r, bliver saa den/n/e Forretnings omkostning i alt 25 rd:r.

Citanten sagde, for at faae alting i Freed og Roelighed, vilde Hand endnu paa sine Omkostninger eftergive 3 rd:r, altsaa bliver alle Omkostningerne ikkun 22 rd:r.

Iwer Eie sagde at Hand for sin Andeel paa dise Omkostninger vilde betale 4 rd:r. Johan/n/es Eie betaler 4 rd:r \3 mrk:/. Johan/n/es Hallanger betaler 4 rd:r 3 mrk:, Lars Kongsthuun 3 rd:r, og tager Citanten hos sig selv 6 rd:r, udgiør 22 rd:r, alt efter deres egen kiærlig Foreening, og saaledes den/n/e Forretning sluttet.

den 26de Maj blev paa **tingstædet Herrandsholmen holden et Almindeligt Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting**, {da Rette} **for Jondahls skibreede**, da Retten blev betiendt i herr Cancellie Raad Fleischers lovl: Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med det paa folio 115 Specificerede Laug Rett, undtagen for Roal Beriesøn Svaasand sad Arne Larsøn Eiken, \og/ for Tosten Pedersøn Ouestad sad Johan/n/es Torchelsøn Eiken, Nærværende Jnden

1766: 124

1766

Retten Fogden herr Cam/m/er Raad Juel, tillige med Lensmanden Johannes Pedersøn Wiig, og den da tingsøgende Almue,

da Allerunderdanigst og underdanigst blev publiceret følgende Kongl: Forord:, Rescripter og Ordres som her til publication ere ankomne, sc:

1mo: Een Kongl: Forord: dateret d: 24de Decbr: 1765, hvorudj forklares, hvorledes den 2den Articul af Forord: om Extra Skatten, dateret den 2den April 1765, skal forstaaes.

2do: Kongl: Patent, dateret d: 7de Febr: 1766, angaaende at alle de som af Sal: Kong Friderich den femte ere benaadede med bestalninger eller benaadnings breve, Expectancer, Beneficier, eller Andet deslige, i Danmark inden d: 1ste Maj, og i Norge inden den 1ste Augustj, derpaa skal ansøge Kongl: Allernaadigst Confirmation.

3tio: herr Geheime Raad won Cicignons skrivelse til herr Cam/m/er Raad Juuel af 19de April 1766, i følge af Rente Kam/m/erets skrivelse af 1ste Maj 1766, anlangende at de Fattige og Mest trængende af Almuen, Naar de med Sogne Præstens Attest om deres trang ere forsynede, kand af det, af hans Mayest:s til Bergen opsendte Korn, bekom/m/e mod Contant betalning fra 1 til 3 tønder.

4to: her: Geheime Raad von Cicignon[s] skrivelse af 4de Fbr: 1766, til herr Fogden Juel, angaaende een Fulstændig Designation, om Antallet paa Almuen udj et hvert District, som med brugbare Gevæhrer ere forsynede, samt tillige paa den/n/em som sam/m/e manglede, alt i følge {Rente} hans Excellence herr Wice Statholder Benzow[s] skriftl: Forlangde af 22de Fbr: 1766.
5to: herr Geheime Raad won Cicignons skrivelse af 2den Januarj 1766 til herr Fogden Juel, anlangende de Holstenske tie skillinger, herefter uden Mindste Modsigelse skal imodtages. ligesom de danske Tie skillinger.

her: Fogden Juel, ifølge af hans Excellence herr Wice Statholder Benzow[s] skrivelse af 22de Febr: 1766, til herr Geheime Raad won Cicignon, anlangende en Fuldstændig Decignation om Antallet paa Almuen udj et hvert District, som med brugbare Gevæhrer ere forsynede, da sam/m/e for Almuen lydelig var oplæst, lod Jnden Retten tilspørge den Tingsøgende Almue, om der fantes Nogen af dem, som med de paabudne flinte gevæhrer ere forsynede. her til den samtlig tilstæde værende \Almue/ paa sine og de{n} fraværendes {Al} vegne, svarede, at om der skulde findes Een eller Anden blandt dem som paa sine Gaarde skulde have saadan/n/e skyde Gevæhrer, saa ere dog sam/m/e i saadan slet stand, at om \de/ {sam/m/e} skulde behøves, {saa} ere de gandske uduelige og fordærvede, {og} \ja/, om hans Mayest:s skulde vilde forskaffe dem sam/m/e, saa ere de dog ikke god for at holde dem i saadan \stand/ som burde være, og sam/m/e vilde blive landet til byrde, ønskede derfore det hans Mayestæt vilde befrie dem {derfore} \herfra/, men at saadan/n/e Gevæhrer maatte blive paa Arsenalerne liggende udj beredskab, paa det at naar paafordres, hver Mand da \der/ kunde anam/m/e sit Gevæhr, ellers er Mandtallet for {hver} \dette/ skibreede, som sam/m/e Gevæhrer burde have, 101 Mand.
herr Fogden var tingsvidne begiærende om hvis passeret er, sam/m/e blev billiget.

her: Geheime Raad won Cicignon udstæde bestalnings brev af 13de Nobr: 1765, til den dan/n/e Mand Johan/n/es Pedersøn Øwre Wiig paa at være Lensmand for Østensøe og Jondahls skibreeder udj Hardanger, blev læst.

Ole Jonsøn Berge udstæde skiøde af 14de April 1766 til {Ole Jonsøn} Jon Olsøn paa 1 Pd: 21 mrk:r Smør, ½ tønde Salt med bøxel udj Gaard: Berge, blev læst.
Biskop Arentz udstæde bøxel Seddel med Revers, af 9de April 1766, til Siur Jacobsøn paa 1 Løb Smør i gaarden Eiken, blev læst.

Fogden herr Cammer Raad Juel lod Jnden Retten oplæse og Examinere de Kongl: skatters Restance, hvis Sum/m/a er 188 rd: 28 s:, og da Jngen havde Noget derimod at Erindre, var herr Cam/m/er Raaden Rettens attestation begiærende, som blev efterkom/m/ed.

Efter trende gange udraabelse var ej Nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget for dette skibreede ophævet.

den 27de Maj blev pa **tingstædet Herrandsholmen holden et Almindeligt Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting for Østensøe skibreede**, da Retten blev betiendt i herr Cancellie Raad Fleischers lovl: Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med de paa folio 116 Specificerede Laug Rett, der alle personligen mødte, Nærværende Jnden Retten Fogden herr Cam/m/er Raad Juel, tilligemed Lensmanden Johannes Pedersøn Wiig, og den tingsøgende Almue,

da Allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord: og Ordres, som paa dette blad ved Jondahls ting findes Specificered.

1766: 124b

1766

til den Ordre angaaende Gevæhrerne blev af dette skibreedes Almue i Et og alt svaret, ligesom Almuen ved Jondahls ting svaret har, ellers er Mandtallet, der hvert Aar Forandringer er underkastet, for dette skibreede 178 Mand.

herr Geheime Raad won Cicignon udstæde bestalnings brev af 13de Nobr: 1765, til den dan/n/e Mand Johannes Pedersøn Øwre Wiig, paa at være Lensmand for Jondahl og Østensøe skibreede udj Hardanger, blev læst.

Monsieur Heiberg med sin Sviger Moder, Provstinde Gelmeyden, udstæde skriftl: Forpligt af 1ste Febr: 1766 til Asgout Larsøn Tholle, hvad han Aarlig skal Nyde til livs ophold for gaarden Thole[s] opladelse, blev læst.

Jon Schaalem skriftl: Specification paa hvad hand for Nærværende tiid er Ejende, samt hvad han udj fællig med sin Huustroe Herbor Norrem Indfører, tillige med Taxation paa Eenhver ting, \dateret d: 31 Decbr: 1765/, blev læst.

Johannes Nielsøn Berven udgivne skiøde af 19de Octobr; 1765 til Niels Johansøn paa 1 Pd: 23 ¼ mrk: smør, 3/8 huud, 3/32 K:skd: og 3/64 Løb Salt udj gd: Berwen.

Elling Larsøn Lie udgivne skiøde af 27de Maj 1766 til Aamund Ellingsøn paa 1 Pd: 6 mrk:r Smør, ½ Løb Salt, med bøxel udj gaard: Lie, blev læst.

Arveskifte brevet, sluttet den 24de April 1766, efter afg: Sigrj Larsdatter Yttre Aalviigen, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj grd: Yttre Aalwiigen ½ Løb smør og ½ huud for 81 rd:r, som saaledes til Arvingerne er udlagt, Enkemanden Greib Tostensøn i Arv udlagt 9 mrk:r smør, ½ huud for 40 rd:r 3 mrk:, datteren Guro i Arv udlagt 13 ½ mrk: smør for 20 rd:r 1 mrk: 8 s:, og datteren Anna ligesaa 13 ½ mrk: smør for 20 rd:r 1 mrk: 8 s:

Tron Isaaksøn yttr: Aalviigen gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Niels Botnen, vidner at anhøre, sc: {Lars} Ole Larsøn Norrem den ældere, og Ole Larsøn Norrem dend yngere, Jon Botnen og Ole Schaaro, der alle under Lovens faldsmaal er indkaldet, at vidne om den utilbørlige snack og tale Niels Botnen har ført, derfor hand, Niels Botnen, at modtage Dom til undgieldelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder. ellers forklarede, det de 2de sidst benævnte vidner er ickun om, at Citanten har tilbudet den indstevnte forlig saaleedes, det hand vilde tilstaad at have talt ubesindig, saa vilde Citanten frafalde sag[en]. men som {Ci-} Niels Botnen det ei vilde, er sag[en] paatalt. og altsaa ufornøden, den/n/e sinde at føre de tvende vidner, føren Niels Botnen benægter det tilbudene forlig.

dend indstevnte Niels Botnen med de tvende vidner Ole Lars-søn/n/er Norrem blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Johan/n/es Pedersøn Wiig og Lars Rasmussøn Norrem afhiemlede stevningen af!! (at) være Niels Botnen i eget paahør lovlig forkyndt. ligesaa for de 2de vidner Ole Larsøn/n/er Norrem under Lovens faldsmaal, og det udi Faderens paahør.

Citanten erindrede om Laugdag.

Afskeediget,

Niels Botnen forrelæges at møde til anstundende høsteting. ligesaa vidnerne Ole dend ældere og Ole dend yngere Lars-søn/n/er, under Lovens faldsmaal at møde paa dette aars høsteting, deres vidne i sag[en] at deponere.

Swend Olsøn Scheje gav tilkiende, det hand med skriftlig stevning af 29de Januarj sidstleeden til dette Ting har ladet indkalde Niels Svendsøn Scheje, vidner at anhøre, sc: Lars Siursen Norrem og Aamun Endresøn Røsseland, betræffende, det gaml: Svend Scheje indløste den Løb i gaarden Scheje som kaldes trætte Løben, føren hand fick den anden Løb i sam/m/e gaard ved gave brev. alt til Et lovskicket Tingsvidnes erholdelse. den paaberaabte skriftlige stevning blev fremlagt, og var bilagt med lovlig stemplet papiir, er saa lydende.
den indstevnte Niels Svendsøn Scheje møtte, tilstoed stevningen at være ham lovlig forkyndt. har aldrig seet det paastevnte skiftebrev, vil derom gierne giøre sin Eed.
Citanten, i følge Lov, aflagde Eed, ej forhen, og føren Dom i sag[en] var gaaen, har været vidende om disse vidner, det de kunde give den oplysning i sag[en] som nu paaæskes. efter Citanten havde aflagt Eeden, paastoed hand de tvende vidner forhørte.
De indstevnte vidner møtte, da Eedens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
1ste vidne, Lars Siursøn, er boende paa Gaarden Norrem, sagde sig gam/m/el 66 aar. efter aflagde Eed vidnede, Guttorm kom først ind paa Een Løb i Scheje, som enten hands søstere eller døttere havde arvet. men hvilcken Løb, af de 2de Løber i Scheje, det var, ved vidnet ej. den/n/e Guttorm havde Een søn, hede Niels, hand brugte begge Løberne, men hand Eiede ickun En Løb, som var den de kalder trætte Løben, som sal: Steengrim Scheje har fortalt vidnet, men vidnet

1766: 125

1766.

ved ej selv om det var saa. Niels sin søn var den/n/e Steengrim, som styrte ickun En Løb, men {hved} hvilcken Løb det var, ved vidnet ej. gamle Swend Scheje, hand styrte den Løb i Scheje hvorpaa ingen trætte har været. Citanten tilspurte vidnet {....}, om den omtvistede Løb smør i Scheje icke har været den ælste Løb i hoved bøllet og aasædet. Resp: ved det ej, men Jan Scheie, som var Citantens Farfaders fader, hand styrte den Løb som kaldes trætte Løben, og hands Fader Swend styrte den anden Løb. 2det: om Niels Gutormsøn icke havde 3de døttere efter sig, og deres Navn. Resp: ved intet her om, ej heller Navnene deres. Parterne havde nu ej noged at tilspørge vidnet.
2det vidne, Aamun Endresen, boende paa Gaarden Rosseland, sagde sig gaml: 66 aar. efter aflagde Eed vidnede, det hands Moder var fød paa Scheje, og var af sam/m/e Folck, hun har fortalt vidned, det Niels Scheje, som var Gutorm sin søn, hand arvede trætte Løben efter sin Moder, som havde faaed den i arv efter hendes Fader, gaml: Brigt Scheje, og styrte saavel Niels som hands Fader Gutorm begge Løberne. Niels havde En søn, heede Steengrim, og hand havde 3de døttere. den/n/e Steengrim brugte i nogle aar med Faderen hver sin Løb. saa blev Steengrim udarmet. Steengrim sine døttere var Maritta, hun havde til ægte Jon (Jan?) Scheje. En datter heede Karin, og den tredie Herbor. Jon Scheje udløste sine værsøstere af trætte Løben, og hands Fader, gamle Swend Scheje, Eiede og beboede den anden Løb, som var hands odel. hand, gamle Svend, var ellers fød paa Schielnes paa Warelsøen, og fick den/n/e odels Løb i arv efter sin Moder, som var søster til Gutorm Scheje[s] Kone. Steengrim Scheje sin søn/n/esøn Steengrim Siursøn var den som trættede med Svend Jonsøn Scheje om den ene Løb, som kaldes trætte Løben, dend hand vant. Parterne havde ej noged at tilspørge vidnet.
Niels Svendsøn Scheje Reserverede sig tiid, om hands Procurator finder det fornøden, at erværve sig, i anleedning her af et Contra Tingsvidne.

Dom/m/eren tilspurte Citanten, om hand havde det udi stevningen paaberaabte Beneficium, hand da vilde fremvise det, til allerunderdanigst efterlevelse. Citanten svarede Nej, hand havde det ej, viste ej heller hvor det var, men vilde betale det stemplet papiir og Retten. paastoed Tingsvidnet sluttet, og ham beskreven meddeelt, som blev billiget.

herr Johan Bruun udstæde bøxel Seddel med Revers, af 5te Decbr: 1765, til Jon Olsøn paa 18 mrk: Smør, ½ Løb Salt udj grd: Botnen, blev læst.

Synneve Olsdatter med Laugværge Lars Øfsthuus, og flere Jnterresserede, deres udgivne skiøde af 27de Maj 1766 til Stengrim Olsøn paa 1 Pund smør med bøxel i gaarden Scheje, blev læst.

Niels Knud[søn] Moe som Laugværge for Enken Martha Johan/n/esdatter, og samtl: Jnterreserede, udgivne skiøde af 27de Maj 1766 til Ole Tostensøn Scheje paa et dem forhen tilhørende huus, staaende paa Sandve grund, blev læst.

Lars Siursøn Norrem udgivne skiøde af 27de Maj 1766 til Ole Larsøn Norrem paa 1 Løb Smør med bøxel i gaarden Norrem, blev læst.

Arveskifte breve[t] efter afg: Torbiørn Olsøn Soldahl og Inga Aamundsdatr:, sluttet den 6te Maj 1766, blev læst, og er stervboen ejende Jordegds: udj Arvtompt: Soldahl ½ Løb smør, ½ huud med bøxel og herl: for 117 rd:r, som saaledes til Arv: er udl:, søn/n/en Aasmund Torbiørnsøn i Arv udl: 3 3/5 mrk: smør, ½ huud for 46 rd:r 4 mrk: 12 {s:} 4/5 s:, søn/n/en Ole Torbiørnsøn ligesaa udl: 21 3/5 mrk: smør for 46 rd:r 4 mrk: 12 4/5 s:, og datteren Anna Torbiørnsdatter udl: 10 4/5 mrk: sm: for 23 rd: 2 mrk: 6 2/5 s:

den 28de Maj, er med Tinget Continueret.

Michel Olsøn Froestad udgivne gields brev af 27de Maj h: A: til Thron Yttre Aalwiigen paa 70 rd:r laan, mod Underpdt: 1 Pd: Smør udj Grd: Froestad, læst.

Lars Baarsøn Steene paa Egne og sine Myndtl:[s] vegne udstæde skiøde af 27de Maj 1766 til Ole Isaksøn Steene paa 2 Pd: 12 mrk:r smør, 1/3 huud udj Grd: Steene, læst.

Lars Brigtsøn Nedre Wiig udgivne gields brev af 27de Maj 1766 til Thron Biørke med flere Jnterresserede, paa 240 rd:r laan, mod underpandt 1 Løb 5 mrk:r Smør, ¼ huud udj Grd: Nedre Wiig, læst.

Fogden herr Cam/m/er Raad Juel, til bilag ved hans Allerunderdanigste Regenskaber, lod Jnden Retten oplæse og Examinere skatte Restancen, hvis Sum/m/a er 333 rd:r 7 s:, og da Jngen havde Noget der imod at Erindre, var herr Cam/m/er Raad: Rettens Attestation begiærende, sam/m/e billiget.

Efter trende gange udraabelse var ej Nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev Tinget ophævet.

1766: 125b

1655

den 30te Maj, blev paa **tingstædet Eide grund ved Søen holden et Almindeligt Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting for Gravens Almue**, da Retten blev beklæd i herr Cancellie Raad Fleischer[s] lovl: Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med det paa fol: 119 specificerede Laugrett, der alle mødte, undtagen for Anders Øwre Tvedt sad Johan/n/es Aamundsøn Legrej, nærværende Jnden Retten her: Fogden Juel, tillige med Lensmanden Niels Tronsøn Røn/n/estrand, og den tingsøgende Almue,

da Allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord: og Ordres som paa folio 124 ved Jondahls ting findes specificered.

til den Ordre angaaende Gevæhrerne, da sam/m/e var oplæst, blev af den/n/e Almue svaret i Et og alt ligesom Almuen ved Jondahls ting svaret har, ellers er Mandtallet for dette skibreede, der hvert Aar forandringer er undergiven, for Nærværende tiid 262 Mand.

Klokker Brun Heins udgivne gields brev af 8de April 1766 til Fattig skole Cassen \i Gravens præstegd:/, for hvilken sogne Præsten her Pouel Schnabel og Christopher Hieltnes er forstandere, paa 40 rd:r laan, mod underpandt tre Kiøer, samt et Vaaningshuus og et Jldhuus staaende paa Grd: N: Leqve.
Hans Pedersøn Nedre Seim udgivne gields brev af 16de April 1765, Jndført i Pandte bogen paa folio 47 blev efter paategned Qwitering af 20de Martj 1766 udslet.
Jørgen Torbiørnsøn Store Berge Pandte brev af 7de Martj 1753, Jndført i Pandte bogen paa fol: 376, blev efter paategnede Qwiteringer af 24de Maj 1762 og 17de Martj 1766 udslet.
Andve Endresøn Hallanger udstæde skiøde af 13de Januarj 1766 til Torbiørn Jørgensøn paa 1 Spd: smør, ¼ gd:skd med bøxel i grd: Store Berge.

Torchel Sygnestvet efter forige tiltale Contra Magnus Rondestvet, æskede sag[en] i Rette, og vilde nu afvarte hvad Contra Citanten havde at forestille.
Procurator Traae tillige med Contra Citanten møtte, og sagde i følge forige vedtagende, til dette ting med Muntlig varsel har ladet inkalde under Lovens faldsmaal til vidner i sag[en], Knud Sysse, Michel Haaem og Jon Scheje, og er hoved Citanten indkaldet sam/m/e at anhøre. de 2de sidst benævnte vidner er ickun indkaldet at svare til Qvæstioner, under forhen aflagde Eed, saasom de i Contra Citantens fraværelse, forhen har aflagt deres vidnesbyrd. vil fornem/m/e om de indstevnte vidner nu møder.
Hoved Citanten tilstoed den/n/e stevning at være ham forkyndt.
de indkaldede vidner møtte, dem Contra Citanten paastoed forhørt.
1ste vidne, Knud Ørjansøn Sysse, boende paa Gaarden Sysse, for ham blev Eedens forklaring oplæst, der efter formaned at blive ved sandhed. aflagde Eeden og vidnede, at i den/n/e tilkom/m/ende høst 2 aar siden, da vidnet som et stevnevidne Reiste omkring at stevne, hørte vidnet, det Magnus Rondestvet tilspurte Torchel Sygnestvet, om hand icke vilde modtage Øgen: hertil Torchel Sygnestvet svarede ja, paa den maade at Øgen leveres til Jon Scheje. Magnus svarede, det var ei sandt, hand skulde ej levere Øgen der. Contra Citanten tilspurte vidnet, om hand icke ved, at Øgen gick i Marcken heele som/m/eren og seent ud paa høsten, paa Torchel Sygnestvet[s] ansvar. Resp: ved ei paa hvis ansvar Øgen gick der, har ellers hørt sige, det Mandrup Ødwen seent om høsten skiød Øgen ihiel. Hoved Citanten tilspurte vidned, om vidnet icke ved at Magnus Kiøbte Øgen af ham, og at den blev ham leveret. Resp: ved intet her om, var ei hos da deres Kiøb er giort. 2°: om vidnet icke ved at Magnus solte Øgen til Mandrup Ødwen: Resp: ved intet her om, men har hørt sige det Mandrup havde kiøbt den.
2det vidne, Michel Haaem, er første hoved vidne, for ham blev oplæst hands i sag[en] forhen aflagde vidnesbyrd: der efter formaned vel at betæncke sig, føren hand under sin forhen aflagde Eed svarede til de Qvæstioner Contra Citanten agter at fremsættte. Contra Citanten tilspurte vidnet, om hand icke den af vidnet Knud Sysse omvundene tiid var paa Rondestvet, og hørte det Magnus Rondestvet tilspurte Torchel Sygnestvet, om hand icke {vilde} \havde/ modtaged Øgen, og hvad Torchel svarede. Resp: {Torch} vidnet var paa Gaarden, og hørte der paa, da Torchel svarede jo, paa den maade at Øgen skulde leveres paa Scheje, og tvistede de med hinanden om hvor Øgen skulde været leveret. Hoved Citanten tilspurte vidned, om

icke Magnus for vidnet har tilstaaed, det hand skulde levere Øgen paa Scheje. Resp: ved intet her om.
Contra Citanten fremsatte den qvæstion til første vidne Knud Sysse: at som hand i sit vidnesbyrd siger, at Magnus tilspurte Torchel, om hand icke vilde modtage Øgen. nu spørges om ordene icke var saa, at Magnus spurte om Torchel icke havde modtaged Øgen. Resp: jo, det var saa, om Torchel icke havde taged mod Øgen.
Contra Citanten forestillede, at det tredie [vidne]

1766: 126

1766

Jon Scheje, som nylig var her for Retten, var ej stevnt, men havde loved at vilde møde, uagted stevningen ej for ham var forkyndt. men nu i dette Moment har giort sig usiunlig.
Hoved Citanten paastod Dom i sag[en] efter sin hoved stevning, og saaledes sluttede sag[en].
Contra Citanten sluttede ligeleedes sag[en] til Doms, med paastand at vorde frifunden for Hoved Citantens tiltale, og at nyde processens omkostning i billigste med 3 rd:

Afskeediget,

sag[en] optages til Doms indtil i Morgen, da Parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Niels Pedersøn Fylkedahlen for Halwor og Ole Børse gav tilkiende, det de med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Siur Olsøn og Siur Poulsøn Spaanem, Dom at modtage til at paasætte Merckesgierde imel: deres gaarder, efter den Contract dem imel:, og at svare processens omkostning, vil fornem/m/e om de indstevnte møder,
de indstevnte møtte, tilstoed varselen, og sagde, at imel: dem og Citanterne er giort En Contract eller forlig, at Merckes gierdet skulde paasættes inden 3de Maj i aar, og dem som forsømte det, skulde give 1 rd: til de fattige. Comparenterne begynte, saavel nestleeden høst som den/n/e vaar, at paasætte gierdet. men Citanterne paasatte gierdet tvert imod eller anderleedes end bruget til den/n/e tiid været haver. da Comparenterne saa dette, holdt de op med at fuldføre deres foretagende arbeide, men naar de vil paasætte gierdet som gam/m/elt brug været haver, er Comparenterne villig, det begynde gierde at fuldføre.

Afskeediget.

Sag[en] henvises til aastædet, hvor den efter lovlig behandling bør orddeeles.

Magnus Rondestvet for Peter Lexou Senior udj Bergen gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Endre Scheje for skyldig værende 30 rd: 4 mrk: 12 s:, som hand imindelighed har vildet!!, der om Dom at modtage til betalning under Execution samt processens erstatning, vil fornem/m/e om den indstevnte møde[r].
den indstevnte blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmænde[ne] Wichlich og Niels Tveito afhiemlede stevningen at være den indstevnte lovlig forkyndt i Eget paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

Endre Scheje forelæges at møde til neste ting.

B(er)ge Traa gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Soldaterne, Størkaar Davidsøn Moe, Lars Siursøn Bræche, Arne Iwersøn Schaftedahlen, Torbiørn Monsøn Jordre, Lars Torgersøn ibdm:, og Ole Eilefsøn Schaar, fordi de har foretaged dem at give Citanten og endeel af Almuen, en hver for sig, foragtelige Navne, dem til største spott og Vanære. her om vidner at anhøre, derefter Dom at modtage til ungieldelse og processens erstatning. til vidner er under lovens faldsmaal indkaldet, {Aamun} \Haaver/ Larsøn øvre \Tvet/, Erich Olsøn Meeaas, Niels Iwersøn Nessem, Poul

Iversøn ibdm:, Anders Josephsøn Lille Grawen, Lars Olsøn Dahle, Hans Jonsøn Haugen, Jon Haugen, Ole Michelsøn Holwen, Niels Siursøn Spilden, Hans Siursøn ibdm:, Aamun Larsøn Welchen, Lars Snaresøn Saaqvitne, Iwer Olsøn Meeaas, Christian Olsøn Kollenes, Torger Nessem, Siri Heljedatter Holwe, Siowat Nielsøn Nessem, Knud Nielsøn ibdm:, og Magnus Siursøn Spilden. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.

de indstevnte Soldater møtte alle og vedtog lovlig varsel.

de indstevnte vidner møtte alle, undtagen Haawer øvre Seim, Jon Haugen, Ole Holwen, Niels Spilden, Hans ibdm:, Aamun Welke, Christian Kollenes og Siri Holwe.

Kaldsmændene Ole Giøre og Lars Holwen afhiemlede stevningen lovlig at være forkyndt for de udeblivende vidner, undtagen for Hans Spilden, Christian Kollenes, dem de ej havde ordre at stevne, de andre vidner er alle lovlig stevnt under Lovens faldsmaal.

Citanten frafald de 2de udeblivende vidner Hans Spilden og Christian Kollenes. paastoed de mødende vidner Eedelig forhørt. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.

1ste vidne, Erich Olsøn Meeaas, er boende paa Gaarden Meeaas, efter aflagde Eed vidnede, at i høst var et aar siden, var disse Soldater forsamlede paa vidnets gaard og i hands stue, saasom de skulde møde paa {Sessionen} Exercitien. da siger Soldat[en] Torbiørn Monsøn Giøre, hand er sæhl som er ære løs, saa faar hand giøre hvad hand vil. Soldat[en] Størkaar Moe sagde, hand er sæhl som intet {vedtager, saa faar} vit har, saa faar hand snacke hvad hand vil. Soldat[en] Lars Bræche sagde, kast vittet paa øvnen, saa faar i snacke hvad i vil. men i høst var de i Dantz paa Gaarden Sæhland: da siger Lars i Bræche, nu holder ieg op at Dantze. da svarede S[t]ørkaar Moe, jo, du skal dantze en gang til. saa siger Lars Bræche, ja, saa dantzer ieg snøgt en Dantz. dertil Størkaar svarede, ja, saa stevn Pouren. og saa stevnte hand Poul Nessem. Pouren er ellers Et smale best eller et lidet lam. og saa brugte disse Soldater dette Poure Navn dem imellem, og det ofte. En huusmansøn Lars Torgersøn giorde et dantze sving, sam/m/e tiid, paa gulvet. da siger Soldat[en] Lars Bræche, see om Lusen icke er Karl. Biørnen kaldes ellers græs Luse. Størkaar sagde, det er dog ingen Age Luse: (: er saa meget meent, siden Lars Torgiersøn ej var voxen Karl, var de ei bange for ham :) disse slenge Navne brugte disse Soldater heele Natten over, fra de kom og indtil de Reiste. Parterne havde ej noged at tilspørge vidnet.

2det Vidne, Niels Iversøn, er hos sin Fader paa Grd: Nessem, efter aflagde Eed vidnede, at forleeden Aar[s] vinter kom Lars Torjersøn

1766: 126b

Jordre til grd: Jordre, og sagde, Tinnenappen gav sig selv en Rigsort i Phiolinen, og sagde tillige at Hans Hauen spillede paa Phiolinen for ham paa grd: Moe, og disse ord sigtede til Hans Hauen, som siden er udkom/m/en blant {Andre af} Folket. paa Spilde Nesset forleeden Aar, hørte Vidnet i en dantz der paa Gaarden, at Siur Monsøn Jordre sagde, Naar Mand taler om Rødside Koplene, da er det Plaiser, og siden blev disse ord tit og ofte Repeterede af Størk\aar/ Moe, Lars Bræche, Torbiørn Mongsøn Jordre og Lars Torjersøn Jordre, og lagde disse ord \til/ Rauren /: hvilket bemærker een hors :/ og Manken, men hørte ej hvem disse ord sigtede til, en stund efter kom Michel Schaftedahlen udfor stuedøren og sagde, som Vidnet hørde, Nu Regierer Rauren sterk {siden} inde, {P} siden er det ord Rødsiden tillagt Anders Lille Graven, hvilket ord ellers bruges til umælende Creaturer. det ord Rauren er tillagt Anders Welken. og det ord Manken er tillagt Vidnet selv. Parterne havde ej noget at tilspørge dette Vidne.

3de Vidne, Pouel Iwersøn, {boende} er hos sin Fader paa grd: Nessem, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med næst forrige Vidne, med det tillæg, at de Jndstævnte {sagde} \spurte,/ {at} Enten Rødsiden kom fra Wos eller til Woss. og da havde Anders Lille Graven

været paa Vejen til Woss, men vente tilbage da hand kom til Moe. paa Selland forl: Aar hørde Vidnet at Størkaar Moe, Torbiørn Jordre og Lars Bræche i een dantz der paa grd: sagde til hinanden, er du Noget til Haugs, hvilket siden blant andre Folk er talt om den som boer paa Haugse, end talte dem om at de vilde dantze Paure dantzen, og havde dette til latter i blandt sig, hvilket ord skulde sigte til Vidnet. Parterne havde ej noget at tilspørge dette Vidne.

4de Vidne, Anders Josephsøn, er hos sin Fader paa Lille Grawen, efter aflagde {Ord} \Eed/ vidnede, at forl: Aar ved Kors Misse tiider var vidnet paa Spilde Næsset i Een dantz, {da} hvor Lars Torjersøn Jordre, medens hand og vidnet dantzede, vente sig paa gulvet til Vidnet og sagde, er Rødsiden kom/m/en fra Woss, eller vil hun!! hen til Woss, dertil Een af de andre svarede Nej, hun vil til Woss, men paa den tiid var Jngen anden som var kom/m/en fra Woss eller vilde til Woss, uden Vidnet selv, som havde været paa vejen til Woss, men vente tilbage og gik med i dantzen, og \da/ dantzen var over Reiste Vidnet til Woss, End videre sagde en af Soldaterne, snert(?) paa Manken, og i det sam/m/e skuede de dem som dantzede, og Raabte Stude Kalv, hvilket ord {siden} er tillagt {en dreng} Lars Dahlen. Parterne havde ej noget at tilspørge dette vidne.

Citanten frafaldt efterfølgende Vidner, saasom {d} Lars Dahle, Hans Haugen, Lars Saaqvitne og Iwer Medaas, dog med Reservation om sam/m/e i fremtiiden skulle fornødiges.

5te Vidne, Torjer Aslesøn, er huusmand paa Grd: Næssem, efter aflagde Eed vidnede, forl: Aars høst, da Soldaterne skulde paa Exercitien, var disse Soldatere i vidnets huus og spillede Kort, og da hørte Vidnet en af dem slog i bordet og sagde Lusse, videre vedste Vidnet ikke, derfore blev demiteret.

6te Vidne, Knud Nielsøn, boende paa Grd: Nessem, efter Aflagde Eed vidnede i Et og alt Conform med første Vidne, undtagen at Vidnet ikke var med \paa/ grd: {Nessem} Meaas, veed altsaa ej hvad der passerede, men vidnede om det som passerede paa grd: Sæhland, og i det øvrige ligesom første Vidne. Parterne havde ej noged at tilspørge Vidnet.

Citanten forestillede, det hand nocksom med de mange anførte vidner, foruden, om hand vilde kunde indkalde 3 gange saa mange vidner, til at beviise, det disse indstevnte Soldater har gived baade ham og en stoer deel af Almuen, saadan/n/e foragtelige Navne, der i afvigte Vinter har aarsaged et stort Røre iblandt Almuen. men Citanten har trøsted Almuen, det, naar de vilde holde dem stille, vilde hand søge om deres afstraffelse. da Citanten nu har overbeviist de indstevnte Soldater deres skamagtige foretagende, saa, for ei lengere at opholde Tinget og Retten, frafalder hand de øvrige uafhørte vidner, dog med forbeholdenhed, om de i sin tiid skulde fornødiges, da at føre dem. Og saaleedes var begierende Tingsvidnet sluttet og beskreven meddeelt, om alt hvis passeret er. som blev billiget.

Tollef Kielsøn Bagne[s] gields brev af 30te Octbr: 1760 til Elias Torkildsøn Langezetter paa 200 rd:r laan, hvoraf den halvdeel efter paategned Qvitering af 16de April 1766 er betalt, blev anviist, da sam/m/e, som i Pandte bogen paa fol: 553 findes Extraheret, blev i agt tagen.

1766: 127

1766

Wiglich Larsøn Yttre Tvedte udgivne gields brev af 17de Febr: 1761, Jndført i Pandte bogen paa 554, blev efter paategned Qwittering af 30te Maj 1766 udslet.

herr Hans Mossin udstæde bøxel seddel med Revers, af 22 April 1765, til Ole Hansøn paa 1 Pd: 6 mrk:r smør, 2 gd:skd:, ½ Løb Salt, ½ spand Korn udj grd: Spilden, læst.

Arveskifte breve[t], sluttet den 9de Januarj 1766 efter afg: Marrita Larsdatter Aarhuus, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods, Eskeflotten kaldet, liggende imel: Mid Fylkedahlen og Hauchsnes, vurdr: 20 rd:r, derudj er Enkemanden Jon Siursøn udl: 11 rd:r, Søn/n/erne Niels og Lars, hver 2 rd:r, døttre Ragnilde, Ingebor, Randi, Ragna og Gundbiør, hver 1 rd:r.

Jon Siursøn Aarhuus med Jnterresserede udstæde skiøde af 15de April h: A: til Aamund Jonsøn Aarhuus paa en Skauve teig, Eskeflaaten kaldet, ligg: imel: Midt Fylkedahlen og Gaarden Aarhuus, blev læst.

Britta Knudsdatter med Laugværge Wiching Hawaas, og flere Jnteresserede, udstæde skiøde af 15de April 1766 til Christopher Jonsøn Ystaas paa Skauve teigen Steengrims Teigen kaldet, {blev læst} skyldende 3 mrk:r smør, bel: Jmel: grd: Selland og Tageskilden.

Helje Aadsøn Haaem udgivne gields brev af 24de Maj 1766 til herr Pastor Schnabel paa 199 rd:r laan, mod underpd: ½ Lb: 3 mrk:r sm:, ½ huud, med 3/14 i Dyssebek Saven og ¼ i underl: grund, alt udj gaarden Haaem, blev læst.

Christopher Hieltnes udstæde bøxel brev med Revers, af 30te Maj 1766, til Aamund Baarsøn paa 2 pd: 23 11/16 mrk:r smør udj Gaard: Legrej, blev læst.

Herr Geheime Raad won Cicignon udstæde bestalnings brev af 13de Nobr: 1765 til Niels Thronsøn Røn/n/estrand paa at være Lensmand for Gravens skibreede udj Hardanger, blev læst.

Kiel Danielsøn Bagne udstæde skiøde af 16de April 1766 til Tollef Kielsøn paa 1 Pd: 3 mrk:r smør, 3/8 huud udj gaarden Bagne, blev læst.

Procurator Traa for Aslach Aslachsøn, Torchel Gunnersøn, og Encken Guro Torchelsdatter med Laugværge Torchel Leqwe, alle opsiddere paa Gaarden Ourdahl, gav tilkiende, det de med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Ole Westrem, fordj hand har understaaet sig at lade deres støel fredlyse: bem:te støel kaldes Ourdahls Kleppe, liggende oven for Hylle Egen, hvilcken har fuldt og tilhørt gaarden Ourdahl fra umindelige tiider. og aldrig af Ole Westrem kand beviises det Westrem udj den støel har haft minste brug eller Eiendom i de sidste 60 aar eller lengere. for dette af Ole Westrem dristige foretagende, er hand indkaldet at modtage Dom til Freedlysningens underkiendelse og processens erstatning. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte Ole Westrem møtte, tilstoed varselen og lagde i Rette Freedlysning af 18de Maj 1765, tinglyst sam/m/e dag, saalydende. End videre lagde Comparenten i Rette En under-Rettens Dom om den paastevnte støel, afsagt enten 11 eller 1267!! dend 18de Junj. er alt saa lydende.

Citanten sagde, det hand ingen papiirer legger i Rette føren sag[en] kom/m/er paa Aastædet, hvor hand da baade med adkomst og hævds vidner vil beviise det støllen over Hylle Egen er Ourdahl tilhørende.

Afskeediget,

sag[en] henviises til aastædet, hvor den efter lovlig procedur, siun og grandskning bør paakiendes.

Ole Westrem gav tilkiende, det hand med Muntlig stevning til dette ting har ladet indkalde Torbiørn Lindebræche. var ellers begierende det Procurator Traa vilde incaminere og procedere hands sag.

Traa sagde, det Torbiørn Lindebræche er skyldig til Ole Westrem efter Tinglyst Obligation af 18de Maj 1765, paa Capital 615 rd:, sam/m/e er igien Torbiørn Lindebræche lovlig opsagt, og da hand ej imindelighed har betalt, er hand indkaldet at vorde Dømt til at indfrie sin Obligation med Capital 615 rd:, samt Renter fra Obligationens dato til betalning skeer, og at svare processens omkostning, under Nam og indførsel i pantet. vil fornem/me om den indstevnte møder.

den indstevnte Torbiørn Lindebræche blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Wichlich Tweto og Nils Nielsøn Jndr: Tweito afhiemlede stevningen at være lovlig forkyndt udj Torbiørn Lindebræche[s] Fader Poul Lindebræche og broder Torchiel Poulsøn[s] paahør, siden Torbiørn ej lod sig finde.

Citanten forestillede, at som gaarden Lindebræche ej er saa meged værd som der paa er laant, og andere Eiendeeler har Debitor ei. da som hand meged skamagtig har fortaged i afvigte vinter, at forhugge skoven, der ickun er liden, med 17 tylter Tøm/m/er, har Citanten været nødsaged at opsige Pante Obligationen, den hand i Rette lagde, tillige med Torbiørn Lindebræche[s] skriftlige tilstaaelse af 16de Aug: 1765, bilagt med lovl: stemplet papiir, om opsigelsens rigtighed, og ellers erindrede om Lavdag. det fremlagde er saalydende.

Afskeediget,

Torbiørn Lindebræche forrelæges at møde til næste ting.

den 31de Maj ved Gravens som/m/er ting, er følgende passeret.

Udj sag[en] Jndstevnt af Torchel Synnestvet Contra Magnus Rondestvedt blev saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

1766: 127b

1766

Sag[en] efter de afhørte Vidners forklaring er af følgende beskaffenhed. Hoved Citanten har i Aaret 1764 solgt Een Øg til Contra Citanten for 6 rd:r, da hand, Contra Citanten, befant Øgen ej at være saa god som han havde ventet, har hand formaaend hoved Citanten at Røkke Kiøbet. dette uagtet, søger hoved Citanten 6 rd:r hos Contra Citanten, men da Contra Citanten beviiser \med/ tvende Eenstem/m/ende Vidner, det hoved Citanten igien havde modtaget Øgen; Saa Kiendes for Rett, det Contra Citanten for hoved Citantens tiltale bør fri at være. processens omkostning {er} ophæves paa begge siider.

Aslach Endresøn Garrethuun fremviiste en Ober hof Rettes Dom afsagt den 6te Martj 1764, hvorefter ham med Fader Endre Halsteensøn Qwam/m/en er tildømt det paastevnte 1 Pd: 21 mrk:r smør, ½ huud og ½ gd:skd udj grd: Garrethuun, sam/m/e blev lydelig oplæst.

Aad Heljesøn Haaem[s] gields brev af 3de Junj 1763, Jndført i Pandte bogen paa fol: 15, blev efter paategned Qwitering af 26de Maj 1766 udslet.

Wiglich Larsøn Yttre Tvedte[s] gields brev af 30te Maj 1766 til Iver Johansøn Yttre {Tvedte paa} Wichnes paa 150 rd:r laan, mod underpandt 2 pd: 1 ½ mrk: smør med bøxel udj grd: Yttre Tveto, blev læst.

Haldor Thobiasøn Helleland med flere Jnterresserede af Kintzerwiig Præstegd: indgangne skriftl: Contract af 30te Maj 1766 med Olmoe Nielsøn Røyse og samtl: flere Jnterresserede af Gravens Præstegd:, angaaende Field beiterne Fiodahl, Halleskar og Weirdahlen, blev læst.

Sag[en] anlagt af herr Cam/m/er Raad Juel Contra Adam Magnusøn Nedre Legrej med Kone Randvej Asbiørnsdatter blev paarobt, hvor da mødte paa herr Cam/m/er Raad Juels vegne Niels Tronsøn Røn/n/estrand, og saasom han ej havde for vedkom/m/ende ladet forkynde Rettens forelæggelse, begiærede han dis Aarsage Sag[en] til Næste ting udsat.

Afskeediget,

Sag[en] paa Actors forlangende gives Rom til Neste ting.

Fogden herr Cam/m/er Raad Juel gav tilkiende, med Mundtl: varsel til dette ting at have ladet stevne og Jndkalde Johannes Pauelsøn N: Spilden med huustroe Anna Aamundsdatter for fortidlig sam/m/enleje, derfore Dom at modtage til bøders udredelse efter Loven, samt Processens Omkostninger at Erstatte. vil fornem/m/e om de Jnstevnte møder.

den Jndstevnte Johan/n/es Pauelsøn Nedre Spilden med huustroe Anna Aamundsdatter blev trende gange paara\a/bt, men Jngen vilde svare.

Kaldsmændene Ole Jensøn Jordre og Mongs Torbiørnsøn Jbidem afhiemlede stævningen lovl: at være forkyndt i deres Eget Paahør.
Actor lagde i Rette Sogne Præstens Attest af 12te Maj {166} 1766, sam/m/e er ord efter andet saa lydende, med Erindring om Lovdag for de Jndstevnte.

Afskeediget,

den lovl: Jndstevnte Johan/n/es Pauelsøn Nedre Spilden med huustroe Anna Aamundsdatter forelegges at møde til Næste Ting.

herr Pauel Schnabel udstæde bøxel brev med Revers, af 4de Nobr: 1765, til Aslach Aslachsøn den yngre paa ½ Løb og 1 bk:skd udj grd Ourdahl, læst.
Torbiørns Pauelsøn Lindebræche udstæde gields brev af 31te Maj 1766 til sin broder Torchel Pauelsøn paa 157 rd:r laan, mod underpandt 3 Spd: smør og 3 gd:skd udj grd: Lindebræche, paa anden Priorite, blev læst.

David Hotle viiste Fællen af en liden biørn, som hand i Aar har skudt paa Hotle grund, blev derfore af Fogden betalt 1 rd:r.

hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischer i rette ædskede den ved seeneste høste Ting udsadte Sag mod hr: Capitaine Hierman; som mødte for Retten og begiærede Sagen udsadt til dette Aars høste ting. hvorimod som hr: Cancellie-Raaden Jntet havde at erindre, samme her med blev bevilget udsadt.

1766: 128

1766

Siur Olsøn Spaanem udstæde skiøde af 30te Maj 1766 til Knud Larsøn Lund paa 1 Pd: 10 ½ mrk: smør udj gaarden Lund, blev læst.

Fogden herr Cam/m/er Raad Juel lod Jnden Retten oplæse og Examinere de Kongl: skatters Restance, hvis Sum/m/a er 531 rd: 4 mrk: 7 s:, og da Jngen havde Noget derimod at Erindre var herr Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev efterkom/m/ed.

Efter trende gange udraabelse var ej Nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Dend anden Junj blev Retten betiendt paa Gaarden Lille-Grawen, beligende i Grawens Præstegield og Kircke-Sogn, med efterskrevene Eedsorene Laugret, sc: Ole Westrem, Lars Nielsøn Haugse, Lars Siowatsøn Røn/n/estrand, Jens Olsøn Nestaas, Lars Madsøn Welke og Ole Dahle. Nærværende Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, samt Holtz Fyrsten Christopher Schrøder og Bøygde Lensmanden Niels Tronsøn Røn/n/estrand.
hvorda Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel til Legitimation for Retten og Actens følge, fremlagde General Forstamtets skrivelse af 14 Febr: h: A:, samt Hr: Kam/m/er-Raadens forestilling til Stiftbefalingsmanden Hr: Geheime-Raad Cicignon, af nest paafølgende 4de Apriil, med paategnede Hans Exellences Resolution af sam/m/e dato. der er alt er saa lydende.
Eieren og beboeren her paa Gaarden Lille Grawen, Joseph Olsøn, paastoed, det hands til gaarden Eiende skov maae blive besigtiget, Taxeret og fastsat, hvor meged af Kiøbmands bord \til udførsel/, og hvor mange af Bøygde bord, skoven kand taale uden dends Ruin eller skade, aarlig at skiære, paa hands under gaarden Eiende og tilhørende bordsav, som staar paa neste gaard Traa grund.

For Sogne Præsten Hr: Poul Schnabel møtte Lensmanden Niels Rønnestrand, og sagde, det Sogne Præsten, der pro Officio vel haver En andeel Beneficeret udj Gaarden Traae, men bruget liger ej saa at det Beneficerede kand Eie noged i dend grund hvor Lille-Grawen har sin bordsav staaende: ei heller er det, af de ved Kaldet værende jordebøger at udfinde, det Sogne Præsten {har} eller det allernaadigste beneficerede udj Gaarden Traa, Eier noged udj den grund hvor Lille Grawen har sin bordsav staaende. men, da forige Foged, sal: Kam/m/er-Raad Heiberg, uden grund giorde paastand, det saven stoed paa {Lille} Beneficeret Grund, har Sogne Præsten af forrige Eiere til Lille Grawen, sal: Henrich Miltzhou og hands Eftermand, sal: Cancellie Raad Alstrup, nødt en liden Duceur.

Joseph Olsøn fremlagde sit skiøde af 1ste Martj 1765 til beviis, det hand er Eier til gaarden Lille Grawe[n] og den paa Gaarden Traa Grund staaende bordsav, sam/m/e er saa lydende.

Lars Pedersøn Traa møtte og anviste sit skiøde af 1ste Martj 1765 til 2 pd: 1 ½ mrk: smør, 1 b:skind i gaarden Traa, hvor ved saven med tøm/m/er-vælte og Kiørsel vei Reserveres gaarden Lille Graven, af den aarsag, sam/m/e og fornødiges her udj Acten inddragen, og er saa lydende.

dend anden opsidder paa gaarden Traa, Elling Wichingsøn, møtte og anviiste sin skatte Bog, forfatte[d] af forige Foged, Kam/m/er-Raad Hejberg, udj aaret 1755, hvor udj sal: Kam/m/er-Raaden anfører {sal:} saaleedes: Elling Wichingsen Traa bruger i skatt 2 pd: 19 ½ mrk: smør, og i Landskyld, Præstebolets goeds ½ Løb, 1 g:sk:, og Proprietaire goeds 22 ½ mrk: smør. derefter anviiste sit bøxel brev af 6te Octbr: 1753, udgived af sal: Henrich Miltzhou til bem:te Elling paa 2 pd: 19 ½ mrk: smør.

J anleedning her af, forføyede vi os samtlige, i følge af begge beboerne paa Gaarden Traa, til Traa, for at siune, grandske og forfare En hvers brug og Eiendom. og befantes da at Elling Wichlichsen[s] brug, hvor udj det Beneficerede ligger, er Norden for Een stor breed gaarden tilhørende Kiørsel vei, saa at veien er Marckeskieldet, og gaar over ej!! høy backe. Synden for veien og Needen under backen, alt fra veien og til Elven hvor saven staar, er selvEier eller Bonde parten: saa at saven aldeeles icke staar, enten sav[en] i sig selv, eller damstock[en], eller tømmer vælte, i minste deel paa eller nær det brug hvor udj det beneficerede ligger. men alt staar og er paa Odels eller Bonde parten.

hernest vi samtlige forføye[de] os til gaarden Lille Grawens tilhørende skov, for sam/m/e at besigtige, granske og Taxere, hvor meged tøm/m/er der af aarlig, uden skovens skade og Ruin, kand virckes og fremføres til bord for saven at skiære. og enskiønt holtz-Førsten Schrøder forhen med tvende Mænd har besigtiged skoven, giorde hand os dog følge, for at anviise skouven, som og at give sin betænkning hvad skov[en] aarlig kand taale. Ved Nøye eftersiun og begranskning, befantes, det skoven ej kunde taale at vircke videre en[d] 16 Tylter Tøm/m/er aarlig, hvor af kand udbringes 700 bord: der af, 200 bord til udførsel, og de 500 bord til Bøygdens fornødenhed. En[d] befantes, det Gaarden Traa har en liden fuhre skov, hvor af aarlig kand virckes, uden skovens skade, 4re tylter tøm/m/er, der af kand udbringes halvandet hundrede bord, 100 til udførsel, og det halve hundrede til bøygden. og som den/n/e liden skov ej forhen har været lagt til nogen sav, bliver den nu lagt til Traa sav. saa at sav[en] nu ansettes for det faste qvantum af halv Niende hundrede bord, aarlig skur.

1766: 128b

1766

den 2den Junj, blev paa **tingstædet Utne holden et almindeligt Som/m/er, Skatte og Sagefalds ting for Røldahls og Kintzerviigs skibreede**, da Retten blev beklæd i herr Cancellie [Raad] og Sorenskriver Fleischer[s] lovl: Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med det paa folio 122 specificerede Laug Rett, undtagen for Ole

Torbiørnsøn Buue sad {Ole Larsøn R} Jon Torchildsøn Haugse, og \for/ Guttorm Larsøn Alsager sad Christopher Rasmusøn Langezetter, overv: Jnden \Retten/ Fogden herr Cam/m/er Raad Juel, tillige med Lensmanden Jon Haugse, og den da tingsøgende Almue.

da All: og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord: og Ordres som paa fol: 124 ved Jondahls ting findes specificered.

da den/n/e Almue til den Ordre om Gevæhrerne svarede saaledes som den øvrige Almue udj Hardanger ved de forrige tingers holdelse svaret har, ellers er Mandtallet, som et Aar er højere og et andet Aar mindre, for dette skibreede i Nærværende tiid 315 Mand.

Aamund Knudsøn Espe med flere Jnterressered udstæde skiøde af 2den Junj 1766 til Ole Heljesøn Jordahl pa[a] 2 Pd: smør med bøxel, og 9 Mrk:r sm: uden bøx:, i grd: Jordahl.
Jon Larsøn Digrenes udgivne skiøde af 17de April 1766 til Johannes Jonsøn paa 1 Pd: 7 ½ mrk: smør udj grd: Digrenes, blev læst.
Aad Erichsøn Havneraas indrettede Mageskifte brev af 12te Maj 1766 med sin broder Anders Erichsøn Netteland, hvorudj Aad Havneraas overdrager Anders Netteland 18 mrk:r smør udj grd: Langezetter, derimod bekom/m/er Aad Havneraas af Anders Netteland ½ Løb Smør, ½ huud udj grd: Bache, blev læst.
Ole Erichsøn Børven med Jnterresserede udstæde skiøde af dags dato til Ole Torbiørnsøn Børven paa 1 Løb 1 Pd: 16 ½ mrk: udj grd: Børven, læst.
Anders Erichsøn Netteland udstæde skiøde af 12te Maj h: A: til Erich Knudsøn paa ½ Løb smør udj gaarden Langezetter, blev læst.
Knud Arnesøn Yttre Bleje[s] gields brev af 27de Octbr: 1762, Jndført i Pandte bogen paa fol: 607, blev efter paategned Qviter: af 2den Junj h: A: udsl:
Knud Arnesøn Yttre Bleje[s] gields brev af dags dato til Helje Sæverhage og Salomon Mochestad paa 142 rd:r 1 mrk: laan, mod underp: 1 ½ Løb sm: i grd: Bleje.
Halsten Rogdo udstæde skiøde af 29de Octbr: 1765 til Aad Halsteensøn paa 1 Pd: 12 ¼ mrk: smør udj gaarden Twedt, blev læst.
Erich Knudsøn Langezetter[s] gields brev af dags dato til Mathias Næss paa 99 rd:r laan, mod underpandt ½ Løb smør udj grd: Langezetter.

Dend 3de Junj er ved Kingtserviig som/m/erting passeret som følger.

Lars Aslachsøn Mehuus gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Mons Olsøn Grøwe for skyldig værende 36 rd: som Citanten for ham udlagde i huuse Aabod paa Gaarden Grøwe til Odelsmanden: der om at modtage \Dom/ til betalning og Processens Erstatning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte Mons Grøwe møtte, tilstoed varselen, men paastoed sag[en] til neste Ting udsat, for grundig den at oplysse.

Afskeediget,

dend forlangende udsettelse billiges.

Mons Olsøn Grøwe for sin Frende Halwor Owesen Natland af Ryefølcke i Stawanger Amt, fremlagde Et Kongl: allernaadigst Beneficium Paupertatis af 12 Julii 1765, saaleedes ordlydende, {Lit: A} No: 1. dernæst Mons Grøwe lagde i Rette en skriftl: stevning dateret 18de Apriil sidstl:, saa lydende. No:2. En gienpart af et Kongl: Rescript dateret 12de Julj 1765, vidimeret af Amtmand Lackmann, hvor ved Citanten forundes fri Procurator, under No: 3. Et udtog af Ryefølcke Justits Protoc:, No: 4. En skriftl: Reqvisition fra Citanten til Lars Mehuus, dateret 7de Nobr: 1764. under No: 5. Et skiøde af 29de Maj 1756, udgived af Lars

Aslachsøn Mehuus, paa 1 pd: 19 1/5 mrk: smør i gaarden Grøwe, der er solgt til Citanten, under No: 6. {Citantens skriftl: Deduction over sag[en], dateret 28de Maj h: a:, No: 7. alt saalydende.} En Lautings Act og Dom, No: 7. Et skriftl: indlæg i sag[en], dateret 28de Maj h: a:, No: 8. der alt lyder som følger.

Dend indstevnte Lars Mehuus møtte, tilstoed og vedtog den i Retten oplæste skriftl: stevning at være ham lovl: forkyndt. begierede gienpart af alt hvis i Rette fremlagt, og sag[en] til neste Ting udsat, for at kom/m/e til lovlig forsvar.

Mons Olsøn Growe vedtog stevningen at være ham forkyndt, og lod tilføre at hand, i anleedning Halwor Owesens stevnemaal datteret 18de Apriil sidstleden, gierne skulde producere den over ham sidstl: 13de Aug: 1764 fældede udkastelses Dom, men som hand har funden sig beføyet allerunderdanigst at needsende sam/m/e til Hans Kongl: Maj:t for at ansøge allernaadigst opreisning, saa formoder hand Halwor Natland holder ham undskyldt.

Jon Jærantsen Grøwe blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Hamre og Orm

1766: 129

1766.

Nedre Berge afhiemlede stevningen at være Jon Jærantsen Grøwe lovl: forkyndt i Eget paahør.

Citanten sagde, da Lars Mehuus, efter giorte paastand, ventelig faar sag[en] udsat til neste ting, begierede hand Jon Jærantsen forelagt.

Afskeediget.

Lars Mehuus giorde paastand om sagens udsettelse til neste ting billiges ham. {de} i dessen anleedning Jon Jærantsøn forelæges til dette aars høsteting at møde.

Jon Torchielsøn Hougse for Rolw Biørnesen Seljestad gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aasmun Larsøn Horre, Dom at modtage til at indfrie sin til ham udgivene pante forskrivelse af 1ste Junj 1758 med Capital 60 rd:, samt Renter fra Obligationens dato indtil betalningen skeer, med processens omkostning skadesløs. og endelig at anhøre de tvende vidner Niels Heljesøn Hamre og Orm Olsøn Nedr: Berge, deres Eedelig forklaring og vidnesbyrd, det pante Obligationen med Capital er den indstevnte lovlig opsagt. vil fornem/m/e om hand møder.

dend indstevnte Aasmun Horre blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.

Kaldsmændene Niels Hamre og Orm Nedr: Berge afhiemlede stevningen at være Aasmun Horre lovl: forkyndt i Eget paahør.

Citanten paastoed de tvende vidner forhørte, som Obligationen opsagt haver. og erindrede om Lavdag for den udeblivende Aasmun Horre. Eedens forklaring blev de 2de vidner forelæst, og formanet at blive ved sandhed.

1ste vidne, Niels Heljesøn Hamre, er Lensman i Røldahl, efter aflagde Eed vidnede, at dend 16de Decembr: 1765 var vidnet efter forlangende paa Gaarden Horre, og udi Aasmun Larsøns Eget paahør opsagde hands udgivende pantebrev af 1ste Junj 1758, inden 12 ugger at betale med 60 rd: og alle efterstaaende Renter.

2det vidne, Orm Olsøn, boende paa gaarden Nedr: Berge, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Citanten lagde i Rette det opsagde pante brev, der er saa lydende.

Afskeediget,

Aasmun Larsøn Horre forelæges at møde til næste Ting.

Mons Olsøn Grøwe gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Lars Aslachsen Mehuus for skyldig værende 18 rd:, der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. vil fornem/m/e om Lars Mehuus møder.
den indstevnte Lars Mehuus møtte, tilstoed varselen at være ham lovlig forkyndt, og declarerede ej at være den Mand toe skilling skyldig: det hand ei heller nogen sinde skal beviise.
Citanten begierede sag[en] udsat, for at indkalde vidner.

Afsagt,

den forlangende udsettelse til neste ting billiges.

Actor efter forige tiltale Contra Haldor Espe med tieneste Dreng Torsten Henrichsøn, æskede sag[en] i Rette, og gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette ting har ladet dem begge indkalde, Dom at anhøre til undgieldelse og processens erstatning, vil fornem/m/e om de møder.
for Haldor Espe møtte Jørgen Frøm og sagde, det Haldor Espe[s] ord, som Comparenten har loved at fremføre, er disse: Haldor Espe var forlegen for tieneste Dreng, der om til talte Torsten Henrichsøn om hand vilde tiene hos ham. Tosten var villig der til, men paastoed 10 rd: i løn, foruden fulde gang Klæder, saa nær som et par skoe, hvilcket var tilsam/m/en 12 rd: 3mrk: da Haldor svarede Drengen, ja, ieg skal fornøye Dig. da Drengen kom i tieneste hos Haldor og tiente ham i et aar, og var det i den/n/e vaar et aar siden hand igien kom fra ham. for det aar hand tiendt[e] fuldt, har Drengen faaed Klæderne, men ej de 10 rd:, siden hand siuntes det var ubilligt.
Drengen Torsten Henrichsøn møtte og sagde, det Haldor Espe selv bød ham den løn: kand ej nægte for, det hand io paastoed den løn, og at de der om bleve forligte, det Haldor vilde give ham den løn. og blev hand leiet eller Fæsted strax efter Nye aar, at tiener!! Haldor til vaaren; pengene sagde Torsten, ej at have bekom/m/ed, men Klæderne. siden efter at hand var kom/m/en i tieneste hos Haldor, blev de forligt, det Haldor skulde give ham 6 rd: for aaret, foruden Klæderne, og siden har Haldor ej heller villet holde det forlig.
Actor paastoed Dom efter den Kongl: Forordning om tienere.

Afsagt,

Sag[en] optages til Doms indtil i Morgen.

{Ole Haldorsøn Espe} \Ellen Nielsøn Schieldaas/ gields brev af 16de Febr: 1761, Jndført i Pandte bogen paa fol: 556, blev efter paategned Qvitering af 30 Maj 1766 udslet.
Arveskifte breve[t] sluutet den 19de Junj 1765 efter afg: Salamon Svendsøn Mid Sexe Trappethuun, blev læst, og er stervb: ejende Jordegods udj Arvetp: Mid Sexe Trappethuun 1 pd: 12 mrk:r smør, ½ gd:skd: uden bøxel for 284 rd:r, som saaledes til Arv: er udl:, sc: Enken Martha Larsdatter i Arv udl: 16 mrk: smør, ½ gd:skd for 143 rd:r 4 mrk: 8 8/27 s:, halvbroderen Svend 5 mrk:r for 35 rd:r 5 25/27 s:, fuldsøstrene Ingebor, Jorand og Gurj, hver i Arv udl: 5 mrk: smør for 35 rd 5 25/27 s:

1766: 129b

1766

Arveskifte breve[t] sluttet den 4de \April/ h: A: paa grd: Jaastad efter afg: Jon Olsøn, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj Arvetpt: Jaastad ½ Løb smør \for 72 rd:r/, som saaledes til Arv: er udlagt, sc: Enken Sedselle Torgielsdatter i Arv udl: 18 mrk:r smør for 36 rd:r, Søn/n/en Ole Jonsøn i arv udl: 5 ½ mrk: smør for 11 rd:r, døttrene Gyrj, Ingebor, Berte, Sedselle og Ingerj Jonsdøttre, hver i Arv udlagt 2 ½ mrk: smør for 5 rd:r.
Ole Larsøn Sexe med samtl: Jntresentere udstæde skiøde af 2den Junj 1766 til Svend Olsøn paa 1 Løb smør, 1 gd:skd i ga[a]rd: Mid Sexe Trappethuun.

Ole Aadsøn Jndre Bleje gields brev af 26de Maj 1762, Jndført i Pandte bogen paa folio 591, blev efter paategned Qwitering af 3de Junj 1766 udslet.
Lars Erichsøn Sandstøe gields brev af 9de Junj 1763, Jndført i Pandte bogen paa folio 10, blev efter paategned Qvitering af 2den Junj 1766 udslet.
Lars Olsøn Aga med Jnterreserede udstæde skiøde af 19de April 1766 til Johan/n/es Larsøn Aga paa 2 Pd: 6 mrk:r s:, 2 Løber Saldt udj grd: Aga, læst.
Halsteen Gundersøn Rogdo (Ragdo) udstæde skiøde af 29de Octbr: 1765 til Tojer!! (Torjer?/Tøjer?) Halsteensøn Twedt paa 1 Pd: 12 ¼ mrk: smør udj grd: Twedt, blev læst.
Iwer Johansøn Eidnes udstæde skiøde af 26de Nobr: 1765 til Østeen Østeensøn paa 2 Pd: 18 mrk:r smør, ½ huud udj grd: Eidnes, blev læst.
Torjer Larsøn Jndre Alsager, som Curator for Myndtl: Lars Larsøn Wormestrand, oprettede Contract med Erich Pedersøn Nøstwiig, af 3de Maj 1766, angaaende 16 ½ mrk: smør udj Grd: Nøstwiig, blev læst.
Erich Nielsøn Nøstwiig udstæde skiøde af 3de Maj 1766 til Erich Pedersøn Nøstwiig paa 16 ½ mrk: smør udj grd: Nøstwiig, blev læst.
Lars Erichsøn Sandstøe gields brev af 3de Junj 1766 til Christopher Wiglichsøn Sexe paa 300 rd:r laan, mod underpd: 2 Lb:r Salt og 2 f:skd udj Sandstøe.
Haldor Thobiasøn Helleland med flere Jnterresserede af Kintzerviig Præstgd: indgangne skriftl: Contract af 30te Maj 1766, med Olmoe Nielsøn Røjso og flere Jnterress: af Gravens Præstegd: angaaende Fieldbejterne Fiodahl, Halleskar og Weirdahlen, blev læst.
Lars Jonsøn Mochestad skriftl: Penge Mangel af 31te Maj 1766, paa sine børn Tosteen Larsøn, {og} Inga og Anna Larsdøttre vegne, som Odels prætendentere til 3 Spand sm: i grd: Mochestad, som af Siur Gierandsøn Mochestad nu beboes, blev læst.
Biskop Arentz udstæde bøxel brev med Revers, af 14de April 1766, til Iver Iwersøn paa ½ Løb smør udj grd: Alsager, blev læst.
Halsteen Gundersøn Tvedt gields brev af 24de Julj 1758, Jndført i Pandte bogen paa fol: 514 og 515, blev efter paategned Qwitering af 2den Junj h: A: udslet.
Elling Hansøn Haugse gields brev af 18de April 1766 til Halvor Jonsøn Langezetter paa 98 rd:r laan, mod und:pd: 3 spd: s:, 1/3 huud, 1/6 bk:skd og 2 Pd: Saldt udj grd: Haugse, blev læst.

Hr: Kam/m/er-Raad Juel efter forige tiltale Contra Asbiørn Tvisme og løs qvinde Men/n/esket Brita Samsondatter Gilet, æskede sag[en] i Rette og gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet dem begge indstevne, at anhøre vidner om deres usøm/m/elig forhold. vidnerne, som under Lovens faldsmaal er indkaldet, ere Soldat Lars Twisme, {Brita Samsondatter}, \Isaak Bierget/, Maritta Torstensdatter, Katla Ulsnes, Ingebor ibdm:, Tosten Gilet og Ingebor Ratteig. derefter hand agtede at slutte sag[en] til Doms.
de indstevnte Asbiørn Tvisme og Brita Samsonsdatter blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Jon Haugse og Christopher Langesetter afhiemlede stevningen at være de tvende paagieldende lovlig forkyndt i deres Eget paahør.
Actor paastoed vidnerne, der alle møder, Eedelig forhørte. Edens forklaring blev dem forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
1ste vidne, Maritta {Samson}\Torstens/datter, er Encke, værende hos hendes søn i Hestegillet, er Moder til indstevnte Brita Samsondatter, efter aflagde Eed vidnede, at Palme Fredag afvigte aar, efter at hendes datter Brita Samsondatter havde staaed aabenbare skrift, samledes hand, Asbiørn Tvisme, med hendes datter, inde ved heste garen, paa veien til Tvisme, vidnet, som Moder, gick for at see efter hendes datter: det første hun blev den var, sadde paa Marcken, et lidet støcke fra hin anden, i det sam/m/e stod de begge op. da Asbiørn

gick til Brita, og med begge sine hender tog hende paa skuldrene og lagde hende need, tog saa hendes stack op og havde legemlig omgiengelse med hende. da vidnet vente sig om

og gick bort, saasom vidnet ej troede sig at gaae til Asbiørn. vidnet forklarede fremdeeles, det den/n/e Asbiørn Twisme har søgt hendes datter Britta føren hand blev gift, og som Dreng har de ofte samledes og søgt hinanden. siden Asbiørn blev gift, som er 7 aar siden, har de stedse søgt hinanden, uagted hand havde sin ægte Kone, i den tiid, har Brita tvende gange avlet barn, men andere har faaed skylden. saa vidnet som Moder, hendes formaning til sin datter har ej hiulpet, vil haabe det nu hielper. som Actor ej havde noged at tilspørge vidnet, blev det demiteret.

2det vidne, Isaak Knudsøn, er huusman paa Bierget ved Ratteig, efter aflagde Eed vidnede, at omtrent for 2 aar siden laae Britta Samsondatter i vidnet sin buedør, hvor der var baade hæspe og Krog uden for paa døren, og dog kom hun om Natten ud. da det dog er en unuelighed inden fra at lugge sig ud. ved intet om Asbiørn og Brita sit forhold at sige, eller der om ved noged at vidne.

3de vidne, Lars Larsøn Twisme, er Soldat ved Hr: Capitain Meidels Compagnie, efter aflagde Eed vidnede, at da vidnet tillige med Asbiørn Twisme, Brita Sansondatter og hendes Fader Samson Ratteteig, som siden ved døden er afgangen, Reiste paa baad tilsam/m/en her fra Tinget: som de kom under gaarden Raaen, møtte de En Karl (: den vidnet ei Kiende :) hand Roede her til Tinget, som var som/m/er-Tinget nest afvigte aar, til den/n/e Karl Raabte Asbiørn Twisme, og bad ham at hilse Øvrigheden og sige, det hand skulde her efter fare 10 gange mere paa Brita, end hand havde giort. sam/m/e gang spurte Asbiørn qvinde Men/n/eskets Fader {Asbiørn} Samson, om hand icke maatte fare paa hands datter: Faderen svarede Nej, ieg Raader ei for det, men hun Raader sig selv. og greb Asbiørn op under Brita sin stack. fremdeeles sag[de] Asbiørn, havde hand været alleene om det, saa vilde hand været hendes barnefader. da de kom til Ratteig, sagde Asbiørn, det hand vilde gaae der op for at ligge hos Brita. men hand gick dog ej op til Ratteig, men fulte vidnet op til Twisme. videre viste vidnet ej at forklare.

4de vidne, Katla Larsdatter, er gift og boende paa Ulsnes. sagde det hendes Mand er Farbroder til Asbiørn Twisme, og selv er vidnet Søskendebarn til ham. efter aflagde Eed vidnede, at Da Asbiørn var Dreng, friede hand først til Brita og gick efter hende, men fick \ei/ lov at ægte hende {...} \af/ hands Forældere. og er det 7 aar siden Asbiørn blev gift med sin i live værende Kone. omtrendt for 6 aar siden blev Brita frugtsom/m/elig med det første barn. da udlagde hun som barnefader Sven Tronsøn Hause. men udj hendes barnenød da hun skulde føde, var vidnet hos hende, da siger vidnet til Brita: nu er du i barnenøden, bekiend nu din sandhed, er icke Asbiørn din barne Fader. da svarede Brita Nej, ieg kand ej sige mig fri for Asbiørn, men ieg kiender ham ej for Barne fader, fordj der var 14 dagge imellem at Asbiørn og Swend var hos mig. Brita sagde ellers, i forige aar, da vidnet var selv fierde foruden {vid} Brita forsamlet og Reiste i Bryllup hos Tosten Gillen, det Asbiørn Twisme havde været hos hende, dagen føren hun blev forløst med det andet Barn, og tilspurte hende, om hun havde megen tiid igien: da hun skulde have svaret, det hun var dag løs. fremdeles sagde Brita, det Asbiørn sam/m/e gang havde bedet hende, det hun skulde dølge barnet i 14 dage føren hun lod det Christne. videre ved vidnet ej om deres samling eller omgiengelse.

5te vidne, Ingebor Larsdatter, er Encke, værende hos hendes søster paa Ulsnæs. sagde at være Søskendebarn til Asbiørn Twisme. efter aflagde Eed vidnede, at Asbiørn Twisme som Dreng friede til Brita Samsondatter, men hands Forældre vilde ej tilstæde det. sagde ellers, at det er 7 aar siden Asbiørn blev gift, i det øvrige kand ei vidne noged om hands levnet. vidnede ellers, at have været nærværende da Brita første gang var i Barnsnød. da hørte

vidnet, det Brita sagde, ej at kunde sige sig fri for Asbiørn, men barnefader var hand icke, men Sven var barnefader. J forige aar[s] vaar, da vidnet med fleere Reisten!! til Tosten Gilets Bryllup, fortalte Brita det Asbiørn havde været hos hende føren hun blev forløst med det andet Barn, og spurte hende hvor lang tiid hun havde: da skulde Brita have svaret, ieg er dag løst. da Asbiørn, efter Brita[s] fortelling, skulde have bedet hende, at fordølge barnet i 14 dage, føren hun lod det Christne, hvortil hun skulde have svaret Nej, det giorde hun icke, og det kunde icke lade sig giøre.
6de vidne, Ingebor Larsdatter, gift med

1766: 130b

1766.

Swend Ratteteig. efter aflagde Eed vidnede: at 5 ugger for Juul 1764, kom Brita Samsondatter at ligge i anden barselseng udj vidnets huus. da Brita var i sin største barn nød, paastod vidnet det Brita skulde bekiende hvem barnefader[en] var: da svarede {vidn} Brita, ieg lider meged for deres skyld, uden at Navn kiende nogen. men efter at Brita var forløst, bekiente hun, det Asbiørn Twisme var Barnefader. og var ej andere tilstæde hos vidnet som hørte paa den bekiendelse, end Brita sin Moder. da vidnet skulde Reise med barned til Kircken, tilspurte vidnet, hvem Brita vilde de skulde sige at være barnefader: dertil svarede Brita, de skulde tage Endre Utne, og saa giorde vidnet. mens Brita var i vidnets huus, lod Brita 3de gange, ved vidnets Barn, hente Asbiørn til sig, og hver gang gick ham imøde paa veien, saa hand ei nogen gang kom i vidnets huus. videre ved vidnet ei om den/n/e sag.
Kaldsmændene, under forhen aflagde Eed, forklarede, at det 7de vidne, Tosten Gilet, der nu ej møder, er lovl: stevnet under faldsmaal, og stevningen ham forkyndt under faldsmaal.
Actor paastoed de udeblivende paalagt at møde til neste ting.

Afsagt,

Asbiørn Twisme og Brita Samsondatter forelæges at møde til høstetinget. ligeleedes for[e]læges under faldsmaal Tosten Gilen at møde til dette aars høsteting, sit vidnesbyrd at deponere.

Aschiel Sexe gav tilkiende, det hand med muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Aad Halstensøn Twet, vidner at anhøre betræffende den accord og forening som nestleeden høst efter Tinget blev sluttet og indgaaed dem imellem, hvor ved Aad Twet solte til Citanten sin Eiende andeel i gaarden Ragde, og der paa skulde give ham lovlig skiøde, og for de øvrige bekom/m/ene penge at give Citanten pante brev paa Gaarden Tvet. og da Aad Tvet siden ej har opfyldt den sluttede accord, da Dom at modtage til sam/m/e at opfylde, eller og, at betale Citanten dend udlagde Sum/m/a med Renter skadesløs, og processens erstatning. som vidner, under Lovens faldsmaal, indkaldet Halsteen Twet, Torger ibdm:, Ole Grønsdahl og Mikel Hildahl. vil fornem/m/e om de samtlig indstevnte møder.
Aad Halstensøn Twet møtte, tilstoed lovl: varsel, men benægtede aldeeles, ej at have sluttet noged Kiøb om gaarden Rogde, men vel, at naar hand kom fra Bergen, vilde hand giøre afregning med Citanten og betale til ham hver qvit og skilling hand blev skyldig.
Citanten sagde, naar hand fick sine penge, som er Capital 383 rd:, er hand fornøyed, i mangel der af, paastoed de indstevnte vidner forhørte. dog vilde hand for nerværende tiid vidnerne frafalde, og alleene begiere sag[en] til neste ting udsat, for at see om Aad Halstensøn forinden imindelighed vil betale ham.

Afskeediget,

sag[en] gives Rum til dette aars høsteting, hvorhen den forfløttes.

Lars Olsøn Aga med sine flere børn oprettede Contract af 19de April 1766, med sin Anden Søn og deres broder Johannes Larsøn, angaaende Odels Jorden Aga, samt hvad Johan/n/es Larsøn til sin Ældre broder Lars Larsøn udj Aarl: Vilkaar skal svare, blev læst.
Swend Ellensøn Schieldaas udstæde gields brev af 2den Junj 1766 til Haldor Olsøn Espe paa 300 rd:r laan, mod underpd: 1 Pd: s:, 1 g:skd i grd: Schieldaas.

Haldor Helland for Hr: General Kriigs-Com/m/issaire Geelmuyden som dette Præstegields Kircke Eier, gav tilkiende, det hand med Muntl: varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Haldor Olsen Espe for Resterende Kircketiende 3 Mæler Reen Korn og 1 Mæle havre, Dom at modtage til sam/m/e in Natura at yde, samt at svare processens omkostning. vil fornem/m/e om den indstevnte møder.
dend indstevnte Haldor Espe møtte, tilstoed varselen og sagde, det hand tilstoed ei at have ydet det paastevnte Korn, som Klockeren i sin løn skulde have. men vel deponeret penge for Kornet hos Klockeren, dog uden at sige ham det sam/m/e penge var for Kornet. vil ellers gierne, om det var i Morgen dag, levere Korned in Natura. og strax vilde betale processens omkostning.
Citanten var fornøyet med den/n/e declaration.
Haldor Espe betalte strax i processens omkostning 1 rd: 12 s:
Citanten frafald sag[en], dog med forbeholdenhed at Haldor Espe ved hiemkomsten sender det Resterende tiende Korn.

Dend 4de Junj Er ved Kingtseviig sommerting saaleedes paseret.

Udj sag[en] indstevnt paa Justitiens vegne Contra Haldor Espe med tieneste Dreng Torsten Henrichsen, Er saaleedes

1766: 131

1766

for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

En tieneste Drengs aarlig løn er almindelig her udj Hardanger, foruden Kosten, 3 rd: i penge, og Klæder beregnet til 3 rd: Acten oplysser, det Tosten Henrichsen, som har tiendt hos Haldor Espe i et aar, har paastaaet 10 rd: i penge foruden Klæderne, mindere Et par skoe. hvilcket er stridig mod den Kongl: allernaadigste Forordning af 9de Augustj 1754. det erfares og af Acten, det Haldor Espe, for at faae den/n/e Dreng i tieneste, har loved at fornøye ham, og tilstaaed ham den/n/e forbudene løn. men da tieneste tiiden var om/m/e vaaren 1765, har Haldor ickun gived i løn de fulde Klæder, mindre et par skoe, men den urimelig penge løn har hand ei vildet betale. thj Kiendes for Ret, efter den allegerede Forordnings 10de art: {Er bør betale} det Tosten Henrichsøn bør betale til Actor i Mulct 2 rd:, og i processens omkostning 2 rd: 48 s:, og bør Haldor Espe Ei videre betale i løn til Tosten Henrichsøn end som {penge} 3 rd: i penge, og Et par skoe, alt under lige straf om anderleedes befindes og Haldor Espe vorder overtydet. saaleedes som Dømt er, bør Tosten Henrichsøn at undgielde inden 15ten dage efter Dom/m/ens forkyndelse, under videre lovlig adfær.

Lars Monsøn, Digsel Mand udj Bergen, gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til dette Ting har ladet stevne og indkalde Knud Gunnersøn Lindwiig, som forhen værende Formynder for Citantens huustroe Hebor Larsdatter[s] arv efter Moder 7 rd: 4 mrk: 8!!, og Fader arv 1 rd: 5 mrk: 11 s:, tilsam/m/en 9 rd: 4 mrk: 11 s:, med Renter fra skiftebrevets dato 1ste Aug: 1739 og indtil betalning skeer, der om Dom at modtage til betalning og processens erstatning. lagde i Rette det paaberaabte skiftebrev, og vilde fornem/m/e om den indstevnte møder. lagde

ellers i Rette sit skriftlige forsæt af 24 Maj sidstleeden, med de der ved hæftede bilager, med paastand sam/m/e i Acten inddragen. og vare alle documenterne behæftet med stemplet papiir. det fremlagde er alt saa lydende.
dend indstevnte Knud Lindwiig, der lidet hører, tillige med hands frende Jørgen Freim, møtte og tilstoed lovlig varsel. begierede sag[en] til neste ting udsat, med gienpart af det i Rette fremlagde, for at begiegne sag[en] med Contra stevning og Regning.

Afskeediget

Den forlangende udsettelse billiges.

Aad Olsøn, Helje Aadsøn og Ole Aadsøn, alle beboere paa Gaarden Qwæstad i Ullensvangs sogn under Matricul No: 21. fremstoed for Retten og beklagede at Natten til dend 21de Martj sidstleeden, blev deres paaboende Gaards huuser ved En ulyckelig ildebrand lagt i aske. 1°: En stue med Kielder under og svale for, ved huuset 2de Kam/m/ere. 2°: Madstuen med et sengeKam/m/er, og smale Fios under. 3°: tvende stavbuer, med en heste stald under. 4°: tvende vedhuuser med all deres boehave og Eiendeler som var i disse huusser, Creaturene undtagen, som blev Bierget. og da den/n/e her Tingsøgende Almue er af Ulensvangs sogn, tilspurte Klagerne Almuen, om det icke er dem bekiendt den/n/e ulyckelige tildragelse, og om det icke forholder sig saa med de om/m/elde huuser og boehave, det sam/m/e blev lagt i aske.
Al Almuen svare[de] Eenstem/m/ende, at det delsvære!! er alt for sant, hvad Qwæstad Mændene har andraget, saasom al Almuen strax, da de blev ilden var, Reiste til gaarden for at Bierge, da de anførte huusse blev lagt i aske, men Løen, Floren, med alle Creaturen fick de alle Bierget.
Klagerne begierede Tingsvidne om hvis passeret er. som blev billiget.

Fogden herr Cam/m/er Raad Juel, til bilag ved Regenskaberne, lod Jnden Retten oplæse og Examinere følgende Documenter, {til bilag ved Regenskaberne} 1mo: angaaende at Jngen \første/ bøxler er falden for Aaret 1765 paa hds: Mayest:s Ejende Halsnøe Closter gods udj grd: Reinsaas og Foss. 2do: de Kongel: skatters Restance, hvis Sum/m/a er (ope rum), og da Jngen havde Noget derved at erindre var her: Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev billiget.

Efter trende gange udraabelse var ej Nogen der vilde gaa i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Den 5te Aug: blev Retten satt og betient paa Gaarden Hæng, beliggende i Kingtzerviigs Præstegield og Odde Kk: sogn, med efterskrevne Laug Ret, der efter Loven er opnævnt, sc: Christopher Rasmusøn Langesetter, John Svendsen Hougstvedt, Ole Johansøn Trones, Torgils Jaastad, Iver Pedersøn Tocheim, i hands stæd sad Helje Tøssedahl, Daniel Eittreim, i hands stæd sad Haldor Olsøn Espe, Samson Jsberg og Lars Buuer. Nærværende Lensmanden John Torgildsøn Hougse.
Hvorda for

1766: 131b

1766

Retten fremstod Erich Olsøn Hæng og gav tilkiende, det hand med Mundtlig Vardsel nestafvigte Aar for Juul, til Jorde-Tirsdagen jndeværende Aar, og atter til den/n/e Tægte-dag har ladet stevne og indkalde sin Farbroder Arne Erichsøn Hæng, her til Aastædet for Retten at møde, Citantens Odels-breve at anhøre, og Dom at modtage til at fraviige 9 Mrk:r smør her i Gaarden med bøxel og herl:, hvortil hand, Citanten, som Eldste Søn/n/e Søn formeener sig

berettiget. og Endelig ved Dom at vorde tilfunden at erstatte ham processens omkostning. Vil fornem/m/e om den jndstevnte Møder.

Den jndstevnte Farbroder Mødte og vedtog Stævning[en] at være lovl: forkyndt.

Citanten lagde i Rette et Skiøde af 17de Martj 1721, hvormed hand beviiser det Jacob Freim og Henrich Eie, til hands Farfader, afg: Erich Nielsøn Heng, har erholdet 1 Spd: smør med bøx: og herl: her udj Gaarden Heng til Odel og Eiendom. dernest fremlægger Citanten et Arveskifte brev passeret d: 9de Octbr: 1748 efter bemelte Citantens Farfader, som oplyser Arve-linien, det Citantens Fader Ole Erichsøn var Eldste Søn, og hands jndstevnte Farbroder Arne Erichsøn er Anden Søn. Videre udviiser bemelte Skiftebrev at Stervboden den tiid efter hands Farfader var Eiere for det Eene Spd:, og hvorleedes sam/m/e er gangen i Arv. End lagde hand i Rette et Skiøde af 31de Jan:rii 1746, hvormed hand beviiser det hands Farfader efter Skiftebrev[et] af 6te Octbr: 1745 havde for sin død indsamled Godset. Herved forklarede det hands Farbroder, de/n/e jndstevnte, i Mindelighed nest afvigte Aar ved Skiøde af 10de April havde overdraget ham til beboelse det halve Goeds, som er 9 Mrk:r smør. begiærede dise fremlagde breve Acten til ført, og Skifte-brevet, saavidt Arve-linien og jordegodset vedkom/m/er, udj Acten Extraheret. og Endelig for Retten anviiste penge til Løsning for de paastevnte 9 Mrk:r smør, som Citanten siger at skal være 22 rd:r 3 mrk:, om den jndstevnte sam/m/e vil modtage, derom vilde afvarte hands Svar.

Den jndstevnte svarede Nej, det hand ej modtager de anbudne penge.

da Citanten tog pengene i sit eget hiem/m/e. og fremdeeles lagde i Rette et Arve-Skifte brev af 16 Maj 1731, passeret efter afg: Christi Larsdatter, der var Citantens {Farf} FarModer. der ligeledes skulde oplyse Arve-linien, men er saa ilde Medfaret, at den 4de part tvert over er enten afreeven eller af Muus afædt. sam/m/e Skifte-brev handler og om dette jordegoeds, og bliver i Acten Extraheret saavidt som læses kand. dog bliver her af oplyst, det af Goedset har været udlagt paa Gield 11ve Mrk:r smør, resten udlagt paa Arvingerne, hvoraf Citantens Farfader ikkun har faaet i Arv 3 Mrk:r. Videre lagde hand i Rette Skiftebrevet af 6te Octbr: 1745 efter Jorand Olsdatter, som var Citantens Farfaders Anden Kone, hvor Jordegoedset atter alt til jndtægt er beregnet, og igien i Arv udlodnet, som Skiødet af 31 Jan:rii 1746 omformelder; Efter alt Citanten paastoed Dom. det fremlagde er alt saa lydende.

den jndstevnte Arne Erichsøn gav tilkiende, det hand med Mundtlig Vardsel til den/n/e Tægte-dag har ladet Contra Stevne Hoved Citanten til at anhøre hands Huustroes Ingebor Jacobsdatters Odels-breve og Vidner, uagtet hand af Freed og Roelighed at erholde, nestafvigte Aar har ladet Hoved Citanten bekom/m/e det halve Odels-Goeds, som er 9 Mrk:r smør, og af det benificerede Goeds som Contra Citanten efter lovl: bygsel besad, deraf overladt ham 6 Mrk:r smør, saa at Hoved Citanten har bekom/m/et {1 pd: smør til brug} 15ten Mrk:r smør, hvor af ham ikke kunde tilkom/m/e det ringeste, og Comparenten, for at have Freed, har ladet sig Nøye alleene med at have 12 Mrk:r til brug, som er 9 Mrk:r Odel og 3 mrk: benificeret. om alt at anhøre Vidner, derefter Dom at modtage efter Sagens beskaffenhed. Vil fornem/m/e om Hoved Citanten vedtager Stevningen, der ligeleedes lyder om Processens omkostning. paastod ellers det Hoved Citanten ligger i Rette det ham Meddeelte bøxel-brev, da Comparenten vil i Rette lægge sit.

Hoved Citanten sagde, det hand vedtager den/n/e Contra-Stevning. og lagde i Rette det hands Fader meddeelte bøxel-brev af 17de Decbr: 1763, som hands Farbroder for ham havde opladt som Eldste broder. bemelte bøxelbrev er saa lydende.

Contra Citanten lagde i Rette sit bøxel brev paa alt det benificerede her udj Gaarden, som er 9 mrk:r smør, dateret 19de April 1754. og et gl: Skiøde af dato 26de Martj 1640, lydende paa Knud Olsøn Freim, som var Contra Citantens Huustroes FarModers Fader. Eet Arveskifte-brev af 6te Septbr: 1709, passeret efter Jørgen{søn} Jacobsøn Freim, som var hands Hustroes Farfader. udj bemelte skiftebrev

findes dette Spd: Odels-Goeds Stervboden til jndtægt beregnet, som beviiser at dette paastevnte Goeds end og stedse havde fulgt den Qvidsel fra det gl: Skiødes dato, som er over 69 aar, og da igien imel: Arvingerne udlodnet, siden haver afg: Erich Nielsøn Hæng, som var Fader til Contra Citanten, for at undgaae Process med den rette Odels Green, formaaet Comparenten som hands Søn at indlade sig i Ægteskab med hands nu havende Huustroe Ingebor Jacobsdatter Freim, som den sande Odelsbaarne, paa hvis Vegne hand forsvarer Sag[en], kand ej finde de øvrige breve der Sag[en] nærmere kunde oplyse, men lagde endnu i Rette det Ham ved hands ægteskabs jndstrædelse, fra hands Fader meddeelte Skiøde af 1ste Maj 1750. med paastand hands i Rette lagde breve Acten tilført, urgerede i det øvrige paa Vidnernes førelse, sam/m/e ere Helje Østensøn Jordahl, og 2det Vidne Orm Michelsøn Mansager, der som en meget højaldrende Mand er i Aftes bleven saa svag at hand ej kunde Møde.

Hoved Citanten sagde, det at være ufornøden at føre Vidner om Slægte-Linien, saasom hand tilstaar, det hands Farbroders Huustroe Ingebor Jacobsdatter Freims Fader var Jacob Jørgensen Freim, og hands Moder var Randvej Knudsdatter Freim, Een datter af Knud Olsøn Freim.

Contra Citanten, i Anleedning af den/n/e Tilstaaelse, paastoed Dom.

Dom/m/eren tilholdt begge Parter om de endnu vidste eller havde Noget der Sag[en] kunde oplyse, de da dermed vilde fremkom/m/e førend Dom vorder afsagt.

Parterne svarede, de havde ej videre at oplyse, men paastoed Dom.

Som intet videre var af Parterne at forestille, bliver følgende beregning at giøre. Sorenskriverens skyds til Aastædet har Citanten forskaffet, seer ham og med skyds forsiunet hiem igien, dietpenge for en Reise dag 4 mrk:, den/n/e dags Forretning 2 rd:r, Laug Retten, kand ej ringere have, denne lange Vei i beste Aans tiid, end som per Mand 48 s:, er 4 rd:r, Lensmanden for sin Umage med at gaae Rettens Middel til haande, 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens løn 7 rd:r 4 mrk:

Og blev da af Sorenskriveren og Laug Rettet saaleedes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt,

Contra Citanten Arne Erichsøn Hæng beviiser med Hoved Citantens tilstaaelse, det hands Huustroe Ingebor Jacobsdatter Freim er afg: Knud Olsøn Freims datters Søn/n/edatter. denne Knud Olsøn Freim, som Stam/m/e-Fader for den heele Æt, har begyndt den 26de Martj 1640, som Skiødet udviiser, at indhiemle dette Odels Goeds her udj Gaarden Hæng, og beviiser med Skifte-brevet af 6te Decbr: 1709, det hands datter Randvej Knudsdatter, udj Skiftet efter hendes Mand Jørgen Jacobsøn Freim, enda ejede dette Odels-Goeds her udj Hæng, som er 1 Spd Smør med bøxel og herl: J Aaret 1721 har Knud Freims datterSøn Jacob Jørgensøn med broder Henrich Jørgensøn Eie solt dette Goeds til Erich Nielsøn Hæng, som var Hoved Citantens Farfader og Contra Citantens Fader, som Skiødet af 17de Martj sam/m/e Aar oplyser. denne Erich Hæng har eyet Godset indtil 16de Maj 1731, der er ikkun 10 aar, da der udj Skiftet efter Erich Hængs første Huustroe Christj Larsdatter ikkun er kom/m/en paa hands lod af disse 18 Mrk:r, 3 mrk:r smør, og paa frem/m/ede Creditorer udlagt 11 Mrk:r smør, de øvrige 4re Mrk:r smør at være udlagt paa børnene. J Skiftet efter Erich Hængs Anden Huustroe Jorand Olsdatter, vide Skiftebrevet af 6te Octbr: 1745, siger Erich Hæng det hand, foruden de 3 Mrk:r Smør hand havde arvet efter sin første Huustroe, end videre var arvelig tilfalden efter Een sin ved døden afg: Søn 1 Mrk: smør, og at have indløst de øvrige 14 Mrk:r smør, uden Noget Adkomst for dise 14 Mrk:r smør at kunde fremviise; Men Skiødet at 31te Jan:rii 1746 udviiser at hand da først indhiemlede Godset, som atter d: 9de Octbr: 1748 efter ham er gangen i Arv, og deelt imel: hands børn. Heraf sees noksom det Erich Nielsøn Hæng jngen Hævd havde paa Godset, videre end paa de 3 Mrk:r smør hand udj Skiftet efter sin

første Huustroe arvel: var tilfalden, eller, om det kunde siges, at hand havde Hævd paa 4 Mrk:r smør ved den Eene Mark ham var tilfalden i Arv efter sin Søn. Efter Ham indhiemlede Contra Citanten ved Skiøde af 1te Maj 1750 alt Godset, da Hoved Citantens egen Fader Ole Erichsøn Opheim selv selger de ham efter Faderen arvel: tilfalden 6 mrk:r smør, og det til sin broder, Contra Citanten Arne Hæng. da som Arne Hængs Fader ingen Roelig besiddelse havde paa Godset for videre end 3 eller 4 Mrk:r smør hand havde hævdet, har Arne Hæng indladt sig i Ægteskab med den sande Odels Prætendentjnde Ingebor Jacobsdatter, som var Knud Freims datterSønnedatter. Uagtet Erich Hæng ej videre Hævd havde fanget end meldt er, har dog Arne Hæng, for at undgaae Process, overladt sin broder-

1766: 132b

1766

Søn, Hoved Citanten, ved Skiøde af 10de April 1765, 9 Mrk:r smør, hvilket var langt meere end Hoved Citanten efter Loven kunde tilkom/m/e, og derforuden ved bøxel-brev af 17de Decbr: 1763 opladt for ham eller Faderen af det benificerede goeds 6 Mrk:r smør, alt for at undgaae Process; saa Hoved Citanten har til brugs her udj den/n/e Field Gaard 15 Mrk:r smør, og Contra Citanten, der har den sande Odels Prætendentjnde Ingebor Jacobsdatter til ægte, ikkun 12 mrk:r smør, som er ald Gaardens fulde skyldsætning. Efter saadan Sag[en]s forefundene beskaffenhed, Kiendes for Rett, det Contra Citanten for Hoved Citantens Tiltale bør fri at være. Og som Hoved Citanten har opfordret Retten, betaler hand til Retten efter den beregning ad Acta er tilført, 7 rd:r 4 mrk:, i det øvrige ophæves omkostningerne paa begge Siider.

d: 8de Augustj, blev Retten betiendt paa Grd: Børse, bel: i Ulviig Kk: Sogn og Gravens Præstegd:, med Efterskrevne Eedsorne Laug-Rett, der efter Loven er opnævnt, sc: Elling Pedersøn Ondeland, Conrad Andersøn Jbdm:, David Michelsøn Hylde, Bertel Andersøn Liisebræche, Gunner Pauelsøn Store Berge, Torbiørn Jørgensøn ibidem, Lars Torbiørnsøn Lione, og Lars Andersøn Jbidem. Nærværende Lensmanden Niels Tronsøn Røn/n/estrand.

hvorda for Retten fremstoed Ole Magnusøn Børse og gav tilkiende, det hd: med Muntl: Varsel til den/n/e tægte dag har ladet stævne og Jndkalde Iver Magnusøn Børse, dom at modtage til undgieldelse, og fravigelse fra ½ Løb Smør Jordegods her udj Grd: Børse, som den Jndstevnte imod det her Jnden Retten den 18de April 1765 sluttede Forliig har taget sig i Aar til brugs, ved dom at have Sæd og Avel forbrut, og at svare Processens Omkostning. vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder, og ellers i Rette lagde Een Extract af Justits Protocollen betræffende det paastævnte forliig, til Actens Følge. sam/m/e er saa lydende.

den Jndstævnte Iver Magnusøn Børse mødte, tilstoed Varselen. tilstoed og at hd: imod Forliiget havde taget den ½ Løb Jordegods til brugs, fordi hd: ej {ku} med Kone kunde leve af det Vilkaar som hans Svoger efter Forliiget skal give ham, da hans tvende Søn/n/er, der har Erholdet hans Odels gods, intet Vilkaar vil give ham.

Citanten forestillede, det den Jndstævnte baade har slaget eller begyndt at slaae græs paa bøen, som og begyndt med at skiære Korn paa Agerne. begiærede det Retten vilde syne og grandske sam/m/e.

den Jndstævnte \tilstoed/ {sagde} det hd: haver slaaen græs, men ej afslaaen end nu, og begyndt at skiære Kornet.

Retten i Følge begge Parter forføjede Sig ud paa Marken for at besee Hvad Enge bøe af den Jndst: er {skaaren} slagen, samt hvad Korn hd: har skaaren, og blev da befunden Een Udløe, hvor af den halv deel tilhører det paastævnte halve Løb, at være halv fuld med Høe, samt Een Anden Udløe, der var Næsten gandske fuld, {som} og er paa Marken staaende hist og her i Hesker Høe, hvilket omtrent af os syntes at være halve deelen af den paastævnte halve Løb

som er slaaen, Nok blev os forevist og syned det Korn som hist og her Noget lidet i hver Ager er skaaren, der omtrent udgiør ½ Maal i Ager, deraf Noget lidet af {Ageren} \Kornet/ i Laden er Jndført, men den Meste deel er opsadt paa støer paa Ageren.
Citanten forestillede, det hd: End og med Mundtl: varsel havde Jndkaldet Iver Magnusøn at anhøre 2de beskikkelses vidner, at da hd:, Iver Magnusøn, i den/n/e Vaar begyndte at dørke og bruge den/n/e halve Løb Jordegods, da Citanten beskikkelses Viis tilspurte ham om {hd:} at Endholde sig der fra og følge Forliiget, hvortil hd: svarede Nej. om den Jndst: dette tilstaaer, er ufornøden Vidner at føre, i Mangel der af Reserverede sam/m/e. begiærede Retten herom vilde modtage den Jndstevntes Svar.
{Citant} den Jndst: tilstoed dette saaledes i Sandhed at være, saa det er ufornøden Vidnerne at føre.
Citanten paastoed Dom til sin Ejendoms beskiermelse, med Erindring om Omkost:, der er, foruden Rettens løn, saasom Sorenskr:[s] Skyds frem og tilbage, Mænds Opnævnelse, stevningens Forkyndelse, Rettens

1766: 133

1766

Underholdning, i det Mindste med 6 rd:r, og saaledes Submiterer Sagen til Dom.
den Jndstevnte Iver Magnusøn sagde det hd: ej videre havde end at hd: paastod at beholde den halve Løb, da hd: ej kunde leve af det udj Forliige[t] Meldte Vilkaar.
Som Jntet videre af Parterne forestilles, bliver følgende beregning at forfatte, saasom Sorenskriverens diet Penge for Een Rejse-dag 4 mrk:, den/n/e dags Forrettning 2 rd:r, Laug-Rettet per Mand 24 s:, er 2 rd:r, Lensmanden for at gaae Rettens Middel til Haande, kd:!! (kand) i Henseende til hans lange Rejse ej Ringere have end 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens løn 5 rd:r 4 mrk:
og blev da af Sorenskriveren og Laug-Rettet saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Citanten beviiser med et her Jnden Retten d: 18de April 1765 sluttede Forlig, hvorefter den Jndst: Iver Magnusøn til Citanten har afstaaet den ½ Løbs brug her udj Grd: Børse, og sam/m/e Rette Fare-dag Jndeværende Aar skulde fraviige. dette Jnden Een sidende Rett sluttede Forlig, i alle dets Ord, Puncter og Clausuler, bør i følge Lovens 5te Bogs 1ste Capit: 1ste Art:, Pag: 701, ved Magt at staae. Jmod dette Forliig haver den Jndstævnte Iver Magnusøn handlet, og der tvert imod anmasset Sig, uden Citantens Minde eller Fæste, og den ½ Løb dyrket, saaet, og Nu begyndt at høste, uagtet Citantens Advarsel ved beskikkelses Vidner; thi Kiendes for Rett efter Lovens 3de Bogs 14de Capit: 1ste Art:, Pag: 483, det Citanten, som Jorddrot bør have al den Jndstævntes Avl, og vil den Jndstævnte ej {vige} sam/m/e fravige, haver Citanten at begiære Kongens Foged og bøndernes Hielp, da videre dermed forholdes efter den Alligerede Articul. og som Citanten har opfordret Retten, betaler hd: Retten efter den beregning {ad} Acta er tilført med 5 rd:r 4 mrk:, hvor imod den Jndst: Iver Magnusøn betaler til Citanten udj Processens Omkostning 10 rd:r, og til Justitz Cassen 1 rd:r 3 mrk: 12 s:, Jnden 15 dage efter Dom/m/ens Forkyndelse under Nam og Execution.

Den 11te Aug: blev Retten betient paa Gaarden Biørkeland, beliggende i Korsdahlen udj Strandebarms Præstegield og Jondahls Kirke sogn og Ting Laug, med efterskrevne Eedsvorene Laug Ret, der efter Loven er opnævnt, sc: Ole Jonsøn Berje, Tollef Michelsøn yttre Wigene, Lars Tostensøn Halderager, Jørgen Berjesøn yttre Hærestvedt, Christopher Christophersøn Aase, Endre Heljesøn Eie, Jørgen Hansøn Ougestad og Johan/n/es Johan/n/esøn Toften. Nærværende Lensmanden Johan/n/es Pedersøn Wiig.

Hvorda for Retten fremstoed Bøygde Procurator Hans Hansøn Waage for beboerne og opsidderne her paa Gaarden, Lars Larsen, Samson Larsøn og Brynild Heljesøn, og gav tilkiende at de til den/n/e Tægte dag, Tiid og Stæd har indstevnet Iver Stengrimsøn, Stengrim Iversøn og Henrich Olsøn paa Gaarden Guntvedt. Samson Samsonsøn og Siur Larsøn Præstegaarden med Jorddrotten, Velærværdige Hr: Marcher. Niels og Siur Bræche. Iver, Jon og Lars Under-Hougen, fordj de har foretaget sig for et par Aar siden at giæte sine Mælke Kiør og Smaler udj Biørkeland Mændenes Zætter boelig og beitter, som skeer Biørkelands Mændene til største Skade. saa og at betale Processens omkostninger, med videre som Stevnemaalet formelder, det hand i Rette lagde, dateret 3de Maj sidstleden, bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende: Stevningen fandtes paategned af Hr: Provsten Atche og Sogne Præsten Hr: Marcher.

Stengrim Iversøn Guntvedt mødte og tilstod det hand med Fader Iver Stengrimsøn er lovl: stevnt, men at hands Fader nu er Svag og Sengeliggende. Henrich Guntvedt, Samson og Siur Præstegaard, Niels og Siur Bræche, Iver, Jon og Lars Under-Hougen mødte alle og tilstoed lovl: Vardsel. de jndstevnte Eiere mødte, undtagen Salamon yttre Wigene, Siur Øyerhavn, Johan/n/es Espeland, {og} Torpen!! Øfsthuus, og Ole Aakre, der efter paaraabelse ej møder.

Kaldsmændene Johan/n/es Pedersøn Wiig og Erich Jørgensøn Under-Hougen afhiemlede Stævningen at være for dise Udeblivende lovl: forkyndt.

den til Vedermæle indkaldede Niels Johansøn Wiig mødte og vedtog Vardsel.

de i Stævningen benævnte Vidner mødte alle, undtagen Maritta Præstegaard, som Citanterne frafaldt.

Citanten gav tilkiende det de endnu med Mundtlig Stævning havde indkaldet fleere Eiere til de benævnte gaarder, saasom

1766: 133b

Niels Selsviig, Eilef Axnes, Iwer Øyerhavn, og Aamund Hondegaard. vil fornem/m/e om dise jndkaldede Eiere møder.

Af dise jndstævnte Eiere efter paaraabelse mødte jngen.

forbemelte Kaldsmænd afhiemlede den/n/e Mundtlige Vardsel at være Iver Øyerhavn og Aamund Hondegaard lovl: forkyndt: Men Niels Selsviig og Eilef Axnes havde [de]? mødt og talt med og sagt dem deres Ærinde, da de lovede uden videre Vardsel at møde.

Samson Præstegaard fremlagde i Retten fra Sogne Præsten Hr: Marcher en lugt Missive af 7de hujus, saa lydende:

Dom/m/eren, i Anleedning af Sogne Præstens skrivelse, tilholdt Parterne at forliige [sig]. Men efter Wentilation dem imel: var ej Haab til saadant.

Procurator Hans Waage urgerede paa Vidnernes antagelse. Eedens Forklaring blev Vidnerne forelæst, og formaned at blive ved Sandhed.

Procurator Waage fremlagde sine skriftlige Qvæst: til Vidnerne, med begiær det Retten derover vilde Modtage deres Svar, sam/m/e er saa lydende.

1te Vidne, Kari Salamonsdatter, er HuusKone paa Gaarden BaggeGaard, sagde sig gl: 70 Aar, er ingen af Parterne vitterligen enten beslægtet eller besvogret. Til Hans Waages qwæst: svarede Vidnet, saasom til 1te qvæst: svarede ja, saa lenge Vidnet kand mindes har været saa. 2den qwæst: Resp: har ej andet vidst eller hørt sige, har aldrig hørt nogen Trætte om dise Poster. 3de qwæst: Resp: Veed intet herom. 4de qwæst: Resp: Veed intet derom. 5te qwæst: Resp: Veed intet herom. Retten tilspurte Vidnet, om Vidnet kand giøre Anviisning paa Nipe-Stølen, Nipe-Brækkene, og Nipe-Osen. Resp: kand giøre Anviisning derpaa, og veed meget vel hvor dise Stæder ligger, men formedelst Svaghed og Alderdom er Umuelig god for at kom/m/e der op til Fields. Ole Scheje tilspurte Vidnet, hvad Adkomst Bircheland har havt til dise Eiendom/m/e siden Aaret 1738. Resp: Veed intet herom. Som ingen af

Parterne havde videre at tilspørge Vidnet, og det formedelst Svaghed ej kunde {gi} kom/m/e til Fields for at giøre Anviisning, bekræftede det sit Vidnesbyrd med Eed og opragte Fingre efter Loven, og blev demitteret.

2det Vidne, Lars Olsøn, er boende paa Gaarden Eie, sagde sig gl: 60 Aar, er ingen af Parterne vitterligen beslægtet eller besvogret. Til de fremlagde qvæst: svarede. 1te qvæst: Resp: ja, saa lenge Vidnet kand mindes har Stølen og Beitet stedse været brugt af Birchelands Mændene, og det Ubehindret af Jondahls Mændene. 2den qvæst: Resp: ja, saa lenge Vidnet kand mindes har Bircheland brugt Nipe-Brækcherne. 3de qvæst: Resp: Vidnet har hørt sige at Jondahls Mændene i Næst afvigte Aar giætede deres Creature derind, hvilket aldrig tilforn har været brugeligt. 4de qvæst: Resp: ja, de slaaer i deres Zætter-Mark som/m/e (samme?) stæder, {hvor} baade hvor Kiør og Smaler gaaer. til 5te qvæst: Resp: Veed intet derom. til Rettens ved 1te Vidne fremsatte qvæst: svarede Vidnet ja, at kunde giøre Anviisning. Til Ole Schejes ved 1te Vidne fremsatte qvæst: Resp: {Re} Veed intet derom, Refererer sig til sit forrige svar. Parterne havde ej meere at tilspørge dette Vidne.

3de Vidne, Jon Olsøn, er Huusmand udj Pladsen Borgen, sagde sig gl: 78 Aar, er ingen af Parterne vitterlig enten beslægtet eller besvogret. til 1te qvæst: svarede ja, saa lenge hand kand mindes, og det aldeeles ubehindret. 2den qvæst: Resp: ja, saa lenge Vidnet kand mindes. 3de qvæst: Resp: har hørt det sige at være skeed, men ej seet det, og saadant har ej tilforn været brugeligt. 4de qvæst: Resp: ja. de har slaaet til Senge bole at ligge paa, videre veed Vidnet ej at de har slaaet. 5te qvæst: Resp: Veed vel hvor Nipe-Osen er, men veed ej hvem den tilhører. til Rettens qvæst: ved 1te Vidne, svarede Vidnet ja. til Ole Scheies qvæst: ved 1te Vidne, svarede, veed intet herom, men Refererer sig til sit Vidnesbyrd. Parterne havde ej videre at tilspørge Vidnet.

4de Vidne, Erich Jørgensøn, Huusmand paa

1766: 134

1766

Gaarden Under-Hougen, sagde sig gl: 70 aar, er ingen af Parterne vitterlig enten beslægtet eller besvogret, sagde at være barnefød paa Gaarden Guntvedt, men som et lidet barn kom derfra til Wiigøers Præstegield, hvor hand blev opfostret, saa det er ikkun 45 aar siden hand kom her til Jondahl at boe, fra den tiid af hand kand vidne. til 1te qvæst: Resp: i dise 45 Aar har Bircheland stedse brugt og beitet Nipe-aae(?) zætter Støel. men der har været Kangel og Skiækling derom imel: Bircheland og de Andre. 2den qvæst: Resp: har hørt sige stedse at Jondahls Mændene har giættet smalen i Nipe-Brækcherne, som stedse dise 45 aar har været Birchelands brug. 3de qvæst: Resp: har hørt sige i et par aar at de jndstevnte har giætet saavel Kiør som Smaler ind i Birchelands beitet, men ej seet saadant. 4de qvæst: Resp: har seet at de har slaaet noget lidet i deres Smale beite, men ej seet om de har slaaet noget i Fenne-beiterne. 5te qvæst: Resp: har hørt sige, alt siden Vidnet kom her at boe, af Jondahls Mændene, det de skulle eye i Nipe-Bækken. til Rettens qvæst: ved 1te Vidne, svarede Vidnet ja. til Ole Schejes qvæst: ved 1te Vidne, svarede Vidnet, veed intet herom, men Refererer sig til sit forrige.

Procurator Hans Waage bad Retten vilde fare i Marken i følge af begge Parter, for at siune og granske de omtvistede stæder, og imodtage den Anviisning Vidnerne har belovet at giøre.

Sorenskriveren med Laug Retten i følge begge Parter forføyede sig strax til de omtvistede Stæder, for at opfylde Hans Waages Paastand, hvormed den/n/e dag blev til ende bragt.

Dend 12de Augustj, blev den/n/e sag atter foretaget.

de 3de vidner, der i gaar har giort anvisning paa Nipaa-støllen, Nipaa-Vandet, Nipe-bæcken og Ossen samt Nipebræchene, blev fremkaldet at Eedfæste deres vidnesbyrd.

Niels Johan/n/esøn Wiig, der til vedermælle i sag[en] er indkaldet, og har sin Field-støll Westen for Birchelands-støllen, hand sagde at i de 40 aar hand har boed paa Wiig og støllet tilligs mod Birkeland, ja lenge forhen og i al den tiid har Birkeland støllet, Beitet og brugt saaleedes som end nu skeer.

{2det vidne} Ole Scheje sagde, det sam/m/e Nils Wiig har tilstaaed, tilstaar de andere indstevnte ligesaa.

Parterne declarerede forlig saaleedes: det Birchelands støels Eiendom paa den Nordre og Nordost siide mod Jondahls Eiendom, skal være fra Detelen i høyeste Field, der fra Need i Storestad hougen, \der/ fra til Middagshougen saa langt frem Birchelands Creature kand kom/m/e, og saa i Steen løbet {og Need} i Elven. {Den/n/e Des} Nipe bræche\ne/ er saaleedes her udj indbegreben og er i Steenløbet. den/n/e Destance skal indhægnes med Merkesgierde, og grin i veien paasadt, og skal en hver af Parterne gierde efter sin gaards skyldsætning.

imellem Niels Johan/n/essøn Wiig og Birchelands Mændene blev saaleedes forligt, Fra Ownen og hiem efter i vandet skal Merckerne paa Eiendom/m/en være.

betræffende den/n/e bekostning, der om Parterne bleve forEenede, det de indstevnte til Citanterne betaler de halve omkostninger.

Procurator Waage sagde, det den/n/e sags bekostning, foruden Rettens løn, er med stevningens forkyndelse, Mænds opnævnelse, Sorenskriverens skyds, incaminations penge, Rettens underholdning og Procurator Sallario, i alt 19 rd: her til bliver at beregne Rettens løn, som er Sorenskriverens diet penge for en Reise dag 4 mrk:, tvende dages foretning 3 rd:, Laugretten per Mand 48 s:, er 4 rd:, Lensmanden 1 rd:, tilsam/m/en Rettens løn 8 rd: 4 mrk:, bliver saa den/n/e foretnings bekostning in alles 27 rd: 4 mrk:, der af de indstevnte efter forliget betaler 13 rd: 5 mrk: til Citanterne. Retten blev af Citanterne betalt efter oven anførte Regning, og saaleedes den/n/e sag sluttet.

Den 10de Octbr: blev Retten betient paa Gaarden Thole, beliggende i Wiigøers Præstegield og Kirke sogn, med efterskrevne Eedsvorene Laug-Rett, som efter Loven er opnævnt, sc: Lars Erichsøn Schaalem, Ole Johan/n/esøn ibdm:, Siur Larsøn Noreim, Lars Michelsøn Nesthuus, Tollef Christophersøn Steene og Eillif Larsøn Axnes; Nærværende inden Retten Lænsmanden Johan/n/es Pedersøn øvre Wiig;

Hvorda for Retten fremstod Mons:r Severin Andreæ Hejberg som Eier og beboere af Gaarden Thole, efter giorde Reqvisition til en lovformelig Gare-Forretning paa Thole Udmarks Eiendom h(os?) Hr: Sorenskriver, Welbr: Cancellie-Raad Fleischer havde faaet Tægte-dag, og tillige i Anleedning af de

1766: 134b

Medlods-Eiere, der alle vare villige efter Vidnesfast Tilspørgelse ved saadan Rettens Forretning at indfinde sig, udbad sig sam/m/e Forretning lovformelig skeed, og derefter beskreven Meddeelt.

Rettens Personer i følge af Parterne begav sig strax i Marken for at udmaale hvor Mærkets-Garen skulde sættes imel: Parterne.

Og blev da først begyndt med Thole og Netteland.

Ved Thole Udmarks begyndelse forefaldt en Tvist imel: Thole og Nettelands Eiere om og hvor Markeskieldet skulle begynde, da Netteland vilde have Mærket meere Westlig, mod Tholes Paastand, som vilde have det meere Ostlig. Herom bleve Parterne foreenede, at den omtvistede Teig skulde maales med Snor og deeles i tvende lige deele, dette Forliig de med Hænders Rækkelse bekræftede. derefter blev det omforliigte stykke Mark udmaalet og

Markeskieldet Nedsat, som er en Vinkel Gloppe huggen udj en stor jordfast Steen strax Synden for Veien i Enden af Oreie-Myren. sam/m/e Mærke er imel: Thole, Netteland og Kallestad. dette Mærke viiser i N:W: til N: udj en gl: Gloppe ved Sæll(es)æt Teigens begyndelse. Østlig for dise Mærker eyer Netteland, og!! og Westlig eyer Thole. Distancen imel: dise tvende Mærker (: som bliver med Mærkes-Gierde paasadt :) er 297 Favne, hvoraf Thole gierder 224 ½ Favn, og Netteland 72 ½ Favn: Thole Eiere gav Tollach Monsøn Netteland og Ole Netteland (: som tillige med alle de andre indkaldede Naboer mødte og ved Forretningen vare Nærværende :) den Frihed at udvælge dem Selv ved Hvilcken Ende de vilde begynde at opsætte Mærkes-Gierde. Nettelands Mændene declarerede deres \andeel/ af Gierdet, 72 ½ Favn, at opsætte ved den Nye Vinkel Gloppe.

derefter blev vedtaget at opmaale Mærkes-Strækningen imel: Sællesætter og Netteland, hvor da var Nærværende Arne Kiettesøn Sællesetter. da der blev vedtaget at Thole skulde gierde den Andeel som paa Sællesetter kunde kom/m/e, uden at tage til Gierde-Fang i Sællesætter Mark nogen Nøttelig eller brugelig Næver birk i allermindste deel. og blev da Markeskieldet opmaalet i alle Parters Nærværelse, som da beløb sig til 248 Favne; deraf tilkom/m/er Thole at gierde for Sællesetters Andeel 95 ½ Favn, og Netteland at gierde 152 ½ Favn. da udj den forklarede Distance findes mange Stæder hvor Naturen selv gierder, saa vedtog Nettelands Mændene at begynde dette Gierde neden fra hos dem selv, hvor de har Gierde-Fang, og saa med Thole {Ma} Eieren foreenes om Gierdets opsættelse pro qvota mod Sellesetter. Med den/n/e Proposition var den Respective Thole-Eiere fornøyet.

for det øvrige udbad Mons:r Hejberg at det maatte blive tilført, at med Wallands Manden, der og med de øvrige Lods-Eiere og Grande i sam/m/e benævnte Thole Udmark, burde have for saavidt dem og Eiendom tilkom, opretted Gar med Thole, at sam/m/e benævnte Wallands Mænd der for den/n/e tiid til deels og herefter fremdeeles skal nyde beite som forhen, er saaledes nu med dem foreened, at saa lenge som bemelte Wallands opsiddere og beboere vil og skal nyde den/n/e velvillige Frihed, skal de efter den/n/e dags Aftale under Forretningen være forpligtede, om Vinteren og Naar almindelig hiem-

førsel af Høe bør og kand skee, hiemføre hvor dem anviises, for Thole Eiere 8te Læs, som er beregnet for Nærværende Tiid, da de ere 4re Mand paa benævnte Walland, og ligesaa Gaarden Thole nu er deelt i 4re lige Parter, saa at hver Thole Part nyder af dise benævnte Læs tvende per Part, hiemført. Fra Gaarden Walland mødte, som indgik dette Forliig, neml: Svend Knudsøn, Niels Tostensøn \for sig med søn Tosten Nielsøn/, og Christopher Nielsøn. item for Siur Samsonsøn {og Tosten Nielsøn} Faderen Peder Olsøn. der alle vedtog dette Forliig.

Citanten paastod Forretningen sluttet med Erindring om sine Omkostninger, der er, foruden Rettens Løn, 8 rd:r 2 mrk: 8 s:

Som intet videre var at foretage, bliver følgende beregning over Rettens Løn, som er incaminationspenge 5 mrk: 4 s:, Sorenskriveren for den/n/e dags Forretning 3 rd:r, Laug Retten per Mand 16 s:, er 1 rd:, Lensmanden, for at gaae Rettens Middel til haande, 1 rd:r, tilsam/m/en 5 rd:r 5 mrk: 4 s:, er saa den/n/e Forretnings bekostning 14 rd:r 1 mrk: 12 s: deraf tager den Respective Thole-Eier (: som har fordret Retten og derfor betaler sam/m/e :) hos sig selv 8 rd:r 5 mrk: 14 ½ s:, Netteland betaler til Thole-Eieren 3 rd:r 1 mrk: 9 ½ s:, og Sellesetter 2 rd:r 0 mrk: 4 s:, hvilke 2 rd:r 4 s: Thole-Eieren eftergav Sellesætter Manden; og saaleedes den/n/e Forretning sluttet.

d: 20de Octbr: blev paa **tingstædet Herrandsholmen holden et almindeligt Høste, Skatte og Sagefalds ting for Jondahls tinglav[s] Almue**, da Retten blev betient i herr Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischer[s] lovl: Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig Michael Fleischer, tillige med det paa folio 115 specificerede Laug Rett, der alle mødte, undtagen for Roal Swaasand sad Arne Larsøn Eiken, og for Tosten Ouestad sad Johan/n/es Eiken. overværende inden Retten Fogden herr Kam/m/er-Raad Juuel, tillige med Lensmanden {Niels} \Johannes/ Pedersøn Øvre Wiig og den tingsøgende Almue.

da allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord:, Placater og Ordres som her til publication er ankomne. sc:

1mo: Kongl: Forord: dateret d: 21de Julj 1766, hvorved Handel med Thee forbydes Matroserne paa de fra Danmark og Norge til Store-Britainien førende Skibe.

2do: Placat, dateret det Westindiske og Guineiske Rente samt General-Told Kam/m/er d: 27de Augustj 1766, hvorved Dagløn/n/ere, Haandverks- arbeids- og tieneste-Folk udj Danmark og Norge befries for at betale de ved Consumptions Forord: for den/n/em ansatte Copulations Penge.

3°: Hr: Geheime-Raad Cicignons Skrivelse til herr Cancellie Raad Fleischer, dateret d: 7de Maj 1766, hvorved bekiendt giøres hvorledes hans Mayestæt udj Rescript til Hans Excellence herr Wice Stadtholder Benzow har behaget at fastsætte grændserne imel: berg Amterne og den almindelige Jurisdiction.

4°: herr stiftamtmands Scheel skrivelse af 26de Augustj 1766 til herr Foged Juuel, angaaende Delinqwent Pengene, der beløber sig til 171 rd:r 18 s:, som paa Løbe tallet skal lignes.

5to: her: StiftAmtmand Scheel skrivelse af 13de Septbr: 1766 til herr Kam/m/er-Raad Juuel, angaaende 3de Deliqventer, Navnlig Niels Dalberg, Lars Kronberg og Tarral Hansøn, som fra Lensmd: Ole Løche Korregaarden i Augusti Maaned er undrømte, sam/m/e at eftersøge og paagribe.

6to: herr Etatz Raad Bagers skrivelse af 26de Augusti 1766 til herr Kam/m/er-Raad Juul, angaaende arbeids Pengene at nedsettes fra 14 til 6 skill: for det Andet, at Een hver Jordebrugere ved gaardens tiltrædelse, Nordenfields, betaler i Jndsførsel {for} af 1 Løb og derover, 32 s:, men af mindre end Een Løb, 24 s:. samt Sy\n/denfiels af 1 Løb og derover, 64 s:, og mindre end en Løb, 48 s:

7mo: herr stiftamtmand Scheel skrivelse af 20de Septbr: 1766 til herr Kam/m/er Raad Juuel, angaaende \en nøyagtig underretning/ hvilke District af det her her: Foged Juuel ambetroede!! (anbetroede) Fogderie Nogen Misvæxt paa Sæden og Korn avling i Nærværende aar er Jndfalden, samt hvor stoer Qwantum enten af byg eller Havre til den trængende Almue \kunde/ udfordres. til den/n/e Ordre den gandske Almue Eenstem/m/ige svarede, det der disvære ald for Meget i Aar her er Jndfalden Misvæxt paa Sæden og Korn Avlingen, som {disvære} Nu paa Nogle Aar, men besynderlig i {Aar} dette Aar har og vil trykke dem hart, men at kunde sige hvor Meget enten af Byg eller Havre til Undsætning kunde behøves, er dem aldeeles umuelig, da Nogle kd:!! (kand) trænge til 8, andre til 12 \tønder/, og som/m/e til Mere eller mindre, men om {deres} \Vores/ Allernaadigste Konge ville sende Een Qwantum op til Almuens

1766: 135b

Undsætning, vilde sam/m/e ej \allene/ være Almuen meget til hielp i disse meget trængende tiider og Omstændigheder, men end og være et Middel til Prisens Nedsættelse paa Korn Varherne!! (Vahrerne) i Kiøbstæden.

Brynild Siursøn {Swaasand} \Fladebøe/ udstæde Skiøde af 20de Octbr: 1766 til Engel Siursøn Swaasand paa 1/3 Part i Skauve tejgen Grimsdahlen kaldet, bel: tæt uden for Samlenesset. blev læst.
Haaver Iwersøn Samland med flere Jnterresserede udstæde skiøde af 20de Octbr: 1766 til Michel Samsonsøn Samland paa 12 Mrk: Smør uden bøxel udj grd: Samland, blev læst.

den 21de Octbr: er med Jondahls ting continueret, da følgende er passeret.

Sergiant Johan Galtung udstæde bøxel brev med Rewers, af 20de Octbr: 1766, til Helje Jonsøn Underhaugen paa 1 pd: 16 ½ mrk: Smør udj grd: Kaldestad, blev læst.
Haldor Olsøn Espe udstæde bøxel brev med Rewers, af 21de Octbr: 1766, til Guttorm Siursøn Sædtwedt paa 1 Løb Smør udj gaarden Sædtwedt, blev læst.
Eilef Larsøn Nedre Axnes med Jnterresserede udstæde skiøde af 21de Octbr: 1766 til Niels Siursøn Bræche paa 1 Pd: 21 Mrk:r smør, ½ gd:skd med bøxel, og overbøxel til ½ bk:skd, udj gaarden Bræche, blev læst.

Fogden herr Kam/m/er-Raad Juuel, i Andledning af ej Noget paa den Kongel: \all:naad:/ paabudne Extra Skat er vorden betalt, undtagen af Een Eeneste Mand, uagtet at hd: ved ting brevene {havde} haver ladet Almuen \derom/ advare, som og Rode Mesterne befalet Extra Skatten pro 64 og 65 til Augusti Maaneds udgang at Jndkræve, men ej af Nogen Mand Erholdet det Allerringeste, fandt sig beføjet at tilspørge Lensmanden \Johan/n/es/ {Niels} Pedersøn Øwre Wiig, om hd: ej paa Kirke bakkerne haver advaret Almuen om Extra Skattens betalning, og ved ting brevene ladet dem forkynde sam/m/e, som og om Rode Mesterne ej er andbefalede sam/m/e at paafordre? hertil Lensmanden svarede Ja, det hd: ej \allene/ sam/m/e ved ting brevene haver bekiendt giort paa Kirke bakkerne, men end og Rode Mesterne {og} \om/ Skattens Pa[a]fordrelse, som og Almuen om dens betalning alvorlig har advaret. for det andet lod herr Kam/m/er-Raaden tilspørge Lav Rettet og den tingsøgende Almue, om der er flere end Een Mand af dette tinglav, som ved dette ting har betalt paa Extra Skatten? dertil Lav Rettet og den gandske tilstæde være[n]de \Almue/ Eenstem/m/ige svarede {Nej}, det ej Flere end Een Mand har betalt {Noget derpaa}.
herr Kam/m/er Raaden begiærede Een gienpart af hvis passeret er, som blev billiget.

Fogden herr Kam/m/er Raad Juuel, til bilag ved Regenskaberne, lod inden Retten oplæse og examinere følgende documenter, sc: 1mo: Odels Mandtallet. 2do: det Ordinaire tings vidne indeholdende 10 Poster. 3°: Specification over aftagene paa Grd: Underhaugen og Wiig. 4°: angaaende tingskydsen. \5to: de Kongl: skatters Restance, som er 48 rd: 4 mrk: 3 s:/, og som Jngen havde noget der imod at Erindre var herr Fogden Rettens attestation begiærende, som blev Efterkom/m/ed.

de Laug Rettes Mænd som Retten anstundende Aar skal betiene blev opnævnte, og ere Alle gamle, sc: Ewend Berjesøn Wadsel, Samson Larsøn Samland, Lars Christophersøn Jbidm:, Ole Johan/n/esøn Jbidm:, Michel Samsonsøn Jbidm:, Iwer Larsøn Øwre Traae, Niels Gierdtsøn Bache og Ole Olsøn Jbidm:

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

d: 21de Octbr: blev paa **tingstædet Hærrendsholmen holden et Almindeligt Høste, Skatte og Sagefalds ting for Østensøe tinglav[s] Almue**, da Retten blev betient i herr Cancellie-

Raad Fleischers lovl: Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig, Studiosus Juris Michael Fleischer, tillige med det paa folio 116 specificerede Laug Rett, der alle mødte, undtagen for Jon Botnen sad Ole Jonsøn Botnen, Nærværende inden Retten Fogden herr Cam/m/er-Raad Juuel, tillige med Lensmd: {Niels} \Johan/n/es/ Pedersøn Øwre Wiig og den tingsøgende Almue.

da Allerunderd: og underdan: blev publicered de Kongl: Forord:, Placater, Rescripter og Ordres, som paa dette folio ved Jondahls ting findes specificered.

da den gandske Almue til herr Stiftamtmands Scheels Skrivelse af dato 20de Septbr: 1766, angaaende den i Aar paa Sæden og Korn Avlingen Jndfaldende Misvæxt, samt hvor

stoer et Qwantum byg eller Havre til Almuens undsetning kunde behøves, Eenstem/m/igen svarede ligesom Almuen ved Jondahls ting svared har.

Giermund Arnesøn Stene med Jnterresserede udstæde Skiøde af 27de Maj 1766 til Brigt Ellingsøn paa 2 Pd: 2 Mrk:r Smør udj Gaarden Steene, blev læst.

Jon Mariager, Forstander for Seminario i Bergen, udstæde bøxel brev med Rewers, af 23de Maj 1766, til Knud Siursøn paa 1 Løb Sm:, 3/8 huud udj gaarden Moe, blev læst.

Niels Siowatsøn Kaldestad udstæde Skiøde af 27de Maj 1766 til Aamund Siowatsøn paa 1 Pd: 3 Mrk:, 3/8 huud med bøxel udj gaard: Kaldestad, blev læst.

Tron Isaksøn Yttre Aalwiigen paa Siur Johan/n/esøn Forthuunen[s] vegne, udstæde skiøde af 4de Augusti 1766 til Jon Rasmusøn Norrem paa 1 Pd: 6 Mrk: Smør udj gaarden Norrem, blev læst.

Anders Siursøn Moe, gields brev af 21de Octbr: 1766 til Lars Michelsøn Nesthuus paa 60 rd:r laan, mod underpd: 1 Pd: {Jordegods} \Smør/ udj gaard: Moe, blev læst.

Johan/n/es Nielsøn Berwen, gields brev af 19de Octbr: 1765 til Tosten Johan/n/esøn Biørke, samt Ole og Johan/n/es Torpe, paa 370 rd:r laan, mod underpandt 1 Løb 22 ½ Mrk: Smør, ¾ huud, 3/16 K:skd og 3/32 Løb Saldt udj gaarden Berwen, blev læst.

Mons:r Heiberg paa sin Søn Christopher Gelmeiden Heiberg[s] vegne \skriftl:/ Penge Mangel \af 21de Octbr: 1766/ til 1 Løb Smør, 2 Løber Saldt udj gaard: Fondeland, samt 3 Løber Smør, 6 huuder udj gaard: Moe, og udj gaarden Nedre Wiig 1 Løb Smør, ¾ huud{, blev læst} \af Brigt sit brug/, og af Lars sit brug 1 Løb 5 mrk: smør, ¼ huud. læst.

dito skriftl: Penge Mangel af 27de Octbr: paa sin Huustroe Anna Margaritha Gelmeyden[s] vegne, som Odels prætendent til 1 Løb Smør, 2 Løber Saldt udj gaarden Fondeland, samt til 3 Løber Smør og 6 Huuder udj gaard: Moe, og til 1 Løb, ¾ huud udj grd: Nedre Wiig af Brigt sit brug, og af Lars Nedre Wiig sit, 1 Løb 5 Mrk: smør, ¼ huud. blev læst.

Mons:r Heiberg, som Formynder for Myndtlingen Ragnilde Olsdatter, hands skriftlige opbydelse \af dags dato/ paa forbemelte Myndtlings Arve Midler, der i alt beløber sig til 15 Rd:r, sam/m/e mod lovlig Rendter og Sufficent Pandt at faae udsatt, blev læst.

Mons:r Heiberg paa Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Petter Blytt[s] vegne, gav tilkiende, det Hr: Blyt med Muntlig Varsel til dette ting haver ladet varsle og Jndkalde Richold Siursøn, Huusmand paa Aalwiigen, for Offer fra Paaske Højtiid 1760 til Pintze dag dette Aar Jnclusive, som ere de Aaringer {hd: som Sogne} Velbemelte Hr: Blyt, som Sogne Præst for Wiigøers Kald, sam/m/e sit Embede har forestaaet. udj sam/m/e og bemelte tiid hd: for disse forbem:te Offer dage udbeder sig Rettens Kiendelse saavel hvad Jndst: Richold Siursøn som Huusmand tillige med huustroe bør svare, alt til Een lovmedholdig Dom og billig Kiendelse

maatte af Retten afsiges. hvornest Velbemelte herr Blyt inden Retten ærbødigst ville have forestillet at udj sam/m/e Aaringer og tiid, de udj Lovens Anden bog 12te Capit: 7de Art: tilkom/m/ende Arbeids dage ej heller ere forrettede, og Endelig til sidst under Reserwation af alt fornøden i den/n/e Sag paastod Omkostn:[s] Erstatning, \der/ med stevning og alt beregnet til den/n/e tiid {med} \er/ 6 mrk: 8 s: vilde ellers fornem/m/e om den Jndstævnte møder.
den Jndstævnte Richold Siursøn Aalwiigen blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
{Lensmanden} \Kaldsmændene/ Johan/n/es Pedersøn Øwre Wiig og Lars Rasmusøn Kalhagen afhiemlede stævningen lovlig for den Jndstævnte Richold Aalwiigen at være forkyndt udj hans Eget Paahør for saavidt Offer for ham og hands Kone angaaer, samt tillige for Omkostningerne udj Sag[en], men for Arbeids dage er \hd:/ ej Jndvarslet, saasom {hd:} \de/ dertil Jngen ordre havde.
end maatte Heiberg for den/n/e højstærede Ræt fornem/m/e at Kalds mændene af deres Eedelige udsigende, ej havde udj Stevningen Mentioneret de forhen benævnte Arbejds dage, saaledes at der om kunde i Rette sættes; thi udbad hd: for den/n/e saavelsom Offer dagenes Sagsøgning tiid og Frist til Næste an-

1766: 136b

1766

stundende Som/m/er ting, for til sam/m/e tiid Contra Parten med behørig Lavdags stevning at begiegne {til}

Afskeediget

den lovlig Jnstævnte Richold Aalwiigen gives Lavdag til Næste ting, Sam/m/e tiid Citanten Reserveres med den paaberaabte Cont{ra}\inuations/ stævning at i Rette kom/m/e.

Lars Swendsøn Rosseland gav tilkiende det hd: med Muntlig varsel til dette ting har ladet stævne og indkalde Torbiørn Swendsøn Steene, Vidner at anhøre betræffende utilbørlig og nærgaaende beskyldning, derforuden at modtage [Dom] til undgieldelse og at svare Processens Omkostninger. til vidner i Sag[en] er under Lovens Faldsmaal indkaldet Brigt Guttormsøn Liie, Sigri Swendsdatter Steene og Guro Tollefsdatter Jbidm: vilde fornem/m/e om Sagvolder med de Jndkaldede Vidner møder.
den Jndstævnte Torbiørn Steene mødte og tilstoed lovlig varsel.
Vidnerne mødte og alle, dem Citanten paastoed Eedelig afhørte.
Parterne blev saaledes inden Retten foreenede, det den Jndstævnte declarerede det hd: Jntet andet om Citanten viiste end alt lovligt og skikkeligt, og havde hd: talt andet i Ungdoms løstighed, uden Eftertanke, vilde hd: bede Citanten om forladelse og betale Omkostningerne.
Citanten declarerede herved at være fornøjet, og paastod sine Omkostninger med 1 rd:r 36 s:
da den Jndstævnte bad Citanten om Forladelse, lovede at betale de 8 mrk: 4 s:, og herom for Retten gav hinanden haanden at være foreenede og Sagen ophævet.

Ole Larsøn Næss gav tilkiende, det hd: med Muntlig varsel til dette ting har ladet stævne og indkalde Torbiørn Swendsøn Steene, vidner at anhøre betræffende utilbørlig og nærgaaende beskyldning, derfore dom at modtage til undgieldelse og at svare Processens Omkostning. til vidner i Sag[en] er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Brigt Guttormsøn Liie, Sigri Swendsdatter Steene og Guro Tollefsdatter Jbidm: vilde fornem/m/e om de Jndstevnte møder.
den Jndstevnte Torbiørn Swendsøn Steene mødte og tilstoed lovlig varsel.
Vidnerne mødte og alle, dem Citanten paastoed Eedelig afhørte. Eedens Forklaring blev Vidnerne forelæst, og formaned at vedblive Sandhed.

1ste Vidne, Brigt Guttormsøn, er hos sin moder paa gaarden Liie, efter aflagde Eed vidnede, ej at have hørt et ord af det paastævnte. {der fore blev} og som Jngen af Parterne havde noget at tilspørge vidnet, blev det demiteret.
2det Vidne, Sigri Swendsdatter, {tiener} er hos sin Fader paa grd: Steene, efter aflagde Eed vidnede, ej at have hørt eller veed et ord i den/n/e Sag. Citanten tilspurte vidnet, om det ikke var i den/n/e Som/m/er paa Steens-støelen, kaldet Nye-zætter. Resp: Ja, Vidnet var paa støelen, men udj sit Faders Sæhlhuus. 2do: om Vidnet da ikke hørde den tale som Torbiørn Steene førde om Natten imel: Søndag og Mandag. Resp: Vidnet laag i sin Seng med sin Stalsøster, har ej hørt nogen tale af Torbiørn. Jngen af Parterne havde mere at tilspørge Vidnet, derfore blev demiteret.
3de Vidne, Guro Tollefsdatter, tjenende hos Ole Steene, efter aflagde Eed vidnede i Et og alt til Spørsmaale og giensvar lige med forrige Vidne, og er dette Vidne den som laag i Sengen med forrige Vidne. og som Jngen havde noget mere at spørge dette vidne {derfore}, blev \det/ demiteret.
Citanten begiærede Sag[en] udsat til næste ting for at Jndkalde Nye Vidner.

Afskeediget,

den forlangende udsættelse til Næste ting billiges.

Lars Baarsøn Steene med flere Jnterresserede udstæde skiøde af 21de Octbr: 1766 til Michel Guttormsøn paa 2 Pd: 12 Mrk: Smør, 1 Løb Salt udj gaarden Liie i Steensdahlen.
Trond Siursøn Twedt udstæde skiøde af 21de Octbr: 1766 til Trond Tronsøn paa 1 Løb Smør udj gaarden Twedt, blev læst.
Lars Erichsøn med flere beboere paa gaarden Schaalem, deres {oprettede} skriftlige Contract af 21de Octbr: 1766, opretted med gaarden

1766: 137

1766

Norrems beboere, angaaende forsvarlig gierdes Holdelse imel: deres gaarder, blev læst.

den 22de Octbr: er med dette ting continueret, da følgende er passeret.

Brigt Ellingsøn Moe gav tilkiende, det hd: ved sin broder Aamund Ellingsøn har kiøbt Een buk af Johan/n/es Giermundsøn Næss for 2 rd:r 5 mrk: 8 s:, og betalte i haand-Penge paa Kiøbe Sum/m/en 1 rd:r, som skeede i Vaaren efter Paaske sidst afvigte. men da tiid[en] kom at bukken skulde affordres, foregiver Selgeren det bukken var død, altsaa er bemelte Selger Jndkaldet til Doms at betale den eene Rixdl: tilbage, og at svare Processens Omkostning. og som Forsvar er Selgerens Fader Giermund Næss Jndkaldet. vil fornem/m/e om de møder.
Fader med Søn mødte og vedtog Varselen, og sagde det de tilstaar det anførte i Stevningen, med det tillæg, at da Citanten havde Kiøbt bukken, bad hd: det bukken maatte gaae iblandt geederne indtil den blev afhentet, imidlertiid blev bukken syg, og ved Korsmisse tiider Vaaren laag død, da hd: flaaede bukken og solgte skindet. maatte tilstaae ej at have \ladet/ Citanten vide, det bukken var svag, eller død førend efter at hd: havde solgt skindet.
Parterne bleve Jnden Retten forligte og frafaldt Sagen.

Tosteen Ingebrigtsøn Soldahl udgivne gields brev af 21de Octbr: 1763, Jndført i Pandte bogen paa folio 27(?), blev efter paategned Qvitering af 20de Octbr: 1766 udslet.
Aamund Ellingsøn Liie skriftl: Forpligt af 28de Maj 1766 til sine Forældre, hvad de udj Aarlig Vilkaar til livsophold skal nyde, blev læst.

Fogden herr Kam/m/er-Raad Juuel, til biilag ved Regenskaberne, lod inden Retten oplæse og Examinere følgende Documenter, sc: 1mo: om tingskydsen. 2do: det Ordinaire tingsvidne indeholdende 3 Poster. 3°: Odels Mandtallet. 4°: Specification over aftagene. 5to: de Kongl: Skatters Restance, hvis Sum/m/a er 26 rd:r 46 s:, og som Jngen havde noget derimod at Erindre var her: Fogden Rettens attestation begiærende, som blev efterkom/m/ed.

de Laug Rettes Mænd som Retten anstundende Aar skal betiene blev opnævnte, og ere Nye, sc: Lars Erichsøn Thole, Anders Pedersøn Aarhuus, Brigt Ellingsøn Steene, Torbiørn Olsøn Nedre Wiig, Niels Johan/n/esøn Berwen, Trond Trondsøn Twedt, gamle, Giermund Arnesøn Steene og Niels Hansøn Øwre Wiig.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinge[t] ophævet.

d: 24de Octbr: blev paa **Eide grund ved Søen holden et Almindeligt Høste, Skatte og Sagefalds ting for Grawens Almue**, da Retten blev betient i Hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischer[s] lovlige Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig, Studiosus Juris Michael Fleischer, tillige med det paa folio 119 specificerede Laug-Rett, der alle personlig mødte. overværende inden Retten Fogden herr Kam/m/er-Raad Juuel, tillige med Lensmd: Niels Tronsøn Røn/n/estrand og den tingsøgende Almue,

da Allerunderdanigst og Underdanigst blev publiceret de Kongl: Forordninger, Placater, Reschripter og Ordres, som paa folio 135 ved Jondahls ting findes specificered.

da Almuen til herr Stiftbefalings Mand Scheels Skrivelse af 20de Septbr: 1766, angaaende Misvæxt paa Sæden og Koren Avlingen, Eenstem/m/ige svarede ligesom Almuen ved Jondahl og Østensøe Skibreeder svaret har.

Niels Stephensøn Traae for Samson Krøger i Bergen, gav tilkiende, det hans Prinsipal med muntlig varsel til dette ting har ladet stevne og Jndkalde Lars Andersøn Herrej for skyldig værende 14 rd:r 36 s:, som den Jndstævnte for afkiøbt Humle er bleven Citanten skyldig, i følge hans Egenhændige Rewers og udstæde beviis. derfor Dom at modtage til gield:[s] afbetalning og Processens Omkostningers Erstatning. vilde fornem/m/e om den Jndstævnte møder.
den Jnstævnte Lars Andersøn Herrej blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Trondsøn Røn/n/estrand og Aslach Endresøn Garrethuun afhiemlede stævningen lovlig for den Jndstævnte at være forkyndt udj hans {Eget Paahør} Kones Paahør, men forklarede derhos at hd: ej {var st} har 14 dages Varsel før i Morgen.
Niels Traae sagde, at da den Jndstævnte ej har faaen fuld Varsel, maatte hd: begiære Sagen udsat til i Morgen for at see om den Jndstævnte møder.
Afskee-

1766: 137b

1766
diget,

den forlangede udsettelse til i Morgen billiges.

Ole Olsøn Rondestwedt {eft} for Petter Lexau Senior i Bergen, efter forrige tiltale contra Endre Andersøn Scheie, æskede Sag[en] i Rette og gav tilkiende lovlig for den Jndstævnte at have ladet forkynde Rettens Forelæggelse. vilde nu fornem/m/e om den Jndstævnte møder.
den Jndstævnte og forelagde Endre Scheie blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Kaldsmændene {Niels Trondsøn Røn/n/estrand} Wiglich Larsøn Yttre Twedte og Torbiørn Jørgensøn Store Berge afhiemlede Rettens Forelæggelse lovlig for den Jndstævnte at være forkyndt udj Eget Paahør.
Citanten paastod dom, med Erindring om Processens Omkostninger.

{Afskeedi}

og blev da saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt,

Citanten har til Som/m/er tinget dette Aar ladet Jndstævne Endre Andersøn Scheie for skyldig værende 30 rd:r 4 mrk: 12 s:, men formedelst hans udeblivelse den gang, Erholdt af Retten Foreleggelse til dette ting, hvilken at være ham lovlig forkyndt, Citanten med de afhørte Stævne Vidner har afbeviist, dette uagtet, har dog den Jndstevnte hverken Selv, ej heller med sit lovlige Forfald indfunden Sig for Retten, men aldeles udebliver, med Hvilken stiltienhed den Jndstevnte ligesom approberer og paadrager sig Søgemaales Rigtighed; thi Kiendes for Ret, det den Jndstævnte Endre Andresøn!! (Andersøn) Scheje til Citanten bør betale de paastævnte 30 rd:r 4 mrk: 12 s:, samt Processens Omkostninger 2 rd:r, alt at efterkom/m/e inden 15 dage efter Dom/m/ens lovlige Forkyndelse, under Nam og Execution.

Procurator Traae for Magnus Olsøn Rondestwedt gav tilkiende, det hd: med Muntlig Varsel til dette ting har ladet stevne og Jndkalde Niels Hallesøn Wichnes for skyldig værende 2 rd:r 2 mrk:, derfor dom at modtage til gieldens Afbetalning, samt Processens Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om den Jndstevnte møder.
den Jndstævnte Niels Hallesøn Wichnes blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Kaldsmændene Wiglich Larsøn Yttre Twedte og Torbiørn Jørgensøn Store Berge afhiemlede stævningen lovlig for den Jndstævnte Niels Hallesøn Wichnes at være forkyndt udi Eget Paahør.
Citanten erindrede om Lavdag.

Afskediget,

den lovlig Jndstævnte Niels Hallesøn Wichnes forelegges at møde til næste ting.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juuel efter forrige tiltale contra Johan/n/es Pauelsøn Nedre Spilden med Huustroe Anna Aamundsdatter, æskede Sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig {for vedkom/m/ende} at have ladet forkynde \dem/ Rettens Foreleggelse. vil fornem/m/e om de nu møder.
den Jndstævnte Johan/n/es Pauelsøn Nedre Spilden mødte og tilstod {Varselen lovlig} Rettens Foreleggelse lovlig at være ham med Huustroe forkyndt, sagde ellers Jntet at have til at forestille udj Sag[en].
Actor paastod dom, med Erindring om Processens Omkostninger. {med}
\og/ blev da saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt,

med den af Actor i Rettelagde Sogne-Præstens Attest de dato 12te Maj 1766, der {her} ad Acta er tilført, oplyses {det}, det den Jndstevnte Johan/n/es Pauelsøn Nedre Spilden har begangen fortiilig Sam/m/enleje med sin Huustroe Anna Aamundsdatter; thi Kiendes for Rett efter Lovens 6te Bogs 13 Capit: 1ste Art:, det hd:, Johan/n/es Pauel[søn] Nedre Spilden, bør bøde halv femte lod Sølv, er i Penge 2 rd:r 1 mrk: 8 s:, og Hun, Anna {Rasmus} \Aamunds/datter, efter Lovens forhen Alligerede Articul halv saa meget, er i Penge 1 rd:r 12

s:, saa bør de og at betale til Actor i Processens Omkostninger 2 rd:r 3 mrk:, saaledes som dømt er den Jndstævnte Johan/n/es Pauelsøn Nedre Spilden med Huustroe Anna {Rasmus] \Aamunds/datter bør at liide og u[d]reede inden 15ten dage efter Dom/m/ens lovlige Forkyndelse under Nam og Execution.

1766: 138

1766

Arveskifte breve[t] sluttet d: 9de Januarj 1766 efter afgangne Anna Erichsdatter Øwre Fylkedahlen, blev læst, og Er stervboen ejende Jordegods udj gaarden og arvet:pten i Øwre Fylkedahlen 1 Pd: 6 Mrk: Smør, 10/24 Huud, vurderet 206 rd:r 84 s:, som saaledes til Arvingerne er udlagt. Enkemanden Absolon Christiansøn i Arv udlagt 22 ½ Mrk: Smør, 7 ½ / 24 huud for 155 rd:r 15 s:, Søn/n/en Iwer i Arv udlagt 7 ½ mrk: Smør, 2 ½ / 24 huud for 51 rd:r 4 mrk: 5 s:

Ole Jacobsøn Nedre Twedt udstæde gields brev af 24de Octbr: 1766 til Iwer Johan/n/esøn Erdahl paa 112 rd:r 56 s: laan, mod Underpandt 1 Pd: 3 Mrk: Smør udj grd: Twedt. læst.

d: 25de Octbr: er med dette ting Continueret, da følgende er passeret.

Niels Stephensøn Traae for Samson Krøger i Bergen, begiærede Sag[en] contra Lars Anderssøn Herrej, der i gaar til i dag blev udsat, nu maatte foretages, for at fornem/m/e om den Jndstævnte, der efter Stævne Vidnernes afhiemling til i dag er Jndkaldet, nu møder.

den Jndstævnte Lars Andersøn Herrej blev paaraabt, men ingen vilde svare, ej heller mødte nogen paa hans vegne.

Traae Erindrede om Lavdag til næste ting.

Afskeediget,

den lovlig Jndstævnte Lars Andersøn Herrej forelagges at møde til næste ting.

Aamund Thomasøn Karj-Teigen gav tilkiende, det hd: med Muntlig Varsel til dette ting haver ladet stævne og Jndkalde Iwer Hallesøn Næsse for skyldig værende 1 rd:r, derfore Dom at modtage til betalning, samt Processens Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om den Jndstævnte møder.

den Jndstævnte Iwer Hallesøn Næsse blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.

Kaldsmændene Wiglich Larsøn Yttre Twedte og Torbiørn Jørgensøn Store Berge afhiemlede stævningen lovlig for den Jndstævnte Iwer Hallesøn Næsse at være forkyndt udj Eget Paahør.

Citanten Erindrede om Lavdag.

Afskeediget,

den lovlig Jndstævnte Iwer Hallesøn Næsse forelegges at møde til næste ting.

Hr: Capitain Hierman, gields brev af 12te Junj 1766 til herr Obriste Lieutenant Nicole paa 200 rd:r laan, mod underpandt Giestgiberie Kiøllen Kaldet, beliggende i Ulwiig Kk: sogn, tillige med \der/ paastaaende Huuse. blev læst.

Martin Ellingsøn Warberg udstæde gields brev af 24de Octbr: 1766 til Endre Halsteensøn Qwam/m/en paa 30 rd:r laan, mod underpd: 22 ½ Mrk: Smør, 1/8 huud udj gaarden Warberg, blev læst.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juuel gav tilkiende, det hd: med muntlig Varsel til dette ting haver ladet stævne og Jndkalde Iwer Olsøn Dahle og Guri Larsdatter Tageskilden, der er i andet og 3de leed beslægtede, for begangne løsagtighed og barnavling. samt Qvinde-Men/n/esket at faae examineret betreffende Forhold med barne-Fødselen, begge efter

Sag[en]s befindende beskaffenhed dom at modtage til undgieldelse og Processens Erstatning. vil fornem/m/e om de indstævnte Sagvoldere møder.
den Jndstævnte Iwer Olsøn Dahle blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Qvinde Men/n/esket Guri Larsdatter Tageskilden mødte og tilstod varselen.
Kaldsmændene Ole Jensøn Jordre og Lars Ellingsøn Holwen afhiemlede stævningen lovlig for den Jndstævnte Iwer Olsøn Dahle at være forkyndt udj hans Fader Ole Larsøn Dahle[s] Paahør.
Retten, J følge stævningen, tilholdt Qvinde Men/n/esket at aflegge Een sandfærdig Forklaring hvorledes tilgaaet er med hendes barne fødsel.
Qvinde Men/n/esket Guri Larsdatter forklarede, det Hun i den/n/e Som/m/e var bodeie hos Lars Traae, og da Hun i Ugen for St: Hans dag var Eene paa Mælke-støelen, fik hun barselondt og blev forløst med Et Pige-barn, som Hun havde avlet ved Jndstævnte Iwer Olsøn Dahle, og Onsdag Eftermiddag blev hun forløst i Sæhl-huuset, men var ej af de Kræfter at Hun kunde gaae ud førend Fredags Morgen, da Hun strax søgte efter Folk for at aabenbare hendes iværende Omstændigheder, at de kunde kom/m/e Hende og Fosteret til Hielp, som Endnu lever, og kom Hun da til Huusmanden Niels Asbiørnsøn Kirke-teigen, hvor hun for hans Huustroe aabenbarede sin Omstændighed, da {blev} Konen blev saa forskrekket at Hun ej torde tage barnet, men Søn/n/en modtog det, da Hun forblev i Sam/m/e Huus ind-

1766: 138b

til Hun blev frisk.
Actor lod fremstille for Retten benævnte HuusQvinde Marritta Knudsdatter, med Paastand det Hun vilde forklare om Hun paa Fosteret fandt nogen Voldsom tegn eller andet, der kunde give Formodning til Ulovlig Omgang.
den/n/e Qvinde Marritta forklarede, det Hun gandske oversaae Fosteret, og fandt ej mindste tegn til noget uskikkeligt. skikkede og sam/m/e dag bud til Guri Larsdatter[s] Forældre, og lod dem viide hvad passeret var, at de for barnets daab kunde drage vedbørlig Omsorg.
Actor Erindrede om Lavdag for den udeblivende Iwer Dahle.

Afskeediget,

Iwer Olsøn Dahle forelegges at møde til næste ting.

Ole Westrem efter forrige tiltale Contra \Torbiørn/ Lindebræche, æskede Sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet \ham/ forkynde Rettens Forelægelse. vilde fornem/m/e om den Jndstævnte nu møder.
den Jndstævnte Torbiørn Lindebræche mødte og tilstod Lavdags Foreleggelsen at være ham lovlig forkyndt, begiærede Sag[en] til næste ting udsat, da ham er loved Penge inden den tiid, at af-clarere sin Creditor.
Citanten var her med fornøjed, hvorfore Sag[en] beroer til næste ting, dog Reserweres Citanten sin dom til næste ting uden videre Varsel.

Fogden Hr: Cam/m/er-Raad Juuel efter forrige tiltale Contra Adam Magnusøn Nedre Legrej med Huustroe Randwei Asbiørnsdatter, æskede Sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet dem forkynde Rettens Foreleggelse til dette ting. vilde nu fornem/m/e om de Jndstævnte møder.
den Jndstævnte Adam Nedre Legrej med Huustroe Randwei Asbiørnsdatter blev trende gange paaraabt, men ingen vilde svare.
Kaldsmændene Niels Tronsøn Røn/n/estrand og Aslach Endresøn Garrethuun afhiemlede Rettens Foreleggelse lovlig for den Jndstevnte Adam Nedre Legrej med Huustroe Randwei

Asbiørnsdatter at være forkyndt udj Hendes Fader Asbiørn Rasmusøn[s] Paahør, der lovede at sige dem det.
Actor paastod dom over de Jndstævnte, med Erindring om Processens Omkostninger at faae Erstattet, og blev da saaledes for Ræt Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Actor lod til Høste \tinget/ 1765 Jndkalde Adam Magnusøn Nedre Legrej med Huustroe Randwei Asbiørnsdatter for deres begangne fortiilig Sam/m/enleje, og da de til det ting udeblev, Erholdt Actor af Retten Foreleggelse til Som/m/er tinget dette Aar, men i Anledning af sam/m/e ej var vedkom/m/ende lovlig forkyndt, fandt sig beføjet at faae Sag[en] udsat til dette ting. da det med Kaldsmændene er afbeviist Foreleggelsen til dette ting lovlig at være dem forkyndt. videre har Actor oplyst Sagens Rigtighed med den af ham \paa/ Høste tinget i Rette lagde Sogne Præstens Attest, der ad Acta er tilført; thi Kiendes for Ræt efter L: 6te Bogs 13 Capit: 1ste Art:, det hd:, Adam Magnusøn Nedre Legrej, for sin Forbrydelse bør bøde Halv femte lod Sølv, er i Penge 2 rd:r 24 s:, og Hun, Randwei Asbiørnsdatter, i følge Lovens forhen alligerede Art:, halv saa meget, er i Penge 1 rd:r 12 s:, saa bør de og begge at betale til Actor i Processens Omkostninger 2 rd:r. saaledes som dømt er, den Jndstævnte Adam Magnusøn Nedre Legrej med Huustroe Randwei Asbiørnsdatter bør at liide og udreede inden 15 dage efter Dom/m/ens lovlige Forkyndelse under Nam og Execution.

Siur Pauelsøn Spaanem[s] gields brev af 24de Octbr: 1766 til Absolon Øwre Følkedahlen og Niels Nedre Følkedahlen paa 400 rd: laan, mod underpandt 1 Løb 2 Pd: 6 Mrk:r Smør udj grd: Spaanem, læst.
Aamund Jonsøn Ystaas gields brev af 24de Octbr: 1763, Jndført i Pandte bogen paa folio 16, blev efter paategned Qvitering af 20de Octbr: 1766 udslet.

1766: 139

1766

Aamund Jonsøn Ystaas gields brev af 24de Octbr: 1766 til Lars Nedre Spilden og Ole Ystaas paa 160 rd:r laan, mod underpd: 1 Pd: 6 Mrk: Smør, ½ bk:skd udj grd: Ystaas, læst.
Aslach Endresøn Garrethuun udstæde skiøde af 25de Octbr: 1766 til Halsteen Endresøn Qwam/m/en paa 1 Pd: 21 Mrk: Smør, ½ huud og ½ gd:skd udj grd: Garrethuun.
Magnus Iwersøn øwre Leqwen, gields brev af 16de Maj 1764, Jndført i Pandte bogen paa folio 27 og 28, blev efter paategned Qvittering af 23 Octbr: 1766 udslet.
Magnus Iwersøn Øwre Leqwen udstæde gields brev af 25de Octbr: 1766 til Magnus Andwedsøn Lionne paa 199 rd:r laan, mod underpd: 2 Løber 13 Mrk: Smør udj grd: Leqven.

d: 27de Octbr: er med dette ting Continueret, da følgende er passeret.

Arveskifte brevet efter afgangne Andwe Pedersøn Haugsnes, sluttet den 10de Januarj 1766, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj grd: og Arvetpt: Haugsnes 1 Pd: 8 Mrk:r Smør, 2/3 F:skd, 1/3 K:skd, vurderet 175 rd:r 3 mrk:, som deels til Creditorer {til}, deels til Arvingerne er bleven udlagt, sc: Creditor Jacob Selland for gields Fordring udlagt 4 Mrk: Smør, 2/3 f:skd, 1/3 K:skd for 39 rd:r, Creditor Christopher Ystaas for sin Fordring udlagt 4 Mrk:r Smør for 19 rd:r 3 mrk:, Creditor Aslach Kierland ligesaa udlagt 2 Mrk:r smør for 9 rd:r 4 mrk: 8 s:, Creditor Trond Haugsnes ligesaa udlagt 6 Mrk; Smør for 29 rd:r 1 mrk: 8 s:, Enken Hillegunda Knudsdatter i Arv udlagt 8 Mrk:r Smør for 39 rd:r, Datteren Brøttewe Andwedatter i Arv udlagt 8 Mrk:r Smør for 39 rd:r.
Lars Torbiørnsøn Lionne, gields brev af 16de Maj 1760, Jndført i Pandte bogen paa folio 529, blev efter paategned Qwitering af 25de Octbr: 1766 udslet.

Iwer Pauelsøn Herrej udstæde Skiøde af 25de Octbr: 1766 til Siur Pauelsøn Spaanem paa 1 Løb Smør, ½ huud og ½ tønde Saldt udj grd: Spaanem, blev læst.
Siur Pauelsøn Spaanem som Laugværge for Enken Britte Halsteensdatter, med flere Jnterresserede, udstæde Skiøde af 25de Octbr: 1766 til Elling Dawidsøn Osse paa 1 Pd: 6 ½ Mrk: Smør, 1 huud udj gaarden Osse, blev læst.
Peder Garen med flere Jnterresserede udstæde Skiøde af 25de Octbr: 1766 til Asbiørn Pedersøn paa 9 Mrk:r Smør udj gaarden Maursetter, blev læst,
Lars Torbiørnsøn Lionne Skiøde af 25de Octbr: 1766 til Daniel Ørinsøn Lionne paa ½ Løb Smør, ¼ tønde Saldt og ¼ huud udj gaarden Lionnes, læst.

Fogden herr Kam/m/er Raad Juuel gav tilkiende, det hd: med Muntlig varsel til dette ting haver ladet stævne og Jndkalde Tollew Andersøn Opheim med Huustroe Synnewe Ols\datter/ for deres begangne fortiidlig Sam/m/enleje, derfore Dom at modtage til bøders udredelse, samt Processens Omkostningers Erstatning. vil fornem/m/e om de Jndstævnte møder.
den Jndstævnte Tollew Andersøn Opheim med Huustroe Synnewe Olsdatter blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare.
Kaldsmændene Wiglich Larsøn Yttre Twedte og Torbiørn Jørgensøn Store Berge afhiemlede stævningen lovlig for Tollew Opheim med Huustroe Synneve Olsdatter at være forkyndt udj hans \Eget/ Paahør.
Actor lagde i Rette Sogne Præstens Hr: Pauel Schnabels Attest de dato 25de Octbr: 1766, med Paastand sam/m/e i Acten jnddragen, {sam/m/e er saa lydende} og erindrede tillige om Lavdag. det i Rette lagde er saa lydende.

Afskeediget.

den lovlig Jndstævnte Tollew Andersøn Opheim med Huustroe Synnewe Olsdatter forelegges at møde til næste ting.

Fogden Hr: Kam/m/er Raad Juel, til bilag ved Regenskaberne, lod inden Retten oplæse og examinere følgende Documenter, sc: 1mo: Specification over Aftagene. 2do: angaaende tingskydsen. 3°: det Ordinaire tingsvidne Jndeholdende 7 Poster. 4°: Odels Mandtalle[t]. 5°: de Kongl: skatters Restance, hvis Sum/m/a er 141 rd:r 1 s:, og som Jngen havde noget derimod at Erindre, var Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev Efterkom/m/ed.

de Laug Rettes Mænd som Retten anstundende Aar skal betiene bleve opnævnte, og ere alle Nye, sc: Knud Nielsøn Nessem, Lars Snaresøn Saaqwitne, Johan/n/es Pauelsøn Spilden, Wiglich Arnesøn Hylden, Andfind Wichnes, Engel Simonsøn Haldanger, Aamund Larsøn Legrej og Helje Eilefsøn Jbidem.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

1766: 139b

1766

den 28de Octbr: blev paa **tingstædet Utne holden et almindeligt Høste, Skatte og Sagefalds ting for Røldahl og Kingserwiig skibreeders Almue**, da Retten blev betiendt i herr Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischer[s] lovlige Forfald af hans Eedtagne Fuldmægtig, Studiosus Juris Michael Fleischer, tillige med de paa folio 122 specificerede Laug Rett, der alle mødte, undtagen for Johan/n/es Haugse sad Jon Torgildsøn Haugse, for Ole {Qwæstad} \Reisetter/ sad Arne Knudsøn Luttro, og for Lars Mauge sad Asbiørn Mauge. Nærværende

inden Retten Fogden herr Kam/m/er-Raad Juel, tillige med Lensmd: Jon Haugse og den tingsøgende Almue,

da allerunderdanigst og underdanigst blev publicered de Kongl: Forord:, Placater og Ordres, som paa folio 135 ved Jondahls ting findes specificeret, da Almuen til herr stiftbefalnings Mand Scheels Skrivelse af 20de Septbr: 1766 angaaende Misvæxt paa Sæden og Korn-Avlingen, Eenstem/m/ige svarede ligesom Almuen ved de forrige tingstæder her i Hardanger svaret har.

Hr: Stiftbefalnings Mand won Cicignon[s] bestalnings brev af {Lensm} 21de Martj 176(3?) (1766?) til Niels Heljesøn Hamre paa at være hans Fader Helje Hamre i Lensmands Embedet adjungeret, og han/n/em siden at succedere. læst.

Jon Jærrandsøn Grøwe udstæde gields brev af 28de Octbr: 1766 til til Erich Rasmusøn Ask paa 99 rd:r laan, mod underpd: 1 Pd: 19 1/5 Mrk: S: udj grd: Grøwe.
Aad Halsteensøn Rogde udstæde gields brev af 28de Octbr: 1766 til Sogne Præsten, Velærværdige Hr: Peder Blytt paa 300 rd:r laan, mod underpandt 1 Pd: 23 15/16 Mrk: Smør udj grd: Rogde, samt udj grd: Twedt 1 Pd: 5 ½ Mrk:r Smør, ¾ gd:skd, blev læst.

Haljer Aamundsøn Øwre Qwale gav tilkiende, det hd: med Muntlig varsel til dette ting haver ladet stævne og Jndkalde Enken Britta Jonsdatter Langezetter, vidner at anhøre betreffende utilbørlig tale og nærgaaende beskyldninger, derfore dom at modtage til undgieldelse, samt Processens Omkostningers Erstatning. til Vidner i Sag[en] er under Lovens Faldsmaal Jndkaldet Agotte Erichsdatter Langezetter og Ingebor Pedersdatter Øwre Qwale. vil fornem/m/e om de Jndstævnte møder.
den Jndstævnte Britta Jonsdatter Langezetter blev trende gange paaraabt, men Jngen vilde svare. \Vidnerne mødte alle/.
Kaldsmændene Jon Torchildsøn Haugse og Niels Larsøn Langezetter afhiemlede stævningen lovlig for Enken Britta Jonsdatter Langezetter at være forkyndt udj Eget Paahør.
Citanten paastod Vidnerne Eedelig afhørte. Eedens Forklaring blev Vidnerne forelæst, og formaned at vedblive Sandhed.
1ste Vidne, Agotte Erichsdatter, er hos sin Fader paa Grd: Langezetter, efter aflagde Eed vidnede, at {have hørt af} Britte Langezetter sagde til {dette} \hende/ og det and[et] vidne, det Hun i den/n/e Høst havde Mist af Qværnen Noget Korn, men Hun vidste ikke enten Citanten eller hans Kone havde taget det. videre har Vidnet ej hørt, ej heller havde Citanten noget at tilspørge hende, derfore blev demiteret.
2det Vidne, Ingebor Pedersdatter, tjenende hos Wiglich Øwre Qwale, efter aflagde Eed vidnede, i Et og alt Conform med forrige [vidne], med tillæg, at det omvundene passerede i den Jndstævntes Egen Stue. Citanten havde ej noget at tilspørge dette Vidne, derfore blev demiteret.
Citanten Erindrede om Lavdag til næste ting.

Afskeediget,

den lovlig Jndstævnte Britte Jonsdatter Langezetter forelegges at møde til næste ting.

Niels Pedersøn Horre viiste Fællen af een voxen biørn, som i Aar er skudt paa Horre \Grund/, blev derfore af Fogden betalt 2 rd:r.

d: 29de Octbr: er med dette ting Continueret, da følgende er passeret.

1766: 140

1766

Arve Skifte efter afg: Christi Johan/n/esdatter Helleland, slutted d: 3de Octbr: 1766, blev læst, og er stervboen ejende Jordegods udj grd: og arvetpt: Helleland 2 Løber 18 Mrk:r Smør, som saaledes er bleven udlagt til Enkemanden Haldor Thobiæsøn i arv udlagt 1 Løb 9 Mrk:r Smør for 121 rd:r 3 mrk:, Søn/n/en Ole i arv udlagt 1 Pd: 9 Mrk: Smør for 49 rd:r 3 mrk:, Søn/n/en Peder i Arv udlagt 1 Pd: 8 Mrk: Smør for 48 rd:r, datteren Guri i arv udl: 16 Mrk: Smør for 24 rd:r.

Iwer Olsøn Horre udstæde skiøde af 28de Octbr: 1766 til Mons Michelsøn Horre paa 18 Mrk:r Smør udj gaarden Horre, blev læst.

Johannes Olsøn Aga udstæde skiøde af 28de Octbr: 1766 til Knud Larsøn Eidnes paa 2 Pd: 5 ¼ Mrk: udj grd: Bustethuun, item udj grd: Opheim 9 Mrk:r Smør og 1 gd:skd, samt det paa grd: Bustethuun staaende Kræm/m/er og Giestgiverie, saaledes som det nu bebygt af Muur og Nagelfast forefindes. blev læst.

Siur Ølwersøn Berwen, gieldsbrev af 28de Octbr: 1751, Jndført i Pandte bogen paa folio 339, blev efter paategned Qvitering af 28de Octbr: 1766 udslet.

Mons Michelsøn Horre udstæde skiøde af 28de Octbr: 1766 til Iwer Olsøn Horre paa halvedelen udj Een Slotte-teig, Engewiigen kaldet, under grd: Horre bel:, læst.

Tosten Sandwen viiste Fællen af Een voxen biørn, som Jørgen Sandwen i Aar har skudt paa Seljestad grund, blev derfore af Fogden betalt 2 rd:r.

Dend sag indstævnt af Halwor Natland Contra Lars Mehuus i Røldahl, blev 3de gange paaRaabt, men ingen af Parterne vilde svare, eller nogen paa deres vegne vilde melde sig, alt\saa/ hviiler sag[en] indtil den af hoved Citanten ved stevning efter Lov vorder forfrisket og i Rette Kaldet.

Lars Mehuus fra Røldahl gav tilkiende, det hand med Muntlig varsel til den/n/e tægtedag har ladet stevne og indkalde Mons Olsøn, vidner at anhøre betræffende huusse aaboden paa Gaarden Grøwe, som Citanten i aaret 1764 for ham betalte med 36 rd:, mod Wetle Horre[s] Caution. og som den indstevnte ei i mindelighed har vildet betale de af Citanten udlagde penge, er hand indkaldet at modtage Dom til betalning, og at svare processens omkostning. til vidner i sag[en] er under Lovens faldsmaal indkaldet Jon Torchelsøn Haugse og Christopher Langesetter, vil fornem/m/e om vederpart med vidner møder.

dend indstevnte Mons Olsøn blev 3de gange paaRaabt, men ingen vilde svare, men vidnerne møtte.

Kaldsmændene Niels Heljesøn Hamre og Orm Olsøn Nedre Berge afhiemlede stevningen at være lovl: forkyndt paa Gaarden Berje, hvor Mons Olsøn tilholder hos sin broder Aasmun Olsøn, og det i paahør af hands broder Kone, siden ingen anden var at finde.

Citanten paastoed de tvende mødende vidner forhørte, og den nu udeblivende Mons Olsøn at nyde Lavdag til næste ting.

de tvende vidner sagde at være ufornøden Eedens forklaring for dem at oplæsse, saasom de som gamle Laugrettes mænd ved hvad den betyder, og ofte her inden Retten har hørt den læsse.

1ste vidne, Jon Torchelsøn Hougse, er Bøygde Lensmand her i skibreedet, efter aflagde Eed vidnede, at da Mons Olsøn i aaret 1764 skulde svare huusse aabod paa Gaarden Grøwe, blev de saaleedes forenede, det Lars Meehuus skulde for Mons Olsøn udlæge de 36 rd: aabod, og Wetle Horre Caverede for Mons Olsøn i Rette tiid at betale disse 36 rd:

2det vidne, Christopher Rasmussen Langesetter, er skydsskaffer her i Tinglauget, efter aflagde Eed vidnede Conform med første vidne.

Afskeediget
Mons Olsøn forelæges at møde til næste Ting.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel efter forige tiltale, æskede sag[en] i Rette Contra Asbiørn Twisme og Brita Samsonsdatter, og gav tilkiende, med Muntlig Continuations stevning til dette ting har ladet indkalde Asbiørn Twisme og Britta Samsonsdatter, Dom at modtage til undgieldelse, og er hand, Asbiørn, kaldet fleere vidner at anhøre i sag[en], sc: Torsten Samsonsøn Gilet, Inga Ulsnes og Guni Ringøen, der under Lovens faldsmaal er indkaldet, vil fornem/m/e om de indstevnte møder.
de samtlig indstevnte møtte alle.
Actor paastoed de mødende vidner forhørte. Eedens forklaring blev vidnerne forelæst, og formaned at blive ved sandhed.
1ste vidne, Torsten Samsonsøn, er boende i Gilet, og sagde at være broder til indstevnte Brita Samsondatter, efter aflagde Eed vidnede, at i næst afvigte vinter var Asbiørn med vidnet i en udløe for at bære høe, som de sad og taltes ved, siger Asbiørn: her har ieg giort den unge, Fanden ved hvad der bliver af ham. videre

1766: 140b
1766
har vidnet ej hørt af Asbiørn, ej heller seet noged den/n/e sag vedkom/m/ende. men vidnets søster Brita har sagt til vidnet, det Asbiørn var hendes Barnefader. Parterne havde ej videre at tilpørge vidnet.
2det vidne, Inga Iwerdatter, gift med Endre Ulsnæs, efter aflagde Eed vidnede, intet at have seet, ej heller af de 2de hørt sige videre end at Britta Samsondatter har sagt til vidnet, det Asbiørn havde bedet hende at dølge barnet i 14 dagge. Parterne havde ej noged at tilspørge vidnet.
Den indstevnte Asbiørn Twisme benægtede, ej at have bedet Britta Samsondatter at fordølge Barnet.
3de vidne, Guni Torstensdatter, er Enke, og \til/ huusse paa Gaarden Ringøen, efter aflagde Eed vidnede i et og alt Conform med nest forregaaende vidne.
Actor paastoed Dom, og indstillede til Retten om Asbiørn Twisme, i anleedning af de førte vidner, kan tilstædes at aflæge den anbudne Eed.
Dend indstævnte Asbiørn Twisme begierede sag[en] til næste Ting udsat, for ved Contra stevning at beviise med vidner det Britta Samsondatter har været af Provsten truet til at udlæge ham for Barnefader, og er hands vidner hands Egen huustroe og Aasse Biotvet.
Afskeediget,
den forlangende udsættelse billiges.

her udj Retten ved de Kongl: skatters oppebørsel, forekom Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel ved den Dan/n/emand Jon Aamunsøn øvre Berven, tvende Bancosedler, hver paa 1 rd:, der siunes at være falske, og er sam/m/e af No: 23560 og 34150. som efter Hr: Kam/m/er-Raadens forlangende blev af Dom/m/eren paategned og ham tilbage leveret.

Lars Monsøn Tigsel!! (Digsel) Mand, efter forige tiltale Contra Knud Lindwiig, æskede sag[en] i Rette og indleverede sit skriftlige forsæt af 20de hujus, saa lydende.
den indstevnte Knud Lindwiig, der lidet hører, tillige med hands Frende Torger Alsager møtte og lagde i Rette En skriftl: Contra-stevning dateret 29de Aug: sidstl:, og bilagt med lovl: stemplet papiir, saalydende.
efter at den/n/e Contra stevning lydelig for Retten var oplæst, tilstoed hoved Citanten, det Contra stevningen var ham lovlig forkyndt.

Contra Citanten lagde i Rette sit skriftl: forsæt af dags dato, bilagt med lovl: stemplet papiir, og de der udj paaberaabte papiirer, som er et arveskiftebrev af 1ste Aug: 1739, hvor af en Extract acten tilføres. samt tvende beviiser for leiermaals bøderne, af 13de og 25de Novbr: 1746, alt bilagt med lovl: stemplet papiir, og er saa lydende.

Contra Citanten sagde, at de indstevnte vidner nu ej møder, og da de skulde vidne om bøderne og barnets opfostrelse, saa i henseende det ej kand modsiges, frafald hand vidnerne, dog med forbeholdenhed, om de i sin tiid fornødiges, da at føre dem, og saaleedes slutter sag[en] til Doms.

hoved Citanten sagde, det hand benægter alt hvad Formynderen fordrer af ham, og paastoed Dom.

Afskeediget,

sag[en] optages til Dom, indtil i Morgen, da Parterne møder, Dom at anhøre.

Dend sag indstevnt af Aschiel Sexe Contra Aad Tvet, som paa Som/m/ertinget blev incamineret, blev nu paaRaabt.

hoved Citanten møtte og sagde det hands debitor var Reist efter penge, og er her til Tinget ventendes, begierede det sag[en] maatte beroe til i Morgen. som blev billiget.

Arne Erichsøn og Erich Olsøn, begge boende paa grd: Hæng, deres med hinanden oprettede skriftlige Contract af 29de Octbr: 1766, angaaende bruget udj grd: Hæng, saaledes at Arne Erichsøn skal have 12 Mrk: Smør, og Erich Olsøn med Fader Ole Erichsøn skal bruge 15 Mrk:r Smør, alt udj grd: Hæng. blev læst.

Johan/n/es Olsøn Aga, gields brev af 28de Octbr: 1761, Jndført i Pandte bogen paa folio 590, blev efter paategned Qvit: af 27de Octbr: 1766 udslet.

Iwer Johan/n/esøn Eidnes gields brev af 31te Martj 1759, Jndført i Pandte bogen paa folio 499, blev efter paategned Qwitering af 27de Octbr: 1766 udslet.

Knud Larsøn Bustethuun gields brev af 29de Octbr: 1766 til Haldor Helleland paa 500 rd:r laan, mod Underpandt 2 Pd: 5 ¼ Mrk: Smør udj grd: Buustethuun, samt i grd: Opheims Ejgner liggende, men grd: Bustethuun tilhørende 9 Mrk: Smør, 1 gd:skd, samt giestgiverie tillige med derpaa staaende Huuse. læst.

d: 30te Octbr: er med dette ting Continueret, da følgende er passeret.

Udj Sag[en] indstævnt af Lars Monsøn Contra Knud Lindwiig, blev saaledes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Lars Monsøn som hoved Citant søger sin huustroe Herbor Lewordatter[s] Arv efter Fader og Moder hos Knud Lindwiig, der har været Formynder og Værge for hende, og det i følge Arveskiftebrevet af 1ste Augusti 1739, hvoraf Een Extract ad Acta er tilført, der udviiser at Capitalen er efter

1766: 141

1766

Fader og Moder 9 rd:r 4 mrk: 3 2/5 s:, hvoraf Hoved-Citanten paastaar Renter fra skiftebreves dato til nærværende tiid, umeldet hoved Citanten har været gift med Herbor Lewordatter omtrent i 12 Aar, og altsaa vitterlig, det hendes Ringe Arve Midler forsvant da hun, Herbor, i løsagtighed avlede barn ved Soldat Ole Willure.

Knud Lindwiig har ved Contrastevning af 29de Augusti sidstleden oplyst Sag[en], og fremlagt Eieren til Lysse-Closter godset, hands Fuldmægtig Sæbye Qwitering af 25de Nobr:

1746, samt Lensmanden paa bemelte gods, Peder Endresøn Urem[s] beviis af 13de Nobr: næst forhen, der begge oplyser det Herbor Lewordatter i det Aar 1746 udj løsagtighed har avlet barn, da Arve Midlerne over den/n/e grove Forseelse er medgaaen saaledes som herefter skal vorde forklared. Capitalen, som melt er, bliver 9 rd:r 4 mrk: 11 2/5 s:, heraf kan ikkun beregnes Renter for 7 Aar, som er til Aarsdagen 1746, da det beviises at Arve midlerne er medgaaen over den af Herbor udj løsagtighed begangne Forseelse, saa Renterne ej lengere kd: svares, end Formynderen havde Capitalen i behold, altsaa bliver Renten ikkun 3 rd:r 2 mrk: 8 79/100 s: tilsam/m/en Capital og Renter 13 rd:r 1 mrk: 4 19/100 s: heraf er efter de i Retten fremlagde beviiser, saasom Sigr: Sæbye og Lensmanden Peder Urems beviiser af 13de og 25de Nobr: 1746 udbetalt, Herbor Lewordatter Lejermaals bøder 6 rd:r, til Dawid Willure for Herbor[s] slefere (slegfred) barn at fostre, 3 rd:r, og til Herbor selv leveret, da hun Rejste til Bergen at søge Am/m/e tjeneste, 3 Rd:r, Et belte for 1 mrk: 8 s: herforuden paastaaer Contra-Citanten udj sit skriftlige Forsæt af dags dato, for Herbor Lewordatter[s] underholdning, da hun efter begangne løsagtighed laae i barselseng, 1 rd:r, hvilket ej mindre i slige Omstændigheder kunde paastaaes, tilsam/m/en 13 rd:r 1 mrk: 8 s:, der er mere end Capital og Rendter beløber. herforuden Contra-Citanten paastaaer for udlagde Penger til Præst og Klokker for Herbor Lewordatter, samt for 4re Aar hd: har opfostret Herbor[s] slefere barn, 28 rd:r. Efter saadan Sag[en]s beskaffenhed Kiendes for Rett, hvad angaaer Capital og Renter 13 rd:r 1 mrk: 4 19/100 s:, siden Contra Citanten har oplyst at have udlagt og til gode kom/m/er i alt 13 rd:r 1 mrk: 8 s:, saa bør Contra-Citanten herudi for hoved Citantens tiltale fri at være. og bør hoved Citanten til Contra-Citanten betale processens Omkostning 2 rd:r inden 15ten dage efter den/n/e Doms lovlig forkyndelse under Nam og Execution. hvad angaaer det Contra Citanten paastaaer at have udlagt til Præst og Klokker, samt for barnet i 4re Aar at opfostre, da som hand ej noged beviis der om har fremlagt og det af Hoved Citanten er modsagt. da i fald Contra-Citanten trøster sig sam/m/e at beviise, gives ham Regres til Hoved Citanten, saaledes som hand best veed og lovlig skee kand.

Ørians Diøn/n/e udstæde Skiøde af 28de Octbr: 1766 til Asbiørn Øriansøn paa 1 Pd: 12 Mrk:r Smør udj gaarden Diøn/n/e, blev læst.
Haldor Thobiæsøn Helleland udstæde skiøde af 29de Octbr: 1766 til Ole Haldorsøn paa 1 Løb 9 Mrk: Smør udj gaarden Helleland, blev læst.
Aamund Torjersøn Jndre Alsager, gields brev af 14de April 1766 til Lars Guttormsøn Haugen paa 76 Rd:r laan, mod underpd: ½ Løb Smør udj grd: Jndre Alsager, læst.

For Retten fremstoed Encken Britte Jonsdatter Langesetter med Laugværge Ole Ølwersøn Utne og Klagede over hendes datter Agotte Johan/n/esdatter, den hun fremstillede for Retten, som Et ulydig og gienstridig barn, der ingen formaning eller Refselse vil modtage, læger sig efter skarns og ulovlige giærning, dets \aarsage/ hun, endskiønt gam/m/el 17 aar, endnu ej har været til Confirmation. og da Klageren som en gam/m/el svag Encke ej lengere er god for at styre dette gienstridige barn, og ingen for hendes ulydighed vil modtage hende i tieneste, hvor [over]? alle Naboer og Grander kand vidne, er det Klageren nu her for Retten overleverer dette ulydige barn til Refselse i Øvrighedens hænder.
af Naboerne møtte Erich Knudsøn Langesetter, Niels Larsøn ibdm, og Jacob

1766: 141b

Johansøn Langesetter, der alle bevidnede dette barns haarnackenhed, gienstridighed og store ulydighed. sagde ellers, at som de andere Søskende har været hende imod, har hun der over giort sig som Rasende i hendes onskab, saa hun aldeeles ingen fred med nogen paa gaarden vil holde.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel lagde i Rette Hr: Provsten Atche[s] skrivelse af 28de hujus, saa lydende.

i anleedning af sam/m/e, blev Agotte af Retten tilspurt, om hun pa Præstegaarden havde stiaalet En Serviette. Resp: ja, hun havde staalet den. 2°: om hun i Qwinherret, hvor hun tiente, havde stiaalet strømper. Resp: Nei, sagde ellers at have tiendt hos Godskalk Sundahl udj Moranger og Qwinherrets Præstegield.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel paastoed Dom over Agotte, at vorde afstraffet efter Loven som et ulydig barn.

Da blev saaleedes for Ret Kiendt, Dømt og

Afsagt,

Acten noksom oplysser, det Agotte Johannesdatter er Et gienstridig, ulydig og forargeligt barn, der ingen Formaning eller Refselse modtager; thi Kiendes for Rett, i følge Lovens 6te Bogs 5te Capitul, det Agotte Johan/n/esdatter bør indsettes udj Bergens Manufactur-Huus, for der ved arbeide at tæm/m/es udj tvende Aar.

Askild Sexe efter forrige tiltale Contra Aad Halstensøn Twedt, æskede Sag[en] i Rette, og gav tilkiende lovlig at have ladet ham indvarsle til dette ting, saasom hd: ej i Mindelighed har vildet betale den paastævnte Capital. vilde fornem/m/e om hd: nu møder.

den Jndstævnte Aad Twedt mødte og tilstod lovlig varsel, sagde nu at have Penge med sig, dem hd: sagde var 280 rd:r, om Citanten sam/m/e vilde modtage.

Citanten sagde, det hd: vilde tage imod Pengene, saa meget det kand tilstrække, først saa meget som de haver udlagt paa grd: Twedt med Capital og Renter, og hvad da bliver igien, skal afskrives paa hans udstæde Obligation i grd: Rogde.

den Jndstævnte svarede hertil Nej.

Citanten sagde {de}, at da den Jndstævnte ej i mindelighed vil afgiøre Sag[en], fandt hd: sig beføjet at begiære Sag[en] udsat til næste ting, for med vidner at oplyse hvor meget den Jndstævnte er skyldig, samt hvorledes der\es/ Accord og Foreening blev sluttet.

Afskeediget,

den forlangede udsettelse til næste ting billiges.

Fogden Hr: Kam/m/er-Raad Juel, til bilag ved Regenskaberne, lod Jnden Retten oplæse og Examinere følgende Documenter, sc: 1mo: det Ordinaire tingsvidne indeholdende 7 Poster. 2do: angaaende tingskydsen. 3°: om Skatternes godtgiørelse paa de aftagne gaarder i Røldahl. 4°: Specification over Aftagene. 5to: om Skatternes godtgiørelse for grd: Mochestad. 6to: om Skatternes godtgiørelse for gaarderne Bleje og Mochestad. 7de: Odels Mandtallet. 8de: de Kongl: skatters Restance, hvis Sum/m/a er 143 rd:r 1 mrk: 12 s:, og som Jngen havde noget derimod at Erindre var Hr: Fogden Rettens Attestation begiærende, som blev efterkom/m/ed.

de Laug Rettes Mænd som Retten anstundende Aar skal betiene, bleve opnævnte, og ere Nye, Erich Larsøn Lofthuus, Iwer Johansøn Eidnes, Ole Heljesøn Howland, Ole Jærandsøn Mæhland, Wiglich Olsøn Reisetter, Johan/n/es Nielsøn Winterthuun, Aasmund Aamundsøn Løn/n/ing, og Endre Aamundsøn Qwalwiigen.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaae i Rette, altsaa blev tinget ophævet.

Dend 8de Decembr: blev paa det med Kingtserviig skibreedes Almue Almindelig Tingstæd Utne holden Et Extra Ting, i følge høyædle og Welbaarne Hr: Stiftbefalingmand Scheel[s] Ordre af 11de Nowembr: sidstl:, saa lydende. hvorda møtte Lensmanden af Leehnets goeds

her i skibreedet, Jon Torchelsøn Haugse, med sig havende til Retten at beklæde følgende Laugret, sc: Christopher Langesetter, Elling Hansen Haugse, Johan/n/es Torchelsøn ibdm:, og Aamun Jørgensøn Utne. samt Lensmanden \af/ Lysse Closter Jurisdiction her udj skibreedet q <q Siur Aamunsøn Ringøen>, med sig havende til Retten at beklæde følgende Laugret, sc: Simon Engelsøn Ringøen, Siur Engelsøn ibdm:, Jens Endresøn Oppedahl, og Lars Christensøn ibdm:

hvorda Lensmanden af Leehnets Jurisdiction, Jon Torchelsøn Hougse, for Retten fremstillede den Dan/n/emand

1766: 142

1766

Jon Aamunsøn øvre Berven, som dend 29de Octbr: sidstleeden her inden Retten ved høste Tinget, til de Kongel: skatters afbetalning, havde leveret 2de falske Banco seddeler, hver paa 1 rd:, som af Fogden, Kam/m/er Raad Juel bleve anholdt, og nu her i Retten er beroende, til at vorde nøye Examineret.

Retten tilspurte Jon Aamunsøn. 1°: hvor hand er fød, og hvor gam/m/el hand nu er: Resp: er føed paa gaarden øvre Berven i Ullensvangs Kircke-sogn, hvor hand er boende som sevEier, og er 36 aar gam/m/el. 2°: hvad hands Fader var. Resp: var Bonde og boende paa sam/m/e gaard, er ved døden afgangen omtrent for 20ve aar siden. 3°: om hand har lært noged handverck. Resp: Nej, ei andet end jordebrug. 4°: om hand kand læsse og skrive. Resp: kand læsse prænt, men ei det ringeste af skrift, kand ei heller skrive. 5°: hvor hand har faaed de 2de Banco sedler, som nu i Retten er nærværende, og af ham her paa høste tinget dend 29de Octbr: sistl: blev fremlagt til skattens afbetalning. Resp: har faaed dem af sin Morbroder Christopher Wichlichsøn Sexe, under Lysse Closter Jurisdiction, og er det de sam/m/e 2de Banco sedler som nu her ligger i Retten.

Lensmanden af Lysse-Closter Jurisdiction, Siur Aamunsøn Ringøen, fremstillede dend Dannemand Christopher Wichlichsen Sexe. til ham blev de foranførte Qwæstioner fremsat, og hands svar at ført. saasom til første qwæst: svarede. Er fød paa Gaarden øvre Sexe hvor hand boer, og har bøxlet sin gaard af Lysse Closter Eieren, er 50 aar gam/m/el. 2de qw: Resp: var bonde, boede paa sam/m/e gaard, og er for 15 á 16 aar siden ved døden afgangen. 3de qw: Resp: Nej, har ei lært andet end bondebrug. 4de qw: Resp: kand læsse prænt, men ej skrift, har aldrig lært at skrive. 5de qwæstion, om hand har leveret Jon Berven de 2de Banco sedler her ligger i Retten, og i hvilcken anleedning. Resp: ja, hand havde i den/n/e høst leveret ham dem, saasom hand var Jon pengene skyldig. 6de qw: hvor hand, Christopher, havde faaed disse Banco sedler. Resp: hand fick dem i som/m/er af Tosten Aamunsøn Berven, broder til Jon Berven, da de kom Øster fra over Fieldet sam/m/en, da leverede Tosten ham dem for penge hand var ham skyldig.

Den nu omforklarede Tosten Aamunsøn Berven var her for Retten nærværende, og blev af Lensmanden fremstillet, da hand for Retten tilstoed at have leveret Christopher Sexe disse 2de Banco sedler som nu her i Retten aabenlyst er beligende. Retten tilspurte Tosten Berven, hvor hand havde faaed disse Banco sedler, og i hvilcken anleedning. Resp: hand var Øster paa i den/n/e som/m/er, efter St: Hans tiid, udj Hallingdahlen i Aals Præstegield, med noged linlærret og homle, som hand solte til Embrigt (: skal være Ingebrigt :) er boende paa Gaarden Langegar, er en Rig formuende Bonde Mand, til ham solte hand {for} noged af hvert slag, og fick i betalning disse tvende Banco sedler, og flick!! (fick) hand ej fleere, saasom hand solte ei meere til ham end for 2 rd: 2°: om hand, Tosten Berven, er boesiddende, eller tieneste Dreng, hvem hand da tiener hos. Resp: Er Dreng, værende hos sin broder Jon Berven, er Soldat ved Hr: Capitain Knagenhielms Compagnie, og handlede for sig selv. 3°: hvor gam/m/el, og om hand kand læsse og skrive. Resp: 27 aar gam/m/el, kand læsse prænt, men ei skrift, kand ej heller skrive. 4de: om hand har lært noged handværck. Resp: Nej.

5de: om hand ved det nogen anden har faaed Banco sedler hos Embrigt Langegar. Resp: ved ei derom.
Christopher Wichlichsen Sexe forklarede, nu i den/n/e høst at have hørt sige, det Skolemesteren i Hallingdahlen skal være fastsat, som den der skal have giort Falske Banco seddeler, Skolemesterens Navn er ham ubekiendt, har hørt dette sige af nogen Eifioringer, som i høst var kom/m/en fra Hallingdahlen.
som intet videre var at foretage, blev Retten ophæved.

1766
.....
1767

1767: 142b

Anno 1767
Den 17de Febr: blev Retten betient paa Gaarden Steene, beliggende i Steensdahlen udj Wiigøers Præstegd: og ditto Kk: Sogn, tillige med Efterskrevne Eedsorne Laug Rettes Mænd, der efter Loven er opnævnt, sc: Arne Olsøn Thole, Lars Erichsøn ibidem, for ham sad Lars Torbiørnsen Øfsthuus, Giermund Holgersøn Nedre Wiig, Lars Larsen Nesthuus, Jon Holgersøn Sandven og Niels Knudsøn Moe. Nærværende inden Retten Lensmanden Johannes Pedersøn øvre Wiig.
Hvorda for Retten fremstod Brigt Ellingsøn Steene som Ejere til 2 Pd: 2 Mrk: Smør Jordegods her udj Grd: Steene, og gav tilkiende, det hand lovlig for Juuel, som boes-lids-Mand, har lovligen udsagt opsidderen Jan Larsøn Steene til at fraviige dette Jordebrug, og da hand ej i Mindelighed vil vige, har hand vidnesfast lovligen og med Muntlig varsel til den/n/e Tægte dag indkaldet ham, Dom at modtage til at fraviige bruget. samt at være Nærværende ved Brugets tilhørende Huusers lovlige besigtelse og Taxation, til Aabods Erlangelse, som og at være Nærværende ved Skauve besigtelse, til at Erstatte efter Dom den skade hand ventelig kand have tilføjet Skauven. og Endelig efter Dom at svare den/n/e foraarsagede Processes Omkostning. vil fornem/m/e om den Jnst: Jan Steene møder.
den Jndstævnte Jan Larsøn Steene mødte, og tilstod Varselen i Et og alt at være ham \lovl:/ forkyndt.
Citanten lagde i Rette Sit Hiem/m/elsbrev af 27de Maj 1766, sam/m/e er saa lydende.
Citanten forestillede, det hand har Jndkaldet vidner til at beviise. 1mo: at den Jndstævnte Jan Larsøn lovligen er udsagt for Juuel, hvortil hand havde svaret, det hand ej vigede Gaarden, uden Citanten skaffede ham ligesaa god Gaard, og i Mangel deraf, da ej uden Dom. 2°: om ikke Citanten beskikkelses Viis har paastaaed at see hans breve, Omkostning ved Process og Rettergang at forebygge. begiærede det den Jndstævnte, vidtløftighed at forekom/m/e, hertil vilde give sit Svar, og i Mangel deraf Reserverede sig vidners førelse.
Jan Larsøn Steene til det første omspurte svarede, Ja, det forholder sig saa. til det andet omspurte, svarede Jan Larsøn, Jo, det er saa, at Citanten, efterat hand havde stævnt, havde begiæret at see hans breve. hvortil Comparenten havde svaret ham, Naar de kom for Rætten skulde hand faae dem at see. Jan Larsøn Steene fremlagde sit skriftlige Forsæt af 10de Januarj sidstleden, hvorved er hæftet Copie af adskillige breve, Dom/m/e og Documenter, under Werification af hans Eget Navn, men da sam/m/e Jngen Fidem kand have, tilholdes hand, at fremskaffe i Retten Originale brevene, til Retten og Sandheds oplysning, og derom

Laug Rettet skiød til Provs. Jan Larsøn Steene lagde i Rette in Originale alle de breve og Documenter som ovenmeldte hans Jndlæg paaberaaber, og ere alle saa lydende.
Citanten lagde i Rette sit skriftl. Forsæt af dags dato, med alle de derudj paaberaabte biilager, foruden Et Forlig af 30te April 1732, det hd: alt paastod Acten tilført, og er sam/m/e saa lydende.
Citanten paastod Dom.
den Jndstævnte Jan Larsøn sagde, ej videre at have at fremlegge, men paastod og dom.

Afskeediget,

Sag[en] optages til Doms til i Morgen, da Parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Den 18de Febr: blev Retten atter betient, for at afsige Dom i den/n/e Sag.
og blev da først følgende beregning at forfatte. Sorenskriverens Skyds fra sit Hiem her til Aastædet, ligesaa tilbage igien, har Citanten besørget og fremdeles besørger. diet Penge for Een Rejse dag 4 mrk: tvende dages Forretning 3 rd:r,

1767: 143

1767.

Laugretten pr: Mand 32 s:, er 2 rd:r, Lensmanden for at tilkalde Laug Retten og ellers at gaae Rettens Middel til haande, 1 rd:r, tilsam/m/en Rettens løn 6 rd:r 4 mrk:
hernest blev af Sorenskriveren og Laug Retten saaledes for Rett Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Jblandt de af den Jndstævnte Jan Larsøn Steene i Rette fremlagde breve, sees Et bøxel brev under 25de October 1749. udstæd af Jan Larsøns Egen Svoger Ole Siursøn Steene, lydende paa Toe Pund Smør Jordebrug udj Gaarden Steene, der skal være de sam/m/e Toe Pund smør Citanten Brigt Ellingsøn ved stævning til den/n/e Rettergang paatrænger til beboelse. dette Jan Larsøn tilbøxlede brug grunder sig paa Een imellem ham og hands Tvende Svogere Ole og Johan Siur-søn/n/er Steene oprettede Contract af 13de April 1746, samt Een Hiemtings Dom afsagt den 25de Octbr: 1750, der tilpligter Ole Siursøn Steene at opfylde bemelte Contract. disse Reciterede breve findes alle Acten at være tilført. men, alt dette er Citanten Brigt Ellingsøn, som Een Ejer til Godset, uvedkom/m/ende: thi, det er en Handel og Foreening allene imel: Jan Larsøn og hands tvende Svogere Ole og Johan Siur-søn/n/er Steene. ved hvilken Contract Ole Siursøn Steene har gaaed videre, end den af Citanten Brigt Ellingsøns Fader Elling Brigtsøn Steene den 8de April 1747 underskrevne Contract, og den Nestpaafølgende 25de October til Ole Siursøn udstæde bøxel brev tillader. (: begge disse breve er lovlig til Tinge læst, og her ad Acta tilført :) thi, ved Contracten tilstaaes Ole Siursøn at faae det Eene Pund smør til Løsning, dog Elling Brigtsøns Odels Rett uforkrænket, siden den/n/e Løsning skulde skee ved Giftermaal, der endnu ej er opfylt. det andet Pund og 2 Mrk: Smør er Ole Siursøn ikkun tilbøxlet paa 16 Aar, hvilken Tiid er alt lenge forbi, derfor urettelig af Ole Siursøn at have til sin Svoger Jan Larsøn ved Contract og bøxel brev af 25de October 1749 opladt ham bruget for livs tiid, da hand ej kunde oplade bruget paa lengere Tiid end hans Hiem/m/el indbefattede. Citanten Brigt Ellingsøn, foruden de i Retten fremlagde adskillige Odels Adkomster, har ved Skiøde af 27de Maj 1766, læst til Tinge den Næst paafølgende 21de October, og her ad Acta tilført, beviist at være Ejer til Jan Larsøns brug i Gaarden Steene, og, da hand, Brigt Ellingsøn, selv er boeds-lids og trængende, er det hand har udmindet og udsagt Jan Larsøn, som har ærklæret ej at vige uden Dom. Efter saadan Sagens beskaffenhed Kiendes for Ret, efter Lovens 3de Bogs 13de Cap: 1ste Art:, det Brigt Ellingsøn bør besidde sin Jord i Gaarden Steene, og bør {Brigt} Jan Larsøn for ham vige og giøre Jorden Røddig til dette Aars lovlige Fare dag, som er efter den Allegerede Lovens Bogs 14de Capit: 40de art:, strax for Citanten at giøre halve Huusene tom/m/e, da hand, Jan Larsøn, beholder halve Huusene til den 14de April, men fanger Jan Larsøn i[n]gen stæds Jord igien,

saa hand bliver huusvild, da beholder hand fierde Parten af Huusene til den 3de Maj, da hand aldeeles bør vige Jorden. betræffende Jan Larsøns første bøxel: da som hands Svogere Ole og Johan Siur-søn/n/er Steene urettelig paa

1767: 143b

1767

Livs Tiid har bøxlet Jorden bort, saa gives Jan Larsøn Regres for sin første Fæste til bemelte hans Svogere, den at indtale saaledes som hand best veed, vil og lovlig skee Kand. angaaende de 2de andre Poster udj den Muntl: stevning, nemlig Huuse besigtigelse til Aabods Erlangelse og Skove besigtigelse til Skadens Erstatning. da som Tagene paa Gaardens Huuser ere frosne og med Snee bedækkede, Huusene indvendig med Foer opfylde. paa Marken eller i skoven er 2 á 3 Allen høy Snee, saa Rettens Middel ej kand kom/m/e til at see det Manglende, om det er Noget eller Jntet, saa udsettes disse tvende Poster til Een belejlig tiid, hvorom Citanten giver Sorenskriveren Efterretning, da Tægtedagen skal vorde berammed. hvad angaaer den/n/e Rettergangs bekostning, da som Citanten Brigt Ellingsøn har opfordret Retten, saa bør hand betale til Rettens Personer efter den beregning ad Acta er tilført, 6 rd:r 4 mrk:, og som Jan Larsøn ubeføjet har ladet det kom/m/e til Process imellem ham og den/n/e hands Jord Ejer, saa bør hand at betale til Citanten i Processens Omkostning 12 rd:r, og til Justits-Cassen 1 rd:r 60 s: Saaledes som dømt er, bør Jan Larsøn \Steene/ Dom/m/en at efterkom/m/e og opfylde inden 15ten dage efter dens lovlige Forkyndelse, under Nam og Execution samt videre lovlig Adfær.

Sluttet ved
J S Fleischer

1767: 144 (tom side)

1767: 144b

Udj denne Bog, som indeholder Et Hundrede Fyrretyve og Fiire Num/m/ererede, igien/n/em dragne og forsiglede Blade, og er anordnet til En Ting og Justitz Protocoll for Hardanger Sorenskriveri, haver Kongl: Maj:ts velforordnet Sorenskriver sam/m/e stæds, Canceliie-Raad Johan Seckmann Fleischer, efter Eed og Embedets pligt, at indføre alt hvis paa Tingene udj forbemelte Hardanger Sorenskriverie forefalder, saa og i andre tilfælde det som ved Loven er paabuden, og ellers han/n/em ved á parte Ordres kand blive anbefalet, samt alt hvis Justitien vedkom/m/er, og det saa Lovlig, som hand selv agter at an og tilsvare. Naar saa den/n/e Bog er fuldskreven, haver hand den, imod En andens udtagelse, strax igien at indlevere.
Bergen dend 12de December 1759.

Von Cicignon